DAN SIMMONS

hms terror

NAUTILUS

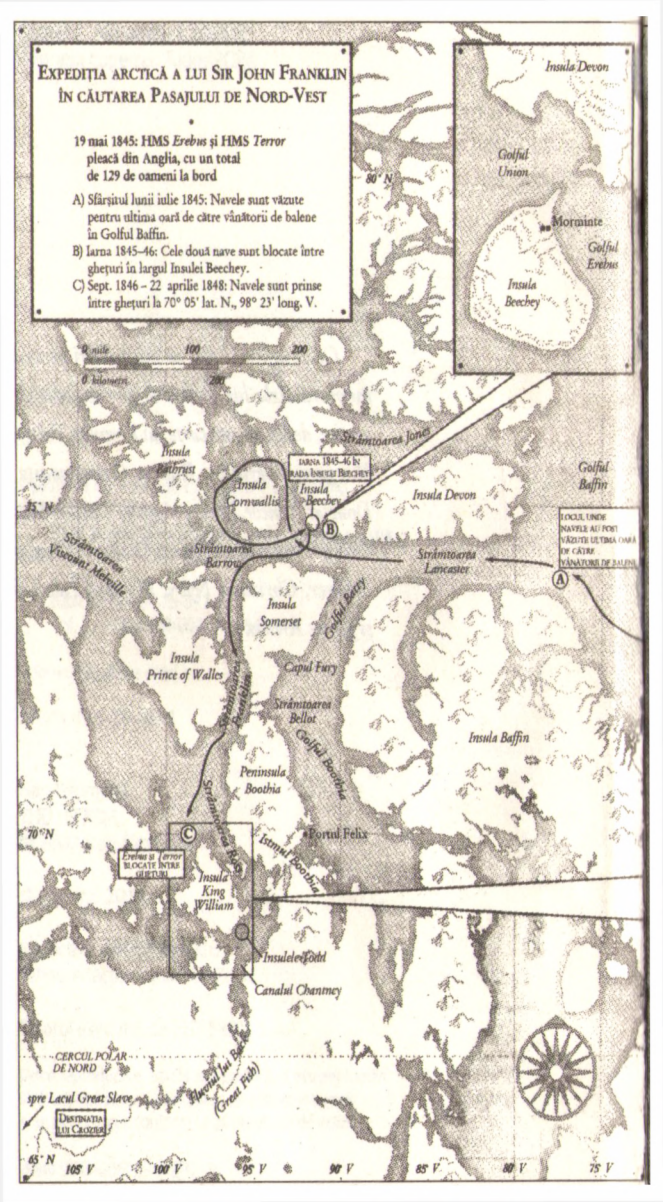
EXPEDIȚIA ARCTICĂ A LUI SIR JOHN FRANKLIN ÎN CĂUTAREA PASAJULUI DE NORD-VEST
19 mai 1845: HMS Erebus și HMS Terror pleacă din Anglia, cu un total de 129 de oameni la bord
A) Sfârșitul lunii iulie 1845: Navele sunt văzute pentru ultima oară de către vânătorii de balene în Golful Baffin.
B) Iarna 1845–46: Cele două nave sunt blocate între ghețuri în largul Insulei Beechey.
C) Sept. 1846 – 22 aprilie 1848: Navele sunt prinse între ghețuri la 70° 05' lat. N., 98° 23' long. V.
mile 100 200
kilometers 200
Insula Devon
Golful Union
Morminte
Golful Erebus
Insula Beechey
80° N
Strâmtoarea Jones
Insula Pathurst
Insula Cornwallis
Insula Beechey
IARNA 1845–46 ÎN BAZA INSULEI BEECHEY
Golful Baffin
75° N
Strâmtoarea Viscount Melville
Strâmtoarea Barrow
Strâmtoarea Lancaster
LOCUL UNDE NAVELE AU FOST VĂZUTE ULTIMA OARĂ DE CĂTRE VÂNĂTORII DE BALENE
Insula Somerset
Golful Barry
Capul Fury
Insula Prince of Wales
Strâmtoarea Bellot
Insula Baffin
Peninsula Boothia
Golful Boothia
70° N
Portul Felix
Istmul Boothia
Erebus și Terror BLOCATE ÎNTRE GHEȚURI
Insula King William
Insulele Todd
Canalul Chantrey
CERCUL POLAR DE NORD
spre Lacul Great Slave
Râul Lui Back (Great Fish)
DESTINAȚIA LUI CROZIER
65° N
105° V
100° V
95° V
90° V
85° V
80° V
75° V

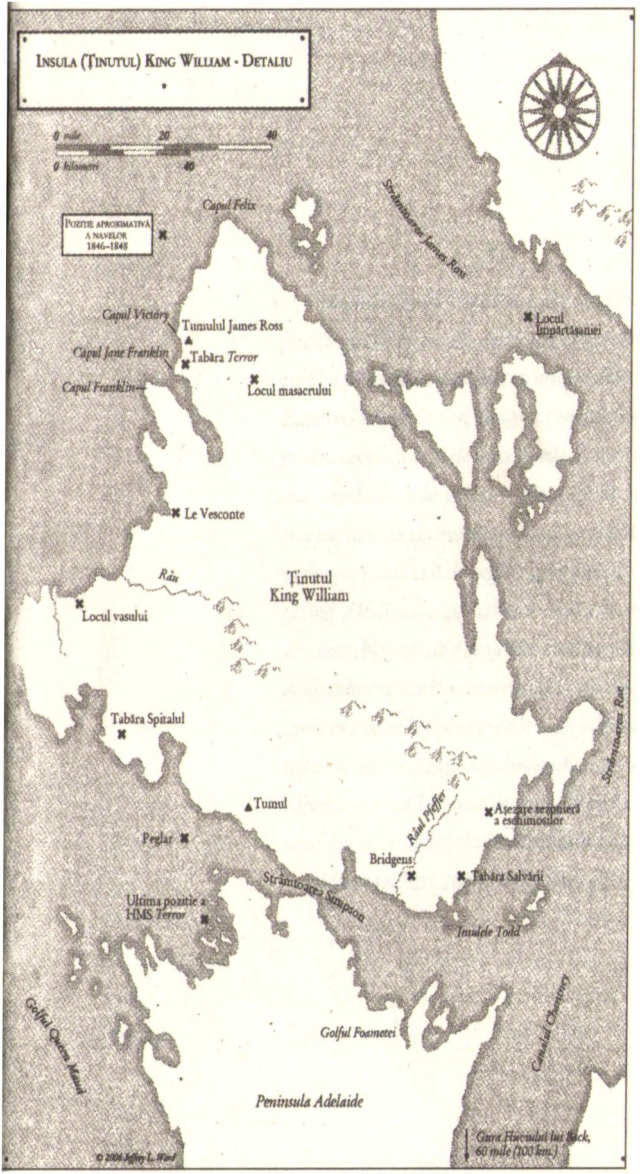
Insula (Ţinutul) King William - Detaliu
0 mile 20 40
0 kilometre 40
Poziţie aproximativă a navelor, 1846–1848
Capul Felix
Strâmtoarea James Ross
Capul Victory
Capul Jane Franklin
Capul Franklin
Tunulul James Ross
Tabăra Terror
Locul masacrului
Locul împărtăşaniei
Le Vesconte
Râu
Ţinutul King William
Locul vasului
Tabăra Spitalul
Tumul
Râul Pfeffer
Aşezare a eschimoşilor
Peglar
Bridgens
Tabăra Salvării
Strâmtoarea Simpson
Ultima poziţie a HMS Terror
Insulele Todd
Golful Queen Maud
Golful Foametei
Canalul Chantrey
Peninsula Adelaide
Cursa Hvecului lui Back, 60 mile (100 km.)
© 2004 Jeffrey L. Ward

DAN SIMMONS s-a născut în 1948 în statul american Illinois și a crescut în Vestul Mijlociu. În 1970 a absolvit Colegiul Wabash și a fost recompensat cu Premiul Phi Beta Kappa pentru excelență în ficțiune, jurnalism și artă. A urmat Washington University din St Louis, după care a lucrat optsprezece ani în învățământul primar. Prima povestire i-a fost publicată în 1982, iar primul roman în 1985. Din 1987 este scriitor liber-profesionist. Dan Simmons a devenit faimos în 1989, când a câștigat premiile Hugo și Locus cu romanul *Hyperion*, a cărui structură este inspirată din *Decameronul* și *Povestiri din Canterbury*. Simmons a abordat de-a lungul carierei sale literare diverse genuri, combinându-le uneori în cadrul aceluiași volum: science fiction, horror, fantasy și roman polițist. Dintre lucrările sale amintim: *Song of Kali* (Premiul World Fantasy, 1986), *Carrion Confort* (premiile Bram Stoker, Locus și British Fantasy, 1990), *Hyperion* (premiile Hugo și Locus, 1990, Ignotus, 1991, și Seiun, 1995), *Entropy's Bed at Midnight* (Premiul Locus, 1991), *Căderea lui Hyperion* (premiile Locus și SF Chronicle, 1991, British SF, 1992, și Seiun, 1996), *Prayers to Broken Stones* (Premiul Bram Stoker, 1992), *Summer of Night* (Premiul Locus, 1992), *Children of the Night* (Premiul Locus, 1993), „This Year's Class Picture" (premiile World Fantasy, Bram Stoker și Sturgeon, 1993, Seiun, 1999), „Death in Bangkok" (premiile Bram Stoker și Locus, 1994), *Fires of Eden* (Premiul Locus, 1995), *The Rise of Endymion* (premiile Locus și SF Chronicle, 1998), „Orphans of the Helix" (Premiul Locus, 2000), *A Winter Haunting* (Premiul International Horror Guild, 2003), *Ilion* (Premiul Locus, 2004).

DAN SIMMONS

hms terror

Traducere din limba engleză
RUXANDRA TOMA

NEMIRA

Coperta: Alexandru CSUKOR
Ilustrația copertei: Tudor POPA

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SIMMONS, DAN
HMS Terror / Dan Simmons; trad.: Ruxandra Toma.
București: Nemira Publishing House, 2014
2 vol.
ISBN 978-606-579-832-8
Vol. 1. - ISBN 978-606-579-846-5

I. Toma, Ruxandra (trad.)

821.111(73)-31=135.1

Dan Simmons
THE TERROR
© 2007 Dan Simmons

© Nemira, 2014

Redactor: Oana IONAȘCU
Tehnoredactor: Irina POPESCU

Tiparul executat de FED PRINT S.A.

Orice reproducere, totală sau parțială, a acestei lucrări,
fără acordul scris al editorului, este strict interzisă
și se pedepsește conform Legii dreptului de autor.

ISBN 978-606-579-832-8

Cu dragoste și mii de mulțumiri pentru memorabilele lor scrieri despre expedițiile arctice, dedic această carte lui Kenneth Tobey, Margaret Sheridan, Robert Cornthwaite, Douglas Spencer, Dewey Martin, William Self, George Fenneman, Dimitri Tiomkin, Charles Lederer, Christian Nyby, Howard Hawkes și James Arness.

Această calitate înșelătoare este cea care face ca gândul despre alb, dezbrăcat de conotațiile lui prietenoase și asociat cu oricare obiect înspăimântător în sine însuși, să intensifice groaza aceea dincolo de orice limite. Dovadă stau ursul alb de la poli și rechinul alb de la tropice; oare ce altceva decât albul lor neted, ca de nea, îi face atât de negrăit de înspăimântători? Albul acela este cel care transmite o asemenea blajinătate detestabilă, mai degrabă dezgustătoare decât monstruoasă, prostului care cască ochii la frumusețea lor. Astfel încât tigrul cu colți fioroși și blană magnifică nu ne zdruncină până într-atât de mult curajul ca ursul sau rechinul învelit în lințoliul lui alb.

HERMAN MELVILLE, *Moby Dick (1851)*

1

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
Octombrie, 1847

Căpitanul Crozier urcă pe punte și descoperă că duhuri celeste îi asediază vasul. Deasupra – deasupra navei lui, *Terror* – falduri scânteietoare de lumină se năpustesc spre ei, iar apoi se retrag, ca brațele colorate ale unor năluci agresive, dar ezitante în ultimă instanță. Degete subțiri din ectoplasmă se întind spre vas, se desfac, se pregătesc să-l înhațe, dau înapoi.

Sunt minus patruzeci și cinci de grade Celsius și temperatura continuă să scadă cu repeziciune. Din cauza ceții groase de mai devreme, din timpul acelei unice ore de crepuscul înnegurat care le era acum ziuă, fuseseră scurtate catargele – cei trei arbori gabieri, arboreții, velatura superioară și vergile de sus fuseseră demontate și puse bine, pentru a preveni accidentele provocate de bucățile de gheață care ar fi căzut de pe ele, dar, mai ales, riscul de răsturnare a navei sub greutatea gheții care le-ar fi acoperit – iar acum par niște

copaci trişti, fără vârf şi cu crengile tăiate de mâini nepricepute, în lemnul cărora se reflectă aurora ce dansează de la un orizont abia întrezărit la celălalt. Sub ochii lui Crozier calotele zimţate de gheaţă din jur se fac albastre, apoi sângerează violet, apoi strălucesc cu verdele copilăriei lui petrecute în nordul Irlandei. La aproape o milă[1] în faţă şi puţin spre dreapta, muntele uriaş de gheaţă plutitoare care ascunde vederii vasul *Erebus*, nava soră a celei pe care se află el, pare, preţ de o clipă prea scurtă şi prea înşelătoare, că radiază văpăi de culoare din interior, ca şi cum s-ar mistui în propriile-i focuri îngheţate.

Strângându-şi mai bine gulerul în jurul gâtului şi dându-şi capul pe spate din obişnuinţa celor patruzeci de ani în care tot verificase starea catargelor şi a velelor, Crozier bagă de seamă că stelele de deasupra lui ard cu lumină fermă şi rece, iar cele de lângă linia orizontului nu numai că pâlpâie, dar şi, atunci când le priveşte fix, îşi schimbă poziţia, deplasându-se cu mişcări bruşte mai întâi la stânga, apoi la dreapta, apoi jucând în sus şi în jos. Crozier a mai văzut fenomenul acesta şi în trecut – în sudul îndepărtat, împreună cu Ross, precum şi în apele acestea, în timpul expediţiilor anterioare. Un cercetător pe care-l avusese la bord în acea călătorie la Polul Sud, şi care-şi petrecuse prima lui iarnă între gheţuri şlefuind şi lustruind lentilele telescopului, îi explicase lui Crozier că agitaţia stelelor s-ar fi datorat

[1] Milă marină: 1853 metri (n. tr.).

modificărilor rapide ale indicilor refracției din aerul rece și încărcat, dar instabil, de deasupra apelor acoperite cu gheață și a întinderilor nevăzute de uscat. Altfel spus, de deasupra noilor continente nemaivăzute vreodată de ochiul vreunui om. Sau cel puțin, în cazul acestei regiuni arctice, își zice Crozier, nemaivăzute de ochiul vreunui om de rasă albă.

În urmă cu mai puțin de cinci ani, Crozier descoperise împreună cu prietenul său, comandantul din vremea aceea, James Ross, un astfel de continent neștiut până atunci – Antarctica. Au botezat marea, întinderea de uscat și golfurile mici după numele lui Ross. Au botezat munții după numele finanțatorilor expediției și după numele prietenilor lor apropiați. Au botezat cei doi vulcani pe care îi vedeau în zare după numele navelor lor – aceleași două nave de acum –, iar piscurile fumegânde căpătaseră numele Erebus și Terror. Crozier fusese chiar foarte mirat că nu botezaseră vreo formă importantă de relief după numele motanului de pe vas.

Dar nu botezaseră nimic după el. În seara aceasta de octombrie a iernii polare din anul 1847, nu există încă niciun continent – fie el arctic sau antarctic – nicio insulă, strâmtoare, golf, lanț muntos, platformă glaciară ori ghețar amărât care să poarte numele lui Francis Rawdon Moira Crozier.

Iar lui Crozier nici că i-ar putea păsa mai puțin. Și, gândindu-se la toate astea, își dă seama că e nițeluș cam beat. *Mă rog*, își zice el, restabilindu-și reflex echilibrul pe puntea înclinată cu douăsprezece grade la tribord

și cu opt la proră, *în ultimii trei ani am fost mai mult beat decât treaz, păi, nu? De la povestea cu Sophia tot beat am fost. Dar chiar și așa tot sunt un navigator și comandant de echipaj mai bun decât a fost vreodată prăpăditul ăla nefericit de Franklin nebăut. La o adică, sunt mult mai bun și decât lacheul lui, fustangiul ăla peltic și bucălat de Fitzjames.*

Crozier clatină din cap și pornește spre proră, pe puntea acoperită cu gheață, către singurul om de cart pe care-l poate distinge în pâlpâirea aurorei.

Este micuțul Cornelius Hickey, ajutorul cu mutră de guzgan al ștemuitorului[1] de pe vas. În întunericul de pe punte toți oamenii arată la fel pentru că ținuta lor de vreme rece este fără excepție aceeași: straturi peste straturi de flanel și lâneturi, acoperite cu o manta impermeabilă foarte grea, mitene groase care ies de sub mânecile voluminoase, „peruci galeze" – de fapt, bonete de lână cu urechi – bine strânse, adesea cu ajutorul unor fulare lungi ori șaluri înfășurate de multe ori în jurul capului până nu se mai zărește decât un vârf de nas degerat. Dar fiecare marinar își poartă hainele diforme de iarnă într-o manieră ușor diferită – poate adăugând la toaleta aceasta un fular de acasă, ori poate încă o „perucă galeză" îndesată peste prima, sau de sub mitenele căpătate prin bunăvoința Marinei Regale Britanice se iețește câte o pereche de mănuși în culori vesele, tricotate cu multă

[1] Muncitor care realizează îmbinarea prin nituire a marginilor unor piese metalice (n. tr.).

dragoste de vreo mamă, soție ori iubită –, iar Crozier a învățat să-i deosebească în bezna de afară și de la depărtare pe toți cei cincizeci și nouă de ofițeri și marinari rămași în subordinea sa.

Hickey stă cu ochii pierduți într-un punct de dincolo de țurțurii de pe bompresul care se înțepenise într-o banchiză pe o lungime de trei metri atunci când, din cauza presiunii gheții, HMS[1] *Terror* își ridicase în sus pupa, coborându-și prora. Hickey este ori cufundat în gânduri, ori paralizat de frig, încât nici nu-și observă căpitanul până în momentul când acesta i se alătură lângă parapetul devenit un altar de gheață și zăpadă. De acest altar este rezemată puşca santinelei. Pe gerul ăsta cumplit, toți se feresc să atingă obiecte metalice, fie și cu mănuși.

Hickey tresare ușor când Crozier se apleacă spre el. Căpitanul de pe *Terror* nu poate deslușI chipul tânărului de douăzeci și șase de ani, dar vede cum aburul respirației acestuia se transformă instantaneu într-un norișor de cristale de gheață în fața „perucii galeze" și a fularelor cu care se îmbrobodise.

În mod normal, nu se salută în timpul iernii petrecute între ghețuri, când ofițerii nu au parte nici măcar de salutul neprotocolar cu degetul dus la frunte, însă încotoșmănatul Hickey își trece greutatea de pe un picior pe altul, ridică din umeri și își înclină capul – ansamblu de gesturi prin care marinarii își întâmpină căpitanul în

[1] HMS – His/Her Majesty Ship (Nava Maiestății Sale) – denumire generică a navelor din Marina Britanică (n. tr.).

larg. Din cauza gerului, carturile fuseseră reduse de la patru la două ore – și numai Dumnezeu știe, își zice Crozier, că și cu carturile dublate tot avem suficienți oameni pe vasul ăsta arhiplin –, dar din mișcările greoaie și lente ale lui Hickey își dă seama că băiatul e pe jumătate înghețat. Deși le spusese de nenumărate ori că, atunci când sunt de cart, trebuie să se miște în permanență, să se plimbe de colo-colo, să alerge pe loc, să țopăie chiar, dacă trebuie, însă fără să-și ia ochii de la întinderea de gheață, tot au tendința să stea nemișcați mare parte din schimbul lor, de ai zice că sunt în uniforma de vară, pândind apariția sirenelor.

– Domnule căpitan.

– Domnule Hickey. Ai ceva de raportat?

– Nimic de când s-au auzit focurile... focul ăla de armă... acum vreo două ore, domnule. Și acu' nițică vreme am auzit, sau așa mi s-a părut... ceva ce semăna cu un țipăt, domnule căpitan... un țipăt de dincolo de muntele ăla de gheață. Am raportat la dom' lent Irving, dar dânsul mi-a zis că or fi trosnit gheața.

În urmă cu două ore, Crozier fusese informat despre zgomotul ca de împușcătură venit din direcția lui *Erebus* și atunci urcase iute pe punte să vadă despre ce e vorba, însă sunetul acela nu se mai repetase, așa că nu trimise niciun mesager la nava cealaltă și niciun matelot pe întinderea de gheață ca să evalueze situația. Să ordone acum cuiva să iasă în beznă pe marea înghețată, când... *chestia aia*... stă la pândă în aglomerarea de ghețari și troiene înalte, ar fi însemnat să-l trimită la moarte sigură. Acum cele două vase

schimbau mesaje doar în timpul puținelor minute de semiîntuneric din jurul amiezii. În câteva zile nu va mai exista zi, doar noapte polară. Noapte neîntreruptă. O sută de zile de beznă.

– Poate gheața a fost, spune Crozier, întrebându-se de ce Irving nu-i raportase așa-zisul țipăt. La fel și în cazul focului de armă. Doar gheața, nimic altceva.

– Da, domnule căpitan. Gheața, domnule.

Niciunul nu crede – muscheta sau pușca scot zgomote distincte, chiar și de la distanță de o milă, iar sunetul se propagă nefiresc de departe și de clar în nordul acesta extrem. Însă la fel de adevărat este că banchiza care se strânge tot mai tare în jurul navei *Terror* huruie, geme, pocnește, plesnește, urlă, zbiară necontenit.

Țipetele îl deranjează cel mai mult pe Crozier, trezindu-l, noapte de noapte, din ora sa de somn. Mult prea mult seamănă cu plânsetele mamei sale din ultimele ei zile de viață... seamănă cu vaietele ei și cu poveștile bătrânei sale mătuși despre zâne care se tânguie în noapte, prevestind moartea unui membru al familiei. Amândouă îi tulburaseră somnul în copilărie.

Crozier se întoarce încet. Deja genele îi sunt încărcate cu gheață, iar pe buza superioară are o crustă formată din aburul înghețat al răsuflării și din muci congelați. Marinarii au învățat că-i mai bine să-și ascundă bărbile înăuntrul puloverelor și fularelor, dar tot se văd nevoiți adesea să-și ciopârțească firele de păr care au înghețat, lipindu-li-se de haine. Ca majoritatea ofițerilor, Crozier se rade în fiecare dimineață, cu

toate că, din pricina străduaniei de a economisi cărbunii, „apa fierbinte" pe care i-o aduce stewardul e mai degrabă gheață topită, făcând bărbieritul o treabă a naibii de dureroasă.

– Lady Silence e pe punte? se interesează Crozier.

– O, da, domnule căpitan, e aici mai mereu, răspunde în șoaptă Hickey ca și cum ar avea vreo importanță.

Și chiar dacă Silence i-ar putea auzi, tot nu le-ar înțelege cuvintele. Însă toți cei de pe vas cred – și cred cu tot mai multă strășnicie de când îi pândește chestia aceea dintre ghețuri – că tânăra femeie eschimos este înzestrată cu puteri ascunse.

– E la postul de la babord, împreună cu dom' lent Irving, adaugă Hickey.

– Locotenentul Irving? Ar fi trebuit să-și termine cartul de mai bine de o oră.

– Da, domnule. Da' oriunde e Lady Silence, acolo-i și dom' lent, dacă nu vă supărați că îndrăznesc. Nu se duce ea sub punte, nu coboară nici el. Până nu are neapărată nevoie, vreau să zic... Niciunul dintre noi nu-i în stare să stea atâta vreme în gerul ăsta ca vră... ca femeia asta.

– Stai cu ochii la ghețuri și vezi-ți de treburile tale, domnule Hickey.

Ajutorul ștemuitorului tresare din nou la auzul tonului aspru al lui Crozier, execută salutul șovăielnic cu ridicatul din umeri și își întoarce iar nasul alb spre întunericul de dincolo de proră.

Crozier pornește cu pași mari spre postul de cart de la babord. Luna trecută își pregătise nava pentru iarnă, după ce vreme de trei săptămâni se hrănise cu speranțe zadarnice că vor putea să scape de acolo în august. Și din nou ordonase ca vergile inferioare să fie rotite în jurul axei paralele a vasului, folosindu-le drept căpriori. Apoi refăcuseră cortul piramidal ce acoperea cea mai mare parte a punții principale și reclădiseră grinzile din lemn, pe care le depozitaseră dedesubt în timpul celor câtorva săptămâni de optimism. Dar chiar dacă zilnic oamenii dau la lopată ore în șir, făcând cărări prin cei treizeci de centimetri de zăpadă lăsată pentru a izola puntea, chiar dacă zilnic sparg gheața cu târnăcoape și cazmale, chiar dacă curăță stropii intrați sub acoperișul din pânză groasă și la sfârșit presară nisip care să împiedice alunecarea, tot mai rămâne o peliculă de gheață. Prin urmare, mersul lui Crozier pe puntea înclinată seamănă mai degrabă cu mișcările grațioase ale unui patinator.

Marinarul de cart, aspirantul Tommy Evans – pe care Crozier reușește să-l identifice după căciula verde și caraghioasă (cu siguranță tricotată de mama lui) și trasă peste voluminoasa „perucă galeză" – s-a îndepărtat vreo zece pași mai înspre pupa, pentru a acorda o oarecare intimitate locotenentului de rangul trei și lui Silence.

Iar asta îl face pe căpitanul Crozier să-și dorească să lovească pe cineva – pe toată lumea – exact în dos.

În parka îmblănită, cu glugă și pantaloni bărbătești, femeia eschimos pare un ursuleț rotofei. Este pe

jumătate întoarsă cu spatele la locotenentul cel înalt. Însă Irving s-a înghesuit alături de ea lângă parapet – fără s-o atingă, dar stând mult mai aproape decât ar îndrăzni un ofiţer şi gentilom să stea lângă o doamnă întâlnită la o petrecere în aer liber sau pe o ambarcaţiune de agrement.

– Domnule locotenent Irving!

Crozier n-a intenţionat să i se adreseze cu atâta asprime, dar nu-l deranjează câtuşi de puţin să vadă cum tânărul sare ca ars, aproape îşi pierde echilibrul, reuşeşte să se prindă de parapetul îngheţat cu stânga şi – aşa cum se încăpăţânează s-o facă în ciuda uzanţelor standard de pe vasele prinse între gheţuri – îşi salută căpitanul cu mâna dreaptă.

Jalnic salut, îşi zice Crozier, nu numai din pricina mitenelor uriaşe, „perucii galeze" şi a hainelor diforme de iarnă care-l fac pe tânărul Irving să semene cu o morsă înţepenită în poziţie de drepţi, ci şi pentru că îşi dăduse jos fularul de pe obrajii proaspăt bărbieriţi – probabil ca să-i arate lui Silence cât de chipeş îl făcuse maică-sa –, iar acum din nări îi atârnau doi ţurţuri, accentuând asemănarea cu o morsă.

– Pe loc repaus, îl repede Crozier. *Tâmpitule*, adaugă el în gând.

Irving rămâne la fel de ţeapăn, aruncă o privire spre Silence – de fapt, la spatele glugii ei pufoase – şi cască gura să zică şi el ceva. Evident că nu-i trece nimic prin cap. Închide gura la loc. Buzele îi sunt la fel de albe ca pielea lui îngheţată.

– Nu mai eşti în timpul schimbului, domnule locotenent, îi spune Crozier cu acelaşi bici în voce.

– Da, să trăiţi, domnule. Adică, nu, domnule. Vreau să spun, domnul căpitan are dreptate, domnule. Adică...

Irving îşi încleştează iar fălcile, însă efectul este întru câtva alterat de clănţănitul nestăpânit al dinţilor. După doar două, trei ore de stat într-un asemenea ger, dinţii se sparg – în realitate se poate spune că explodează – trimiţând proiectile de os şi smalţ în gura bietului înfrigurat. Iar Crozier ştie din proprie experienţă că, uneori, chiar poţi auzi cum se sparge smalţul, în clipele de dinaintea exploziei.

– Ce mai cauţi pe punte, John?

Irving încearcă să clipească, dar îl împiedică pleoapele care-i sunt literalmente îngheţate.

– Mi-aţi ordonat să o păzesc pe invitata noastră... să o supraveghez... să am grijă de Silence, domnule căpitan.

Oftatul prelung al lui Crozier se preschimbă în cristale de gheaţă ce plutesc o clipă în aer, apoi cad pe punte, ca nişte diamante minuscule.

– Nu am zis să stai cu ochii pe ea *clipă de clipă*, domnule locotenent. Ţi-am cerut doar s-o supraveghezi, să-mi raportezi ce face, să ai grijă să nu dea de belele sau să păţească vreun necaz şi să fii atent ca nu cumva vreunul dintre băieţi să nu-i facă ceva... ceva ce ar putea s-o compromită. Ai senzaţia că aici, pe punte, este în pericol să fie compromisă, domnule locotenent?

– Nu, domnule căpitan.

Intonația lui Irving sună mai degrabă a întrebare decât a răspuns.

– Știi cumva, domnule locotenent, cam cât durează până îngheață orice bucățică de carne descoperită?

– Nu, domnule căpitan. Adică, da, domnule căpitan. Destul de puțin, domnule, așa cred.

– Ar trebui să fii sigur, nu să crezi, domnule locotenent Irving. Ai avut degerături de șase ori până acum, și nici măcar nu-i iarnă în mod oficial.

Locotenentul Irving dă amărât din cap.

– Durează *mai puțin de un minut* ca să ți se facă bocnă oricare deget, că-i ăla mic ori cel mare – ori oricare altă extensie a corpului tău, continuă Crozier, conștient că mănâncă din acela cu polonicul, pentru că, la doar minus patruzeci și cinci de grade Celsius, tot procesul ăsta ar ține mult mai mult, dar speră ca tânărul să nu știe asta.

– Și după aia, membrul expus la frig ți se va sparge exact ca un țurțure, mai adaugă el.

– Da, domnule căpitan.

– Deci, domnule Irving, te rog, spune-mi: *chiar* crezi că există riscul ca musafira noastră să fie... *compromisă*... aici, pe punte?

Irving pare să chibzuiască temeinic la răspunsul pe care avea să-l dea. Iar Crozier își dă seama că se prea poate ca pe locotenentul său de rangul trei să-l fi sleit o socoteală atât de complicată.

– Du-te sub punte, John, îi spune Crozier. Și roagă-l pe domnul doctor McDonald să-ți dea ceva pentru față și degete. Mă jur că, dacă ai făcut iar degerături, am

să-ți tai solda pe o lună și am să-i scriu mamei tale ce indisciplinat ești.

– Da, domnule căpitan. Mulțumesc, domnule căpitan, să trăiți.

Tânărul dă iarăși să salute, se răzgândește și apoi intră sub acoperământul din pânză, îndreptându-se către scara principală, cu mâna încă pe jumătate ridicată. Nici nu se uită înapoi spre Silence.

Crozier oftează din nou. Îi este drag John Irving. Flăcăul se înrolase benevol – împreună cu doi colegi de pe HMS *Excellent*, sublocotenentul Hodgson și ofițerul secund Hornby. Dar nava *Excellent* era doar o prăpădită cu trei punți, bătrână încă de dinainte să-i crească lui Noe puf în jurul cucului. Crozier știa că îi fuseseră demontate catargele și că stătea la chei în Portsmouth de mai bine de cincisprezece ani, pe post de navă-școală pentru cei mai promițători artileriști din Marina Regală Britanică. *Din păcate, domnii mei*, le spusese Crozier în prima lor zi la bord – zi în care căpitanul fusese mai beat decât în mod normal – *dacă veți privi în jur, veți observa că, deși* Terror *și* Erebus *au fost concepute să fie nave de bombardament, niciuna din ele nu este dotată cu nici măcar un singur tun. Prin urmare, tineri voluntari de pe* Excellent, *noi suntem – dacă nu punem la socoteală muschetele și pușile din Cămara cu Băuturi – tot atât de neînarmați ca un nou-născut. Neînarmați ca afurisitul ăla de Adam în pielea goală. Altfel spus, expediția asta are nevoie de calitățile voastre de artileriști la fel cum mistrețul are nevoie de țâțe.*

Sarcasmul lui Crozier din ziua aceea nu a reușit să stăvilească entuziasmul tinerilor ofițeri de artilerie – Irving și ceilalți doi dorindu-și mai mult ca oricând șansa de a se congela între ghețuri câteva ierni la rând. Dar, firește, întâlnirea cu viitorul lor căpitan avusese loc într-o zi călduroasă din luna mai a anului 1845, în Anglia.

– Iar acum bietul cățelandru s-a amorezat de vrăjitoarea eschimoasă, bombăne Crozier destul de tare.

Ca și cum l-ar fi înțeles, Silence se întoarce încet cu fața la el.

De obicei nu i se vede fața din tunelul adânc al glugii ori se întâmplă ca trăsăturile să-i fie ascunse de gulerul mare din păr de lup, însă în seara aceasta Crozier îi poate vedea nasul micuț, ochii mari, buzele cărnoase. Tot freamătul aurorei se oglindește în ochii aceia negri.

Căpitanului Francis Rawdon Moira Crozier nu i se pare o făptură plăcută; din cauza aerului ei mult prea sălbatic, nici măcar un irlandez prezbiterian ca el n-o poate considera pe de-a-ntregul umană, darămite atrăgătoare din punct de vedere fizic – în plus, are mintea și zonele inferioare ale trupului mult prea pline cu amintirea vie a Sophiei Cracroft. Totuși Crozier înțelege de ce Irving, departe de casă și de familie și de vreo posibilă iubită, s-ar putea îndrăgosti de femeia aceasta păgână. Probabil că înfățișarea ei stranie, combinată și cu înfiorătoarele împrejurări ale apariției ei și cu moartea bărbatului ce-i fusese pereche, atât de bizar întrețesute cu primele atacuri ale

entității monstruoase din bezna de afară, este ca flacăra ce atrage bietul fluturaș agitat – tânărul și incurabilul romantic locotenent de rangul trei, John Irving.

Crozier, pe de altă parte, după cum constatase el însuși în 1840 pe Pământul lui Van Diemen[1] și, apoi, ultima dată, în Anglia, în lunile dinaintea plecării în această expediție, este mult prea bătrân ca să-și mai permită să fie romantic. Și mult prea irlandez. Și mult prea mediocru.

În momentul acesta, el nu-și dorește decât ca tânăra aceasta să plece la plimbare pe ghețurile întunecate și să nu se mai întoarcă niciodată.

Crozier își aduce aminte de ziua aceea din urmă cu patru luni, când doctorul McDonald le-a dat raportul lui și lui Franklin după ce o consultase și după ce, în aceeași după-amiază, eschimosul care o însoțea se sufocase cu propriul lui sânge. McDonald spusese că, după părerea lui, fata eschimos, pe undeva între cincisprezece și douăzeci de ani – era atât de dificil de estimat vârsta indigenilor –, începuse să aibă menstre, dar, după toate semnele, încă era *virgo intacta.* De asemenea, adăugase domnul doctor McDonald, motivul pentru care fata nu vorbise și nu scosese niciun alt sunet – nici măcar după ce-i împușcaseră tatăl, ori soțul, ori ce-o fi fost celălalt eschimos, și era pe moarte – era acela că nu avea limbă. În opinia domnului doctor, limba nu-i fusese retezată, ci mușcată

[1] Pământul lui Van Diemen – nume purtat de Tasmania în perioada 1642–1856 (n. tr.).

din rădăcină de Silence însăşi ori de altcineva sau altceva.

Crozier se mirase peste poate – nu atât din cauza limbii lipsă, cât pentru că aflase că tânăra eschimos era încă virgină. Petrecuse destul timp la Polul Nord – mai ales în timpul expediţiei lui Parry[1], când a iernat în apropierea unui cătun de eschimoşi – ca să ştie că băştinaşii tratau raporturile sexuale cu atât de multă lejeritate încât bărbaţii ajungeau chiar să-şi ofere nevestele ori fiicele vânătorilor de balene sau trimişilor din partea Agenţiei de Explorări. Şi Crozier ştia că se întâmpla ca femeile să se ofere singure, neavând altceva mai bun de făcut, şi obişnuiau să chicotească şi să trăncănească cu celelalte femei sau copii din jur, în vreme ce marinarii se încordau şi suflau greu şi gemeau între picioarele lor. Ca nişte animale. Din punctul de vedere al lui Francis Crozier, blănurile şi pieile pe care le purtau ar fi putut, la fel de bine, să le fi crescut pe spinare.

Căpitanul ridică mâna înmănuşată la cozorocul casketei asigurate cu două straturi de fulare groase, deci imposibil de dat jos de pe cap, şi spune:

– Omagiile mele, doamnă. V-aş sugera să coborâţi neîntârziat în cabina dumneavoastră. S-a cam lăsat gerul.

Silence îl priveşte fix. Nu clipeşte, deşi, nu se ştie prin ce minune, genele nu-i sunt acoperite cu gheaţă.

---

[1] William Parry (1790–1855) – explorator britanic (n. tr.).

Și, evident, nu scoate niciun cuvânt. Doar îl țintuiește cu privirea.

În mod absolut simbolic, Crozier își atinge din nou cozorocul și își continuă inspecția, urcând până la pupa ridicată pe gheață, apoi coborând pe la tribord, oprindu-se să schimbe câteva cuvinte cu ceilalți doi marinari de cart, acordându-i lui Irving răgazul necesar să ajungă sub punte și să se dezbrace de hainele de vreme rece, pentru ca astfel să nu pară că l-ar supraveghea îndeaproape.

Tocmai ce termină de vorbit cu santinela rebegită de frig, marinarul brevetat Shanks, când soldatul Wilkes, cel mai tânăr dintre infanteriștii Marinei Regale aflați la bord, iese în mare grabă de sub acoperământul din pânză. Nu apucase să-și trântească peste uniformă decât vreo două haine mai largi, drept care încep să-i clănțănească dinții încă înainte să comunice mesajul.

– Salutări din partea domnului Thompson, domnule căpitan, și domnul inginer vă transmite că ar fi bine să coborâți de îndată în cală.

– De ce?

Crozier știe că îi așteaptă moartea pe toți dacă s-ar fi stricat definitiv boilerul.

– Vă cer iertare, domnule, dar domnul Thompson zice că prezența domnului căpitan este indispensabilă pentru că marinarul Manson e în pragul revoltei.

Crozier își îndreaptă umerii.

– Revoltă, zici?

– „În pragul" au fost cuvintele domnului Thompson, domnule.

– Fii mai clar, soldat Wilkes.

– Manson refuză să mai care saci cu cărbuni pe lângă cabina unde sunt morții, domnule. Și nu mai vrea nici să coboare în cală. Zice că refuză respectuos. Nici pe punte nu vrea să urce. Stă în fund lângă scară și nu vrea să mai ducă saci cu cărbuni în Sala Cazanelor.

– Ce aiureli sunt astea?

Crozier simte primele scântei mohorâte ale binecunoscutei furii irlandeze.

– Din cauza fantomelor, domnule, spune soldatul Wilkes clănțănind din dinți. Toți le auzim când cărăm cărbunii sau când aducem ceva din magaziile de jos. De asta nu mai vor oamenii să coboare pe puntea inferioară dacă nu primesc ordine speciale în sensul ăsta, domnule. Să știți că e ceva acolo, în bezna din cală. E ceva care râcâie și pocnește în *interiorul* navei, domnule căpitan. Nu-i doar gheața. Manson e convins că-i colegul lui, Walker... și el... împreună cu celelalte cadavre de acolo zgârie pereții ca să iasă afară.

Crozier își stăpânește impulsul de a încerca să-l calmeze pe infanteristul marin aducându-i aminte care sunt faptele. Căci s-ar putea ca tânărului Wilkes faptele să nu i se pară chiar atât de reconfortante.

Primul dintre adevărurile acestea simple ar fi că zgrepțănatul auzit din cabina cu morți aparține aproape sigur sutelor, sau miilor de șobolani uriași și cenușii care se ospătează din camarazii congelați ai lui Wilkes. Șobolanii norvegieni – iar Crozier știe asta

mai bine decât tânărul soldat – sunt animale nocturne, ceea ce înseamnă că sunt activi zi și noapte în perioada lungii ierni polare. În plus, colții nu li se opresc din creștere. Prin urmare, lighioanele astea blestemate trebuie să roadă în permanență ceva. I-a văzut reușind să găurească butoaie din lemn de stejar, foi de tablă groase de aproape trei centimetri, ba chiar straturi de plumb. Hrănindu-se cu rămășițele marinarului Walker și ale celorlalți cinci camarazi nenorocoși ai lui – printre care și trei dintre cei mai buni ofițeri ai lui Crozier –, șobolanii întâmpină tot atâtea greutăți ca un om care mănâncă o bucată congelată de carne de vită în saramură.

Dar Crozier nu crede că doar șobolanii sunt cei pe care îi aud Manson și toți ceilalți.

După cum a aflat din experiența tristă a celor treisprezece ierni petrecute între ghețuri, șobolanii au tendința de a-ți mânca prietenii eficient și fără prea multă zarvă, cu excepția chițăielilor repetate când pacostele astea vorace și înnebunite de mirosul sângelui se atacă una pe cealaltă.

Altceva produce toate pocnetele și râcâielile alea de pe puntea inferioară.

Crozier se decide să nu-i împărtășească soldatului Wilkes nici al doilea adevăr simplu: deși puntea inferioară ar fi, în mod normal, un loc sigur, chiar dacă înfiorător de rece, aflându-se sub linia apei, ori, mai bine zis, sub linia ghețurilor, sloiurile din jur au ridicat pupa navei *Terror* cam cu patru metri față de poziția ei orizontală. Sigur, carena încă se mai află sub

nivelul apei, dar asta doar datorită celor câtorva sute de tone de bucăți ascuțite din banchizele din jur, plus alte câteva tone de zăpadă pe care marinarii le-au clădit la vreun metru de-a lungul parapetelor pentru a asigura o izolație mai bună pe perioada iernii.

Ceva, crede Francis Crozier, a trecut prin tonele de zăpadă și și-a făcut tunel prin lespezile de gheață încercând să ajungă la coca navei. Jivina aceasta a simțit cumva care anume părți din interior sunt căptușite cu metal, ca de exemplu rezervoarele cu apă, și a descoperit una dintre puținele căi din afara zonelor de depozitare – cabina unde sunt strânși morții – care duce direct pe navă. Iar acum lovește și râcâie ca să intre.

Crozier știe că pe pământ există o singură creatură înzestrată cu atât de multă putere, tenacitate funestă și inteligență malefică. Monstrul dintre ghețuri încearcă să ajungă la ei de dedesubt.

Fără să-i mai adreseze vreun alt cuvânt soldatului Wilkes, Crozier coboară sub punte ca să rezolve problema.

2

FRANKLIN

Latitudine nordică 54° 29', longitudine vestică 0° 0'
Londra, mai 1845

Era – și va fi întotdeauna – omul care și-a mâncat ghetele.

Doar cu patru zile înainte de ridicarea ancorei, Sir John Franklin, căpitan în Marina Regală, se îmbolnăvise de gripa care bântuia prin oraș. Era convins că n-o luase de la niciunul din marinarii și docherii care încărcau corăbii pe docurile Londrei și nici de la vreunul dintre ofițerii și membrii echipajului său – toți zdraveni și sănătoși ca niște cai de povară –, ci de la vreun linge-blide leșinat din cercurile înaltei societăți pe unde se învârtea Lady Jane.

Omul care și-a mâncat ghetele.

Tradiția cerea ca soțiile eroilor Arcticii să coasă câte un steag ce ar fi urmat să fie pus în Nordul îndepărtat, ori, în cazul acesta, ridicat la încheierea traversării Pasajului de Nord-Vest; și astfel Jane, soția lui Franklin,

tocmai lucra la drapelul Marii Britanii atunci când bărbatul i se întoarse acasă. Sir John intră în salonaș și se lăsă greu pe divanul de lângă ea. Nu-și mai putu aminti după aceea dacă își scosese cizmele, dar cineva sigur o făcuse – ori Jane, ori unul dintre servitori –, căci se pomeni curând picotind culcat pe spate, arzând de febră și chinuit de o cumplită durere de cap și de un stomac mai agitat decât îi fusese vreodată în larg. Lady Jane turuia povestindu-i câte și mai câte făcuse în ziua respectivă, aproape fără să se oprească să-și tragă sufletul. Sir John încercă să o asculte, dar fierbințeala îl purtă cu sine pe valurile ei capricioase.

Era omul care și-a mâncat ghetele. Așa era cunoscut de douăzeci și trei de ani, încă din 1822, când revenise în Anglia după prima lui expediție nereușită când traversase nordul Canadei în căutarea Pasajului de Nord-Vest[1]. Își amintea și acum glumele și râsetele înfundate care-l întâmpinaseră la înapoiere. Franklin își mâncase ghetele – de fapt, mâncase lucruri mult mai rele în cei trei ani ai acelei călătorii prost gândite și organizate, inclusiv *tripe-de-roche*, un fel de terci absolut dezgustător făcut din lichenii răzuiți de pe stânci. Doi ani lungi în care el și oamenii lui au murit de foame – făcuse greșeala să-i împartă în trei grupuri și plecase, lăsându-i pe ceilalți să se descurce cum or ști –, doi ani lungi în care au supraviețuit

[1] Pasajul de Nord-Vest – cale maritimă din Groenlanda până în Alaska, legând Oceanul Atlantic de cel Pacific prin Oceanul Arctic (n. tr.).

mâncând fierturi din carâmbii ghetelor și cizmelor lor. Sir John – pe vremea aceea doar John; a fost înnobilat mai târziu pentru incompetență, după o altă călătorie pe uscat și o expediție polară pe mare, la fel de prost gândită și organizată – a supraviețuit anului 1821 hrănindu-se doar cu fâșii de piele netăbăcită. Oamenii lui își mâncaseră până și pieile groase de bivoli cu care se înveleau în timpul somnului. Apoi, unii dintre ei au trecut la altele.

Dar el niciodată nu a mâncat un alt om.

Până în ziua de azi Franklin tot nu știe dacă ceilalți membri ai expediției sale, inclusiv bunul lui prieten și comandant secund, doctorul John Richardson, reușiseră să reziste acestei tentații. Mult prea multe se întâmplaseră în timpul când cele trei grupuri bâjbâiseră prin păduri și pustietăți, încercând cu disperare să găsească drumul înapoi la adăpostul improvizat de Franklin – pompos botezat Fortul Enterprise –, dar și la cele două forturi adevărate, Providence și Resolution.

Nouă albi și un eschimos morți. Nouă morți din cei douăzeci și unu de oameni în fruntea cărora se aflase tânărul locotenent John Franklin – de doar treizeci și trei de ani, cam rotofei și deja cu un început de chelie – la plecarea din Fortul Resolution în 1819, plus una din călăuzele indigene luate de pe drum – Franklin nu-i îngăduise bietului om să se despartă de expediție ca să-și caute singur de mâncare. Doi fuseseră uciși cu sânge rece. Cel puțin unul fusese – în mod cert – devorat de tovarășii lui. Însă murise un singur englez. Un singur alb autentic. Toți ceilalți erau fie

voyageurs – navigatori francezi din Canada – ori indieni. Prin urmare, se poate spune că fusese un fel de reușită – un singur englez mort, chiar dacă ceilalți ajunseseră niște schelete gângave și bărboase. Chiar dacă aceștia supraviețuiseră numai datorită lui George Back – blestematul ăla de mus, obsedatul ăla mereu excitat –, care străbătuse 1920 de kilometri cu schiurile prin zăpadă ca să aducă provizii și – mai important decât proviziile – alți indieni care să se îngrijească de Franklin și grupul lui de muribunzi.

Nemernicul ăla de Back. Nici măcar nu era un bun creștin. Arogant. Fără comportament de gentilom, deși mai târziu i s-a acordat titlul de cavaler pentru o expediție la Polul Nord efectuată cu aceeași navă pe care o comanda acum Sir John: HMS *Terror.*

În expediția aceea, expediția lui Back, *Terror* fusese azvârlită vreo șaisprezece metri în aer de o coloană de gheață care se ridica din apă, apoi fusese trântită cu atâta violență că i se găuriseră absolut toate scândurile din lemn de stejar din care era construită. George Back reușise să aducă nava înapoi până pe coastele Irlandei, ajungând la țărm doar cu câteva ore înainte ca *Terror* să se ducă la fund cu totul, mulțumită lanțurilor strânse de echipaj în jurul ei. Toți marinarii aveau scorbut – gingii înnegrite și fără dinți, ochi injectați – și manifestau delirul și accesele de furie asociate cu această boală.

Bineînțeles că îl înnobilaseră pe Back după toată povestea asta. Așa te recompensau Anglia și Amiralitatea când te întorceai dintr-o expediție polară eșuată

lamentabil și soldată cu îngrozitor de multe vieți pierdute. Dacă supraviețuiai, îți dădeau un titlu și-ți organizau o paradă. În 1827, când Franklin s-a întors dintr-a doua expediție de cartografiere a coastelor Americii de Nord, titlul de cavaler i-a fost conferit de regele George al IV-lea în persoană. Societatea Geografică din Paris i-a acordat o medalie de aur, apoi a fost premiat cu rangul de căpitan al HMS *Rainbow*, o superbă fregată cu douăzeci și șase de tunuri, și trimis în Mediterană – post pe care îl visau noapte de noapte toți căpitanii din Marina Regală Britanică. Apoi a cerut-o în căsătorie pe una dintre cele mai bune prietene ale repauzatei sale soții, Eleanor, pe energica, atrăgătoarea și mult prea guraliva Jane Griffin.

– Așa că, la ceai, i-am explicat lui Sir James, spunea acum Jane, că onoarea și reputația scumpului meu Sir John îmi sunt infinit mai dragi decât bucuria egoistă de a mă afla în compania lui, chiar dacă ar fi să lipsească vreme de patru ani... sau chiar cinci.

Oare cum o chema pe indianca aia de cincisprezece ani din tribul Copper[1] din pricina căreia Back avusese de gând să se dueleze în adăpostul lor de iarnă de la Fortul Enterprise?

Ciorăpei-verzi. Așa o chema. Ciorăpei-verzi.

Fata aia era malefică. Frumoasă, sigur că da, dar malefică. Fără pic de rușine. Franklin însuși, oricât s-ar fi străduit să nu se uite la ea, tot a văzut-o, într-o noapte

[1] Tribul Copper – numit și Yellowknife (Cuțit Galben) – populație aborigenă din nord-vestul Canadei (n. tr.).

cu lună, cum s-a despuiat de portul ei păgân și a traversat baraca lor în pielea goală.

La vremea respectivă avea treizeci și patru de ani, dar până la ea nu mai văzuse niciodată o femeie goală; și chiar și acum tot i se părea cea mai frumoasă. Pielea aceea întunecată. Sânii grei ca fructele date în pârg, și totuși adolescentini. Sfârcurile ce nu erau încă bine reliefate, cercurile stranii și brune ale areolelor. Oricât de mult s-a căznit și s-a rugat Sir John, tot nu a reușit să-și șteargă imaginea aceasta din amintire în sfertul de secol trecut de atunci. Fata nu avea obișnuitul triunghi de păr pubian pe care Franklin îl descoperise mai târziu la prima lui soție, Eleanor – de fapt, îl zărise în fugă o singură dată, când femeia se pregătea de baie, căci Eleanor nu îngăduia nici cea mai mică lumină în timpul rarelor partide de amor. Și nu avea nici cuibul de păr nu la fel de des, de culoarea grâului, parte a trupului matur al lui Jane, actuala lui soție. Nu, indianca aceea tânără, Ciorăpei-verzi, nu avea decât un soi de apărătoare îngustă, de un negru absolut, deasupra zonelor sale femeiești. Negru ca smoala. Negru ca păcatul însuși.

Aspirantul scoțian, Robert Hood, care deja zămislise un bastard cu o altă indiancă în baraca botezată de Franklin Fortul Enterprise, pe timpul acelei prime ierni interminabile, se amorezase pe loc de Ciorăpei-verzi, târfa adolescentă din tribul indienilor Copper. Înainte de asta fata se tăvălise cu celălalt mus, George Back. Însă acum Back plecase în căutare de hrană, iar ea își transferase exigențele sexuale

asupra lui Hood cu nonşalanţa proprie numai păgânilor şi primitivilor.

Franklin îşi amintea şi acum gemetele de pasiune din nopţile lungi – nu pasiunea celor câteva minute pe care o cunoscuse alături de Eleanor (firește, fără vreun geamăt, ori alt sunet, atitudine total necuvenită unui gentilom) şi nici înflăcărarea din cele două accese de entuziasm avute cu Jane, dintre care unul într-adevăr remarcabil se petrecuse în luna lor de miere. Nu, nici vorbă, Hood şi Ciorăpei-verzi o făceau cam de şase ori pe noapte. Nici nu încetau bine zgomotele în anexa învecinată cu patul lui Franklin, că cei doi o luau de la capăt – râsete, chicoteli înfundate, apoi gemete uşoare, culminând cu ţipete atunci când desfrânata fată-femeie îl stimula mai tare pe Hood.

Jane Griffin avusese treizeci şi şase de ani când se căsătorise cu proaspătul cavaler Sir John Franklin, la 5 decembrie 1828. Iar luna de miere şi-o petrecuseră la Paris. Lui Franklin nu i-a plăcut oraşul în mod deosebit şi nici francezii; dar hotelul fusese somptuos, iar mâncarea foarte gustoasă.

În timpul călătoriei lor pe continent, Sir John se cam temuse să nu dea nas în nas cu individul ăla, Roget[1] – cel care se bucura de ceva atenţie din partea cercurilor lingvistice pentru simplul motiv că se

[1] Peter Mark Roget (1779–1869) – specialist în lexicografie, autor al cunoscutului *Thesaurus of English Words and Phrases* („Roget's Thesaurus") (n. tr.).

pregătea să publice un dicționar de-a dreptul stupid, sau cum naiba se numea ăla – același bărbat care, în trecut, îi ceruse mâna lui Jane Griffin, dar fusese refuzat, așa cum se întâmplase și cu toți ceilalți pretendenți din tinerețea doamnei. De când aflase de povestea aceasta, Franklin începuse să răsfoiască pe ascuns jurnalele intime ale soției sale – spunându-și, pentru a-și justifica mârșăvia, că ea voia ca el să-i citească numeroasele volume legate în piele de vițel, altminteri de ce oare le-ar fi lăsat la vedere? – și descoperise ce scrisese iubita lui cu caligrafia aceea măruntă, fără cusur, chiar în ziua când Roget se căsătorise cu o altă femeie – *am pierdut dragostea vieții mele.*

Hood și Ciorăpei-verzi făceau deja tărăboi de șase nopți înghețate și parcă nesfârșite când celălalt aspirant, George Back, se întorsese de la vânătoare, împreună cu indienii care-l însoțiseră. Cei doi conveniseră să se dueleze pe viață și pe moarte la răsăritul soarelui – adică la ora 10.00 antemeridian – a doua zi.

Franklin habar nu avea ce să facă. Locotenentul cel trupeș nu era în stare nici măcar să-i disciplineze pe aroganții *voyageurs* și pe indienii cei batjocoritori, darămite să-l domolească pe îndărătnicul Hood sau pe colericul Back.

Ambii aspiranți erau artiști și cartografi. De atunci Franklin nu a mai avut niciodată încredere în vreun artist.

Atunci când, la Paris, unul îi sculptase mâinile lui Lady Jane, iar aici, la Londra, un sodomit parfumat venise la ei timp de o lună ca să-i facă portretul în ulei,

așa cum cerea tradiția, Franklin nu-i lăsase niciodată singuri cu ea.

Back și Hood aveau să se dueleze în zori și tot ce putea face John Franklin era să se ascundă în baracă și să se roage ca eventuala moarte sau posibilele răni ale unuia dintre cei doi să nu distrugă și ultimele resturi de sănătate mintală ale expediției sale suficient de compromisă și fără această întâmplare nefericită. Ordinele primite nu specificau nimic despre sursa alimentelor necesare pentru anevoioasa călătorie de peste 1930 de kilometri peste uscatul arctic, pe coasta oceanului și peste râurile întâlnite în drum. Prin urmare, cumpărase din banii lui provizii pentru o singură zi pentru toți cei șaisprezece oameni ai grupului. Căci își închipuise că indienii vor vâna și astfel le vor asigura hrana, așa cum călăuzele îi cărau bagajele și vâsleau la luntrea lui din coajă de mesteacăn.

Luntrile din coajă de mesteacăn fuseseră o greșeală. La douăzeci și trei de ani după întâmplările respective putea recunoaște asta – măcar față de sine însuși. Ambarcațiunile acelea fragile începuseră să se dezmembreze după doar câteva zile petrecute în apele pline cu sloiuri de gheață ale coastei nordice, la care ajunseseră la mai mult de un an și jumătate după plecarea din Fortul Resolution.

Cu ochii închiși, fruntea înfierbântată, zvâcnet dureros în tâmple și ascultând doar cu o jumătate de ureche șuvoiul neîntrerupt al flecărelii lui Jane, Franklin își aduse aminte de dimineața aceea când rămăsese culcat în sacul lui gros de dormit, fără să-și

dorească să-i vadă pe Back și Hood cum măsoară distanța dintre ei, iar apoi se întorc să tragă. Afurisiții de indieni și afurisiții de *voyageurs* – la fel de barbari în multe privințe – luaseră duelul pe viață și pe moarte drept motiv de distracție. Iar Ciorăpei-verzi, își mai aminti Franklin, radia în dimineața aceea cu o strălucire aproape erotică.

Deși își pusese mâinile la urechi, Franklin tot putuse să audă, din culcușul său, comanda dată pentru măsurarea distanței dintre cei doi dueliști, comanda dată pentru întoarcerea lor față în față, comanda de ochire, comanda de tragere.

Apoi două pocnete seci. Apoi hohote de râs din mulțime.

În timpul nopții, John Hepburn, cel ales să le fie arbitru, un scoțian bătrân, dur și mojic, le descărcase pistoalele pregătite cu atâta grijă.

Dezumflați de râsetele nestăvilite venite din grupul de *voyageurs* și de indieni în pragul colapsului, Hood și Back plecaseră cu pași mari în direcții opuse. La scurtă vreme după întâmplarea aceasta, Franklin i-a ordonat lui George Back să se întoarcă la forturi și să mai cumpere provizii de la magazinul companiei Hudson's Bay. Astfel, Back a lipsit cea mai mare parte din iarnă.

Franklin își mâncase ghetele și apoi reușise să subziste consumând licheni răzuiți de pe pietre – din care făcea o fiertură nămoloasă care l-ar fi făcut să vomite până și pe un dulău britanic, dotat cu oarece respect

față de sine –, dar nu, niciodată nu se atinsese de carne de om.

În anul cel lung trecut de la duelul ce nu a fost să fie, în grupul lui Richardson, desprins din cel al lui Franklin, aspirantul artist și cartograf Robert Hood a fost împușcat în mijlocul frunții de către Michel Teroahaute, un indian irochez teribil de înfumurat și pe jumătate nebun.

Cu o săptămână înainte de acest asasinat, indianul adusese în tabără o bucată mare de carne cu gust înțepător, susținând sus și tare că era pulpa din spate a unui lup ce ori fusese ucis de un karibu[1], ori de el însuși cu un corn de karibu –, căci Teroahaute își tot modifica povestea. Lihniți de foame, camarazii lui pregătiseră carnea și o mâncaseră, dar doctorul Richardson avusese vreme să observe pe piele o urmă abia vizibilă a unui tatuaj. Mai târziu, doctorul i-a mărturisit lui Franklin că era convins că Teroahaute se întorsese la locul unde murise unul dintre *voyageurs*.

Indianul cel flămând și aspirantul ce avea să moară în curând erau doar ei doi, singuri, atunci când Richardson – plecat să culeagă licheni de pe pietre – auzise focul de armă. *S-a sinucis,* se încăpățânase Teroahaute, însă doctorul, care văzuse destule sinucideri la viața lui, știa că nici vorbă ca Robert Hood să se fi împușcat, dată fiind poziția glonțului în capul acestuia.

Imediat irochezul s-a înarmat cu o baionetă britanică, o muschetă, două pistoale încărcate și cu cocoșul

[1] Specie de ren din Canada (n. tr.).

tras și un cuțit lung cât antebrațul unui om. Tot ce aveau cei doi ne-indieni rămași în viață – Hepburn și Richardson – erau un pistol micuț și o muschetă instabilă.

Acum Richardson este unul dintre cei mai respectați oameni de știință și doctori din Anglia, prieten cu poetul Robert Burns, însă pe atunci era doar un medic de bord și naturalist de viitor. Și așteptase un moment în care Teroahaute să aibă brațele pline cu lemne de foc, ridicase pistolul și, fără să-i tremure mâna, îl împușcase în cap pe indian.

Ulterior, doctorul Richardson a recunoscut că mâncase pielea de bivol cu care obișnuia să se învelească Hood, dar nici el, nici Hepburn – singurii supraviețuitori ai grupului – nu au declarat că ar mai fi mâncat și altceva în timpul drumului lung și anevoios înapoi la Fortul Enterprise.

Cei rămași la Fort, Franklin și grupul lui, erau mult prea slăbiți ca să poată sta în picioare, darămite să mai facă și câțiva pași. În comparație cu ei, Hepburn și Richardson păreau plini de vlagă.

O fi fost el omul care își mâncase ghetele, dar nu, niciodată John Franklin nu...

– Bucătăreasa pregătește friptură de vită pentru cină, dragul meu. Preferata ta. Știu că e nouă la noi – sunt ferm convinsă că irlandeza aia de dinainte umfla cheltuielile, ce să-i faci, așa sunt irlandezii din fire, beau și fură – așa că i-am amintit că ție îți place friptura foarte în sânge.

Franklin, luat de talazurile febrei, încercă să articuleze un răspuns, însă vârtejurile migrenei, greții și

fierbinţelii erau mult prea intense. Era tot un lac de transpiraţie pe sub flanela de corp şi gulerul ţeapăn şi strâmt.

– Soţia amiralului Sir Thomas Martin ne-a trimis astăzi un bileţel de-a dreptul încântător şi un buchet superb de flori. E ultima persoană la care m-aş fi gândit că va face un astfel de gest, dar trebuie să recunosc că trandafirii dau minunat în vestibul. I-ai văzut? Ai avut vreme să stai de vorbă cu amiralul Martin la recepţie? Sigur, nu este prea important, nu crezi? Nici măcar în funcţia de şef al aprovizionării Marinei? Precis nu-i la fel de distins ca Primul Lord sau ca Înalţii Comisari, şi cu atât mai puţin ca prietenii tăi din Consiliul Arctic.

Căpitanul Sir John Franklin avea mulţi prieteni; toată lumea îl plăcea pe căpitanul Sir John Franklin. Însă de respectat nu-l respecta nimeni. De mai multe decenii Franklin învăţase să accepte primul adevăr şi să-l evite pe cel de-al doilea, dar ajunsese să-şi dea seama că aceasta era realitatea. Toată lumea îl plăcea. Nimeni nu-l respecta.

Nu după cele întâmplate în Ţinutul lui Van Diemen. Nu după temniţa din Tasmania şi treaba proastă pe care o făcuse acolo.

Prima lui soţie, Eleanor, era pe moarte atunci când o părăsise ca să pornească în a doua expediţie importantă.

Ştia că va muri. Ea însăşi ştia că va muri. Ftizia – alături de convingerea că ea va muri din această cauză cu mult înainte ca soţul ei să-şi dea sufletul în vreo

luptă sau expediție – fuseseră încă de la nuntă nedezlipite de ei. În cele douăzeci și două de luni cât durase căsnicia lor, îi dăruise o fiică, tânăra Eleanor, unicul lui copil.

Femeie micuță și plăpândă la trup – dar aproape înspăimântătoare ca spirit și energie –, prima lui nevastă îl îndemnase să plece în cea de-a doua expediție pe uscat și pe apă, de-a lungul coastelor continentului nord-american, în căutarea Pasajului de Nord-Vest, chiar dacă ea ajunsese să scuipe sânge și știa că sfârșitul îi este aproape. I-a spus că s-ar simți mai bine dacă l-ar ști departe de ea. Iar el a crezut-o. De fapt, a crezut că lui i-ar fi mai bine departe de ea.

Individ profund cucernic, John Franklin se rugase ca Eleanor să moară înainte de plecarea lui. Dar n-a murit. A ridicat ancora pe 16 februarie 1825, i-a scris multe scrisori iubitei sale soții pe drumul către Lacul Sclavului[1], le-a expediat din New York și Albany, și a aflat de stingerea ei din viață pe 24 aprilie, la baza navală britanică din Penetanguishene. Eleanor murise la scurtă vreme după ce nava lui părăsise țărmurile Angliei.

În 1927, când s-a întors din această expediție, a fost întâmpinat de Jane Griffin, cea mai bună prietenă a soției lui.

Recepția de la Amiralitate avusese loc cu mai puțin de o săptămână în urmă – nu, nu, exact cu o săptămână

---

[1] Great Slave Lake – lac tectono-glaciar în vestul Canadei (n. tr.).

în urmă, chiar înainte să-l apuce gripa asta blestemată. Firește că Sir John Franklin fusese invitat împreună cu toți ofițerii și membrii echipajelor de pe *Erebus* și *Terror*. La fel civilii care urmau a lua parte la expediție: piloții care se ocupau de navigarea printre ghețuri – James Reid, pe *Erebus*, și Thomas Blanky, pe *Terror*, trezorierii, medicii și comisarii de bord.

Sir John arătase ca scos din cutie în noul lui frac albastru, pantalonii albaștri cu vipuști aurii, epoleții cu franjuri tot aurii, sabia de ceremonie și tricornul lansat în modă de amiralul Nelson. James Fitzjames, comandantul navei lui amiral, *Erebus*, considerat adesea ca fiind cel mai chipeș bărbat din Marina Regală, arăta sclipitor, dar modest, așa cum îi șade bine unui erou de război. Pe toți îi fermecase Fitzjames în seara aceea. În vreme ce Crozier, ca de obicei, avusese aerul că tocmai ce înghițise un băț, că nu era locul lui acolo, că era frământat de tristeți abisale și că era nițeluș cam amețit.

Dar Jane se înșela – membrii „Consiliului Arctic" nu erau prietenii lui Sir John. În realitate, Consiliul Arctic nici nu exista. Mai degrabă societate onorifică decât instituție în adevăratul sens al cuvântului, Consiliul acela era cel mai select club al bătrânilor din întreaga Anglie.

Socializaseră cu toții la recepție: Franklin, ofițerii lui de frunte și înalții, scofâlciții și cărunții membri ai Consiliului Arctic.

Ca să devii membru al lui, nu trebuia să faci nimic altceva decât să comanzi o expediție în nordul îndepărtat... și să supraviețuiești.

Vicontele Melville – prima persoană de vază din lungul șir de gazde care-l întâmpinaseră pe Franklin la recepție, lăsându-l neobișnuit de asudat și fără glas – era Prim Lord al Amiralității și finanțator al finanțatorului lor, Sir John Barrow. Însă Melville nu era câtuși de puțin vreun expert al expedițiilor polare.

În seara aceea, mult prea emoționatul Franklin a avut sentimentul că adevăratele legende arctice – majoritatea trecute bine de șaptezeci de ani – semănau mai mult cu vrăjitoarele din *Macbeth* ori cu niște fantome cenușii decât cu oameni în carne și oase. Toți acești bărbați plecaseră în căutarea Pasajului mult înaintea lui Franklin și toți supraviețuiseră, deși nu întru totul.

Și în seara aceea Franklin și-a pus întrebarea dacă te puteai întoarce *realmente* viu fie și după o singură iarnă petrecută în regiunile arctice.

Sir John Ross, al cărui chip de scoțian era mai colțuros decât un aisberg, avea sprâncenele dese și avântate, aidoma gulerelor și penelor acelor pinguini descriși de nepotul său, Sir James Clark Ross, după expediția la Polul Sud. Iar vocea lui Ross avea asperități de piatră de bricuit trecută peste o punte crăpată.

Sir John Barrow, mai bătrân ca Dumnezeu și de două ori mai puternic. Părinte al expedițiilor serioase ale Marii Britanii la Arctice. Toți ceilalți prezenți la recepția din seara aceea nu erau decât niște băieți... băieții lui Barrow.

Sir William Parry, gentilom între gentilomi, chiar și printre capetele încoronate, care încercase de patru ori să forțeze trecerea prin Pasaj, dar care nu reușise

decât să-și vadă oamenii murind atunci când *Fury*, nava sa, fusese înconjurată de ghețuri, strivită și scufundată.

Sir James Clark Ross, proaspăt înnobilat și proaspăt căsătorit cu o femeie care-i ceruse să jure că nu va mai pleca în nicio expediție. Dacă ar fi vrut, ar fi putut să capete postul de comandant al lui Franklin. Amândoi știau asta. Ross și Crozier stăteau retrași, sorbind din pahare și discutând în șoaptă ca niște conspiratori.

Blestematul de Sir George Back; Franklin detesta faptul că era obligat să împartă titlul de cavaler cu un simplu aspirant care pe vremuri servise sub comanda lui și, pe deasupra, și un afemeiat. În seara aceasta de gală, căpitanul Sir John Franklin s-a pomenit că își dorește ca Hepburn să nu fi scos praful de pușcă și gloanțele din pistoalele de duel în urmă cu douăzeci și cinci de ani. Back era cel mai tânăr membru al Consiliului Arctic și părea mai încântat și mai fudul decât oricare dintre ceilalți, deși vasul său, HMS *Terror*, tocmai ce fusese distrus și aproape scufundat.

Căpitanul Sir John Franklin era abstinent; însă, după trei ore de șampanie, vin, brandy, sherry și whisky, toți ceilalți au început să se relaxeze, râsetele din jurul lui au devenit mai sonore, iar conversația din somptuoasa sală mai puțin formală, iar Franklin a început să se simtă mai liniștit, dându-și seama că toată recepția aceea, toți nasturi din aur, cravatele din mătase, epoleții scânteietori, felurile rafinate de mâncare, țigările din foi... toate acestea erau în cinstea *lui*. De această dată era vorba numai și numai despre *el*.

Așa că a fost șocat când Ross cel bătrân îl trase deoparte fără prea multe menajamente și începu să-l împroaște cu întrebări pe un ton ridicat, nepotrivit cu strălucirea blândă a candelabrelor și atmosfera plină de parfumul tutunului.

– Franklin, spune-mi unde mama dracului ai de gând să duci o sută și treizeci și patru de oameni? scrâșni piatra de bricuit peste scândura aspră.

Căpitanul Sir John Franklin tresări surprins și încercă să evite răspunsul:

– Este o expediție de o importanță colosală, Sir John.

– Al naibii de importantă și de colosală, dacă mă întrebi pe mine. E al dracului de greu să traversezi ghețurile chiar și cu treizeci de oameni, să-i pui în bărci, să-i aduci înapoi la civilizație, în caz că se întâmplă ceva neprevăzut. Însă o sută treizeci și patru...

Și bătrânul explorator își drese glasul, scoțând un sunet scârbos, ca și cum s-ar fi pregătit să scuipe.

Franklin zâmbi și încuviință din cap, dorindu-și din tot sufletul să fie lăsat în pace.

– Și vârsta ta, continuă Ross. Ai șaizeci de ani, pentru numele lui Dumnezeu!

– Cincizeci și nouă, se îmbățoșă Franklin. Domnule!

Ross cel bătrân strânse buzele într-o imitație de surâs, accentuând asemănarea cu un aisberg.

– Și *Terror* are cât? Trei sute și treizeci de tone? Și *Erebus* cam vreo trei sute și șaptezeci?

– Nava mea amiral cântărește trei sute șaptezeci și două de tone, spuse Franklin. Iar *Terror* trei sute douăzeci și șase.

– Și pescajul fiecăreia e de șase metri și treizeci, am dreptate?

– Da, milord.

– Asta-i o nebunie fără margini, Franklin. Înseamnă că vor fi navele cu cel mai adânc pescaj plecate vreodată într-o expediție arctică. Toate informațiile noastre despre regiunile alea demonstrează că apele spre care ai tu de gând să te duci sunt foarte puțin adânci și sunt pline cu bancuri de nisip, cu pietre și cu sloiuri ascunse. *Victory*, nava mea, nu a avut decât un stânjen[1] și jumătate și tot n-am putut să trecem peste bancul limanului unde am iernat. Ce să-ți spun, George Back mai avea puțin și-și jupuia fundul de gheață cu *Terror* asta a ta.

– Ambele nave au fost consolidate, Sir John, zise Franklin, simțind disconfortul creat de transpirația care i se scurgea de pe piept și coaste până pe pântecul său impunător. Nu există acum în lumea întreagă alte două vase mai bine echipate pentru navigarea printre ghețuri.

– Și ce-i cu toate aiurelile alea pe care le-am auzit despre motoarele de locomotivă?

– Nu sunt aiureli, milord, răspunse Franklin pe un ton condescendent.

---

[1] Stânjen marin – 185 cm (n. tr.).

De fapt, nu știa nimic despre puterea aburului, însă în grupul lui expediționar se aflau doi ingineri destoinici, pe lângă Fitzjames care făcea deja parte din Escadrila Navelor cu Abur.

– Sunt motoare foarte puternice, Sir John. Ne vor duce printre ghețuri pe unde nu am izbutit să trecem cu velele.

Sir John Ross pufni disprețuitor pe nări.

– Dar nu-i așa, Franklin, că mașinăriile astea ale tale cu aburi nu-s nici măcar motoare navale?

– Nu sunt, Sir John. Dar sunt cele mai bune motoare cu abur pe care ni le-au putut oferi Căile Ferate din Londra și Greenwich. Au fost modificate pentru exploatare maritimă. Sunt niște bestii extrem de puternice, Sir John.

Ross sorbi din paharul cu whisky.

– Extrem de puternice în cazul în care ai avea de gând să pui șine peste Pasajul de Nord-Vest și să-l traversezi cu o locomotivă blestemată de Dumnezeu.

Franklin chicoti cu amabilitate la spusele celuilalt, deși nu i se părea nimic amuzant, iar blasfemia îl revoltase până în adâncul sufletului. Cel mai adesea nu era în stare să-și dea seama când cei din jurul său glumeau, căci el personal nu era deloc înzestrat cu simțul umorului.

– Și nici nu sunt atât de puternice cum pretinzi tu, continuă Ross. Mașinăria aia de o tonă și jumate pe care ți-au îndesat-o în cala lui *Erebus* produce doar douăzeci și cinci de cai-putere. Iar motorul de pe vasul lui Crozier e și mai puțin eficient... cel mult douăzeci

de cai-putere. Până și *Rattler* – nava care te remorchează până dincolo de Scoția – produce două sute douăzeci de cai putere cu motorul ăla mic al ei. Numai că e motor *naval*, construit anume pentru mare.

Franklin nu reuși să găsească vreun răspuns, așa că se mulțumi să zâmbească. Și, ca să umple cumva tăcerea aceea stânjenitoare, făcu semn unui valet care trecea pe lângă ei cu o tavă plină cu pahare cu șampanie. Iar apoi, deoarece era împotriva tuturor principiilor sale să bea alcool, rămase în mână cu paharul în care șampania se răsufla, pândind o ocazie să scape de el fără să fie observat.

– Gândește-te numai la cât de multe provizii ai mai putea încărca în calele celor două nave dacă nu ți-ar ocupa locul afurisitele alea de motoare, insistă Ross.

Franklin privi în jur căutând ajutor, dar toți participanții la recepție erau prinși în conversații animate și nu-i dădeau atenție.

– Avem provizii mai mult decât îndestulătoare pentru trei ani, Sir John, spuse el în cele din urmă. Și ne-ar putea ajunge între cinci și șapte ani dacă vom fi nevoiți să reducem rațiile.

Zâmbi din nou, încercând să îmblânzească chipul încremenit al celuilalt.

– În plus, să știți, Sir John, că atât *Erebus*, cât și *Terror* sunt prevăzute cu încălzire centrală. Lucru pe care sunt convins că l-ați fi prețuit nespus pe *Victory*.

Ochii decolorați ai lui Sir John Ross aruncară săgeți de gheață.

– *Victory* a fost strivită între gheţuri ca un ou de bibilică, Franklin. Ai tu senzaţia că sistemul ăsta modern de încălzire ar fi putut să împiedice tragedia?

Franklin se uită în jur, încercând disperat să-i atragă privirea lui Fitzjames. A lui Crozier. A oricui în stare să-l scape de discuţia asta. Însă nimeni nu păru a-i băga în seamă pe Sir John cel bătrân şi pe Sir John cel corpolent înghesuiţi într-un colţ şi cufundaţi într-o conversaţie serioasă, dar mai mult unilaterală. Un valet trecu pe lângă ei, iar Franklin puse paharul neatins pe tavă. Ross îl studia printre gene.

– Spune-mi, de cât cărbune e nevoie pe zi ca să încălzeşti o singură navă în condiţiile din Nord? se încăpăţână bătrânul scoţian.

– O, nu prea ştiu aşa ceva, Sir John, răspunse Franklin cu un zâmbet cuceritor.

Şi chiar *nu* ştia. Şi nici nu-i păsa în mod deosebit. De motoarele cu abur se ocupau inginerii. Şi, în fond, era treaba Amiralităţii să aibă grijă de el.

– O, dar ştiu *eu*, îl maimuţări Ross. Ai să foloseşti până la douăzeci şi trei de kilograme de cărbune pe zi doar pentru circularea apei care încălzeşte zonele de odihnă ale echipajului. Şi juma' de *tonă* din cărbunele tău preţios pe zi doar ca să produci şi să întreţii aburul. Iar dacă eşti pe drum – şi te aştepţi ca navele astea urâte de război ale tale să facă în jur de patru noduri[1] – ai să arzi între două şi trei *tone* de cărbune pe zi. Ba chiar

[1] Nod – milă marină pe oră (n. tr.).

mult mai mult dacă ai să te încumeți să străpungi banchizele. Cât cărbune *ai* cu tine, Franklin?

Căpitanul Sir John flutură mâna cu un gest nepăsător, aproape efeminat.

– O, pe undeva în jur de două sute de tone, milord.

Ross se uită din nou chiorâș.

– Mai exact nouăzeci de tone pentru *Erebus* și tot nouăzeci pentru *Terror*, scrâșni el. Asta la alimentarea din Groenlanda, înainte să traversezi Golful Baffin, și cu atât mai puțin să te fi confruntat cu ghețurile adevărate.

Franklin zâmbi fără să răspundă.

– Să presupunem că vei ajunge la locul unde vei ierna între ghețuri cu șaptezeci și cinci la sută din încărcătura de nouăzeci de tone de cărbune nearse, continuă Ross, neabătut ca o navă printr-o pojghiță de gheață, asta înseamnă că ți-ar mai rămâne... câte zile vei mai putea produce abur în condiții normale, nu în condiții de îngheț? Douăspe zile? Treispe? Două săptămâni?

Căpitanul Sir John Franklin n-avea nici cea mai vagă idee. Pur și simplu mintea lui experimentată de navigator nu funcționa în acest fel. Probabil însă că în privire i se citi o panică subită – provocată nu de cantitatea de cărbune de pe nave, ci de gândul că ar putea să pară un idiot în ochii lui Sir John Ross – căci bătrânul marinar îl apucă de umăr într-o strânsoare ca de menghină. Când Ross se apropie mai mult de el, îi simți răsuflarea cu iz puternic de whisky.

– Care sunt planurile Amiralității pentru o eventuală salvare a voastră, Franklin? gâjâi Ross în șoaptă.

De jur împrejurul lor recepția zumzăia de râsete și flecăreli binedispuse chiar și la ora aceea târzie din noapte.

– Salvare? clipi nedumerit Franklin.

Defel nu-și găsea loc în capul lui ideea că ar putea avea nevoie să fie salvate două dintre cele mai moderne nave din lume – consolidate pentru confruntarea cu ghețurile, acționate de motoare cu abur, aprovizionate pentru cinci ani sau mai mult și cu echipaje ai căror membri fuseseră selecționați personal de Sir John Barrow. Da, ideea aceasta era de-a dreptul absurdă.

– Te-ai gândit să-ți faci depozite de alimente de-a lungul drumului printre insule? șopti Ross.

– Depozite? exclamă Franklin. Să ne abandonăm proviziile pe drum? La ce naiba aș face una ca asta?

– Ca să ai mâncare și adăpost dacă va fi cazul să-ți cobori oamenii și bărcile pe gheață și să mergi pe jos.

Tonul lui Ross era feroce, ochii arzători.

– De ce ne-am înapoia pe jos la Golful Baffin? întrebă Franklin. Obiectivul nostru este să traversăm Pasajul de Nord-Vest de la un capăt la celălalt.

Sir John Ross se îndepărtase puțin, dar mâna i se încleștă și mai tare pe brațul lui Franklin.

– Vrei să-mi spui că nu există nicio navă care să vă aștepte și nici vreun alt plan de salvare?

– Nu există.

Ross îl apucă și de brațul celălalt, strângându-l cu atâta putere, că trupeșul căpitan Sir John aproape se cutremură de durere.

– Atunci, băiețaș, șopti bătrânul, dacă până în 1848 nu auzim nicio veste de la tine, am să vin să te caut eu însumi. Îți jur că așa voi face.

Franklin se trezi brusc.

Leoarcă de transpirație. Slăbit și ametit. Inima îi bătea să-i sară din piept, iar fiecare bubuitură a ei avea ecou de clopot înlăuntrul țestei sale suferinde.

Își plecă ochii și observă îngrozit că de la brâu în jos era învelit în mătase.

– Ce-i asta? strigă el speriat. Ce-i asta? De ce e steagul pe mine?

Lady Jane se ridică înspăimântată în picioare.

– Mi s-a părut că-ți este frig, John. Tremurai. Te-am învelit cu el pentru că nu aveam nicio pătură la îndemână.

– Doamne, Dumnezeule! urlă căpitanul Sir John Franklin. Doamne, Dumnezeule, femeie, înțelegi ce-ai făcut? Nu știi că drapelul se pune doar peste cadavre?

3

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
Octombrie, 1847

Căpitanul Crozier coboară cele câteva trepte ale scării ce duce spre puntea inferioară, împinge ușile duble, bine etanșate, și se clatină când îl izbește suflul de aer cald. Cu toate că de câteva ore sistemul de circulare a apei calde fusese închis, temperatura de aici este menținută puțin sub punctul de îngheț – ceea ce înseamnă că este cu 30 de grade mai ridicată decât afară – prin dogoarea emanată de trupurile celor peste cincizeci de bărbați și zăpușeala venită de la plita de gătit. După o jumătate de oră petrecută afară, pe punte, ai senzația că intri în saună înfofolit în blănuri.

Nu-și scoate hainele groase fiindcă are de gând să coboare până în cală și pe ultima punte inferioară, zone complet neîncălzite ale navei; așa că nu zăbovește prea mult aici. Însă tot se oprește câteva clipe – așa cum se cade să facă un căpitan responsabil – și privește

în jur ca să se încredințeze că nu s-a dus dracului totul în jumătatea de oră cât a fost afară, pe punte.

Deși aceasta este unica punte adăpostită de pe navă unde se doarme și se mănâncă, tot e beznă mai dihai decât într-o galerie de mină galeză. Hublourile micuțe sunt blocate de ghețuri, dar, oricum, ce lumină să intre din noaptea lungă acum de douăzeci și patru de ore? Ici și colo, lămpi cu untură de balenă, lanterne și lumânări aruncă firave conuri de lumină, însă, în general, oamenii își găsesc drumul pe baza aducerilor-aminte, știind unde anume să se ferească de alimentele, hainele, echipamentele adunate pe jos în mormane sau agățate din tavan și de ceilalți camarazi care dorm. Când se desfac toate hamacurile – doar câte treizeci și cinci de centimetri de om – nu mai există loc de trecere, cu excepția celor două intervale late de cincizeci de centimetri în stânga și în dreapta de-a lungul carenei. Însă acum sunt întinse doar câteva hamacuri – cu marinari care trag un pui de somn înaintea carturilor de la ore târzii –, iar larma vorbelor, râsetelor, înjurăturilor, rafalelor de tuse, zăngănitului însuflețit al oalelor domnului Diggle, precum și a trivialităților aruncate de bucătar în toate direcțiile este suficient de sonoră pentru a acoperi scrâșnetul și geamătul gheții de afară.

Schemele navei indică o înălțime de 2,13 metri pentru această punte inferioară. Însă înălțimea ei reală – din cauza grinzilor groase din tavan și a tonelor de cherestea depozitate pe grătarele atârnate de aceste grinzi – este de doar 1,83 metri, astfel încât cei câțiva

marinari cu adevărat înalți de pe *Terror*, ca de pildă fricosul de Manson care-l așteaptă mai jos, sunt nevoiți în permanență să meargă îndoiți de spate. Francis Crozier nu-i chiar atât de înalt. Și nu trebuie să-și aplece capul nici când poartă cascheta și două fulare pe deasupra ei, așa cum este cazul acum.

La dreapta lui Crozier și înspre pupa se află ceva ce seamănă cu un tunel scund, întunecos și îngust – de fapt tambuchiul ce duce la cabinele ofițerilor, o supraaglomerare de șaisprezece firide cu paturi și două săli înghesuite de mese pentru ofițerii și subofițerii de pe vas. Cabina lui Crozier are exact aceleași dimensiuni ca toate celelalte – un metru optzeci pe unu cincizeci. Tambuchiul este foarte întunecos și lat de doar jumătate de metru, astfel încât poate fi străbătut de un singur om, cu capul aplecat ca să evite proviziile atârnate din tavan; iar cei mai corpolenți sunt nevoiți să meargă de-a latul prin coridorul acesta strâmt.

Cabinele ofițerilor sunt înghesuite într-un spațiu de 18,3 metri din lungimea totală a navei de 30 de metri și, pentru că lățimea de pe *Terror* este de doar 8,5 metri pe puntea inferioară, tambuchiul îngust este singura cale dreaptă de acces la pupa.

Crozier observă un licăr de lumină ivit din Sala cea Mare din spate, unde, chiar și în frigul și bezna aceasta de iad, unii dintre ofițerii lui se relaxează în jurul mesei lungi, fumându-și pipele ori citind unul din cele 1 200 de volume ale bibliotecii de pe navă. Căpitanul aude și ceva acorduri muzicale: flașneta cânta o melodie la modă în teatrele de revistă din Londra cu vreo

cinci ani în urmă. Crozier știe că sublocotenentul Hodgson pusese discul de metal în aparat: e topit după cântecul ăsta; dar îl scoate din minți pe locotenentul Edward Little, secundul lui Crozier și mare amator de muzică clasică.

Pentru că totul pare în regulă în sectorul ofițerilor, Crozier se întoarce și privește în față. Zona destinată marinarilor de carieră acoperă restul de o treime din lungimea navei – 11 metri –, dar acolo stau îngrămădiți patruzeci și unu dintre marinarii și aspiranții rămași în viață din numărul inițial de patruzeci și patru.

Nu se fac cursuri în seara aceasta și peste mai puțin de un ceas își vor desface hamacurile ca să se culce, așa că, până atunci, majoritatea oamenilor își petrec timpul așezați pe cuferele lor din lemn ori pe stivele de provizii, fumând sau stând de vorbă în lumina foarte slabă. Centrul acestui spațiu este ocupat de uriașa plită Frazer, unde bucătarul coace pesmeți. Domnul Diggle – cel mai bun bucătar din toată flota britanică, în opinia lui Crozier, și un trofeu în adevăratul sens al cuvântului, deoarece reușise să-l fure pe turbulentul maestru de pe nava amiral a căpitanului Sir John Franklin chiar înainte de plecarea în această expediție – gătește în permanență câte ceva, de obicei pesmeți, și trăsnește și bufnește și dă din picioare și își ocărăște ajutoarele. Oamenii se înghesuie lângă plita gigantică și dispar prin chepeng spre punțile de dedesubt, de unde aduc provizii, grăbindu-se cât pot de mult pentru ca urgia locvace a domnului Diggle să nu se abată asupra lor.

Lui Crozier i se pare că plita Frazer este aproape la fel de mare ca motorul de locomotivă adăpostit în cală. Pe lângă cuptorul ei uriaș și cele șase arzătoare, drăcia aia voluminoasă din fier are și un desalinizator încorporat, precum și o pompă manuală enormă care ar trebui să aducă apă fie din ocean, fie din nenumăratele rezervoare din cală. Însă acum și apa din cală este la fel de bocnă precum cea de afară, așa că în oalele care bolborosesc pe plita domnului Diggle se topesc bucăți de gheață tăiate din rezervoare și cărate sus în cârcă.

Din forpicul de la proră căpitanul vede infirmeria, aflată dincolo de rafturile și dulapurile domului Diggle. Vreme de doi ani nu avuseseră deloc infirmerie. În zona aceasta fuseseră îngrămădite, de la dușumea, până la grinzile de sus, alte și alte lăzi și butoaie; iar acei membri mai nătăfleți și neexperimentați ai echipajului care avuseseră nevoie de medicul navei ori de ajutorul acestuia fuseseră consultați lângă plita domnului Diggle. Însă acum, fiind epuizată mare parte din provizii și înmulțindu-se numărul de bolnavi și răniți, marangozii[1] organizaseră infirmeria într-o secțiune mai trainică și mai izolată a forpicului. Totuși căpitanul putea zări și spațiul ca un tunel dintre lăzi unde amenajaseră culcușul pentru Lady Silence.

Controversa aceea durase cea mai mare parte dintr-o zi din luna iunie a anului trecut, căci Franklin se încăpățânase să nu o lase pe femeia eschimos la bordul navei lui. Atunci o luase Crozier, însă discuția purtată apoi

---

[1] Dulgher pe nave (n. tr.).

cu locotenentul Little, secundul său, referitoare la locul unde ar fi urmat s-o cazeze, depășise limitele absurdului. Erau convinși că până și o tânără eschimosă ar fi murit de frig afară, pe punte, sau pe cele două punți inferioare de jos, așa că nu le mai rămânea decât puntea inferioară principală. Evident că nu putea să doarmă împreună cu echipajul, chiar dacă existau deja, la data respectivă, câteva hamacuri neocupate din cauza creaturii dintre ghețuri.

În tinerețea lui Crozier de simplu marinar, iar apoi de aspirant, femeile urcate pe furiș la bord erau ascunse în cea mai întunecată, cea mai îmbâcsită și mai împuțită magazie de parâme de lângă prora, în apropiere de teugă, la îndemâna norocosului sau norocoșilor care le aduseseră. Dar chiar și în iunie trecut, când apăruse Silence, temperatura era sub zero în magazia de parâme de pe HMS *Terror*.

Nu, nici vorbă să o culce lângă echipaj. Nici vorbă.

Dar în zona rezervată ofițerilor? Poate. Cum câțiva dintre ei fuseseră sfârtecați și uciși, se găseau acum niște cabine libere. Dar și locotenentul Little, și căpitanul căzuseră de acord că prezența unei femei la distanță de doar câteva paravane subțiri și uși glisante de dormitorul bărbaților ar fi fost un aranjament complet nesănătos.

Și atunci? Nu-i puteau stabili un loc unde să doarmă, iar apoi să-i posteze în prag o pază armată douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

Edward Little venise cu ideea să mute din provizii și să-i amenajeze eschimosei un culcuș în forpic, acolo

unde ar fi urmat să fie infirmeria. Singura persoană trează în permanență, noapte de noapte, era domnul Diggle – care cocea cu multă abnegație pesmeții și prăjea carnea pentru micul dejun –, iar dacă domnul Diggle ar fi avut vreodată în viața lui ochi pentru doamne și domnițe, era evident că vremurile acelea apuseseră demult. De asemenea, argumentaseră locotenentul Little și căpitanul Crozier, apropierea de plita Frazer i-ar fi ținut de cald invitatei lor.

Ceea ce chiar se și întâmplă. Lui Lady Silence i se făcuse rău din cauza căldurii, drept care se văzuse nevoită să doarmă goală pușcă pe blănurile ei în cotlonul micuț dintre lăzi și butoaie. Căpitanul dăduse peste ea din întâmplare, iar imaginea aceea îl obseda și astăzi.

Acum Crozier ia o lanternă din cârlig, o aprinde, ridică chepengul și se grăbește să coboare scara spre ultima punte inferioară înainte de a începe și el să se topească precum bucățile cele mari de gheață de pe plită.

A spune că pe cea mai de jos punte este frig ar fi genul de subapreciere pe care Crozier obișnuia s-o facă înainte de prima lui călătorie la Polul Nord. După ce coboară scara de un metru optzeci simte instantaneu cum și temperatura a coborât cu peste cincisprezece grade. Bezna de aici este aproape totală.

Crozier se oprește iar – așa cum îi stă în fire – ca să ia aminte în jur. În lumina slabă a lanternei abia dacă reușește să vadă mai multe în afară de ceața densă a propriei respirații. De jur împrejurul său e un

labirint de cufere, lăzi și lădițe, de butoaie mari, butoiașe și poloboace și mormane înghesuite până în grinzile din tavan cu proviziile rămase, acoperite cu pânze groase. Crozier s-ar putea descurca prin întunericul populat de șobolani scandalagii și fără ajutorul lanternei; cunoaște fiecare milimetru al acestei nave așa cum își cunoaște propriul buzunar. Uneori, mai ales noaptea târziu, când se aud doar gemetele jalnice ale ghețurilor, Francis Rawdon Moira Crozier își spune că HMS *Terror* îi este și soție, și mamă, și mireasă, și amantă. Această doamnă din fier și lemn de stejar, calafat și balast, pânză și alamă pe care o cunoaște în cel mai intim mod cu putință este singura și unica soție ce-i este sortit s-o aibă vreodată. Cum de-și închipuise că ar fi avut vreo șansă cu Sophia?

În alte dăți, la ore și mai târzii, când gemetele ghețurilor se prefac în urlete, Crozier își imaginează că nava îi este și trup, și minte. Acolo, afară – dincolo de punți și de carenă – pândește moartea. Frigul perpetuu. Însă aici, înăuntru, inima trupului prins între ghețuri bate în continuare, mai slab, dar bate cu fiecare adiere de căldură de la plita bucătarului și cu fiecare frântură de conversație, cu fiecare mișcare, cu fiecare dovadă de sănătate mintală.

Crozier înțelege că atunci când pătrunde mai adânc în corpul navei este ca și cum ar coborî până în străfundurile trupului și minții omenești. Iar ce găsește acolo s-ar putea să nu-i fie pe plac. Puntea de jos reprezintă burta. Acolo sunt depozitate alimentele și toate celelalte lucruri trebuincioase, bine

împachetate și așezate în ordine, lesne de manevrat de către cei mânați acolo de strigătele și pumnii domnului Diggle. Dedesubt, în cală, unde se îndreaptă el acum, se află măruntaiele și rinichii – rezervoarele cu apă, rezervele de cărbuni și alte alimente. Însă analogia cu mintea este cea care îl neliniștește cel mai tare pe căpitan. Torturat de depresii mai toată viața lui, conștient că această infirmitate secretă i se agravase în cele douăsprezece ierni petrecute în întunericul arctic și știind că îi fusese mai apoi acutizată de respingerea Sophiei Cracroft, Crozier își imaginează că puntea inferioară – parțial luminată și încălzită din când în când, dar locuibilă – e acea parte din el care încă este sănătoasă la minte. Însă de curând a început să petreacă tot mai mult timp în universul mohorât al ultimei punți de jos – ascultând cum urlă ghețurile și așteptând ca, din moment în moment, să explodeze din cauza frigului toate îmbinările de șuruburi și bârne. Însă nebunia pură o reprezintă cala, cu toate duhorile ei înfiorătoare și Cabina Mortuară.

Crozier scutură din cap, ca pentru a alunga toate aceste gânduri. Privește în jos, la intervalul dintre grămezile de butoaie și lăzi. Raza lanternei se oprește în peretele Cămării cu Pâini. Culoarele de trecere din dreapta și stânga acesteia sunt niște galerii mai strâmte chiar decât tambuchiul ce duce spre zona ofițerilor de pe puntea de deasupra. Ca să treacă dincolo, oamenii sunt nevoiți să se strecoare în lateral printre Cămara cu Pâini și ultimii saci cu cărbuni rămași. Magazia

marangozului se află mai în față, la tribord; magazia boțmanului este vizavi de aceasta, la babord.

Crozier se întoarce și îndreaptă lanterna spre pupă. Șobolanii se feresc apatic, ascunzându-se printre butoaiele cu carne în saramură și lăzile cu conserve.

Chiar și în lumina aceasta slabă căpitanul vede că nimeni nu s-a atins de lacătul de pe ușa Cămării cu Băuturi. În fiecare zi, unul dintre ofițerii lui Crozier coboară să ia cantitatea de rom necesară pentru grogul de la prânz. Tăria este distribuită cu parcimonie echipajului: două sute de mililitri de rom cu tărie de 140 de grade la opt sute de mililitri de apă. Tot în Cămara cu Băuturi se află și sticlele cu vin și brandy rezervate ofițerilor, precum și două sute de muschete, pumnale mari și săbii. Așa cum este obiceiul în Marina Regală, chepengurile din popota ofițerilor și Sala cea Mare de pe puntea superioară duc direct la Cămara cu Băuturi, astfel încât, în caz de revoltă, ofițerii să poată ajunge mai repede la arme.

În spatele Cămării cu Băuturi se află Magazia Artileristului, plină cu butoaie cu pulbere și alice. De-o parte și de cealaltă a Cămării cu Băuturi sunt alte spații de depozitare, inclusiv lăzile cu lanțurile de ancoră, Magazia cu Vele, unde sunt strânse pânzele nefolosite, și Vestiarul de Iarnă, din care administratorul navei, domnul Helpman, împarte echipajului hainele groase pentru vremea de afară.

Dincolo de Cămara cu Băuturi și Magazia Artileristului se află Cămara Căpitanului, cu bunurile personale ale lui Francis Crozier, cumpărate de el însuși – șunci,

brânzeturi și alte asemenea articole de lux. Încă este în vigoare uzanța care spune că un căpitan de navă trebuie să dea din când în când câte o masă pentru ofițerii săi și, cu toate că alimentele din cămara lui Crozier pălesc în comparație cu rafinatele bucate din depozitul personal al răposatului căpitan de pe *Erebus*, Sir John Franklin, rezervele lui Crozier – aproape epuizate acum – făcuseră față celor două veri și două ierni petrecute între ghețuri. De asemenea, surâde el gândului, cămara lui mai are avantajul de a conține și o rezervă îndestulătoare de sticle cu vin din care ofițerii lui încă se mai desfată. Și foarte multe sticle cu whisky de care depinde el, căpitanul. Bietul comandant, bieții locotenenți și membrii civili ai echipajului de pe *Erebus* fuseseră nevoiți să stea fără strop de băutură vreme de doi ani. Sir John Franklin fusese abstinent, așa că, în vremea vieții lui, la fel de abstinentă fusese și popota ofițerilor săi.

Raza unei lanterne țopăie spre Crozier pe coridorul îngust dinspre proră. Căpitanul se întoarce și vede cum ceva ce aduce cu un urs negru și păros se chinuiește să-și strecoare trupești prin spațiul strâmt dintre sacii cu cărbuni și peretele Cămării cu Pâini.

– Domnule Wilson, i se adresează el ajutorului de marangoz, pe care-l recunoaște după formele rotunde și mănușile din piele de focă și pantalonii din piele de căprioară pe care le primiseră toți membrii echipajului înainte de plecare, dar pe care foarte puțini aleseseră să le poarte pe deasupra tuturor rândurilor de haine din flanel și lână.

La un moment dat în timpul călătoriei, dulgherul confecționase din pieile de lup primite la baza daneză a vânătorilor de balene din Golful Disko[1] un veșmânt voluminos și greoi, dar foarte călduros, pretindea el, pe care îl purta peste toate celelalte haine.

– Domnule căpitan.

Wilson, unul dintre cei mai grași oameni de la bord, ține lanterna într-o mână și câteva cutii cu scule de dulgherie îndesate la subsuoară.

– Domnule Wilson, te rog să-i transmiți domnului Honey salutările mele și să-l rogi să mă însoțească în cală.

– Da, să trăiți. Unde anume în cală, domnule căpitan?

– La Cabina Mortuară, domnule Wilson.

– Am înțeles, domnule căpitan.

La lumina lanternei Crozier observă curiozitatea ce zăbovește o secundă prea mult în ochii marinarului.

– Și, domnule Wilson, mai roagă-l pe domnul Honey să aducă un drug ce-l putem folosi ca pârghie.

– Da, domnule.

Crozier se dă la o parte din drum, înghesuindu-se între două butoaie, pentru a-i permite uriașului să ajungă la scara spre puntea inferioară.

Căpitanul știe prea bine că s-ar putea să-l fi chemat pe marangoz absolut de pomană, obligându-l să se chinuiască să-și pună hainele de iarnă chiar înainte de stingere fără vreun motiv anume, dar intuiește cumva că e mai bine să-l deranjeze acum decât mai târziu.

---

[1] Golf pe coasta vestică a Groenlandei (n. tr.).

După ce Wilson a reușit să se strecoare prin chepengul de sus, căpitanul Crozier îl ridică pe cel de la picioarele lui și coboară în cală.

Deoarece toate punțile inferioare sunt situate sub nivelul gheții de afară, în cală este aproape la fel de frig ca în lumea aceea stranie de dincolo de carenă. Dar mult mai beznă, căci nu este nicio stea, nicio aurora boreală, nicio lună care să mai îmblânzească întunericul omniprezent. Aerul este greu de praf și fum de cărbune – Crozier vede cum particulele negre se încolăcesc ca niște gheare de vrăjitoare în jurul lanternei care pârâie, aproape să se stingă – și miroase urât a apă împuțită, a lături și a santină. Dinspre pupă se aud hârșâieli, fâșâieli și zdrăngăneli de găleți, iar Crozier știe că este vorba despre cărbunii încărcați în cuptorul din sala cazanelor. Această căldură reziduală nu permite celor șase centimetri de apă murdară de la piciorul scării să înghețe. Mai departe, acolo unde prora se cufundă mai adânc în ghețuri, apa se ridică până la vreo treizeci de centimetri, în ciuda faptului că oamenii dau la pompe peste șase ore în fiecare zi. Aidoma oricărei vietăți, și HMS *Terror* expiră și scoate vapori prin zeci de orificii ale organelor ei vitale, printre care se numără, firește, neoprita plită a domnului Diggle; și, în vreme ce pe prima punte inferioară este în permanență umezeală și chiciură, iar ultima punte inferioară este complet înghețată, cala este ca o temniță subterană de ale cărei grinzi atârnă țurțuri masivi, iar apa de pe jos depășește gleznele celor care sunt nevoiți să coboare până aici. Cele douăzeci și unu de

rezervoare din fier cu pereți negri și netezi, înșiruite de-o parte și de cealaltă a calei, sporesc senzația de frig. La începutul expediției, în ele se aflaseră treizeci și opt de tone de apă dulce. Acum, însă, au devenit niște aisberguri blindate, iar cel care ar face prostia să le atingă ar rămâne în mod sigur fără piele.

Pe Magnus Manson îl găsește la baza scării, exact așa cum îi spusese soldatul Wilkes, însă vânjosul marinar e în picioare, nu cu fundul pe treaptă. Uriașul stă gârbovit sub grinzile joase. Lui Crozier i se pare că obrajii lui palizi și buhăiți și fălcile alea nerase seamănă cu un cartof alb, putrezit și fără coajă, peste care e îndesată o „perucă galeză". Sub lumina nemiloasă a lanternei, marinarul evită privirea fixă a căpitanului său.

– Ce înseamnă asta, Manson?

Vocea căpitanului, lipsită de asprimea atât de evidentă atunci când se adresase locotenentului Irving pe punte, este monotonă, calmă, hotărâtă, purtând însă amenințarea biciului și a ștreangului în spatele fiecărei silabe rostite.

– Ie de la fantome, domnu' căpitanu'.

Vocea lui Magnus Manson este firavă și pițigăiată a unui copil, complet nepotrivită cu statura sa uriașă. În iulie 1845, când *Terror* și *Erebus* ancoraseră în Golful Disko, pe coasta vestică a Groenlandei, Căpitanul Sir John Franklin găsise cu cale să renunțe la doi dintre membrii expediției – un infanterist marin și un velar[1]

[1] Marinar specializat în confecționarea și repararea velelor (n. tr.).

de pe *Terror*. Crozier îi sugerase să fie scutiți și marinarul John Brown și soldatul Aitken, tot din echipajul lui, care erau deja bolnavi și aproape inapți de serviciu și nu ar fi trebuit în veci să fi fost cooptați într-un asemenea proiect. Dar, în nenumărate dăți de atunci încoace, își dorise să-l fi trimis acasă și pe Manson împreună cu cei patru. Poate că nu era chiar sărac cu duhul, dar era tare greu să-ți dai seama de asta.

– Manson, știi bine că nu e nicio fantomă pe *Terror*.

– Da, domnu' căpitanu'.

– *Uită-te* la mine.

Manson își ridică fața, dar nu cutează să întâlnească privirea lui Crozier. Căpitanul se minunează văzând cât de mici sunt ochii spălăciți ai marinarului pe chipul său alb și umflat.

– Este adevărat că ai refuzat să execuți ordinele domnului Thomson, care ți-a cerut să duci sacii cu cărbuni în sala cazanelor, marinar Manson?

– Nu, domnu' căpitanu'. Da, domnu' căpitanu'.

– Știi ce consecințe are neexecutarea ordinelor primite la bordul acestei nave?

Crozier are sentimentul că se adresează unui băiețel, deși Manson probabil că are mai mult de treizeci de ani.

Chipul matahalei se luminează pentru că știe că poate răspunde corect la întrebarea aceasta.

– O, da, să trăiți, domnu' căpitanu'. Pedeapsă corporală la spinare, domnu'. Douăj' de bice. Suta dacă mai fac o dată. Știreangu' dacă nu ascult de un ofițer de-adevăratelea, nu doar de domnu' Thomson.

– Exact, este Crozier de acord, dar știai că orice căpitan poate aplica acea pedeapsă pe care el o găsește adecvată delictului comis?

Manson se uită în jos la el, cu perplexitate în ochii săi fără culoare. Nu a priceput întrebarea.

– Zic că te pot pedepsi așa cum mi se năzare, marinar Manson, îl lămurește căpitanul.

Un val imens de ușurare inundă chipul puhav.

– Aha, da, corect, să trăiți, domnu' căpitanu'.

– În loc de douăzeci de bice, spune Francis Crozier, aș putea să pun să fii închis în Cabina Mortuară vreme de douăzeci de ore, fără lumină.

Obrajii înghețați și deja foarte albi ai lui Manson par a se goli de sânge, iar Crozier e gata să se dea la o parte în caz că pe uriaș îl va lua cu leșin.

– Nu... n-o să... , bâiguie tremurândă vocea de bărbat-copil.

O clipă nesfârșită, ca de gheață, nu se aud decât pârâiturile lanternei, căci Crozier nu-i răspunde. Îi permite doar să-i citească hotărârea pe chip. Într-un final, spune:

– Ce anume ți se pare că auzi, Manson? Ți-a zis cineva povești cu fantome?

Manson cască gura să zică ceva, dar pare a avea de furcă neștiind la care anume întrebare să răspundă prima. Pe buza inferioară i se formează o crustă de chiciură.

– Walker, spune el în cele din urmă.

– Ți-e frică de Walker?

James Walker, prietenul lui Manson, cam de aceeași vârstă cu zevzecul ăsta și nu cu mult mai luminat la minte, fusese ultimul om care-și pierduse viața pe ghețuri doar cu o săptămână înainte. Regulamentul de pe navă impunea ca echipajul să se îngrijească să existe în permanență câteva găuri mici în stratul de gheață din jurul vasului, chiar atunci când grosimea acestuia era de trei, patru metri, așa cum este acum, pentru a putea avea ușor acces la apă în cazul declanșării unui incendiu la bord. Cu asta se ocupa în ziua aceea Walker, împreună cu alți doi camarazi, încercând să redeschidă una dintre găuri care ar fi urmat să înghețe în mai puțin de un ceas dacă nu o asigurau cu niște pene din metal. Teroarea albă se năpustise la ei din spatele unei creste de gheață și, cât ai fi clipit din ochi, smulsese brațul marinarului, îi făcuse zob pieptul și dispăruse înainte ca gărzile de pe punte să apuce să ridice armele.

– Walker ți-a spus povești cu fantome? vrea Crozier să înțeleagă.

– Da, domnu' căpitanu', să trăiți. Nu, domnu' căpitanu', să trăiți. Ce a făcut Jimmy e că mi-o zis c-o noapte înainte să-l prăpădească *creatura* aia, zice „Magnus, dac-o fi ș-o fi ș-o să mă prindă dihania aia din iad", zice, „apoi să știi c-o să viu la tine cu cearșafu' ăl alb pe cap să-ți zic la ureche ce frig ie în iad". Așa să-mi ajute bunul Dumnezeu, domnu' căpitanu', așa mi-o zis Jimmy. Și acu' îl auz că vrea să iasă.

Ca la un semn, cala scoate un vaier prelung, puntea înghețată le geme sub picioare, iar saboții metalici

ai grinzilor gem și ei compătimitori. De pretutindeni din jur se aud pocnete și scrâșnete. Este gheața, care nu-și ia o clipă de răgaz.

– Sunetul ăsta e cel pe care-l auzi, Manson?

– Da, să trăiți. Nu, domnu' căpitanu'.

Cabina Mortuară se află la vreo zece metri mai spre pupă, la tribord, dincolo de ultimul dintre rezervoarele metalice cu apă, dar, atunci când amuțește gheața de afară, Crozier nu mai aude decât zgomotul înăbușit făcut de lopeți în sala cazanelor.

Căpitanul s-a săturat de toate tâmpeniile astea.

– Știi bine că prietenul tău nu are cum să se întoarcă, Magnus. El este într-a doua magazie de vele și e bine legat în hamacul lui și foarte bine înfășurat, împreună cu ceilalți morți, în cele mai groase pânze pe care le avem. Dacă ți se pare că auzi ceva dinăuntru, să știi că sunt blestemații de șobolani care încearcă să ajungă la cadavre. Dar tu *știi* asta, Magnus Manson.

– Da, domnu' căpitanu', să trăiți.

– Nu am de gând să mai tolerez nerespectarea ordinelor pe nava mea, matelot Manson. Trebuie să te hotărăști: ori aduci cărbuni când îți ordonă domnul Thompson, aduci proviziile atunci când îți ordonă domnul Diggle, execuți toate ordinele fără întârziere și fără vreun comentariu; ori, dacă nu, ajungi la judecată... ajungi la judecata *mea*... și ești în pericol să petreci o noapte în frigul și bezna din Cabina Mortuară.

Fără vreun cuvânt, Manson își duce degetele la frunte în semn de salut, saltă unul din sacii mari cu cărbuni

de sub scară, unde-i lăsase la începutul crizei sale de nervi, și dispare cu el în întunericul de la pupă.

Inginerul navei, dezbrăcat până la flaneaua de corp cu mâneci lungi și pantalonii din catifea reiată, dă la lopată umăr la umăr cu Bill Johnson, fochistul cel bătrân, în vârstă de patruzeci și șapte de ani. Celălalt fochist, Luke Smith, se odihnește între schimburi pe puntea inferioară. Fochistul-șef de pe *Terror*, tânărul John Torrington, fusese primul membru decedat al expediției, la 1 ianuarie 1846. Dar moartea sa a fost provocată de cauze naturale. Se pare că medicul lui Torrington îl sfătuise pe tânărul de doar nouăsprezece ani să se înroleze în marină deoarece călătoriile pe mare i-ar fi putut vindeca tuberculoza. Însă se prăpădise după două luni de suferință, chiar în prima iarnă, pe când cele două vase erau prinse de ghețuri în portul de pe Insula Beechey. Doctorii Peddie și McDonald i-au spus lui Crozier că plămânii băiatului erau la fel de ticsiți cu praf de cărbune ca buzunarele unui coșar.

– Mulțumesc, domnule căpitan, spune tânărul inginer între două mișcări de lopată.

Marinarul Manson tocmai ce adusese al doilea sac cu cărbuni și plecase după al treilea.

– Pentru puțin, domnule Thomson.

Crozier aruncă o privire spre fochistul Johnson. Individul e cu patru ani mai tânăr decât el, dar arată cu treizeci mai în vârstă. Toate cutele și ridurile de pe chipul său boțit de ani sunt conturate în huilă și

mizerie. Până și gingiile știrbe îi sunt pline de funingine. Crozier nu vrea să-și dojenească inginerul – deci ofițer în echipajul său, chiar dacă civil – în fața fochistului, dar tot spune:

– Bănuiesc că de acum încolo, în caz că va mai apărea o asemenea situație, vom reuși să ne descurcăm și fără să mai comunicăm prin intermediul infanteriștilor. Dar eu sunt aproape sigur că nu va mai fi cazul.

Thompson dă din cap, închide cu lopata grătarul de fier al cuptorului, se sprijină în coada ei și îi cere lui Johnson să urce la domnul Diggle și să-i aducă o cană cu cafea. Lui Crozier îi pare bine că fochistul îi lasă singuri, dar încă și mai bine îi pare pentru că Thompson a închis ușa cuptorului; după frigul suportat în toate celelalte zone ale navei, simte că-l ia cu leșin de la căldura de aici.

Căpitanul deplânge soarta inginerului său. Iată-l aici, rămas doar în flaneaua lui jegoasă, pe subofițerul James Thompson, inginer gradul întâi, cu stagiu de perfecționare încheiat la fabrica de motoare cu aburi a Marinei din Woolwich – cea mai bună bază din lume pentru specializarea noii generații de ingineri în propulsia cu abur – cum încarcă lopeți de cărbuni în cuptor ca un fochist de rând, pe o navă prinsă între ghețuri, navă care nu s-a mai deplasat nici măcar doi centimetri de mai bine de un an.

– Domnule Thompson, spune Crozier. Regret că n-am avut vreme să stau de vorbă cu dumneavoastră de când v-ați întors din inspecția făcută pe *Erebus*. Ați apucat să discutați cu domnul Gregory?

John Gregory este inginerul de pe nava amiral.

– Da, domnule căpitan, am discutat. Domnul Gregory este sigur că, la venirea efectivă a iernii, nu vor mai fi în stare să ajungă la arborele motor avariat. Și chiar dacă ar *putea* să sape un tunel prin gheață ca să înlocuiască ultima elice cu cea pe care au reușit s-o improvizeze, din pricină că arborele de schimb este atât de deformat, *Erebus* nu se mai poate deplasa fără ajutor.

Crozier dă din cap cu tristețe. *Erebus* își avariase și cel de-al doilea arbore motor atunci când se zvârcolise cu disperare între ghețuri în urmă cu un an. Nava amiral – mai grea și echipată cu un motor mai puternic – deschisese drumul în vara aceea. Însă ultima banchiză peste care au dat, înainte de a rămâne blocați între ghețuri pentru următoarele treisprezece luni, fusese mai tare decât fierul elicei și arborelui prototip. Scafandrii care evaluaseră situația – toți revenind la bord cu degerături cumplite, ba chiar în pericol să-și piardă viețile – confirmaseră cea mai sumbră presupunere: nu doar elicea fusese sfărâmată, ci și arborele motor era spart și deformat.

– Cărbune? întrebă căpitanul.

– *Erebus* mai are atât cât să se încălzească încă vreo... vreo patru luni, dar numai în cazul în care reduc circularea apei calde pentru puntea inferioară la o singură oră pe zi, domnule căpitan. Cât despre posibilitatea de a se mișca din loc la vară, nici vorbă.

Dacă vom putea scăpa de aici la vară, comentă Crozier în gând. E mult mai pesimist după această vară din urmă, când ghețurile nu se înmuiaseră nici măcar o singură zi. În timpul ultimelor săptămâni de

libertate din vara lui 1846, Franklin consumase rezerva de cărbuni a lui *Erebus* într-un ritm absolut năucitor, convins fiind că, dacă ar fi reușit să spargă acei ultimi kilometri ai câmpului de gheață, cele două nave ale expediției sale ar fi ajuns cu bine în apele deschise și fără sloiuri ale Pasajului de Nord-Vest, de-a lungul coastei nordice a Canadei, iar spre sfârșitul toamnei vor savura cu toții câte o ceașcă cu ceai în China.

– *Noi* cum stăm cu cărbunii? întreabă Crozier.

– Avem cam pentru vreo șase luni de încălzire, spune Thompson. Însă numai în cazul în care o vom reduce de la două ore la una singură pe zi. Iar recomandarea mea este să o facem cât mai curând – nu mai târziu de întâi noiembrie.

Peste mai puțin de două săptămâni.

– Și pentru navigare? continuă Crozier.

Dacă la vară ghețurile se vor înmuia cât de cât, Crozier intenționează să-i înghesuie pe *Terror* pe supraviețuitorii de pe *Erebus* și, cu un ultim efort disperat, să se retragă pe ruta pe care ei ajunseseră aici – spre nord, prin strâmtoarea fără nume dintre Peninsula Boothia și Insula Prince of Wales[1], pe unde goniseră spre sud cu două veri în urmă, apoi pe lângă Capul Walker și prin Strâmtoarea Barrow[2], și să țâșnească în Strâmtoarea Lancaster[3], aidoma unui dop

[1] Insulă din Arhipelagul Alexander (n. tr.).

[2] Strâmtoare între Canada și Groenlanda, între insulele Devon și Prince of Wales (n. tr.).

[3] Strâmtoare între insulele Devon și Baffin, Canada (n. tr.).

de șampanie, apoi să se grăbească spre sud, către Golful Baffin, cu toate pânzele ridicate. Vor arde și ultimul sac cu cărbuni, la nevoie vor pune pe foc vergile de rezervă și mobilierul, vor face orice ca să ajungă în apele deschise ale Groenlandei, acolo unde îi vor putea găsi balenierele.

Și, dacă se întâmpla o minune și reușeau să scape din încleștarea gheților, aveau nevoie de forța aburului și să-și croiască drum printre sloiurile în derivă ca să poată ajunge în Strâmtoarea Lancaster. Pe vremuri, Crozier și Ross scoseseră navele *Terror* și *Erebus* dintre ghețurile Polului Sud, însă atunci navigaseră *pe direcția* curenților și a ghețarilor. În vreme ce aici, în Nordul ăsta blestemat, cele două nave vor fi nevoite să navigheze săptămâni întregi *contra* gheților ce coboară de la pol.

Thompson ridică din umeri. Pare de-a dreptul frânt.

– Dacă închidem complet încălzirea din prima zi a anului nou și reușim, cumva, să supraviețuim până la vară, am putea naviga cu aburi vreo șase zile pe ape fără ghețuri. Poate doar cinci.

Crozier se mulțumește doar să dea iarăși din cap. Nu are niciun dubiu că aceasta este o condamnare la moarte pentru nava lui, însă nu neapărat și pentru oamenii de pe cele două vase.

Se aude un zgomot de pe coridorul întunecat.

– Mulțumesc, domnule Thompson.

Căpitanul își ia lanterna din cârligul în care o agățase și pleacă din căldura sălii cazanelor, prin beznă și apă mocirloasă.

Thomas Honey îl așteaptă pe culoar. Felinarul lui cu lumânare sfârâie în aerul fetid. Ține levierul în mâinile înmănușate ca pe o muschetă, neavând curaj să deschidă singur ușa de la Cabina Mortuară.

– Mulțumesc că ai venit, domnule Honey, i se adresează Crozier marangozului său.

Apoi, fără vreo altă explicație, se întoarce, trage zăvoarele grele și intră în magazia înghețată. Nu se poate abține să nu ridice lanterna spre peretele dinspre pupă unde erau stivuite cele șase cadavre sub același lințoliu din pânză ordinară.

Movila aceea se mișcă. Crozier se așteptase la una ca asta – se așteptase să vadă mișcările șobolanilor sub prelată – dar își dă seama cu stupoare că sunt extrem de mulți șobolani și *deasupra* pânzei. Un cub compact de șobolani, înalt cam de un metru deasupra punții, sute de șobolani care se înghesuie înnebuniți să ajungă la cadavrele congelate. Chiritul lor e foarte puternic. Alții mișună pe jos, printre picioarele lui și ale marangozului. *Se grăbesc să ajungă la banchet*, își zice Crozier, observând că vietățile nu dau semne că s-ar speria de lumină.

Căpitanul întoarce lumina spre cală, urcă panta ușoară produsă de înclinarea spre babord și examinează peretele oblic și arcuit al navei.

Aici.

Apropie lanterna.

– Vai de mine, să mă arză flăcările iadului, exclamă Honey. Iertare, domnule căpitan, da' nu mi-am închipuit că gheața o să ne facă pocinogul ăsta așa curând.

Crozier nu-i răspunde. Se așază pe vine ca să se uite mai de aproape la lemnul peretelui.

Scândurile calei fuseseră împinse spre înăuntru, formând o umflătură cam de treizeci de centimetri față de arcul grațios al peretelui. Unele dintre straturile interioare fuseseră crăpate și cel puțin două scânduri s-au desprins de la locul lor.

– Iisuse Hristoase și Dumnezeule Atotputernic, vai de mămițica noastră, oftează marangozul, ghemuit și el lângă căpitan. Îndrăcită-i gheața asta, iertate-mi fie vorbele păcătoase, domnule căpitan.

– Domnule Honey, spune Crozier, formând cu răsuflarea noi cristale peste cele deja așternute pe lemn în care sclipește lumina lanternei sale, spune-mi, te rog: stricăciunea asta ar fi putut să fie făcută și de altceva în afară de gheață?

Marangozul scoate un hohot scurt de râs, ca un lătrat, dar și-l înghite când își dă seama că lui Crozier nu-i arde de glumă. Își bulbucă ochii, apoi și-i strânge.

– Să-mi fie cu iertare, domnule căpitan, dar dacă vreți să ziceți că... nu, așa ceva nu se poate.

Crozier tace și îl lasă să continue.

– Adică, uitați, domnule căpitan, cala asta s-a făcut din cel mai bun lemn de stejar englezesc din câte există pe lume și la început a fost groasă de opt centimetri, domnule. Și după aia, pentru călătoria asta – adică pentru navigarea printre ghețuri, domnule căpitan – i s-au adăugat două straturi de lemn de stejar african, chiar așa, domnule căpitan, fiecare strat de câte patru

centimetri grosime. Și lemnul ăsta african n-a fost pus pe drept, ci pe diagonală, ca să mărească rezistența.

Crozier se uită atent la scândurile desfăcute, încercând să ignore șuvoiul de șobolani care forfotesc de jur împrejurul lor, încercând să ignore clefăiturile venite dinspre peretele de la pupă.

– Și, domnule căpitan, continuă Honey răgușit, împrăștiind iz de rom în aerul înghețat, peste ăia opt centimetri de stejar englezesc și patru de stejar african, au mai pus și două straturi de ulm canadian, domnule căpitan, așa să știți, fiecare gros de câte cinci centimetri. Asta va să zică încă zece centimetri la peretele calei, iar ulmul a fost pus în diagonală peste stejarul african, tot așa, pentru rezistență. Și asta înseamnă că avem cinci brâuri de lemn, domnule... douăzeci și șase de centimetri din cel mai bun lemn din câte există în toată lumea stau între noi și ocean, domnule.

Marangozul pune stavilă cascadei de vorbe, dându-și seama că îi ține căpitanului o lecție despre toate amănuntele pregătirii navei, activitate pe care Crozier o supraveghease personal în lunile dinaintea ridicării ancorei.

Căpitanul se ridică și pune mâna înmănușată pe scândurile desfăcute. Acolo e o spărtură cu diametru de aproape trei centimetri.

– Lasă-ți jos felinarul, domnule Honey. Încearcă să le desprinzi pe astea cu levierul. Vreau să văd ce pagube a făcut gheața în stratul exterior al calei.

Marangozul face întocmai cum i s-a cerut. Vreme de câteva minute, atât scrâșnetele drugului de fier în

lemnul tare și rece ca gheața, cât și opintelile sonore ale dulgherului acoperă fojgăiala înnebunită a șobolanilor. Ulmul canadian se desprinde și cade. Stejarul african este desfăcut. Mai rămâne doar stratul original din stejar al calei. Crozier se apropie de el, poziționându-și în așa fel lanterna încât să vadă amândoi care este situația.

Lumina se reflectă în cioburile de gheață care căptușesc gaura de zeci de centimetri din peretele calei, dar în centrul ei se află ceva mult mai alarmant: întuneric. Nimic. O gaură în gheață. Un tunel.

Honey trage o bucată din scândura sfărâmată, iar Crozier apleacă lanterna asupra ei.

– Futu-i grijania mă-sii de treabă, apără-ne și ne păzește, Iisuse Hristoase, bolborosește marangozul, fără să mai ceară scuze căpitanului de această dată.

Crozier vrea să-și umezească buzele, dar se abține, căci știe ce ar însemna una ca asta la minus patruzeci și cinci de grade. Însă inima îi bate atât de tare, încât se vede nevoit să se sprijine și el cu o mână de peretele carenei, așa cum a făcut dulgherul navei.

Aerul înghețat de afară năvălește peste ei atât de repede, că aproape stinge lanterna. Crozier o protejează cu mâna liberă. Lanterna pâlpâie, făcând să danseze umbrele celor doi bărbați peste punte, grinzi și pereții calei.

Cele două scânduri groase și lungi din cala exterioară fuseseră lovite din exterior de o forță copleșitoare, inimaginabilă. În lumina ușor tremurătoare a lanternei se văd limpede urme de gheare uriașe pe lemnul crăpat – urme de gheare mânjite cu picături de un roșu incredibil de strălucitor.

4

GOODSIR

Latitudine nordică 75° 12', longitudine vestică 61° 6'
Golful Baffin, iulie 1845

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

11 aprilie 1845

În scrisoare pe care i-am trimis-o astăzi fratelui meu, am spus: „Toți ofițerii nutresc speranța că vom trece prin Pasaj și vom ajunge în Pacific până la sfârșitul verii viitoare."

Simt nevoia să mărturisesc că, oricât de Egoistă ar putea părea această dorință, eu unul trag nădejde ca Expediția să dureze ceva mai mult până vom ajunge la Alaska, Rusia, China și în apele calde ale Pacificului. Cu toate că m-am pregătit să devin autopsier, iar căpitanul Sir John Franklin m-a angajat pe postul de simplu asistent al medicului de bord, eu sunt, pe Cuvânt, nu doar un simplu asistent, ci un

Doctor adevărat și țin să recunosc că, oricât de dilletante pot părea acțiunile mele, îmi doresc ca, în timpul acestei călătorii, să devin un soi de naturalist. Deoarece nu am deloc Experiență în ceea ce privește Flora și Fauna de la Polul Nord, intenționez să mă familiarizez cu formele de viață din Tărâmul Înghețat spre care vom porni peste doar o lună. Ursul alb mă interesează în mod deosebit, deși majoritatea poveștilor pe care le-am auzit de la vânătorii de balene și de la Bătrânii de la Pol sunt mult prea fantastice ca să le dau crezare.

Recunosc că acest Jurnal personal e întru câtva mai neobișnuit – în Jurnalul de Bord pe care îl voi începe luna viitoare, după ce vom fi pornit la drum, voi consemna toate evenimentele și observațiile pertinente de natură profesională din perioada pe care o voi petrece la bordul HMS Erebus *în calitatea mea de Asistent al Medicului de Bord și de membru al Expediției căpitanului Sir John Franklin, ce are ca obiectiv traversarea Pasajului de Nord-Vest – dar am sentimentul că este nevoie de mai Mult, de alte însemnări, de niște relatări mai personale și chiar de nu voi îngădui nimănui să le citească după Întoarcerea mea, consider că este de datoria mea – față de mine însumi, dacă nu față de altcineva – să fac aceste însemnări.*

Tot ce știu în momentul acesta este că Expediția în care voi porni alături de Căpitanul Sir John Franklin promite să fie Experiența cu care te poți întâlni doar o dată în viață.

Duminică, 18 mai 1845

Toți suntem la bord și, cu toate că sunt în plină desfășurare Pregătirile de ultim moment pentru Plecarea de mâine – îndeosebi arimarea celor opt mii *de cutii de conserve despre care căpitanul Fitzjames mi-a spus că au sosit în ultima clipă – astăzi Sir John a oficiat Slujba Divină la bordul lui* Erebus, *atât pentru noi toți, cât și pentru cei de pe* Terror *care au dorit să participe. Am remarcat absența căpitanului de pe* Terror, *un irlandez pe nume Crozier.*

Însă nu cred că a existat cineva prezent la lunga liturghie și la și mai *lunga predică a lui Sir John care să nu se fi simțit profund emoționat. Nu cred că mai există vreun alt Căpitan atât de Cucernic pe nicio altă navă din flota oricărei Națiuni. Nu încape îndoială că suntem în Mâinile Domnului, care va avea grijă de Noi și ne va feri de Necazuri în călătoria ce începe Mâine.*

19 mai 1845

Ce mai Zi!

Deoarece niciodată nu am mai călătorit pe mare, cu atât mai puțin nu am mai luat parte la o asemenea Expediție, Deschizătoare de Noi Orizonturi pentru Umanitate, nu am avut Habar la ce anume să mă Aștept. Însă Nimic nu m-ar fi putut pregăti pentru Splendoarea acestei Zile.

Căpitanul Fitzjames estimează că pe docurile din Greenhithe s-au înghesuit să ne conducă mai mult de zece mii de simpatizanți și Personalități de Marcă.

Alocuțiunile au răsunat una după alta timp îndelungat și mi-am zis la un moment dat că nu vom mai putea să ridicăm ancora câtă vreme Lumina mai umple Cerul Verii. Fanfarele au cântat. Lady Jane – care a stat la bord cu Sir John – a coborât pe pasarelă, iar noi, șaizeci și ceva de membri din echipajul lui Erebus, *am ovaționat-o din toată inima. Fanfarele au început din nou să cânte. Apoi au pornit uralele când au fost aruncate parâmele și, vreme de câteva minute, zgomotul a fost atât de asurzitor, că jur că nu puteam să aud absolut nimic, nici măcar dacă Sir John mi-ar fi urlat în ureche vreun ordin.*

Azi-noapte, locotenentul Gore și medicul-șef Stanley au avut Amabilitatea să-mi spună că este obiceiul ca ofițerii să nu-și Trădeze Emoțiile și, chiar dacă sunt ofițer doar în teorie, *am stat drept în rând cu ofițerii adevărați, îmbrăcați cu superbele lor vestoane albastre, și am încercat să-mi stăpânesc orice Manifestare a sentimentelor ce mă copleșeau.*

Doar noi stăteam impasibili. Marinarii strigau și fluturau batiste și se agățau de saule și am observat cum, de pe mal, le trimiteau bezele multe prostituate sulemenite ce-și fac veacul prin port. Ba chiar și căpitanul Sir John Franklin flutura o batistă colorată în roșu și verde, luându-și rămas-bun de la Lady Jane, de la Eleanor, fiica lui, și de la Sophia Cracroft, nepoata lui. Doamnele îi făceau și dânsele cu mâna și m-am tot uitat la ele până când Terror *s-a interpus între noi și docuri.*

Suntem tractați de remorchere cu aburi și, pe această porțiune a drumului nostru, suntem urmați de HMS Rattler, *o fregată cu aburi nouă și foarte puternică, precum și de o navă de transport închiriată ce ne duce proviziile,* Baretto Junior.

Chiar înainte să se îndepărteze Erebus *de docuri un Porumbel s-a așezat în vârful catargului principal. Fiica lui Sir John din prima lui căsătorie, Eleanor – care se distingea în mulțime datorită rochiei din mătase de un verde aprins și cortelului de culoarea smaraldului – a strigat spre noi, însă vorbele i-au fost acoperite de tumultul Uralelor și de alămurile Fanfarei. Atunci a arătat porumbelul cu mâna, iar Sir John, împreună cu mulți dintre Ofițeri, au ridicat ochii, au zâmbit, apoi i-au făcut și pe ceilalți atenți la pasăre.*

Trebuie să recunosc că, alături de Cuvintele înălțătoare din Slujba de ieri, acesta a fost cel mai Bun Semn din câte există.

4 iulie1845

Ce teribilă Traversare a Atlanticului de Nord până în Groenlanda.

Deși a fost remorcată, vreme de treizeci de zile de furtună teribilă, Nava s-a tot scuturat, s-a tot legănat, a avut tangaj, reușind să-și țină sabordurile bine închise doar la un metru deasupra valurilor, abia reușind să înainteze. Douăzeci și opt din cele treizeci de zile de furtună am suferit grozav de pe urma răului de mare. Locotenentul Le Vesconte îmi spune că n-am făcut mai mult de cinci noduri, viteză Rușinoasă – mă

asigură el – și pentru un vas care ar naviga doar cu Pânzele, darămite pentru asemenea Minuni ale Tehnologiei cum sunt Erebus *și perechea lui,* Terror, *ambele capabile să zboare pe ape mânate de Forța Dinamică a Elicelor lor invincibile.*

Acum trei zile am înconjurat Capul Farewell din extremitatea sudică a Groenlandei și mărturisesc că mi s-a întipărit adânc și dureros în minte priveliștea tristă a acestui Continent Uriaș, cu țărmurile lui stâncoase și șirurile de ghețari imenși coborând în Mare, la fel cum dureroasă este amintirea ruliului și tangajului pentru Stomacul meu.

Doamne, Dumnezeule, ce loc pustiu, sterp și friguros! Și când te gândești că suntem în luna iulie!

Moralul nostru este Excelent, căci toți cei de la bord, fără Excepție, avem toată încrederea în Priceperea și Judecata lui Sir John. Ieri, domnul Fairholme, cel mai tânăr dintre locotenenții noștri, mi-a Mărturisit în Șoaptă: „Pe nici unul dintre ceilalți căpitani pe care i-am avut nu l-am simțit atât de apropiat de mine."

Astăzi am ajuns la baza daneză a vânătorilor de balene din Golful Disko. Tone de provizii sunt transbordate de pe Baretto Junior, *iar cei zece tăurași vii care au fost transportați la bordul acestei nave vor fi sacrificați în după-amiaza aceasta. Iar echipajele de pe cele două nave ale Expediției se vor ospăta diseară cu carne proaspătă.*

Patru oameni au fost dați afară tot astăzi din Expediție – la recomandarea noastră, cei patru medici de pe cele două nave – și se vor întoarce în Anglia cu

vasul de transport și cu remorcherul care ne-a adus aici. Aceștia sunt: un om de pe Erebus *– un anume Thomas Burt, armurierul navei – și trei de pe* Terror *– un Infanterist de Marină, pe nume Aitken, un marinar pe nume John Brown și velarul-șef de pe* Terror, *James Elliott. În urma acestor concedieri totalul echipajului de pe cele două nave a scăzut la 129 oameni.*

Am primit pește uscat de la danezi, iar în după-amiaza aceasta un nor de Praf de Cărbune plutește peste tot și toate – sute de saci cu cărbuni au fost transbordați de pe Baretto Junior *– și marinarii de pe* Erebus, *înarmați cu niște pietre netede, pe care ei le numesc Pietre Sfinte, freacă și curăță cu sârguință puntea în strigătele de încurajare ale Ofițerilor. În ciuda muncii grele, Toți Marinarii sunt extrem de Bine Dispuși în perspectiva Ospățului de Diseară și a rațiilor suplimentare de Grog.*

Alături de cei patru oameni declarați inapți și trimiși acasă, Sir John va mai trimite cu Baretto Junior *și rapoartele pe luna iunie, corespondența oficială, precum și toate scrisorile personale. Ceea ce înseamnă că în zilele următoare toți vom fi foarte ocupați cu scrisul.*

Următoarele scrisori ce vor ajunge la cei dragi vor fi expediate din Rusia sau din China!

12 iulie 1845

Altă despărțire, probabil Ultima înainte de Pasajul de Nord-Vest. De dimineață ne-am dezlegat parâmele și am pornit spre vest de Groenlanda, în vreme ce

marinarii de pe Baretto Junior *ne-au strigat de trei ori* Ura! *din toată inima și și-au fluturat beretele. Sunt convins că aceștia sunt ultimii Albi pe care îi vedem până când vom ajunge în Alaska.*

26 iulie 1845

Două baleniere – Prince of Wales *și* Enterprise – *au ancorat în apropiere de locul unde noi ne-am legat de un Munte de Gheață plutitoare. Am petrecut multe ceasuri discutând despre urșii albi cu căpitanii și membrii echipajelor.*

Totodată am trăit un fior de groază – dacă nu de Plăcere – atunci când am urcat pe uriașul aisberg în dimineața aceasta. În zorii zilei de ieri marinarii s-au cățărat pe el, au cioplit trepte cu topoarele în peretele vertical de gheață și au fixat frânghii de care să se țină cei mai puțin sprinteni. Din ordinul lui Sir John a fost instalat un Observator în vârful giganticului ghețar, vârf ce este de două ori mai înalt decât Catargul nostru Principal. Și, în vreme ce locotenentul Gore și alți câțiva ofițeri de pe Terror *fac măsurători atmosferice și astronomice acolo sus – au ridicat chiar și un cort pentru cei ce-și petrec noaptea pe culmea Prăpăstiosului Munte de Gheață – Specialiștii în Ghețari din Expediția noastră, domnul Reid, de pe* Erebus, *și domnul Blanky, de pe* Terror, *se uită spre nord și spre vest prin telescoapele lor din bronz cât e ziua de lungă, căutând, am aflat eu, cea mai bună rută prin marea de gheață aproape compactă ce s-a format deja aici. Edward Couch, Secundul nostru de Nădejde și extrem*

de Guraliv, mi-a zis că este prea târziu *în Anotimpul Arctic pentru ca navele să mai găsească vreun pasaj, cu atât mai puțin Legendarul Pasaj de Nord-Vest.*

Și am fost cuprins de o amețeală care m-a făcut să mă simt rău, dar și emoționat, atunci când am văzut că gabiile navelor Erebus *și* Terror *se află mult* sub *prichiciul nesigur din gheață pe care stăteam eu. Acum, că sunt marinar cu state vechi, trebuie să țin minte să numesc „parâme" acele frânghii cu care navele sunt strâns legate de Muntele de Gheață.*

Mi s-a părut palpitant să mă aflu acolo sus, la sute de metri deasupra mării. Creasta aisbergului era aproape de mărimea unui teren de cricket, iar cortul în care era instalat Observatorul nostru Meteorologic părea nelalocul lui pe gheața aceea albastră, dar speranțele că voi putea să mă bucur în tihnă de câteva clipe de Visare mi-au fost spulberate de Detunăturile neîncetate ale Puștilor cu care trăgeau marinarii în sutele de păsări – mi se spune că se numesc „rândunici polare" – ce zburau deasupra Vârfului acestui Munte de Gheață. Ele vor fi apoi puse în saramură și depozitate în cală, deși numai Dumnezeu Știe unde anume vom putea pune aceste butoaie suplimentare cu provizii, căci deja ambele nave sunt Cocoșate de prea multă Încărcătură și navighează sub linia de plutire.

Doctorul McDonald, asistentul medicului de pe HMS Terror *– și omologul meu, cum s-ar zice –, susține că alimentele prea sărate nu reprezintă o metodă antiscorbutică la fel de eficientă ca mâncarea proaspătă sau nesărată. Și, de vreme ce marinarilor de*

carieră de la bordul ambelor nave le place carnea de Porc în Saramură mai mult decât oricare alte mâncăruri, Doctorul McDonald se teme că aceste păsări în saramură nu ne vor ajuta câtuși de puțin în Lupta noastră împotriva Scorbutului. Cu toate acestea, Stephen Stanley, medicul nostru de pe Erebus, *respinge aceste temeri. El spune că, pe lângă cele 10 000 de lăzi cu cărnuri conservate aflate la bordul navei noastre, rațiile noastre de conserve mai includ și carne de oaie și de vițel fiartă și friptă, felurite legume – cartofi, morcovi, păstârnac – și amestecuri de legume, o gamă largă de Supe și 4 286 kilograme de Ciocolată. Cam tot aceeași cantitate – 4 150 de litri – de suc de lămâie a fost adusă la bord ca primă măsură antiscorbutică. Stanley mi-a spus că, oricât de mult ar fi îndulcit cu zahăr sucul acesta, marinarii de rând nu prea vor să-l bea, iar una dintre Sarcinile noastre Principale, în calitate de medici ai acestei Expediții, este să ne asigurăm că îl înghit în fiecare zi.*

Mi s-a părut interesant că ofițerii și marinarii de pe ambele nave au vânat numai cu Puști. Locotenentul Gore m-a asigurat că fiecare navă deține câte un stoc complet de Muschete. Desigur, este normal să fie folosite Carabine pentru vânarea păsărilor, dar chiar și atunci când eram în Golful Disko, cei ce plecau să vâneze Karibu și Vulpi Polare preferau să se înarmeze cu Puști, până și Infanteriștii, evident mult mai obișnuiți cu folosirea Muschetelor. Firește, trebuie că e rezultatul Obișnuinței, ca și al Preferinței – ofițerii sunt mai degrabă Gentilomi Englezi care nu au folosit

muschete sau Carabine în viața lor și, cu excepția armelor de foc cu ciclu simplu întrebuințate în Lupta Corp la Corp, chiar și Infanteriștii au folosit doar Puști când mergeau la vânătoare.

Oare vor putea Puștile dovedi Marele Urs Alb? Încă nu am văzut niciuna dintre creaturile acestea Extraordinare, dar toți Ofițerii și Marinarii cu Experiență mă asigură că le vom întâlni de îndată ce vom pătrunde în Calota Glaciară și, dacă nici atunci nu vom da de ele, cu siguranță că le vom vedea când vom Ierna între Ghețuri – în cazul că vom fi siliți s-o facem. Mărturisesc cu toată sinceritatea că sunt Minunate dar și Terifiante poveștile pe care mi le spun Vânătorii de Balene despre acest Urs Alb atât de greu de prins.

În vreme ce scriam cele de mai sus, mi s-a adus la cunoștință că balenierele Prince of Wales *și* Enterprise *s-au îndepărtat de locul unde sunt navele noastre amarate de Muntele de Gheață, din cauza curenților, ori a vântului, ori poate a imperativelor activității lor. Înseamnă că Sir John Franklin nu va mai lua cina împreună cu unul din căpitanii balenierelor – cred că era vorba despre căpitanul Martin de pe* Enterprise *– așa cum fusese stabilit pentru diseară.*

Poate cea mai relevantă informație a fost cea pe care am auzit-o de la secundul Robert Sergeant, care mi-a zis că oamenii noștri aduc la bord instrumentele de măsurători astronomice și meteorologice, strâng cortul și înfășoară la loc cele câteva sute de metri de frânghie – parâmă – ce mi-au facilitat Urcușul mai devreme.

Este limpede că Specialiștii în Gheţari, căpitanul Sir John, comandantul Fitzjames, căpitanul Crozier şi ceilalţi Ofiţeri au identificat Ruta cea mai Bună pe unde am putea naviga printre gheţurile mişcătoare.

În câteva minute ne vom despărţi de micuţul nostru Cartier General de lângă Aisberg şi vom naviga spre Nord-Vest câtă vreme ne-o va îngădui Crepusculul acesta Arctic parcă fără de sfârşit.

De acum încolo nici cele mai Temerare Baleniere nu vor mai fi în stare să ajungă la noi. Cât despre Lumea ce ne aşteaptă la Capătul cutezătoarei noastre Expediţii, spun şi eu aşa cum spunea Hamlet: Restul e tăcere.

5

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
9 noiembrie 1847

Când aude zgomotul împușcăturii care-l deșteaptă pe loc din somn, Crozier tocmai se visa la picnic pe malul Lacului Platypus, iar Sophia îl mângâia în zonele intime pe sub apă.

Se ridică în șezut pe priciul lui, fără să știe cât este ceasul, fără să-și dea seama dacă este zi sau noapte, căci nu mai există hotar între noapte și zi de când soarele a dispărut definitiv chiar astăzi și nu va mai fi văzut până în februarie. Însă chiar înainte de a-și aprinde lanterna ca să se uite la ceas, știe că este *târziu*. Nava e cât se poate de tăcută; e tăcută, cu excepția scrâșnetelor lemnului torturat și a metalului înghețat; tăcută, cu excepția sforăiturilor, bolboroselilor și vânturilor celor care dorm; tăcută, cu excepția înjurăturilor domnului Diggle, bucătarul; tăcută, cu excepția neîncetatelor gemete, pocnete, pârâituri și oftaturi prelungi

ale gheţii de afară; tăcută, cu excepţia zbieretelor ca de *banshee* ale vântului puternic din noaptea polară.

Dar nu zgomotul gheţurilor ori al vântului îl trezeşte pe Crozier. Ci un foc de armă. Un foc de armă înăbuşit de lemnul de stejar, de zăpadă şi de gheaţă, dar, neîndoielnic, un foc de armă.

Crozier se culcase cu mare parte din haine pe el, iar acum, după ce şi-a pus şi restul şi e gata să se înfăşoare în mantaua grea de iarnă, aude trei bătăi uşoare în uşa cabinei sale. Numai stewardul lui, Thomas Jopson, bate aşa. Căpitanul îi deschide.

– Avem probleme pe punte, domnule.

Crozier dă din cap. Îşi imaginase.

– Cine-i de cart, Thomas?

Ceasul lui de buzunar îi spune că este aproape 3.00 antemeridian, pe limba civililor[1]. Memoria lui excelentă îi spune imediat care este programul carturilor şi ce oameni sunt de serviciu, mai înainte ca Jopson să apuce să-i răspundă.

– Billy Strong şi soldatul Heather, domnule căpitan.

Crozier dă iarăşi din cap, îşi ia pistolul din dulap, îl verifică dacă este încărcat, şi-l pune la brâu şi se strecoară pe uşa îngustă pe lângă steward. Traversează iute sala strâmtă de mese a ofiţerilor, lipită de cabina lui minusculă de la tribord, apoi iese pe o altă uşă, spre scara principală ce duce spre covertă. La ora asta e întuneric pe puntea inferioară – excepţie notabilă

[1] Spre deosebire de modul în care este exprimată ora în armată, de la 0100 la 2400 (n. tr.).

făcând flăcările plitei domnului Diggle – însă există lămpi aprinse și în câteva dintre cabinele ofițerilor, secunzilor și ale stewarzilor. Crozier observă toate astea când se oprește la piciorul scării să-și tragă pe el mantaua groasă de iarnă.

Ușile se deschid una câte una. Secundul Hornby i se alătură lui Crozier lângă scară. Locotenentul Little, celălalt secund, coboară în grabă scara de tambuchi cu trei muschete și o sabie. Este urmat de locotenenții Irving și Hodgson, ambii înarmați.

Din partea cealaltă a scării se aud mormăielile nemulțumite ale marinarilor treziți din somn de un alt ofițer care s-a apucat deja să strângă o echipă de luptă – îi răstoarnă la propriu din hamacuri și-i împinge spre pupa unde le sunt hainele groase și armele.

– A urcat cineva pe punte să afle cine a tras? îl întreabă Crozier pe Hornby, primul său secund.

– S-a ocupat domnul Male, domnule căpitan, spune Hornby. A urcat imediat după ce l-a trimis pe steward să vă anunțe.

Reuben Male este șeful teugei. Un om de nădejde. Crozier știe și că Billy Strong, marinarul de cart la babord, a mai fost pe mare, cu HMS *Belvidera*. Cu siguranță că nu i s-ar fi năzărit să tragă aiurea în năluci. Celălalt om de cart, William Heather, era cel mai vârstnic – și, după părerea lui Crozier, cel mai nerod – dintre infanteriștii rămași în viață. Heather avea treizeci și cinci de ani și rămăsese un simplu soldat, era adesea bolnav, prea adesea beat și cel mai adesea complet inutil, și fusese cât pe ce să fie trimis acasă cu doi ani în

urmă, de pe Insula Disko, atunci când prietenul lui cel mai bun, Billy Aitken, fusese demobilizat și trimis înapoi la bordul HMS *Rattler*.

Crozier își strecoară pistolul în buzunarul supradimensionat al mantalei din lână groasă, ia lanterna pe care i-o întinde Jopson, își înfășoară un fular în jurul feței și urcă primul pe scara înclinată.

Afară e beznă ca în burta unui țipar, nicio stea, nicio aurora boreală, nicio lună, dar, în schimb, este cumplit de *frig*. Cu șase ore mai devreme, când tânărul Irving fusese trimis sus să facă măsurătorile, temperatura de pe coverta fusese de cincizeci și trei de grade sub zero, iar acum începuse să bată și un vânt fioros pe lângă stâlpii catargelor rămași în picioare și peste puntea înclinată și acoperită cu gheață, învârtejind zăpada înaintea lui. Când iese de sub adăpostul copertinei din pânză, înghețată acum, de deasupra tambuchiului principal, Crozier își ferește ochii cu mâna înmănușată și reușește să zărească raza unei lanterne la tribord.

Reuben Male stă așezat într-un genunchi lângă soldatul Heather, care zace întins pe spate. Căciula și „peruca galeză" îi fuseseră smulse de pe cap și, când se apropie mai mult, Crozier observă că-i fusese smulsă și o bucată din țeastă. Nu vede nici urmă de sânge, dar vede în schimb cum strălucesc creierii infanteristului în lumina palidă a lanternei – strălucesc, își dă seama căpitanul, pentru că o pojghiță de cristale de gheață acoperise deja terciul acela cenușiu.

– Trăiește, domnule căpitan, zice șeful teugei.

– 'tu-i 'mniezăii ei dă treabă! icnește unul dintre marinarii îngrămădiți în spatele lui Crozier.

– Trage-ți zăvorul la gură! strigă secundul. Fără blasfemii pe nava asta, mânca-te-ar iadul să te mănânce! Cască gura doar când ți se vorbește, Crispe, grijania mă-tii azi și mâine!

Vocea lui Hornby e o combinație între mârâitul de buldog și fornăitul de taur.

– Domnule Hornby, spune Crozier. Dă ordin marinarului Crispe să coboare în pas alergător și să aducă hamacul în care să-l transporte jos pe soldatul Heather.

– Să trăiți, spun la unison Hornby și marinarul în cauză.

Toți simt cum puntea vibrează sub cizmele oamenilor, însă nimeni nu le aude tropăitul din cauza șuieratului mult prea puternic al vântului.

Crozier se îndreaptă de șale și mișcă lanterna în cerc.

Parapetul solid de lângă saulele acoperite cu gheață, unde a stat de cart soldatul Heather, este sfărâmat. Și Crozier știe că, dincolo de spărtură, gheața și zăpada au format un derdeluș lung de mai bine de zece metri, din care, însă, nu se vede prea mult din pricina ninsorii orbitoare. La fel cum nu se văd nici urme în cercul de lumină pe care îl face lanterna căpitanului.

Reuben Male ridică de pe jos muscheta lui Heather.

– Cu asta nu s-a tras niciun foc, domnule căpitan.

– În viscolul ăsta, soldatul Heather n-a putut să vadă creatura decât atunci când a fost prea târziu, zice și locotenentul Little.

– Strong ce face? întreabă Crozier.

Male întinde mâna spre partea cealaltă a navei.

– A dispărut, domnule căpitan.

Crozier i se adresează lui Hornby:

– Alege-ți un om și rămâi să-l păzești pe soldatul Heather până când se întoarce Crispe cu hamacul și apoi cărați-l jos.

Pe neașteptate, în cercul de lumină, apar ambii doctori – Peddie și asistentul lui, McDonald, acesta din urmă neechipat corespunzător pentru vremea de afară.

– Iisuse Hristoase, exclamă medicul-șef, îngenunchind lângă infanterist. Încă mai respiră.

– Ajută-l, dacă ai cum, John, spune Crozier.

Face un semn spre Male și ceilalți marinari buluciți în jur.

– Voi veniți cu mine. Fiți gata să trageți în orice clipă, chiar dacă trebuie să vă scoateți mănușile pentru asta. Wilson, tu duci lanternele. Domnule locotenent Little, te rog, coboară și alege încă douăzeci de oameni destoinici, pune-i să se îmbrace bine și dă-le muschete – nu pușți, muschete!

– Da, să trăiți, strigă Little, ca să se facă auzit prin rafalele vântului.

Dar Crozier a pornit deja în fruntea grupului său. Ocolește troienele de omăt și piramida zbuciumată din pânză din centrul navei și urcă pe bordul înclinat către punctul de cart de la babord.

William Strong nu mai este. Fularul lui lung din lână a fost sfâșiat, iar resturile agățate în saule se zbat amarnic. Pe jos, lângă parapet, aproape de latrină, unde marinarii de cart obișnuiesc să se adăpostească de vânt sunt mantaua, „peruca galeză", pușca și o mănușă ale lui Strong, însă bărbatul nu este nicăieri. Gheața de pe parapet e mânjită cu sânge în locul unde probabil că se aflase în clipa când forma uriașă se repezise la el prin volbura de zăpadă.

Prin semne Crozier trimite la pupa doi oameni cu arme și lanterne, trei la proră, iar pe un altul îl trimite sub copertina din pânză.

– Pune-mi o scară aici, Bob, te rog, îi spune secundului.

Locotenentul e cocoșat de greutatea frânghiilor proaspete – adică neînghețate încă – pe care le-a adus de jos. În câteva secunde scara de frânghie este montată peste bord.

Crozier coboară primul.

Vede sânge și pe gheața și zăpada de pe partea dinspre babord a carenei. Alte dâre de sânge, ce par aproape negre în lumina lanternelor, încep dincolo de găurile făcute în stratul de gheață și duc spre labirintul instabil de creste și volute de gheață, mai degrabă simțite decât deslușite în beznă.

– Vrea să ne ducem după el, domnule, spune sublocotenentul Hogdson, apropiindu-se de Crozier ca să poată fi auzit în urletele vântului.

– Sigur că vrea, răspunde căpitanul. Și, oricum ar fi, noi tot coborâm. S-ar putea să-l mai găsim pe

Strong încă în viață. S-a mai întâmplat să nu-și omoare victimele.

Crozier se uită în spate. În afară de Hodgson, doar trei oameni coborâseră după el pe scara din frânghie – toți ceilalți plecaseră să caute pe punte sau îl transportau pe soldatul Heather pe puntea inferioară. Aici nu mai era decât o singură lanternă pe lângă a lui.

– Armitage, i se adresează Crozier stewardului de la Magazia cu Arme, dă-i lanterna ta domnului sublocotenent Hodgson și vino cu el. Gibson, tu stai aici să-i spui domnului locotenent Little încotro ne-am dus. Și, pentru numele lui Dumnezeu, ai grijă să nu-și lase oamenii să tragă până nu sunt siguri că nu trag în noi.

– Da, să trăiți, domnule căpitan.

Acum Crozier îi zice lui Hodgson:

– George, îl iei pe Armitage și te duci în direcția aia, spre proră, cam vreo douăzeci de metri; apoi mergi pe direcție paralelă cu noi. Încearcă să-ți ții în așa fel lanterna ca s-o vedem.

– Am înțeles, să trăiți.

– Tom, îi spune Crozier tânărului Evans, tu vii cu mine. Să ai arma pregătită, dar cu cocoșul ridicat.

– Da, să trăiți, murmură băiatul clănțănind din dinți.

Crozier așteaptă până când îl vede pe Hodgson la douăzeci de metri în dreapta lor – de fapt, prin furtuna de zăpadă, vede doar licărul stins al lanternei sublocotenentului – apoi, împreună cu Evans, se îndreaptă spre încâlceala de turnuri, stânci și creste din gheață, pe urma dârelor de sânge. E conștient că dacă ar

întârzia, fie și numai câteva minute, urmele acestea abia vizibile ar fi complet acoperite de zăpadă. Nici măcar nu se oprește să-și scoată pistolul din buzunarul mantalei.

Cam la o sută de metri mai departe, chiar acolo de unde nu se mai văd lanternele celor rămași la bordul HMS *Terror*, Crozier ajunge la o creastă de gheață – una din acele grămezi de gheață clădite de plăcile ce se înghesuie una în alta sau se încalecă sub suprafața înghețată. În cele două ierni de când erau blocați între ghețuri, Crozier și ceilalți membri ai expediției inițiate de defunctul Sir John Franklin văzuseră cum apar ca prin minune aceste creste, cum se înalță cu un huruit asurzitor, apoi se întind peste marea înghețată, uneori deplasându-se mai repede decât ar fi omul în stare să alerge.

Creasta asta este înaltă de cel puțin zece metri, o zidărie verticală din lespezi neregulate de gheață, fiecare de dimensiunile unei birje.

Crozier ocolește creasta, ridicându-și lanterna cât de sus poate. Nu mai vede lanterna lui Hodgson la vest. De jur împrejurul HMS *Terror* se înalță turnuri de zăpadă, troiene, creste, stânci de gheață care-i blochează vizibilitatea. Într-o noapte cu lună ar putea să vadă muntele de gheață dintre *Terror* și *Erebus*, la depărtare de un kilometru și jumătate una de cealaltă, precum și încă vreo cinci, șase asemenea coloși.

Însă aici nu se află niciun aisberg, ci numai această creastă înaltă cam cât o clădire cu trei etaje.

– Acolo! răcnește Crozier împotriva vântului.

Evan se apropie de el, cu arma ridicată.

O dâră de sânge întunecat pe peretele alb. Creatura îl cărase pe William Strong pe mormanul acesta de lespezi din gheață, pe un traseu aproape vertical.

Crozier începe să urce, cu lanterna în mâna dreaptă, în vreme ce cu stânga pipăie gheața în căutarea unor crăpături și scobituri de care să-și poată agăța degetele înmănușate și în care să-și poată sprijini picioarele înghețate. Pentru că se grăbise, nu avusese vreme să-și pună ghetele în tălpile cărora Jopson avusese precauția să înfige câteva cuie lungi, pentru o mai mare aderență la asemenea suprafețe, și, astfel, încălțat cu ghetele lui obișnuite, simte cum picioarele îi derapează, plecând care încotro. La vreo nouă metri mai sus, descoperă alte pete de sânge, chiar sub cioturile de gheață din vârf, așa că încearcă să-și stabilizeze mâna în care ține lanterna și se împinge cu piciorul stâng într-o crăpătură, suindu-se pe creastă. Mantaua i se freacă de spinare. Nu-și mai simte nasul, iar degetele îi sunt ca de piatră.

– Domnule căpitan, îl strigă Evans din bezna de sub el, vreți să urc și eu?

Câteva clipe Crozier nu-i poate răspunde deoarece gâfâie mult prea tare, dar atunci când își recapătă suflul, strigă și el:

– Nu... așteaptă acolo.

Din locul în care se află reușește să vadă la nord-vest licărul slab al lanternei lui Hodgson – echipa sublocotenentului mai are vreo treizeci de metri până la creasta de gheață.

Luptându-se să-și țină echilibrul în rafalele puternice ale vântului, se înclină mult spre dreapta, în vreme ce vijelia îi zboară fularul spre stânga și amenință să-l răstoarne de pe nișa nesigură pe care stă. Și totuși reușește să lumineze cu lanterna latura dinspre sud a crestei de gheață.

Versantul e aproape vertical pe o porțiune de vreo unsprezece metri. Și nu se vede nici urmă de William Strong, nu se mai văd nici petele de sânge negru pe gheață, nu se vede niciun indiciu care să arate că vreo ființă – vie ori moartă – trecuse ori fusese târâtă pe acolo. Crozier nu-și poate imagina cum ar putea coborî cineva pe latura aceea dreaptă de gheață.

Clătinând din cap și simțind că mai e puțin și genele i se vor lipi de piele, Crozier începe să coboare pe același drum pe care urcase. De două ori a fost pe punctul să se împlânte în pumnalele de gheață înainte de a se lăsa să alunece pe ultimii trei metri până jos, unde îl așteaptă Evans.

Numai că Evans a dispărut.

Pușca lui cu baionetă zace în omătul învolburat, tot cu cocoșul tras. Dar pe zăpadă nu se vede nicio urmă, nici de om, nici de altceva.

– Evans!

De mai bine de treizeci și cinci de ani vocea căpitanului Francis Rawdon Moira Crozier este antrenată să dea ordine. Se poate face auzită și în vânturile puternice de sud-vest și într-o furtună de gheață, atunci când nava se ridică pe creasta înspumată a valurilor

prin Strâmtoarea Magellan. Acum Crozier strigă din toate puterile:

– Evans!

Niciun răspuns, în afară de urletul vântului.

Crozier ridică arma, îi verifică încărcătura și trage un foc în aer. *Poc!* Până și în urechile lui detunătura sună înăbușit, dar observă că lanterna lui Hodgson se întoarce brusc spre el și deslușește vag razele altor trei lanterne din direcția unde se află *Terror*.

De la vreo șase metri de el se aude un urlet puternic. Ar putea fi doar vântul, care încearcă să-și croiască drum prin sau pe lângă vreo stâncă de gheață, dar Crozier știe că nu este așa.

Pune lanterna jos, caută în buzunar, scoate pistolul, își trage cu dinții mănușa groasă și, rămânând doar cu o mănușă subțire din lână între carnea lui și trăgaci, ridică arma, complet inutilă acum.

– Haide, vino, să te văd, mânca-te-ar iadul să te mănânce! răcnește Crozier. Vino și ia-mă *pe mine*, nu un biet *băiat*, al dracului să fii tu, șobolan infect ce ești, cu mă-ta, care e curvă sifilitică!

Niciun răspuns, în afară de urletul vântului.

6

GOODSIR

Latitudine nordică 74° 43' 28",
longitudine vestică 90° 39' 45"
Insula Beechey, iarna 1845–1846

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

1 ianuarie 1846

Astăzi, dis-de-dimineață, a murit John Torrington, unul dintre fochiștii de pe HMS Terror. *Chiar de Anul Nou. La începutul celei de-a cincea luni pe care ne-o petrecem înțepeniți între ghețurile de lângă Insula Beechey.*

Moartea lui n-a fost o surpriză pentru nimeni. De câteva luni era limpede că Torrington se afla deja într-un stadiu avansat de Ftizie atunci când se înrolase în această expediție și, dacă boala lui s-ar fi Manifestat doar cu câteva săptămâni mai devreme, cam pe la Sfârșitul Verii, ar fi fost trimis acasă cu Rattler, *ori cu*

una din cele două baleniere cu care le-am întâlnit chiar înainte de a porni spre vest, peste Golful Baffin, prin Strâmtoarea Lancaster, ca să ajungem în Pustietatea Arctică unde iernăm acum. Ironia soartei este că însuși medicul lui Torrington îl sfătuise să plece pe Mare, încredințându-l că-i va face bine la sănătate.

Bineînțeles că Peddie, Medicul-Șef, și Doctorul McDonald de pe Terror *l-au tratat pe Torrington, dar am fost și eu de față de câteva ori în stadiul de Diagnosticare, așa că de dimineață, după moartea tânărului fochist, am fost condus la bordul navei lor de câțiva marinari de pe* Erebus.

La începutul lunii Noiembrie, când maladia lui a devenit evidentă, căpitanul Crozier îl scutise pe tânărul de 20 de ani de toate îndatoririle lui de fochist de pe puntea neaerisită de jos – doar praful de cărbune din aerul de acolo ar fi fost suficient cât să asfixieze un om cu plămânii sănătoși – și de atunci încoace tuberculoza lui John Torrington se Înrăutățise. Totuși, ar mai fi putut supraviețui câteva luni dacă nu ar fi intervenit un alt Factor ce i-a grăbit sfârșitul. Doctorul Alexander McDonald mi-a spus că Torrington, care slăbise atât de tare încât trebuia să fie ajutat să ajungă la Masă de camarazii lui, se îmbolnăvise de Pneumonie de Crăciun, iar de atunci fusese condamnat la moarte. Azi de dimineață, când m-am dus pe Terror, *am rămas șocat văzându-l cât de înfiorător de mult slăbise, dar și Peddie, și McDonald mi-au explicat că de vreo două luni nu mai avea deloc poftă de mâncare și, cu toate că cei doi medici îi modificaseră regimul,*

trecându-l pe Supe la Conservă și Legume, continuase să piardă din greutate.

Apoi i-am urmărit pe Peddie și pe McDonald cum pregătesc cadavrul – l-au îmbrăcat pe Torrington într-o bluză curată, cu dungi, părul îi fusese în prealabil spălat și tuns, unghiile îi fuseseră curățate – și i-au legat în jurul capului o cârpă curată, așa cum se obișnuiește, pentru a-i ține gura închisă. După aceea l-au legat cu alte fâșii din bumbac alb în jurul coatelor, mâinilor, gleznelor și degetelor mari de la picioare, pentru a-i ține Membrele strânse câtă vreme îl cântăreau – bietul băiat avea doar 40 de kilograme! – și au făcut toate celelalte pregătiri pentru înmormântare. Nu s-a pus problema vreunei Examinări Post-mortem, de vreme ce era evident că Pneumonia accelerase Ftizia și asta îl ucisese pe nefericitul flăcău. Prin urmare, doctorii nu-și făceau griji că alți membri ai echipajului s-ar fi putut molipsi de boala lui.

I-am ajutat pe cei doi colegi ai mei de pe HMS Terror *să ridice trupul lui Torrington și să-l așeze în sicriul confecționat de îndemânaticul marangoz al navei, Thomas Honey, și de colegul său, un individ pe nume Wilson. Nu apucase să se instaleze încă rigor mortis. Dulgherii au lăsat multe Așchii pe fundul coșciugului atât de bine construit din lemnul de mahon de pe navă și au pus un Morman mai mare de talaș sub capul lui Torrington, iar aroma lemnului a reușit să mai acopere izul de descompunere ce începuse să se simtă.*

3 ianuarie 1846

Mă tot gândesc la Înmormântarea lui John Torrington de la sfârșitul zilei de ieri.

De pe HMS Erebus *am participat doar un contingent restrâns. Alături de Sir John, comandantul Fitzjames și alți câțiva ofițeri, am Mers pe Jos de la nava noastră până la a lor și, de acolo, am parcurs la fel cei două sute de metri până la Țărmul Insulei Beechey.*

Nu sunt capabil să-mi imaginez o iarnă mai crâncenă decât cea pe care o îndurăm înghețați în micul refugiu dintre Ghețurile Insulei Beechey, un mic petic de pământ, poziționat într-un colț al mai întinsei Insule Devon. Însă atât comandantul Fitzjames, cât și alți ofițeri mai experimentați decât mine m-au liniștit spunându-mi că Situația noastră, în pofida Perfidelor Creste de Gheață, Întunericului Cumplit, Furtunilor Înfiorătoare și Permanentei Amenințări a Sloiurilor, ar fi de o mie de ori mai rea dacă ne-am afla dincolo de această zonă mai adăpostită, dacă ne-am afla afară, în larg, unde ghețurile care curg dinspre Pol par a fi o grindină de bombe azvârlite de vreun zeu Nordic ostil.

Camarazii lui John Torrington au coborât sicriul cu multă grijă – îl acoperiseră dinainte cu o țesătură fină din lână albastră – peste parapetele navei lor, Blocată și ea pe propriu-i Reazem de Gheață. Alți marinari de pe Terror *au legat sicriul de o Sanie mare. Sir John însuși a așternut Stindardul Britanic peste coșciug. Apoi prietenii și camarazii lui Torrington au tras sania pe distanța de două sute de metri până la țărmul pietros și înghețat al Insulei Beechey.*

Firește, toate acestea au fost realizate într-un Întuneric aproape Absolut, deoarece, chiar și la amiază, în luna ianuarie, soarele nu-și face Apariția, așa cum n-a făcut-o în ultimele trei luni. Mi se spune că va mai trece încă o lună, poate chiar mai mult, până când Orizontul de Sud se va bucura de revenirea Astrului nostru de Foc. În orice caz, întreaga procesiune – sicriu, sanie, cărăuși, ofițeri, medici, Sir John, Infanteriști din Marina Regală în ținută de gală pe sub Bulendrele groase și mohorâte pe care le purtăm cu toții – a fost luminată doar de flacăra săltăreață a felinarelor atunci când ne-am îndreptat spre Țărmul Înghețat peste Marea Înghețată.

Câțiva marinari de pe Terror *săpaseră un culoar prin cele câteva Creste de curând ridicate între noi și țărmul pietros, drept care am făcut câteva Abateri de la Drumul nostru cel Îndoliat. Pe la începutul Iernii, Sir John ordonase să se instaleze un ansamblu de Borne mai Solide, frânghii și Felinare de-a lungul celui mai scurt drum între Navele noastre și istmul acoperit cu pietre, pe care fuseseră ridicate câteva Construcții – una pentru proviziile noastre, în cazul în care gheața ne-ar distruge vasele; una ce ar fi urmat să servească drept cazarmă, în caz de nevoie, și drept Stațiune de Cercetări Științifice; și o a treia care adăpostea forja armurierului, pentru ca Flăcările și Scânteile ei să nu aprindă lemnul ca de iască al navelor noastre. Am aflat că Marinarii se tem de foc atunci când sunt în larg mai mult decât se tem de orice altceva. Însă am fost nevoiți să abandonăm acest Traseu marcat cu*

Borne și Felinare deoarece ghețurile sunt în permanentă mișcare, ridicându-se, dispersându-se ori zdrobind orice s-ar afla pe suprafața lor.

A nins în timpul înmormântării. Vântul a suflat cu putere așa cum face tot timpul în Pustietatea aceasta Arctică, uitată de Dumnezeu. La nord de locul ales să-i fie mormânt lui Torrington, se înălțau Stânci Negre, la fel de inaccesibile ca Munții de pe Lună. Singura lumină care abia reușea să pătrundă până la noi prin viforul acela venea de la lanternele aprinse pe Erebus *și* Terror. *Din când în când, câte un fragment de lună se întrezărea printre norii ce se fugăreau pe cerul negru, dar chiar și lumina aceasta, slabă și palidă, se pierdea cu repeziciune în ninsoare și beznă. Doamne, Dumnezeul meu, nici în Infern dezolarea n-ar fi mai mare.*

Imediat după decesul lui Torrington, unii dintre cei mai vânjoși oameni de pe Terror *au lucrat aproape fără întrerupere la Mormântul lui, săpând, cu târnăcopul și cazmaua, o groapă adâncă de un metru și jumătate, așa cum le ordonase Sir John. Doar mi-am aruncat o privire la gheața și la pietrele de acolo, și deja am înțeles cu câtă Trudă fusese adus la îndeplinire acest Proiect. Apoi au luat steagul și au coborât sicriul în Groapa îngustă, cu multă grijă, cu reverență, chiar, aș spune. Zăpada care a acoperit de îndată capacul sclipea mistic în lumina lanternelor noastre. Unul dintre ofițerii lui Crozier a ținut placa funerară și un colos de marinar a fixat-o în piatra înghețată cu câteva lovituri ale unui baros la fel de colosal. Pe ea erau gravate cu migală aceste cuvinte:*

ÎN MEMORIA
LUI
JOHN TORRINGTON
CARE A PLECAT
DIN ACEASTĂ VIAȚĂ
LA 1 IANUARIE 1846 A.D.
LA BORDUL HMS TERROR
ÎN VÂRSTĂ DE 20 DE ANI

Sir John a oficiat Slujba și a rostit Panegiricul. A durat ceva vreme, iar blânda monotonie a blândei sale voci a fost întreruptă doar de Vânt și de Tropăielile oamenilor care încercau să-și dezmorțească picioarele aproape degerate. Mărturisesc că nu am prea fost atent la cuvintele lui Sir John – căci, pe lângă urletul vântului și rătăcirea propriilor mele gânduri, mă simțeam copleșit de singurătatea locului, de amintirea trupului cu membrele legate, îmbrăcat cu tricoul de marinar, ce tocmai fusese coborât în Groapa cea Rece, și, mai ales, mă simțeam copleșit de bezna Eternă a stâncilor înalte de pe istmurile din piatră.

4 ianuarie 1846

A mai murit un om.

Unul dintr-ai noștri, de pe Erebus, *un timonier de douăzeci și cinci de ani, pe nume John Hartnell. S-a întâmplat imediat după ora 6.00 p.m., când erau coborâte mesele pentru cina echipajului. Hartnell s-a sprijinit de fratele lui, Thomas, s-a prăbușit pe punte, a scuipat sânge și s-a stins în doar cinci minute. Am*

fost lângă el, împreună cu medicul Stanley, atunci când a murit, în zona aceea degajată de pe puntea inferioară pe care o folosim ca Infirmerie.

Moartea aceasta ne-a năucit mai mult decât pot eu descrie. Hartnell nu prezentase absolut niciun simptom, nici de scorbut, nici de ftizie. Însuși comandantul Fitzjames, care ni se alăturase la căpătâiul bietului tânăr, nu și-a putut ascunde consternarea. Trebuie să aflăm de îndată dacă este vorba despre vreo Epidemie, ori despre răspândirea Scorbutului în rândurile echipajului. Atunci și acolo, după ce am tras draperiile și înainte de a porni la pregătirea trupului lui John Hartnell pentru înmormântare, s-a luat hotărârea de efectua o Examinare Post-mortem a cadavrului.

Am eliberat masa din Infirmerie și am clădit un paravan din lăzi între noi și oamenii care mișunau pe acolo, încercând, pe cât ne stătea în putere, să păstrăm secretul acțiunii noastre. Mi-am scos instrumentele, iar Stanley, cu toate că el era medic-șef pe navă, mi-a propus să fac eu autopsia deoarece am studii de specialitate. Am făcut prima Incizie.

Și mi-am dat seama imediat că, în Graba mea, executasem incizia în Y răsturnat, pe care obișnuiam să o fac pe vremea când învățam meserie la morga orașului. Spre deosebire de incizia obișnuită în Y, cu cele două brațe coborând dinspre umeri și unindu-se la baza sternului, cele două ramuri ale tăieturii mele răsturnate porneau de la șolduri și se întâlneau lângă ombilicul lui Hartnell. Stanley mi-a criticat incizia, iar eu m-am simțit stânjenit.

– Așa merge mai repede, am șoptit eu colegului meu medic. Trebuie să ne grăbim – cei din echipaj s-ar supăra dacă ar afla că am tăiat trupul camaradului lor.

Dând din cap, doctorul Stanley mi-a arătat că este de acord, iar eu am continuat autopsia. Ca și cum ar fi vrut să-mi Confirme spusele, mai tânărul frate al lui Hartnell, Thomas, a început să strige și să plângă de dincolo de draperie. Spre deosebire de sfârșitul lent al marinarului Torrington, de pe Terror, *când camarazii lui au avut timp să se împace cu gândul morții lui, timp să împartă între ei toate bunurile sale, timp să scrie scrisori mamei lui, decesul fulgerător al lui John Hartnell șocase pe toată lumea. Și nimeni n-ar fi putut suporta ideea că medicii navei îi cotrobăie prin măruntaie. Doar statura impozantă, rangul și atitudinea ce pretindea respect ale Comandantului Fitzjames mai stăteau între fratele furios al lui Hartnell, marinarii tulburați și Infirmeria noastră. Știam că prezența lui Fitzjames și ceilalți camarazi îl rețineau pe fratele lui Hartnell, dar chiar și atunci când tăiam țesuturile cu bisturiul și foloseam depărtătorul pentru a da coastele la o parte ca să putem examina cadavrul, am auzit Bâiguielile Furioase la doar câțiva metri în spatele draperiei.*

Mai întâi am scos Inima lui Hartnell, împreună cu o bucată din trahee. Am ridicat-o în lumina lămpii, iar Stanley mi-a luat-o din mâini și a curățat-o de sânge cu o cârpă murdară. Am examinat-o amândoi cu deosebită atenție. Părea destul de normală – fără vreo afecțiune vizibilă. În vreme ce Stanley încă

mai ținea Organul ridicat în lumină, eu am făcut o tăietură în ventriculul drept, apoi o alta în cel stâng. După ce am dat la o parte mușchiul tare de acolo, Stanley și cu mine ne-am uitat la valve. Păreau sănătoase.

Am pus inima lui Hartnell în cavitatea abdominală și, cu mișcări iuți de bisturiu, am disecat partea inferioară a plămânilor.

– Uite, a exclamat Medicul Stanley.

Am dat din cap. Acolo se vedeau cicatrice și alte semne de Tuberculoză, precum și alte indicii care atestau faptul că marinarul suferise recent de Pneumonie. La fel ca John Torrington, și John Hartnell fusese tuberculos, însă, fiind mai în vârstă, mai puternic și – după părerea lui Stanley – mai bine adaptat vieții pe mare și mai agitat din fire, își ascunsese bine Simptomele, poate chiar și față de sine însuși. Până astăzi, când s-a prăbușit pe nepusă masă și a murit doar cu câteva minute înainte să-și primească rația de carne de porc în saramură.

Apoi am desprins și am scos Ficatul, l-am ținut în lumină și amândurora ni s-a părut că observăm suficiente dovezi de tuberculoză hepatică, precum și indicii conform cărora Hartnell fusese timp îndelungat un mare Bețivan.

La doar câțiva metri de noi, de cealaltă parte a draperiei, comandantul Fitzjames îl admonesta sever pe Thomas, fratele mortului, care urla înnebunit. După vociferările auzite, îmi puteam da seama că veniseră și alți ofițeri care încercau să potolească

Mulțimea de marinari – locotenenții Gore, Le Vesconte și Fairholme, chiar și Des Voeux, ofițerul de punte.

– Crezi că am văzut suficient? mi-a șoptit Stanley.

Am dat iarăși din cap. Nu descoperisem nicio urmă de Scorbut nici pe trup, nici pe față, nici în gură și nici în interiorul organelor. Cu toate că pentru noi a rămas un Mister cum de anume se întâmplase ca ftizia, ori pneumonia, ori o combinație a celor două fusese în stare să-l dea gata atât de repede pe vigurosul marinar, măcar ne simțeam ușurați pentru că era evident că nu avem a ne teme de izbucnirea vreunei Epidemii la bord.

Gălăgia din Zona de Odihnă a echipajului devenea tot mai Puternică, așa că am vârât la iuțeală bucățile de plămâni, ficatul și celelalte organe înapoi în cavitatea abdominală, de-a valma, alături de inimă, îndesându-le cum am putut una în alta. Apoi am pus la loc pielea și carnea pieptului. (Abia mai târziu mi-am dat seama că le așezasem cu susul în jos.) Medicul-șef Stanley a luat un ac lung și fir de vele și a cusut incizia mea în Y răsturnat cu mișcări repezi și sigure care ar fi făcut cinste oricărui velar.

În mai puțin de un minut l-am îmbrăcat la loc pe Hartnell – căci rigor mortis începuse să ne pună probleme – și am dat draperia la o parte. Stanley, a cărui voce este mai profundă și mai răsunătoare decât a mea, i-a asigurat pe fratele lui Hartnell și pe toți ceilalți că nu ne mai rămăsese altceva de făcut decât să spălăm trupul camaradului lor pentru a putea merge mai departe cu pregătirile de înmormântare.

6 ianuarie 1846

Nu știu exact din care anume motiv, dar această Slujbă de Înmormântare m-a impresionat mai mult decât prima. Din nou am plecat în Procesiune solemnă de pe navă – de această dată au participat doar membrii echipajului de pe Erebus, *iar de pe* Terror *nu au venit decât Doctorii McDonald și Peddie și Căpitanul Crozier.*

Din nou coșciugul a fost acoperit cu drapelul britanic – oamenii îmbrăcaseră partea superioară a trupului lui Hartnell cu trei rânduri de haine, printre care și cea mai bună cămașă a fratelui său, dar puseseră un simplu lințoliu peste partea de jos, drept care doar jumătate din capac a stat deschis vreme de câteva ceasuri în Infirmeria îmbrăcată în crep negru, înainte de a fi bătut în cuie pentru veșnicia mormântului. Din nou cortegiul funerar s-a deplasat încet în urma săniei de pe Marea Înghețată spre Țărmul Înghețat, în lumina dănțuitoare a lanternelor în noaptea neagră, deși la acel ceas de Amiază erau stele pe cer și nu ningea. Infanteriștii au avut ceva de furcă atunci când trei dintre Marii Urși Albi au apărut aidoma unor fantome din spatele blocurilor de gheață și s-au apropiat de noi, atrași de miros; iar soldații au fost obligați să tragă cu muschetele ca să-i gonească de acolo – și am văzut cum chiar l-au rănit pe unul în picior.

Din nou Sir John a rostit panegiricul – deși de această dată a fost unul mai scurt, dat fiind că Hartnell nu fusese atât de îndrăgit în rândul echipajului ca

tânărul Torrington – și din nou ne-am întors la navă peste gheața care se frământa și gemea și zbiera, dar acum, măcar, stelele dansau pe cerul Rece al nopții, lăsând în urmă zgomotul cazmalelor și lopeților care umpleau groapa cea nouă din solul înghețat alături de mormântul îngrijit al lui Torrington.

Poate că la această a doua înmormântare Dispoziția mi-a fost influențată de sentimentul de neliniște pe care mi l-au dat Stâncile Negre înălțate Amenințător de jur împrejurul nostru. Și, cu toate că m-am așezat dinadins cu spatele la Stâncă, mai aproape de Sir John pentru a-i putea auzi Cuvintele de Consolare și dătătoare de Speranță, am fost în permanență conștient de prezența în spatele meu a acelei bucăți reci, negre, verticale și neînsuflețite de Piatră nesimțitoare – aidoma unei porți spre Tărâmul acela de Unde Niciun Om Nu S-a Mai Întors Vreodată. Și nici măcar vorbele inspirate și pline de compasiune ale lui Sir John nu au putut atenua sentimentul de spaimă pe care mi-l dădea Realitatea Rece a acelei stânci reci și inexpresive.

Pe ambele nave moralul a atins cote extrem de scăzute. Nici măcar o Săptămână nu a trecut din noul an și deja au murit doi dintre Camarazii noștri. Noi, cei patru medici, am convenit să ne Întâlnim mâine într-un Loc Secret – în magazia marangozului de pe Terror *– ca să discutăm despre ce anume am putea face ca să evităm și alte Pierderi de Vieți în această Expediție ce pare a fi Blestemată.*

Pe placa funerară de la căpătâiul acestui al doilea mormânt fusese scris:

ÎN MEMORIA LUI
JOHN HARTNELL, TIMONIER PE H.M.S EREBUS
DISPĂRUT DINTRE NOI LA 4 IANUARIE 1846
LA NUMAI 25 DE ANI
AȘA VORBEȘTE DOMNUL OȘTIRILOR:
„UITAȚI-VĂ CU BĂGARE DE SEAMĂ
LA CĂILE VOASTRE", HAGAI, I, 7.

Vântul s-a înteţit în ultima oră. Este aproape Miezul Nopţii şi majoritatea lămpilor sunt stinse aici, pe puntea inferioară de pe Erebus. *Ascult urletul vântului şi mă gândesc la cele două Morminte reci de pe istmul acela din pietre negre, mă gândesc şi la cei doi bărbaţi din Gropile acelea îngheţate, mă gândesc şi la Chipul Negru şi Inexpresiv al Stâncii şi îmi imaginez cum salvele de alice de zăpadă au început deja să şteargă cuvintele înscrise pe acele plăci funerare.*

7

FRANKLIN

Latitudine nordică 70° 03' 29'',
longitudine Vestică 98° 20'
La aproximativ 28 de mile nord-nord-vest
de Insula King William, 3 septembrie 1846

Rareori mai fusese căpitanul Sir John Franklin atât de încântat de propria-i persoană.

Iarna precedentă, pe care și-o petrecuseră prinși între gheţuri în largul Insulei Beechey, fusese neplăcută în multe privinţe, iar el ar fi primul care să recunoască asta faţă de sine însuși ori faţă de un egal, deși niciun membru al acestei expediţii nu-i putea fi considerat egal. Moartea celor trei fusese un șoc teribil – mai întâi Torrington și Hartnell, la începutul lunii ianuarie, apoi, pe 3 aprilie, soldatul William Braine, din Infanteria Navală, toţi morţi din cauza tuberculozei și pneumoniei. Franklin nu mai auzise de vreo altă expediţie pe mare care să fi pierdut trei oameni

din cauze absolut naturale la atât de puțină vreme după ce începuse.

Franklin însuși alesese inscripția pentru placa funerară a soldatului de treizeci și doi de ani – „Alegeți-vă acum cui veți sluji", *Iosua*, cap. xxiv, 15 – și o scurtă perioadă de vreme aceste cuvinte au constituit atât o somație pentru nefericitele echipaje de pe *Erebus* și *Terror*, nu încă în pragul revoltei, dar nici prea departe de aceasta, cât și un mesaj ce nu avea să fie niciodată citit, căci nimeni nu va trece pe lângă mormintele solitare ale lui Braine, Hartnell și Torrington de pe limba aceea de piatră și gheață.

Cu toate acestea, imediat după decesul lui Hartnell, cei patru medici s-au întâlnit și s-au sfătuit și au ajuns la concluzia că organismul oamenilor ar fi putut fi slăbit de o fază incipientă a scorbutului, permițând pneumoniei, ori unor probleme de natură congenitală, cum ar fi tuberculoza, să capete proporții fatale. Medicii Stanley, Goodsir, Peddie și McDonald i-au recomandat lui Sir John să modifice regimul alimentar al membrilor expediției sale – introducând hrană proaspătă ori de câte ori este posibil (deși așa ceva nu se prea găsea în toiul iernii, cu excepția cărnii de urs polar, iar ei descoperiseră că, din motive necunoscute încă, ficatul uriașului animal putea fi fatal celor care-l mâncau) și, în cazul că nu reușea să facă rost de carne și legume proaspete, să reducă rațiile de carne sărată de porc, vită sau pasăre și să se rezume la alimente conservate – supe din legume și alte asemenea.

Sir John a urmat întocmai indicațiile medicilor și a ordonat ca regimul alimentar de pe ambele nave să fie modificat în așa fel încât jumătate din mâncare să fie preparată din conserve. Și se pare că schimbarea aceasta a avut efectul scontat. N-a mai murit nimeni și nimeni nu s-a îmbolnăvit grav de la începutul lui aprilie, când murise soldatul Braine, și până în ziua când ambele vase au fost eliberate din închisoarea lor de gheață din rada Insulei Beechey, la sfârșitul lui mai 1846.

După aceea, sloiurile începură să se sfărâme destul de repede, iar Franklin, urmând rutele alese de cei doi pricepuți cârmaci ai săi, a navigat, ajutat de forța aburului și de cea a vântului care îi sufla în pânze, spre sud și vest, mai iute ca gândul, așa cum le plăcea să spună căpitanilor din generația lui Sir John.

Odată cu apariția soarelui reveniseră la viață animalele, păsările și toate vietățile acvatice. Cerul era înțesat de păsări migratoare pe tot parcursul acelor zile lungi și leneșe de vară arctică, când soarele rămânea deasupra orizontului până aproape de miezul nopții, iar temperaturile se ridicau uneori peste punctul de îngheț. Însuși Franklin a fost în stare să deosebească păsările furtunii de lișițe, rațele polare de micuțele păsări nordice asemănătoare pinguinilor, și veselii furtunari, asemănători cu porumbeii, de toate celelalte zburătoare. Canalele tot mai largi din jurul navelor *Erebus* și *Terror* erau pline de balene care ar fi stârnit invidia oricărui vânător, precum și de co,d și hering, și morun, și balene de Groenlanda. Oamenii

au coborât bărcile și au pescuit, ba chiar au împușcat unele din balenele micuțe doar ca să se distreze.

Fiecare grup revenea la bord cu vânat proaspăt pentru cina din seara respectivă – mai ales păsări, bineînțeles, dar și foci-harpă albe de Groenlanda, blestemate animale atât de greu de prins ori de împușcat pe timp de iarnă, când se ascund în copcile lor, dar ținte ușoare acum, când ieșiseră sfidătoare pe suprafețele de gheață ca să se bucure de razele soarelui. Oamenii nu se dădeau în vânt după gustul cărnii de focă – mult prea gras și înțepător – dar untura din vietățile acelea unsuroase avea ceva ce le stârnea apetitul mult slăbit după foamea îndurată în lunile din urmă. Mai vânau și uriașele morse gălăgioase, care săpau cu colții lor lungi după stridii în maluri; iar unele din grupurile de vânători se întorceau la bord și cu blănuri albe, piei și carne de vulpi polare. Încercau să ignore urșii cei uriași, atunci când fiarele acestea greoaie nu dădeau semne că ar fi vrut să-i atace ori ar fi părut interesați de prada lor. Nimănui nu-i plăcea gustul de urs polar, cu atât mai puțin când aveau la îndemână cărnuri mult mai apetisante.

Ordinele primite de Franklin conțineau o opțiune: în cazul în care ar fi „descoperit că Accesul prin Sud spre Pasajul de Nord-Vest era blocat de Gheață ori de alte Obstacole", îi era îngăduit să se îndrepte spre nord și să treacă prin Pasajul Wellington până în „Marea

Polară"[1] – cu alte cuvinte, îi era permis să se îndrepte spre Polul Nord. Însă Franklin a făcut ceea ce făcuse întreaga lui viață: a urmat ordinele inițiale. Prin urmare, în a doua vară în apele arctice, HMS *Erebus* și HMS *Terror* au pornit spre sud de la Insula Devon, apoi pe lângă Capul Walker, până în apele necunoscute ale unui arhipelag înghețat.

Cu o vară înainte avusese sentimentul că va trebui să se mulțumească mai degrabă doar cu un voiaj la Polul Nord, în loc să descopere Pasajul de Nord-Vest. Până în momentul acela, căpitanul Sir John Franklin avusese toate motivele să fie mândru de reușitele sale. În vara aceea a anului 1845 își scurtase călătoria, căci plecaseră din Anglia cu o oarecare întârziere, iar din Groenlanda cu o întârziere și mai mare, însă reușise să traverseze Golful Baffin în timp record, trecuse apoi prin Strâmtoarea Lancaster de la sud de Insula Devon și prin Strâmtoarea Barrow și găsise o rută convenabilă spre sud, pe lângă Capul Walker blocat deja de ghețuri la sfârșitul lui august. Însă navigatorii săi descoperiseră ape fără ghețuri la nord, pe lângă țărmul vestic al insulei Devon, spre Canalul Wellington, iar Franklin s-a văzut nevoit să dea ascultare ordinelor secundare și a schimbat direcția de navigare, îndreptându-se acum spre nord, și spre ceea ce ar fi putut fi un canal degajat de ghețuri care să-i ducă în Marea Polară și la Polul Nord.

---

[1] Marea Polară – teorie mai veche despre un ocean ipotetic lipsit complet de ghețuri din jurul Polului Nord (n. tr.).

Dar iată că nu găsiseră nicio intrare în legendara Mare Polară. Peninsula Grinnell, pe care membrii Expediției Franklin au considerat-o parte a unui Continent Arctic nedescoperit încă, le blocase drumul și îi obligase să navigheze spre nord prin vest pe apele fără ghețuri, apoi direct spre vest, până când au ajuns la vârful vestic al peninsulei, apoi au întors din nou spre nord și au dat de o masă de gheață compactă la nord de Canalul Wellington, întinzându-se, foarte probabil, până la infinit. După cinci zile petrecute de-a lungul acelui zid înalt de gheață, Franklin, Fitzjames, Crozier și specialiștii în navigația printre sloiuri s-au convins că nu există nicio Mare Polară la nord de Canalul Wellington. Nu în vara aceea.

Înrăutățirea condițiilor meteorologice și extinderea suprafeței de gheață i-au determinat să se întoarcă spre sud, pe lângă bucata de uscat cunoscută până atunci drept Ținutul Cornwallis, dar recunoscută acum ca insulă: Insula Cornwallis. Căpitanul Sir John Franklin și-a spus că, în lipsă de alte realizări, expediția lui reușise să rezolve măcar această enigmă.

Din cauza îngrămădirii rapide de ghețari plutitori la sfârșitul acelei veri din anul 1845, Franklin a terminat de înconjurat uriașa și stearpa Insulă Cornwallis, a reintrat în Strâmtoarea Barrow, la nord de Capul Walker, a aflat că drumul spre sud de Capul Walker era în continuare blocat – deja cu ghețuri compacte – și a hotărât să se adăpostească pe perioada iernii lângă micuța Insulă Beechey, în rada pe care o exploraseră cu două săptămâni înainte. Și Franklin era conștient

de faptul că au ajuns acolo chiar în ultimul moment, deoarece a doua zi după ce ancoraseră în apele prea puțin adânci ale acelui liman, s-au închis și ultimele căi printre ghețurile din Strâmtoarea Lancaster, iar mișcările banchizei ar fi făcut imposibilă orice altă deplasare a navelor. În plus, nu era deloc sigur că asemenea capodopere ale tehnologiei ca *Erebus* și *Terror* ar fi putut să treacă peste iarnă între ghețurile din canal.

Însă acum era vară, iar ei navigaseră săptămâni în șir spre sud și spre vest, refăcându-și proviziile ori de câte ori aveau ocazia, explorând toate canalele, căutând ape fără ghețuri din punctul de observație aflat în vârful catargului principal, sfărâmând, zi după zi, sloiurile și croindu-și drum printre ele ori de câte ori situația o impunea.

HMS *Erebus* s-a aflat mereu în frunte, așa cum o cerea dreptul ei de navă amiral, precum și responsabilitatea ce-i revenea în calitate de ambarcațiune mai grea, înzestrată cu un motor cu abur mai puternic – cu cinci cai putere mai mult decât motorul suratei sale, *Terror*, dar, ei, drăcia dracului! – arborele cel lung al elicei fusese deteriorat de ghețurile subacvatice; iar acum nu mai funcționa cum trebuie, de fapt, nu mai mergea nici înainte, nici înapoi. Prin urmare a fost nevoie ca *Terror* să preia conducerea.

Când au putut să vadă țărmurile înghețate ale Insulei King William la aproximativ cincizeci de mile marine spre sud, cele două nave au ieșit din adăpostul oferit de uriașa insulă dinspre nord – exact aceeași care le blocase drumul spre sud-vest când au vrut să

treacă pe lângă Capul Walker, așa cum sunau ordinele primite de Franklin. Și, în schimb, s-a văzut obligat să se îndrepte către sud, prin Strâmtoarea Peel și prin canale neexplorate până atunci. Gheața spre sud și vest se reactivase și era aproape continuă. Înaintau foarte încet, parcă se târau. Sloiurile erau mai groase, aisbergurile – mai frecvente, canalele navigabile – mai înguste și mai îndepărtate unul de celălalt.

În dimineața aceea a zilei de 3 septembrie, Sir John îi convocase la o discuție pe toți căpitanii, ofițerii de rang superior, inginerii și piloții pentru ghețuri din expediția sa. Grupul destul de numeros intră fără probleme în cabina personală a lui Franklin; același spațiu care pe HMS *Terror* servea drept zonă destinată tuturor ofițerilor. Ocupând întreaga lățime a pupei de pe *Erebus*, prevăzută cu o bogată bibliotecă, cu o colecție impresionantă de discuri pentru flașnetă, precum și cu un „scaun de ușurare" personal într-o încăpere la tribord anume destinată acestei întrebuințări, apartamentul lui Franklin avea o lățime de 3,6 metri pe o uluitoare lungime de 6 metri. Singură latrina lui Sir John era exact cât fiecare dintre cabinele pe care le ocupau căpitanul Crozier și ceilalți ofițeri de pe HMS *Terror*.

Edmund Hoar, stewardul lui Sir John, desfăcuse masa de sufragerie pentru ca toată lumea să se poată așeza confortabil în jurul ei – comandantul Fitzjames, locotenenții Gore, Le Vesconte și Fairholme de pe *Erebus*, căpitanul Crozier și locotenenții Little, Hodgson și Irving de pe *Terror*. În afară de acești opt

ofițeri așezați de-o parte și de cealaltă a mesei – căci Sir John luase loc în capul ei, aproape de tribord și de intrarea în closetul personal – se mai aflau acolo – dar rămași în picioare, în capătul celălalt al mesei – cei doi piloți specializați în navigarea printre ghețuri, domnul Blanky de pe *Terror* și domnul Reid de pe *Erebus*, împreună cu cei doi ingineri: domnul Thompson, de pe nava lui Crozier, și domnul Gregory, de pe nava amiral. Sir John îl rugase să ia parte la această consfătuire și pe unul dintre medicii expediției, doctorul Stanley de pe *Erebus*. Stewardul lui Franklin adusese pe masă carafe cu must și platouri cu brânzeturi și cu pesmeții copți în bucătăria navei. O vreme, bărbații au sporovăit și s-au relaxat, iar apoi Sir John a cerut să se facă liniște pentru a putea începe întrunirea.

– Domnilor, zise Sir John, sunt convins că toți cunoașteți motivele pentru care ne-am strâns aici. Prin mila Domnului, expediția noastră a progresat într-un ritm extraordinar în ultimele două luni. Insula Beechey se află acum la aproape trei sute cincizeci de mile marine în urma noastră. Gabierii și cercetașii noștri trimiși cu săniile raportează că la distanță, spre sud și vest, se observă ape fără ghețuri. Poate vom fi în stare – cu voia Celui de Sus – să ajungem în apele acelea și să navigăm către Pasajul de Nord-Vest chiar în această toamnă.

Pe de altă parte însă, am înțeles că sloiurile dinspre vestul nostru sunt tot mai groase și tot mai dese. Domnul Gregory mi-a raportat că gheața a deteriorat

arborele principal al lui *Erebus* și, cu toate că am putea să înaintăm și în aceste condiții, trebuie să admit că randamentul navei amiral a fost serios compromis. Rezervele noastre de cărbuni sunt în scădere. Ne așteaptă o altă iarnă. Cu alte cuvinte, domnii mei, trebuie să decidem chiar astăzi care ne va fi planul de acțiune și direcția în care ne vom îndrepta. Și cred că este corect să spun că succesul ori eșecul expediției noastre va depinde de hotărârea pe care o luăm acum.

O tăcere adâncă se așternu în cabina spațioasă.

Sir John făcu un semn spre navigatorul cu barbă roșie de pe HMS *Erebus*.

– Poate că, înainte de a deschide dezbaterea și de a ne exprima opiniile, ar fi util să auzim ce au de spus navigatorii, inginerii și medicul nostru. Domnule Reid, ești bun să le comunici celor prezenți ce anume mi-ai raportat ieri cu privire la starea actuală a stratului de gheață, precum și prognoza dumitale pentru viitorul apropiat?

Reid, aflat pe latura mesei unde se găseau cei cinci membri ai echipajului de pe *Erebus*, își drese glasul. De felul lui Reid era o fire mai sfioasă și singuratică, iar acum chipul i se făcuse mai roșu decât îi era barba la gândul că trebuie să vorbească în fața unei atât de distinse adunări.

– Sir John... Domnilor... nu-i niciun secret că am fost al drac... vreau să zic... grozav de norocoși în privința ghețurilor de când navele noastre au ieșit dintre sloiuri în luna mai și de când am plecat din rada Insulei Beechey, la întâi iunie. Cât am navigat prin strâmtori,

am înaintat mai cu seamă printre gheţuri plutitoare. Asta nu-i o problemă. Nopţile – în alea câteva ore de întuneric de li se zice „noapte" pe aici – am străpuns sloiurile imobile. Cam asta am văzut săptămâna trecută: marea e aproape de punctul de îngheţ, dar nici asta nu e o problemă. Am reuşit să ne ţinem departe de gheaţa nou-formată de-a lungul ţărmurilor – asta-i mai periculoasă. În spatele ei e gheaţa fixată de ţărm, ce ar putea sfărâma chiar şi carena unei nave atât de bine consolidate cum este cea pe care ne aflăm acum, precum şi sora ei, *Terror*. Dar, cum ziceam, am reuşit să ne ţinem departe de gheaţa fixată de ţărmuri... deocamdată.

Reid transpira abundent, în mod clar dorindu-şi să nu se fi aventurat în explicaţii atât de detaliate, dar ştiind, totodată, că încă nu răspunsese întru totul la întrebarea pe care i-o adresase Sir John. Îşi drese iarăşi glasul şi continuă:

– Cum ziceam, Sir John şi onorată audienţă, n-am avut probleme prea mari cu zaiurile şi cu sloiurile mai groase în derivă şi nici cu gheţarii mai mici desprinşi din aisbergurile adevărate – am reuşit să le evităm pe toate mulţumită lăţimii canalelor prin care am navigat şi faptului că am dat de o întindere de apă fără gheţuri. Dar toate acestea se vor isprăvi foarte curând, domnilor. Din pricină că nopţile se lungesc, apar tot mai multe sloiuri imobile, iar noi dăm tot mai des peste aisberguri şi suprafeţe denivelate de gheaţă. Şi suprafeţele astea denivelate ne îngrijorează cel mai mult pe mine şi pe domnul Blanky.

– Care-i motivul îngrijorării, domnule Reid? se interesă Sir John.

Pe chip i se citea plictisul obișnuit al momentelor când se vedea obligat să asculte relatări despre starea gheţurilor. Pentru Sir John gheaţa era gheaţă şi atât – ceva ce putea fi străpuns, ocolit, învins.

– Din cauza zăpezii, Sir John, răspunse Reid. Din cauza stratului gros de zăpadă de deasupra lor şi a mareelor. Astea sunt semne care ne spun că mai în faţă sunt banchize vechi, domnule, banchize cu adevărat periculoase, şi între ele ne va prinde înghețul, dacă înţelegeţi ce vreau să spun. Şi, domnii mei, din câte am reuşit să observăm de pe gabie şi atunci când am mers în recunoaştere cu săniile în direcţiile sud şi vest, pretutindeni nu am văzut decât banchize, poate doar cu excepţia unui posibil licăr de ape curate mult spre sud de Insula King William.

– Pasajul de Nord-Vest, şopti comandantul Fitzjames.

– Poate, zise Sir John. Foarte probabil. Însă, ca să ajungem acolo, ar trebui să ne croim drum prin mai mult de o sută de mile de gheţuri plutitoare – poate chiar două sute de mile. Şi am aflat că specialistul de pe *Terror* are o teorie ce ar putea explica motivul pentru care starea sloiurilor devine tot mai gravă înspre vest. Domnule Blanky, te rog.

Thomas Blanky nu se îmbujoră la faţă. Tonul specialistului mai vârstnic era o explozie de silabe la fel de tăioase şi brutale ca un foc de muschetă.

– Moartea ne aşteaptă dacă ar fi să intrăm în banchiza aia. Deja am ajuns prea departe. De fapt, încă

de când am ieșit din Strâmtoarea Peel, am observat în permanență un șuvoi de sloiuri cum nu se poate mai rău la nord de Golful Baffin și pe zi ce trece situația devine tot mai gravă.

– Motivul, domnule Blanky? îl întrebă comandantul Fitzjames, cu o ușoară bâlbâială în vocea lui altminteri foarte sigură. Am înțeles că la sfârșitul anotimpului, până în momentul când oceanul va îngheța, ar trebui să mai întâlnim încă ape curate, mai ales în apropierea uscatului. Și atunci, ar trebui să mai fie ape fără sloiuri la sud-vest de King William încă o lună, dacă nu cumva mai mult.

Specialistul în navigarea prin ghețuri clătină din cap.

– Nu. Nu vorbim aici despre sloiuri imobile, dar subțiri, și nici despre un simplu zai, domnii mei, vorbim despre *banchize* în adevăratul sens al cuvântului. Și banchizele astea coboară dinspre nord-vest. Imaginați-vă un șir de *ghețari* uriași – din care se rup bucăți imense și care, pe măsură ce se deplasează spre sud, îngheață întregul ocean. Până acum am fost protejați de efectul lor, atâta tot.

– Ce ne-a protejat? întrebă locotenentul Gore, un tânăr deosebit de bine făcut și de chipeș.

Îi răspunse căpitanul Crozier, care îi făcu un semn din cap lui Blanky să se retragă și să-l lase pe el să vorbească.

– Toate insulele de la vest de noi, Graham, zise irlandezul. La fel cum am descoperit anul trecut că Ținutul Cornwallis este, de fapt, Insula Cornwallis,

știm astăzi că și Ținutul Prince of Wales este, în realitate, o insulă. Ea stă între noi și forța șuvoiului de gheață până ce vom ieși din Strâmtoarea Peel. Acum știm că e vorba despre o banchiză compactă împinsă la sud prin insulele acelea din nord-vest, împinsă poate chiar până atinge continentul. Indiferent ce ape curate ar exista de-a lungul coastelor spre sud, sunt sigur că nu vor rezista mult. Așa cum nu vom rezista nici noi dacă ne încăpățânăm acum să înaintăm și vom ajunge să iernăm în largul banchizei.

– Aceasta este părerea ta, spuse Sir John. Și îți mulțumim, Francis. Însă acum trebuie să hotărâm ce vom face în continuare. Da... James?

Ca întotdeauna, comandantul Fitzjames părea și acum extrem de relaxat și stăpân pe situație. Oricât ar părea de ciudat, el chiar se îngrășase ceva în timpul expediției, iar nasturii de la uniformă mai aveau puțin și săreau din cusături. Avea obrajii rumeni, iar buclele blonde erau mai lungi decât obișnuia el să le poarte pe vremea când era în Anglia. Le surâse larg tuturor celor strânși în jurul mesei.

– Sir John, eu sunt de acord cu domnul căpitan Crozier și cred că ar fi un fapt regretabil dacă am fi prinși în largul ghețarilor. Însă nu cred că aceasta ne va fi soarta dacă vom continua să înaintăm. Din contră, eu sunt de părere că se impune să navigăm cât de departe putem spre sud – ajungând astfel în apele fără ghețuri și să ne îndeplinim țelul de a găsi Pasajul de Nord-Vest, ceea ce eu zic că ar trebui să facem până la instalarea iernii; sau, pur și simplu, ajungând în

apele mai sigure de lângă coaste, poate chiar să găsim o radă unde să ne petrecem iarna într-un confort relativ, așa cum am făcut lângă Insula Beechey. Măcar atât am învățat din expedițiile anterioare pe care Sir John le-a făcut pe uscat, precum și din cele maritime, că apele de lângă țărmuri îngheață mult mai târziu grație râurilor cu temperaturi mai ridicate care se varsă în ele.

– Și dacă, navigând spre sud, nu ajungem nici în ape curate, nici la vreun țărm? șopti Crozier.

Fitzjames făcu un gest dezaprobator.

– Măcar vom fi mai aproape de obiectivul nostru la dezghețul din primăvara viitoare. Ce altă opțiune crezi tu că am avea, Francis? Doar nu vorbești serios când insinuezi că ne-am putea întoarce prin strâmtoare până la Beechey ori că ne-am putea retrage în Golful Baffin?

Crozier clătină din cap.

– În momentul ăsta la fel de ușor ne-ar fi să navigăm la *est* de King William cum ne-ar fi să mergem spre vest – de fapt chiar mai ușor, pentru că ne-au spus și gabierii și cercetașii noștri de pe sănii că la est sunt ape curate din belșug.

– Să navigăm la est de King William? repetă sceptic Sir John. Am ajunge într-un punct mort, Francis. Sigur, ai dreptate, peninsula ne va oferi adăpost, dar ne vom împotmoli la sute de mile est de aici într-un golf ce s-ar putea să nu se dezghețe la primăvară.

– Doar dacă..., spuse Crozier, uitându-se la cei din jurul mesei, doar dacă nu cumva și Ținutul King

William este tot o insulă. Caz în care ne-ar putea proteja de curgerea sloiurilor dinspre nord-vest, la fel cum ne-a protejat și Insula Prince of Wales în ultima lună a călătoriei noastre. Presupunem că apele fără ghețuri de pe partea estică a Ținutului King William se întind până spre coastă, de-a lungul căreia am putea naviga prin ape mai calde săptămâni întregi; și presupunem, de asemenea, că vom găsi un adăpost perfect – poate chiar la gura unui râu – unde să ne petrecem printre ghețuri cea de-a doua iarnă, dacă vom fi nevoiți s-o facem.

O tăcere îndelungată puse stăpânire pe cabină.

Locotenentul HTD. Le Vesconte, de pe *Erebus*, își drese glasul și spuse șoptit:

– Se vede treaba că dumneavoastră, domnule căpitan, sunteți adeptul acelor teorii excentrice ale doctorului King.

Crozier se încruntă. Știa foarte bine că teoriile doctorului Richard King – un biet civil, fără nicio legătură cu marina – erau dezaprobate, ba chiar batjocorite, în primul și în primul rând pentru că el avea această părere, pe care nu ezita să și-o exprime la modul cel mai vocal, că asemenea expediții navale de mari dimensiuni ca aceea condusă de Sir John erau niște inițiative necugetate, periculoase și anormal de costisitoare. Pe baza reprezentărilor cartografice făcute și a experienței avute când a însoțit expediția terestră a lui Black cu mulți ani în urmă, King nutrea convingerea fermă că Ținutul King William era o insulă, în vreme ce Boothia, acea aparentă insulă aflată

mult spre est, era în realitate o peninsulă alungită. King susținea că modalitatea cea mai ușoară și sigură de a găsi Pasajul de Nord-Vest era trimiterea unor echipe mici de cercetași pe uscat, prin nordul Canadei, în vreme ce navele ar trebui să urmeze apele de coastă mai calde dinspre vest. Totodată, el mai spunea că sutele de mii de mile marine pătrate de apă dinspre nord erau un labirint periculos de insulițe și torente de sloiuri care ar fi fost în stare să înghită o mie de nave ca *Erebus* și *Terror*. Crozier știa că în biblioteca de pe *Erebus* se afla un exemplar din controversata carte a lui King – prin urmare, o căutase și o citise, iar acum volumul cu pricina se găsea tot în cabina lui de pe *Terror*. Dar mai știa și că el era singurul membru al expediției care ar fi vrut s-o citească și care, de fapt, o citise.

– Nu, zise Crozier. Nu sunt de acord cu teoriile lui King, ci doar vă spun că există și această posibilitate. Uite, toți am crezut că Ținutul Cornwallis e uriaș, că, poate, fac parte din Continentul Arctic. Dar am reușit să-i dăm ocol în doar câteva zile. Mulți dintre noi au crezut că Insula Devon continuă spre nord și spre vest drept în Marea Polară, dar cele două nave ale noastre i-au găsit capătul dinspre vest și am văzut canalele deschise dinspre nord. Ordinele primite au fost să ne îndreptăm direct către sud-vest dinspre Capul Walker, dar, când s-o facem, am aflat că Ținutul Prince of Wales ne stătea exact în drum și, mult mai important și fără putință de tăgadă, am aflat că este o insulă. Iar fâșia scundă de gheață pe care am zărit-o la

est, în vreme ce noi ne duceam spre sud, ar putea foarte bine să fie o strâmtoare înghețată – care separă *Insula* Somerset de Boothia Felix, fapt ce ne demonstrează că Richard King s-a înșelat și că Boothia nu este o peninsulă continuă tot drumul spre nord, până la Strâmtoarea Lancaster.

– Dar nu există nicio dovadă că zona aceea scundă de gheață pe care am văzut-o ar fi o strâmtoare, se împotrivi locotenentul Gore. Ar avea mai multă noimă dacă am zice că-i un istm scund și acoperit de ghețuri, aidoma celor pe care le-am văzut pe Insula Beechey.

Crozier ridică din umeri.

– Se prea poate, însă experiența ne-a demonstrat că bucățile de uscat pe care la început le-am considerat a fi foarte întinse, sau unite între ele, nu sunt, de fapt, nimic altceva decât niște insule. Eu propun să schimbăm cursul, să evităm banchiza dinspre sud-vest și să o luăm spre est și apoi spre sud, de-a lungul coastei estice a acelui uscat ce s-ar putea să fie *Insula* King William. În cel mai rău caz, măcar vom avea unde să ne adăpostim de acest... acest *ghețar* despre care domnul Blanky zice că ar veni pe ocean... și, dacă ar fi și ar fi să se dovedească reală cea mai pesimistă ipoteză a noastră, adică să dăm peste un golf lung și foarte îngust, sunt șanse foarte bune să putem naviga din nou spre nord la vară, pe lângă capătul Ținutului King William, și să revenim exact în locul unde ne aflăm acum, fără să ne fi asumat prea multe riscuri.

– Cu excepția cărbunelui consumat și a timpului prețios pierdut, îl contrazise comandantul Fitzjames.

Crozier îl aprobă cu un semn din cap.

Sir John se frecă pe fălcile rotunde și bine rase.

James Thompson, inginerul de pe *Terror*, sparse tăcerea:

– Sir John, domnilor, de vreme ce a fost adusă în discuție chestiunea rezervelor de cărbune de pe ambele nave, aș dori să vă atrag atenția asupra faptului că suntem foarte, foarte aproape de o tragedie în privința combustibilului nostru – și credeți-mă că nu exagerez câtuși de puțin. Doar în săptămâna care a trecut, deoarece am folosit forța aburului ca să încercăm să străpungem marginile acestei banchize, am consumat mai mult de un sfert din rezervele de cărbune rămase. Acum mai avem doar foarte puțin peste cincizeci la sută din cantitatea inițială... reprezentând cam două săptămâni de navigare normală, însă doar câteva zile în cazul în care am încerca iarăși să forțăm gheața așa cum am făcut-o. În cazul în care am rămâne captivi între ghețuri încă o iarnă, am fi nevoiți să ardem mare parte din rezerva aceasta doar pentru încălzirea navelor.

– Am putea oricând să trimitem oameni pe țărm ca să taie copaci și să aducă lemne de foc, interveni locotenentul Edward Little, așezat la stânga lui Crozier.

Toți cei din cabină râseră cu poftă vreme de câteva clipe. Toți, cu excepția lui Sir John. Era o detensionare bine-venită a atmosferei. Poate că Sir John nu râdea împreună cu ceilalți pentru că își amintise primele lui expediții pe uscat, spre nord de regiunile de coastă aflate acum la sudul lor. Tundra de acolo se întindea

pe aproape o mie cinci sute de kilometri arizi înainte de a da peste primul copac ori prima tufă mai răsărită.

– Există o soluție prin care ne putem spori capacitatea de navigare, spuse Crozier aproape șoptit în tăcerea mai relaxată care urmă hohotelor de râs.

Privirile tuturor se întoarseră spre căpitanul de pe HMS *Terror*.

– Transferăm pe *Terror* echipajul și toată cantitatea de cărbuni de pe *Erebus* și plecăm de aici cât putem de repede, continuă Crozier. Fie prin gheață spre sud-vest, fie să vedem ce-o fi de-a lungul coastei estice a Ținutului King William, ori a Insulei King William, dacă se va dovedi că este, cu adevărat, o insulă.

– Asta ar însemna să riscăm totul pe o singură carte, zise specialistul Blanky în tăcerea uluită. Da, da, pare o idee bună.

Sir John era atât de surprins de ceea ce tocmai auzise, încât la început nu putu decât să clipească des din pleoape. Când își găsi, în fine, vocea, aceasta suna atât de nedumerită de parcă Crozier făcuse o altă glumă pe care el nu o pricepuse.

– Adică să abandonăm nava amiral? reuși el să îngaime. Adică să abandonăm *Erebus*-ul?

Privi dezorientat în jur ca și cum, dacă i-ar fi putut face pe ceilalți ofițeri să se uite la cabina lui, chestiunea aflată în discuție ar fi fost soluționată o dată pentru totdeauna – rafturile pline cu cărți de lângă pereți, cristalurile și porțelanurile de pe masă, cele trei luminatoare din plafon, dotate cu ventilatoarele construite

de firma Preston, prin care intra în cabină lumina bogată a sfârșitului de vară.

– Adică tu zici să abandonăm *Erebus*-ul, Francis? repetă el, mai tare acum, dar tot cu tonul unuia care dorește să-i fie deslușită poanta unei glume mai complicate.

Crozier dădu din cap.

– Arborele principal este deteriorat, domnule. Chiar și inginerul dumneavoastră, domnul Gregory, a spus că nu mai poate fi reparat în asemenea condiții dificile. Cu atât mai puțin când suntem în mijlocul unei banchize. Se va deteriora și mai mult. Dacă păstrăm ambele nave, înseamnă că vom avea cărbune doar pentru câteva zile, maximum o săptămână de luptă cu ghețurile. Iar dacă nu vom izbândi, vom rămâne blocați între ele – cu amândouă navele. Dacă vom îngheța în larg, la vest de Ținutul King William, nu vom avea de unde să ne dăm seama încotro vor deplasa curenții ghețurile și pe noi odată cu ele. Sunt șanse destul de mari să fim azvârliți în bancurile de nisip de lângă țărm. Iar asta ar însemna distrugere completă chiar și pentru niște nave atât de puternice și bine construite ca acestea.

Și Crozier făcu un semn din cap spre cabină și luminatoarele de deasupra.

– Însă, dacă ne vom strânge tot combustibilul în nava mai puțin avariată, continuă el, și, mai ales, dacă vom avea parte și de ceva noroc și vom găsi ape fără sloiuri la est de Ținutul King William, ne vor rămâne cărbuni cam pentru o lună de navigare cu toată viteza de-a lungul coastei, către vest. Sigur, asta înseamnă să

sacrificăm *Erebus*-ul, însă doar așa am putea să ajungem la Capul Turnagain și la celelalte fâșii de uscat pe care le cunoaștem în doar o săptămână – și sunt *convins* că așa se va întâmpla. Vom trece prin Pasajul de Nord-Vest și vom intra în Pacific chiar anul acesta, în loc de anul viitor.

– Adică tu zici să abandonăm *Erebus*-ul? repetă Sir John, fără să pară nici supărat, nici mânios, ci doar năucit de absurditatea discuției.

– Vom avea extrem de puțin spațiu pe *Terror*, comentă comandantul Fitzjame, care părea că analizează propunerea aceasta cu toată seriozitatea.

Căpitanul Sir John se întoarse și se holbă perplex la ofițerul lui preferat. Apoi, foarte încet, pe chip i se așternu zâmbetul rece al unuia căruia nu numai că nu i s-a explicat dinadins gluma, dar care și-a dat seama că s-ar putea ca el însuși să fie subiectul ei.

– Da, sigur, spațiul va fi puțin, dar vom reuși să ne descurcăm o lună sau două, zise Crozier. Domnul Honey, împreună cu marangozul vostru, domnul Weekes, se vor ocupa de dărâmarea pereților interiori – căci vor fi demolate toate cabinele ofițerilor, mai puțin Sala cea Mare, unde vom amenaja cabina lui Sir John și, poate, popota ofițerilor. Astfel vom avea suficient spațiu cât să ne descurcăm încă vreun an printre ghețuri, ori poate chiar mai mult. Bine că vasele astea vechi de luptă au punțile inferioare destul de încăpătoare.

– Dar va dura ceva vreme să transferăm cărbunele și restul proviziilor, spuse locotenentul Le Vesconte.

Crozier încuviință din nou cu o înclinare a capului.

– I-am cerut administratorului meu, domnul Helpman, să facă niște calcule preliminare. Poate mai țineți minte că furnizorul de conserve al expediției, domnul Goldner, a întârziat livrarea proviziilor până cu mai puțin de patruzeci și opt de ore înainte de ridicarea ancorei. Și am fost nevoiți atunci să ne reorganizăm ambele nave. Am reușit s-o facem în timp util ca să putem respecta data stabilită pentru plecare. Domnul Helpman este de părere că, dacă cele două echipaje vor lucra zi-lumină și vor dormi în schimburi scurtate la jumătate, se va putea transfera absolut tot de pe *Erebus* pe *Terror* în mai puțin de trei zile. Sigur, vom fi cam înghesuiți câteva săptămâni, dar va fi ca și cum am porni într-o nouă expediție – cu suficient combustibil, cu mâncare destulă pentru încă un an, cu o navă în stare bună de funcționare.

– Să riscăm totul pe o singură carte, repetă domnul Blanky.

Sir John clătină din cap și chicoti uscat, ca și cum s-ar fi săturat de gluma aceasta nesărată.

– Bine, Francis, recunosc că ideea aceasta este... extrem de... *interesantă*, însă este de la sine înțeles că sub nicio formă nu vom abandona *Erebus*-ul. Așa cum n-am abandona nici *Terror*, în cazul în care nava ta ar fi lovită de vreun neajuns minor. Să continuăm. Nu am auzit nicio recomandare de *retragere* spre Golful Baffin. Am dreptate când zic că nimeni n-a sugerat asta?

Nu-i răspunse nimeni. De deasupra se auzea zgomotul făcut de marinari care bricuiau puntea pentru a doua oară în ziua aceea.

– Foarte bine. Așadar, rămâne stabilit, zise Sir John. Vom continua să înaintăm. Nu numai pentru că ordinele noastre ne-o impun, dar și pentru că, așa cum câțiva dintre voi, domnilor, ați subliniat aici, ne vom afla mai în siguranță pe măsură ce ne vom apropia de coastă, chiar dacă terenul acela este la fel de neospitalier ca insulele acelea absolut îngrozitoare pe lângă care am trecut. Francis, James, mergeți și anunțați-vă echipajul de hotărârea noastră.

Sir John se ridică de la masă.

Vreme de câteva clipe de uluire mută ceilalți căpitani, ofițeri, specialiști în navigarea printre ghețuri, ingineri și medici nu au fost în stare de altceva decât să se uite cu ochi mari la el. Primii și-au revenit ofițerii, care s-au ridicat în picioare, au salutat și au început să iasă din cabina încăpătoare a lui Sir John.

Pe când bărbații înaintau unul câte unul prin tambuchiul strâmt și urcau apoi cu pași apăsați scara spre covertă, medicul Stanley îl prinse de mânecă pe comandantul Fitzjames.

– Domnule comandant, domnule comandant, șopti Stanley, Sir John nu mi-a dat cuvântul, iar eu voiam să informez pe toată lumea despre numărul tot mai mare de alimente alterate pe care le-am descoperit în conserve.

Fitzjames îi surâse, dar își eliberă brațul din strânsoare.

– Vă vom stabili o întrevedere privată cu Sir John, domnule Stanley, ca să-i puteți spune între patru ochi ce aveți de spus.

– Dar am vorbit cu *el* între patru ochi, insistă micuțul medic. Voiam să le spun și celorlalți ofițeri, în cazul în care...

– Mai târziu, domnule Stanley, spuse Fitzjames.

Doctorul vru să mai adauge ceva, dar chiar atunci Crozier trecu pe lângă ei, făcându-i semn bețmanului său, John Lane, să-i aducă barca pentru a porni înapoi prin canalul îngust până în locul unde *Terror* stătea înțepenită cu prora în banchiza tot mai groasă. Din coșul navei se revărsau spre cerul senin vălătuci de fum negru.

În următoarele patru zile cele două vase au înaintat cu greu printre ghețuri în drumul lor spre sud-vest. HMS *Terror* a ars cărbune într-un ritm fioros pentru ca motorul cu aburi să facă față luptei cu gheața din ce în ce mai compactă. Însă nici măcar în zilele senine nu se mai zărea licărul apelor curate.

În ziua de 9 septembrie temperatura a înregistrat o scădere dramatică. Câtă apă fără sloiuri mai era în spatele lui *Erebus* se acoperi cu blocuri imobile și apoi îngheță cu totul. Marea din jurul lor se transformase deja într-o masă albă și înfoiată și rigidă de ghețari tot mai înalți, de aisberguri adevărate, și de creste zimțate apărute de nicăieri.

Vreme de șase zile, Franklin încercă toate trucurile din inventarul lui arctic – împrăștierea prafului de cărbune în fața navelor, pentru a face gheața să se topească mai iute; mascarea velelor; trimiterea pe calotă a echipelor de lucru înarmate cu fierăstraie uriașe

ca să îndepărteze gheţurile, bloc cu bloc; deplasarea balastului; punând oamenii să se organizeze în grupe de câte o sută şi să spargă banchiza cu dălţi, cazmale, sape şi târnăcoape; aruncarea ancorelor de tracţiune mult înainte în gheţurile din ce în ce mai groase, reuşind, astfel, să deplaseze metru cu metru nava *Erebus*, care-şi reluase rolul conducător în ultima zi dinainte ca banchiza să se cristalizeze şi mai mult. În cele din urmă, Franklin ordonă ca toţi oamenii valizi să coboare pe gheaţă echipaţi cu funii, iar cei mai zdraveni dintre ei, cu hamuri de sănii şi să încerce să tragă navele centimetru cu centimetru. Marinarii se supuseră, asudând, blestemând, urlând, dându-şi duhul, vărsându-şi maţele, frângându-şi spinările. Sir John nu înceta să se arate optimist, spunând că întotdeauna există pe undeva ape fără sloiuri, fie la douăzeci, treizeci ori cincizeci de mile în faţa lor.

După părerea celorlalţi, aceste ape curate despre care vorbea el se puteau la fel de bine afla şi pe suprafaţa lunii.

În timpul primei nopţi mai lungi – 15 septembrie 1846 – temperatura a scăzut brusc sub zero, iar gheţurile au început să scoată vaiere înfundate şi să zgârie carenele ambelor nave. În zori, cei urcaţi pe punte au putut vedea cum, de jur împrejurul lor, marea se transformase într-o calotă glaciară ce se întindea până la orizont. În pauzele dintre furtunile scurte de zăpadă, atât Crozier, cât şi Fitzjames au reuşit să facă măsurătorile necesare pentru a-şi putea determina poziţia. Fiecare căpitan a ajuns la concluzia că erau blocaţi între gheţuri la cam 70 de grade

și 5 minute latitudine nordică, 98 grade și 23 minute longitudine vestică și cam la douăzeci și trei de mile marine distanță de țărmul nord-vestic al Insulei King William, ori al Ținutului King William – căci nu fusese încă limpezită controversa referitoare la statutul bucății respective de uscat.

Se aflau în mijlocul banchizei – al unei banchize mișcătoare. Împotmoliți chiar în fața atacului fioros a ceea ce specialistul Blanky numise „șir de ghețari uriași", care se apropiau amenințători de ei dinspre zonele polare de la nord-vest, ba, poate, chiar dinspre necunoscutul Pol Nord. Din toate datele pe care le cunoșteau, nu exista niciun adăpost pe o rază de o sută de mile și, chiar de ar fi fost, pe undeva, vreo asemenea radă, nu aveau cum să ajungă acolo.

La ora două, în după-amiaza zilei respective, căpitanul Sir John Franklin a ordonat să se reducă focul la cazanele de pe *Erebus* și *Terror*. Presiunea aburului a fost coborâtă, păstrându-se doar atât cât să permită deplasarea apei calde prin țevile care încălzeau punțile inferioare ale ambelor nave.

Sir John nu și-a făcut cunoscută decizia. Nici nu era nevoie. În noaptea aceea, când oamenii de pe *Erebus* s-au dus la culcare, iar Hartnell a început să se roage pentru sufletul fratelui său mort, marinarul Abraham Seeley, în vârstă de treizeci și cinci de ani și vecin de hamac cu el, îi șuieră printre dinți:

– Am intrat în căcat până peste cap, Tommy, și nici rugăciunile tale, nici cele ale lui Sir John n-o să ne scoată din el, cel puțin încă zece luni de acum înainte.

8

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
11 noiembrie 1847

Un an, două luni și opt zile. Atât a trecut de la memorabila întrunire convocată de Sir John la bordul lui *Erebus*, iar ambele nave sunt și acum prizoniere între ghețuri cam tot în același loc în care se aflaseră în ziua aceea din septembrie a anului 1846. Deși curenții marini dinspre nord-vest deplasează întreaga masă de gheață, în decursul anului care a trecut au mișcat în cercuri mici și aisbergurile, și crestele zimțate, și ambele vase aparținând Marinei Regale în așa fel încât poziția lor a rămas aproximativ aceeași: sunt blocate la douăzeci și cinci de mile la nord-nord-vest de Ținutul King William, unde se rotesc încet, la fel ca o pată de rugină de pe discul metalic din gramofonul care cântă în Sala cea Mare a ofițerilor.

Căpitanul Crozier și-a petrecut această zi de noiembrie – mai bine zis, și-a petrecut acele ore de

întuneric ce, odinioară, reprezentau ziua – în căutarea celor doi membri ai echipajului său dați dispăruți: William Strong și Thomas Evans. Bineînțeles că nu mai există speranță pentru niciunul dintre ei; în plus mai e și riscul ca acea creatură de pe ghețuri să-i prindă și pe ceilalți. Cu toate acestea, nu opresc căutările. Nici căpitanul, nici echipajul n-ar concepe altceva.

Patru echipe, fiecare de câte cinci oameni – unul cu două lămpi, iar ceilalți patru înarmați cu puști sau muschete –, îi caută pe ce doi în schimburi de câte patru ore. Atunci când o echipă se întoarce la bord, rebegită de frig, grupul care-i ia locul așteaptă pe punte. Oamenii sunt bine înfofoliți în multele rânduri de haine groase, cu armele curățate, încărcate și pregătite de tragere. Și coboară pe ghețuri, reluând căutarea din sectorul de unde plecase echipa dinaintea lor. Cele patru grupuri se deplasează în cercuri tot mai largi în jurul navei, prin haosul acela de ghețuri. Uneori mateloții de pază pe punte le zăresc lămpile prin beznă și prin ceața înghețată, alteori lumina echipei de căutare este ascunsă vederii de ghețari, creste, lespezi de gheață, sau distanță. Căpitanul Crozier, însoțit de un marinar cu un felinar roșu, se deplasează din sector în sector, verificând activitatea fiecărei echipe, apoi se întoarce pe *Terror*, ca să se intereseze de starea oamenilor de la bord.

Și tot așa, vreme de douăsprezece ore.

Când se aud bătăile de clopot ce vestesc sfârșitul cartului de la 6.00 p.m., se întorc și ultimele echipe, din păcate, fără să-i fi găsit pe camarazii dispăruți.

Câțiva marinari par rușinați pentru că trăseseră aiurea cu armele la vântul ce zbiera printre colții ghețurilor, ori chiar la ghețarii înșiși, închipuindu-și că sunt niște urși albi. Crozier se urcă ultimul la bord și apoi coboară pe puntea inferioară în urma oamenilor lui.

Când Crozier ajunge jos, majoritatea marinarilor aveau puse bine cizmele și hainele ude și se îndreptau deja spre sala unde vor mânca la mesele coborâte pe lanțuri, iar ofițerii au pornit și ei spre pupa pentru cină. Jopson, stewardul lui, împreună cu Little, secundul, se reped să-l ajute să-și scoată rândurile de haine țepene de chiciură.

– Ați înghețat, domnule căpitan, remarcă Jopson. Vi s-a albit pielea de frig. Haideți să vă încălziți și să cinați la popotă, domnule.

Crozier scutură din cap.

– Nu. Trebuie să mă duc să discut cu comandantul Fitzjames. Spune-mi, Edward, a venit vreun curier de pe *Erebus* cât am lipsit eu?

– Nu, domnule, răspunde locotenentul Little.

– Vă rog, domnule căpitan, mâncați ceva, stăruie Jopson.

Este un bărbat cam masiv pentru funcția de steward, iar atunci când își imploră căpitanul, vocea lui groasă aduce mai degrabă cu un mârâit de fiară decât cu un scâncet de copil.

Crozier refuză.

– Fii bun, Thomas, și împachetează-mi vreo doi pesmeți. O să-i mănânc pe drum spre *Erebus*.

Expresia de pe chipul lui Jopson îi trădă nemulțumirea în fața unei asemenea decizii necugetate, dar stewardul nu spune nimic și se grăbește spre plita cea uriașă în jurul căreia se agită domnul Diggle. Numai acum, la ora cinei, este cât de cât cald pe puntea inferioară – temperatura ajunge cam pe la opt grade peste zero. În aceste zile se consumă extrem de puțin cărbune pentru încălzirea navei.

– Câți oameni doriți să vă însoțească, domnule căpitan? întreabă Little.

– Niciunul, Edward. După ce mănâncă, vreau să organizezi cel puțin opt echipe de căutare și să le trimiți pe ghețuri încă patru ceasuri.

– Dar, domnule, ar fi bine să... începe Little, dar își înghite cuvintele.

Crozier știe ce voia să spună. Distanța dintre *Terror* și *Erebus* este de doar un kilometru și jumătate, însă este un kilometru și jumătate primejdios, un kilometru și jumătate prin pustietatea albă, un kilometru și jumătate pe care, uneori, îl parcurgi în câteva ore. Dacă se iscă vreo furtună, ori dacă, pur și simplu, vântul începe să spulbere zăpada, te poți rătăci sau, în cel mai bun caz, nu mai reușești să înaintezi din cauza vijeliei. Însuși Crozier le-a interzis oamenilor din subordine să traverseze gheața singuri până la cealaltă navă; iar atunci când trebuie transmise mesaje, trimite cel puțin câte doi marinari, cu ordine ferme să se înapoieze la primul semn de înrăutățire a vremii. Pe lângă aisbergul de șaizeci de metri înălțat între cele două vase – care adesea blochează chiar și

vederea luminilor de semnalizare – trece poteca degajată aproape în fiecare zi, dar care, în realitate, este un labirint de seracuri în permanentă mișcare, creste zimțate și ghețari. O harababură de ghețuri de toate formele și dimensiunile.

– E în regulă, Edward, îl liniștește Crozier. Am să-mi iau busola.

Locotenentul Little zâmbește, deși gluma e cam răsuflată după trei ani petrecuți în această regiune. Instrumentele le spun că navele sunt blocate între ghețuri chiar deasupra polului nord magnetic. Iar o busolă este tot atât de utilă pe cât ar fi o baghetă magică.

Apare și locotenentul Irving, cam speriat și întru câtva cam rușinat. Obrajii tânărului lucesc din cauza alifiei cu care și-a îngrijit degerăturile, acolo unde pielea înghețată a murit și s-a jupuit.

– Domnule căpitan, se precipită el, ați văzut-o, cumva, pe Silence afară, pe gheață?

Crozier și-a scos cascheta și fularul și acum își curăță chiciura din părul ud de transpirație și bură.

– Vrei să zici că nu-i în ungherul ei din spatele infirmeriei?

– Nu, domnule.

– Ai căutat-o peste tot pe puntea inferioară?

Îngrijorarea lui Crozier e stârnită de gândul că, majoritatea oamenilor fiind ori de veghe pe punte, ori plecați în căutarea camarazilor pierduți printre ghețuri, femeia eschimos ar fi făcut ceva nepermis.

– Da, domnule. Nici urmă de ea. I-am întrebat pe toți, dar nimeni nu-și aduce aminte s-o fi văzut de aseară. De dinainte de... de atac.

– Era pe punte atunci când creatura i-a atacat pe soldatul Heather și pe matelotul Strong?

– Nu știe nimeni, domnule căpitan. Posibil să fi fost. Ce știm cu siguranță e că doar Heather și Strong erau pe punte în momentele alea.

Crozier scoate un oftat prelung. Ce ironie ar fi, își spune el, dacă misterioasa lor musafiră, ce le ieșise în cale chiar în ziua când începuse tot acest coșmar, cu șase luni în urmă, ar fi fost răpită de creatura apărută tot atunci.

– Caut-o prin întreaga navă, domnule locotenent Irving, ordonă el. Caut-o în fiecare cotlon, în fiecare colțișor, în fiecare dulap, în fiecare ladă ori lădiță. Iar dacă n-o vom găsi la bord, vom face ce ne învață Briciul lui Occam și vom presupune că a fost... că a fost răpită.

– Am înțeles, să trăiți. Pot să iau trei sau patru oameni care să mă ajute?

Crozier clatină din cap.

– O cauți singur, John. Am nevoie de toți oamenii pentru căutarea lui Strong și Evans în cât timp mai rămâne până la stingere. Dacă n-o găsești pe Silence pe navă, ai să te duci și tu afară să-i ajuți.

– Am înțeles, să trăiți, domnule căpitan.

Aducându-și aminte de răniți, Crozier traversează sala de mese îndreptându-se spre infirmerie. De obicei la vremea cinei, chiar și în zilele acestea fără de lumină, se aud aici zgomote menite, parcă, a-ți ridica

moralul – râsete și larmă de vorbe – însă, în seara asta, sala e cufundată într-o tăcere deplină, întreruptă doar de hârșâitul lingurilor pe farfuriile din metal și de câte un râgâit ocazional. Oamenii epuizați s-au trântit pe cuferele personale pe care le folosesc drept scaune, iar căpitanul nu vede decât chipuri istovite și vlăguite ridicate spre el. Crozier bate ușor în stâlpul din lemn din dreapta draperiei de la infirmerie și intră.

La masa din mijloc, medicul Peddie coase antebrațul stâng al marinarului de categoria întâi George Cann.

– Bună seara, domnule căpitan, îl salută el.

Cann își atinge fruntea cu degetele de la mâna sănătoasă

– Ce-ai pățit, Cann?

Tânărul marinar mârâie:

– Blestemata aia de țeavă de la pușcă mi-a intrat mie pă după mânecă și s-o lipit de blestemata aia de mână când mă aburcam pă o blestemată de creastă de gheață, domnu' căpitan, iertați-mi vorba proastă. Și dau eu să scot pușca și-mi trag cu ea fo' șase țoli din blestemata asta de carne.

Crozier dă din cap și privește în jur. Infirmeria nu-i mare, abia dacă încap în ea șase paturi de campanie. Unul este gol. În alte trei dorm marinarii despre care Peddie și McDonald spun că ar avea scorbut. Al patrulea bolnav, Davey Leys, stă cu ochii fixați în tavan – de aproape o săptămână este curios de apatic, deși conștient încă. În al cincilea pat se află soldatul William Heather.

Crozier ia cea de-a doua lampă din cuiul de pe peretele de la tribord și o ridică deasupra lui Heather. Ochii acestuia sunt lucioși, însă nu clipește deloc atunci când căpitanul apropie mai mult lumina de el. Pupilele îi par dilatate încontinuu. Capul i-a fost bandajat, dar prin fașa albă deja iese sângele și o substanță cenușie.

– Mai trăiește? întreabă în șoaptă Crozier.

Peddie se apropie, ștergându-și sângele de pe mâini cu o cârpă.

– Oricât ar părea de bizar, da, mai trăiește încă.

– Dar i-am văzut creierii împrăștiați pe punte. Și i-i văd și acum prin bandaje.

Peddie dă ostenit din cap.

– Se mai întâmplă. În alte împrejurări chiar și-ar putea reveni. Sigur, ar fi cu desăvârșire cretin. Dacă am fi altundeva, aș putea să-i înlocuiesc bucata lipsă din țeastă cu o plăcuță cu șuruburi, și așa va trăi mai departe în grija familiei, presupunând că are una. Ca un soi de animal de casă. Dar aici...

Peddie ridică neputincios din umeri.

– O să-l răpună definitiv ori pneumonia, ori scorbutul, ori foamea.

– Câtă vreme mai are? întreabă Crozier după ce marinarul Cann părăsi infirmeria.

– Numai Dumnezeu știe, îi răspunde sincer Peddie. Îi mai căutați pe Evans și pe Strong, domnule căpitan?

– Da.

Crozier pune lampa înapoi la locul ei de lângă intrare. Umbrele îl acoperă din nou pe soldatul Heather.

– Sunt sigur că vă dați seama, șoptește medicul aproape la capătul puterilor, că nu mai există nicio șansă să-l găsiți pe tânărul Evans, și nici pe Strong. Însă e foarte probabil ca la fiecare misiune de căutare să ne confruntăm cu alte răni grave, cu alte degerături, ba chiar cu amputări de membre – mulți și-au pierdut deja unul sau mai multe degete de la picioare. Și, la un moment dat, din cauza panicii, cineva va trage și-și va ucide un camarad. Precis că așa se va întâmpla.

Crozier își privește medicul în ochi. Dacă i s-ar fi adresat astfel unul dintre marinari, ori chiar dintre ofițeri, ar fi ordonat să fie biciuit. Însă medicului îi arată îngăduință datorită statutului său de civil și stării sale de epuizare. De trei zile și nopți doctorul McDonald zace la pat, răpus de o gripă, iar Peddie nu a închis un ochi.

– Te rog, domnule Peddie, fii bun și lasă în seama mea estimarea acestor riscuri. Dumneata vezi-ți de treabă și pune copci ălora care-s atât de tâmpiți că-și lipesc metal gol de piele la minus cincizeci și unu de grade. Dar, dacă s-ar întâmpla să fii dumneata cel capturat de creatura aia și dus Dumnezeu știe unde prin beznă și ghețuri, n-ai vrea să știi că te căutăm?

Peddie râde sec.

– Dacă m-ar captura acest specimen de *Ursus maritimus*, nu pot decât să sper că voi avea bisturiul cu mine ca să mi-l vâr în ochi și să-mi închei socotelile cu lumea asta fără să mă chinuiesc prea tare.

– Atunci ține-ți bisturiul la îndemână, domnule Peddie, comentează Crozier, ieșind de după draperia infirmeriei și pătrunzând în liniștea stranie a sălii de mese a echipajului.

Jopson îl așteaptă în cambuza încălzită, cu câțiva pesmeți fierbinți înfășurați într-o bucată de pânză.

În ciuda gerului cumplit care parcă-i arde obrajii, degetele și picioarele, lui Crozier îi face destulă plăcere plimbarea. Știe că-i mai bine să-și simtă extremitățile ca pe foc decât să nu și le simtă deloc. Și se bucură de această plimbare, cu toate că, la un moment dat, între gemetele înfundate și zbieretele neașteptate ale ghețurilor ce freamătă sub el și împrejurul lui, și vuietul constant al vântului, capătă certitudinea că este urmărit.

Au trecut doar douăzeci de minute din drumul de două ceasuri până la *Erebus* – vreme în care mai mult s-a cățărat, a patinat și a coborât pe fund, în sus, peste și în jos de pe crestele din gheață –, iar acum norii se răzlețesc și dintre ei apare luna în al treilea pătrar scăldând în lumină peisajul acela fantastic. Este destul de strălucitoare ca să formeze în juru-i un halou din cristale de gheață; ba chiar două halouri, își dă el seama, iar diametrul celui mai mare acoperă o treime din cerul nopții. Nu sunt stele. Crozier micșorează flacăra lămpii, ca să economisească uleiul și continuă să meargă, împungând cu o furcă fiecare pată de întuneric de pe drum, ca să se convingă că nu-i decât o umbră, și nu vreo spărtură ori vreo crevasă. A ajuns

acum la peretele estic al aisbergului, de unde nu se mai poate vedea luna din cauza umbrei negre și diforme a acestuia, întinsă pe aproape cinci sute de metri de gheață. Jopson și Little insistaseră să-și ia pușca, însă le spusese că nu dorește să aibă de cărat și greutatea ei. Mult mai exact ar fi să zicem că nu crede că o pușcă i-ar fi de vreun real folos împotriva inamicului dintre ghețuri.

Într-o clipă de un calm neobișnuit, când nu se aude nimic altceva decât respirația lui greoaie, Crozier își amintește pe neașteptate de un moment aparte al copilăriei lui când, într-o iarnă, se întorsese târziu acasă după o după-amiază petrecută la joacă pe dealuri, cu prietenii lui. La început a alergat peste iarba acoperită cu chiciură, dar apoi s-a oprit brusc, la vreo opt sute de metri distanță de casă. Își amintește cum a stat și a privit ferestrele luminate ale orășelului, pe când culorile amurgului dispăreau de pe cer, iar dealurile din jur se transformau în niște forme negre și imprecise, stranii pentru un băiat atât de mic. Și, la un moment dat, până și casa lui de la marginea orașului și-a pierdut claritatea și tridimensionalitatea în lumina ce se stingea. Crozier își aduce aminte cum începuse să ningă, iar el stătea acolo, singur, lângă țarcul din piatră al oilor, știind foarte bine că va fi aspru pedepsit pentru întârziere, știind foarte bine că, dacă va mai zăbovi, bătaia va fi și mai amarnică, dar nesimțind deocamdată nici chef, nici vreun imbold să pornească spre lumina casei sale. Se bucura de murmurul blând al vântului serii și de faptul că era unicul băiat – poate

unica ființă omenească – aflat acolo, în întuneric, pe pajiștea înghețată, în seara aceea care mirosea a zăpadă, departe de ferestrele luminate și de sobele calde, profund conștient că aparținea orașului, dar că, în momentul acela, nu mai era *parte* din oraș. Sentimentul care-l cuprinsese era amețitor, aproape erotic – un soi de descoperire prohibită a propriei identități separate de tot și toate în bezna rece de acolo – și senzația aceasta îl copleșește din nou acum, așa cum i s-a mai întâmplat de destule ori în toți anii în care a călătorit la cei doi poli ai pământului.

Ceva coboară la el de pe creasta de gheață din spate.

Crozier mărește flacăra lămpii și o pune jos, pe gheață. Raza cercului de lumină aurie nu are decât vreo cinci metri și parcă face întunericul de dincolo mai adânc, mai înspăimântător. Își trage cu dinții una din mănușile groase, păstrându-și doar mănușa subțire pe mâna aceea, mută furca în stânga și scoate pistolul din buzunarul mantalei. Când zgomotele de pe creasta de gheață se amplifică, trage cocoșul armei. Umbra aisbergului nu permite razelor de lună să ajungă până aici, iar căpitanul nu deslușește în tremurul luminii lămpii decât formele uriașe ale blocurilor de gheață ce par a se mișca.

Și atunci vede cum ceva cu blană se deplasează de-a lungul ghețarului de pe care el tocmai ce a coborât, cam la vreo trei metri deasupra și vreo cinci metri mai spre vest, la un salt distanță de locul unde se află.

– Stai! strigă Crozier, întinzând pistolul. Cine-i acolo?

Forma nu scoate niciun sunet. Se mișcă iar.

Crozier nu trage. Lasă din mână furca, înșfacă lampa de jos și o ridică.

Vede blana care se mișcă și aproape că apasă trăgaciul, dar reușește să se stăpânească în ultima clipă. Forma coboară și mai mult, apoi alunecă iute și cu precizie pe gheață. Crozier coboară cocoșul pistolului și și-l pune la loc în buzunar, apoi, cu lampa tot întinsă, se apleacă să-și culeagă mănușa de pe jos.

Lady Silence intră în cercul de lumină. Parka îmblănită și pantalonii bărbătești din piele de focă o fac să semene cu o lighioană mică și rotofeie. Are gluga trasă ca să se apere de vânt și Crozier nu-i poate vedea chipul.

– Fir-ai tu să fii, femeie, șoptește el. Cât pe ce să te împușc. Unde mama dracului ai fost până acum?

Eschimosa se apropie, ajungând la distanță de un braț de căpitan, însă fața îi este tot învăluită în întunericul glugii.

Crozier ridică lampa între ei. Simte un fior pe ceafă, apoi în jos, pe șira spinării, căci își aduce aminte poveștile pe care i le spunea bunica lui, Moira, despre chipul transparent al bansheelor, zânele prevestitoare de moarte, ascuns în faldurile glugilor negre.

Dar fața tinerei este față de om, nu de banshee. Lumina se reflectă în ochii ei mari și întunecați. Dar nu i se citește nimic în privire. Și Crozier își dă seama că nu i-a văzut niciodată vreo expresie pe chip, poate doar cu excepția unor sporadice curiozități blajine. Nici măcar în ziua când îl omorâseră pe soțul ei, ori

fratele, ori tatăl, ori ce i-o fi fost bărbatul acela, și ea îl urmărise cum se înecă cu propriul sânge.

– Nu-i de mirare că băieții mei cred că ești o vrăjitoare și un Iona biblic, îi spune Crozier.

Atunci când se află la bord, în fața oamenilor săi, are mereu grijă să se poarte politicos și curtenitor cu târâtura asta eschimosă, dar uite că acum nu-i pe navă și nu-i nimeni prin preajmă ca să-l judece. Este pentru prima oară când se află singur cu blestemata asta ciudată, departe de vasul lui. Și îi este foarte frig. Și este foarte istovit.

Lady Silence îl privește lung. Apoi îi întinde mâna înmănușată. Crozier coboară lampa și vede că femeia îi dă ceva – o ofrandă moale și cenușie, ca un pește eviscerat și dezosat, din care n-a mai rămas decât pielea.

Și își dă seama că este ciorapul din lână al unui marinar.

Îl ia, pipăie umflătura din vârf, și, preț de o clipă îngrozitoare, e convins că acolo se află o bucată din piciorul unui om, poate talpa cu degetele, încă roz și calde.

Crozier a fost în Franța și cunoaște oameni care au fost trimiși la post în India. A auzit povești despre vârcolaci și despre sucubi[1]. Când a cunoscut-o pe Sophia Cracroft, pe Pământul lui Van Diemen, aceasta i-a povestit câteva din legendele băștinașilor despre oameni transformați în creaturi monstruoase, pe care

[1] Succubus – demon feminin suprasexualizat (n. tr.).

le numeau Diavoli Tasmanieni, capabile să sfârtece omul bucată cu bucată.

Crozier scutură ciorapul privind-o în ochi pe Lady Silence. Negri precum gropile în care echipajul de pe *Terror* și-a culcat morții înainte de înghețul total.

Este o bucată de gheață, nu vreun fragment de picior. Dar ciorapul nu e înghețat bocnă. Înseamnă că nu e de multă vreme în frigul de minus cincizeci și unu de grade. Este logic să presupună că femeia l-a adus cu ea de pe navă, însă, dintr-un anume motiv, Crozier nu crede că astfel stau lucrurile.

– Strong? o întreabă el. Evans?

Silence nu are absolut nicio reacție la auzul celor două nume.

Crozier oftează, îndeasă ciorapul în buzunarul hainei și își ia furca de jos.

– Suntem mai aproape de *Erebus* decât de *Terror*, îi zice el. Va trebui să vii cu mine.

Și Crozier se întoarce, simțind iarăși fiorul de-a lungul cefei și spinării. Se cocoșează înaintea rafalelor mai sălbatice acum și pornește spre conturul clar al navei surori. După câteva clipe, îi aude pașii ușori pe gheață în spatele său.

Escaladează amândoi o ultimă culme de gheață și Crozier observă că *Erebus* este mai luminat decât i se păruse mai devreme. Vreo cincisprezece lămpi sunt agățate de vergi doar pe babordul vizibil al acestei nave captive, ridicată într-o poziție nefirească și înclinată într-un unghi îngrijorător. Ce irosire necugetată a uleiului de lampă!

Crozier știe că *Erebus* a pătimit mai multe decât *Terror* a lui. Pe lângă faptul că și-a deteriorat arborele lung vara trecută – acel arbore care fusese anume conceput să poată fi retras, însă nu reușiseră s-o facă la vreme ca să evite stricăciunile produse de ghețurile submarine în luna iulie a anului trecut, în timpul când încercaseră să spargă podurile de sloiuri – și și-a pierdut și elicea, nava amiral a fost mult mai agresată decât sora ei în decursul ultimelor două ierni. Ghețurile din adăpostul relativ din rada Insulei Beechey deformaseră, spărseseră și dislocaseră scândurile din carena lui *Erebus* într-o mai mare măsură decât pe cele ale lui *Terror*. Cârma navei amiral se deteriorase cu o vară în urmă, atunci când au făcut încercarea disperată de a ajunge în Pasaj. Din cauza gerului plesniseră multe bolțuri, nituri și bracheți pe nava lui Sir John. Foarte mulți dintre drugii de fier, folosiți la spargerea gheții, fuseseră fărâmați ori îndoiți. Și, cu toate că și *Terror* a fost strivită de ghețuri și a avut partea ei de necazuri, în ultimele două luni din această a treia iarnă a expediției, *Erebus* a fost săltată pe un soi de piedestal din gheață, în vreme ce presiunea exercitată de banchiză i-a crăpat o porțiune destul de întinsă din prora tribord, pupa babord și fundul carenei, chiar în mijloc.

Niciodată nava amiral a lui Sir John Franklin nu va mai fi în stare să navigheze – Crozier este foarte convins de asta, așa cum convinși sunt și echipajul, și actualul ei căpitan, James Fitzjames.

Înainte să ajungă în zona luminată de lămpile de pe *Erebus*, Crozier se ascunde în spatele unui serac înalt de vreo trei metri și o trage pe Silence după el.

– Hei, voi, cei de pe navă! răcnește el cu vocea-i impunătoare antrenată în anii îndelungați de serviciu în Marina Regală.

Se aude o împușcătură și un serac aflat la mai puțin de doi metri de Crozier se spulberă în țăndări de gheață ce lucesc în lumina slabă a lămpii.

– Opriți-vă, lua-v-ar dracu' de orbeți imbecili cu minte de căcat! zbiară Crozier.

Zarvă pe *Erebus*. Foarte posibil un ofițer se luptă să-i smulgă pușca din mâini santinelei chioare, imbecile și cu minte de căcat.

– E în ordine, o liniștește Crozier pe femeia eschimos, ghemuită lângă el. Acum putem merge.

Însă se oprește, după doar câțiva pași, nu doar din cauză că Lady Silence nu vine după el la lumină. Acum reușește să-i deslușească fața în strălucirea lămpii și o vede că zâmbește. Buzele ei pline, care nu se mișcă niciodată, sunt ușor, dar foarte ușor încrețite. Zâmbește. De parcă i-ar fi înțeles izbucnirea și ar fi amuzat-o cuvintele lui.

Înainte să-și dea seama dacă zâmbetul acela este real, ori doar o părere, Silence se retrage în umbrele ghețurilor și dispare.

Crozier clatină din cap. Dacă nebuna aia vrea să înghețe acolo, n-are decât. El, unul, are treabă cu căpitanul Fitzjames. Apoi îl așteaptă un drum lung și

anevoios prin beznă și ghețuri înainte de a se putea bucura de odihnă.

Epuizat și dându-și seama că nu și-a mai simțit labele picioarelor în ultima jumătate de oră, cel puțin, Crozier urcă cu greu rampa murdară de gheață și zăpadă spre puntea navei amiral, grav avariate, a defunctului Sir John Franklin.

9

FRANKLIN

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
Mai, 1847

Se prea poate ca Sir John Franklin să fi fost singurul om aparent calm din ambele echipaje atunci când nici primăvara şi nici vara nu au sosit în lunile aprilie, mai şi iunie ale anului 1847.

Într-o primă instanţă, Sir John nu a anunţat în mod oficial că erau blocaţi pentru încă un an; n-a fost nevoie. În primăvara din urmă, atunci când ancoraseră lângă Insula Beechey, marinarii şi ofiţerii urmăriseră cu speranţă nu numai revenirea soarelui pe cer, ci mai ales spargerea calotei în sloiuri timide mai întâi, apoi transformarea acestora într-un zai fărâmicios, apoi apariţia canalelor navigabile, atunci când gheaţa s-a predat în cele din urmă. La sfârşitul lui mai 1846 erau deja în larg. Nu şi anul acesta.

În primăvara din urmă, marinarii şi ofiţerii remarcaseră înapoierea păsărilor, balenelor, peştilor,

vulpilor, focilor, morselor și a altor animale polare, fără a mai pune la socoteală refacerea lichenilor și ierburilor negre de pe insulele spre care se îndreptau la începutul lui iunie. Nu și anul acesta. Căci în ape cu ghețuri nu trăiesc nici balenele, nici morsele și nici chiar focile – iar cele câteva foci-harpă observate erau la fel de greu de prins acum pe cât fuseseră și la începutul iernii. Și, de jur împrejur, cât vedeai cu ochii nu erau decât zăpadă murdară și gheață cenușie.

Temperatura s-a menținut scăzută, în ciuda perioadelor tot mai lungi de soare în fiecare zi. Cu toate că, pe la jumătatea lui aprilie, Franklin ordonase ca pe ambele nave să fie fixate catargele, montate vergile, refăcut tachelajul și înălțate pânze noi, toate aceste măsuri au fost luate în van. La cazanele cu aburi nu se făcea focul decât pentru circularea apei prin țevile de încălzire. Gabierii raportau o întindere compactă de gheață în toate direcțiile. Aisbergurile nu se mișcaseră din luna septembrie a anului din urmă. Fitzjames și locotenentul Gore, împreună cu căpitanul Crozier de pe *Terror*, măsuraseră poziția astrelor și confirmaseră faptul că, deși sloiurile erau împinse spre sud de curenți cu viteza ridicolă de o milă și jumătate pe *lună*, masa aceasta de gheață de care erau țintuiți se rotise întreaga iarnă în sens contrar acelor de ceasornic, readucându-i în locul de pornire. Crestele de gheață continuau să răsară de nicăieri, aidoma unor popândăi albi din vizuinile lor. Da, sigur, gheața se subția – acum echipele care întrețineau găurile din calotă spuneau că

pot vedea prin ea – însă tot avea mai mult de trei metri grosime.

În tot acest timp căpitanul Sir John Franklin rămăsese imperturbabil din două motive: credința lui și soția lui. Devoțiunea lui Sir John față de creștinism i-a fost sprijin chiar și atunci când responsabilitățile și frustrările amenințau să-l doboare. Știa și credea cu fervoare că totul se petrecea din voia Domnului. Ceea ce altora le părea catastrofal nu avea cum să se întâmple cu adevărat într-un univers condus de un Dumnezeu milostiv. Pe la mijlocul verii, adică peste mai puțin de șase săptămâni, gheața s-ar putea sparge pe neașteptate și doar în câteva săptămâni ar putea intra triumfători în Pasajul de Nord-Vest. Câtă vreme vor mai avea cărbuni, vor naviga cu motoarele pornite spre vest, de-a lungul coastei; după aceea vor înălța pânzele și se vor îndrepta spre Pacific, reușind să scape din latitudinile nordice extreme în doar câteva săptămâni, cam până pe la jumătatea lui septembrie, mai înainte ca banchiza să se solidifice din nou. Franklin cunoscuse miracole mai mari la viața lui. Simplul fapt că fusese numit la conducerea acestei expediții – la vârsta de șaizeci de ani și după rușinea suferită pe Pământul lui Van Diemen – fusese un miracol mult mai mare.

Însă, indiferent cât de sinceră și de profundă ar fi fost credința lui Sir John în Dumnezeu, devotamentul său față de soție era mai profund și, uneori, mai înfricoșător. Lady Jane Franklin era o femeie neîmblânzită... *nesupunerea* era cuvântul care o definea cel mai bine. Dârzenia ei nu cunoștea limite și mai mereu

Lady Jane reușea să-și impună voința de fier asupra metehnelor și capriciilor lumii în care trăia. Sir John era aproape convins că, după ce nu mai avusese nicio veste de la el de doi ani, soția lui își mobilizase întreaga avere personală, extrem de impresionantă de altminteri, toate contactele sociale și vigoarea aparent neostoită a voinței ei pentru a convinge Amiralitatea, Parlamentul și singur Dumnezeu mai putea ști câte alte instituții să pornească în căutarea lui.

Acest ultim fapt îl cam deranja pe Sir John. Mai presus de orice altceva, el nu voia să fie „salvat" – nu voia să fie abordat, fie pe uscat, ori pe apă, în perioada scurtului dezgheț de vară, de vreuna din expedițiile organizate în pripă sub comanda lui Sir John Ross, cel cu respirația de-a pururi mirosind a whisky, ori a tânărului Sir James Ross (obligat să-și încalce promisiunea de a nu mai călca vreodată în regiunile arctice de insistențele lui Lady Jane). Una ca asta i-ar fi adus dezonoarea și batjocura celorlalți.

Însă Sir John își păstra calmul deoarece știa că Amiralitatea nu se mișcă atât de *iute* în nicio situație, indiferent de stringența acesteia, nici măcar în fața unor argumente atât de puternice și convingătoare sau în fața influenței imense de care se bucura soția lui, Jane. Sir John Barrow, împreună cu ceilalți membri ai legendarului Consiliu Arctic, fără a-i mai pune la socoteală pe superiorii săi din Serviciul pentru Descoperiri Geografice din cadrul Marinei Regale, știau foarte bine că atât HMS *Erebus*, cât și HMS *Terror* aveau provizii pentru trei ani, ba chiar pentru mai

mult dacă s-ar fi recurs la reducerea severă a raţiilor, ca să nu mai vorbim că ar fi putut să pescuiască sau să vâneze ori de câte ori ar fi avut ocazia. Sir John ştia foarte bine că soţia lui – soţia lui *neîmblânzită* – ar fi făcut tot posibilul pentru a organiza o expediţie de salvare dacă ar fi fost cazul; însă, datorită colosalei şi minunatei indolenţe a Marinei Regale, o asemenea expediţie nu ar fi putut fi gata de plecare decât abia în primăvara ori vara lui 1848, dacă nu cumva chiar mai târziu.

Drept care, la sfârşitul lunii mai a anului 1847, Sir John a dat ordin să fie organizate cinci echipe care să plece cu săniile să cerceteze calota glaciară până la linia orizontului de jur împrejurul navelor, iar o altă echipă ar fi urmat să se întoarcă pe drumul pe care veniseră, în căutare de ape fără gheţuri. Au plecat la datele de 21, 23 şi 24 mai. Echipa condusă de locotenentul Gore, a cărei misiune era cea mai importantă dintre toate, a plecat ultima, îndreptându-se către sud-vest, spre Ţinutul King William.

În afară de acţiunea de recunoaştere, locotenentul Graham Gore mai avea şi o altă îndatorire, extrem de importantă: trebuia să lase la ţărm primul mesaj scris al lui Sir John de la începutul expediţiei.

Niciodată, în întreaga lui viaţă petrecută în marină, căpitanul Sir John Franklin nu se apropiase aşa de mult de nerespectarea ordinelor. Instrucţiunile primite de la Amiralitate spuneau clar că trebuie să construiască tumuli din pietre în care să depoziteze mesajele pe care aveau a le trimite în timpul explorării. În cazul în care

navele nu reuşeau să treacă prin Strâmtoarea Bering conform graficului, aceasta ar fi urmat să fie singura metodă prin care vasele de salvare ale Marinei Regale ar fi putut afla în ce direcţie se îndreptase Franklin şi ce anume provocase întârzierea. Însă nu un astfel de mesaj a lăsat Sir John pe ţărmul Insulei Beechey, deşi avusese la dispoziţie mai mult de nouă luni să întocmească unul. Adevărul este că Franklin detestase acel prim refugiu – se simţise ruşinat din cauză că cei trei marinari muriseră de tuberculoză şi pneumonie în iarna aceea – aşa că hotărâse cu de la sine putere ca singurul mesaj să fie mormintele acestora. Cu ceva noroc, mormintele vor fi descoperite mulţi ani după ce pătrunderea sa triumfătoare în Pasajul de Nord-Vest va fi fost celebrată în toate colţurile lumii.

Însă trecuseră deja doi ani de la ultima misivă trimisă superiorilor, drept care Franklin îi dictase lui Gore un raport adus la zi şi îl pusese într-un cilindru etanş din bronz – unul dintre sutele care i se livraseră la plecare.

Personal dăduse dispoziţii locotenentului Gore şi ofiţerului de punte Charles Des Voeux unde anume să lase mesajul – în tumulul cel înalt de doi metri, lăsat în partea stângă a Ţinutului King William de Sir James Ross, cu şaptesprezece ani înainte, atunci când ajunsese în cel mai vestic punct al expediţiei sale. Franklin era convins că acela era primul loc unde va căuta Marina vreun mesaj din partea lui, de vreme ce acela era ultimul reper existent pe toate hărţile.

În dimineața dinaintea plecării lui Gore, Des Voeux și a celorlalți șase marinari, Sir John se văzu nevoit să zâmbească atunci când, în intimitatea cabinei sale, privi lung bucla singuratică ce marca pe hartă acel ultim reper. Cu șaptesprezece ani în urmă, în semn de respect – căpătând însă, cu trecerea timpului, nuanțe destul de ironice – Ross pusese numele Stânca Victoriei acestei extremități vestice și botezase ținuturile muntoase din apropiere Capul Jane Franklin și Stânca Franklin. De parcă, își spuse Sir John privind la harta decolorată, trasată în sepia – privind la contururile ei negre și la spațiile mari, rămase goale, de la vestul punctului marcat cu deosebită grijă, reprezentând Stânca Victoriei – de parcă Destinul sau Dumnezeu îi adusese aici pe el și pe oamenii lui.

Mesajul pe care îl dictase – așternut pe hârtie în caligrafia îngrijită a lui Gore – i se părea succint și precis:

... a lunii mai 1847. Navele Maiestății Sale, Erebus și Terror... Iarnă petrecută între Ghețuri la lat. N. 70° 05', long. V. 98° 23'. Iarna 1846–7 petrecută lângă Insula Beechey la lat. N. 74° 43' 28" long. V. 90° 39' 15" după urcarea prin Canalul Wellington la lat. 77° – și întoarcerea pe latura de vest a insulei Cornwallis. Sir John Franklin la comanda Expediției. Totul bine. Echipă din 2 ofițeri și 6 marinari a coborât în ziua de luni, 24 mai 1847. Lt. Gore, Lt. De Voeux, marinari.

Franklin le ceru lui Gore și De Voeux să semneze biletul și să pună data înainte de a sigila cutia, apoi s-o așeze în adâncul tumulului lui James Ross.

Ce nu a observat el, însă, în timpul dictării, iar locotenentul Gore nu s-a grăbit să-l corecteze, a fost faptul că greșise coordonatele locului unde iernaseră lângă Insula Beechey. Fusese prima iarnă, cea dintre 1845 și1846, când rămăseseră în rada de la Beechey; însă a doua iarnă, cea dintre 1846 și 1847, a fost cea cumplită, petrecută în largul calotei glaciare.

Neimportant. Sir John era convins că acesta e doar un mesaj mărunt pe care-l transmite posterității – poate va fi găsit de vreun istoric al Marinei Regale care ar fi dorit să adauge un asemenea artefact la raportul pe care Sir John îl va scrie cu referire la această expediție. Căci era hotărât să scrie o altă carte (ale cărei profituri îi vor spori averea personală, egalând-o astfel pe cea a soției sale), nemulțumindu-se doar să dicteze un raport ce ar fi putut fi citit de oricine în viitorul imediat.

În dimineața zilei când urma să plece echipa lui Gore, Sir John se încotoșmăni cu cele mai groase haine ale lui și coborî pe gheață pentru a le ura ca Domnul să-i aibă în paza Lui.

– Ați luat tot ce vă trebuie, domnilor? îi întrebă Sir John.

Locotenentul Gore – al patrulea în ierarhia expediției, după Sir John, căpitanul Crozier și comandantul Fitzjames – încuviință cu un semn din cap. La fel făcu și subordonatul lui, ofițerul de punte Des Voeux,

cu un zâmbet larg. Strălucirea soarelui era de-a dreptul orbitoare acolo, pe întinderea albă, iar oamenii își puseseră ochelarii din plasă metalică pe care îi primiseră de la domnul Osmer, contabilul de pe *Erebus*.

– Da, Sir John. Mulțumim, domnule, zise Gore.

– Aveți izmene suficiente la voi? glumi Sir John.

– Da, domnule, răspunse Gore. Ne-am luat opt perechi de budigăi din resturi de blană de oaie de Northumberland, plus încă o pereche de izmene din lână groasă.

Cei cinci marinari izbucniră în râs la auzul glumelor făcute de mai-marii lor. Sir John era convins că oamenii îi iubesc.

– Ești pregătit să înnoptezi pe gheață? îl întrebă Sir John pe unul dintre ei, pe nume Charles Best.

– O, da, să trăiți, Sir John, răspunse tânărul scund și îndesat. Luarăm și cortul Holland, domnule, și opt așternuturi din blană de lup. Și douăj' patru de saci de dormit de i-a cusut domnu' Osmer din a mai bune pături de la Hudson Bay[1], așa să știți, Sir John. Zic c-o să ne fie mai cald pe gheață decât ne-o fost pe navă, domnu' meu.

– Bine, bine, spuse absent Sir John.

Se uită spre sud-vest unde se vedea o pată întunecată deasupra orizontului: Ținutul King William – sau Insula King William, dacă era să te iei după teoria absurdă a lui Crozier. Sir John se rugă fierbinte la Dumnezeu să-i ajute pe Gore și ceilalți să găsească ape

[1] Corporație comercială înființată în 1670 (n. tr.).

fără ghețuri în apropierea coastei, ori înainte, ori după ce va lăsa pe țărm mesajul lui. Sir John era pregătit să facă tot ce îi va sta în putere – ba chiar mai mult de atât – ca să treacă cu cele două nave (în pofida stării deplorabile în care se afla *Erebus*) peste și prin gheața ce se topea – măcar de s-ar topi – și să ajungă la adăpostul relativ al apelor de coastă, iar apoi la mântuirea pe care le-o va oferi uscatul. Acolo poate că vor găsi un loc ferit de intemperii ori un banc de pietriș, unde marangozii și inginerii să repare nava *Erebus* – să-i îndrepte arborele, să-i înlocuiască elicea, să proptească mai bine armăturile interioare strâmbate și poate să pună alte plăci metalice în locul celor distruse – atât cât să le permită să-și continue drumul. Dacă așa ceva nu va fi posibil, își spunea Sir John – deși încă nu împărtășise gândul acesta ofițerilor săi – vor urma planul nebunesc cu care venise Crozier în urmă cu un an și vor lăsa *Erebus*-ul la ancoră, vor transfera pe *Terror* stocul redus de cărbune și echipajul și vor porni spre vest de-a lungul coastelor, în nava rămasă, supraticsită, dar triumfătoare (o, atât de triumfătoare!).

În ultimul moment, domnul Goodsir, asistentul medicului de pe *Erebus*, îl implorase pe Sir John să-i permită să se alăture echipei locotenentului Gore și, cu toate că nici Gore, nici ofițerul de punte Des Voeux nu se arătaseră prea entuziasmați de idee, căci Goodsir nu se bucura de prea multă simpatie în rândul ofițerilor ori al marinarilor de rând, Sir John fusese de acord. Motivul invocat de asistentul medicului: nevoia de a căpăta mai multe informații despre

speciile comestibile ale faunei și florei din regiune, care ar putea fi folosite în tratamentul scorbutului, principala preocupare a tuturor expedițiilor arctice. Era mai cu seamă interesat de comportamentul ursului alb, singurul animal întâlnit în vara aceea ciudată, ce nu aducea absolut deloc cu o vară.

Acum, în vreme ce Sir John își urmărea oamenii verificând legăturile echipamentelor de pe sania uriașă, doctorașul – bărbat micuț, palid, cu aspect bolnăvicios, aproape fără bărbie, dar cu niște favoriți ridicoli și cu o privire bizar de efeminată ce îl scârbea chiar și pe veșnicul afabil Sir John – se apropie sfios de el.

– Vă mulțumesc încă o dată, Sir John, pentru că mi-ați permis să fac parte din echipa locotenentului Gore, spuse doctorașul. Această călătorie ar putea avea o importanță inestimabilă pentru evaluarea noastră medicală a proprietăților antiscorbutice existente într-o gamă largă de plante și vietăți, inclusiv cele ale nelipsiților licheni de pe *terra firma*[1] a Ținutului King William.

Fără să vrea, Sir John se strâmbă dezgustat. Medicul acesta nu avea de unde să știe că șeful lui supraviețuise pe vremuri mâncând câteva luni doar zeamă făcută din asemenea licheni.

– Cu foarte multă plăcere, domnule Goodsir, zise el cu răceală.

Sir John știa foarte bine că papițoiul ăsta tânăr și clăpăug ar fi preferat să fie apelat cu „domnule

[1] Terra firma (lat.) – uscat (n. tr.).

doctor", în loc de „domnule" și atât, titlu de altfel îndoielnic de vreme ce, cu toate că provenea dintr-o familie bună, Goodsir nu reușise să ajungă altceva decât simplu autopsier. În teorie egal cu toți subofițerii de pe ambele nave, acest asistent civil al medicului de bord nu merita, după opinia personală a lui Sir John, să i se spună altfel decât *Domnul* Goodsir. Și atât.

Cu obrajii ca focul în fața răcelii din tonul comandantului său, mai ales că fusese martor la glumele degajate pe care acesta le făcuse cu marinarii, tânărul medic își îndesă mai bine căciula pe cap și făcu trei pași poticniți în spate.

– O, domnule Goodsir... îl chemă Franklin.

– Da, Sir John?

Neobrăzatul aproape că se bâlbâia de rușine.

– Te rog să-mi accepți scuzele pentru că în comunicatul nostru oficial ce va fi depus la tumulul lui Sir James Ross de pe Ținutul King William am scris că în grupul locotenentului Gore sunt doar doi ofițeri și șase *marinari*, spuse Sir John. Vezi dumneata, am dictat mesajul înainte să iau cunoștință de cererea dumitale. Dacă aș fi știut că vei face parte din această echipă, aș fi scris *un ofițer, un subofițer, un asistent medical și cinci marinari*.

Pe chipul lui Goodsir se așternu nedumerirea, neînțelegând ce anume vrea Sir John să-i comunice. Apoi făcu o plecăciune, mai trase o dată de căciulă și bâigui:

– Foarte bine, nu-i nicio problemă, înțeleg, vă mulțumesc, Sir John.

Și se îndepărtă din nou de comandant.

După doar câteva minute, pe când îi urmărea cum se fac tot mai mici și dispar treptat din vedere pe locotenentul Gore, pe Des Voeux, pe Goodsir, Morfin, Ferrier, Best, Hartnell și soldatul Pilkington, Sir John contempla deja eșecul, în spatele minei sale radioase.

O altă iarnă – un alt an întreg – între ghețuri ar putea însemna sfârșitul lor. Expediția ar rămâne fără alimente, fără cărbune, fără ulei, fără eter pirolignos pentru lămpi și, mai ales, fără rom. Iar dispariția acestui din urmă articol ar putea duce la revoltă.

Mai mult încă, în cazul în care vara lui 1848 va fi la fel de rece și de necruțătoare cum promitea să fie cea a lui 1847, o altă iarnă (sau chiar an) între ghețuri ar distruge una dintre nave, sau poate chiar pe amândouă. Și, aidoma celorlalți membri ai expedițiilor eșuate dinaintea acesteia, Sir John și oamenii lui vor fugi care încotro ca să se salveze, târând după ei, pe gheața putrezită, bărci mari și baleniere mai ușoare și sănii încărcate în pripă, rugându-se fierbinte să dea de canale navigabile, și apoi blestemându-le, când săniile vor cădea în apă prin gheața subțire, iar vânturile din față îi vor împinge înapoi pe calotă. Iar după ce vor găsi în sfârșit canalele acelea, oamenii înfometați și sfârșiți vor trebui să vâslească zile și nopți în șir. Și apoi (Sir John era convins că așa va fi) vor da de bucata de uscat nelipsită din nicio poveste de evadare dintre ghețuri – cam o mie, o mie trei sute de kilometri de teren hâd,

pietros și înghețat, cu râuri învolburate, cu cascade și cu bolovani atât de mari încât unul singur ar fi fost suficient să le spargă bărcile cele mici (știa din proprie experiență că bărcile mai mari nu încăpeau în râurile din nordul Canadei), și cu nelipsiții băștinași: eschimoși cel mai adesea ostili, mincinoși și hoți.

Sir John continuă să privească cum se îndepărtau spre sud-est Gore și Des Voeux și Goodsir și ceilalți cinci, cu sania lor, pe luciul orbitor al gheții, și se întrebă într-o doară dacă nu cumva ar fi trebuit să aducă și câini cu ei.

Lui Sir John nu-i plăcuse niciodată ideea de a lua câini în expedițiile arctice. Sigur, uneori animalele acestea erau bune pentru revigorarea moralului – cel puțin până în momentul când ar fi fost nevoie să le ucidă și să le mănânce – dar, în ultimă instanță, nu erau decât niște vietăți murdare, zgomotoase și agresive. Puntea acelei nave unde se aflau suficienți câini cât să poată trage săniile, exact așa cum făceau eschimoșii din Groenlanda, era o punte unde lătrăturile nu conteneau, unde te izbeai în permanență de cotețe, unde putoarea excrementelor îți muta nasul din loc.

Clătină din cap zâmbind. În expediția aceasta luaseră un singur câine – potaia aceea pe nume Neptun – în afară de maimuțica Jocko – iar acest unic câine și această unică maimuțică erau, în opinia lui Sir John, suficiente pentru această anume arcă.

Lui Sir John i se părea că nu se mai termină săptămâna de după plecarea lui Gore. Celelalte echipe se întorseseră, una după alta, cu oameni sleiți de putere

și înghețați până în măduva oaselor, ale căror haine din lână erau ude leoarcă de transpirație și de efortul depus când își târâseră sania peste sau în jurul nenumăratelor creste de gheață întâlnite pe drum. Toți raportară același lucru.

Nu erau ape fără ghețuri la est, către Peninsula Boothia. Nici măcar un canal îngust.

Nu erau ape fără ghețuri la nord-est, către Insula Prince of Wales și către ruta pe care ajunseseră ei în deșertul acesta de gheață. Nu se vedea nici măcar părerea aceea de cer întunecat deasupra orizontului, care sugera uneori existența apelor curate. În cele opt zile de drum anevoios cu sania, oamenii nu reușiseră să ajungă la Insula Prince of Wells. Mai rău, încă, nu reușiseră nici măcar să o vadă de la distanță. Marinarii din echipajul acesta nu mai întâlniseră niciodată atâtea creste de gheață și aisberguri la un loc.

În afară de câțiva urși albi și nesfârșire înghețată, nu au văzut absolut nimic la nord-vest înspre strâmtoarea cea fără de nume care venea spre ei pe lângă coasta de vest și pintenul sudic al Insulei Prince of Wales.

Acolo unde ar fi trebuit să se afle oceanul, la sud-vest, către ipoteticul Ținut Victoria și către presupusul coridor dintre insule și continent, nu erau ape fără ghețuri, nu erau animale, cu excepția blestemaților de urși polari, nu erau decât sute de creste de gheață, sute de aisberguri imobile despre care locotenentul Little – ofițerul de pe *Terror* pe care Franklin îl pusese la comanda acestei echipe alcătuite numai din oameni de pe nava lui Crozier – spunea că

semănau cu un lanț de munți de nebiruit. Vremea fusese atât de rea în ultima parte a călătoriei lor, că trei din cei opt oameni căpătaseră deja degerături grave la degetele de la picioare, iar toți opt începuseră să sufere, într-o măsură mai mare sau mai mică, de oftalmie[1]. Ba chiar și locotenentul Little orbise complet cu cinci zile în urmă și se plângea de dureri crâncene de cap. Din câte aflase Sir John, Little era un veteran al expedițiilor arctice și îi însoțise la Polul Sud pe Crozier și James Ross în urmă cu opt ani. Iar acum, neputincios, fusese nevoit să se lase în grija acelor camarazi care mai vedeau cât de cât. Aceștia îl culcaseră pe sanie, își puseseră hamurile și începuseră s-o tragă înapoi spre navă.

Nici urmă de ape fără ghețuri în cei vreo patruzeci de kilometri de linie dreaptă pe care-i exploraseră – patruzeci de kilometri din aproximativ o sută șaizeci de drum anevoios ocolind sau cățărându-se peste obstacolele albe. Nici urmă de vulpi polare, ori iepuri, ori karibu, ori morse, ori foci. Evident că nici balene. Odată ajuns la bord, Little fusese îngrijit și bandajat la ochi – pielea arsă de soare de pe nas și tâmple i se jupuia urât – apoi a raportat că, deși oamenii fuseseră pregătiți să tragă sania greoaie în jurul crăpăturilor și al canalelor subțiri, căutând apele limpezi, realitatea crudă le demonstrase că toată suprafața oceanului era o masă compactă de gheață. La capătul acestei odisee

---

[1] Inflamație a corneei provocată de acțiunea radiațiilor ultraviolete asupra ochilor neprotejați (n. tr.).

vestice, poate cam la vreo patruzeci și cinci de kilometri de nave, Little îi dăduse ordin celui rămas cu văzul cât de cât neafectat, un ajutor de nostrom pe nume Johnson, să se cațere pe cel mai înalt aisberg din apropiere. Urcușul lui Johnson a durat multe ore, căci a fost nevoit să sape cu târnăcopul trepte înguste în peretele din gheață, pe care să-și poată fixa crampoanele de pe tălpile cizmelor lui din piele. Ajuns în vârf, marinarul s-a uitat cu telescopul locotenentului Little spre nord-vest, spre vest, spre sud-vest și spre sud.

Raportul a fost sumbru. Nici urmă de apă fără ghețuri. Nici urmă de uscat. Doar grămezi de seracuri, creste și munți de gheață cât vedeai cu ochii până la orizontul cel alb. Câțiva urși polari. Mai târziu au împușcat doi dintre aceștia ca să facă rost de carne proaspătă – doar carne, căci aflaseră pe pielea lor că ficatul și inima animalului nu sunt bune de mâncat. Epuizați de căratul săniei grele peste atât de multe obstacole de gheață, oamenii au hotărât să ia cu ei doar vreo cincizeci de kilograme de carne, pe care au împachetat-o bine în prelate. Apoi au jupuit ursul mai mare, i-au luat blana și au lăsat resturile să putrezească acolo, în mijlocul pustietății albe.

Patru din cele cinci expediții de recunoaștere s-au întors la bord cu vești proaste și degerături, dar pe Graham Gore îl aștepta Sir John cu nerăbdare crescândă. Ultima lor șansă, în care își pusese toată nădejdea, era drumul către sud-est, către Ținutul King William.

În cele din urmă, în data de trei iunie, la zece zile după plecarea lui Gore, gabierii anunțară apropierea unei echipe dinspre sud-est. Sir John își termină de băut ceaiul, se îmbrăcă potrivit cu ocazia și gerul de afară, și se alătură mulțimii strânse pe punte.

Acum îi vedeau cu toții, și, atunci când Sir John își duse la ochi superbul telescop din bronz – un dar primit de la echipajul de pe fregata cu douăzeci și șase de tunuri pe care o comandase în Mediterană cu mai mult de cincisprezece ani în urmă – înțelese imediat confuzia gabierilor.

La o primă vedere, totul părea a fi în regulă. Sania era trasă tot de cinci oameni, la fel ca la plecare. Trei siluete alergau pe lângă ea și în spate, la fel ca la plecare. Erau toți opt, la fel ca la plecare.

Și totuși...

Una din siluetele care alergau pe lângă sanie nu părea a fi om. De la distanța de aproape doi kilometri, abia întrezărită printre seracurile și bolovanii din gheață înălțați pe locul unde odinioară fusese întinderea blajină de apă, creatura aceea semăna cu un animal mic, rotund, fără cap, dar foarte blănos.

Mai rău încă, Sir John nu reușea să vadă în fruntea echipei silueta înaltă, atât de bine cunoscută, a locotenentului Gore, nici elegantul fular roșu de care acesta era atât de mândru. Toți ceilalți oameni care fie trăgeau sania, fie alergau alături de ea – și, firește că locotenentul nu s-ar fi *înhămat* el însuși la sanie, atâta vreme cât oamenii lui încă mai erau în putere – păreau prea scunzi, prea aduși de spate, și mult prea *inferiori*.

Dar cel mai rău era că sania părea mult prea încărcată acum, la întoarcere – luaseră provizii suplimentare doar pentru o săptămână, însă depășiseră deja cu trei zile durata maximă estimată pentru expediția lor dus-întors. Câteva clipe Sir John își simți inima inundată de speranță la gândul că poate oamenii lui vânaseră vreun karibu, sau vreun alt animal de uscat și aduceau carnea acasă. Dar apoi formele acelea ieșiră de după ultima creastă înaltă de gheață, la vreo opt sute de metri de navă, și telescopul lui Sir John îi dezvălui acestuia ceva absolut oribil.

Sania nu era încărcată cu carne proaspătă de karibu, ci cu ceea ce păreau a fi două cadavre legate unul peste celălalt în partea din față, în maniera aceea neglijentă pe care numai moartea o poate justifica. Acum Sir John putea să vadă limpede două capete neacoperite, câte unul la fiecare capăt al grămezii. Iar capul care aparținea cadavrului de deasupra avea părul lung și alb cum nu putea să aibă niciunul dintre membrii expediției sale.

Peste bordul înclinat al lui *Erebus* a fost aruncată o scară din funie pe care să coboare corpolentul căpitan pe gheața povârnită de jos. Sir John s-a dus sub punte doar cât să-și adauge la uniformă și sabia de ceremonie. Apoi, îmbrăcându-și mantaua cea groasă peste uniformă, medalii și sabie, urcă din nou pe covertă, apoi trecu peste bord – gâfâind și horcăind din greu, permițând stewardului să-l ajute să coboare panta de gheață – și ieși în întâmpinarea celor care se apropiau de nava lui – oameni ori alte creaturi.

10

GOODSIR

Latitudine 69° 37' 42'', longitudine 98° 41'
Ținutul King William, 24 mai – 3 iunie 1847

Unul din motivele pentru care doctorul Harry D. S. Goodsir insistase să participe la această expediție de recunoaștere a fost acela că voia să demonstreze că era tot atât de rezistent și de capabil ca majoritatea membrilor echipajului. Curând își dădu seama că nu era tocmai așa.

În prima zi s-a încăpățânat – în ciuda protestelor destul de lipsite de vlagă ale locotenentului Gore și ale domnului Des Voeux – să ceară să fie și el înhămat la sania cea grea, pentru ca unul din cei cinci marinari să aibă parte de o binecuvântată odihnă.

Eșec aproape total. Hamul din piele și bumbac – confecționat de velari și inteligent atașat de cablul de tracțiune printr-un nod pe care marinarii l-ar fi înnodat sau deznodat cât ai clipi din ochi și căruia Goodsir nu-i dădea de cap pentru nimic în lume – era

mult prea larg pentru umerii lui înguşti şi pieptul scobit. Chiar dacă strângea la maximum chinga frontală a hamului, aceasta tot aluneca de pe el. Iar el, la rândul lui, aluneca pe gheaţă, căzând mult prea des, şi astfel dezechilibrându-i şi pe ceilalţi, făcându-i să icnească, să se oprească brusc, să se încurce în frânghii. Mai mult încă, Goodsir nu mai purtase niciodată în viaţa lui asemenea încălţări speciale pentru deplasarea pe gheaţă, şi se împiedica în propriile-i picioare din cauza cuielor din tălpi.

În plus, nici nu prea reuşea să vadă prin ochelarii aceia din plasă metalică, dar când şi-i ridică pe frunte, strălucirea nemiloasă a soarelui aproape că-l orbi pe jumătate în doar câteva minute. Precaut din fire, se îmbrăcase cu atât de multe rânduri de haine groase, că multe dintre ele erau, acum, ude leoarcă de transpiraţie şi tremura din toate încheieturile cu toate că efortul acesta supraomenesc pentru el îl încălzise la maximum. Hamul îi apăsa pe terminaţiile nervoase şi îi împiedica circulaţia sângelui prin braţe şi mâinile îngheţate. Tot îşi scăpa pe jos mănuşile exterioare. Se simţea ruşinat mai ales de faptul că icnea, gâfâia şi horcăia întruna.

Cam după o oră de aiureli dintr-astea – timp în care ceilalţi oameni înhămaţi alături de el, Bobby Ferrier, Tommy Hartnell, John Morfin şi infanteristul Bill Pilkington, îşi aruncau priviri cu subînţeles atunci când se opreau să-şi scuture zăpada de pe hanorace, fără, însă, a-i aduce vreun reproş; timp în care nu a reuşit să-şi găsească ritmul pentru a putea

trage la sanie cum se cuvine, la unison cu ceilalți – a acceptat să fie înlocuit de Charles Best. Într-una din scurtele opriri, și-a scos hamul și i-a lăsat pe adevărații bărbați să tragă la sania aceea foarte încărcată, ale cărei tălpi se blocau mai mereu în gheață.

Goodsir era epuizat cum nu mai fusese vreodată în viața lui. Și nici măcar nu trecuse dimineața primei lui zile pe gheață. Cel mai mult își dorea să se oprească, să-și desfacă sacul de dormit, să se acopere cu una din blănurile de lup și să doarmă până a doua zi.

Și nici măcar nu ajunseseră la prima creastă de gheață.

Cele de la sud-estul navei păreau cele mai scunde pe o distanță de vreo trei kilometri, ca și cum, deși împotmolită, *Terror* ar fi făcut cumva ca în jurul ei gheața să fie mai netedă, împingând crestele mai departe. Dar, pe la sfârșitul după-amiezii, ajunseră la primele creste adevărate care le blocau drumul. Acestea erau mai înalte decât primele care separaseră cele două nave în timpul iernii petrecute acolo, ca și cum presiunea din adâncuri ar fi fost mai teribilă pe măsură ce se apropiau de Ținutul King William.

La primele trei, Gore îi conduse spre sud-vest, încercând să găsească depresiuni ori adâncituri în peretele de gheață pe unde să se poată cățăra mai ușor. Sigur, ocolul acesta însemna kilometri și ore în plus adăugate drumului lor, însă tot era o soluție mai bună decât cea care ar fi presupus descărcarea saniei. Însă nu putură înconjura și cea de-a patra creastă.

La fiecare oprire mai lungă de câteva minute, unul dintre oameni – de obicei tânărul Hartnell – trebuia

să scoată una din sticlele de combustibil pirolignos dintre cele legate bine pe sanie și să aprindă o plită micuță pe care să topească zăpada într-o cratiță. Nu pentru a obține apă de băut – ca să-și potolească setea aveau bidoane pe care le țineau sub haine ca să le ferească de înghețată –, ci ca să obțină apă caldă pe care s-o toarne pe tălpile din lemn ale saniei ca să le desprindă din brazdele făcute în pânza de zăpadă înghețată.

Sigur, sania aceasta nu aluneca pe suprafața de gheață la fel ca săniuțele cu care se jucase Goodsir în copilăria lui destul de privilegiată. Cu doi ani în urmă, în timpul primelor sale incursiuni pe banchiză, își dăduse seama că nu putea – nici măcar fără crampoane în tălpile cizmelor – să-și ia avânt pentru ca apoi să se dea pe gheață ca pe râurile ori lacurile înghețate de acasă. O anume caracteristică a gheții de mare – cel mai sigur conținutul ei ridicat de sare – sporea forța de frecare, făcând alunecarea aproape imposibilă. Mică dezamăgire pentru un bărbat care își dorea să patineze ca în copilărie, dar efort uriaș pentru echipa care încerca să tragă, să împingă, să transporte cumva pe o astfel de gheață sutele de kilograme de echipamente și provizii încărcate pe sutele de kilograme ale saniei.

Era ca și cum ar fi încercat să tragă o mie de kilograme de bușteni pe un teren pietros și accidentat. În plus, tot atât succes ar fi avut și dacă ar fi escaladat o movilă de bolovani și pietriș, înaltă de patru etaje.

Prima creastă cu adevărat dificilă – una din multele ridicate de-a curmezișul drumului lor spre sud-est cât vedeau cu ochii – era înaltă cam de douăzeci de metri.

Mai întâi au descărcat proviziile, lăzile cu bidoane cu combustibil, așternuturile groase, sacii de dormit și cortul voluminos, ușurând, astfel, sania. Apoi au cărat în brațe dincolo de creasta extrem de denivelată și abruptă baloți și cufere grele de douăzeci și cinci – cincizeci de kilograme fiecare, înainte de a încerca să transporte și sania în partea cealaltă.

Goodsir își dădu curând seama că, dacă crestele acelea de gheață ar fi fost mai drepte – adică doar niște vârfuri înălțate din gheața netedă de pe suprafața mării – atunci escaladarea lor nu i-ar fi sleit atât de complet de puteri. Sigur, neted nu era nici măcar un centimetru din suprafața de gheață, însă, pe o rază de cincizeci – o sută de metri în jurul fiecărei creste, ea se transforma într-un labirint de-a dreptul delirant de zăpadă grunjoasă, seracuri răsturnate, blocuri uriașe de gheață. Și erau nevoiți să descifreze și să traverseze acest labirint înainte de escaladarea propriu-zisă.

La rândul lui, urcușul nu a fost deloc drept, ci un soi de du-te vino complicat, o permanentă căutare de puncte de sprijin pentru picioare pe gheața înșelătoare, sau de locuri de care să se apuce cu mâna pe lespezile care se puteau sfărâma în orice clipă. Cei opt oameni au urcat în zigzag, în diagonale caraghioase, trecând poverile de la unul la celălalt, tăind cu târnăcoapele trepte în bulgării de gheață și, în general, încercând din răsputeri să nu cadă și să se ferească de

camarazii care ar fi căzut peste ei. Baloții le alunecau din mănușile acoperite cu gheață și cădeau la baza crestei, provocând rafale de înjurături din partea celor de jos, amuțiți degrabă de strigătele lui Gore ori Des Voeux. Totul a fost despachetat și împachetat de zeci de ori.

În cele din urmă a sosit și rândul uriașei sănii, încă pe jumătate încărcată. Au tras-o, au împins-o, au ridicat-o, au deblocat-o dintre colții de gheață, au înclinat-o, au ridicat-o iar și au remorcat-o până în vârf. Nici acolo oamenii n-au stat să-și tragă sufletul pentru că, dacă s-ar fi oprit, fie și pentru un singur minut, ar fi început să le înghețe toate hainele leoarcă acum de transpirație.

Apoi, după ce legau alte frânghii de parii verticali și au fixat proptele în cruciș în spatele saniei, câțiva o luau înainte ca să-i amortizeze coborârea – de obicei de asta se ocupau cei mai zdraveni dintre ei: infanteristul marin Pilkington, împreună cu Morfin și cu Ferrier – în timp ce restul se înfigeau bine cu crampoanele în gheață și o coborau încet, într-un cor sincopat de icnete, strigăte, avertismente și alte înjurături.

Odată ajunși jos, o reîncărcau cu multă grijă, verificau de mai multe ori legăturile, puneau zăpadă la fiert pentru tălpile înghețate ale saniei și porneau din nou la drum, înaintând cu greu prin labirintul de pe versantul acesta.

Și, peste doar treizeci de minute, ajungeau la creasta următoare.

Prima noapte petrecută pe gheață i-a rămas adânc întipărită în amintire lui Harry D. S. Goodsir.

Niciodată în viața lui medicul nu mai înnoptase sub cerul liber, niciodată nu mai participase la înălțarea vreunui cort, dar știa că locotenentul Gore a avut dreptate atunci când i-a zis, râzând, că totul durează de cinci ori mai mult pe gheață: descărcarea echipamentelor, aprinderea plitelor cu spirt, montarea cortului Holland și ancorarea lui în suprafața de gheață, despachetarea sacilor de dormit și a blănurilor folosite pe post de pături și, mai ales, încălzirea supei și cărnii de porc din conserve.

Și în tot acest timp trebuia să te miști încontinuu – să dai din brațe, să-ți scuturi picioarele și să tropăi – dacă nu voiai să-ți degere extremitățile.

Într-o vară polară normală, îi aduse aminte Des Voeux, dând de exemplu vara din urmă, când străpunseseră gheața de la Insula Beechey către sud, temperatura de la această latitudine, într-o zi însorită și fără vânt de iunie, s-ar fi putut ridica până la minus unu grade Celsius. Nu și în vara aceasta, din păcate. Locotenentul Gore măsurase temperatura aerului la ora 10:00 p.m. – atunci când se opriseră să ridice tabăra, iar soarele încă mai strălucea pe cerul destul de curat, deasupra orizontului dinspre sud – iar termometrul indicase doar -18 grade. La amiază, când făcuseră pauza de ceai și pesmeți, fuseseră -14.

Cortul Holland era neîncăpător. Pe timp de furtună poate că le-ar fi salvat viața, însă acea primă noapte era senină și fără vânt, așa că Des Voeux

împreună cu cinci marinari hotărâseră să doarmă sub cerul liber, pe prelate și blănurile de lup, învelindu-se doar cu sacii de dormit. Sigur că, dacă avea să se strice vremea, vor intra la adăpostul cortului – și, după câteva momente de reflecție, Goodsir decise că e mai bine să se culce afară cu ei, mai degrabă decât să stea înăuntru doar cu locotenentul Gore, oricât de destoinic și de cordial ar fi părut acesta.

Lumina îl înnebunea cel mai tare. Se mai întunecă puțin pe la miezul nopții, însă la 8:00 p.m. cerul fusese la fel de strălucitor ca acela al unei seri de vară londoneze, iar Goodsir nu reușea cu niciun chip să adoarmă. Uite la el, era mai obosit decât i se întâmplase vreodată să fie și nu reușea să pună geană pe geană. Își dădu seama că nu poate să doarmă și din cauză că-l durea tot corpul în urma cumplitelor eforturi fizice de peste zi. Îi păru rău că nu avusese inspirația să-și ia puțin laudanum la el. O înghițitură mică i-ar mai fi alinat starea proastă și l-ar fi ajutat să doarmă. Spre deosebire de anumiți doctori autorizați să prescrie medicamente, Goodsir nu era narcoman – ci folosea diferitele substanțe pe bază de opiu doar atunci când nu putea să doarmă, sau când avea nevoie să se concentreze mai bine. Nu mai des de una, două dăți pe săptămână.

Și era foarte, foarte *frig*. După ce mâncase supa și carnea din conserve, rătăcise puțin printre bolovanii de gheață în căutarea unui loc unde să se ușureze – de asemenea o premieră pentru el. Atunci pricepuse că trebuia să se ocupe de această afacere cu maximă viteză, dacă voia să evite degerarea anumitor părți

anatomice extrem de însemnate. Apoi se așeză pe unul din așternuturile din blană de lup, își desfășură sacul de dormit și se strecură înăuntru.

Dar nu reușea să se încălzească. Des Voeux îi explicase că trebuia să-și scoată cizmele și să le pună și pe ele în sacul de dormit pentru ca pielea să nu le înghețe peste noapte; și, la un moment dat, Goodsir își înțepă laba piciorului de crampoanele uneia dintre ele. Toți ceilalți oameni își păstraseră hainele pe ei. Nu pentru prima oară în timpul acelei zile, Goodsir își dădu seama că toate straturile acelea de lână groasă de pe el erau îmbibate de transpirația și emanațiile lui din ziua respectivă. Din ziua aceea cumplită și nesfârșită.

Pe la miezul nopții lumina se mai reduse, aducând mai mult cu un amurg, și pe cer apărură și câteva stele – ba nu, nu stele, ci planete, își zise Goodsir mai bine informat acum în urma lecturilor sale particulare și a timpului petrecut la observatorul înjghebat ad-hoc în vârful aisbergului cu doi ani în urmă. Însă lumina nu dispăru complet.

Și nici frigul. Pentru că nu se mai mișca nicicum, trupul subțirel al lui Goodsir rămăsese fără apărare în fața gerului care se furișa dinspre gheață peste așternuturile groase ca un prădător cu gheare tăioase, pătrunzând până la el prin deschizătura mult prea largă a sacului de dormit. Goodsir începu să dârdâie. Dinții îi clănțăneau amarnic.

De jur împrejurul lui, cei patru bărbați care dormeau – doi stăteau de veghe – sforăiau atât de tare, că micuțul doctor se întrebă dacă nu cumva horcăiturile

și hârâiturile lor nu puteau fi auzite de echipajele rămase pe navele de la nord-vest de ei, dincolo de nenumăratele creste de gheață – *o, Doamne Preasfinte, va trebui să le escaladăm și la întoarcere.*

Goodsir dârdâia în continuare. În ritmul acesta, precis că nu va mai apuca dimineața. Vor încerca să-l scoată din așternuturi, însă nu vor găsi acolo decât un cadavru congelat și contorsionat de chinurile dinaintea morții.

Se cuibări cât putu mai adânc în sacul de dormit, strângând cât mai bine deschizătoarea de deasupra, preferând să-și inhaleze izul acru al propriei transpirații și celelalte putori ale emanațiilor personale decât să mai rămână expus la aerul acela înghețat.

Dar, pe lângă lumina aceea perfidă și pe lângă frigul acela și mai perfid ce-și croia neabătut drum până în oasele lui – frig al morții, înțelese abia acum Goodsir, frig al mormântului și al stâncii negre de deasupra pietrelor funerare de pe Insula Beechey –, mai era și zgomotul. Medicul crezuse că se obișnuise cu geamătul prelung al lemnului din care era construită nava, crezuse că se obișnuise cu plesnetul ocazional al îmbinărilor metalice din noaptea eternă a celor două ierni, crezuse că se obișnuise cu scrâșnetul gheții care ținea vasul lor în încleștare de menghină, dar aici, sub cerul liber, fără nimic altceva între el și gheață decât câteva straturi de lână și blană de lup, vaierul și zbuciumul ei erau absolut cumplite. I se părea că încearcă să adoarmă pe burta unui monstru viu. Îl cuprinse amețeala din cauza senzației, oricât de exagerată ar fi fost

aceasta, că simte cum se mișcă gheața sub el. Și nu știu ce altceva să facă decât să-și strângă mai mult genunchii la piept, în poziție fetală.

La un moment dat, cam pe la ora 2:00 a.m. – se uitase la ceas la lumina filtrată prin deschizătura sacului de dormit – după ce alunecase într-o binecuvântată stare de semiconștiență cumva asemănătoare cu somnul, Harry D. S. Goodsir fu trezit de două bubuituri asurzitoare.

Luptându-se din greu cu sacul lui țeapăn din cauza transpirației înghețate, aidoma unui nou-născut ce încearcă să-și sfâșie căița, Goodsir reuși să-și elibereze capul și umerii. Aerul rece al nopții îl izbi cu atâta putere în față, că simți cum i se oprește inima. Soarele strălucea deja pe cer.

– Ce e? strigă el. Ce s-a întâmplat?

Ofițerul de punte Des Voeux și trei dintre marinari ieșiseră deja din culcușurile lor, înarmați cu niște cuțite lungi. Probabil că se culcaseră cu ele în mâinile înmănușate. Locotenentul Gore țâșnise din cortul Holland cu un pistol în mâna fără mănușă – *fără! – mănușă!*

– Raportează! răcni Gore la Charlie Best, unul dintre marinarii de strajă.

– Urșii, dom' lent, spuse Best. Doi. Al dracu' de mari. S-a tot frecat p-aci toată nopticica – țineți minte că-i văzurăm cam cu un kilometru înainte să facem tabăra – da' a venit tot mai aproape și tot mai aproape și ne-a tot târcolit că io și John traserăm cu puștile ca să-i gonim de-acilea.

„John" era cealaltă santinelă din noaptea aceasta, John Morfin, marinar în vârstă de douăzeci și șapte de ani.

– Amândoi ați tras? întrebă Gore.

Locotenentul se urcase deja în cel mai înalt punct al unui troian din apropiere și cerceta zona prin telescopul său din bronz. Goodsir se întrebă cum de mâinile lui goale nu i se lipiseră încă de metalul înghețat.

– Da, domnu' lent, răspunse Morfin, reîncărcându-și arma cu mișcări neîndemânatice din cauza mănușilor groase de pe mâini.

– I-ați nimerit? se interesă și Des Voeux.

– Da, răspunse Best.

– Da' degeaba, se arătă necăjit Morfin. Doar cu pușcoacele astea și de la treij de pași. Urșii ăștia dă p-acilea are cururi groase și căpățâni și mai groase. Da' i-am lovit cât să se sparie și s-o tulea d-aci.

– Nu-i văd, anunță locotenentul Gore, aflat la trei metri înălțime pe movila de gheață.

– Noi zicem că a ieșitără din găurile alea mici din gheață, spuse Best. Ăl mai mare fugea încolo când trase John. Noi ziserăm că l-am doveditără, da' nu-i găsirăm hoitu' acolo. A dispărut.

Când tractaseră sania, oamenii observaseră zonele acelea unde gheața era mai subțire – niște ochiuri în gheață, nu tocmai rotunde, cu diametrul de un metru și un pic, prea mari pentru găurile pe care le făceau focile pentru a putea respira, însă prea mici și prea depărtate una de cealaltă pentru a fi fost folosite de

urșii polari și în permanență acoperite cu o crustă de câțiva centimetri de gheață fină. În prima clipă descoperirea acestor găuri le alimentase speranța că vor da de apă curată, dar își dăduseră curând seama că erau mult prea distanțate una de alta, prea puține și prea înșelătoare. Spre sfârșitul după-amiezii, marinarul Ferrier, aflat în fruntea convoiului, aproape căzuse într-una – de fapt, intrase cu piciorul stâng până deasupra genunchiului – fapt care-i obligase să se oprească suficient timp cât bietul om, rebegit de frig, să apuce să-și pună cizme, pulovere, ciorapi și nădragi uscați.

– Oricum venise timpul să vă schimbe Ferrier și Pilkington, zise locotenentul Gore. Bobby, adu muscheta din cort.

– Mă înțeleg mai bine cu pușca, domnule, se opuse Ferrier.

– Ba io pușc mai bine cu mușcheta, dom' lent, fu de acord masivul infanterist.

– Atunci ia tu muscheta, Pilkington. Alicele de pușcă n-ar fac decât să enerveze fiarele astea și mai tare.

– 'Țeles, să trăiți!

Tremurând mai degrabă din cauza celor două ceasuri petrecute în frig decât a vreunei spaime, Best și Morfin își traseră cizmele din picioare și se strecurară, pe jumătate deja adormiți, în culcușurile lor. Soldatul Pilkington și Bobby Ferrier își îndesară picioarele umflate în cizmele scoase de la căldura sacilor de dormit și porniră pleoștiți spre crestele din apropiere ca să facă de strajă.

Dârdâind mai rău ca oricând, simțindu-și și nasul, și obrajii amorțiți, pe lângă degetele de la mâini și picioare, Goodsir se ghemui și el sub așternuturi, rugându-se să poată adormi.

Nici vorbă, din păcate.

Cam peste vreo două ore, ofițerul de punte Des Voeux a dat deșteptarea, strigând cu voioșie:

– Haideți, băieți, ne așteaptă o zi lungă!

Mai aveau încă treizeci și cinci de kilometri de drum până la Ținutul King William.

11

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
9 noiembrie 1847

– Ai înghețat până-n măduva oaselor, Francis, spune comandantul Fitzjames. Vino în Sala Comună de la pupă să bei niște coniac.

Crozier ar prefera să bea niște whisky, dar va trebui să se mulțumească cu un păhărel de coniac. O ia înaintea căpitanului navei *Erebus* pe tambuchiul lung și strâmt, spre ceea ce fusese cabina personală a căpitanului Sir John Franklin și care este acum corespondenta Sălii Mari de pe *Terror* – bibliotecă, loc unde se strâng ofițerii în timpul lor liber și, la nevoie, sală de consfătuiri. Crozier e de părere că asta spune multe despre caracterul lui Fitzjames care, după moartea lui Sir John, a preferat să rămână în cabina lui minusculă și a reamenajat cabina aceasta spațioasă de la pupă, transformând-o în sală de recreere, folosită uneori și ca infirmerie.

Cu excepția unei raze plăpânde de lumină care răzbate din Sala Comună, tambuchiul este cufundat în beznă. Iar puntea este mult înclinată în direcție opusă de locul unde se află *Terror*, spre babord, cu prora cufundată în apă. Cu toate că cele două nave sunt aproape identice, Crozier observă și câteva deosebiri. În primul rând, parcă HMS *Erebus* are alt miros – pe lângă bine cunoscuta duhoare de ulei de lampă, oameni murdari, haine jegoase, luni întregi de prăjelnițe, praf de cărbune, găleți cu urină și respirații împuțite care atârnă în aerul rece și umed, se mai simte și altceva. *Erebus* duhnește mai tare a teamă și deznădejde.

În Sala Comună se află doi ofițeri care își fumează pipele, locotenentul Le Vesconte și locotenentul Fairholme. Ambii se ridică de pe scaune, fac un semn de salut către cei doi căpitani și se retrag, trăgând ușa glisantă în spatele lor.

Fitzjames descuie un dulap și scoate o sticlă de coniac. Îi toarnă lui Crozier o porție zdravănă într-unul din paharele de cristal pentru apă care îi aparținuseră lui Sir John. Și își toarnă și lui o porție ceva mai mică. Deși fostul șef al expediției adusese la bord, pentru uz personal, cât și pentru ofițerii săi, o mulțime de articole delicate din porțelan și cristal, nu există pahare de coniac. Căci Franklin fusese un abstinent convins.

Crozier nu-și adulmecă băutura, așa cum se procedează îndeobște. Își termină coniacul din trei înghițituri mari și i-l întinde lui Fitzjames să i-l reumple.

– Îţi mulţumesc pentru că ai venit atât de repede, începe Fitzjames. Sincer, aşteptam să-mi trimiţi un mesaj de răspuns, nu să vii tu personal.

– Răspuns la ce? se încruntă nedumerit Crozier. N-am mai primit nicio veste de la tine de mai bine de o săptămână, James.

Fitzjames se holbează la el.

– Vrei să zici că n-ai primit niciun mesaj în seara asta? L-am trimis pe soldatul Reed la tine cam acum cinci ore. Când am văzut că nu se întoarce, am bănuit că petrece noaptea la voi.

Crozier clatină trist din cap.

– Offf.. la naiba, murmură Fitzjames.

Crozier scoate din buzunar ciorapul de lână şi îl aşază pe masă. În lumina mai puternică a lămpii din tavan, ciorapul pare întreg.

– L-am găsit pe drumul încoace. Mai aproape de nava ta decât de a mea.

Fitzjames ridică ciorapul şi îl priveşte cu amărăciune.

– Am să întreb oamenii dacă-l recunosc cumva, zice el.

– Se poate să fi aparţinut unuia dintre ai mei, spune cu blândeţe Crozier.

În câteva cuvinte doar, îl pune la curent pe Fitzjames cu atacul petrecut, cu rănile fatale căpătate de soldatul Heather şi cu dispariţia lui William Strong şi a tânărului Tom Evans.

– Patru într-o singură zi, spune Fitzjames, turnând coniac în ambele pahare.

– Așa este. Ce era în mesajul pe care mi l-ai trimis?

Fitzjames îi explică cum, pe tot parcursul zilei, fusese observat ceva care se mișca printre bolovanii de gheață, dincolo de raza de lumină a lanternelor lor. Oamenii trăseseră cu armele de mai multe ori, însă echipele trimise în recunoaștere nu descoperiseră nici sânge, nici vreo altă urmă.

– Îmi cer scuze, Francis, că a tras tembelul ăla de Bobby Johns în tine. Oamenii mei sunt cu nervii întinși la maximum.

– Sper că nu chiar atât de întinși încât să-și închipuie că fiara aia dintre ghețuri ar putea striga la ei în engleză, comentează sarcastic Crozier, luând încă o înghițitură de coniac.

– Nu, nu. Sigur că nu. A fost o nerozie pură. Îl tai pe Johns de la rația de rom pe două săptămâni de acum înainte. Te rog încă o dată să mă ierți.

Crozier oftează.

– Nu face asta. Rupe-i curul, dacă vrei, dar nu-l lăsa fără rom. Vasul ăsta e și așa mult prea mohorât. Să știi că Lady Silence era cu mine și poate că Johns i-a văzut parka aia afurisită și a crezut că-i altceva. Să-mi fie învățătură de minte altădată.

– Silence era cu tine?

Sprâncenele lui Fitzjames sunt mai curioase decât tonul lui.

– Habar n-am ce mama dracului căuta pe gheață, scrâșnește Crozier, cu gâtul iritat de frig și de strigătele de mai devreme. Și eu am fost pe punctul s-o împușc la vreo patru sute de metri de voi, atunci când am

văzut ceva furișându-se spre mine. Probabil că tânărul Irving întoarce *Terror* cu fundul în sus chiar acum, disperat că nu dă de ea. Mare greșeală am făcut să-l pun pe băiatul ăsta să aibă grijă de curva aia eschimosă.

– Oamenii cred că-i un fel de Iona.

Șoapta lui Fitzjames abia dacă se aude. E foarte prudent, căci sunetul trece extrem de ușor prin pereții subțiri ai punții inferioare.

– Și de ce n-ar crede?

Acum Crozier simte efectul alcoolului. N-a mai pus picătură în gură de noaptea trecută. Și îl simte și în stomac, și în mintea-i ostenită.

– Femeia a apărut brusc cu vraciul ăla de i-a fost ori tată, ori bărbat chiar în ziua când a început toată nebunia asta. Ceva i-a smuls limba din rădăcină. Și atunci te întreb eu: de ce n-ar *crede* oamenii că ea e cauza problemelor noastre?

– Dar o ții pe *Terror* de mai bine de cinci luni, spune Fitzjames fără pic de reproș în glas; doar curiozitate.

Crozier ridică din umeri.

– Nu cred în vrăjitoare, James. De fapt, nu prea cred nici în povestea cu Iona. Dar cred că dacă o lăsăm de izbeliște printre ghețuri, creatura aia o s-o sfârtece cu totul, așa cum o face chiar acum cu Strong și Evans. Și poate și cu soldatul tău, Reed. Nu-i el infanteristul ăla roșcovan care mai tot timpul voia să discute despre scriitorașul acela... Dickens?

– William Reed, da, el era, zice Fitzjames. Cel mai rapid în întrecerile de alergare de acum doi ani, pe

Insula Disko. Mi-am închipuit că un om care poate fugi atât de repede...

Se întrerupe și își mușcă buzele.

– Ar fi trebuit să aștept dimineața și abia atunci să-l trimit la tine.

– La ce bun? se miră Crozier. Nu-i mai multă lumină. De fapt, nici măcar la prânz nu-i lumină. Nu mai contează dacă-i zi sau noapte. Și așa va fi încă patru luni de acum înainte. În plus, din câte ni s-au tot întâmplat, știm că fiara aia nu vânează doar noaptea... ori doar pe întuneric. Poate că Reed al tău o să apară. Știi bine că ni s-au mai rătăcit mesagerii printre ghețuri și înainte. Și au apărut după vreo cinci, șase ore, degerați și înjurând de mama focului.

– Poate așa va fi, spune Fitzjames, cu îndoială în glas. Am să trimit echipe de căutare mâine dimineață.

– Exact asta vrea și creatura să facem.

Vocea lui Crozier este extrem de obosită.

– Poate că așa este, repetă Fitzjames, dar chiar tu mi-ai spus că și azi noapte, și azi, toată ziua, ai trimis oameni afară să-i caute pe Strong și pe Evans.

– Dacă nu l-aș fi luat cu mine pe Evans când îl căutam pe Strong, puștiul ăla ar mai fi încă în viață.

– Thomas Evans, murmură dus pe gânduri Fitzjames. Mi-l aduc aminte. Un băiat mai zdravăn. Nu tocmai un puști, nu-i așa, Francis? Trebuie să fi avut... cât? Douăzeci și doi, douăzeci și trei de ani?

– A făcut douăzeci în mai, Tommy al nostru, spune Crozier. Prima lui zi de naștere serbată la bord a fost chiar în ziua când am plecat în expediție.

Ceilalți s-au amuzat și l-au ras în cap ca să-și țină bine minte a optsprezecea aniversare. Nu s-a supărat. Prietenii lui zic că mereu a fost prea dezvoltat pentru vârsta lui. A fost pe HMS *Lynx* și înainte de asta a fost pe o navă comercială din India. A intrat în marină la treisprezece ani.

– Ca și tine.

Crozier râde cu tristețe:

– Ca și mine. Și la ce mi-a folosit?

Fitzjames pune sticla de coniac la loc în dulap și se întoarce la masa lungă.

– Spune-mi, Francis, e adevărat că te-ai deghizat în servitor negru pe nava lui Hoppner atunci când ați fost prinși de ghețuri tot aici în... să fi fost în '24?

Crozier râde iarăși, cu ceva mai multă veselie.

– Chiar așa. În '24 a fost. Atunci eram mus pe nava *Hecla*, condusă de căpitanul Parry, și am pornit către nord împreună cu *Fury* a lui Hoppner încercând să găsim tot Pasajul ăsta blestemat. Planul lui Parry era ca ambele nave să treacă prin Strâmtoarea Lancaster și să coborâm apoi prin Canalul Prince Regent – că abia după expediția din '33 a lui John și James Ross am aflat că Boothia e, de fapt, o peninsulă. Parry își imagina că poate ocoli Boothia pe la sud, pentru ca apoi să se repeadă cu toată viteza înainte, până ajunge la linia de coastă descoperită de Franklin cu șapte ani în urmă. Însă Parry a pornit prea târziu. Poți să-mi spui tu cum se întâmplă de toți afurisiții ăștia de comandanți de expediții ridică prea târziu ancora? Și mare noroc am avut că am reușit să ajungem în

Strâmtoarea Lancaster, deși cu o lună mai târziu decât intenționasem, abia pe zece septembrie. Și până pe treișpe septembrie au venit ghețurile și nu mai aveam nicio șansă să trecem prin strâmtoare, așa că Parry, cu *Hecla* a noastră, și locotenentul Hoppner, cu *Fury* a lui, au luat-o la goană spre sud cu coada între picioare. S-a iscat o vijelie care ne-a împins în Golful Baffin și al dracului de norocoși am fost, ascultă tu la mine, că am reușit să găsim un loc unde să ne adăpostim într-un golfuleț foarte mic și foarte drăgălaș lângă Canalul Prince Regent. Zece luni am stat acolo. Ne-au degerat și țâțele.

– Dar, surâse ușor Fitzjames, nu reușesc să mi te imaginez deghizat în servitor negru. Crozier dă amuzat din cap și mai soarbe din pahar.

– Și Parry, și Hoppner erau adepții organizării de baluri mascate în timpul iernilor petrecute între ghețuri. Pe ăsta de care vorbești îl pusese Hoppner la cale – îl și numise „Marele Carnaval Venețian" – și trebuia să aibă loc în prima zi de noiembrie, exact atunci când scade cel mai tare moralul oamenilor, împreună cu soarele care dispare dincolo de orizont și care nu se mai vede luni întregi. Parry a ieșit pe *Hecla* în mantia aia uriașă pe care n-a dat-o jos nici măcar atunci când s-au adunat toți oamenii – majoritatea erau costumați, pentru că pe fiecare navă aveam câte un cufăr mare cu costume – și când, în cele din urmă, și-a scos mantia, l-am văzut pe Parry costumat în infanteristul ăla bătrân cu un picior de lemn, care obișnuia să cânte la scripcă lângă Chatham pe câte o juma' de penny. Ți-l

aduci aminte? Sau, nu, n-ai de unde, că eşti prea tânăr. Şi uite-l pe Parry – dacă mă întrebi pe mine, mereu am fost de părere că ticălosul ăla şmecher ar fi vrut să se facă actor, nu căpitan de navă – cum îl imită în cele mai mici amănunte: scârţâie la scripca aia a lui, ţopăie pe piciorul fals din lemn şi ţipă din toţi bojocii: „Luminăţia ta, dă-i şi lu' bietu' Joe un bănuţ, că şi-a pierdut picerile luptând pentru Rege şi ţară!" Şi oamenii au râs de s-au căcat pe ei. Dar, ce să vezi? Hoppner, care, zic eu, că era şi mai înnebunit după caraghioslâcurile astea decât era Parry, apare la bal travestit în doamnă de viţă nobilă, îmbrăcat după ultima modă de la Paris din anul ăla – adică talie joasă, crinolina uriaşă încreţită peste cur, şi toate alelalte. Iar eu, unul, pentru că în vremurile alea eram plin de energie, ca să nu zic că eram şi mult prea prost, într-un cuvânt, aveam douăj' şi ceva de ani, eu, cum ziceam, am apărut deghizat ca negrişorul lui Hoppner – adică aveam pe mine o livrea adevărată pe care o cumpărase ticălosul ăla de Henry Parkyns Hoppner dintr-un magazin din Londra, cu uniforme pentru slugi de filfizoni, şi o adusese pe navă special pentru mine.

– Şi oamenii s-au distrat? îl întrebă Fitzjames.

– Păi, cum? Au râs de s-au căcat pe ei a doua oară – nici nu l-au mai băgat în seamă pe Parry cu piciorul lui de lemn din momentul când a apărut Hoppner travestit în damă şi cu mine care-i ţineam trena la spate. De ce să nu se fi căcat pe ei de atâta râs? De ce să nu fi râs până făceau crampe la burtă toţi coşarii ăia de acolo, şi domnişoricile cu mustăţi şi panglici în peruci, şi telalii

și evreii cu nasuri coroiate, și zidarii, și războinicii din Scoția, și prostituatele din Londra, și cadânele care dansau din buric? De ce să nu fi râs toți ăștia? Închipuie-ți numai! Tânărul Crozier, deja prea vârstnic să mai fie mus, dar prea tânăr să fie locotenent, visând să ajungă amiral într-o bună zi, uitând, de fapt, că nu-i decât o slugă proastă din Irlanda.

Câteva clipe Fitzjames nu spune nimic. Crozier aude iarăși sforăiturile și vânturile oamenilor care dorm în hamacuri spre prora navei cufundate în întuneric. Îi pare rău că și-a încheiat astfel povestirea – niciodată nu vorbește așa cu nimeni dacă e treaz – dar își dorește ca Fitzjames să scoată iarăși coniacul. Sau whisky-ul.

– Când au scăpat dintre ghețuri *Fury* și *Hecla*? îl întreabă Fitzjames.

– La douăzeci iulie în vara următoare, spune Crozier. Dar probabil că știi restul poveștii.

– Știu doar că *Fury* a fost distrusă.

– Așa a fost, zice Crozier. La cinci zile după ce gheața s-a mai înmuiat – ne tot târam pe lângă țărmul Insulei Somerset, încercând să ne ținem cât mai departe de banchiză, încercând să ne ținem cât mai departe din calea bulgărilor ălora păcătoși de calcar care cad mereu de pe stânci – deci, la cinci zile după ce am pornit din nou, o altă vijelie a împins-o pe *Fury* pe o limbă de pământ. Am tractat-o cu oamenii și am reușit s-o scoatem de acolo – cu multă sudoare, îți imaginezi tu – dar după aia ambele nave s-au blocat iarăși între ghețuri și a venit spre noi un afurisit de aisberg,

la fel de mare e nenorocitul ăla dintre *Erebus* și *Terror*, și o izbește pe *Fury* de malul înghețat, îi smulge cârma, îi crapă fundul și îi face zob carena. Echipajul a dat la pompe – patru aveam – în schimburi, zi și noapte, doar ca s-o ținem pe linia de plutire.

– Și ați și reușit ceva vreme, intervine Fitzjames.

– Cam două săptămâni. Ba chiar am încercat s-o legăm de un aisberg, dar afurisitul ăla de cablu a plesnit. Și după aia Hoppner a încercat s-o ridice ca să ajungă la chilă – întocmai cum a vrut să facă Sir John cu *Erebus* – dar a venit viscolul și praful s-a ales de ideea asta a lui. Exista riscul ca ambele nave să fie împinse pe coasta de sub vânt a promontoriului. În cele din urmă, oamenii s-au prăbușit unul câte unul peste pompe – prea extenuați ca să ne mai înțeleagă ordinele – și la douăzeci și unu august Parry le-a cerut tuturor să se urce pe *Hecla* și biata *Fury* a fost împinsă pe țărm de un grup de aisberguri care s-au izbit cu putere de ea, blocând orice ieșire la apă ar mai fi avut. Nici dacă voiam nu o mai puteam remorca. Ghețurile o făceau fărâme chiar sub ochii noștri. Și abia am scăpat cu *Hecla* de acolo, dar cu toți oamenii dând la pompe zi și noapte și cu marangozii trudind douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru ca s-o peticească cât de cât. Prin urmare, expediția noastră s-a sfârșit astfel: nu am reușit să ne apropiem de Pasaj, sau măcar să descoperim noi ținuturi, și am pierdut o navă, iar Hoppner a fost trimis în fața curții marțiale, iar Parry a considerat că *și el* a fost judecat de curtea marțială, de vreme ce Hoppner s-a aflat sub comanda lui.

– Dar, din câte îmi aduc aminte, a fost achitat, zice Fitzjames. Ba chiar elogiat.

– Elogiat, dar nu și promovat, spune Crozier.

– Dar ați supraviețuit cu toții.

– Da.

– Și eu vreau să supraviețuiesc *acestei* expediții, Francis, spune Fitzjames, pe un ton coborât, dar plin de hotărâre.

Crozier dă din cap. Îl înțelege. Și el vrea asta.

– Ar fi trebuit să facem ce a făcut Parry atunci și să punem ambele echipaje pe *Terror* încă de acum un an și să ne ducem spre est, ocolind Ținutul King William.

Acum este rândul lui Crozier să ridice din sprâncene. Nu se miră pentru că Fitzjames acceptă ideea că este vorba despre o insulă – excursia de recunoaștere de la sfârșitul verii aproape că reușise să risipească toate îndoielile în această privință –, ci pentru că acceptă gândul că ar fi putut să se îndrepte într-acolo toamna trecută, abandonând nava lui Sir John. Crozier știe prea bine că niciun lucru nu e mai greu pentru un căpitan din Marina oricărui stat decât să-și părăsească nava. Și cu mult mai greu le este căpitanilor din Marina Regală să conceapă că ar putea face una ca asta. Deși *Erebus* fusese cu numele sub comanda lui Sir John Franklin, adevăratul ei căpitan fusese în permanență comandantul James Fitzjames.

– Prea târziu acum.

Crozier nu se simte prea bine. Este frig în Sala Comună, care are câțiva pereți exteriori – cei doi bărbați își văd clar aburii respirației – dar tot e cu

cincisprezece, douăzeci de grade mai cald decât afară, pe gheață, și picioarele lui Crozier, degetele mai ales, par a se topi într-un val uriaș de junghiuri și înțepături ca făcute cu mii de ace înroșite în foc.

– Așa este, e de acord Fitzjames, dar ai dat dovadă de înțelepciune în august, când ai trimis cu sania o parte din proviziile și echipamentele noastre pe Ținutul King William.

– N-a fost decât o părticică din ce va trebui să ducem acolo în cazul în care aceea va fi tabăra noastră, spune cam răstit Crozier.

Ordonase ca aproximativ două tone de conserve, îmbrăcăminte, corturi, truse de scule și truse de prim-ajutor să fie coborâte de pe nave și depozitate pe țărmul de nord-vest al insulei pentru eventualitatea în care ar fi obligați să abandoneze în pripă navele în timpul iernii. Însă transportul până la locul stabilit durase ridicol de mult timp și fusese extrem de riscant. În urma multor săptămâni de trudă amarnică reușiseră să ducă doar o tonă de tot felul de lucruri – corturi, mantale groase, unelte și conserve cât să le ajungă câteva săptămâni. Nimic mai mult.

– Creatura aia n-o să ne lase să stăm aici, adaugă el în șoaptă. Ne-am fi putut muta cu toții în corturi încă din septembrie – ții minte că am nivelat locul și puteam înălța vreo douăzeci și cinci de corturi acolo – însă locul este mult mai greu de apărat decât sunt navele.

– Nu, n-am fi în siguranță acolo, spune Fitzjames.

– Presupunând că navele noastre vor trece cu bine peste iarnă.

– Așa este, admite Fitzjames. Ai auzit, Francis, că unii dintre marinarii de pe ambele vase au botezat creatura aia cu numele Terror?

– Nu!

Crozier se simte profund ofensat. Nu dorește ca numele navei sale să fie folosit în asemenea scopuri malefice, chiar dacă e vorba despre o glumă a echipajelor. Dar o singură privire în ochii verzi-căprui ai comandantului James Fitzjames este suficientă să-l facă să priceapă că tânărul este foarte serios. Și la fel de serioși trebuie că sunt și oamenii lor.

– Terror. Teroarea, zice el și simte gust de fiere.

– Ei zic că nu-i un animal, continuă Fitzjames. Aproape toți oamenii cred că niciun animal nu poate fi atât de viclean, ci doar o creatură nemaivăzută... o creatură supranaturală... Și mai cred că în bezna aia dintre ghețuri se ascunde un demon.

Atât de dezgustat e Crozier, că îi vine să scuipe.

– Demon, mârâie el plin de dispreț. Îmi vorbești despre aceiași marinari care cred în fantome și în zâne și în Iona, sirene, blesteme și monștri marini.

– Te-am văzut cu ochii mei cum ai zgâriat vela ca să chemi vântul, surâde Fitzjames.

Crozier nu-i răspunde.

– Ai trăit suficient de mult și ai călătorit în toate colțurile lumii și ai văzut lucruri care întrec închipuirea omenească, adaugă tânărul încercând, în mod evident, să însenineze atmosfera.

– Chiar așa, scoase Crozier un hohot scurt de râs. Pinguinii! Ce n-aș da să fie ei cele mai mari animale de pe aici, așa cum se pare că e cazul la Polul Sud.

– Adică nu sunt urși albi la Polul Sud?

– Nu sunt. Ori noi n-am reușit să vedem vreunul. De fapt niciun vânător și niciun explorator n-a văzut vreun urs alb acolo în cei șaptezeci de ani de când știm noi că se organizează expediții spre și în jurul acelui tărâm alb, vulcanic, înghețat.

– Iar tu și cu James Ross ați fost primii oameni care au zărit continentul. Și vulcanii.

– Da, noi am fost. Iar expediția noastră i-a fost de mare folos lui Sir James. S-a însurat cu o tânără minunată, a fost făcut cavaler, s-a îmbogățit, iar acum e fericit la căldură. În vreme ce eu... eu mă aflu... aici.

Fitzjames își drege glasul ca și cum ar dori să schimbe subiectul.

– Știi, Francis, până la călătoria asta, chiar am fost sigur că există o Mare Polară. Am fost convins că Parlamentul nu s-a înșelat când a acceptat teoriile așa-zișilor experți polari chiar în iarna dinaintea plecării noastre, mai ții minte? S-a scris în *Times* despre ele, despre bariera termobarică, despre Curentul Golfului care curge pe sub gheață și încălzește Marea Polară, despre continentul nevăzut care aproape sigur există acolo. Erau atât de încredințați de existența lui, încât începuseră chiar să propună și să adopte legi care să permită ca deținuții de la Southgate și alte închisori să fie duși pe acest Continent Polar de Nord, la câteva sute de mile de locul unde ne aflăm

noi acum, să încarce cărbunele despre care se spunea că ar exista în cantități imense.

De această dată, Crozier este realmente amuzat.

– Da, da, și cărbunii ar fi urmat să fie folosiți la încălzirea hotelurilor și la realimentarea navelor cu aburi care vor face curse regulate pe Marea Polară cel mai târziu din 1860. Doamne, ce n-aș da acum să fiu și eu pușcăriaș la Southgate. Știi tu, James, că, prin lege și din motive umanitare, celulele lor sunt de două ori mai mari decât cabinele în care stăm acum și e cald în ele, iar viitorul nostru ar fi asigurat dacă n-am avea nimic altceva de făcut decât să ne delectăm cu luxul acesta în așteptarea veștii că a fost descoperit Polul Nord și începe colonizarea lui.

Acum râd amândoi.

Se aud niște bufnituri de pe covertă – zgomot de pași care aleargă – și voci, și căpitanii simt un val de aer rece la picioare când se deschide chepengul principal de la capătul tambuchiului. Apoi se aud alți pași grăbiți pe trepte.

Se opresc din vorbă și așteaptă ciocănitul ușor în ușa subțire a Sălii Comune.

– Intră, spune comandantul Fitzjames.

Și apare un marinar de pe *Erebus* care îi conduce pe doi oameni din echipajul de pe *Terror* – locotenentul de rang trei Irving și un matelot pe nume Shanks.

– Îmi cer scuze că vă deranjez, domnule comandant Fitzjames, domnule căpitan Crozier, spune Irving.

Dinții tânărului clănțănesc ușor. Nasul lung i s-a albit de la gerul năprasnic. Shanks nu și-a lăsat muscheta din mâini.

– Domnul locotenent Little m-a trimis de urgență să-i raportez domnului căpitan Crozier.

– Spune, John, ce este? îi zice Crozier. Tot pe Lady Silence o cauți?

O clipă, Irving pare luat prin surprindere. Apoi continuă:

– Am văzut-o printre ghețuri când s-au întors ultimele echipe de căutare. Dar, nu, domnule, domnul locotenent Little m-a trimis să vă aduc de îndată, pentru că...

Și se întrerupe, de parcă ar fi uitat motivul.

– Domnule Couch, i se adresează Fitzjames marinarului de serviciu care îi condusese în Sala Comună pe cei doi bărbați de pe *Terror*, fii bun, te rog, și așteaptă în tambuchi. Și închide și ușa după dumneata. Mulțumesc.

Și Crozier și-a dat seama că încetaseră sforăiturile și scârțâitul hamacurilor. Mult prea multe urechi atente îi ascultau acum din zona rezervată echipajului.

După ce ușa se închide, Irving spune:

– S-au întors William Strong și Tommy Evans, domnule.

Crozier clipește uluit.

– Cum adică *s-au întors*? Vrei să zici că trăiesc?

Simte un val de speranță și optimism cum n-a mai simțit de luni de zile.

– O, nu, domnule, răspunde Irving. De fapt... doar... un cadavru. L-a descoperit un băiat din echipele de căutare la parapetele de la pupă... cam acum o oră. Marinarii de cart zic că n-au observat nimic. Dar a apărut acolo, domnule. Și domnul locotenent Little ne-a ordonat mie și lui Shanks să plecăm la *Erebus* ca să vă informăm cât de repede suntem în stare, domnule căpitan. Marinarul Shanks Mare, vreau să zic.

– Ce? izbucnește Crozier. Un singur cadavru? *S-a întors pe navă?*

Căpitanul de pe *Terror* nu mai pricepe nimic.

– Mi s-a părut c-ai zis că s-au întors amândoi: și Strong, și Evans.

Chipul degerat al locotenentului de rang trei se face complet alb.

– Așa am zis, domnule căpitan. De fapt, câte o jumătate din ei. Când ne-am dus să ne uităm la cadavrul proptit de parapete, a căzut și... cum să spune eu... s-a desfăcut. Din câte ne-am putut da seama, de la brâu în sus este Billy Strong, iar de la brâu în jos e Tommy Evans.

Crozier și Fitzjames se privesc îngroziți.

12

GOODSIR

Latitudine 69° 37' 42'', longitudine 98° 41'
Ţinutul King William, 24 mai – 3 iunie 1847

Echipa locotenentului Gore a ajuns la tumulul lui Sir James Ross de pe Ţinutul King William în seara zilei de 28 mai, după cinci zile cumplite de mers pe gheaţă.

Vestea bună – deşi nu au avut ştiinţă de ea decât cu câteva minute înainte să ajungă pe insulă – era că acolo se aflau bazine cu apă dulce. Cea proastă era că în majoritatea acestora lichidul fusese împrăştiat de către un lanţ aproape continuu de aisberguri – unele înalte de treizeci de metri, ba chiar mai mult – care fuseseră împinse peste bancurile de nisip şi ţărmul propriu-zis, iar acum se întindeau cât vedeai cu ochii pe curba uscatului, aidoma zidului unei fortăreţe albe. O zi întreagă le-a luat oamenilor escaladarea acestei ultime bariere. Pentru a uşura sania, au fost nevoiţi să lase pe gheaţă o mare parte din încărcătura de conserve,

combustibil și saci de dormit. Situația le-a fost mult înrăutățită și de faptul că unele conserve de supă și carne de porc mucegăiseră și le-au aruncat, rămânându-le pentru drumul de întoarcere doar provizii pe mai puțin de cinci zile – presupunând, firește, că restul conservelor nu se stricaseră și ele. Și, ca să pună capac tuturor acestor necazuri, au descoperit că și aici, la țărm, gheața avea tot opt metri grosime.

Pentru Goodsir, însă, Ținutul King William – ori Insula, cum aveau să descopere ei mai târziu – s-a dovedit a fi cea mai mare dezamăgire din întreaga lui viață.

Vânturile băteau în permanență aprig pe insulele de la nord, Devon și Beechey, făcând aproape imposibilă apariția vieții acolo chiar și în condiții meteorologice mai favorabile. Și chiar dacă acolo nu creșteau decât licheni și alte plante târâtoare, cele două insule erau adevărate Grădini ale Raiului în comparație cu ce au găsit ei pe Ținutul King William. Dacă Insula Beechey se putea făli cu teren sterp, ceva nisip și ceva pământ, stânci impunătoare și un soi de plajă, niciuna dintre astea nu era de găsit pe King William.

Timp de o jumătate de oră după ce trecuse dincolo de bariera aisbergului, Goodsir nu-și putu da seama dacă sub tălpi are sau nu teren solid. Se pregătise sufletește să sărbătorească împreună cu ceilalți ocazia aceea specială când ar fi pășit pe *terra firma* pentru prima oară după mai bine de un an. Dar nici vorbă de așa ceva. Dincolo de aisberguri gheața de mare devenea un talmeș-balmeș uriaș de gheață de țărm și

era practic imposibil să-ți dai seama unde se termina gheața și începea țărmul. De jur împrejurul lor totul era numai gheață, zăpadă murdară, și iar gheață, și iar zăpadă.

În cele din urmă, ajunseră într-o zonă unde vântul bătea cu putere, împrăștiind zăpada. Goodsir și alți câțiva marinari se aruncară în patru labe pe terenul acela solid, ca și cum ar fi vrut să înalțe rugi de recunoștință. Însă pietrele mici de acolo erau înghețate bocnă, tari precum pietrele din caldarâmul Londrei pe timp de iarnă și de zece ori mai reci; iar frigul acesta le urcă pe sub izmene și pe sub celelalte rânduri de haine, intrându-le în oase, apoi trecând prin mănușile groase înspre palme și degete. Invitație mută la cercurile infernului înghețat al morților din adâncuri.

Au avut nevoie de alte patru ore ca să găsească tumulul lui Ross. O movilă de pietre de vreo doi metri înălțime pe Stânca Victoriei, ori în apropiere de aceasta, va fi destul de ușor de găsit – așa le promisese tuturor locotenentul Gore. Însă pe acest promontoriu expus intemperiilor, movilele de gheață aveau cam toate doi metri, iar vânturile puternice dărâmaseră de multă vreme pietrele mici din vârful tumulului, făcându-l foarte greu de identificat. Cerul sfârșitului de mai nu se întuneca complet nicicând, dar lumina lui estompată îi împiedica să vadă cum trebuie în spațiul tridimensional ori să aprecieze corect distanțele. Singurii pe care reușeau să-i deslușească erau urșii, și numai din cauza mișcării lor. Vreo șase creaturi din acelea flămânde și stranii îi urmăriseră de la distanță

întreaga zi. Tot restul era învăluit într-o strălucire alb-cenușie. Un serac ce lor li se părea că ar avea vreo douăzeci și ceva de metri înălțime și că s-ar afla la vreo cinci sute de metri depărtare era, în realitate, doar la doi metri de ei și nu avea decât vreo șaptezeci de centimetri. O bucată goală de pietriș și piatră compactă ce li se părea a fi la vreo treizeci de metri distanță era la un kilometru și jumătate de ei, pe promontoriul amorf, erodat de vânturi.

Într-un final, reușiseră să găsească tumulul – cam pe la ora 10 p.m., după cum arăta ceasul lui Goodsir, ceas care, culmea!, încă mai era în stare de funcționare. Toți erau într-atât de epuizați că le atârnau brațele la fel ca acelor maimuțe despre care auziseră atâtea povești; într-atât de epuizați că erau incapabili să mai articuleze un singur sunet. Până și sania o abandonaseră la vreo opt sute de metri spre nord de locul unde urcaseră pe mal.

Gore scoase primul din cele două mesaje – ascultând de instrucțiunile lui Sir John, făcuse o copie a acestuia pe care o va pune bine mai la sudul coastei –, notă data și își trecu numele. Se semnă și ofițerul de punte Charles Des Voeux. Făcură sul misiva, o introduseră într-unul din cei doi cilindri etanși din bronz pe care-i aduseseră cu ei și, după ce l-au aruncat în mijlocul tumulului gol, puseră la loc pietrele, astupând orificiul.

– Bun, zise Gore. Gata.

Furtuna cu fulgere și tunete se porni pe la miezul nopții, la puțină vreme după ce ajunseseră, cu chiu, cu vai, înapoi la sanie și începuseră să mănânce.

Lăsaseră pe suprafața de gheață păturile groase, blănurile de lup, sacii de dormit, foile de cort și mare parte din conservele rămase, pentru a le fi mai ușor la escaladarea aisbergului. Bănuiau că, din moment ce mâncarea era închisă în conservele sigilate, nu avea cum să-i atragă pe urșii care mișunau adulmecând pe acolo și, chiar dacă, prin absurd, i-ar fi atras, animalele nu ar fi putut să le deschidă. Planul era ca în cele două zile pe care le petreceau aici, pe uscat, să încerce să se descurce cu rații reduse și să se înghesuie cu toții în cortul Holland. La hrana insuficientă din conserve s-ar fi putut adăuga, firește, orice vietate pe care ar fi putut-o vâna; însă visul acesta pălea cu repeziciune în fața realității dezolante a locului.

După ce scoase vesela din compartimentele ingenios construite ale unor coșuri din răchită, Des Veux începu să supravegheze pregătirea cinei. Din nefericire, trei din cele patru conserve alese pentru această primă masă pe uscat erau stricate. Ceea ce însemna că le rămâne doar jumătatea de porție de carne de porc – tradițională în zilele de miercuri și după care oamenii se dădeau în vânt, pentru că era atât de gustoasă și de împănată cu grăsime, dar evident insuficientă pentru a le ostoi foamea după o asemenea zi lungă de trudă – și ultima conservă comestibilă, pe care scria „Supă limpede de broască țestoasă – calitate superioară" și pe care toți o detestau după ce aflaseră pe pielea lor că nu era de calitate superioară, nu era câtuși de puțin limpede și, mai ales, că nu avea absolut nicio legătură cu broasca țestoasă.

În ultimul an și jumătate, în timpul trecut de la moartea lui Torrington, pe Insula Beechey, doctorul McDonald de pe *Terror* fusese obsedat de calitatea conservelor și, cu ajutorul celorlalți medici, experimenta în permanență, căutând să descopere cea mai bună dietă prin care să se evite apariția scorbutului. Doctorul mai vârstnic îi spusese lui Goodsir că un anume Stephan Goldner, din Houndsditch, ajunsese furnizorul de conserve al acestei expediții după ce câștigase contractul licitând un preț incredibil de mic și că aproape sigur individul acesta înșelase guvernul Maiestății Sale și Serviciul pentru Descoperiri Geografice al Marinei Regale aprovizionându-i cu alimente necorespunzătoare și toxice în multe dintre cazuri.

Văzduhul înghețat se umplu de măscările oamenilor când aflară că hrana din conserve era împuțită.

– Hai, potoliți-vă, băieți, le ceru locotenentul Gore după ce-i lăsase vreo două minute să sloboadă cele mai rafinate pornografii din limbajul marinăresc. Ce-ați zice dacă am deschide și celelalte conserve și ne-am pune burțile la cale așa cum se cuvine, și să ne întoarcem mâine la proviziile noastre, chiar de ar fi să mergem întreaga zi?

Urlete de aprobare.

Două din cele patru conserve rămase nu erau stricate – una dintre ele era o „Tocăniță irlandeză" pregătită, în mod bizar, fără carne, și care cu greu ar fi fost comestibilă chiar și în zilele ei bune; în vreme ce pe cealaltă era trecut deliciosul anunț „Fălci de bou cu legume". Oamenii presupuseră că maxilarele de bou

proveniseră dintr-o tăbăcărie, iar legumele dintr-o pivniță de mult abandonată, dar și așa tot a fost mai bine decât nimic.

Abia ce apucaseră să ridice cortul, întinzând sacii de dormit în chip de podea, să încălzească mâncarea pe plita cu spirt și să împartă gamelele și tacâmurile, că începu furtuna.

Primul fulger lovi la mai puțin de douăzeci de metri de ei, făcându-i pe toți să-și verse fălcile de bou și legumele și tocănița. A doua bubuitură veni mai de aproape.

Se repeziră la cort. Fulgerele explodau de jur împrejurul lor ca proiectilele unei șarje de artilerie. Imediat ce se strânseră claie peste grămadă în cortul din pânză maro – opt oameni înghesuiți ca vai de ei într-un cort conceput pentru cel mult patru persoane –, marinarul Bobby Ferrier aruncă o privire la țărușii din metal care sprijineau cortul și se repezi spre deschizătură, exclamând:

– Futu-i!

Afară cădea cu violență grindina de mărimea mingilor de cricket, azvârlind aschii de gheață la zece metri în văzduh. Clarobscurul nopții polare era străfulgerat de explozii atât de apropiate unele de celelalte încât păreau a se suprapune, incendiind întregul cer cu flăcări sălbatice ce rămâneau întipărite pe retina privitorului.

– Nu! Nu! strigă Gore, acoperind tunetul.

Îl prinse pe Ferrier chiar lângă ieșirea din cort și îl aruncă înapoi înăuntru.

– Noi suntem cele mai înalte lucruri de pe toată insula asta. Aruncați țărușii cât de departe puteți, dar rămâneți în pragul cortului. După-aia intrați în sacii de dormit și nu vă mai ridicați de jos.

Oamenii se repeziră să-i îndeplinească ordinul. Scăpate de sub căciuli ori de sub „perucile galeze", șuvițele lor lungi de păr se zvârcoleau peste fulare aidoma unor șerpi torturați. Furtuna devenise și mai feroce, zgomotul – asurzitor. Prin pânza cortului și prin pături, pumnii uriași ai grindinii le învinețeau spinările. Goodsir gemu tare, mai mult de frică decât de durere, deși aceasta era cea mai dureroasă bătaie pe care o încasase vreodată.

– 'tu-i 'mniezăii ei! zbieră Thomas Hartnell când se întețiră grindina și fulgerele.

Cei care aveau cât de cât minte nu intraseră în sacii de dormit, ci se acoperiseră cu ei, folosindu-i ca pe un tampon între ei și grindină. Simțeau că se sufocă din cauza cortului prăbușit peste ei, iar frigul năprasnic le intra în oase prin prelatele subțiri de pe jos, tăindu-le respirația.

– Cum se poate să fie o furtună cu fulgere când e atât de *frig*? strigă Goodsir la Gore care stătea întins alături de el în grămada de oameni îngroziți.

– Se mai întâmplă, strigă și locotenentul. Dacă ne vom hotărî să părăsim navele și să ne facem tabăra pe uscat, va trebui să luăm al dracului de multe paratrăsnete cu noi.

Aceasta a fost prima dată când Goodsir a auzit vreo referire la eventuala abandonare a navelor.

Un fulger lovi stânca lângă care luaseră cina, încheiată atât de brusc, doar la trei metri de cort; ricoșă apoi pe deasupra capetelor lor și se izbi de o altă stâncă, la nici doi metri distanță de ei. Se lipiră mai tare de pământ, ca și cum ar fi vrut să se îngroape în el.

– Doamne apără și păzește! Domnu' Gore! strigă John Morfin, aflat cel mai aproape de deschizătura mototolită a cortului. Se mișcă ceva în mijloc!

Nu lipsea niciunul dintre ei. Și Gore întrebă:

– Un urs? În mijlocul furtunii?

– Prea mare să fie urs, lentule, zbieră Morfin. E...

Atunci fulgerul lovi din nou stânca, iar electricitatea statică făcu pânza cortului să salte în aer. Toți bărbații se făcură una cu pământul de sub ei, își lipiră obrajii de pânza înghețată și renunțară la discuții în favoarea rugăciunilor.

Acest atac susținut – căci Goodsir era convins că erau zeii greci mâniați pe hybrisul[1] de care dăduseră ei dovadă atunci când își permiseseră să pătrundă pe tărâmul lui Boreas[2] – dură mai bine de o oră. Apoi tunetele începură să se audă tot mai slab, exploziile deveniră intermitente și furtuna se deplasă spre sud-est.

Goodsir îl considera pe locotenentul Gore unul dintre cei mai curajoși oameni pe care îi cunoscuse în viața lui, dar chiar și așa, tânărul ofițer mai aștepta

---

[1] Orgoliu nemăsurat și supraapreciere a forțelor proprii în confruntarea cu destinul, sancționate printr-un act de justiție divină (sursă a tragicului în teatrul antic) (n. tr.).

[2] Personificare divină a vântului de nord, fiu al unui titan și al zeiței zorilor, Eos (n. tr.).

un minut după încetarea acelei ofensive a naturii ca să se ridice în picioare, ieșind complet de sub pânza cortului. Ceilalți se sculară în patru labe și rămaseră pe loc, uitându-se în jur cu ochi uluiți și temători, cerând parcă îndurare. Spre est, cerul se transformase într-o rețea de descărcări electrice aer-aer și aer-sol; tunetele se rostogoleau în continuare peste insula plană, încă destul de feroce cât să-i facă să-și acopere urechile, însă grindina încetase. Cât cuprindeai cu privirea, vedeai numai mormane de bile sfărâmate de gheață. După ce se ridică Gore și începu să inspecteze locul, se ridicară în picioare și ceilalți, cu mișcări încete, țepene, verificându-și membrele. Dacă propria-i durere ar fi fost un indicator al maltratării la care fuseseră supuși fără excepție, își zise Goodsir, atunci ar fi însemnat că toți aveau vânătăi cumplite pe tot corpul. Spre sud, norii grei întunecau cerul dându-le senzația că se lăsa cu adevărat noaptea.

– Ia uitați-vă! le strigă Charles Best.

Goodsir și ceilalți se strânseră în jurul saniei. Înainte de cina lor încheiată brusc, despachetaseră toate conservele și celelalte obiecte și le stivuiseră lângă locul unde aveau să mănânce, iar fulgerul lovise doar grămada micuță de cutii, ratând, din fericire, sania. Toate conservele lui Goldner fuseseră spulberate ca lovite de o ghiulea – poate bila folosită în jocul acela cosmic de popice. Bucăți arse de metal, legume încă aburinde și carne stricată fuseseră împrăștiate pe o rază de douăzeci de metri în jur. Lângă piciorul stâng al autopsierului se afla un recipient carbonizat și

deformat pe care scria INSTRUMENT PENTRU GĂTIT (I). Făcuse parte din vesela lor de călătorie și-l lăsaseră pe plita cu spirt atunci când fugiseră la adăpost. Lângă el fusese un bidon metalic, cu jumătate de litru de eter pirolignos, care explodase trimițând schije în toate direcțiile, schije care trecuseră în mod miraculos peste capetele lor atunci când se îmbulziseră în cort. Dacă fulgerul ar fi aprins și sticlele cu combustibil din lada de lemn așezată pe sanie, lângă cele două puști și traista cu cartușe, la doar câțiva pași de ei, explozia și flăcările i-ar fi nimicit pe toți.

Lui Goodsir îi veni să râdă, dar se abținu de teamă să nu înceapă să și plângă în același timp. Toți cei opt bărbați rămaseseră muți de spaimă și de uimire.

În cele din urmă, John Morfin, care se urcase pe mormanul de gheață clădit de grindină lângă tabăra lor, le atrase atenția:

– Domnu' lent, tre' să vedeți asta!

Se înghesuiră toți să vadă despre ce era vorba.

Pe latura cealaltă a movilei, venind dinspre talmeș-balmeșul de gheață de la sud de ei și dispărând spre marea aflată la nord-vest, se aflau niște urme de neconceput în lumea reală. De neconceput, pentru că erau mult mai mari decât urmele oricărui animal de pe pământ. Vreme de cinci zile oamenii tot observaseră pe zăpadă urme lăsate de labele urșilor albi, unele chiar foarte mari – cam de treizeci de centimetri lungime – dar formele neclare de acum erau cam cu jumătate mai mari decât oricare urme de urși văzuseră ei. Ba unele erau lungi cât un braț de om. Și erau

proaspete – nici urmă de îndoială în privința asta – deoarece nu erau făcute în stratul vechi de zăpadă, ci în gheața adusă de grindină.

Orice ar fi fost creatura aceea, ea trecuse pe lângă tabăra lor în punctul maxim al furtunii cu grindină și fulgere, exact așa cum spusese Morfin.

– Ce-i asta? spuse locotenentul Gore. Nu se poate așa ceva. Domnule Des Voeux, fii bun și adu-mi pușca și niște cartușe de pe sanie, te rog.

– Da, domnule.

Morfin, soldatul Pilkington, Best, Ferrier și Goodsir porniseră deja după locotenentul Gore, cercetând urmele acelea imposibile spre nord-vest.

– Sunt mult prea mari, domnule, spuse infanteristul.

Goodsir aflase că Pilkington fusese inclus în echipă pentru că era unul din puținii membri ai echipajului care vânase la viața lui vietăți mai mari decât potârnichile.

– Văd și eu, soldat, zise Gore.

Luă pușca adusă de ofițerul de punte Des Voeux și o încărcă din mers cu gesturi calme, îndreptându-se, împreună cu ceilalți șase, spre norii cei negri de dincolo de țărmul vegheat de aisberg.

– Poate nici nu sunt urme de labe, ci altceva... Poate a fost un iepure polar care a țopăit pe aici, iar urmele alea le-a făcut cu întregul corp, spuse Des Voeux.

– Da, răspunse absent Gore. Se prea poate, Charles.

Dar urme de *labe* erau acelea. Un soi ciudat de labe, după cum bine își dădea seama doctorul Harry D.S. Goodsir. Toți își dădeau bine seama de asta.

Goodsir însuși, care niciodată în viața lui nu vânase ceva mai mare decât un iepure de câmp ori potârniche, vedea cât se poate de bine că urmele acelea nu fuseseră lăsate de vreun animal care țopăise încolo și încoace prin zăpadă și gheață, ci erau urmele unei creaturi care mai întâi mersese în patru labe, iar apoi – dacă era să dea crezare semnelor – se ridicase și parcursese aproape o sută de metri în două picioare. Pe distanța aceea păreau a fi urme de om, sigur, presupunând că ar fi existat vreun om cu labe ale picioarelor lungi cât brațele, presupunând că ar fi existat vreun om care să facă pași de doi metri, presupunând că ar fi existat vreun om care să nu aibă degete la picioare, ci un fel de gheare.

Urmele se opreau la platoul bătut de vânturi unde Goodsir se aruncase în genunchi cu multe ore în urmă.

– Împrăștiați-vă, le ordonă Gore, cu pușca ținută neglijent sub braț, de parcă ar fi fost la plimbare pe domeniile familiei din Essex.

Făcu semn fiecărui om spre locul pe care să-l verifice. Platoul acela stâncos era cam de dimensiunile unui teren de cricket.

Nu mai existau urme dincolo de el. Oamenii se foiră de colo-colo vreme de câteva minute, verificând, apoi întorcându-se și verificând din nou, nedorind să răscolească zăpada intactă cu propriile lor urme. La un moment dat se opriră toți, privindu-se nedumeriți. Formaseră un cerc perfect. Nicio urmă nu trecea dincolo de locul acela acoperit cu pietre.

– Domnu' lent, începu Best.

– Taci o clipă, se răsti Gore la el, însă fără pic de răutate în glas. Mă gândesc.

Doar el se mișca acum. Pășea pe lângă oamenii săi, se uita cu atenție la zăpadă, la gheață și la bucățile de grindină, ca la o festă pe care i-ar fi jucat-o un coleg de școală. Lumina era mai puternică acum, când furtuna se deplasase spre est – era aproape ora două dimineața – și se vedea bine că zăpada și grindina erau neatinse dincolo de platoul pe care se aflau ei.

– Domnu' lent, nu se lăsă Best. Tom Hartnell.

– Ce-i cu el? izbucni Gore care tocmai ce începuse a treia tură a locului.

– Nu-i cu noi. Acu' mi-am dat seama – nu l-am văzut de când am ieșit din cort.

Goodsir tresări puternic și se uită în spate împreună cu ceilalți. La trei sute de metri în urma lor, movila de bucățele de gheață ascundea vederii sania și cortul prăbușit. Nimic nu se mișca pe imensitatea albă și cenușie.

Ca la un semnal, o luară toți la fugă.

Hartnell era viu, dar inconștient, sub pânza groasă a cortului. Avea o crestătură mare la tâmplă – cortul fusese găurit de bucata de gheață cam cât un pumn de om – și îi curgea sânge din urechea stângă. Goodsir îi luă pulsul: bătea rar, dar, măcar, bătea. Oamenii își scoaseră camaradul leșinat de sub pânza cortului și îl înfășurară în doi saci de dormit încercând să-l încălzească. Deasupra se strângeau iarăși nori întunecați.

– Cât de grav e? întrebă locotenentul Gore.

Goodsir clătină din cap.

– Nu avem cum să ne dăm seama până nu se trezește... *dacă* se trezește. Sincer, mă și mir că nu ne-am pierdut mai mulți cunoștința. A fost o grozăvie de potop cu piatră.

Gore dădu din cap.

– N-aș vrea să-l pierdem și pe Tommy după ce l-am pierdut pe frate-său anul trecut. Ar fi mult prea mult pentru biata lor familie.

Goodsir își aduse aminte cum pregătiseră trupul lui John Hartnell pentru înmormântare, îmbrăcându-l în cea mai bună bluză a fratelui său, Thomas. Se gândi la bluza aceea îngropată în pământul înghețat, sub zăpadă, la sute de kilometri spre nord de locul unde se aflau acum; se gândi și la vântul rece care șuiera printre pietrele funerare de pe stânca aceea neagră. Și se cutremură.

– O să înghețăm de tot dacă mai stăm așa, spuse Gore. Și trebuie să dormim un pic. Soldat Pilkington, caută țărușii și ajută-i pe Best și Ferrier să ridice cortul.

– 'țeles, să trăiți!

Câtă vreme se căutau țărușii, Morfin întinse cortul. Grindina îl ciuruise într-atât de mult, că semăna acum cu un steag de luptă.

– Doamne, Dumnezeule, șopti Des Voeux.

– Sacii de dormit sunt uzi leoarcă, raportă Morfin. La fel și interiorul cortului.

Gore oftă.

Pilkington și Best se întoarseră doar cu două cioturi carbonizate și deformate ale foștilor țăruși din lemn și metal.

– Țărușii au fost loviți, domnu' lent, raportă infanteristul de marină. Probabil că miezul de fier a atras fulgerul, domnule. Nu mai avem decât stâlpul de mijloc.

Gore dădu obosit din cap.

– Luați toporul de pe sanie. Aduceți și cealaltă pușcă. Le vom folosi drept țăruși. Topiți și niște gheață ca să-i fixăm cât se poate de bine.

– Și plita a fost lovită, îi aminti Ferrier. N-o să mai topim nimic de-acu înainte.

– Mai avem două plite pe sanie, spuse Gore. Și câteva sticle cu apă de băut. Sunt înghețate acum, dar să vi le vârâți pe sub haine până se dezgheață. Și turnați apa aia în gaura din gheață unde înfigeți țărușul. O să înghețe într-o clipă. Domnule Best?

– Da, domnule? răspunse tânărul cel îndesat, încercând să-și înăbușe un căscat.

– Curățați cortul cât de bine puteți, apoi taie cusăturile de la doi saci de dormit. O să ne înfășurăm în ei și o să ne înghesuim unii în alții ca să ne ținem de cald. Trebuie să dormim puțin.

Goodsir îl urmărea pe Hartnell, încercând să surprindă orice indiciu, cât de mic, că și-ar veni în fire. Însă tânărul marinar era tot atât de nemișcat ca un cadavru. Medicul îi verifica în permanență respirația ca să-și dea seama dacă mai trăiește sau nu.

– O să ne întoarcem mâine dimineață, domnule? întrebă John Morfin. Adică o să ne luăm proviziile

și o să ne întoarcem la navă? Oricât am reduce acum rațiile, tot n-o să ne ajungă mâncarea.

Gore clătină din cap zâmbind.

– N-au cum să ne strice vreo două zile de post negru, măi, băiete. Patru dintre voi îl veți duce pe Hartnell în locul unde ne-am lăsat proviziile și veți face tabără acolo. Eu voi lua un om și mă voi duce la sud, așa cum a ordonat Sir John. Trebuie să pun bine și a doua misivă către Amiralitate, sigur că da. Dar mai important decât mesajul e posibilitatea de a descoperi ape fără ghețuri. Dacă nu facem asta, înseamnă că ne-am chinuit degeaba să ajungem până aici.

– Mă ofer voluntar să vă însoțesc, domnule locotenent Gore.

Goodsir rămase uimit de sunetul propriei voci. Fără să știe din care motiv, dintr-odată i se părea extrem de important să îl întovărășească pe tânărul ofițer.

Și Gore păru surprins.

– Mulțumesc, domnule doctor, murmură el, dar cred că ar fi mai bine să rămâi alături de camaradul nostru rănit. Nu crezi?

Goodsir se îmbujoră puternic.

– Am să-l iau cu mine pe Best, hotărî locotenentul. Până la întoarcerea mea, domnul ofițer de punte Des Voeux va fi la comanda grupului de pe gheață.

– Am înțeles, să trăiți! exclamară într-un glas Best și Des Voeux.

– Best și cu mine vom pleca peste trei ore și ne vom duce spre sud cât de mult vom putea. Vom lua cu noi doar pastramă de porc, cilindrul în care se află

mesajul, câte o sticlă cu apă, câteva pături pentru eventualitatea că vom fi nevoiți să facem un popas și una dintre cele două pușți. Vom porni înapoi cam pe la miezul nopții și vom încerca să ajungem la voi mâine dimineață pe la ceasurile opt. Sania va fi mult mai ușoară – sigur, cu excepția lui Hartnell – și deja cunoaștem locurile pe unde e cel mai bine să traversăm crestele, așa că pun prinsoare că vom ajunge acasă în trei zile, iar nu în cinci cum estimasem la început. Dar dacă vedeți că Best și cu mine nu ne-am întors poimâine până la miezul nopții, domnule Des Voeux, îți ordon să-i iei pe Hartnell și pe ceilalți și să te întorci la navă.

– Am înțeles, domnule.

– Soldat Pilkington, într-atât de obosit ești?

– Da, domnule, răspunse soldatul în vârstă de treizeci de ani. Adică, nu, domnule. Sunt gata să fac orice îmi ordonați, domnule lent.

Gore surâse.

– Bravo. Faci de veghe în următoarele trei ore. Îți promit că vei fi lăsat să dormi când veți ajunge pe marea înghețată. Ia muscheta, dar stai în cort – scoate-ți doar capul din când în când.

– Am înțeles, domnule.

– Domnule Goodsir?

Autopsierul își ridică fruntea.

– Vrei să fii bun să-l duci pe domnul Hartnell în cort și să-l instalezi cât mai bine? Domnul Morfin te va ajuta. Îl punem pe Tommy la mijloc și ne înghesuim în jurul lui ca să-i ținem de cald.

Goodsir dădu din cap și se duse să-și ridice pacientul de umeri, având grijă să nu-l scoată din sacul de dormit. Rana de la tâmpla marinarului era acum cât pumnul micuț și palid al autopsierului.

– În regulă, strigă Gore clănțănind din dinți și uitându-se la cortul zdrențuit. Haide să ne întindem păturile și să ne strângem unul în altul, ca niște bieți copii fără casă ce suntem. Haide să încercăm să dormim vreo două ceasuri.

13

FRANKLIN

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
3 iunie 1847

Lui Sir John nu-i venea să-şi creadă ochilor. Opt siluete, exact aşa cum se aşteptase, dar ceva... *nu* era în regulă cu ele.

Patru dintre cei cinci oameni care trăgeau la sanie aveau aspect normal: epuizaţi, bărboşi, cu ochelari masivi de soare – marinarii Morfin, Ferrier şi Best, în frunte cu uriaşul infanterist Pilkington – însă cel de-al cincilea era ofiţerul de punte Des Voeux, a cărui expresie împietrită părea a sugera că tocmai ce se întorsese din Infern. Marinarul Hartnell mergea pe lângă sanie. Avea capul bandajat şi se clătina pe picioare de parcă ar fi fost un soldat de-al lui Napoleon în timpul retragerii de la Moscova. Medicul, Goodsir, mergea şi el pe alături şi dădea senzaţia că are grijă de cineva – sau ceva – de pe sanie. Franklin căută din priviri fularul roşu din lână al locotenentului Gore;

eşarfa aceea avea aproape doi metri şi era pur şi simplu imposibil să nu o vezi – dar, în mod absolut bizar, majoritatea oamenilor păreau a purta variante mult mai scurte ale celebrului fular.

La urmă, în spatele saniei, venea o creatură scundă, înfăşurată într-o parka din blană, cu chipul ascuns de o glugă largă. Firește, nu putea fi decât un eschimos.

Însă căpitanul Sir John Franklin exclamă „Doamne, Dumnezeule mare!" abia la vederea saniei.

Telescopul lui Sir John nu se înşelase: era mult prea îngustă ca să încapă pe ea doi oameni culcaţi unul lângă celălalt, drept pentru care cele două trupuri erau aşezate unul peste altul. Cel de deasupra era un alt eschimos – un bătrân adormit ori leşinat, cu un chip bronzat şi zbârcit şi cu păr lung şi alb ce se revărsa pe blana de lup pe care cineva i-o aşezase sub cap. De el se ocupa Goodsir. Sub trupul eschimosului se afla corpul cu chipul înnegrit, schimonosit şi în mod categoric foarte mort al locotenentului Graham Gore.

Franklin, comandantul Fitzjames, locotenentul Le Vesconte, secundul Robert Sergeant, Reid – specialistul în navigarea printre ghețuri, Stanley – medicul-şef, împreună cu alţi ofiţeri de rang mai mic – Brown, ajutorul nostromului; John Sullivan, şeful gabiei mari; şi domnul Hoar, stewardul lui Sir John – se repeziră la sanie, laolaltă cu vreo patruzeci de marinari care ieşiseră pe punte la primul strigăt al gabierului.

Dar toţi aceştia se opriră brusc la câţiva metri de echipa venită dintre ghețuri. Cele văzute prin ochiul telescopului care i se păruseră lui Sir John a fi fost

fulare roșii, se dovediră pete mari de sânge pe mantalele întunecate. Oamenii erau mânjiți cu sânge din cap până în picioare.

Tăcerea fu spulberată de o explozie de zgomote. Cei înhămați la sanie își îmbrățișau prietenii care alergaseră spre ei. Mulți încercau să-l ridice pe Thomas Hartnell care se prăbușise pe gheață. Toată lumea vorbea și striga în același timp.

Dar Sir John nu avea ochi decât pentru trupul neînsuflețit al locotenentului Graham Gore. Tânărul fusese acoperit cu un sac de dormit care, însă, alunecase într-o parte, dezvelind chipul frumos al lui Gore, pe alocuri alb, rămas fără sânge, în alte părți înnegrit și ars de soarele polar. Trăsăturile îi erau schimonosite: pleoapele strălucind sub pojghița de gheață, ridicate pe jumătate, descoperind albul ochilor; maxilarul atârnând deschis; limba ieșită în afară; buzele dezvelind deja dinții, într-o grimasă de dezgust sau de groază pură.

– Luați-l pe... sălbaticul ăla... de pe locotenentul Gore! ordonă Sir John. *Acum!*

Câțiva se grăbiră să-i dea ascultare, ridicând eschimosul de umeri și picioare. Bătrânul gemu, iar Goodsir exclamă:

– Ușor! Aveți grijă! Are un glonț de muschetă în inimă. Duceți-l în infirmerie, vă rog.

Eschimosul celălalt își dăduse jos gluga, iar Sir John fu șocat să vadă că era o femeie tânără, care se apropie de bătrânul rănit.

– Stai! zbieră agitat Sir John făcând semne spre asistentul medicului de pe *Erebus*. Cum adică în

infirmerie? Doar nu propui să-l ducem pe... pe băştinaşul ăsta... în infirmeria noastră?

– Omul acesta este pacientul meu, răspunse Goodsir cu o îndărătnicie nerușinată de care nu l-ar fi crezut în veci capabil pe micuțul autopsier. Trebuie să-l duc într-un loc unde să-l pot opera – să-i scot glonțul din trup, dacă se poate. Sau, dacă nu, măcar să-i opresc sângerarea. Vă rog să-l duceți unde v-am spus, domnilor.

Marinarii care-l țineau pe eschimos în brațe se uitară la comandantul expediției în așteptarea deciziei sale. Dar Sir John era într-atât de consternat încât rămăsese fără grai.

– Haideți, grăbiți-vă, le ordonă Goodsir plin de curaj.

Luând tăcerea lui Sir John drept acord tacit, marinarii urcară bătrânul eschimos pe taluz și intrară pe navă. În urma lor veniră și Goodsir, eschimosa și alți câțiva membri ai echipajului, ducându-l pe Hartnell între ei.

Franklin, incapabil să-și mascheze șocul și oroarea, rămase țintuit locului, cu ochii tot la cadavrul locotenentului Gore. Soldatul Pilkington și marinarul Morfin dezlegau frânghiile care îl împiedicaseră să cadă de pe sanie.

– Pentru numele lui Dumnezeu, oftă Franklin, acoperiți-i fața.

– Da, să trăiți, spuse Morfin, grăbindu-se să ridice pătura care alunecase de pe capul locotenentului în timpul celor aproape două zile de drum neîntrerupt printre crestele de gheață.

Lui Sir John i se părea că tot mai vede gura deschisă a chipeşului său locotenent prin faldurile păturii roşii.

– Domnule Des Voeux, rosti el aspru.

– Da, domnule.

Ofiţerul de punte Des Voeux, care supraveghease dezlegarea trupului de sanie, se apropie târşâindu-şi tălpile pe gheaţă şi ridică degetele la frunte. Franklin îşi dădu seama că bărbatul nebărbierit, cu obrajii o rană vie de la razele soarelui şi de la vânt, era mult prea epuizat ca să salute conform regulamentului.

– Ai grijă ca trupul locotenentului Gore să fie dus în cabina lui, unde te vei ocupa personal, împreună cu domnul Sergeant, de pregătirea lui pentru funeralii, sub comanda domnului locotenent Fairholme.

– Da, să trăiţi! răspunseră într-un glas Des Voeux şi Fairholme.

Deşi erau peste măsură de obosiţi, Ferrier şi Pilkington refuzară orice ajutor venit din partea celorlalţi şi ridicară singuri pe braţe trupul fără viaţă, ţeapăn ca un lemn de foc, al locotenentului lor. Unul din braţele lui Gore era îndoit, iar mâna fără mănuşă, înnegrită de soare ori prin procesul de descompunere, era ridicată şi strânsă de parcă ar fi vrut să zgârie ceva sau pe cineva.

– Staţi, le ceru Franklin.

Îi venise în minte că, dacă îi va încredinţa domnului Des Voeux această misiune, vor mai trece ore întregi până va putea auzi raportul oficial al celui care fusese comandantul secund al acestei echipe. Nici blestematul

ăla de doctoraș nu se mai vedea pe nicăieri. Dispăruse pe navă împreună cu cei doi eschimoși.

– Domnule Des Voeux, spuse Franklin, după ce te îngrijești de pregătirile preliminare ale trupului locotenentului Gore, ai să te prezinți la raport în cabina mea.

– Am înțeles, să trăiți, domnule căpitan, murmură istovit ofițerul de punte.

– Deocamdată vreau să-mi spui cine a fost cu locotenentul Gore în ultimele clipe.

– Toți am fost cu el, domnule, răspunse Des Voeux. Dar marinarul Best a fost cu el acolo – doar ei doi au fost – în ultimele două zile de pe King William. Charlie a văzut tot ce a făcut domnul locotenent Gore acolo, domnule.

– Foarte bine, zise Sir John. Du-te și vezi-ți de treabă, domnule Des Voeux. Îți aștept raportul în curând. Best, vino cu mine și cu domnul comandant Fitzjames.

– Da, să trăiți, domnule, spuse marinarul tăind hamul saniei, căci era mult prea obosit ca să încerce să-i dezlege nodul.

Nu avea nici măcar putere să ridice mâna în semn de salut.

În ziua aceea polară în care soarele părea că nu are de gând să apună, cele trei plafoniere din cabina lui Sir John aruncau o lumină lăptoasă. Marinarul Best stătea în poziție de drepți, dând raportul celor trei superiori așezați confortabil în scaune în fața lui: Sir John

Franklin, comandantul Fitzjames și căpitanul Crozier de pe *Terror*. Întâmplarea făcuse ca acesta din urmă să apară pe *Erebus* la câteva minute după ce se întorsese ultima echipă plecată în recunoaștere. Edmund Hoar, stewardul și, uneori, secretarul lui Sir John, sătea la o măsuță în spatele ofițerilor, luând notițe. Best era, firește, în picioare, dar Crozier fusese de părere că bietului om, sleit de puteri, i-ar fi făcut bine o înghițitură de coniac și, în ciuda dezaprobării vădite de pe chipul lui Sir John, îi ceruse comandantului Fitzjames să-i aducă un pahar din stocul său personal. Băutura parcă-l mai revigorase cât de cât pe Best.

Clătinându-se de pe un picior pe altul, marinarul începu să povestească ce se întâmplase în Ținutul King William. Din când în când, ofițerii îl întrerupeau ca să-i pună diverse întrebări lămuritoare. Când Best intră într-o sumedenie de amănunte în descrierea drumului infernal de greu cu sania pe întinderea de gheață, Sir John îl îndemnă să treacă la relatarea evenimentelor din ultimele două zile.

– Da, domnule, am înțeles. Cum să zic eu, să vedeți, după furtuna aia cu tunete și trăsnete din prima noapte de la tumul... și după ce am dat de ... semnele... zic și eu... urmele alea în zăpadă, am încercat să punem geană pe geană vreo două ceasuri, da' nu prea am putut și după aia am plecat cu dom' lent Gore la sud cu puțină mâncare la noi și don' Des Voeux a luat sania și ce mai rămăsese din cort și pe amărâtu' ăla de Hartnell, care tot ziceai că-i dus pe a' lume, și ne-am luat „la revedere" și „pe mâine" și io cu dom' lent

ne-am dus către sud și don' Des Voeux cu ăilalți s-a dus spre mare.

– Erați înarmați, îl întrerupse Sir John.

– Da, Sir John, răspunse Best. Dom' lent Gore avea pistolul lui. Eu luasem una din pușți. Aialaltă a rămas la dom' Des Voeux și la oamenii lui și soldatu' Pilkington avea o muschetă.

– Explică-ne de ce a împărțit domnul locotenent Gore echipa, îi ceru Sir John.

O clipă Best păru să nu fi înțeles întrebarea, dar apoi se lumină la față.

– Aha, da, ne-a zis că astea sunt ordinele dumneavoastră. Pen' că fulgerele a prăpădit toată mâncarea și cortu' de la tumul, a trebuit ca restu' să se întoarcă la ce rămăsese pe marea înghețată. Dom' lent Gore și io ne-am dus să punem scrisoarea ailaltă pe țărm mai la sud și să vedem dacă n-om găsi cumva și apă neînghețată. Da' n-am găsit. Nici urmă de apă curată, domnule. Nici urmă, cum vă spui. Nici măcar o bles... nici măcar o urmă cât de mică.

– Cât de departe ați ajuns, Best? îl întrebă Fitzjames.

– Dom' lent Gore s-a gândit că dacă ne ducem vro șapte kilometri mai la sud prin zăpadă și pietre înghețate, o să dăm de un golf mare... ca ăla de l-am găsit la Beechey anu' trecut. Da' știți bine ce e șapte kilometri prin ceață și vânt și gheață, domnilor. Cred că am ocolit vro șaișpe ca să ajungem acolo. Și golfu' era bocnă. Bocnă cum e gheața d-aici. Nu era nici măcar firișoru' ăla de apă de-l găsești de obicei vara mai peste tot între mal și gheață. Așa că am traversat gura la

golfu' ăla și am mai mers vro juma de kilometru pe o limbă de pământ până ne-am oprit și dom' lent Gore m-a pus să fac o altă movilă d-aia de pietre de-i zice tumul – da' eu zic că n-am putut s-o fac înaltă și faină ca aia a lu' don' căpitanu' Ross. Da' să știți că-i rezistentă și înaltă cât s-o vază cine trece p-acolo. Că terenu' d-acolo e atât de plat că omu-i a mai înaltă formă de pe el. Și am clădit pietrele cât un stat de om și am vârât înăuntru acolo ălălalt cilindru cu aialaltă scrisoare de care dom' lent Gore zice că-i la fel și aceeași cu aia dintâi.

– Și după aceea v-ați întors? îl întrebă căpitanul Crozier.

– Nu, domnu' căpitanu', recunoscu Best. Da' zău că eram frânt. Și dom' lent Gore era. Și drumu' fu nevoios toată ziulica, chiar și acolo, printre brazdele alea de gheață de le-a făcut valurile pe țărm; și mai fusese o negură atât de groasă, că doar atunci când se ridica mai puteam să vedem când și când linia malului și s-o făcut prânzu' când am terminat movila și am pus scrisoarea în ea. Și atunci don' lent Gore zice că să mai mergem încă vro zece, unșpe kilometri tot așa la sud. Și a fost clipe când am și văzut, da' cel mai mult n-am văzut. Doar am *auzit.*

– Ce anume ați auzit, omule? se enervă Franklin.

– Că venea ceva după noi, Sir John. Ceva uriaș. Și care respira greu. Și care făcea hau-hau câteodată... știți cum, așa cum face urșii când are ceva în gât.

– Ați văzut că era un urs? întrebă Fitzjames. Doar ce ne-ai spus că voi erați cei mai înalți de acolo. Sunt

convins că, dacă v-ar fi urmărit un urs, l-ați fi observat atunci când s-a ridicat ceața.

– Da, domnu', așa e, spuse Best încruntându-se atât de amarnic încât dădea senzația că ar fi fost în pragul lacrimilor. Adică, nu, domnu', nu-i așa. N-am văzut niciun urs, domnule. În mod normal așa trebuia. Zău că da. Da' nu l-am văzut. Da' îl tot auzeam pufnind și hăulind în spatele nostru – cam la vro cinci metri de noi – și eu pregătesc pușca și dom' lent Gore încarcă pistolu' și stăm și așteptăm și ne ținem suflu' în noi, da' când se ridică pâcla vedem la treij de metri în jur și nu-i nimica-nimicuța acolo.

– Probabil că a fost un fenomen acustic, spuse Sir John.

– Da, să trăiți, fenomen, încuviință Best, deși din tonul lui era limpede că nu înțelegea câtuși de puțin explicația lui Sir John.

– Adică zgomotele erau făcute de gheața de pe țărm, continuă Franklin. Sau poate de vânt.

– Aha, da, să trăiți, Sir John, se dumiri Best. Doar că n-a fost vânt. O fi fost... gheața, cum ziceți. Da, o fi fost...

Însă tonul său spunea că nici vorbă să fi făcut gheața acele zgomote.

Foindu-se nervos în scaun, Sir John spuse:

– Ai zis că domnul locotenent Gore a murit... a fost ucis... după ce v-ați întors la ceilalți șase camarazi care vă așteptau pe marea înghețată. Te rog să-ți continui relatarea din momentul acela.

– Da, domnule. Zic că era cam pe la miezul nopţii când am ajuns cât de la sud ne-au ţinut puterile să ajungem. Nu mai era soare, dar cerul strălucea... ştiţi cum e noaptea de vară pe-aici, Sir John. Şi o vreme s-a ridicat şi negura şi când ne-am căţărat pe ciotul ăla de deal... da' nu era deal, era un banc de pietre de vro cinci metri... şi am văzut malul cum se răsuceşte mai încolo spre sud până la orizont, da' orizontu' nu-l vedeam, că era în ceaţă, da' vedeam ici-colo vârfuri de aisbergi d-ăia strânşi pe mal. Da' nici urmă de apă. Bocnă peste tot. Şi atunci am făcut stânga-mprejur să ne întoarcem. N-aveam de cărat nici cort, nici saci de dormit, n-aveam cu noi decât nişte bucăţi de pastramă tari ca talpa. Eu chiar mi-am spart un dinte bun în ele. Da' ne era la amândoi sete tare, Sir John. Că n-aveam plită cu noi să topim gheaţa pe ea. Şi n-avuseserăm decât un piculeţ de apă într-o sticlă d-o ţinea dom' lent Gore pe sub hainele lui ca să nu îngheţe. Şi am mers toată noaptea – vrun ceas ori două pe lumina aia care nu-i lumină, da' nici întuneric nu-i, şi după aia alte câteva ceasuri – şi eu am adormit d-a-mpicioarelea de vro şase ori şi poate că m-aş fi învârtit în cerc dacă nu mă scutura dom' lent Gore de mână să mă deştepte şi să mă pună pe drumu' ăl bun. Am trecut pe lângă tumulu' ăla de l-am făcut noi şi am traversat golfuleţul şi să tot fi fost ceasurile şase şi soarele era sus pe cer, când am ajuns la locul unde făcuserăm tabăra noaptea dinainte, lângă primu' tumul, tumulu' lu' Sir James Ross, înţelegeţi domniile voastre ce vă zic – adică, stai aşa, cu două

nopți înainte fuseserăm acolo, când a fost prima furtună cu fulgere și cu grindină – și ne-am târât înainte pe urmele de sanie până la ghețile alea mari de pe țărm și după aia am ajuns pe marea înghețată.

– Ai spus „prima furtună", îl întrerupse Crozier. Vrei să zici că au fost mai multe? Și aici am avut parte de câteva cât ați fost voi plecați, iar cea mai puternică mi s-a părut a fi spre sud.

– O, da, da, domnu' căpitanu', spuse Best. Se porneau tunetele la fiecare câteva ceasuri, chiar cu negurile alea așa de groase, și ne zburau pletele de parcă zici că voia să ne zboare capu', și tot ce aveam din metal pe noi – că era paftalele, ori pușca mea, ori pistolu' lu' dom' lent Gore – era albastru și sclipea și ne-am pus pe ciuci pe pietrișu' ăla de acolo și am vrut să intrăm în pământ ca să ne ascundem de toate exploziile alea de bubuiau în juru' nost' ca ghiulelele de tun la Trafalgar, domnilor.

– Ai luat parte la lupta de la Trafalgar, marinar Best? se interesă cu răceală Sir John.

Bietul om bătu nedumerit din pleoape.

– Nu, domnu' căpitanu'. Sigur că nu, domnu' căpitanu'. N-am decât douăj cinci, domnu' căpitanu'.

– *Eu* am luptat la Trafalgar, marinar Best, se îmbățoșă Sir John, în calitate de ofițer de transmisiuni pe HMS *Bellerophon*. Doar în bătălia aceea și-au pierdut viața treizeci și cinci dintre cei patruzeci de ofițeri de la bordul navei mele. Așa că te rog ca, de acum înainte, să te abții să mai folosești metafore sau comparații care-ți depășesc aria de cunoștințe.

– 'Nțeles, să trăiți, d...domnu' căpitanu', se bâlbâi Best, tremurând acum nu doar din cauza oboselii și durerilor fizice, cât și de spaimă pentru că făcuse un *faux pas*[1] atât de grav. Îmi cer iertare, Sir John. N-am vrut... adică... nu am... nu trebuia să...

– Continuă-ți raportul, marinar, spuse Sir John. Relatează-ne acum ultimele ore ale locotenentului Gore.

– Da, domnu' căpitanu', să trăiți. Păi, cum să zic eu... nu m-aș fi putut cățăra pe bariera aia de aisberguri dacă nu era dom' lent Gore să mă ajute – Dumnezeu să-l aibă în paza Lui – da' am trecut dincolo amândoi și după aia am ajuns pe marea înghețată de pe mare, la vro doi-trei kilometri de unde era ai noștri, adică domnu' Des Voeux și ăialalți, da' taman atunci ne-am rătăcit.

– Cum de-ați putut să vă rătăciți dacă mergeați după urmele de sanie? se arătă nedumerit comandantul Fitzjames.

– Să mă bată Ăl de Sus dacă știu, îngăimă Best doborât de oboseală și durere. Că era ceață. Era *foarte* ceață. Nici că reușeam să vedem ceva la trei metri de noi. Și din cauză de soare, toate alea din jur sclipea tare rău și nu avea contur. Și cred că ne-am cățărat pe aceeași creastă de gheață de trei sau patru ori, și mereu când treceam peste ea, parcă nu mai știam încotro s-o apucăm. Și nu se mai vedeau tălpile de sanie, că bătuse tare vântu' și spulberase zăpada. Da', adevăru-adevărat

[1] „Gafă" în lb. fr. în orig. (n. tr.).

de-l cred eu, e că și dom' lent Gore a adormit pe el, ca și mine, și așa am pierdut urmele fără să ne dăm seama.

– Foarte bine, spuse Sir John. Continuă.

– Păi, și atunci am auzit focurile... începu Best.

– Focuri? exclamă comandantul Fitzjames.

– Da, să trăiți. Focuri de muschetă și de pușcă, de amândouă focurile, astea le-am auzit. Pe ceață și cu aisbergurile alea în jur ni s-a părut că se aud de peste tot, da' un lucru știu sigur: erau foarte aproape. Am început să strigăm și am tot strigat și am strigat și după vro treij de minute – după ce s-a mai ridicat din negura aia – ne-am nimerit chiar la tabăra noastră de marea înghețată. În alea treij șase de ceasuri de când plecaserăm noi, băieții peticiseră cortu' – mai mult sau mai puțin – și îl ridicaseră lângă sanie.

– Trăgeau cu arma ca să vă indice locul unde se află? vru să știe Crozier.

– Nu, domnu' căpitanu', spuse Best. Trăgea la urși. Și la bătrânu' ăla eșchimos.

– Explică-ne, îi ceru Sir John.

Charles Best își trecu limba peste buzele crăpate și cojite.

– Domnu' Des Voeux v-ar putea zice cum a fost mai bine decât mine, domnilor, da' în linii mari ei a ajuns înapoi la tabăra de pe mare doar cu o zi înainte și acolo toate conservele era sparte și împrăștiate și stricate – de urși, așa a crezut ei – și domnu' Des Veux și domnu' Goodsir a zis că mai bine să împuște niște urși d-ăia albii care amușina pe lângă tabără. Și a împușcat o ursoaică și doi pui chiar înainte să venim noi

și a scos carnea de pe oase. Da' ei a simțit și altă mișcare în jur – și a auzit alte pufăituri ca d-alea de vi le-am povestit – și eu zic că tocmai atunci a apărut de după creastă aia doi eșchimoși – moșu' și fata – tot cu blănuri albe pe ei și atunci soldatu' Pilkington a tras cu muscheta și Bobby Ferrier a tras cu pușca. Ferrier n-a nimerit nimic, da' Pilkington l-a pus jos pe moș cu un glonț în piept. Când am ajuns noi, băieții i-a dus deja pe eșchimoși și ceva carne d-aia de urs înapoi în tabără – și a lăsat urme de sânge pe zăpadă și pe alea le-am urmat noi cam vro sută de metri – și domnu' Goodsir încerca să-l salveze pe eșchimosu' bătrân.

– De ce? întrebă Sir John.

Best nu știu ce să-i răspundă. Niciunul dintre ceilalți bărbați din cabină nu spuse nimic.

– Foarte bine, zise Sir John în cele din urmă. Cât timp a trecut între sosirea voastră în tabăra de pe mare și atacul asupra domnului locotenent Gore?

– Nu mai mult de treij de minute, Sir John. Poate mai puțin.

– Și ce anume a provocat atacul?

– Ce l-a provocat? repetă Best, uitându-se cam cruciș. Adică ce a fost când a pușcat la urșii ăia?

– Adică, marinar Best, care anume au fost împrejurările în care s-a produs atacul? spuse Sir John iritat.

Cu gura căscată, Best își frecă fruntea încercând să găsească răspunsul pe care îl dorea comandantul său.

– Nu l-a provocat nimica. Eu stăteam de vorbă cu Tommy Hartnell – care era în cort cu capu' bandajat, da' se trezise și zicea că nu-și aduce aminte nimica din

ce fusese înainte de prima furtună – și domnu' Des Voeux se uita cum Morfin și Ferrier dădea foc la două plite ca să ne facem și noi ceva carne d-aia de urs de mâncare, și domnu' Goodsir îi scosese parka lu' eșchimosu' ăla bătrân și examina gaura aia urâtă de-o avea în piept. Muierea stătea și se uita la ei, da' eu n-am văzut unde era, că pâcla se făcuse și mai deasă, și soldatul Pilkington stătea de pază cu muscheta, când numa' ce îl aud pe dom' lent Gore cum strigă: „Liniște! Gura, toată lumea!" – și am tăcut mâlc și ne-am oprit din ce făceam. Nu se auzea decât cum sâsâia plitele cu spirt și bolborosea zăpada de-o topiserăm în crătiți – că cred că băieții voia să facă o tocană de urs – și atunci dom' lent Gore își scoate pistolul și-l încarcă și-i trage cocoșul și se duce câțiva pași mai departe de cort și...

Best se întrerupse. Acum era sașiu de-a binelea, falca îi căzuse și mai tare, iar bărbia îi lucea de salivă. Se uita țintă la ceva ce nu se afla în cabina lui Sir John.

– Spune mai departe, îl îndemnă Sir John.

Gura lui Best se frământă, dar din ea nu ieși niciun sunet.

– Continuă, matelot, spuse Crozier cu mai multă blândețe.

Best întoarse capul în direcția căpitanului de pe *Terror*, dar cu ochii tot fixați pe ceva aflat foarte departe.

– Și atunci... , începu el. Atunci... gheața s-a ridicat sus, domnu' căpitanu'. Pur și simplu s-a ridicat sus și l-a înconjurat pe dom' lent Gore.

– Ce vrei să zici? se răsti Sir John după câteva clipe de tăcere nedumerită. Gheața nu se poate ridica. Ce anume ai *văzut*?

Best nu întoarse capul în direcția lui Sir John.

– Pur și simplu s-a ridicat. A fost ca atunci când se ridică brusc crestele de gheață. Doar că aia nu era nicio creastă – și nu era nici gheață – pur și simplu s-a ridicat și a *înviat*. O formă. O formă albă. Țiu minte că avea... gheare. Nu mâini, nu la început, ci gheare. Foarte mari. Și colți. Țiu minte colții.

– Un urs, se dumiri Sir John. Un urs alb polar.

Best scutură din cap.

– Înalt. Și parcă se ridica *de sub* dom' lent Gore... *în jurul* lu' dom' lent Gore. Și era... *mult prea înalt*. De două ori mai înalt decât dom' lent Gore, dacă nu și mai și. Pe puțin de patru metri, ba chiar mai mult, și mare. Mult prea mare. Și atunci dom' lent Gore parcă a dispărut când aia... l-a încercuit... și noi n-am mai văzut decât capu' și umerii și cizmele lu' dom' lent, și atunci i s-a descărcat pistolu' – da' nu țintise, cred c-a tras în gheață – și toți am început să urlăm și Morfin se repede la pușcă și soldatu' Pilkington fuge acolo și țintește cu muscheta, da' nu trage, că i-e frică, că nu-ți mai dădeai seama care-i arătarea și care-i dom' lent Gore și după aia... după aia am auzit scrâșnetele și trosnetele.

– Îl mușca ursul? întrebă comandantul Fitzjames.

Best clipi și se uită la comandantul cel roșcovan.

– Cum să-l muște? Nu, domnule. Arătarea aia nu mușca. Nici nu-i vedeam capu'... nu tocmai. Nu

vedeam decât două pete negre care pluteau la trei, patru metri în aer... negre, da' și roșii, dacă pricepeți cum vă zic, ca atunci când te atacă un lup și-i intră soarele în ochi. Trosnetele și scrâșnetele alea venea de la coastele lu' dom' lent Gore, și de la pieptu' lui și de la mâini și de la toate oscioarele care i se rupea.

– A strigat ceva domnul locotenent Gore? întrebă Sir John.

– Nu, domnule. N-a scos o șoaptă.

– Morfin și Pilkington au tras? vru să știe Crozier.

– Nu, domnule.

– De ce?

Și, în chip cu totul bizar, Best zâmbi.

– Păi, domnu' căpitanu', în ce să tragă? Acu' *arătarea* e acolo, deasupra lu' dom' lent Gore, zdrobindu-l așa cum noi am zdrobi un gândac, și, cât ai clipi din ochi, iat-o că *nu mai e*!

– Cum adică *nu mai e*? se enervă iarăși Sir John. De ce n-au tras în ea Morfin și Pilkinton atunci când o acoperea ceața?

– O acoperea? repetă Best cu zâmbetul lățindu-i-se pe chip, mai absurd și mai tulburător. Da' n-a acoperit-o nimica. A dispărut brusc – ca o umbră care dispare atunci când intră soarele în nori – și atunci când am ajuns la dom' lent Gore, am văzut că era mort. Cu gura căscată. Dar fără să fi apucat să țipe. Și atunci s-a ridicat și negura. Și am văzut că nu era nicio gaură în gheață. Nici măcar o crăpătură. Nici măcar o găurică din alea prin care respiră focile. Nu era decât dom' lent Gore, făcut chiseliță, cu pieptu' zdrobit și

cu mâinile rupte și îi curgea sânge din urechi și din ochi și din gură. Și domnu' Goodsir ne-a dat la o parte de-acolo, da' n-a putut să-l salveze, n-a mai avut ce să salveze, că dom' lent Gore era mort de-a binelea și deja se răcise ca și gheața de sub el.

Enervantul zâmbet de nebun al lui Best pâlpâi o clipă – buzele zdrelite îi tremurau spasmodic, dar tot îi descopereau dinții –, iar privirea îi era mai neatentă ca oricând.

– Spune-mi... începu Sir John, dar se întrerupse când Charles Best se prăbuși moale pe punte.

14

GOODSIR

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
Iunie 1847

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

4 iunie 1847

Când Stanley şi cu mine l-am dezbrăcat pe Eschimosul rănit, mi-am adus aminte că purta o Amuletă confecţionată dintr-o Piatră plată şi netedă, mai mică decât pumnul meu, de forma unui Urs Alb – piatra nu părea să fi fost cioplită cu vreo unealtă, ci mai degrabă şlefuită îndelung cu buricul degetului, până ajunsese să semene perfect cu un urs viu, cu capul mic, gâtul lung şi picioare puternice, în mişcare de atac. Văzusem Amuleta aceea când îi examinasem rana, dar o uitasem cu totul.

Glonţul din muscheta Soldatului Pilkington intrase în Pieptul bătrânului băştinaş cam la vreo doi

centimetri mai jos de amuletă, îi găurise carnea și mușchii dintre coastele trei și patru (ușor deviat apoi de coasta superioară), trecuse prin Plămânul Stâng și i se oprise în Coloana Vertebrală, retezând numeroși Nervi.

Nu am putut nicicum să-l salvez – știam de la examinarea preliminară că orice încercare de Extragere a glonțului de muschetă ar fi avut ca rezultat decesul instantaneu și nici nu puteam să opresc Sângerarea internă din Plămân, dar mi-am dat totuși toată silința și am cerut ca Eschimosul să fie transportat în partea aceea din Infirmerie pe care Doctorul Stanley și cu mine o foloseam drept Sală de Operații. Ieri, imediat după ce m-am întors la Bord, eu și cu Stanley am examinat rana din toate unghiurile cu Instrumentele noastre Rudimentare și am Tăiat cu multă Forță până am găsit Glonțul în Coloana lui, reușind să confirmăm pronosticul nostru de Moarte Iminentă.

Însă Sălbaticul acela cărunt, neobișnuit de înalt și de viguros nu a părut să fie de acord cu Prognosticul nostru. Și a continuat să trăiască, chinuindu-se să respire prin plămânul acela rănit, scuipând sânge în permanență. A continuat să ne privească fix cu ochii aceia tulburător de deschiși la culoare – pentru un Eschimos – pândindu-ne Fiecare Mișcare.

A venit și Doctorul McDonald de pe Terror *și, la propunerea lui Stanley, a început să Consulte al doilea Eschimos – fata – în ungherul din capătul Infirmeriei noastre, în spatele unei pături atârnate pe post de draperie. Cred că Doctorul Stanley era mai puțin interesat*

de un Consult al fetei, și mai mult își dorea s-o scoată din Infirmerie în vreme ce noi cotrobăiam prin mărunțaiele soțului ori tatălui ei... deși nici Pacientul nostru și nici Fata nu au părut deranjați de Sângele care ar fi făcut orice Doamnă din Londra – și nu puțini studenți la Medicină – să-și piardă pe loc cunoștința.

Și, că tot vorbeam despre leșin – Stanley și cu mine nici nu terminaserăm bine să-l examinăm pe muribund, când în Infirmerie au apărut căpitanul Sir John Franklin însoțit de doi marinari care-l purtau pe brațe pe Charles Best și ne-au informat că tânărul își pierduse cunoștința în cabina lui Sir John. Le-am cerut să-l întindă pe Best pe patul de campanie de alături și, după un consult Fugar, mi-am dat seama de motivele care au dus la leșinul băiatului: aceeași Extenuare excesivă care ne afecta pe toți cei ce făcuserăm parte din echipa domnului locotenent Gore, după zece zile de Cazne Neîntrerupte, foamea (realmente nu mâncaserăm absolut nimic altceva în ultimele două zile și nopți decât Carne crudă de Urs), deshidratarea organismelor noastre (nu ne-am permis să ne oprim din drum ca să topim zăpada pe plitele cu spirt, așa că am apelat la Ideea extrem de Nesănătoasă de a mânca gheață și zăpadă – procedeu ce scoate apa din corp, nu o sporește), și – motiv cât se poate de Evident pentru mine, dar de Neînțeles pentru ofițerii care-l Chestionaseră pe Best – bietul băiat fusese obligat să stea în poziție de drepți în timp ce-i dădea raportul Căpitanului, purtând încă șapte din cele opt Rânduri de Haine groase, fiindu-i permis să-și dea jos doar Mantaua pătată

de sânge. După zece zile și nopți petrecute pe ghețuri, la o temperatură medie de -18° C, până și mie căldura de pe Erebus *mi se părea teribil de mare, iar eu apucasem să-mi scot mai toate hainele groase pe drumul spre Infirmerie. Căldura aceasta se dovedise a fi prea mult pentru organismul slăbit al lui Best.*

După ce a primit asigurările noastre că Best își va reveni – o singură doză de Săruri îl pusese deja pe picioare – Sir John s-a uitat cu scârbă vădită la Eschimosul pe care Stanley și cu mine îl întorseserăm pe burtă ca să-i căutăm glonțul în spinare. Și apoi comandantul nostru ne-a întrebat:

– O să trăiască?

– Nu multă vreme, Sir John, *i-a răspuns Stephen Samuel Stanley.*

M-am cutremurat auzindu-l că vorbește așa în fața unui pacient – noi, doctorii, obișnuim să ne împărtășim cele mai pesimiste prognoze pe tonuri neutre și folosind termeni Latinești atunci când ne aflăm în prezența pacienților noștri care nu mai au nicio șansă, dar mi-am dat de îndată seama că era puțin probabil ca Eschimosul să priceapă limba Engleză.

– Întoarceți-l pe spate, *ne-a ordonat Sir John.*

L-am întors cu multă grijă și, deși cred că bătrânul băștinaș suferea niște dureri inimaginabile, acesta a rămas conștient pe tot parcursul examinării noastre, însă nu a scos niciun sunet. Acum ochii îi erau ațintiți asupra chipului Conducătorului expediției noastre.

Sir John s-a aplecat spre el și, ridicând Vocea și vorbind foarte rar, de parcă s-ar fi adresat unui Copil Surd, ori unui Cretin, a zbierat:

– Cine... EȘTI?

Eschimosul a continuat să-l privească, dar nu i-a răspuns.

– Cum... te... cheamă? *a răcnit Sir John.* Din... ce... trib... ești?

Muribundul nu a răspuns nici acum.

Sir John a clătinat din cap dezgustat. Nu știu însă dacă această aversiune a lui fusese provocată de Rana Adâncă din pieptul Eschimosului, ori de încăpățânarea dovedită de acesta.

– Unde este celălalt aborigen? *l-a întrebat Sir John pe Stanley.*

Medicul-șef, care aplica pansamente pe rana bătrânului, încercând măcar să încetinească, dacă nu să oprească cu totul șuvoiul de sânge ce se scurgea din plămânul sălbaticului, făcu un semn cu capul în direcția draperiei.

– Doctorul McDonald se îngrijește de ea, Sir John.

Atunci, Sir John a dat la o parte pătura cu un gest nervos. Am auzit niște bolboroseli, câteva cuvinte incoerente, apoi Șeful Expediției noastre a reapărut, atât de violaceu la față, că mi-a stat o clipă inima în loc de teamă ca nu cumva comandantul nostru de șaizeci și unu de ani să fi făcut un atac cerebral.

Apoi chipul lui Sir John se albi cu totul din cauza șocului.

Prea târziu mi-am dat seama că probabil o văzuse pe tânără în pielea goală. Căci, doar cu câteva minute înainte de acest incident, observasem printr-o deschizătură a draperiei cum McDonald îi făcea semne să-și scoată parka aceea din blană de urs, iar fata dădea din cap, arătând că a înțeles, și și-a scos haina sub care s-a dovedit că nu mai purta absolut nimic. Atunci eu eram mult prea preocupat de pacientul meu ca să mă uit mai bine, dar am remarcat totuși că aceasta era o modalitate extrem de inteligentă prin care puteai păstra ridicată temperatura corpului sub stratul acela de blană groasă – într-adevăr, era o metodă mult mai ingenioasă decât cea folosită de noi, echipa de recunoaștere a bietului locotenent Gore, ce presupunea multiple rânduri de haine din Lână. Sub blana unui animal, trupul se poate încălzi atunci când îi este frig, așa cum se poate răcori la nevoie, atunci când eforturile făcute sunt mult prea mari, deoarece transpirația noastră trece imediat în perii blănii respective. Pe de altă parte, toate lâneturile acelea pe care le purtaserăm noi, Britanicii cei civilizați, se îmbibaseră imediat de Sudoare, nu avuseseră cum să se usuce, ba, mai mult, înghețaseră pe noi atunci când nu mai făceam efort, nemaiavând cum să ne Apere de Gerul de afară. Nu am nicio îndoială că, atunci când ne-am Întors pe Navă, hainele noastre cântăreau de două ori mai mult ca la plecare.

– A... a... am să revin într-un moment mai bun, *s-a bâlbâit Sir John, trecând pe lângă noi.*

Căpitanul Sir John Franklin părea profund zguduit, însă n-aș putea spune dacă din cauza Goliciunii Edenice a tinerei femei, ori dacă din cauza unui alt lucru pe care îl văzuse acolo. A părăsit Infirmeria fără să mai rostească vreun cuvânt.

O clipă mai târziu am fost chemat de McDonald în ungherul din spate. Fata – de fapt deja tânără femeie, deoarece s-a dovedit științific că persoanele de sex femeiesc din triburile primitive ajung la pubertate mult mai devreme decât domnișoarele din societățile civilizate – își îmbrăcase din nou parka cea voluminoasă și pantalonii din piele de focă. Doctorul McDonald părea și el destul de agitat, aproape supărat, iar atunci când l-am întrebat ce problemă are, a făcut un gest spre eschimosă, cerându-i să-și deschidă gura. Apoi a luat o lanternă și o oglindă convexă ca să focalizeze lumina și mi-a arătat.

Fetei îi fusese amputată limba aproape de rădăcină. Am observat – iar McDonald a fost de acord cu mine – că îi mai rămăsese atât cât să poată înghiți și să mănânce, de bine, de rău. Dar, în mod evident, nu mai era în stare să articuleze sunete complexe – presupunând că am putea spune despre vreuna din limbile vorbite de Eschimoși că ar fi complexe. Cicatricele erau vechi. Clar, limba nu-i fusese retezată de curând.

Mărturisesc că m-am dat înapoi Oripilat. Cine ar fi în stare să facă una ca asta unui biet copil – și de ce? Însă, atunci când am folosit termenul „amputare", Doctorul McDonald m-a corectat cu blândețe, șoptindu-mi:

– Uită-te mai bine, domnule doctor Goodsir. Nu este vorba despre o amputare chirurgicală, nu este nici precisă și nici circulară, și nu a fost făcută cu un instrument tăios, nici măcar cu unul rudimentar, cum ar fi un cuțit făcut din piatră ca acelea folosite în Neolitic. Limba bietei fetițe a fost mâncată cu multă vreme în urmă – și nu există nici cea mai mică posibilitate s-o fi făcut ea însăși, deoarece a fost mâncată prea aproape de rădăcină.

M-am mai retras un pas de lângă femeie.

– Mai este mutilată și în alte locuri? *l-am întrebat eu pe Latinește din obișnuință. Citisem despre existența unor obiceiuri barbare pe Continentul Negru și în rândurile Mahomedanilor, care își tăiau împrejur femeile cu bestialitate, parodiind tradiția Mozaică a circumciziei bărbaților.*

– Nu, nicăieri, *mi-a răspuns McDonald.*

Și atunci am crezut că înțeleg motivul palorii subite și șocului evident suferit de Sir John, însă, atunci când l-am întrebat dacă îi împărtășise această informație și comandantului nostru, doctorul de pe Terror *m-a asigurat că nu suflase o vorbă. Sir John intrase acolo, o văzuse despuiată pe tânăra eschimosă și ieșise imediat, într-o stare de agitație puternică. Apoi, McDonald tocmai începuse să-mi prezinte concluziile examenului fizic pe care i-l făcuse prizonierei noastre, când am fost întrerupți de Doctorul Stanley.*

Primul gând care mi-a trecut prin minte a fost că murise bătrânul Eschimos, însă s-a dovedit că nu era

Cazul. Eram chemat la raport în fața lui Sir John și a celorlalți Căpitani.

Mi-am dat seama că relatarea mea despre cele observate în legătură cu decesul locotenentului Gore i-a dezamăgit pe Sir John, Comandantul Fitzjames și Căpitanul Crozier. În mod normal, această constatare m-ar fi Necăjit extrem de mult; însă astăzi – poate din cauza Surmenajului meu teribil și a Transformărilor de Natură Psihologică pe care le suferisem în compania Locotenentului Gore și a Echipei lui – dezamăgirea Superiorilor mei nu m-a Afectat câtuși de puțin.

Am început cu starea în care se afla Eschimosul rănit și am relatat ciudățenia cu limba lipsă a fetei. Când au auzit asta, căpitanii au șoptit ceva între ei, însă singurele întrebări ce mi-au fost adresate au venit din partea Căpitanului Crozier.

– Îți poți explica de ce i-ar fi făcut cineva una ca asta, domnule Goodsir?

– Nu am nici cea mai vagă idee, domnule.

– Să fi fost vreun animal? *insistă el.*

Nu am răspuns imediat.

– Se prea poate, *am răspuns eu în cele din urmă, deși mi-era foarte greu să-mi Imaginez un Carnivor Polar mâncându-i limba fetiței, fără s-o ucidă, însă. Pe de altă parte, era bine cunoscut faptul că acești Eschimoși obișnuiesc să conviețuiască alături de Câini Sălbatici, după cum prea bine văzusem cu propriii mei ochi la Golful Disko.*

Cu asta s-au terminat întrebările referitoare la cei doi Eschimoși.

În continuare mi s-au cerut detalii referitoare la decesul Locotenentului Gore și la Creatura care l-a ucis, iar eu am spus adevărul – că atunci încercam să salvez viața bătrânului Eschimos care apăruse din ceață și fusese împușcat de Soldatul Pilkington și că mi-am ridicat ochii doar în ultima clipă. Am explicat că nu sunt sigur de ceea ce mi se păruse că văd – în toată confuzia creată de vălătucii de ceață, zgomotele perturbatoare ale muschetei și pistolului locotenentului, câmpul meu vizual neadecvat de lângă sanie, unde mă așezasem în genunchi pentru a da rănitului primul ajutor, mișcarea rapidă a oamenilor și a cetii – și anume: o formă albă și uriașă care-l înghițea pe nefericitul ofițer, fulgerarea pistolului său și iar ceața care învăluia totul.

– Dar poți să spui cu mâna pe inimă că era un urs alb? *m-a întrebat Comandantul Fitzjames.*

Am ezitat.

– Dacă a fost un Urs Alb, am zis eu în cele din urmă, a fost un specimen neobișnuit de mare de Ursus maritimus. *Am avut impresia că era vorba despre un carnivor asemănător cu un urs – trup uriaș, brațe gigantice, cap mic, ochi ca de obsidian*[1] *– dar toate aceste detalii nu mi-au fost la fel de clare cum vi le înfățișez eu acum. Mai cu seamă îmi amintesc cum acea creatură a apărut de nicăieri – pur și simplu s-a înălțat*

[1] Rocă vulcanică cu aspect sticlos (n. tr.).

de jur împrejurul Locotenentului Gore – și că era de două ori mai înalt decât el. Extrem de șocantă imagine.

– Sunt convins că așa a fost, *a comentat Sir John pe un ton care mie mi s-a părut uscat, aproape sarcastic.* Dar, spune-mi, doctore Goodsir, ce altceva să fi fost dacă nu era un urs?

Nu a fost prima dată când am observat că Sir John nu mi se adresează cu Rangul meu cuvenit de Doctor. Întotdeauna îmi spunea doar „Domnule", așa cum i-ar fi spus oricărui marinar de rând, ori subofițer fără școală. Doi ani mi-au trebuit ca să înțeleg că vârstnicul comandant de expediție, față de care eu nutream un respect deosebit, nu avea niciun pic de considerațiune pentru unul dintre doctorii de pe navă.

– Nu știu, Sir John, *i-am răspuns eu, dorindu-mi să mă pot întoarce la pacientul meu.*

- Mi s-a spus că ai manifestat un interes deosebit față de urșii albi, domnule Goodsir, *a continuat Sir John.* Pentru care motiv anume?

– Poate că știți că am la bază studii aprofundate de anatomie, Sir John. Și înainte de a mă îmbarca în această expediție, visam să devin naturalist.

– Și acum nu mai visezi? *m-a întrebat Căpitanul Crozier cu accentul lui dulce de irlandez.*

Am ridicat din umeri.

– Nu mi se pare că aș putea excela în domeniul acesta.

– Cu toate astea, ai făcut disecții pe unii dintre urșii albi pe care i-am împușcat pe Insula Beechey,

a stăruit cu îndârjire Sir John. Le-ai studiat scheletul și musculatura.

– Întocmai, Sir John.

– Crezi că rănile locotenentului Gore ar fi putut fi făcute de un asemenea animal?

Am ezitat o clipă. Examinasem trupul bietului Graham Gore înainte de a-l încărca pe sanie pentru călătoria de coșmar înapoi peste banchiză.

– Da, Sir John, *i-am răspuns eu.* Din câte știm, ursul alb polar din regiunea aceasta este cel mai mare animal de pradă de pe pământ. Ar putea cântări de două ori mai mult decât ursul grizzly, despre care se cunoaște că este cel mai mare și mai feroce urs din America de Nord. Și l-ar putea întrece în înălțime cu un metru, atunci când se ridică pe picioarele din spate. Este un animal de pradă foarte puternic, capabil să zdrobească pieptul unui om și să-i reteze coloana vertebrală, așa cum s-a întâmplat în cazul locotenentului Gore. Mai mult încă, ursul alb polar este singurul animal de pradă care vânează oameni.

Comandantul Fitzjames și-a dres glasul.

– Crede-mă, domnule doctor Goodsir, *mi-a zis el încetișor,* eu am văzut în India un tigru feroce care – după spusele localnicilor – mâncase treisprezece oameni.

Am dat din cap, dându-mi seama că eram la capătul puterilor. Oboseala avea asupra mea efectul unei Băuturi Tari.

– Sir John... domnule comandant... domnilor, spre deosebire de mine, dumneavoastră ați avut

privilegiul de a vedea mult din lumea aceasta. Însă, din lecturile mele destul de vaste pe această temă, am aflat că toate celelalte carnivore de uscat – lupii, leii, tigrii, alte specii de urși – atacă omul doar dacă sunt provocate, iar unii dintre ei, ca tigrul acela despre care vorbiți, domnule comandant Fitzjames, ajung să mănânce oameni numai dacă sunt siliți de împrejurări – adică dacă vreo boală sau vreo rană îi împiedică să-și vâneze prada naturală. Dar numai ursul alb polar – *Ursus maritimus* – are obiceiul să vâneze oamenii.

Crozier a dat din cap în semn de aprobare.

– De unde ai aflat toate astea, domnule doctor Goodsir? Din cărți?

– Într-o oarecare măsură, domnule. Dar atunci când am fost în Golful Disko, am petrecut mult timp de vorbă cu localnicii despre comportamentul urșilor. De asemenea, i-am întrebat ce știu despre acești urși și pe domnul căpitan Martin de pe *Enterprise*, și pe domnul căpitan Dannert de pe *Prince of Wales* când am ancorat alături de navele lor, în Golful Baffin. Iar acești doi domni mi-au răspuns cu multă amabilitate și m-au pus în legătură cu câțiva membri ai echipajelor lor – inclusiv cu doi vânători bătrâni de balene care petrecuseră fiecare peste zece ani în zona Arcticii. Și am aflat astfel multe povești despre cum îi vânează urșii albi pe eschimoșii din regiune, ba chiar despre cum atacă uneori oamenii de pe navele blocate între ghețuri. Un marinar în vârstă – mi se pare că îl chema

Connors – mi-a povestit cum urșii au mâncat doi bucătari de pe nava lui în '28... unul dintre aceștia a fost înșfăcat de lângă plita lui pe puntea inferioară, în vreme ce restul oamenilor dormeau.

Căpitanul Crozier a zâmbit la auzul cuvintelor mele.

– Poate că nu ar trebui să dăm crezare oricărei povești spuse de marinarii bătrâni, domnule doctor Goodsir.

– Nu, domnule. Firește că nu, domnule.

– Asta a fost tot, deocamdată, domnule Goodsir, *mi-a spus Sir John.* Te vom chema dacă vom mai avea întrebări.

– Da, domnule, *am răspuns eu istovit și am dat să mă înapoiez în infirmerie.*

– Mai stai puțin, domnule doctor Goodsir, *m-a strigat comandantul Fitzjames înainte să ies pe ușa cabinei lui Sir John.* Eu mai am o întrebare, deși mi-e rușine să recunosc că nu știu răspunsul. Pentru ce ursul alb este numit *Ursus maritimus?* Sper că nu din cauza apetitului lui pentru marinari.

– Nu, domnule, *i-am răspuns eu.* Cred că i s-a dat numele acesta pentru că este mai degrabă un mamifer acvatic, decât un animal de uscat. Am citit numeroase relatări despre urși albi care au fost zăriți la sute de mile în largul mării, iar domnul căpitan Martin de pe *Enterprise* mi-a spus că, deși ursul este foarte rapid pe uscat sau pe gheață – ajungând la viteze de peste patruzeci de kilometri pe oră – atunci când este în apă, se dovedește a fi unul

dintre cei mai buni înotători din ocean, capabil să străbată chiar și șaizeci, șaptezeci de mile marine, fără pauză de odihnă. Domnul căpitan Dannert mi-a povestit și el că, odată, nava lui înainta cu vânt de pupa cu o viteză de opt noduri pe oră, în largul mării, iar doi urși albi au ținut pasul cu ea pe o distanță de zece mile și apoi pur și simplu au luat-o înainte și au înotat spre sloiurile plutitoare din zare, cu viteza și grația delfinilor. De aici și denumirea ce li s-a dat... *Ursus maritimus*... un mamifer, desigur, însă o vietate a mării.

– Mulțumesc, domnule Goodsir, *mi-a zis Sir John.*

– Cu foarte multă plăcere, Sir John, *i-am răspuns eu și am ieșit.*

continuare la 4 iunie 1847

Eschimosul a murit la câteva minute după miezul nopții. Dar, mai întâi, a vorbit.

La vremea aceea eu aținisem în șezut, cu spatele sprijinit de peretele Infirmeriei, dar m-a trezit Stanley.

Bătrânul cu părul alb se zbătea pe Masa Chirurgicală. Dădea din brațe de parcă ar fi încercat să înoate prin aer. Hemoragia din plămânul perforat se înrăutățise, iar acum îi curgeau valuri de sânge din gură, pe bărbie și pe pieptul bandajat.

Când mi-am îndreptat lanterna spre el, s-a ridicat și fata Eschimos din colțul unde dormise până atunci și ne-am aplecat toți trei deasupra lui.

Bătrânul și-a îndoit unul din degetele-i groase și s-a împuns cu el în piept chiar lângă rana făcută de glonț. Cu fiecare icnet, valuri tot mai mari de sânge arterial se revărsau afară din el, însă nu am avut nicio îndoială că ceea ce ar fi putut părea accese de tuse erau în realitate niște cuvinte bolborosite și abia articulate. Mi le-am notat cu o bucată de cretă pe plăcuța de ardezie pe care Stanley și cu mine o foloseam ca să comunicăm atunci când dormeau pacienții și nu voiam să-i deranjăm.

– Angatkut tuquruq! Quarubvitchuq... angatkut turquq... Paniga... tuunbaq! Tanik... nulabmiu tuqutauyasiruq... umiaqpak tuqutauyasiruq... nanuq tuqutkaa! Paniga... tunbaq nanuq... angatkut ququruq!

Și atunci hemoragia i s-a înrăutățit atât de tare, că nici n-a mai putut să vorbească. Sângele țâșnea din el ca o fântână arteziană, ca un gheizer, înecându-l, sufocându-l. Și, cu toate că Stanley și cu mine l-am ridicat în capul oaselor, încercând să-i eliberăm căile respiratorii, nu inhala decât sânge. După o ultimă clipă de agonie cumplită, pieptul lui și-a încetat zbuciumul, bătrânul s-a prăbușit în brațele noastre, iar privirea i-a devenit fixă și sticloasă. Stanley și cu mine l-am întins la loc pe masă.

– Ai grijă! *a țipat Stanley.*

La început n-am înțeles ce voia celălalt doctor – bătrânul murise, căci nu mai avea puls și nu-i simțeam nici respirația –, dar m-am întors și am văzut-o pe Eschimosă.

Femeia luase unul dintre bisturiele murdare de sânge de pe masa noastră de lucru și venea spre mine cu el ridicat deasupra capului. Mi-a fost clar că nu eu o interesam – căci avea privirea ațintită asupra Chipului Mort al celui care-i fusese, probabil, tată, ori soț, ori frate. Pentru că nu știam absolut nimic despre obiceiurile Păgâne ale tribului ei, în acele câteva secunde mi-au trecut prin minte nenumărate Imagini – fata scoțându-i inima din piept și, de ce nu, mâncând-o, într-un soi de ritual oribil; sau scoțându-i ochii; sau tăindu-i un deget; sau doar adăugând o altă tăietură la împletitura de cicatrice care acopereau trupul bătrânului, aidoma tatuajelor pe care și le fac marinarii.

Dar n-a făcut nici una, nici alta. Înainte s-o prindă Stanley și pe când mie nu-mi trecea nimic mai bun prin minte decât să mă aplec peste bătrân și să-l protejez cu trupul meu, fata Eschimos a aruncat bisturiul cu o dexteritate demnă de un chirurg – evident că era obișnuită să folosească cuțite extrem de tăioase – și a retezat șiretul din piele netăbăcită de care era prinsă amuleta.

A înhățat figurina de piatră albă mânjită cu sânge și având forma unui urs și a ascuns-o undeva sub parka cu care era acoperită. Apoi a pus bisturiul la locul lui de pe masă.

Stanley și cu mine ne-am uitat profund uimiți unul la altul. După aceea medicul-șef de pe Erebus *s-a dus să-l trezească pe marinarul care avea Infirmeria în grija lui și l-a trimis să-i anunțe pe ofițerul de cart și pe căpitan că Eschimosul a murit.*

continuare la 4 iunie 1847

L-am îngropat pe Eschimos pe la ora unu și jumătate dimineața – în timpul celui de-al treilea cart. Mai bine zis, la ordinele lui Sir John, i-am aruncat trupul înfășurat în pânză într-una din găurile făcute în gheață cam la vreo douăzeci de metri de navă. Aceasta era singura gaură făcută în gheață groasă de cinci metri pe care oamenii reușiseră s-o mențină deschisă în vara aceea, pentru a avea acces la apa de dedesubt – căci, după cum am spus și mai devreme, de nimic nu se tem mai mult marinarii așa cum se tem de incendii. Când Stanley și cu mine ne forțam să îndesăm cadavrul prin pâlnia îngustă, auzeam de la sute de metri depărtare zgomot de târnăcoape și înjurăturile celor douăzeci de oameni din schimbul de noapte care încercau să facă o altă gaură în gheață, mai cuviincioasă, pentru funeraliile Locotenentului Gore din ziua următoare – de fapt, din aceeași zi, doar că mai târziu.

În miez de noapte, era totuși suficientă lumină ca să putem citi un verset din Biblie – dacă am fi adus vreunul din noi Biblia pe gheață, ceea ce, firește, nu o făcuse nimeni –, iar această lumină ne-a ajutat pe noi, cei doi medici și pe cei doi marinari cărora li se ordonase să ne ajute, să împingem, să îndesăm și, într-un final, să reușim să aruncăm trupul Eschimosului cât mai adânc în gheața cea albastră și, de acolo, în Apa Întunecată de la fund.

Tânăra Eschimos a stat alături de noi și urmărindu-ne din priviri, tot fără să manifeste vreo emoție. Începuse să bată vântul de la vest nord-vest, iar șuvițele

ei negre de păr îi ieșiseră de sub glugă, zburătăcindu-i peste obraji ca penele unui corb.

Am fost singurii membri ai acestui Grup Îndoliat – medicul Stanley, cei doi marinari care gâfâiau și înjurau în surdină, tânăra băștinașă și cu mine – până când Căpitanul Crozier și un tânăr locotenent înalt și subțire ni s-au alăturat și au urmărit ultimele momente ale eforturilor noastre. În cele din urmă, trupul Eschimosului a alunecat prin ultimii doi metri ai canalului din gheață și a dispărut în curenții întunecați de dedesubt.

– Sir John a dat ordine ca femeia să nu fie lăsată să înnopteze pe *Erebus*, *a șoptit Căpitanul Crozier.* Am venit s-o luăm pe *Terror.*

Apoi i s-a adresat locotenentului cel înalt, al cărui nume îmi aduc acum aminte că era Irving.

– John, de acum tu răspunzi pentru ea. Găsește-i un loc unde să n-o vadă oamenii – poate lângă magaziile de după infirmerie – și ai grijă să nu pățească ceva.

– Am înțeles, să trăiți!

– Scuzați-mă, domnule căpitan, *am intervenit eu.* De ce nu o lăsați să se întoarcă la ai ei?

Crozier zâmbi.

– În mod normal aș fi și eu de acord cu această propunere, domnule doctor. Dar pe o rază de cinci sute de kilometri în jur nu se află nicio așezare de eschimoși, nici măcar un sat cât de mic. Ei sunt o populație nomadă, sigur că da – mai ales aceia pe care noi îi numim Muntenii din Nord, dar ce anume i-a făcut pe bătrân și pe tânăra aceasta să înainteze

atât de mult spre nord pe calotă în vara aceasta extrem de geroasă, când aici nu sunt nici balene, nici morse, nici foci, nici karibu și nici vreun alt fel de animal, cu excepția urșilor albi și a creaturii ucigașe dintre ghețuri?

N-am avut răspuns, dar vorbele lui nu aveau nicio legătură cu întrebarea pe care i-o pusesem.

– S-ar putea să ajungem în situația, *a continuat Crozier*, când viețile noastre să depindă de prietenia cu acești eschimoși. S-o lăsăm să plece înainte de a apuca să ne împrietenim cu ea?

– Dar i-am ucis soțul sau tatăl sau ce-o fi fost bătrânul ăla, *a intervenit Stanley, cu ochii la tânăra mută care încă mai privea în adâncul găurii din gheață.* S-ar putea ca această Doamnă a Tăcerii – Lady Silence cum îi zic eu – să nu aibă chiar cele mai binevoitoare simțăminte față de noi.

– Exact, *l-a aprobat Căpitanul Crozier.* Și avem suficiente probleme și așa fără să ne mai facem griji că o fetișcană va atâța împotriva noastră un grup de eschimoși furioși care să se urce la bord și să ne ia gâturile când dormim. Nu, eu cred că Sir John are dreptate în această privință... ea trebuie să rămână cu noi până vom chibzui mai bine și vom hotărî ce anume să facem cu ea... și nu doar cu ea, dar și cu noi înșine.

Și Căpitanul Crozier i-a adresat un zâmbet larg lui Stanley. Cred că în doi ani a fost prima oară când l-am văzut pe Căpitanul Crozier surâzând.

– Lady Silence. Asta-i bună, Stanley. Foarte bună. Haide, John. Veniți, domniță.

S-au îndreptat spre vest prin zăpada spulberată de vânt, către creasta de gheață din apropiere. Eu am urcat taluzul de zăpadă înapoi pe Erebus *și m-am dus în cabina mea micuță care acum mi se părea a fi Raiul pe Pământ, pregătit să mă cufund în primul somn sănătos de când, cu zece zile în urmă, plecasem cu echipa Locotenentului Gore peste ghețuri, spre sud, sud-est.*

15

FRANKLIN

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
11 iunie 1847

Până în ziua când avea să moară, Sir John își revenise aproape complet din șocul suferit atunci când o văzuse pe tânăra eschimos în pielea goală.

Era aceeași tânără, aceeași târfă adolescentă și murdară din tribul Cooper pe care o trimisese Diavolul să-l ademenească în timpul primei lui expediții din 1819, sortită eșecului. Aceeași desfrânată pe nume Ciorăpeiverzi, care-i încălzise patul lui Robert Hood. O, da, Sir John era convins. Pielea acestei ispite era tot cafenie, părând a străluci chiar și pe întuneric, sânii îi erau la fel de rotunzi și obraznici, sfârcurile îi erau la fel de închise la culoare, iar smocul de păr de deasupra sexului era tot negru, ca pana corbului.

Da, era același demon, același succubus.

Șocul suferit de căpitanul Sir John Franklin atunci când o văzuse în infirmerie, despuiată pe masa de

consultații a doctorului McDonald – *pe propria lui navă, pentru numele lui Dumnezeu* – fusese unul profund, însă Sir John era sigur că reușise să-și ascundă reacția în fața doctorilor și a celorlalți ofițeri pe tot parcursul acelei zile tulburătoare și parcă nesfârșite.

Ceremonia funerară a locotenentului Gore a avut loc târziu în ziua de vineri, patru iunie. Fusese nevoie de multă muncă și de peste douăzeci și patru de ore până când oamenii au reușit să sfredelească gheața până la apă, pentru ca tradiționala înmormântare pe mare să se poată desfășura cum se cuvine. Au folosit mai întâi praf de pușcă, pentru a străpunge primii trei metri de gheață tare ca piatra, apoi, cu târnăcoape și cazmale, au săpat un crater prin ultimii doi până la apă. Pe la amiază, atunci când au terminat, domnul Weeks, marangozul de pe *Erebus*, și domnul Honey, marangozul de pe *Terror*, au confecționat un eșafodaj din lemn, foarte inteligent conceput, cam de trei metri lungime și de aproape doi lățime. Echipe de lucru, înarmate cu pari lungi, stăteau în jurul craterului ca să împiedice formarea gheții.

La temperatura relativ înaltă a navei, trupul locotenentului Gore intrase într-un proces rapid de descompunere, drept care marangozii au construit un sicriu extrem de rezistent din lemn de mahon, căptușit cu lemn aromat de cedru, cu un strat din plumb la mijloc, în locul obișnuitelor tolbe cu gloanțe introduse în sacul din pânză în care se afla cadavrul, ca să-l scufunde. Domnul Smith, fierarul, a confecționat și a gravat o minunată placă funerară din cupru, pe care

a bătut-o de capacul din mahon al coșciugului. Întrucât ceremonia urma să fie un soi de amestec între înmormântarea pe țărm și cea în mare, Sir John precizase că sicriul trebuia să fie suficient de greu ca să se ducă la fund de îndată ce era pus în apă.

Când a început primul cart scurt al zilei – la ora 4:00 p.m. – companiile celor două nave s-au adunat la patru sute de metri distanță de *Erebus*, în locul unde urma să fie înmormântat locotenentul. Sir John le ordonase tuturor să fie prezenți la ceremonie, cu excepția doar a câtorva santinele rămase pe nave. Ba, mai mult, le ceruse să nu își pună haine groase peste uniformele de gală. Și astfel, la ora stabilită, mai mult de o sută de oameni, ofițeri și marinari, vineți de frig, dar frumos îmbrăcați, se adunaseră pe gheață.

Coșciugul în care se afla locotenentul Gore a fost coborât peste bordul lui *Erebus* și apoi fixat cu frânghii de o sanie supradimensionată, anume pregătită pentru trista destinație a acelei zile. Sir John își donase propriul steag britanic cu care a fost acoperit sicriul. Apoi, treizeci și doi de marinari, douăzeci de pe *Erebus* și doisprezece de pe *Terror*, începură să tragă sania funerară către locul unde urma să aibă loc înmormântarea. Patru dintre marinarii cei mai tineri, încă elevi de marină – George Chambers și David Young de pe *Erebus*, Robert Golding și Thomas Evans de pe *Terror* – interpretau un marș funerar la tobe acoperite cu pânză neagră. În urma cernitului cortegiu veneau căpitanul Sir John Franklin, comandantul Fitzjames, căpitanul Crozier și restul ofițerilor și marinarilor de

pe ambele nave, unde rămăseseră acum doar câțiva străjeri.

La locul pregătit pentru înmormântare, un grup de soldați ai Marinei Regale, în uniforme roșii, stăteau în poziție de drepți, cu armele la îndemână, pregătiți să dea onorul. Sub comanda sergentului David Bryant, în vârstă de treizeci și trei de ani, făcând parte din echipajul de pe *Erebus*, acest grup era format din caporalul Pearson, soldatul Hopcraft, soldatul Pilkington, soldatul Healey și soldatul Reed, de pe *Erebus* – singurul care lipsea din efectivul de militari ai Marinei de pe nava amiral era soldatul Braine care murise cu o iarnă în urmă și fusese îngropat pe Insula Beechey – precum și sergentul Tozer, caporalul Hedges, și soldații Wilkes, Hammond, Heather și Daly de pe HMS *Terror*.

Tricornul și sabia locotenentului Gore erau purtate în spatele saniei funerare de către locotenentul HTD. Le Vesconte, care preluase îndatoririle de comandă ale lui Gore. Alături de Le Vesconte mergea locotenentul James W. Fairholme, ducând pe braţe o pernă din catifea albastră pe care erau expuse cele șase medalii primite de tânărul Gore în anii de serviciu în Marina Regală.

Când sicriul se apropie de crater, șirul de doisprezece infanteriști se rupse, formând un culoar. Soldații se întoarseră cu fața la cortegiu și rămaseră cu arma la picior cât timp trecură printre ei sania funerară, garda de onoare și celelalte persoane.

Mai mult alunecând decât mergând normal, cei o sută de oameni își ocupară locurile în jurul craterului.

Unii chiar se cățărară pe crestele de gheață din apropiere pentru a vedea mai bine ceremonia, iar Sir John, în fruntea căpitanilor săi, urcă pe estrada improvizată în capătul dinspre est al dreptunghiului săpat în banchiză. Încet, cu foarte mare grijă, cei treizeci și doi de marinari care trăseseră sania până acolo așezară cosciugul greu pe platforma din lemn ce avea să-i fie vremelnic loc de popas în drumul spre apele negre. Pe sub el, aceiași marinari trecuseră trei otgoane groase cu ajutorul cărora urmau să-l coboare în adâncuri.

Când bătăile înăbușite ale tobelor încetară, toți cei prezenți își scoaseră pălăriile. Vântul rece ciufuli părul lung al oamenilor, păr proaspăt spălat pentru această ceremonie, pieptănat îngrijit și strâns cu panglici la ceafă. Ziua era friguroasă – doar minus cincisprezece grade la ultima măsurare făcută la începutul cartului de la 3.00 p.m. – însă cerul arctic, plin cu cristale de gheață, devenise o boltă compactă de lumină aurie. Ca și cum ar fi vrut să-l onoreze și el pe locotenentul Gore, soarele palid se înconjurase cu alți trei sori – parhelii – uniți printr-un nimb de culori prismatice. Mulți dintre cei prezenți acolo își plecară capetele cu pioșenie în fața acestei priveliști cum nu se poate mai adecvate momentului.

Sir John oficie Slujba pentru Morți, cu vocea lui puternică, ușor de auzit de cei o sută zece oameni de acolo. Cunoșteau cu toții ceremonia. Cuvintele erau mângâietoare. Răspunsurile erau știute. Nimeni nu mai dădu atenție vântului înghețat, în vreme ce binecunoscutele fraze răsunau pe tot întinsul calotei polare.

– Încredințăm trupul acesta adâncurilor, în așteptarea învierii și a vieții, atunci când Marea își va abandona morții lumii ce va să vină, prin Domnul nostru Iisus Hristos, care, venind, ne va schimba mârșavul trup, ca să-i fim asemeni Lui în glorie, când toate lucrurile măreței creații i se vor supune.

– Amin, rostiră oamenii.

Cei doisprezece soldați din Marina Regală își ridicară muschetele și traseră trei salve, primele două de câte patru focuri, ultima doar de trei.

La zgomotul produs de prima salvă, locotenentul Le Vesconte făcu un semn din cap, iar Samuel Brown, John Weeks și James Rigden scoaseră scândurile de sub sicriul greu, care rămase suspendat în cele trei otgoane. La cea de-a doua salvă a fost coborât până la suprafața apei negre. La ultima, otgoanele au fost trase încet, până ce coșciugul cu placa din cupru – și cu medaliile și sabia locotenentului Gore așezate pe lemnul de mahon – dispăru în adâncuri.

Urmă apoi o ușoară tulburare a apelor reci, otgoanele fură trase și strânse. Acum nu se mai vedea nimic în deschizătura dreptunghiulară din gheață. Dispăruseră și parheliile, și nimbul în culorile curcubeului, lăsând soarele roșu și sever singur sub cupola cerului.

Oamenii se risipiră tăcuți spre navele lor. Trecuse doar o jumătate de oră de când începuse cartul scurt, de la 4:00 p.m. Pentru majoritatea marinarilor venise vremea mesei de seară și a celei de-a doua porții de grog pe ziua respectivă.

Ziua următoare, sâmbătă, cinci iunie, pe când ambele echipaje se înghesuiau pe punțile inferioare, deasupra lor explodă a doua furtună năprasnică a verii polare. Gabierii au fost chemați jos, iar cei câțiva care mai rămaseră de pază pe punte aveau grijă să stea deoparte de orice catarg ori obiect din metal. Și vremea se dezlănțui furibundă: fulgerele detonau prin ceața deasă, tunetele se rostogoleau la nesfârșit, trăsnetele uriașe loveau întruna paratrăsnetele de pe catarge și acoperișul cabinelor, iar degetele albastre ale Focului Sfântului Elmo alunecau de-a lungul vergilor și se furișau prin tachelaj. Străji cu chipurile descompuse de spaimă coborau sub punte după încheierea cartului și le povesteau camarazilor lor, care ascultau cu ochii mari de uluire, povești despre sferele de foc care săreau și se dădeau de-a dura pe gheață. Mai târziu, în aceeași zi, când furtuna și descărcările electrice deveniseră și mai violente – dacă așa ceva era cu putință –, marinarii de cart raportară că o creatură uriașă, mult prea mare ca să fie urs, se mișca printre crestele de gheață, acum ascunsă de ceață, acum vizibilă, una sau două clipe, la lumina fulgerelor. Uneori, mai spuseră ei, forma aceea umbla în patru labe, aidoma unui urs. Alteori, se jurau ei, umbla cu naturalețe pe două picioare. Și creatura aceea, mai ziceau ei, dădea târcoale navei.

Deși mercurul cobora în termometre, ziua de duminică era senină și cu opt grade mai rece decât precedenta, la amiază erau minus douăzeci și trei de grade, iar Sir John trimise vorbă că Slujba Divină

era obligatorie în ziua aceea și că se va ține la bordul lui *Erebus*.

De fapt, slujba de duminică era obligatorie în fiecare săptămână pentru ofițerii și marinarii de pe nava amiral – în lunile de iarnă Sir John obișnuia să o țină pe puntea inferioară – însă doar cei mai evlavioși membri ai echipajului de pe *Terror* traversau gheața până acolo ca să ia parte la ea. Deoarece această slujbă era obligatorie în Marina Regală, atât prin tradiție, cât și prin prevederile regulamentare, și căpitanul Crozier oficia Slujba Divină în zilele de duminică, însă, neavând la bord niciun preot, aceasta se rezuma uneori doar la citirea unor pagini din regulamentul de bord și nu dura mai mult de douăzeci de minute, spre deosebire de cele aproape două ore însuflețitoare cât ținea slujba lui Sir John.

Dar în duminica aceasta nu exista scăpare.

Căpitanul Crozier, ofițerii și marinarii de pe *Terror* traversară gheața până la *Erebus* pentru a doua oară în numai trei zile. De această dată, însă, își puseseră mantalele și hainele groase peste uniformele de gală și fură surprinși să afle că slujba urma să aibă loc pe puntea principală. Sir John avea s-o oficieze urcat pe dunetă. În ciuda cerului albastru – acum nu mai existau nici parhelii simbolice, nici vreo cupolă aurie din cristale de gheață –, vântul era *cumplit* de rece, iar oamenii se îngrămădiră unii în alții ca să se încălzească, în vreme ce ofițerii ambelor nave se strânseră în spatele lui Sir John, ca niște diaconi înfofoliți până sub ochi. Pe partea adăpostită de vânt se aliniară cei doisprezece

soldați de marină, cu sergentul Bryant în fața lor, iar subofițerii se strânseră lângă catargul principal.

Sir John se afla lângă habitaclul acoperit cu același drapel al Marii Britanii care fusese pus și peste sicriul locotenentului Gore și care „servea drept amvon", așa cum spunea regulamentul.

Predica n-a durat decât o oră, nesoldându-se cu degerături grave în rândul asistenței.

Din fire și vocație adept al Vechiului Testament, Sir John începu cu câteva referiri la profeți, concentrându-se mai mult asupra considerațiilor făcute de Isaia despre pământ:

– „Iată, Domnul deșartă pământul și îl pustiește, îi răstoarnă fața și îi risipește locuitorii..."

Și, încet-încet, până și cei mai nătângi marinari pricepură că, în realitate, Sir John Franklin se referă la expediția lor menită a descoperi Pasajul de Nord-Vest și la starea lor actuală – blocați în pustietățile de gheață, la 70° 05' latitudine nordică și 98° 23' longitudine vestică.

– „Pământul este pustiit și prădat: căci așa a grăit Domnul", continuă Sir John. „Groază, laț și groapă pentru *voi,* locuitori ai pământului... Și va veni vremea că cel care va fugi de groază va cădea în groapă, cel care va săpa din mijlocul gropii se va prinde în laț: căci zăgazurile cele de sus se vor deschide și temeliile pământului se vor clătina... Pământul se clatină, pământul se sfărâmă, pământul se crapă. Pământul se clatină ca un om beat..."

De parcă ar fi vrut să adeverească această profeție sumbră, un muget se ridică din gheţurile din jurul navei *Erebus*, iar puntea se zgudui sub tălpile oamenilor strânşi la slujba de duminică. Catargele şi vergile îmbrăcate în chiciură de deasupra lor părură a vibra, formând cercuri mici pe cerul palid. Dar niciun om nu ieşi din formaţie şi nici nu scoase vreun sunet.

Şi Sir John trecu de la Isaia la Apocalipsă, prezentându-le imagini şi mai înspăimântătoare despre ce îi aştepta pe cei care se lepădaseră de Domnul Dumnezeul lor.

– Dar ce se va alege de cel... de cei care nu-şi încalcă legământul făcut Domnului? Să trecem la IONA.

Majoritatea oamenilor răsuflară uşuraţi. Cunoşteau bine Cartea lui Iona.

– Domnul l-a trimis pe Iona la Ninive, cetatea cea mare, să strige împotriva răutăţii ei, declamă Sir John, a cărui voce, îndeobşte fără vlagă, căpătase vigoarea însufleţită a glasului predicatorilor anglicani. Dar Iona – aşa cum bine ştiţi şi voi, camarazi ai mei –, Iona a fugit de misiunea pe care i-o încredinţase Dumnezeu şi de faţa Lui. S-a coborât la Iofa şi a găsit acolo o corabie care mergea la Tars, dincolo de marginea lumii, gândindu-se că va putea ajunge dincolo de Împărăţia Domnului. „Dar DOMNUL a făcut să sufle pe mare un vânt năprasnic şi a stârnit o mare furtună, ameninţând să sfărâme corabia." Cunoaşteţi ce a urmat... ştiţi cum au strigat corăbierii vrând să ştie din pricina cui a venit peste ei nenorocirea şi au tras la sorţi şi sorţul a căzut pe Iona. „Atunci ei i-au zis: Spune-ne ce să-ţi

facem ca să se potolească marea? Iar el le-a răspuns: Luați-mă și aruncați-mă în mare și marea se va liniști față de voi, căci știu că din vina *mea* a venit peste voi această mare furtună." Dar la început corăbierii nu au vrut să-l arunce pe Iona peste bord, nu-i așa, camarazi? Nu – la bordul corabiei se aflau oameni bravi, de nădejde, excelenți marinari; și au vâslit din greu sperând să ajungă la mal. Dar au ostenit și s-au închinat la Dumnezeu și l-au sacrificat pe Iona, aruncându-l peste bord. Și în Biblie se mai spune – „DOMNUL a pregătit un pește mare să-l înghită pe Iona. Și Iona a stat în pântecele peștelui trei zile și trei nopți." Observați, camarazi, că Biblia nu spune că Iona ar fi fost înghițit de o *balenă*. Nu, nici vorbă! Peștele acesta nu era nici delfin, nici cașalot, nici balenă albastră, nici balenă ucigașă, nici balenă cu cocoașă ca acelea pe care le putem vedea noi în apele adânci, ori chiar în Golful Baffin în verile polare normale. Nu, nici vorbă! Iona a fost înghițit de un „pește mare" pe care Domnul îl pregătise anume pentru el – adică un monstru al adâncurilor pe care Iehova, Dumnezeul nostru, îl crease odată cu Facerea Lumii exact pentru acest scop, acela de a-l înghiți pe Iona într-o bună zi, iar în Biblie peștele acesta uriaș poartă uneori numele de Leviatan.

La fel și noi am fost trimiși în misiunea aceasta dincolo de capătul cunoscut al lumii, camarazi ai mei, am fost trimiși mai departe de Tarsis – care, din câte știm noi acum, se află în Spania – am fost trimiși acolo unde înșiși stihiile par a se răzvrăti, unde fulgerele cad asupra noastră din cerul înghețat, unde gerul nu

încetează, unde fiarele albe colindă pe suprafața înghețată a mării. Am fost trimiși într-un loc pe care niciun om civilizat, sau de alt soi, nu l-ar putea numi „acasă".

Dar nu am trecut dincolo de fruntariile Împărăției Domnului Dumnezeul nostru, camarazi ai mei! Așa cum Iona nu a cârtit în fața sorții lui și nici nu și-a blestemat pedeapsa, ci, din burta peștelui, a înălțat rugi fierbinți către Dumnezeu, trei zile și trei nopți încontinuu, la fel nici noi nu trebuie să cârtim, ci să acceptăm Voia Domnului care ne-a trimis în exilul acesta de trei nopți nesfârșite de iarnă în pântecele gheților. Și, la fel ca Iona, trebuie să ne rugăm la Domnul Dumnezeul nostru și să spunem: „Lepădat am fost dinaintea ochilor Tăi; dar iarăși voi vedea casa Ta cea sfântă. Apele mi-au intrat în *suflet*, adâncul genunii m-a împresurat, capul mi s-a afundat în papură. M-am pogorât în adâncul munților, în pământul ale cărui gratii *îmi* sunt veșnice zăvoare, dar Tu mi-ai scos viața din stricăciune, Doamne Dumnezeul meu. Și când sufletul mi se sfârșea în mine, mi-am adus aminte de DOMNUL: fie ca rugăciunea mea să ajungă la Tine, în casa Ta cea sfântă. Cei ce se lipesc de idolii deșerți îndepărtează îndurarea de la ei. Însă eu îți voi aduce jertfe strigându-mi recunoștința și voi împlini juruințele pe care le-am făcut. Mântuirea *vine* de la Domnul. Și DOMNUL a vorbit peștelui și peștele l-a vărsat pe Iona pe pământ."

Și, dragii mei camarazi, inimile voastre știu prea bine că am adus și vom continua să aducem jertfe Domnului strigându-ne recunoștința. Trebuie să ne

facem datoria așa cum am jurat. Prietenul și fratele nostru întru Hristos, locotenentul Graham Gore, fie-i somnul ușor la pieptul Domnului, a aflat primul că, în vara aceasta, nu va fi scăpare pentru noi din pântecele iernii Leviatane. A aflat că anul acesta nu vom scăpa din pântecele rece al gheţurilor. Aceasta este vestea pe care ne-ar fi adus-o dacă ar fi supravieţuit. Dar navele noastre sunt în bună stare, camarazi. Avem alimente pentru la iarnă, ba, la nevoie, chiar pentru mai mult timp... mult mai mult timp. Avem cărbuni ca să ne încălzim, avem căldura pe care o emană prietenia noastră și, mai ales, căldura pe care ne-o oferă certitudinea că Dumnezeul nostru *nu ne-a abandonat.* Încă o vară și o iarnă mai avem de îndurat în burta acestui Leviatan, camarazi, și vă jur că pronia cerească ne va ajuta să scăpăm din locul acesta îngrozitor. Pasajul de Nord-Vest este cât se poate de real; se află la doar câțiva kilometri dincolo de linia aceea a orizontului, spre sud-vest – locotenentul Gore aproape că l-a văzut cu ochii lui acum o săptămână – și într-acolo ne vom îndrepta noi peste câteva luni, atunci când se va fi sfârșit iarna aceasta nefiresc de lungă, căci ne vom striga năpasta către Domnul, iar El ne va auzi vocile chiar și din pântecul Iadului.

Pentru moment, camarazi, suntem chinuiţi de spiritul întunecat al acelui Leviatan, care a luat forma unui fioros urs alb – un simplu urs, un simplu animal necuvântător, dar care încearcă să-l slujească pe Necuratul. Și, precum Iona, și noi trebuie să ne rugăm la Domnul Dumnezeul nostru să alunge grozăvenia

asta de lângă noi. Și să avem certitudinea că Domnul ne va auzi și ne va asculta ruga.

Vă îndemn să omorâți animalul acesta, camarazi, căci este un simplu animal. Iar în ziua când va muri, indiferent de mâna cui, voi plăti tuturor, fără excepție, câte zece monede de aur din banii mei personali.

O rumoare se stârni printre oamenii înghesuiți în mijlocul punții.

– Zece monede de aur de persoană, repetă Sir John. Nu doar o recompensă pentru acela care va ucide bestia așa cum David l-a ucis pe Goliat, ci o recompensă pentru toți, în mod egal. În plus, vă veți primi în continuare solda de la Serviciul pentru Descoperiri Geografice, ba chiar și prima egală cu avansul pe care v-o promit eu astăzi. Iar în schimb nu vă cer decât să mai aveți răbdare încă o iarnă – cu mâncare bună, căldură din belșug și veselie – până la venirea dezghețului!

Dacă ar fi fost imaginabile râsetele în timpul Slujbei Divine, poate că în acest moment s-ar fi auzit câteva. Însă oamenii doar se priviră unii pe alții cu ochi mari pe chipurile lor palide, aproape degerate. *Zece monede de aur pentru fiecare.* Iar Sir John le promisese și o primă egală cu suma primită în avans și care-i convinsese, în primul și în primul rând, pe majoritatea dintre ei să se înroleze – douăzeci și trei de lire sterline! Într-o vreme când îți puteai închiria o casă cu șaizeci de peni pe săptămână... douăsprezece lire pe ani. Asta pe lângă solda marinarului de rând, în valoare de șaizeci de lire pe ani, plătită de Serviciul pentru Descoperiri Geografice – de trei ori mai mult

decât ar fi putut câștiga orice muncitor cu ziua pe uscat! Șaptezeci și cinci de lire pentru fiecare marangoz, șaptezeci pentru nostrom, optzeci și patru de lire pentru fiecare inginer.

Oamenii începură să surâdă, chiar dacă, pe furiș, băteau din picioare ca să nu le degere definitiv degetele.

– Am ordonat domnului Diggle de pe *Terror* și domnului Wall de pe *Erebus* să ne pregătească o cină de sărbătoare, în așteptarea triumfului nostru asupra acestor dificultăți vremelnice și ca semn al încrederii neabătute în succesul misiunii noastre, anunță Sir John de lângă habitaclul drapat cu steagul britanic. Pe ambele nave se vor servi astăzi porții duble de rom.

Cu fălcile căzute de uimire, marinarii de pe *Erebus* se priviră derutați. Cum adică, *Sir John Franklin* le dă voie să bea grog duminica – ba chiar porții duble?

– Rugați-vă împreună cu mine, camarazi, spuse Sir John. Doamne Dumnezeul nostru, Tatăl nostru ceresc, îndreaptă-Ți iarăși fața la noi și îndură-Te de robii tăi. Fericește-ne cu milostenia Ta, ca să ne veselim curând și să avem parte de bucurie tot restul zilelor noastre. Mângâie-ne din nou, după ce ne-ai năpăstuit, pentru toți anii când am îndurat opreliști în calea noastră. Arată-ne lucrarea Ta nouă, robilor Tăi, iar copiii noștri se vor ferici în fala Ta. Fie slava Domnului Dumnezeul nostru cu noi: ajută-ne să ne îndeplinim scopul, ajută-ne în strădaniile noastre. În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh. A Lui să fie slava, din neam în neam, în vecii vecilor. Amin.

– Amin, răspunseră o sută cincisprezece glasuri.

Vreme de patru zile și nopți după predica lui Sir John, în ciuda unei furtuni de zăpadă apărută pe neașteptate din nord-vest, care a redus vizibilitatea și a făcut traiul vrednic de plâns, marea înghețată a tot răsunat de răpăitul muschetelor și detunăturile puștilor. Toți oamenii care își găseau pretexte să coboare de pe nave – să vâneze; să îngrijească de găurile făcute în stratul gros de gheață; să ducă mesaje între cele două vase; să încerce noile sănii, în cazul marangozilor; să-l plimbe pe Neptun, câinele – toți aceștia erau înarmați și trăgeau la orice li se părea că mișcă prin zăpada spulberată ori prin ceața deasă. N-a murit nimeni, dar trei marinari s-au prezentat la doctorul McDonald sau la doctorul Goodsir ca să li se extragă alice din pulpe, gambe ori fese.

În ziua de miercuri, câțiva marinari, care nu reușiseră să găsească nicio focă, se întoarseră cu un urs alb mort – așezat pe două sănii legate între ele – și cu un pui de urs viu de mărimea unui viteluș.

Se auziră niște vociferări referitoare la cele zece monede de aur pentru fiecare om, dar chiar și cei care uciseseră animalul, la un kilometru și jumătate mai la nord de navă – ca să-l doboare fusese nevoie de douăsprezece focuri ale celor două muschete și trei puști – fuseseră nevoiți să admită că era prea mic, de doar doi metri și jumătate lungime, prea slab și, mai ales, femelă. Omorâseră ursoaica, dar îi lăsaseră puiul în viață și îl aduseseră cu ei, legat în spatele saniei.

Sir John coborî să inspecteze animalul, îi lăudă pe vânători pentru că făcuseră rost de carne – deși

nimeni nu putea să sufere carnea fiartă de urs, iar carnea acestei anume fiare părea și mai fibroasă și mai tare decât orice mâncaseră până atunci –, dar preciză că nu acesta era monstrul, nu era Leviatanul care îl ucisese pe locotenentul Gore. Sir John explică mai departe că toți cei care fuseseră martori la moartea tânărului și bravului ofițer erau siguri că acesta împușcase bestia în piept. Sigur, ursoaica aceasta era găurită de gloanțe, dar în pieptul ei nu se zărea nicio rană mai veche de pistol. În acest mod, conchise Sir John, îl vor putea identifica pe monstrul cel adevărat.

Unii doreau să-l țină pe lângă ei pe puiul de urs, deoarece micuțul fusese înțărcat și putea fi hrănit cu carne crudă de vită; în vreme ce alții voiau să-l sacrifice chiar atunci. Urmând sfatul sergentului Bryant, Sir John ordonă ca animalul să fie ținut în viață, legat cu zgardă și lanț de un par înfipt în gheață. În seara aceea a zilei de miercuri, nouă iunie, sergenții Bryant și Tozer, împreună cu ofițerul de punte Edward Couch și cu singurul velar din expediție, bătrânul John Murray, bătură la ușa cabinei lui Sir John, cerând să-i vorbească.

– Nu-i bine cum facem, Sir John, începu sergentul Bryant, purtătorul de cuvânt al grupului. Cum vânăm bestia, adică.

– Ce anume vrei să spui? se arătă nedumerit Sir John.

Bryant făcu un gest spre ghețurile de dincolo de pereții cabinei, unde ursoaica era tranșată.

– Oamenii noștri nu sunt vânători, Sir John. Nu-i nici măcar unul care să se priceapă cât de cât pe

niciuna dintre nave. Cei care se laudă că s-ar pricepe nu fac decât să împuște păsări atunci când sunt pe uscat, nu vânat mare. Da, sigur, poate că am putea doborî o căprioară, sau un karibu, dacă ne-ar mai ieși în cale, dar ursul acesta alb este un adversar formidabil, Sir John. Urșii pe care i-am omorât până acum i-am nimerit mai degrabă din întâmplare, nu pentru că am fi buni de ceva. Ursul de prin părțile astea are țeasta atât de groasă, că oprește și glonțul de muschetă. Are atâta grăsime și mușchi, că zici că-i o armură a cavalerilor de pe vremuri. Chiar și urșii mai mici sunt foarte puternici – dar nu trebuie să vă explic eu, Sir John, că i-ați văzut și dumneavoastră – atât de puternici, că nu-i doboară nici măcar un foc în burtă ori piept. Că nu putem să le nimerim inima. A fost nevoie de douăspe focuri de muschetă și pușcă, de foarte aproape, până ce băieții au izbutit să pună jos femela asta costelivă, și chiar și așa și tot ar fi putut să fugă, dacă n-ar fi vrut să-și apere puiul.

– Și ce anume propui, sergent?

– Un foișor, Sir John.

– Un foișor?

– Ca ăla unde stai ca să vânezi rațe, Sir John, interveni sergentul Tozer, care avea pe obrazul palid un semn purpuriu din naștere. Domnul Murray știe cum să-l facă.

Sir John se întoarse spre bătrânul velar de pe *Erebus*.

– Luăm câțiva din drugii de fier din care reparăm arborii, Sir John, și îi îndoim așa cum vrem, spuse Murray. Facem un cadru ușor pentru foișorul nostru

care o să fie cam ca un cort, dacă înțelegeți ce vreau să zic. Numa' că n-o să aibă formă de piramidă ca restul corturilor noastre, ci o să fie lung și scund, cam așa cum sunt tarabele prin bâlciuri, domnule.

Sir John zâmbi:

– Și spuneți că ursul nostru n-o să observe că a apărut o tarabă de bâlci în mijlocul gheții, domnii mei?

– Nu, domnule, n-are cum, răspunse velarul, că o să tai ș-o să cos pânza ș-o s-o vopsesc în alb înainte de lăsarea nopții – mă rog, înainte de lăsarea umbrelor ălora de zici că tre' să fie noapte. Și o să-l camuflăm lângă o creastă mai micuță de gheață. N-o să aibă decât o fantă foarte îngustă pe unde să se tragă. Și domnu' Weeks o să ia niște lemn din estrada aia de la înmormântare și-o să facă niște băncuțe pe care să le punem înăuntru ca să stea băieții noștri și să le fie bine.

– Și cam câți trăgători ziceți voi că ar trebui să se ascundă în... în foișorul ăsta? întrebă Sir John.

– Șase, domnule, îi răspunse sergentul Bryant. Doar o salvă de focuri ar putea să omoare bestia asta, domnule. Așa cum s-a întâmplat cu armata lui Napoleon la Waterloo.

– Dar dacă ursul are un simț al mirosului mai dezvoltat decât a avut Napoleon la Waterloo? îi ironiză Sir John.

Oamenii chicotiră, iar sergentul Tozer răspunse:

– Ne-am gândit și la asta, Sir John. Vântul bate mai mult dinspre nord, nord-vest zilele astea. Dacă punem foișorul lângă creasta aia unde l-am înmormântat pe bietul dom' lent Gore, păi, eu zic că atunci am avea

cam la o sută de metri de spațiu deschis înaintea noastră. Și sunt șanse foarte bune ca fiara să coboare de pe una din crestele alea mari de sub vânt, Sir John. Și când ajunge unde stăm noi și-o așteptăm, ne descărcăm deodată gloanțele Minié[1] în inima și bojocii ei, domnule.

Sir John medită la cele auzite.

– Da' va trebui să chemăm înapoi oamenii, domnule, spuse și Edward Couch. Că, dacă o să audă bubuiturile de le fac ei pe gheață, ca să nu mai vorbim despre străjile care trag și la seracuri, ba chiar și la rafalele de vânt, niciun urs cu ceva creier n-o să se apropie nici la cinci kilometri de navă, domnule.

Sir John dădu din cap.

– Și ce anume îl va ademeni pe ursul nostru în zona de tragere, domnilor? V-ați gândit ce momeală să folosiți?

– Da, domnule, ne-am gândit, domnule, răspunse sergentul Bryant mai relaxat și cu un zâmbet pe buze. Carnea proaspătă le atrage pe bestiile astea.

– Dar nu avem carne proaspătă, spuse Sir John. Nici măcar o focă nu avem.

– Nu avem, domnule, zise sergentul de marină cu chipul ciupit de vărsat. Însă avem puiul de urs. După ce ridicăm foișorul, îl tăiem pe micuț chiar acolo și lăsăm carnea pe gheață, cam la vreo douăzeci și cinci de metri de locul nostru.

---

[1] Muniție pentru puștile cu încărcare pe gura țevii, numită astfel după unul dintre coinventatori, Claude-Etienne Minié (n. tr.).

Sir John zâmbi:

– Crezi că animalul nostru mănâncă din carnea semenilor lui?

– O, da, domnule, spuse sergentul Tozer îmbujorându-se sub semnul purpuriu de pe obraz. Noi zicem că creatura asta mănâncă orice are sânge ori miroase a carne. Și după aia o să tragem noi, domnule, și după aia o să ne dați zece galbeni de căciulă, și după aia o să iernăm în pace, și după aia o să ne bucurăm de triumf, și după aia o să ne ducem acăsică.

Sir John dădu din cap cu înțelepciune:

– Așa să fie.

În după-amiaza zilei de vineri, unsprezece iunie, Sir John se duse să inspecteze foișorul, însoțit de locotenentul Le Vesconte.

Cei doi se văzură nevoiți să recunoască faptul că, și de la o distanță mică de vreo zece metri, ghereta aceea nu se vedea deloc. Podeaua și peretele din spate erau săpate în creasta din apropierea căreia Sir John rostise panegiricul pentru locotenentul Gore. Pânzele albe se confundau aproape complet cu peisajul din jur, iar fanta pe unde ar fi urmat să tragă oamenii era fragmentată, din loc în loc, de bucăți de pânză ce aveau scopul de a întrerupe linia continuă. Velarul și armurierul prinseseră atât de bine pânzele de drugii din fier, încât nu erau învolburate nici măcar de vântul care se înteți acum și spulbera zăpada.

Le Vesconte îl ajută pe Sir John mai întâi să coboare panta din spatele crestei de gheață – în partea

opusă zonei de tragere – și apoi să urce peretele scund de gheață și să intre în foișor prin deschizătura aflată în spatele lui. Înăuntru se aflau sergentul Bryant și infanteriștii marini de pe *Erebus* – caporalul Pearson și soldații Healey, Reed, Hopcraft și Pilkington. La intrarea comandantului, toți oamenii dădură să se ridice în picioare.

– O, nu, nu, domnii mei, rămâneți așezați, șopti Sir John.

De barele din laturile cortului lung și îngust erau fixate băncuțe din lemn cu miros plăcut, permițând oamenilor dinăuntru să stea așezați la o înălțime potrivită pentru tragere atunci când nu stăteau în picioare lângă fantă. O dușumea din aceleași scânduri parfumate le ferea picioarele de frig. Aveau muschetele la îndemână. Spațiul acela aglomerat mirosea a lemn proaspăt, lână udă și ulei de pușcă.

– De cât timp așteptați? șopti iar Sir John.

– Să tot fie vreo cinci ceasuri, Sir John, poate mai puțin, răspunse tot în șoaptă sergentul Bryant.

– Probabil că vă este frig.

– Nicidecum, domnule. Cortul e suficient de mare ca să ne dezmorțim din când în când, iar dușumeaua asta de lemn ne ține de cald la picioare, adică nu ne îngheață. La ceasurile cinci o să ne schimbe soldații de pe *Terror* sub comanda sergentului Tozer.

– Ați observat ceva? întrebă încet locotenentul Le Vesconte.

– Încă nu, domnule, răspunse Bryant.

Cei doi ofițeri și sergentul se apropiară să privească prin fanta de tragere.

Sir John putea să vadă de acolo leșul puiului de urs – pată șocant de roșie pe albul gheții. Îl jupuiseră aproape de tot, lăsându-i întreg doar capul mic și alb. Sângele îl strânseseră în găleți, apoi îl împrăștiaseră de jur împrejurul animalului. Vântul spulbera acum zăpada pe întinderea vastă de gheață, iar roșul acela aprins pe fundalul alb, cenușiu și albastru stins era o priveliște de-a dreptul tulburătoare.

– Ne mai rămâne să aflăm dacă dușmanul nostru își mănâncă semenii, șopti Sir John.

– Da, domnule, răspunse sergentul Bryant. Doriți să stați pe bancă alături de noi, Sir John? Avem loc din belșug.

Firește că nu era loc din belșug, cu atât mai puțin pentru șezutul considerabil al lui Sir John pe lângă celelalte posterioare cărnoase deja aliniate pe băncuță. Dar, pentru că locotenentul Le Vesconte rămase în picioare, iar soldații se îngrămădiră cât putură de mult în capătul celălalt, se dovedi posibil ca șapte oameni să stea așezați pe o bucățică de scândură. Sir John își dădu chiar seama că poate vedea destul de bine gheața.

În clipele acelea căpitanul Sir John Franklin trăi cele mai fericite momente din viața lui în compania altor bărbați. Avusese nevoie de ani buni ca să înțeleagă că cel mai bine se simte în societatea femeilor – chiar și a acelora hipersensibile și cu spirit boem, așa cum fusese Eleanor, prima lui soție; sau a acelor femei puternice și încăpățânate, ca actuala lui soție, Jane. Însă,

de când oficiase Slujba Divină, cu o duminică în urmă, avusese parte de mai multe zâmbete și priviri de apreciere din partea ofițerilor și marinarilor lui decât primise în întreaga lui carieră de patruzeci de ani.

Sigur că promisiunea aceea cu cele zece monede din aur pentru fiecare om – fără a mai pune la socoteală și dublarea avansului, echivalând cu solda pe cinci luni a unui marinar de rând – fusese doar o improvizație făcută într-o stare de efuziune deloc caracteristică firii sale. Însă Sir John avea resurse financiare îndestulătoare și chiar dacă acestea ar fi suferit de pe urma absenței lui de peste trei ani, era convins că Lady Jane îi va pune la dispoziție averea ei personală pentru a acoperi aceste datorii de onoare.

Una peste alta, reflectă Sir John, promisiunile bănești și autorizarea surprinzătoare a rațiilor de grog pe nava lui fuseseră lovituri de geniu. La fel ca toți ceilalți, și Sir John se simțise profund mâhnit de moartea neașteptată a lui Graham Gore, unul dintre cei mai promițători tineri ofițeri ai flotei britanice. Veștile proaste despre absența canalelor printre ghețuri, dimpreună cu înfiorătoarea certitudine că aveau să-și mai petreacă încă o iarnă în bezna ghețurilor îi îndurerase pe toți. Dar Sir John credea că surmontase aceste probleme pentru moment, promițându-le câte zece monede de aur de persoană și îngăduind echipajelor de pe ambele nave bucuria unei mese de sărbătoare.

Desigur, mai era și cealaltă chestiune, pe care i-o aduseseră la cunoștință cei patru medici din expediție doar cu o săptămână în urmă: și anume că din ce în

ce mai multe conserve se dovedeau a fi stricate, foarte posibil din cauza sudurii incorecte a cutiilor. Dar Sir John nu voia să se gândească la asta deocamdată.

Vântul spulbera zăpada, ascunzând din când în când vederii trupul puiului de urs din mijlocul uriașului X pictat cu sânge pe gheața albăstrie. Nu se zărea nicio mișcare dinspre crestele și stâncile de gheață. Oamenii de la dreapta lui Sir John păreau calmi – unul mesteca tutun, iar ceilalți își odihneau mâinile înmănușate pe gurile muschetelor. Sir John știa că mănușile acelea ar fi scoase într-o clipită dacă acea Nemesis a lor ar fi apărut pe gheață.

Surâse ca pentru sine dându-și seama că încearcă să memoreze această scenă, momentul acesta, pentru a-l istorisi cât mai detaliat, cândva, mai târziu, lui Jane, fiicei sale, Eleanor și minunatei sale nepoate, Sophia. În ultima vreme încerca să țină minte tot mai multe lucruri, transformând situația lor gravă într-o serie de povestiri pe care le așternuse chiar pe hârtie – câteva cuvinte doar, suficiente cât să capteze atenția – și pe care avea să le spună fermecătoarelor lui doamne și persoanelor de seamă ce neîndoios îl vor invita la cină. Ziua de azi, foișorul acesta absolut ridicol, oamenii înghesuiți înăuntru, sentimentul de bine din sufletul lui, mirosul de ulei de pușcă și de lână, și de tutun, ba chiar și norii grei ca de plumb, furtuna de zăpadă și tensiunea moderată a așteptării – toate acestea îi vor fi de mare folos în anii care vor veni.

Brusc, Sir John se uită spre stânga, mult peste umărul locotenentului Le Vesconte, spre locul unde

îl înmormântaseră pe Gore, la aproape șapte metri de capătul dinspre sud al cortului. Partea inferioară, dinspre mare, a gropii înghețase de mult, iar din ziua înmormântării și până acum aproape că se umpluse cu zăpadă, dar simpla vedere a acelei adâncituri în gheață îi frânse lui Sir John inima – și așa lovită de sentimentalism – la amintirea tânărului Gore. Dar fusese o ceremonie frumoasă. O condusese cu o atitudine demnă, plină de mândrie militară.

Sir John observă două obiecte negre, destul de apropiate unul de celălalt, în partea cea mai adâncă a adânciturii rămase unde fusese groapa din gheață – să fi fost două pietre, oare? Ori nasturi, sau chiar monede lăsate acolo în onoarea locotenentului Gore de vreunul dintre marinarii care luaseră parte la înmormântare, exact cu o săptămână în urmă? Și în lumina palidă, nestatornică a viscolului, cele două cercuri mici și negre – aproape invizibile dacă nu știai unde anume să te uiți – părură a-l privi pe Sir John cu un soi de mustrare îndurerată. Se întrebă dacă nu cumva era vorba despre vreo ciudățenie a naturii care făcuse ca, în ciuda înghețului și ninsorii, să nu fi fost astupate acele două găuri în gheața cenușie.

Cercurile negre clipiră. O dată.

– A... domnule sergent, începu Sir John.

Și atunci podeaua foișorului începu să se zguduie puternic. De nicăieri parcă, țâșni ceva uriaș, alb și cenușiu, și puternic, se repezi către ei, iar apoi dispăru la fel de brusc în spatele laturii dinspre sud a cortului, și dispăru și din raza lor vizuală.

Neînțelegând ce se petrece, soldații nu avură timp să reacționeze.

Pentru că imediat o forță teribilă izbi latura dinspre sud a foișorului, la mai puțin de un metru de locotenentul Le Vesconte și Sir John, dărâmând stâlpii de fier și sfâșiind pânza.

Soldații și Sir John săriră în picioare. Deasupra lor, și în spatele lor, și în fața lor, țesătura groasă și rezistentă era sfârtecată de niște gheare negre, lungi cât cuțitele de vânătoare. Aerul se umplu de urletele de spaimă ale oamenilor. Și de o duhoare de putregai.

Sergentul Bryant își ridică muscheta – creatura aia, apariția aia, fiara aia era înăuntru, *înăuntru*, cu ei, printre ei, înconjurându-i cu niște brațe incredibil de lungi – însă înainte de a apuca să tragă, simți un curent puternic de aer prin miasmele venite de la respirația atacatorului. Și, într-o fracțiune de secundă, capul îi zbură de pe umeri prin fanta de tragere și se rostogoli departe, pe gheață.

Le Vesconte zbieră, cineva trase cu muscheta, dar glonțul îl lovi doar pe soldatul de alături, nimic altceva. Acoperișul foișorului din pânză nu mai era, dar ceva colosal de mare bloca deschizătura pe unde ar fi trebuit să se vadă cerul. Iar Sir John vru să scape din încâlceala de fâșii ale pânzei zdrențuite, vru să se arunce afară pe gheață, dar fu doborât de o durere cumplită mai jos de ambii genunchi.

Apoi totul deveni confuz și aberant. Parcă era culcat pe spate și vedea cum oamenii erau azvârliți din cortul distrus, vedea cum oamenii erau aruncați

pe gheață ca popicele. Se auzi un alt foc de muschetă, dar aceasta se descărcase singură când posesorul ei o aruncase din mâini, încercând să fugă de acolo în patru labe. Sir John văzu toate aceste lucruri – lucruri imposibile, lucruri absurde – dintr-o poziție răsturnată, ciudată. Durerea din picioare deveni insuportabilă și auzi zgomot de vreascuri ce se frâng, apoi se pomeni aruncat înainte și în groapa funerară, spre apa neagră care-l aștepta. Sparse cu capul urzeala subțire de gheață, așa cum o minge de cricket ar sparge un geam.

Temperatura scăzută a mării îi opri pentru o clipă bătăile sălbatice și dezordonate ale inimii. Încercă să strige, dar inhală apă sărată.

Sunt în mare. Pentru prima oară în viață. Chiar sunt în mare. Extraordinar.

Și atunci începu să se zvârcolească, răsucindu-se iar și iar, încurcându-se în zdrențele mantalei, nereușind să-și mai simtă picioarele și neputând să se mai susțină. Sir John începu să bată apa înghețată cu mâinile, fără să știe dacă se ridică spre suprafață, sau se adâncește și mai mult în apele negre.

Mă înec. Mă înec, Jane, draga mea. Dintre toate sorțile pe care mi le-am imaginat în anii aceștia lungi de Serviciu, niciodată, iubita mea, niciodată nu m-am gândit că aș putea să mă înec.

Sir John se lovi puternic cu capul de ceva tare, aproape pierzându-și cunoștința, intrând iar cu fața sub apă, umplându-și iar gura și plămânii cu apă sărată.

Și atunci, Dragele mele, Providența m-a scos la suprafață – m-a dus, de fapt, la pojghița aceea unde se poate respira între apele mării și cei cinci metri de gheață de deasupra.

Cuprins de panică, Sir John începu să dea haotic din brațe, răsucindu-se pe spate, cu picioarele tot amorțite, deci inutile, și începu să râcâie pe dibuite la gheața de deasupra. Se sili să-și domolească bătăile nebunești ale inimii și mișcările dezordonate ale mâinilor, își impuse să se calmeze pentru ca nasul lui să poată descoperi stropul acela infinitezimal de aer dintre gheață și apa glacială. Și reuși să respire. Ridicându-și bărbia, expectoră apă sărată și respiră pe gură.

Îți mulțumesc, scumpul meu Iisus, Doamne al...

Înfrângându-și nevoia de a țipa, Sir John pipăi cu degetele de-a lungul gheții, ca și cum ar fi încercat să-și găsească drumul pe lângă un zid. Fundul calotei era neregulat: uneori adâncindu-se mult în apă, neoferindu-i nici măcar un milimetru cub de aer, alteori ridicându-se mai mult de cincisprezece centimetri, îngăduindu-i aproape să-și scoată tot capul din apă.

Deși gheața de deasupra lui avea o grosime de cinci metri, pătrundea până la el o lumină difuză – o lumină albastră, lumina lui Dumnezeu. Lumina zilei care intra prin groapa din gheață – groapa funerară a lui Gore – unde fusese și el azvârlit.

Tot ce aveam de făcut, dragele mele doamne, iubita mea Jane, era să găsesc drumul înapoi la gaura aceea strâmtă din gheață – să reușesc să mă orientez, cum s-ar

zice – dar știam că nu mai am la dispoziție decât câteva minute...

Secunde, nu minute. Sir John simțea cum apa înghețată îi soarbe viața din el. În plus, știa că se întâmplase ceva foarte, foarte rău cu picioarele lui. Nu numai că nu le mai putea *simți,* dar avea sentimentul unei *absențe* totale. Iar apa mării avea gust de sânge.

Și atunci, doamnele mele, Dumnezeu Atotputernicul mi-a arătat lumina...

La stânga. Deschizătura se afla la mai puțin de zece metri spre stânga lui. Gheața era suficient de ridicată peste suprafața apei cât să-i permită să-și înalțe capul, să-și sprijine creștetul chel și degerat de fundul banchizei, să tragă aer în piept, să lăcrimeze cu stropi de apă și de sânge, și să vadă cu adevărat lumina Mântuitorului la mai puțin de zece metri de el...

Și ceva uriaș și șiroind de apă se ridică brusc între el și lumina aceea, lăsându-l într-o beznă totală. Acei centimetri de aer respirabil dispărură, înlocuiți fiind de cel mai scârbos suflu de putregai posibil.

– Te rog... , începu Sir John, icnind, scuipând și expectorând.

Și atunci duhoarea jilavă îl învălui, și colți imenși i se înfipseră în ambele laturi ale capului, zdrobindu-i maxilarele și craniul.

16

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
10 noiembrie 1847

Tocmai când se auziseră cele cinci bătăi de clopot vestind începutul cartului de la ora 2:30 a.m., căpitanul Crozier, întors de pe *Erebus*, terminase de inspectat cadavrele – mai bine zis jumătățile de cadavre – aparținând lui William Strong și Thomas Evans chiar în locul unde creatura dintre ghețuri le proptise de parapetele dunetei la pupa, se îngrijise de transportarea lor în Cabina cu Morți de sub punte, iar acum stătea în cabina lui, contemplând cele două obiecte așezate pe masă – o sticlă plină cu whisky și un pistol.

Aproape jumătate din cabina micuță a lui Crozier era ocupată de patul îngust, fixat de peretele de la tribord al carenei, înalt cam cât un cufăr, cu tăblii sculptate ca un leagăn de copil și cu o saltea din păr de cal, plină cu gloduri. Niciodată nu dormise bine într-un pat adevărat; și adesea îi era dor de hamacurile în care

petrecuse atâția ani ca tânăr ofițer, iar înainte de asta, ca mus. Pentru că patul acesta se afla lângă peretele exterior al carenei, era unul dintre cele mai friguroase locuri de dormit de pe navă – mai răcoros decât paturile subofițerilor din centrul punții inferioare la pupa, și *mult* mai rece decât locul dinspre proră, unde se înșiruiau hamacurile marinarilor mai norocoși, în apropierea plitei la care domnul Diggle trebăluia douăzeci și patru de ore din douăzeci și patru.

Cărțile înșirate pe rafturile din peretele înclinat al carenei izolau cât de cât cabina lui Crozier, dar nu prea mult. Alte cărți umpleau un raft atârnat la un metru deasupra pupitrului pliant dintre patul căpitanului și peretele subțire. Deasupra se afla luminatorul boltit de la Preston, confecționat din sticlă opacă, dinspre care veneau valuri de aer rece – ca suflul înghețat al unei creaturi de mult aflate pe moarte, dar care încă mai horcăie.

În partea opusă pupitrului lui Crozier, pe o poliță îngustă, se afla spălătorul. De teama înghețului, în ligheanul nu se păstra apă, dar domnul Jopson, stewardul, îi aducea în fiecare dimineață apă fierbinte de la plita domnului Diggle. Spațiul dintre pupitru și spălător era atât de strâmt, încât acolo nu încăpea decât o singură persoană, fie în picioare, fie așezată – așa cum stătea Crozier acum, pe un taburet fără spătar care intra sub poliță cu ligheanul atunci când nu era folosit.

Stătea acolo, cu privirea ațintită la sticla cu whisky și la pistol.

Căpitanul de pe HMS *Terror* se gândea adesea că habar nu are ce îi rezervă viitorul – în afară de faptul că nici nava lui și nici *Erebus* nu vor mai naviga vreodată, nici cu aburi, nici cu vele – dar chiar atunci își dădu seama că mai are și o altă certitudine: atunci când i se va isprăvi rezerva de whisky, Francis Rawdon Moira Crozier avea să-și zboare creierii.

Defunctul Sir John Franklin își ticsise cămara cu porțelanuri elegante – desigur, purtând toate inițialele lui și blazonul familiei – precum și cu cristaluri, argintărie delicată – de asemenea cu blazonul familiei –, patruzeci și opt de limbi de vită, butoiașe cu șunci afumate de Westfalia, turnuri de brânză de Gloucestershire, săculețe peste săculețe cu ceai adus special de pe plantația din Darjeeling[1] a unei rude și multe oale de lut pline cu dulceața lui preferată de zmeură.

Cu toate că și Crozier adusese cu el niște provizii mai rafinate, pentru dineurile cu ofițerii pe care trebuia să le organizeze din când în când, cea mai mare parte a banilor săi, precum și spațiul de depozitare ce-i fusese repartizat fuseseră consacrate celor trei sute douăzeci și patru de sticle cu whisky. Sigur, nu era un whisky scoțian de calitate, dar trebuia să se mulțumească cu el. Crozier era conștient de faptul că ajunsese de mult în stadiul acela de alcoolism în care cantitatea bătea calitatea. Uneori vara, atunci când era deosebit de ocupat, o sticlă îl ținea mai mult de două săptămâni. Alteori, însă, cum fusese cazul în săptămâna din urmă, dădea

[1] Darjeeling – localitate în India (n. tr.).

gata o sticlă într-o singură noapte. Adevărul este că încetase să mai țină socoteala sticlelor goale după ce numărase două sute la sfârșitul iernii precedente, dar știa că se apropie de sfârșitul rezervei sale. În noaptea aceea când va bea ultima sticlă, iar stewardul îi va spune că nu mai are de unde să-i mai aducă încă una – Crozier era convins că va fi într-o noapte – intenționa să ridice cocoșul pistolului, să-și lipească gura țevii de tâmplă și să apese pe trăgaci.

Sigur, știa că un alt căpitan aflat în situația lui, un căpitan înzestrat cu ceva mai mult simț practic, și-ar aminti că în Cămara cu Băuturi au mai rămas cantități deloc neglijabile din cele patru mii cinci sute de galoane[1] – *galoane!* – de rom concentrat din Indiile de Vest cu tărie de 130–140 de grade. Zilnic, fiecare om primește doar câte două sute de mililitri de rom, pe care îi subțiază cu opt sute de mililitri de apă, astfel încât a rămas atât de multă tărie că poți să faci baie în ea. Un căpitan-băutor mai puțin mofturos și mai lacom și-ar fi însușit romul echipajului. Dar lui Francis Crozier nu-i plăcea romul. Niciodată nu-i plăcuse. Whisky-ul era băutura lui. Iar atunci când whisky-ul se va termina, se va termina și viața lui.

Atunci când văzuse trupul tânărului Tommy Evans retezat de la brâu, cu picioarele țepene încrucișate într-o poziție comică și cu ghetele încă încheiate în labele moarte, Crozier și-a adus aminte de ziua când

[1] Galon – unitate de măsură pentru capacitate, folosită în țările de limbă engleză și egală cu aproximativ 4 litri (n. tr.).

fusese chemat de urgență la foișorul din pânză montat la doar câteva sute de metri de *Erebus*. Realiză că în mai puțin de douăzeci și patru de ore se vor împlini cinci luni de la catastrofa aceea din unsprezece iunie. În primul moment, Crozier și ceilalți ofițeri, ajunși acolo într-un suflet, nu pricepuseră mare lucru din prăpădul pe care îl aveau în fața ochilor. Pânza foișorului fusese sfâșiată, barele din fier ale cadrului fuseseră îndoite și sfărâmate. Băncuța din lemn fusese făcută țăndări, iar printre țăndările acelea zăcea trupul decapitat al sergentului Bryant, singurul gradat din Infanteria Marină care făcea parte din expediție. Capul lui – nerecuperat încă atunci când Crozier ajunsese la fața locului – fusese azvârlit la treizeci de metri depărtare și se oprise lângă stârvul jupuit al puiului de urs.

Locotenentul Le Vesconte avea un braț rupt – se dovedi ulterior că nu din cauza monstrului-urs, ci din cauză că alunecase și căzuse pe gheață –, iar soldatul William Pilkington fusese împușcat în umăr de soldatul de lângă el, Robert Hopcraft. Acesta din urmă avea, la rândul lui, opt coaste rupte, o claviculă făcută praf și brațul stâng dislocat de pe urma unei lovituri piezișe – așa cum avea să povestească el mai târziu. Soldații Healey și Reed nu aveau răni prea grave, dar sufereau serios din cauza rușinii de a fi fugit în panică de acolo, urlând, dându-se de-a dura și târându-se în patru labe pe suprafața gheții. În goana lui mișelească, Reed reușise să-și rupă trei degete de la mână.

Dar Francis Crozier devenise atent numai la cele două picioare ale lui Sir John Franklin – retezate de la

genunchi, dar cu pantalonii și cizmele în bună stare. Unul era în foișor, iar celălalt se afla lângă fosta groapă funerară.

Ce minte diabolică, se întrebă el acum sorbind din pahar, este aceea care retează de la genunchi picioarele unui om, iar apoi își duce prada încă vie la o gaură din gheață, o aruncă înăuntru și se duce după ea? Crozier se străduia să nu-și lase imaginația să vadă ce anume s-ar fi putut petrece după aceea, deși în unele nopți, după câteva pahare, pe când încerca să adoarmă, se pomenea în fața ochilor cu oroarea de sub gheață. De asemenea, era convins că înmormântarea locotenentului Gore, cu o săptămână înainte, nu fusese nimic altceva decât un ospăț pe care, fără să știe, îl oferiseră acelei creaturi care aștepta și îi pândea de sub ghețuri.

Crozier nu fusese prea îndurerat atunci când aflase de moartea locotenentului Grahm Gore. Tânărul fusese întocmai acel tip de ofițer al Marinei Regale manierat, bine educat, bigot anglican, absolvent al unui liceu particular, erou de război, hărăzit să comande, în largul său în preajma superiorilor și subordonaților, modest în toate privințele, dar sortit unor fapte mărețe, un gentleman englez politicos chiar și cu irlandezii, un blestemat de membru al aristocrației, un rahat în ploaie, un filfizon de teapa acelora pe care îi văzuse ridicați în grad înaintea lui timp de peste patruzeci de ani.

Mai luă o gură de whisky.

Ce minte diabolică este aceea care ucide, dar nu-și mănâncă prada, într-o iarnă ca asta, când nu se găsește

hrană așa de bună, și returnează jumătatea superioară a cadavrului timonierului William Strong și jumătatea inferioară a cadavrului tânărului Tom Evans? Evans fusese unul dintre „băieții" de pe navă care bătuse la toba înfășurată în pânză neagră la înmormântarea lui Gore cu cinci luni în urmă. Ce soi de creatură răpește un copil ca acela de lângă căpitanul lui, în bezna gheților, și nu se atinge de niciun fir de păr din capul căpitanului aflat la doar trei metri distanță... și apoi returnează cadavrul?

Oamenii știau răspunsul. Iar Crozier știa ce anume știau ei. Știau că Diavolul este acela dintre ghețuri, nu vreun urs polar uriaș.

Căpitanul Francis Crozier era întru câtva de acord cu părerea oamenilor, în ciuda conversației absurde și fandosite pe care o purtase cu căpitanul Fitzjames mai devreme, la un pahar de coniac. Însă el mai știa și altceva. Diavolul acela care încearcă să-i ucidă nu este doar un monstru cu blană albă care îi omoară și îi mănâncă unul câte unul, ci *tot ceea ce se află aici* – gerul nemilos, capcana gheților, furtunile electrice, strania absență a focilor, a balenelor, a păsărilor și morselor și animalelor de uscat, asaltul interminabil al calotei polare, aisbergurile care înaintau prin marea albă și înghețată, tăindu-le calea de retragere, cutremurele și erupțiile neașteptate ale crestelor de gheață, dansul stelelor, conservele ieftine și proaste preschimbate în otravă, verile care nu mai voiau să vină, canalele care nu mai voiau să se deschidă – *totul*. Monstrul dintre ghețuri nu este decât o altă manifestare a unui

Diavol care le dorea moartea. Dar, înainte, voia să-i facă să sufere.

Crozier sorbi iarăși din paharul cu whisky.

Înțelegea motivarea Arcticii mai bine decât și-o putea înțelege pe a lui însuși. Vechii greci avuseseră dreptate atunci când au vorbit despre existența celor cinci zone climaterice pe discul[1] acela despre care ei credeau că reprezintă Pământul, își spuse Crozier. Patru erau de dimensiuni egale, opuse, simetrice, așa cum era totul în filozofia lor, încolăcite în jurul lumii precum dungile pe un șarpe. Două erau temperate, destinate vieții oamenilor. Fâșia centrală, reprezentând regiunea ecuatorială, nu fusese hărăzită vieții inteligente, deși grecii se înșelaseră afirmând că acolo nu ar fi putut să trăiască oamenii. Poate că se referiseră la oamenii necivilizați, la primitivi, își zise Crozier, care apucase să cunoască Africa și celelalte ținuturi ecuatoriale și fusese convins că din ele niciodată nu va ieși ceva bun. Mult înainte ca exploratorii să descopere Arctica și Antarctica, grecii fuseseră de părere că aceste două regiuni polare erau barbare în absolut toate privințele – inadecvate până și traversării lor în drum spre altă destinație, și cu atât mai puțin traiului îndelungat acolo.

Deci, pentru care motiv, se întrebă Crozier, o asemenea națiune precum Anglia, binecuvântată de Dumnezeu cu un loc atât de blând și de proaspăt și de

---

[1] Disc – grecii antici presupuneau că Pământul ar fi fost un disc suspendat în spațiu (n. tr.).

verde într-una dintre cele două zone cu climă temperată, menit vieții, se încăpățâna să-și îmbrâncească navele și oamenii în ghețurile extremelor polare de nord și de sud, unde nici măcar sălbaticii înfășurați în blănuri nu cutezau să se ducă?

Și, mai ales, de ce numitul Francis Crozier revenea, iar și iar, în locurile acestea înfiorătoare, servind acea națiune și acei ofițeri care nu-i recunoscuseră niciodată capacitățile și meritele de om, chiar dacă, în adâncul inimii, era convins că într-o bună zi va muri în frigul și bezna de la arctice?

Căpitanul își aminti că și în copilărie – înainte de vârsta de treisprezece ani când plecase pe mare – își ascunsese în sine, ca pe o taină înghețată, predispoziția aceasta melancolică. Temperamentul lui nostalgic se manifestase prin starea de bine pe care o avea atunci când stătea la marginea orașului, într-o seară de iarnă, și urmărea cum se sting luminile, una câte una; sau atunci când descoperea locuri unde să se ascundă, căci niciodată claustrofobia nu fusese o problemă pentru Francis Crozier; sau prin teama lui cumplită de întuneric, considerându-l avatarul morții care îi răpise mama și bunica atât de mișelește, că se încăpățânase să o caute și să se răzbune și de aceea se ascunse în pivnița neagră, în vreme ce băieții ceilalți se jucau afară, la soare. Crozier își aminti pivnița aceea în cele mai mici detalii – frigul de mormânt din ea, mirosul de umezeală și de mucegai, bezna apăsătoare în care rămânea singur, doar cu tristețea lui.

Își umplu din nou paharul și sorbi. Pe neașteptate, gheața gemu puternic, iar nava îi transmise un geamăt de răspuns – încercând să-și modifice poziția în marea înghețată, dar neavând unde să se ducă. În schimb, se comprimă și mai tare și suspină prelung. Bracheții metalici din cală se contractară, scoțând pocnete ca focurile de pistol. Marinarii de la proră și ofițerii de la pupă sforăiau mai departe, obișnuiți cu zgomotele de noapte ale ghețurilor ce voiau să-i strivească. Pe puntea superioară, ofițerul de cart din întunericul cu minus cincizeci și șase de grade tropăia încercând să-și pună sângele în mișcare. Lui Crozier bătăile acelea i se păreau că seamănă cu argumentele folosite de un părinte istovit care vrea să-și liniștească pruncul (vasul) năbădăios.

Îi venea greu să creadă că Sophia Croft vizitase nava aceasta, intrase în cabina lui și se minunase de cât de curată, cât de ordonată, cât de confortabilă era, ce aer erudit îi dădeau rafturile cu cărți și cât de minunat se revărsa lumina australă din luminator.

Asta se întâmplase aproape fix cu șapte ani în urmă, în luna noiembrie a anului 1840, în primăvara Emisferei Sudice, când Crozier ajunsese pe Pământul lui Van Diemen, la sud de Australia, tot cu aceste două nave – *Erebus* și *Terror* – în drumul spre Antarctica. Expediția era condusă de căpitanul James Ross, prietenul lui Crozier, dar eternul lui superior din punctul de vedere al ierarhiei sociale. Făcuseră escală la Hobart Town ca să-și completeze proviziile înainte de a se îndrepta spre apele Antarcticii, iar guvernatorul acelei

insule pe care nu se afla mai nimic, cu excepția unei colonii de deținuți, guvernator pe numele lui Sir John Franklin, insistase să-i găzduiască la Reședința Guvernamentală pe cei doi ofițeri mai tineri – căpitanul Ross și comandantul Crozier – pe întreaga durată a șederii lor acolo.

Fusese o perioadă minunată, iar pentru Crozier fusese deopotrivă romantică și fatală.

Vizita la bordul navelor avusese loc a doua zi – vasele erau curate, renovate, aprovizionate; membrii echipajelor erau bărbieriți și nu căpătaseră încă expresia acea hăituită pe care aveau să le-o aducă următoarele două ierni petrecute între gheţurile Antarcticii. Căpitanul Ross se ocupase personal de Sir John și de Lady Jane Franklin, iar Crozier se văzuse obligat să o însoțească pe Sophia Cracroft, nepoata guvernatorului, o tânără cu păr negru și ochi strălucitori. S-a îndrăgostit iremediabil chiar în ziua cu pricina și a purtat în suflet mugurii iubirii prin bezna celor două ierni, unde dragostea lui s-a transformat în obsesie.

Conversații spirituale animaseră dineurile prelungite din casa guvernatorului, în adierea evantaielor uriașe manevrate de slugi. Domnul guvernator Franklin era un bărbat trecut de cincizeci de ani, dar dând impresia că a îmbătrânit înainte de vreme, deprimat de lipsa de recunoaștere a realizărilor lui și deprimat încă și mai mult de lipsa de respect a presei locale și a moșierilor și birocraților din Pământul lui Van Diemen. Însă, atât el, cât și soția lui, Lady Jane, se mai înviorașeră în compania compatrioților lor, ori, așa cum îi

plăcea lui Sir John să li se adreseze, a „colegilor într-ale explorării".

Pe de altă parte, Sophia Cracroft nu părea absolut deloc nici deprimată, nici plictisită. Era o tânără isteață, energică, vivace, șocând, uneori, prin îndrăzneala și comentariile ei – mai mult chiar decât recalcitranta ei mătușă, Lady Jane. Mai era și foarte frumoasă și aparent extrem de interesată de toate opiniile, experiențele și feluritele gânduri ale celibatarului de patruzeci și patru de ani, Francis Crozier. Râdea în hohote la toate glumele lui – ezitante la început, căci comandantul nu era obișnuit cu înalta societate și făcea eforturi să dea dovadă de un comportament ireproșabil, mai ales resemnându-se să bea foarte puțin, și doar vin. Vorbelor lui de duh, destul de nesigure și nu foarte cizelate, ea îi răspundea cu mult umor. Lui Crozier i se părea că era ca și cum ar fi învățat să joace tenis de la un campion. Până în cea de-a opta zi, și ultima a vizitei lor, Crozier ajunsese să se simtă egalul oricărui englez de condiție bună – da, sigur, tot un gentleman născut în Irlanda rămânea, dar unul care se descurcase prin propriile-i puteri și își croise o viață interesantă și palpitantă – și, mai important, se simțea superior multora în ochii albaștri ai domnișoarei Cracroft.

Când HMS *Erebus* și HMS *Terror* au părăsit portul orașului Hobart, Crozier i se adresa Sophiei tot cu „domnișoară Cracroft", însă era deja evidentă legătura creată între ei: privirile furișe, momentele de tăcere afectuoasă, glumele împărtășite doar de ei doi,

clipele de intimitate. Crozier știa foarte bine că se îndrăgostise pentru prima oară în viața lui, viață ale cărei „episoade romantice" se consumaseră în locuințele sărăcăcioase ale prostituatelor din porturi ori în alei lăturalnice, unde băștinașele o făceau pentru doar câțiva bănuți, ori în cele câteva nopți, nejustificat de costisitoare, petrecute în casele de toleranță din Londra. Pe toate acestea le lăsase acum în urmă.

Francis Crozier și-a dat seama că nu există straie femeiești mai provocatoare și mai senzuale decât rochia purtată de Sophia Cracroft la cina aceea din casa guvernatorului, întrucât mătăsurile ascundeau silueta tinerei, permițându-i să se concentreze numai și numai asupra farmecului desăvârșit al spiritului ei.

Apoi au venit doi ani cu ghețuri, cu întrezăriri ale Antarcticii, cu duhoarea coloniilor de pinguini, cu botezarea celor doi vulcani ce ardeau înăbușit în depărtare după numele navelor lor ostenite, cu întuneric, cu aurore australe, cu drumul doar cu vele printr-o mare ce poartă acum numele lui James Ross și în cele din urmă cu drumul și mai greu prin Pasajul din Marea Sudului și cu întoarcerea la Hobart Town, pe insula populată cu optsprezece mii de deținuți și un guvernator foarte nefericit. De data aceasta nimeni nu mai vizită *Erebus* și *Terror*: duhneau mult prea tare a grăsime și prăjeală, a sudoare și epuizare. Băieții aceia care plecaseră spre sud erau acum bărbați cu bărbi neîngrijite și ochi duși în fundul capului și care se jurau că niciodată nu se vor mai angaja să participe la alte expediții ale Serviciului pentru Descoperiri Geografice.

Cu excepția comandantului de pe HMS *Terror*, toți ardeau de nerăbdare să se întoarcă în Anglia.

Francis Crozier ardea de nerăbdare s-o vadă pe Sophia Cracroft.

Mai luă o gură de whisky. Deasupra, abia auzit prin lemnul punții superioare și stratul de zăpadă, clopotul de pe covertă bătu de șase ori, vestind începutul cartului de la ora trei dimineața.

Oamenilor le păruse rău când Sir John fusese ucis în urmă cu cinci luni – celor mai mulți pentru că știau că speranța celor zece galbeni de om și a primei în avans murise odată cu căpitanul pântecos și chel – dar foarte puține lucruri se schimbaseră după moartea lui Franklin. Comandantul Fitzjames devenise acum și cu numele căpitanul navei *Erebus*, cum fusese, de fapt, în permanență. Cu un zâmbet luminat acum de dintele nou din aur și cu brațul rănit susținut într-o eșarfă, locotenentul Le Vesconte luase fără probleme locul lui Graham Gore în lanțul de comandă. Căpitanul Francis Crozier își asumase calitatea de comandant al expediției, dar, din cauză că erau blocați între ghețuri, nu prea avea cum să ia anumite măsuri excepționale la care Franklin nu s-ar fi gândit.

Unul dintre primele lucruri pe care le-a făcut a fost să transporte cinci tone de provizii într-un loc în apropierea tumulului lui Ross, pe Ținutul King William. Erau aproape siguri acum că era vorba despre o insulă, deoarece Crozier trimisese echipaje cu sănii – la naiba cu monstrul-urs – să verifice zona. El însuși luase parte la șase din aceste expediții, ajutându-și oamenii să sape

drumuri printre crestele de gheață și bariera de aisberguri. Au dus pe țărm multe mantale de iarnă, corturi, lemne pentru barăcile pe care le vor ridica acolo, butoaie cu alimente uscate și sute de conserve. Au dus chiar și paratrăsnete – unele dintre acestea fuseseră improvizate din capetele de bronz ale patului lui Sir John – și toate lucrurile de primă necesitate pentru situația în care ar fi fost nevoiți să-și abandoneze în pripă navele în toiul iernii următoare.

Creatura dintre ghețuri le ucisese patru oameni – pe doi îi răpise chiar din cortul lor, în timpul unei curse la care participase și Crozier. Însă ceea ce a pus capăt acestor transporturi în mijlocul lunii august a fost înapoierea furtunilor cu descărcări electrice și a ceții deosebit de groase. Mai bine de trei săptămâni navele au fost înconjurate de ceață, au fost atacate de fulgere și doar foarte puține ieșiri pe gheață au fost permise – grupuri mici de vânători și echipele care se îngrijeau de întreținerea găurilor din banchiză pentru aprovizionarea cu apă în caz de incendiu. Până când au trecut și ceața, și fulgerele bizare, se făcuse deja septembrie și au revenit gerul și ninsorile.

În ciuda vremii nefavorabile, Crozier reluase transportul de provizii pe Ținutul King William, dar atunci când ajutorul maistrului de bord, Gilles MacBean, și un marinar au fost omorâți la doar câțiva metri de sănii – din cauza viscolului nu-i văzuse nimeni, însă și camarazii, și comandantul lor, sublocotenentul Hodgson, le auziseră urletele –, Crozier a suspendat „temporar" cursele de transport. Întreruperea aceasta

dura deja de două luni, căci la începutul lui noiembrie niciun marinar zdravăn la cap nu se mai oferea voluntar să facă un drum de opt până la zece zile cu sania prin beznă.

Căpitanul știa că ar fi trebuit să depoziteze pe țărm zece tone de provizii, nu cinci, așa cum făcuse. Problema era – așa cum înțelesese în noaptea când creatura sfâșiase cortul de lângă el și i-ar fi luat cu ea pe marinarii George Kinnaird și John Bates, dacă tinerii n-ar fi fugit în ultima clipă – că nu aveau cum să-și apere tabăra pe limba aceea de pământ și gheață bătută de vânturi. Măcar navele – atâta vreme cât vor mai rezista – aveau avantajul de a fi transformate într-un soi de forturi de carene și punțile superioare înalte, ca niște ziduri. Afară, în corturi, indiferent cât de grupate ar fi fost acestea, ar fi fost nevoie de cel puțin douăzeci de oameni înarmați care să păzească perimetrul zi și noapte. Chiar și așa, creatura i-ar putea ataca înainte ca ei să aibă timp să riposteze. Era un lucru bine știut de toți cei care transportaseră provizii cu săniile la Ținutul King William și înnoptaseră pe gheață. Pe măsură ce nopțile deveneau tot mai lungi, spaima de acele ore fără apărare – ca și de frigul polar – prindea rădăcini în sufletele oamenilor.

Crozier mai luă o gură de whisky.

Erebus și *Terror* se întorseseră la Pământul lui Van Diemen în luna aprilie a anului 1843 – începutul toamnei în Emisfera Sudică, chiar dacă zilele încă mai erau lungi și călduroase.

Ross și Crozier au fost din nou oaspeții guvernatorului – în casa pe care locuitorii demodați din Hobart Town o numeau Reședința Guvernamentală – însă de această dată era limpede că ceva îi măcina pe soții Franklin. Orbit de fericirea de a se afla din nou în preajma Sophiei Cracroft, Crozier nu le sesizase starea de spirit. Dar până și impulsiva Sophia fusese copleșită de toate evenimentele, conspirațiile, trădările, dezvăluirile și crizele care se petrecuseră în Hobart în cei doi ani cât *Erebus* și *Terror* navigaseră printre ghețurile Antarcticii. În primele două zile petrecute la Reședința Guvernamentală, Crozier a auzit suficiente lucruri ca să-și poată da seama de motivele care declanșaseră depresia soților Franklin.

Se părea că anumite interese minore din plan local, personificate de un Iuda nemulțumit de salariul primit – secretarul coloniei, un căpitan pe numele său John Montagu –, hotărâse, de capul lui, la începutul celor șase ani de mandat al lui Sir John, că nici acesta, nici neprefăcuta și nonconformista Lady Jane nu corespundeau exigențelor funcției. Crozier surprinsese din discuția dintre deznădăjduitul Sir John și căpitanul Ross – discuție ce avusese loc într-o seară, în biroul ticsit cu cărți din conacul guvernatorului, la un pahar cu coniac și un trabuc – doar faptul că localnicii „manifestă o atitudine neprietenoasă și dau dovadă de o deplorabilă lipsă a spiritului cetățenesc".

De la Sophia, Crozier a aflat că, în ochii opiniei publice, Sir John trecuse de la eticheta de „om care și-a mâncat ghetele" la cea pe care el însuși o inventase, de

„om care n-ar face rău nici măcar unei muște", iar apoi ajunsese rapid la „bărbatul cu fustă" – descriere larg răspândită în Peninsula Tasman. Această calomnie, îl asigurase Sophia, se născuse din antipatia pe care coloniștii o nutreau față de Lady Jane, precum și din opoziția la eforturile făcute de cei doi soți Franklin de a îmbunătăți situația localnicilor și a deținuților care trudeau în condiții absolut inumane.

– Trebuie să pricepi că ceilalți guvernatori obișnuiau pur și simplu să-i dea pe deținuți cu împrumut proprietarilor de plantații și oamenilor de afaceri de la oraș pentru realizarea proiectelor lor nebunești. Apoi își primeau partea din profit și-și țineau gura, îi explică Sophia Cracroft în timpul unei plimbări prin grădina Reședinței. Unchiul John a refuzat să intre în jocul acesta.

– Proiecte nebunești? repetă Crozier, foarte conștient de mâna Sophiei sprijinită pe brațul lui.

Șoaptele lor se pierdeau prin umbrele calde ale grădinii în amurg.

– Dacă un proprietar de plantație zice că are nevoie de un drum nou pe pământurile lui, îi explică Sophia, se așteaptă ca imediat guvernatorul să-i împrumute șase sute – ori o mie – de deținuți lihniți de foame, care să muncească din zori și până noaptea la drumul lui, cu lanțuri grele la picioare, cu cătușe la mâini, în căldura asta infernală, fără mâncare sau apă, dar cu multe bice pe spinare dacă se mișcă mai încet ori dacă se prăbușesc la pământ.

– Doamne, Dumnezeule, murmură Crozier.

Sophia dădu vehement din cap ca și cum ar fi vrut să-și întărească spusele. Ochii îi rămaseră ațintiți asupra pietrelor albe din poteca grădinii.

– Și Montagu, secretarul coloniei, a hotărât ca deținuții să sape un puț de mină, deși niciodată nu s-a descoperit aur pe insula asta. Se săpaseră deja o sută douăzeci de metri atunci când proiectul a fost abandonat, întrucât puțul se inunda în permanență deoarece aici pânza freatică este foarte aproape de suprafață. Și s-a spus că la fiecare treime de metru din mina aia păcătoasă au murit câte doi sau trei oameni.

Crozier se stăpâni să nu repete *Doamne, Dumnezeule*, dar numai vorbele acestea îi veneau în minte.

– La un an după plecarea ta, Montagu, năpârca aia trădătoare, l-a convins pe unchiul John să concedieze un doctor localnic, extrem de îndrăgit de oamenii de bine de aici, în temeiul unor acuzații false de neglijență în serviciu. Iar asta a împărțit colonia în două tabere. Toate nemulțumirile și criticile s-au revărsat asupra unchiului John și mătușii Jane, cu toate că mătușa nu fusese de acord cu concedierea doctorului. Iar unchiul John... tu îl știi cum e, Francis, știi cât de mult urăște să se certe, darămite să facă rău cuiva, știi că se spunea despre el că n-ar omorî nici o muscă...

– Da, zise Crozier, l-am văzut cu ochii mei cum odată a luat o muscă de pe o masă și i-a dat drumul.

– În cele din urmă, ascultând de sfaturile mătușii Jane, unchiul John l-a repus pe doctor în drepturi, dar și l-a făcut pe Montagu dușman pe viață. Toate acuzațiile și discuțiile particulare au fost făcute publice, iar

Montagu l-a numit, în esență, „cârpă mincinoasă" pe unchiul John.

– Doamne, Dumnezeule, zise, totuși, Crozier.

Însă gândea cu totul altceva: *Dacă aș fi fost eu în locul lui John Franklin, l-aș fi provocat la duel pe lepădătura aia de Montagu și i-aș fi vârât câte un glonț în fiecare testicul și după aia i-aș fi tras unul și în cap.*

– Vreau să sper că Sir John l-a dat afară pe individul ăsta.

– O, sigur că da, spuse Sophia cu un hohot amar de râs, dar n-a făcut decât să înrăutățească lucrurile. Anul trecut Montagu s-a întors în Anglia la bordul navei unde se afla și scrisoarea unchiului John prin care informa superiorul despre concedierea acestuia. Și, din păcate, s-a dovedit că acest căpitan Montagu este prieten bun cu Lordul Stanley, ministrul pentru colonii.

Înseamnă că guvernatorul e futut de-a binelea, comentă Crozier în minte, îndreptându-se către banca din piatră de la capătul grădinii. Dar cu voce tare exclamă:

– Ce nenorocire!

– Nenorocire mai mare decât și-ar fi putut imagina unchiul John și mătușa Jane, spuse Sophia. În *Cornwall Cronicle* a fost publicat un articol lung cu titlul „Domnia imbecilă a unui erou de la Poli". *Colonial Times* zice că de vină e mătușa Jane.

– Dar de ce o atacă pe ea?

Zâmbetul tinerei era lipsit de veselie.

– Mătușa Jane este cam ca mine... cam nonconformistă. Bănuiesc că i-ai văzut camera de aici? Data trecută, când unchiul v-a arătat conacul?

– O, da, își aduse aminte Crozier. Mi s-a părut minunată colecția ei.

Apartamentul lui Lady Jane – acele încăperi pe care avuseseră voie să le viziteze – era ticsit până în tavan cu schelete de animale, meteoriți, pietre fosilizate, tobe și bâte de luptă indigene, măști de război din lemn cioplit, vâsle de câte trei metri fiecare, ce păreau capabile să deplaseze HMS *Terror* cu o viteză de cincisprezece noduri, o mulțime de păsări și cel puțin o maimuță împăiate. Crozier nu mai văzuse niciodată așa ceva, nici la grădina zoologică, nici în vreun muzeu, și cu atât mai puțin în budoarul unei doamne. Dar, desigur, Francis Crozier văzuse foarte puține budoare la viața lui.

– Unul dintre oaspeții noștri a trimis o scrisoare unui ziar din Hobart, în care a spus, și îți redau mot-à-mot, Francis, că „încăperile pe care soția guvernatorului nostru le ocupă la Reședința Guvernamentală seamănă mai mult cu un muzeu sau cu o menajerie decât cu budoarul unei doamne din înalta societate".

Crozier încercă să-și înghită chicotitul, simțindu-se vinovat pentru că gândise la fel.

– Și Montagu ăsta încă vă mai face probleme? întrebă el.

– Mai mult ca oricând. Lordul Stanley – năpârca năpârcii – l-a susținut pe Montagu și l-a reinstalat pe viermele ăla într-un post similar celui din care îl concediase unchiul John. Și i-a trimis unchiului o mustrare atât de crâncenă, că mi-a spus mătușa Jane că părea echivalentul unei biciuiri.

L-aș împușca pe nemernicul ăla de Montagu în boașe, iar pe ale Lordului Stanley le-aș fi tăiat și i le-aș fi dat să le mănânce ușor încălzite, își spuse Crozier, adăugând cu voce tare:

– Este cumplit ce-mi spui.

– Și n-ai aflat totul, zise Sophia.

În lumina slabă a crepusculului, Crozier îi căută urme de lacrimi pe obraji, dar nu zări niciuna. Sophia nu era o femeie care să plângă ușor.

– Stanley a făcut cunoscută critica adusă lui Sir John? se aventură el să ghicească.

– Nenorocitul ăla i-a dat lui Montagu un duplicat al învinuirilor oficiale *înainte să i le trimită unchiului John*, iar javra aia trădătoare s-a repezit să se întoarcă aici cu cea mai rapidă navă de poștă pe care a găsit-o. Și a făcut copii după scrisoare și le-a distribuit în Hobart Town tuturor dușmanilor unchiului John cu luni de zile înainte ca el s-o primească prin canale oficiale. Toată colonia zâmbea cu subînțeles de fiecare dată când unchiul sau mătușa se duceau la vreun concert ori îndeplineau vreuna din sarcinile oficiale. Îmi cer scuze pentru limbajul meu nedemn de o doamnă, Francis.

I-aș da Lordului Stanley să-și mănânce boașele crude în aluat făcut din propriul lui căcat, își imagină Crozier rețeta răzbunării. Nu spuse nimic cu voce tare, ci doar dădu din cap, în semn că îi scuza modul de exprimare.

– Și chiar atunci când unchiul și mătușa își închipuiau că nu se poate mai rău, continuă Sophia cu glas care tremura ușor de furie – Crozier era convins de

asta –, iar nu din cauza vreunei stări de slăbiciune, Montagu a trimis prietenilor lui proprietari de plantații un pachet cu trei sute de file, conținând toate scrisorile personale, documentele Reședinței Oficiale și toate depeșele pe care le folosise ca să-și susțină acuzațiile în fața Lordului Stanley. Pachetul acela se află în Banca Central Colonial de aici, din capitală, iar unchiul John a aflat că două treimi din familiile vechi și oamenii importanți de afaceri din oraș s-au dus până acolo ca să citească documentele. În ele, căpitanul Montagu îl face „imbecil desăvârșit" pe guvernator... și din câte ni s-a spus, termenul acesta este cel mai politicos din toate hârtiile alea odioase.

– Sunt de părere că Sir John nu-și mai poate menține funcția, în condițiile date, spuse Crozier.

– Câteodată mă tem că își va pierde mințile, dacă nu chiar și viața, se arătă de acord Sophia. Guvernatorul Sir John Franklin este un om deosebit de sensibil.

N-ar face rău nici măcar unei muște, își zise Crozier.

– Are de gând să-și dea demisia?

– Va fi rechemat de la post, răspunse Sophia. O știe toată colonia. Din cauza asta e mătușa Jane atât de afectată. Niciodată n-am mai văzut-o într-o asemenea stare. Unchiul John așteaptă să primească ordinul de rechemare înainte de sfârșitul lunii august, dacă nu cumva chiar mai curând.

Crozier oftă și își trecu bastonul de-a lungul unui șănțuleț din pietrișul aleii. În cei doi ani petrecuți printre ghețuri așteptase cu nerăbdare această revedere cu Sophia Cracroft, însă acum, că visul îi

devenise realitate, vedea cum regăsirea lor avea să fie umbrită de politică și orgolii. Se stăpâni înainte de a ofta din nou. Avea patruzeci și șase de ani și se purta ca un dobitoc.

– Vrei să mergem mâine la Eleșteul Ornitorincului? îl întrebă Sophia.

Crozier își turnă un alt pahar cu whisky. De deasupra se auzi urlet de banshee, dar nu era decât vântul polar suflând prin ce mai rămăsese din tachelaj. I se făcu milă de oamenii de cart.

Sticla de whisky se golise aproape de tot.

Și chiar atunci Crozier luă hotărârea să reia transporturile de provizii și echipamente pe Ținutul King William chiar în iarna aceea, prin întuneric și prin furtuni și cu amenințarea omniprezentă a *creaturii* dintre ghețuri. Nu avea de ales. Dacă în lunile următoare vor fi nevoiți să abandoneze navele – *Erebus* dădea deja semne de dezmembrare iminentă –, nu ar fi bine să-și instaleze tabăra aici, chiar lângă locul unde se vor fărâma navele. În mod normal, o asemenea inițiativă ar fi avut sens – existaseră câteva expediții nefericite care își făcuseră tabăra pe gheață și au fost duse în mare de curenții Golfului Baffin – însă gheața asta pe care erau ei nu era deplasată de curenți, iar o tabără aici ar fi fost și mai expusă atacurilor creaturii decât una ridicată pe pietrele înghețate de pe țărmul insulei ori peninsulei aflate la patruzeci de kilometri depărtare în întuneric. Deja dusese acolo cinci tone

de provizii. Va trebui să ducă și restul înainte de revenirea soarelui pe cer.

Crozier sorbi din whisky și hotărî să conducă el următorul echipaj. În afară de perspectiva eliberării dintre ghețuri și de porțiile suplimentare de rom, nimic altceva nu ridica mai bine moralul oamenilor decât mâncarea caldă. Deci avea de gând să demonteze plitele de pe cele patru baleniere de la bord – ambarcațiuni zdravene, echipate pentru navigare în caz că ar fi fost obligați să abandoneze navele în larg. Plita de pe *Terror* și geamăna ei de pe *Erebus* erau mult prea mari ca să poată fi transportate pe uscat. În plus, domnul Diggle avea să coacă pesmeți până în ultimul moment, așa că era mult mai bine să folosească plitele din fier de pe baleniere. Sigur, vor fi grele precum copitele Satanei, mai ales că, pe lângă ele, vor transporta și echipamente, provizii și îmbrăcăminte, dar vor fi la adăpost pe țărm și vor putea fi aprinse relativ repede, deși, pentru asta, vor fi nevoiți să transporte și cărbuni prin iadul de patruzeci de kilometri al banchizei. Nu erau copaci pe Ținutul King William și nici pe o distanță de sute de kilometri la sud. Deci, hotărî Crozier, plitele vor pleca primele, iar el va pleca cu ele. Prin întunericul absolut și gerul incredibil și Dumnezeu cu mila!

În următoarea dimineață din luna aprilie a anului 1843, Crozier și Sophia Cracroft au pornit călare spre Elețeul Ornitorincului.

Crozier se aşteptase să folosească trăsurica pe care o luaseră de fiecare dată când avuseseră treabă în Hobart Town, dar Sophia poruncise să li se pregătească doi cai şi un catâr încărcat cu toate cele trebuincioase unui picnic. Tânăra călărea ca un bărbat. Crozier observă că „fusta" închisă la culoare pe care o purta era, de fapt, o pereche de pantaloni de gaucho. Iar bluza albă din pânză îi dădea un aer deopotrivă feminin şi aspru. Purta, de asemenea, şi o pălărie cu boruri largi care îi proteja pielea de razele fierbinţi ale soarelui. Iar cizmele din piele moale, înalte şi lustruite fără doar şi poate, costaseră mai mult decât salariul pe un an al căpitanului Francis Crozier.

Lăsaseră în urmă Reşedinţa Guvernamentală şi capitala, îndreptându-se spre nord pe un drumeag îngust printre plantaţii, pe lângă anexele îngrădite ale coloniei de deţinuţi, printr-un petic de pădure tropicală şi ieşiră din nou în câmp deschis.

– Credeam că numai în Australia sunt ornitorinci, spuse Crozier.

Nu reuşea să-şi găsească o poziţie confortabilă pe cal. De-a lungul vieţii nu prea avusese multe ocazii să călărească. Şi se simţea acum nespus de stânjenit de felul în care îi tremura vocea în ritmul zguduielilor în şa. Pe de altă parte, Sophia părea să se simtă în largul ei; devenise una cu calul.

– O, nu, scumpul meu, răspunse ea. Micuţii aceştia ciudaţi trăiesc doar pe anumite zone de coastă de pe continent, dar îi poţi găsi peste tot pe Pământul lui

Van Diemen. Dar sunt foarte fricoși. În Hobart Town nu mai există niciunul.

Obrajii lui Crozier se îmbujorară la auzul vorbelor „scumpul meu".

– Sunt periculoși? întrebă el.

Sophia râse ușor:

– În realitate masculii sunt periculoși în sezonul împerecherii. Au un pinten otrăvitor pe picioarele din spate și în timpul perioadei de reproducere pintenul ăsta poate fi destul de veninos.

– Cât să omoare un om? se interesă Crozier care, de fapt, glumise când întrebase despre pericolul pe care l-ar fi putut reprezenta vietățile nostime pe care el, unul, le văzuse numai în ilustrații.

– Un om mai mic, zise Sophia. Dar cei care au supraviețuit veninului de ornitorinc spun că durerea este atât de crâncenă, încât ar fi preferat moartea.

Crozier se uită la tânăra care călărea în dreapta lui. De cele mai multe ori îi era greu să-și dea seama când Sophia glumea și când vorbea serios. În cazul de față trebuia să presupună că spunea adevărul.

– Și acum e sezonul împerecherii? întrebă el.

Femeia zâmbi din nou.

– Nu, scumpul meu Francis. Sezonul de împerechere este între august și octombrie. Ar trebui să fim în siguranță. Cu condiția să nu dăm peste vreun diavol.

– Diavolul?

– Nu, scumpul meu. *Vreun* diavol. Sigur că ai auzit de diavolul tasmanian.

– A, da, am auzit, se dumiri Crozier. Se spune că sunt niște creaturi fioroase, cu fălci mari cât chepengul de la cala unei nave. Și că sunt animale de pradă feroce, extrem de lacome, capabile să mănânce un cal ori un tigru tasmanian la o singură masă.

Sophia îl aprobă serioasă.

– Foarte adevărat. Diavolul e tot numai blană și mușchi, și foame, și furie. Iar dacă l-ai fi auzit vreodată – că nu latră, nu mârâie, nu rage, ci se poate spune mai degrabă că scoate bolboroselile și mormăiturile pocite pe care te-ai aștepta să le auzi dintr-un ospiciu în flăcări –, atunci îți garantez, Francis Crozier, că nici măcar un explorator atât de curajos ca tine nu ar îndrăzni să rămână noaptea singur pe câmpurile sau în pădurile de aici.

– Tu l-ai auzit cum face? o întrebă Crozier, căutând pe chipul ei grav semne că și-ar bate joc de el.

– O, da. Este un sunet ce nu poate fi descris – absolut înfiorător. La auzul lui victima încremenește și diavolul își deschide fălcile alea incredibil de mari și o înghite întreagă. Singurele sunete mai înfiorătoare sunt urletele victimei sale. Am auzit odată behăiturile și zbieretele unei întregi turme de oi când un singur diavol le-a mâncat, una după alta, nelăsând în urmă nici măcar o copită.

– Glumești, spuse Crozier privind-o cu atenție ca să vadă dacă chiar așa stăteau lucrurile.

– Nu glumesc niciodată când vine vorba de diavol, Francis.

Intraseră într-o altă bucată de pădure.

– Și diavolii ăștia mănâncă ornitorinci?

Întrebarea pusă de Crozier era una extrem de serioasă, dar bărbatul era mulțumit că nici James Ross, nici vreunul dintre subordonații lui nu erau prin preajmă ca să-l audă. I se părea ridicolă.

– Diavolul tasmanian mănâncă absolut *orice*, zise Sophia. Dar iată că din nou ești norocos, Francis. Diavolul vânează doar pe timpul nopții și, dacă nu ne vom grăbi foarte tare, vom vedea Eleșteul Ornitorincului – și pe ornitorinc – și vom mânca și ne vom întoarce la Reședința Guvernamentală înainte de lăsarea întunericului. Dumnezeu să ne ajute dacă vom fi tot în pădure atunci când va veni noaptea.

– Din cauza diavolului?

Crozier intenționase ca tonul întrebării sale să fie unul ușor amuzat, dar auzi încordarea din el.

Sophia trase de frâie oprindu-și iapa și se întoarse spre el surâzând – surâs sincer, orbitor, adresat numai și numai lui. Cu destul de multă stângăcie reuși și el să-și convingă calul castrat să se oprească.

– Nu, scumpul meu, îi răspunse tânăra femeie cu o șoaptă caldă. Nu din cauza diavolului. Din cauza *reputației* mele.

Înainte ca Francis Crozier să apuce să îngaime vreun răspuns – nu că ar fi știut ce anume să spună –, Sophia izbucni în râs, dădu pinteni și porni în galop înainte.

În sticlă nu mai rămăsese whisky decât pentru un pahar și un pic. Crozier și-l turnă aproape pe tot, ridică paharul spre flacăra nesigură a lămpii și urmări

jocul luminii în lichidul de culoarea chihlimbarului. Bău încet, cu înghiţituri mici.

N-au apucat să vadă ornitorincul. Sophia îl asigurase că micuţa vietate trăia în heleşteul cu pricina – un cerc de apă cu mai puţin de cincizeci de metri în diametru, aflat în pădure, la vreo patru sute de metri de drumul principal – şi că intrarea în vizuina lui se afla pe mal, în spatele rădăcinilor noduroase ale unui copac, dar el nu a apucat să vadă ornitorincul.

Însă a văzut-o pe Sophia Cracroft în pielea goală.

Au luat masa într-un loc umbrit lângă Eleşteul Ornitorincului, pe o faţă de masă din bumbac scump întinsă pe iarbă, pe care mai întâi aşezaseră coşul de picnic, paharele, cutiile cu mâncare, iar apoi se aşezară şi ei. Sophia poruncise servitorilor să împacheteze friptura de vită în pânză impermeabilă şi să o pună în gheaţă – cea mai valoroasă marfă a locurilor, dar cea mai ieftină acolo de unde venise Crozier – ca să nu se strice în timpul drumului. Mai erau şi cartofi copţi, şi boluri mici cu o salată nespus de gustoasă. Tânăra mai pusese în coş şi o sticlă cu vin vechi de Burgundi,a şi două pahare de cristal, gravate cu blazonul familiei Franklin, pe care le luase din colecţia lui Sir John; şi ea se dovedi mai amatoare de licoarea roşie decât căpitanul.

După masă, s-au întins să se odihnească la mai puţin de un metru distanţă unul de celălalt şi au vorbit despre una şi alta cam o oră, privind la suprafaţa întunecată a heleşteului.

– Aşteptăm ornitorincul, domnişoară Cracroft? întrebă Crozier în timpul unei pauze în conversaţia lor despre pericolele şi frumuseţile călătoriei la arctice.

– Nu, cred că s-ar fi arătat până acum dacă ar fi vrut să-l vedem, spuse Sophia. Am aşteptat să ne facem digestia înainte de baie.

Crozier nu-şi găsi cuvintele – din nou – şi o privi nedumerit. Evident că nici prin cap nu-i trecuse să-şi ia cu el o ţinută de plajă. *Nu avea* o ţinută de plajă. Era convins că tânăra glumea iarăşi, însă vorbea mereu atât de serios, încât niciodată nu putea fi sută la sută sigur. Iar acest simţ ghiduş al umorului îl excita şi mai tare.

Mergând mai departe cu gluma, Sophia se ridică în picioare, îşi scuturâ câteva frunze moarte de pe pantalonii de gaucho şi privi în jur.

– Cred că am să mă dezbrac în spatele tufelor de colo şi am să intru în apă de pe pragul cu iarbă al malului. Bineînţeles că eşti invitat să înoţi cu mine, Francis, sau nu, după cum consideri tu că-ţi dictează bunele maniere.

El încercă să-i surâdă ca şi cum ar fi vrut să-i arate că este un bărbat versat, trecut prin multe episoade asemănătoare, dar pe chip îi tremură doar un rictus nesigur.

Fără să se mai uite înapoi, tânăra se îndreptă spre tufele de lângă mal. Crozier rămase sprijinit într-un cot pe faţa de masă, cu o expresie uşor amuzată pe obrajii bine bărbieriţi care îi îngheţă, însă văzu bluza albă ridicată deasupra capului de braţele albe ale tinerei şi aruncată neglijent peste o tufă. Da, expresia

amuzată îi îngheță atunci pe chip, dar nu și mădularul. În doar două secunde acesta trecu de la poziția „pe loc repaus" la poziția „de cart" în vârful arborelui artimon.

Imediat, pantalonii negri de cowboy argentinian ai Sophiei, împreună cu alte lucruri albe și subțiri din dantelă, ale căror denumiri îi erau complet necunoscute, se alăturară bluzei în vârful tufei bogate.

Lui Crozier aproape că-i ieșiseră ochii din cap. Zâmbetul lui neserios se transformă într-o grimasă de mort. Se simțea incapabil să se miște, incapabil să-și întoarcă privirea.

Sophia Cracroft ieși la lumina soarelui.

Goală-goluță. Își ținea brațele lângă trup, cu degetele ușor încovoiate. Nu avea sânii mari, dar erau foarte obraznici și foarte albi, iar sfârcurile erau mari și trandafirii, nu închise la culoare ca la celelalte femei – boarfe din porturi, prostituate știrbe, băștinașe – pe care Crozier le văzuse în pielea goală.

Dar oare văzuse el *vreodată* o femeie complet goală? O femeie albă? În momentul acela își răspunse că nu. Și chiar dacă ar fi văzut vreuna, știa acum că nu mai conta câtuși de puțin.

Razele soarelui se reflectau pe pielea de un alb orbitor a Sophiei. Nu încercă să se acopere nicicum. Crozier încremenise în poziția de mai devreme, cu expresia searbădă întipărită pe chip. Doar penisul lui reacționase la priveliștea din față, devenind și mai erect, și mai sensibil. Și, spre marea lui uimire, căpitanul observă că această zeiță, această întruchipare a

feminității, această femeie pe care o alesese deja și cu mintea, și cu sufletul să-i fie soție și mamă a copiilor lui, avea părul pubian extrem de des și strălucitor, cu cârlionți ce parcă voiau să sară din cadrul negru al triunghiului inversat dintre picioarele ei. *De nestăpânit* fură primele cuvinte ce îi veniră în mintea altminteri goală. Tânăra își desfăcu părul lung, lăsându-l liber pe umeri.

– Intri și tu în apă, Francis? își șopti ea întrebarea de pe malul eleșteului, pe același ton indiferent cu care l-ar fi întrebat dacă mai dorește puțin ceai. Sau ai de gând doar să stai acolo și să te holbezi?

Și fără vreun alt cuvânt, Sophia plonjă în apă descriind un arc perfect. Mâinile și brațele ei albe despicară suprafața ca de oglindă a heleșteului cu o fracțiune de secundă înainte ca tot trupul să le urmeze.

Crozier reușise în cele din urmă să-și descleștеze maxilarele, dar își dădu seama că-i era cu neputință să articuleze vreun cuvânt, așa că închise gura la loc.

Tânăra înota cu ușurință încolo și încoace. Vedea cum i se ridică fesele albe în urma spatelui ei puternic, pe care părul ud și negru părea a trasa linii cu cea mai întunecată cerneală din India.

Tânăra se opri lângă celălalt mal al heleșteului, lângă arborele pe care i-l arătase la sosire, și începu să calce apa, ridicându-și capul spre el.

– Vizuina ornitorincului e sub rădăcinile astea, îi strigă ea. Dar nu cred că vrea să iasă și să se joace cu noi. E tare sfios. Nu e cazul să fii și tu, Francis. *Te rog.*

Ca în vis, Crozier simţi cum se ridică şi se îndreaptă spre cel mai des grup de tufe din partea opusă locului unde se afla Sophia. Îi tremurau puternic degetele neîndemânatice atunci când încercă să se descheie la nasturi. Fără să ştie ce face, îşi împături frumos hainele şi le aşeză una lângă alta pe iarbă. Era conştient că trage de timp. Dar erecţia tot nu voia să dispară. Oricât se concentra el, oricât încerca să-şi imagineze că i se înmoaie, rămânea la fel de vârtos înălţat lângă buric, cu glandul roşu ca un felinar de semnalizare.

Crozier rămase nehotărât în spatele tufelor, atent la pleoscăitul apei. Ştia prea bine că, dacă ar mai ezita o singură secundă, Sophia va ieşi din apă, îşi va şterge corpul ascunsă în spatele propriei tufe, iar el îşi va petrece restul zilelor blestemându-se că fusese un laş şi un imbecil.

Trăgând cu ochiul printre crengile tufei sale, Crozier aşteptă până când doamna se întoarse cu spatele la el, îndepărtându-se înot spre celălalt mal, şi atunci, cu viteză, dar şi cu o totală lipsă de graţie, se aruncă şi el în apă, mai degrabă poticnindu-se decât plonjând, renunţând la orice presupusă eleganţă a mişcărilor în încercarea disperată de a-şi ascunde neloialul penis sub apă, înainte ca domnişoara Cracroft să se întoarcă iarăşi cu faţa la el.

Când reuşi să iasă la suprafaţă, scuipând şi icnind şi inspirând pe gură, o văzu pe tânără la vreo şase metri de el, surâzându-i şi călcând apa.

– Sunt deosebit de bucuroasă că te-ai hotărât să vii lângă mine, Francis. Acum, dacă va apărea bărbăţuşul

ornitorinc, ai să mă aperi tu de acul lui veninos. Vrei să ne uităm la vizuina lui?

Se răsuci cu grație și înotă spre arborele uriaș aplecat asupra apei.

Jurându-și că va păstra o distanță de cel puțin trei – ba nu, cinci – metri între ei, ca o navă eșuată pe un țărm, Crozier înotă câinește după ea.

Elește ul era surprinzător de adânc. Când se opri la patru metri de ea și începu să calce apa ca să-și țină capul deasupra apei, Crozier își dădu seama că nici măcar aici, unde rădăcinile arborelui coborau pe malul povârnit până în apă, iar buruienile înalte aruncau umbrele după-amiezii asupra lor, nu reușea să atingă fundul, oricât de disperate i-ar fi fost picioarele să găsească un punct de sprijin.

Și Sophia înainta spre el.

Probabil că îi citise panica din ochi; nu știa dacă să se îndepărteze neîndemânatic, dar furios, ori doar să încerce s-o avertizeze cumva asupra condiției sale de *mădular-năbădăios*, însă tânăra se opri la jumătatea mișcării – și îi văzu atunci sânii săltând aproape de suprafața apei –, făcu un semn cu capul spre stânga ei și înotă spre rădăcinile arborelui.

– Ăsta este un adăpost ori o vizuină de celibatar, nu o vizuină de familie, spuse Sophia.

O, dar ce umeri minunați avea... ce clavicule...

– Poftim? bâigui Crozier.

Era fericit – și ușor uluit – că își recăpătase graiul, dar nu tot atât de mulțumit de tonul său caraghios și

strangulat și de faptul că îi clănțăneau dinții. Dar apa nu era deloc rece.

Sophia zâmbi. De obrazul delicat i se lipise o șuviță de păr negru.

– Ornitorincii își fac două feluri de vizuini, îi explică ea cu blândețe. Una este aceasta, pe care unii naturaliști o numesc „adăpost" și pe care o folosesc și masculul și femela în afara sezonului de împerechere. Aici locuiesc celibatarii. Femela este cea care construiește vizuina de familie pentru reproducerea propriu-zisă și, după ce actul respectiv a avut loc, mai sapă încă o cameră micuță pentru pui.

– Aha, murmură Crozier, ținându-se de rădăcină la fel de strâns cum s-ar fi ținut de parâme, urcat pe tachelaj la șaizeci de metri în timpul unui uragan.

– Să știi că ornitorincii fac ouă, continuă Sophia, la fel ca reptilele. Dar mamele secretă lapte, la fel ca mamiferele.

Îi vedea prin apă cercurile închise la culoare din centrul sânilor rotunzi și albi.

– Chiar așa? spuse el.

– Mătușa Jane, care-i pasionată de științele naturii, așa cum ai observat și tu, e de părere că masculii nu-și folosesc pintenii veninoși de pe picioarele din spate doar ca să se lupte cu alți ornitorinci masculi, ori cu alți intruși, ci și ca să se agațe de femelă atunci când înoată și se împerechează în același timp. Se pare că nu mai secretă venin atunci când se prinde de partenera lui.

– Da? bâigui Crozier, întrebându-se dacă nu cumva ar fi trebuit să spună *Nu?*, căci nu avea nici cea mai mică idee despre ce vorbea tânăra.

Sophia se apucă de rădăcinile arborelui și se trase mai aproape de el, mai aproape, și mai aproape, până când aproape că-l atinse cu sânii. Își lipi palma rece – și surprinzător de mare – de pieptul lui.

– Domnișoară Cracroft... , începu el.

– Sssst, șopti ea. Taci.

Își puse mâna cealaltă pe umărul lui, agățându-se de el așa cum se agățase de rădăcină. Mâna ei dreaptă alunecă mai jos, pe abdomenul bărbatului, apoi pe coapsa lui dreaptă, apoi iar pe abdomen, apoi și mai jos.

– Vai de mine, își șopti ea în ureche, cu obrazul lipit de al lui, cu părul ud acoperindu-i ochii. Să fi găsit un pinten veninos?

– Domnișoară Cra... , se bâlbâi el din nou.

Îl strânse ușor. Apoi pluti schimbându-și poziția, încălecându-i piciorul stâng cu picioarele ei puternice. Apoi își lăsă în jos greutatea fierbinte și începu să se frece de el. Crozier își ridică puțin piciorul ca s-o sprijine. Sophia avea ochii închiși. Își legăna șoldurile. Își strivea sânii de pieptul lui. Începu să-l mângâie cu mâna dreaptă.

Crozier gemu – geamăt de anticipare, nu de descărcare. Sophia suspină cu buzele lipite de gâtul lui. Îi simțea pe pulpă arșița și umezeala zonelor intime. *Dar cum se poate să existe ceva mai ud decât apa?* se minună el.

Și chiar atunci ea gemu la modul cel mai serios, iar Crozier închise și el ochii – regretând că nu o poate admira în continuare, dar neputând face altceva – iar ea se lipi și mai tare de el o dată, de două ori, a treia oară cu o mișcare descendentă, iar mângâielile ei deveniră mai grăbite, mai insistente, mai pricepute, mai experte, mai provocatoare.

Își îngropă obrajii în părul ei ud și începu să zvâcnească și să pulseze în apă. Avu senzația că avea să ejaculeze la nesfârșit și – presupunând că ar fi fost în stare – i-ar fi cerut scuze pentru gestul lui. În schimb, gemu și mai tare și aproape că scăpă rădăcina din mână. Se mișcau acum amândoi, intrând cu bărbiile sub apă.

Ce-l deruta pe Crozier cel mai tare în acel moment – când, de fapt, întregul univers îl năucea și când, de fapt, absolut nimic din întregul univers nu-l mai deranja – era mișcarea stăruitoare a doamnei, strânsoarea de menghină a coapselor ei în jurul piciorului lui, obrazul ei lipit de al lui, ochii ei strâns închiși și gemetele ei tulburătoare. Dar bineînțeles că femeile nu au cum să simtă aceeași intensitate a actului ca bărbații? Sigur, unele din prostituatele cu care avusese el de-a face gemuseră, dar o făcuseră pentru că știau că bărbaților le place – era cum nu se poate mai limpede că ele nu simțeau nimic.

Și totuși...

Sophia se desprinse de el, îl privi drept în ochi, surâse nestingherită, îl sărută pe gură, își ridică picioarele aproape la nouăzeci de grade, se împinse cu tălpile în rădăcinile arborelui și înotă spre țărmul unde

își lăsase hainele pe crengile tufei care tremura ușor în adierea vântului.

De necrezut: se îmbrăcară, strânseră lucrurile de la picnic, le puseră pe catâr, încălecară și se întoarseră în tăcere deplină la Reședința Guvernamentală.

De necrezut: în aceeași seară la cină, Sophia Cracroft a râs mult și a sporovăit cu mătușa ei, cu Sir John, ba chiar și cu un anume căpitan James Clark Ross neobișnuit de locvace, dar Crozier, cu ochii ațintiți doar asupra mesei, abia dacă a deschis gura. Nu putea decât să-i admire... cum îi ziceau franțujii? – *sangfroid*[1], căci el, unul, își simțea acum sufletul așa cum își simțise trupul în momentul acelui orgasm parcă nesfârșit din Helește ul Ornitorincului – esență și atomi împrăștiați în toate ungherele universului.

Însă domnișoara Cracroft nu a fost distantă cu el și nici nu a avut aerul că ar fi avut ceva să-i reproșeze. I-a zâmbit, i-a adresat tot felul de comentarii și a încercat să-l includă și pe el în conversația generală, întocmai la fel cum făcea la fiecare cină. Și bineînțeles că surâsul era... cum? Parcă puțin mai cald? Mai afectuos? Pătimaș chiar? Precis că așa era.

După cină, atunci când Crozier o invită la o plimbare prin grădină, Sophia îl refuză, sub pretextul că acceptase deja o partidă de cărți cu James Ross în salonul principal. Ar dori cumva domnul comandant Crozier să li se alăture?

---

[1] „Sânge rece" în lb. fr. în orig. (n. tr.).

Nu, era acum rândul domnului comandant Crozier să refuze, deducând însă, din inflexiunile calde și blânde din ironia ei de suprafață, la fel de caldă și blândă, că îi cerea să păstreze deocamdată convenienţele în Reședința Guvernamentală, până când se vor putea întâlni în tihnă ca să discute despre viitorul lor împreună. Cu glas mai tare decât în mod obișnuit, comandantul Crozier anunță că îl doare capul și că va merge devreme la culcare.

În ziua următoare, se trezi înainte de ivirea zorilor, se îmbrăcă în cea mai bună uniformă și începu să patruleze pe holurile lungi ale conacului, convins că și Sophia ardea de nerăbdare să se întâlnească cu el.

Dar nu ardea.

Sir John coborî primul la micul dejun și începu să-i îndruge lui Crozier câte în lună și în stele. Navigatorul strângea din dinți în fața torentului de vorbe ale gazdei sale, căci niciodată nu stăpânise arta insipidă a conversației de salon, fiind, prin urmare, incapabil să se arate interesat de tarifele la care puteau fi închiriați deținuții pentru săpat canale.

Următoarea care coborî fu Lady Jane. Apoi veni la micul dejun și Ross, mult înainte ca Sophia să-și facă apariția. Crozier ajunsese deja la a șasea ceașcă de cafea, pe care începuse s-o prefere în detrimentul ceaiului încă din iernile petrecute în gheţurile nordului împreună cu Parry. Dar nu se ridică de la masă așteptând răbdător ca tânăra doamnă să-și termine de mâncat porția obișnuită de ouă, cârnați, fasole și pâine prăjită și, de asemenea, să își bea ceașca cu ceai.

Sir John dispăruse pe undeva. Lady Jane se făcuse nevăzută. Căpitanul Ross plecase și el. În cele din urmă, Sophia își termină micul dejun.

– Vrei să ne plimbăm în grădină? o întrebă el.

– Așa devreme? S-a făcut deja foarte cald. Toamna asta nu dă niciun semn că s-ar răcori.

– Dar... , începu Crozier, încercând să-i comunice din privire caracterul presant al invitației lui.

Sophia zâmbi.

– Aș fi deosebit de încântată să mă plimb cu tine prin grădină, Francis.

Și porniră. Mergeau încet, așteptând nerăbdători ca deținutul care se ocupa de grădina lui Sir John să termine de descărcat sacii cu îngrășământ proaspăt.

Când omul își isprăvi treaba și plecă, Crozier o conduse spre băncuța din piatră, umbrită și adăpostită de vânt, din capătul vastei grădini. O ajută să se așeze și așteptă tăcut cât ea își strânse umbreluța de soare. Apoi Sophia își ridică ochii la el – Crozier era mult prea agitat ca să stea jos, așa că rămase în poziție de drepți lângă ea, deplasându-și greutatea de pe un picior pe celălalt. Își imagină că întrezărește o speranță nerostită în ochii tinerei.

În cele din urmă, avu prezența de spirit să se așeze într-un genunchi.

– Domnișoară Cracroft, știu foarte bine că nu sunt decât un biet comandant din Marina Maiestății Sale și că numai un amiral de flotă ar fi demn de prețuirea ta... ce zic eu amiral?... cap încoronat am vrut să spun, cineva mai mare decât un amiral de flotă... dar probabil

că îți dai seama, știu că îți dai seama, cât de intense sunt sentimentele mele, și dacă ai putea să-mi răspunzi în același fel...

– Pentru numele lui Dumnezeu, Francis, îl întrerupse Sophia, doar n-ai de gând să mă ceri de soție?

Crozier nu răspunse. Rămase în genunchi, cu mâinile împreunate și întinse spre ea ca într-o rugăciune disperată.

Tânăra îl bătu ușor pe braț.

– Ești un bărbat minunat, domnule comandant Crozier. Un bărbat *nobil*, în pofida asperităților caracterului tău care nu vor fi nicicând cizelate. Și ești un bărbat *înțelept* – mai ales pentru că ai priceput că niciodată nu voi fi soție de comandant de navă. Nu s-ar cuveni. Ar fi ... *inacceptabil.*

Crozier încercă să spună ceva. Dar mintea-i era pustie. Acea parte din creierul său care încă mai funcționa încerca să completeze cererea în căsătorie pe care o compusese în timpul nopții de nesomn. Ce apucase să spună până acum reprezenta doar o treime.

Sophia râse ușurel și clătină din cap. Privi iute în toate direcțiile ca să se asigure că nu-i vedea și nu-i auzea nimeni – nici măcar un deținut.

– Te rog să nu-ți faci griji în privința celor întâmplate ieri, domnule comandant Crozier. Am petrecut împreună o zi minunată. Acel... interludiu... de la eleșteu a fost deosebit de plăcut pentru amândoi. Să zicem că a izvorât dintr-o nevoie a... a organismului meu... precum și din apropierea pe care am simțit-o noi doi în *acele câteva momente.* Dar, te rog, trezește-te

la realitate, scumpul meu Francis, și înțelege că nu ai nicio obligație față de mine din pricina acelei indiscreții pasagere.

O privea mut și năucit.

Ea îi zâmbi iarăși, însă nu cu aceeași căldură cu care îl obișnuise.

– Nu-ți imagina, continuă ea aproape în șoaptă, că m-ai compromis în vreun fel, domnule comandant.

– Domnișoară Cracroft... începu din nou Crozier, dar amuți imediat.

Dacă nava lui ar fi fost pe punctul de a eșua pe un țărm și pompele ar fi fost defecte, iar apa din cală ar fi fost mai înaltă de un metru și ar fi crescut mai departe și dacă tachelajul ar fi fost încâlcit, iar velele sfâșiate, ar fi știut ce ordine să dea. Ar fi știut ce să spună, fără să ezite câtuși de puțin. Dar în clipele acestea nu-i venea nimic în minte. Nu simțea decât o uluire și o tristețe nesfârșită, cu atât mai dureroase cu cât exprimau o realitate veche și mult prea bine cunoscută.

– Dacă ar fi să mă căsătoresc, spuse Sophia desfăcându-și umbrela și răsucind-o pe umăr, l-aș lua de soț pe elegantul căpitan Ross. Deși destinul meu nu este să fiu soția unui simplu căpitan, Francis. Va trebui să fie făcut cavaler... dar sunt convinsă că asta se va întâmpla curând.

Crozier îi căută privirea, încercând să găsească un indiciu care să-i spună că totul nu era nimic altceva decât o glumă de-a ei.

– Căpitanul Ross este logodit, spuse el în cele din urmă, cu vocea dogită a unui naufragiat rămas fără

apă. Au de gând să se căsătorească imediat după ce James se întoarce în Anglia.

– Ei, asta-i bună! exclamă Sophia ridicându-se de pe bancă și învârtind și mai repede umbreluța. Eu însămi mă întorc în Anglia în vara asta cu un pachebot rapid, chiar înainte de rechemarea de la post a unchiului John. Căpitanul James Clark Ross o să mai audă de mine, ți-o garantez.

Îl privi cum rămăsese, ca un prost, așezat într-un genunchi pe pietrișul grădinii.

– În plus, continuă ea veselă, chiar dacă ar fi să se însoare cu pretendenta aia care-l așteaptă cuminte – să știi că am discutat de multe ori despre ea și te asigur că-i doar o proastă care habar nu are de nimic – nu se termină lumea cu o căsătorie. Nu înseamnă moarte. Nu-i „tărâmul neaflat" al lui Hamlet de unde nu se întoarce nimeni. Există o sumedenie de bărbați care „s-au întors" dintr-o căsătorie și abia atunci au descoperit femeia potrivită pentru ei. Ia aminte la vorbele mele, Francis.

Și atunci el se ridică. Se ridică și își scuturâ de pietriș pantalonii celei mai bune uniforme de gală din garderoba lui.

– Acum trebuie să plec, zise Sophia. Mă duc în Hobart Town, cu mătușa Jane și cu domnul căpitan Ross să vedem niște armăsari pe care Compania Van Diemen i-a cumpărat pentru împerechere. Poți să vii cu noi, dacă dorești, Francis, dar, pentru Dumnezeu, schimbă-ți mai întâi și hainele, și privirea.

Îi atinse ușor mâna și se porni înapoi spre Reședința Guvernamentală răsucindu-și umbreluța pe umăr.

Crozier auzi dangătele înăbușite ale clopotului care bătea de opt ori, vestind începutul cartului de la ora 4:00 a.m. În mod normal, pe o navă aflată în larg, acum s-ar fi dat deșteptarea și, peste o jumătate de oră, oamenii ar începe să bricuiască puntea. Însă aici, în beznă și ghețuri – și în bătaia vântului care urla prin tachelaj, vestind, fără doar și poate, începutul unui alt viscol, deși nu era decât începutul lunii noiembrie din cea de-a treia iarnă a expediției lor – oamenilor li se permitea să doarmă mai mult și să trândăvească în hamacuri până când cele patru bătăi de clopot ar fi urmat să anunțe începutul cartului de dimineață: ora 6.00 a.m. Abia atunci va prinde viață nava. Se vor auzi strigătele ofițerilor de punte și tropotele cizmelor din piele de ren ale marinarilor, grăbindu-se să ajungă pe punte mai înainte ca superiorii lor să-și pună în practică amenințarea de a le tăia hamacurile.

Adevărat paradis al leneșilor în comparație cu regimul de pe mare. Nu numai că marinarilor li se permitea să doarmă până târziu, dar aveau voie să ia micul dejun înainte de a se apuca de treburile de dimineață.

Crozier se uită la pahar și la sticla de whisky. Goale. Amândouă. Luă pistolul cel greu – mai greu acum pentru că era încărcat. Apoi îl puse în buzunar, își scoase haina și o atârnă într-un cui. Apoi șterse paharul cu o cârpă curată pe care Jopson i-o lăsa în fiecare seară exact în acest scop și îl puse la loc, în

dulap. Apoi puse sticla goală în coşul din răchită pe care Jopson i-l lăsa lângă uşă exact în acest scop. La sfârşitul zilei, când Crozier se va întoarce în cabină, în coş va fi o sticlă plină.

Îi trecu prin minte să se îmbrace iarăşi şi să iasă pe punte – adică să-şi schimbe cizmele din piele de ren cu ghetele groase, să-şi înfăşoare fularul în jurul capului, să-şi pună restul de haine şi mantaua şi să iasă în noapte şi în furtună, până la deşteptarea oamenilor, şi apoi să coboare la micul dejun împreună cu ofiţerii lui şi să continue cu treburile zilnice fără să fi închis un ochi toată noaptea.

O făcuse de nenumărate ori.

Dar nu şi astăzi. Era mult prea obosit. Şi îi era mult prea frig chiar şi cu patru rânduri de haine din lână şi bumbac pe el. Ştia bine că cel mai frig este la ceasurile patru dimineaţa, oră la care îşi dau duhul cei mai bolnavi şi cei mai grav răniţi, ajungând în adevăratul „Tărâm Neaflat".

Crozier se vârî sub pături, îngropându-şi faţa în salteaua îngheţată. Va dura mai mult de cincisprezece minute până când căldura trupului său va dezmorţi aşternuturile. Cu ceva noroc, va adormi mai înainte. Cu ceva noroc, va prinde vreo două ore de somn agitat de beţiv înainte să înceapă o nouă zi de ger şi întuneric. Cu puţin noroc, îşi spuse el simţind cum alunecă în somn, nu se va mai trezi deloc.

17

IRVING

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
13 noiembrie 1847

Silence dispăruse, iar treaba locotenentului de rang trei John Irving era să o găsească.

Căpitanul nu-i dăduse ordinul acesta... nu tocmai. Dar în iunie, cu șase luni în urmă, căpitanul Crozier îi *spusese* lui Irving să aibă grijă de femeia eschimos atunci când se luase decizia de a o ține la bord, pe HMS *Terror*, iar căpitanul Crozier nu revocase ordinul acela, drept care Irving se simțea răspunzător pentru ea. În plus, tânărul se îndrăgostise de Lady Silence. Știa că e o prostie – o nebunie, chiar – să se îndrăgostească de o sălbatică, de o femeie care nici măcar nu era creștină, de o indigenă incultă care nu era în stare să articuleze nici măcar un cuvânt în engleză, ori în orice altă limbă, la drept vorbind, dar nu avea ce face: se îndrăgostise de ea și cu asta basta. Femeia asta avea

ceva ce-l făcea pe înaltul și puternicul John Irving să simtă că i se înmoaie genunchii.

Iar acum dispăruse.

La început au observat că nu mai era în culcușul pe care i-l improvizaseră – printre lăzile și coșurile îngrămădite pe puntea inferioară chiar lângă infirmerie. Asta se întâmplase joi, cu două zile în urmă, însă oamenii erau obișnuiți cu venirile și plecările ciudate ale lui Lady Silence. Petrecea chiar și în timpul nopții cam tot atâta timp și pe navă, și în afara ei. În după-amiaza zilei de joi, unsprezece noiembrie, Irving i-a raportat căpitanului Crozier că Silence dispăruse, dar și căpitanul, și Irving, și alții o văzuseră pe gheață cu două nopți în urmă. Dispăruse iarăși după ce fuseseră descoperite rămășițele cadavrelor lui Strong și Evans. Căpitanul i-a zis să nu se îngrijoreze, pentru că mai mult ca sigur că o să apară.

Dar nu a apărut.

Furtuna din dimineața aceea de joi adusese multă zăpadă și vânturi puternice. Mai multe echipe care încercau, la lumina felinarelor, să redeschidă drumurile dintre *Terror* și *Erebus* – la fiecare treizeci de pași apăruseră troiene conice de gheață de peste un metru înălțime – fuseseră nevoite să se întoarcă pe nave și nu mai putuseră să iasă pe gheață de atunci. Ultimul mesager de pe *Erebus*, care venise joi spre seară și rămăsese pe *Terror* din cauza viscolului, le spusese că Silence nu se afla pe nava comandantului Fitzjames. Până în dimineața aceasta de sâmbătă, carturile se schimbau la fiecare oră, iar oamenii coborau sub punte la fel de

acoperiți cu gheață și dârdâind ca și în urmă cu două zile. La fiecare trei ore erau trimise în vijelie echipe de oameni care să curețe de gheață vergile și parâmele rămase, pentru ca nava să nu se răstoarne din cauza greutății lor. Iar bucățile acelea mari de gheață constituiau un pericol pentru marinarii de cart și avariau serios lemnul punții. Alți oameni dădeau la o parte zăpada de pe punte ca să descopere chepengurile.

După cina de sâmbătă, atunci când locotenentul Irving îi raportă din nou lui Crozier că nu o găsise pe Silence, căpitanul îi spuse:

– Dacă e afară pe o vreme ca asta, John, s-ar putea să nu se mai întoarcă. Dar ai permisiunea mea să o cauți pe toată nava diseară, după ce se duc oamenii la culcare, doar ca să fii tu cu sufletul împăcat că ai căutat-o peste tot.

Cu toate că serviciul lui Irving de ofițer de punte se încheiase de două ore, locotenentul își puse iarăși mantaua, aprinse un felinar cu ulei și urcă iarăși scara spre puntea superioară.

Condițiile meteo nu se schimbaseră. Ba erau chiar mai rele decât fuseseră cu cinci ore mai devreme, atunci când Irving coborâse la cină. Vântul urla dinspre nord-vest, suflând cu putere zăpada și reducând vizibilitatea la trei metri sau mai puțin. Gheața acoperise iarăși puntea, în pofida eforturilor celor cinci oameni care strigau și loveau cu topoarele undeva în fața copertinei de pânză de deasupra tambuchiului, copertină deformată rău acum de cantitatea de omăt așternută pe ea. Irving reuși cu greu să iasă prin stratul

de treizeci de centimetri de zăpadă de sub piramida din pânză, cu felinarul ridicat, încercând să găsească un om care să nu lovească orbește cu toporul.

De serviciu pe punte era Reuben Male, șeful teugii, supraveghind totodată și echipa de marinari. Irving îl descoperi urmărind raza slabă de lumină de la babord.

Male era o movilă de haine acoperită de zăpadă. Până și fața o avea ascunsă într-o glugă improvizată din mai multe fulare groase de lână. Pușca pe care o ținea în îndoitura brațului voinic era învelită în gheață. Cei doi fură nevoiți să zbiere ca să se facă auziți.

– Ai văzut ceva, domnule Male? strigă locotenentul Irving, aplecându-se spre turbanul gros în care se afla capul șefului teugii.

Bărbatul mai scund își trase un pic unul din fulare. Nasul îi semăna leit cu un țurțure.

– Pe ăștia care sparg gheața, domnule? Nu-i mai văd după ce trec de primele cinci vergi. Da' îi aud, domnule, și îi țin locul tânărului Kinnaird, care era de cart la babord, da' a spart și el la gheață, domnule, și nu s-a dezmorțit încă.

– Nu! Te-am întrebat dacă ai văzut ceva pe gheață! urlă Irving.

Male izbucni în râs.

Evident, un râs înăbușit, în cel mai adevărat sens.

– Niciunul dintre noi n-am mai văzut gheața de afară de mai bine de patruzeci și opt de ore, domnule locotenent. Știți foarte bine asta. Că doar ați fost aici mai devreme.

Irving dădu abătut din cap și își strânse mai bine fularul în jurul frunții și bărbiei.

– N-a văzut-o nimeni pe Silence... pe Lady Silence?

– Ce ziceți, domnule? se aplecă Male să audă mai bine, cu pușca – drug din fier și lemn și gheață – între ei.

– Lady Silence?

– Nu, domnule. Înțeleg că n-a văzut-o nimeni pe eschimoasă de câteva zile. Trebuie că a dispărut, domnule locotenent. Trebuie că zace moartă pe undeva. Pagubă-n ciuperci, dacă mă-ntrebați pe mine.

Irving dădu din cap, îl bătu ușor pe Male pe umărul voluminos cu mănușa la fel de voluminoasă și se întoarse pe la pupă – atent să ocolească arborele mare din care cădeau sloiuri de gheață periculoase ca obuzele – și se duse să vorbească cu John Bates, care era de cart la tribord.

Nici Bates nu văzuse nimic. Nu era nici măcar în stare să-i vadă pe cei cinci marinari care spărgeau gheața.

– Scuze, dom' lent, da' n-am ceas și mi-e că n-o să auz clopotu' de vânt și de toate pocnetele și trosnetele și bubuiturile astea, dom' lent. Cât a mai rămas din cartu' ăsta, dom' lent?

– Ai să auzi clopotul când îl va bate domnul Male, îi strigă Irving, aplecându-se către globul de lâneturi înfășurate în gheață în mijlocul căruia se afla capul tânărului de douăzeci și șase de ani. Și o să treacă pe aici ca să vadă ce faci înainte să coboare sub punte. Pe loc repaus, Bates.

– 'Țeles, să trăiți.

Irving se întoarse la copertina din pânză, împotrivindu-se din răsputeri vântului care voia să-l doboare, aşteptă o breşă în potopul de bucăţi de gheaţă, atent la strigătele şi înjurăturile oamenilor de pe catarge şi din tachelajul zornăitor, şi trecu cât de repede fu în stare prin stratul de jumătate de metru de zăpadă depusă între timp, intră sub copertina îngheţată, apoi se strecură greoi prin chepeng şi coborî scara.

Desigur că verificase de nenumărate ori punţile inferioare, mai ales în spatele acelor lăzi de lângă infirmerie unde îşi avusese culcuşul femeia, dar acum Irving se îndreptă spre pupă. Cu excepţia bubuiturilor şi tropăiturilor de pe covertă, a sforăiturilor oamenilor doborâţi de oboseală, a obişnuitelor blesteme şi pocnete venite din direcţia plitei, unde trebăluia domnul Diggle, şi a omniprezentelor urlete ale vântului şi scrâşnete ale gheţii, nava era cufundată în tăcere.

Irving orbecăi prin tambuchiul strâmt şi întunecat. Toate cabinele minuscule ale ofiţerilor erau ocupate, în afară de cea a domnului Male, aflat pe punte. În privinţa aceasta HMS *Terror* avusese parte de noroc. În vreme ce *Erebus* îşi pierduse deja câţiva ofiţeri, printre care Sir John şi locotenentul Gore, ucişi cu toţii de creatura aceea dintre gheţuri, niciunul dintre ofiţerii, subofiţerii sau maiştrii de pe *Terror* nu păţise deocamdată nimic, cu excepţia tânărului John Torrington, fochistul-şef, care murise din cauze naturale cu un an şi jumătate în urmă, lângă Insula Beechey.

Sala cea Mare era pustie. Rareori era suficient de cald înăuntru ca să te mai îmbie să zăboveşti în ea;

acum până și cărțile legate în piele de pe rafturi păreau a emana frig; era mut și flașneta care cânta atunci când învârteai manivela. Irving avu vreme să observe că lumina încă mai ardea în cabina căpitanului Crozier, despărțită de sala aceasta doar printr-un perete subțire. Apoi merse înainte prin sala de mese goală, întorcându-se la scară.

Pe ultima punte de jos era, ca întotdeauna, foarte frig și foarte întuneric. Oamenii nu mai coborau aici atât de des ca să ia provizii – din cauza raționalizării severe a mâncării pricinuite de descoperirea multor conserve stricate – și nici saci cu cărbuni – din cauza împuținării lor și a reducerii orelor de căldură pe navă. Iar Irving se pomeni că este singur în locul acela glacial. De jur împrejurul lui gemeau prelung grinzile din lemn întunecat și îmbinările lor metalice acoperite cu chiciură. Bezna deasă părea că vrea să înghită raza anemică a felinarului, iar Irving abia dacă îi mai întrezărea licărul prin ceața cristalelor de gheață ale propriei respirații.

Lady Silence nu era la proră – nici în magazia marangozului, nici în cea a nostromului, nici în Cămara cu Pâini, aproape goală acum, de dincolo de compartimentele acestea încuiate. Atunci când *Terror* pornise în nefericita ei călătorie, în mijlocul acestei punți aproape că nu mai era loc liber de atât de multe lăzi și butoaie și alte pachete cu provizii care se înălțau până în tavan, însă acum cea mai mare parte din ea era goală. Lady Silence nu se afla nici în mijlocul ultimei punți inferioare.

Folosind cheia împrumutată de căpitanul Crozier, locotenentul Irving intră în Cămara cu Băuturi. În lumina tot mai slabă, reuși să vadă că mai rămăseseră câteva sticle de vin și de coniac, dar știa că nivelul romului din butoiul uriaș scăzuse în mod alarmant. Iar când se va isprăvi romul, când nu va mai exista porția zilnică de grog a oamenilor, atunci Irving și ceilalți ofițeri vor trebui să se gândească foarte serios la posibilitatea iscării unei revolte la bord. Domnul Helpman, secretarul căpitanului, și domnul Goddard, șeful calei, raportaseră de curând că le-a rămas rom doar pentru șase săptămâni, și asta doar în cazul în care se reducea la jumătate sfertul de alcool diluat cu trei sferturi de apă din rețeta grogului. Chiar și așa oamenii ar fi fost nemulțumiți.

Irving nu credea că o s-o găsească pe Lady Silence în Cămara cu Băuturi care fusese bine zăvorâtă, în ciuda tuturor zvonurilor care circulau în rândurile echipajului despre puterile ei vrăjitorești. Cu toate acestea, cercetă locul cu foarte mare atenție, uitându-se chiar și sub mese și sub bufete. În lumina felinarului luceau reci pe rafturi șiruri-șiruri de cuțite de toate soiurile, baionete și muschete.

Porni spre pupă, către magazia artileristului, unde mai erau suficiente rezerve de praf de pușcă și gloanțe. Aruncă apoi o privire în cămara personală a căpitanului, unde nu se mai aflau decât cele câteva sticle de whisky care îi mai rămăseseră lui Crozier, deoarece alimentele fuseseră împărțite ofițerilor în săptămânile din urmă. Apoi verifică Magazia cu Vele, Vestiarul de

Iarnă, dulapurile cu lanțurile de ancoră și magazia ofițerului de punte. Dacă locotenentul John Irving ar fi fost o femeie eschimos care încearcă să se ascundă la bordul navei, ar fi ales Magazia cu Vele, unde erau o mulțime de teancuri și baloți de pânză.

Dar nu era nici acolo. Irving tresări cu putere în Vestiarul de Iarnă atunci când raza felinarului se opri asupra unei siluete nemișcate din fundul încăperii, care se dovedi a fi doar niște paltoane din lână și o „perucă galeză" atârnate într-un cui.

Apoi încuie cu grijă toate ușile în urma lui și coborî în cală.

Deși părea mai tânăr decât era în realitate datorită părului blond și bujorilor din obraji, locotenentul de rang trei John Irving nu se îndrăgostise de femeia eschimos din pricină că ar fi fost vreun virgin care tânjea după dragoste. Dimpotrivă: Irving avusese mai multe experiențe cu sexul frumos decât mulți dintre fanfaronii de la bord care nu încetau să povestească despre cuceririle lor sexuale. Când împlinise paisprezece ani, unchiul său îl dusese în docurile din Bristol, îi făcuse cunoștință cu o prostituată plăcută și îngrijită pe nume Mol și achitase acea primă experiență din viața băiatului – cu totul altceva decât o hâța-hâța scurtă în picioare în vreo alee lăturalnică – o seară și o noapte și o dimineață într-o cameră curată dintr-un han vechi, cu vedere spre chei. Iar tânărul John Irving a aflat ce înseamnă relațiile carnale, a ajuns să le aprecieze și s-a desfătat cu ele de nenumărate ori de atunci încoace.

Nu că ar fi fost mai puțin norocos în privința doamnelor din înalta societate. O curtase pe fiica mai mică a familiei Dunwitt-Harrison, a treia familie pe scara socială a orașului Bristol, iar fata acceptase, ba chiar inițiase ea însăși anumite raporturi intime pentru care mulți tineri ar fi fost în stare să-și vândă testiculul stâng doar ca să le cunoască și ei. Când a ajuns la Londra pentru a-și desăvârși pregătirea maritimă la artilerie pe nava-școală HMS *Excellent*, Irving a început să-și petreacă sfârșiturile de săptămână întâlnindu-se, curtând și bucurându-se de compania câtorva domnișoare deosebit de atrăgătoare din aristocrația capitalei, printre care se numărau: îndatoritoarea domnișoară Sarah; sfioasa, dar, în ultimă instanță, surprinzătoarea domnișoară Linda; precum și realmente șocanta – doar atunci când se aflau între patru ochi – domnișoară Abigail Elisabeth Lindstrom Hyde-Berrie, cu care libertinul locotenent de rang trei se pomeni în scurtă vreme logodit.

Însă John Irving nu avea nici cea mai mică intenție să se însoare. Cel puțin, nu până la treizeci de ani – tatăl și unchiul lui îl învățaseră că până la vârsta aceea trebuie să vadă lumea și să-și facă de cap – și, cel mai probabil, nici până la patruzeci de ani. De asemenea, nu vedea niciun motiv convingător pentru care s-ar fi căsătorit până la vârsta de cincizeci de ani. Așa că, deși Irving niciodată nu se gândise la Serviciul pentru Descoperiri Geografice ca parte a carierei sale – căci nu-i plăcea frigul, iar ideea că s-ar trezi blocat între ghețuri la oricare dintre polii Pământului i se părea deopotrivă

absurdă și îngrozitoare –, în săptămâna de după logodna aceea intempestivă, locotenentul de rang trei urmă îndemnurile vechilor lui tovarăși, George Hodgson și Fred Hornby, și se prezentă la bordul HMS *Terror* ca să solicite transferul.

Căpitanul Crozier, evident într-o dispoziție extrem de sumbră și mahmur în dimineața aceea splendidă de primăvară, se încruntase le ei, îi privise urât, hârâise din gât și îi chestionase cu deosebită migală. Își bătuse joc de pregătirea lor de artileriști pe o navă fără catarge și vru să știe cum anume ar putea fi ei de folos pe un vas cu pânze dotat doar cu arme mici. Apoi îi întrebase deschis dacă își „vor face datoria de englezi" (ce Dumnezeu o mai fi însemnând și aia, își aduse aminte Irving că se întrebase, când respectivii englezi sunt prizonieri într-o mare înghețată, la mii de kilometri de casă) și îi asigurase pe dată că au primit posturile.

Firește că domnișoara Abigail Elisabeth Lindstrom Hyde-Berrie fusese distrusă și consternată la gândul că logodna lor va trebui să se prelungească cu câteva luni, dacă nu cumva câțiva ani, dar locotenentul Irving o consolase, la început, dându-i asigurări că vor avea mare nevoie de banii pe care îi va primi de la Serviciul pentru Descoperiri Geografice, iar apoi, explicându-i nevoia lui de aventură și de faima și gloria pe care i le va aduce cartea pe care o va scrie la întoarcere. Familia fetei i-a înțeles prioritățile, chiar dacă domnișoara Abigail nu a fost în ruptul capului de acord cu planurile lui. După aceea, când au rămas singuri, i-a alungat

lacrimile și supărarea cu îmbrățișări, sărutări și dezmierdări experimentate. Mângâierile acelea au atins culmi interesante, iar acum, la doi ani și jumătate după respectivul episod, locotenentul știa foarte bine că putea să fi devenit tată. Nu avusese însă deloc inima grea atunci când, două săptămâni mai târziu, și-a luat rămas-bun de la domnișoara Abigail când două uriașe remorchere cu aburi au scos nava *Terror* din dană. Neconsolata tânără, într-o rochie superbă de mătase verde și roz, cu o umbreluță roz de soare, îi făcea semne cu batista asortată, tot din mătase roz, de pe cheiul din Greenhithe, folosind o altă batistă, mai ieftină și din bumbac, pentru a-și șterge șuvoaiele de lacrimi.

Irving știa că, după ce vor trece prin Pasajul de Nord-Vest, Sir John intenționa să se oprească în Rusia și în China, așa că își făcuse planul să se transfere pe una din navele Marinei Regale repartizată în apele acelea, sau, poate, chiar să demisioneze din marină, să-și scrie cartea, și să se îngrijească de magazinele de galanterie și mătăsuri din Shanghai ale unchiului său.

Cala era și mai friguroasă, și mai întunecată decât ultima punte.

Irving detesta cala. I se părea că seamănă cu un mormânt, mai mult decât cabina lui minusculă și înghețată și decât puntea inferioară, la fel de înghețată și întunecată. Cobora aici numai când era absolută nevoie, de obicei ca să supravegheze încuierea cadavrelor – ori a bucăților de cadavre – în Cabina cu Morți.

De fiecare dată se întreba dacă și trupul lui va fi în curând încuiat aici. Ridică felinarul și o porni spre pupă prin mocirla de pe jos și aerul închis.

La o primă vedere, Sala Cazanelor părea pustie, dar locotenentul observă că era cineva în patul de campanie de lângă peretele de la tribord. Singura lumină din sală era cea venită prin grilajul ușii unuia din cele patru cazane. Iar în licăririle ei firave, omul acela părea mort. Ochii lui deschiși priveau fix, fără să clipească, tavanul scund. Și nici nu întoarse capul atunci când Irving intră și își agăță felinarul într-un cârlig de lângă găleata cu cărbuni.

– Ce vânt te aduce aici, locotenente? îl întrebă James Thomson.

Inginerul nici nu clipise, nici nu-și schimbase poziția. La un moment dat, în luna din urmă, luase hotărârea să nu se mai bărbierească, iar acum obrajii albi și uscătivi i se umpluseră de țepi. Ochii îi erau cufundați în orbite. Părul nepieptănat îi era îmbâcsit de transpirație și funingine. Din cauza focurilor anemice, era foarte frig, aproape de pragul înghețului, și aici, în Sala Cazanelor, însă Thompson nu avea pe el decât pantalonii, flaneaua de corp și bretelele.

– O caut pe Silence, spuse Irving.

Bărbatul de pe patul pliant continuă să se holbeze la tavan.

– Pe Lady Silence, îi explică tânărul locotenent.

– Vrăjitoarea eschimosă, completă inginerul.

Irving își drese glasul. Aerul de aici era atât de îmbâcsit cu praf de cărbune că îi era greu să respire.

– Aţi văzut-o, domnule Thompson? Ori aţi auzit, cumva, ceva neobişnuit?

Thompson, care tot nu clipise încă şi nici nu-şi întorsese capul spre tânărul locotenent, râse încet. Un râset tulburător – ca un răpăit de pietricele într-o cană – ce se încheie într-un acces de tuse.

– Ascultă, spuse el apoi.

Irving întoarse capul. Nu se auzeau decât zgomotele obişnuite, chiar dacă mai puternice aici, în cala întunecată: geamătul monoton al gheţii, vaierul mai sonor al rezervoarelor din fier şi al armăturilor metalice din Sala Cazanelor, tânguirea mai îndepărtată a viscolului de deasupra, zgomotul bucăţilor de gheaţă căzute pe punte, care făceau să vibreze coastele de lemn ale navei, zbârnâitul catargelor în etambreurile lor, scârţâituri întâmplătoare venite din carenă, şuieratul constant al cazanului şi ţevilor din jur.

– Se mai aude şi o altă respiraţie în afară de a noastră, continuă Thompson. N-auzi şi tu?

Irving ciuli urechile, dar nu auzi niciun fel de respiraţie, deşi zgomotele pe care le scotea cazanul semănau cu un gâfâit al unei dihănii uriaşe.

– Dar Smith şi Johnson unde sunt? se interesă el de cei doi fochişti care munceau zi şi noapte împreună cu domnul Thompson.

Inginerul ridică din umeri.

– Cu aşa puţin cărbune nu mai am nevoie de ei decât câteva ore pe zi. Mare parte a timpului sunt singur aici, printre ţevi şi valve, locotenente. Peticindu-le. Curăţându-le. Înlocuindu-le. Încercând să ţin în funcţiune...

treaba... asta, ca să pot circula apa caldă pentru puntea inferioară măcar trei-patru ore pe zi. În două luni – trei, în cel mai fericit caz – toată *treaba* asta va fi de domeniul trecutului. Deja nu mai avem cărbuni pentru navigare. Curând nu vom mai avea nici pentru căldură.

Irving auzise vestea asta în popota ofițerilor, dar chestiunea nu prea prezenta interes pentru el. Trei luni i se păreau o veșnicie. Acum trebuia să verifice dacă Silence era la bord și să-i raporteze căpitanului. Apoi va trebui să încerce s-o găsească, în cazul că nu era pe *Terror*. După aceea va trebui să încerce să rămână în viață în următoarele trei luni. Așa că își va face griji mai târziu despre criza de cărbuni.

– Ai auzit zvonurile, locotenente? îl întrebă inginerul, tot fără să clipească ori să se miște ca să se uite la el.

– Nu, domnule Thompson. Ce zvonuri?

– Că arătarea aia de pe gheață... *creatura* aia de afară... Diavolul... se urcă pe navă oricând are chef și se plimbă prin cală noaptea târziu.

– Nu, spuse locotenentul Irving. N-am auzit așa ceva.

– Stai și tu singur mai multă vreme aici, spuse omul lungit pe patul pliant, și ai să auzi și ai să vezi tot.

– Noapte bună, domnule Thompson.

Irving își luă felinarul care bolborosea și scuipa și porni înainte prin tambuchiul îngust.

Doar câteva locuri îi mai rămăseseră de verificat în cală și tânărul intenționa să se grăbească cât putea de mult. Cabina cu morți era încuiată; nu-i ceruse

căpitanului cheia de la ea și trecu mai departe după ce încercă lacătul și-l găsi bine închis. Nu avea curiozitatea să vadă ce anume provoca râcâielile și scrâșnetele care veneau de dincolo de ușa groasă din stejar.

Cele douăzeci și unu de rezervoare uriașe de apă de lângă pereții calei nu ofereau suficient loc pentru o ascunzătoare, așa că merse mai departe, în magazia de cărbune, abia mai văzând pe unde pune piciorul din cauza aerului negru care estompa lumina felinarului. Pe vremuri, stivele de saci se înălțau până la grinzile din tavan, dar acum se înșirau triști doar câțiva, ca niște bariere cu nisip. Nu și-o închipuia pe Lady Silence adăpostindu-se în vreunul din ungherele acelea împuțite, scârnave, pestilențiale – căci puntea era acoperită cu ape mizere, reziduale, iar șobolanii forfoteau nederanjați încoace și încolo –, dar trebuia să verifice.

Când isprăvi de căutat prin toate magaziile pentru cărbuni, locotenentul Irving trecu la lăzile și butoaiele de la forpic, două punți mai jos sub locul unde dormea echipajul și sub plita uriașă a domnului Diggle. O scară îngustă cobora prin chepengul din ultima punte inferioară până aici jos, în zona aceasta de depozitare, unde cantități uriașe de cherestea atârnau de grinzile solide din tavan, transformând locul într-un labirint și obligându-l pe locotenent să înainteze adus de spate, cu toate că foarte puțin mai rămăsese din lăzile, butoaiele și stocurile de materiale ce fuseseră încărcate pe navă cu doi ani și jumătate în urmă.

Dar șobolanii erau mai mulți. Mult mai mulți.

Tot căutând printre și înlăuntrul unora din lăzile mai mari, verificând totodată dacă butoaiele erau goale ori sigilate, Irving tocmai ce trecuse dincolo de scara dinspre proră când zări un licăr de lumină, auzi respirații aspre, gâfâite, și un foșnet de mișcări înnebunite care veneau de dincolo de raza de lumină a felinarului său. Ceva mare, ceva mare care se mișca, ceva mare care se mișca și nu era femeia eschimos.

Irving n-avea nicio armă la el. O fracțiune de secundă se gândi să arunce felinarul și să fugă înapoi, spre scara din mijlocul navei. Dar firește că își stăpâni acest impuls, iar gândul laș îi dispăru din minte încă înainte de a prinde contur clar. Făcu un pas înainte și strigă cu o voce mai puternică și mult mai autoritară decât s-ar fi crezut capabil:

– Cine-i acolo?

Și atunci îi văzu. Cretinul de Magnus Manson, namila lipsită de minte, se chinuia să-și tragă la loc pantalonii, dibuind după nasturi cu degetele lui uriașe și soioase. La un metru de el, Cornelius Hickey, ajutorul ștemuitorului, abia de un metru și jumătate, cu ochi răi și față de guzgan, își ridica bretelele la loc.

John Irving căscă gura. Larg. Avu nevoie de câteva secunde ca să filtreze prin minte realitatea grozăviei din fața ochilor săi – *sodomiți*. Auzise de astfel de fapte, bineînțeles că auzise, ba chiar glumise pe seama lor cu camarazii lui, și fusese de față când un stegar de pe *Excellent*, care își mărturisise năravul, fusese pedepsit cu biciuirea în fața întregii flote, dar niciodată nu

și-ar fi putut imagina că se va afla pe o navă unde... că va munci și va trăi alături de niște bărbați care...

Manson, matahala, făcu un pas amenințător spre el. Individul era atât de mare, încât pe punțile inferioare era în permanență nevoit să meargă cocârjat ca să nu-și trosnească țeasta de grinzile din tavan, căpătând astfel obiceiul de a sta cocoșat și în aer liber. Acum, cu mâinile ca niște lopeți licărind în lumina felinarului, părea un călău care înaintează spre victima sa.

– Nu, Magnus, spuse Hickey.

Falca lui Irving căzu și mai mult. Nu cumva... *sodomiții* ăștia... îl amenințau? Pedeapsa recomandată pentru sodomie pe navele din Marina Maiestății Sale era moartea prin spânzurătoare. Iar sancțiunea care consta în aplicarea de două sute de lovituri de gârbaci cu nouă șfichiuri[1], pe fiecare navă din port în momentul respectiv, era considerată gest de maximă clemență.

– Cum îndrăzniți? spuse Irving, neștiind nici el exact dacă se referă la atitudinea amenințătoare a lui Manson, ori la actul nefiresc pe care îl surprinsese.

– Dom' lent, zise Hickey, cu accentul lui strident și repezit de Liverpool, să ne fie cu iertare, dom' lent, da' don' Diggle ne-a trimis după făină. Și numa' ce unu din blăstămații de șobolani s-a vârât pe după un crac de la nădragii lu' marinaru' Manson, ici-șa de față, și noi doar cercam să-l prindem. Futu-l să-l fut de jegos! De șobolan zic.

---

[1] În limbajul colocvial al marinarilor acestui gârbaci i se spunea „pisica cu nouă cozi" (n. tr.).

Irving știa foarte bine că domnul Diggle nici vorbă să fi început încă tranșa de pesmeți copți la miezul nopții și că exista făină din belșug în dulapurile lui de pe puntea inferioară. Hickey nici măcar nu încerca să inventeze o minciună mai convingătoare. Ochii mici, alunecoși și plini de răutate ai scundacului îi aminteau lui Irving de șobolanii care se foiau în beznă pe lângă ei.

– V-am fi recunoscători dacă n-ați mai zice la nimenea, continuă ajutorul ștemuitorului. Lu' Magnus nu i-ar conveni să se râdă de el că i-a fost frică de un șobolănel care i s-a vârât în nădragi.

Cuvintele acestea reprezentau o provocare și o sfidare. Aproape un ordin. Insolența țâșnea în valuri din micuț, în vreme ce Manson rămăsese pe loc, cu privirea goală, mut și prost ca un animal de povară, cu mâinile-i uriașe încă încovoiate, așteptând pasiv următoarea comandă a amantului său miniatural.

Tăcerea dintre cei doi se prelungi. Gheața gemea. Lemnul navei scrâșnea. Șobolanii se agitau pe lângă ei.

– Plecați de aici, le spuse Irving în cele din urmă. *Acum.*

– Da, domnule. Să trăiți. Mulțumim, domnule, zise Hickey luând felinarul micuț de pe jos. Haidem, Magnus.

Cei doi urcară anevoie scara îngustă, dispărând în întunericul punții de deasupra.

Locotenentul Irving nu se mișcă din loc vreme de câteva minute foarte lungi, ascultând fără să audă vaietele și pocnetele vasului.

Dacă i-ar fi raportat căpitanului Crozier această întâmplare, acesta ar fi organizat o judecată. Manson, prostul satului din expediția aceasta, era simpatizat de ceilalți membri ai echipajului, oricât de mult și-ar fi bătut ei joc de teama lui de fantome și spiriduși. Și pe bună dreptate, omul muncea cât trei. Iar Hickey, deși nu prea agreat de subofițeri și ofițeri, era respectat de marinarii de rând datorită talentului său de a face rost de tutun, porții suplimentare de rom sau de vreun articol de îmbrăcăminte necesar.

Crozier nu i-ar spânzura, își spuse John Irving, însă în ultimele săptămâni căpitanul fusese într-o dispoziție teribil de neagră, iar pedepsele ar putea fi fioroase. Toată lumea știa că, de curând, căpitanul îl amenințase pe Manson că îl va încuia în Cabina cu Morți, alături de cadavrul mâncat de șobolani al amicului lui, Walker, dacă va mai refuza să transporte cărbuni în cală. Și nimeni nu s-ar fi mirat dacă și-ar fi pus acum amenințarea în practică.

Pe de altă parte, reflectă în continuare locotenentul, ce anume văzuse? Ce ar putea el declara, cu mâna pe Biblie, în fața unei comisii de anchetă? *Nu văzuse* nimic nefiresc. Nu-i prinsese pe cei doi sodomiți în plin act de împreunare... ori în vreo altă poziție nenaturală. Auzise doar o respirație grea, niște icnete și niște șoapte de panică când îl simțiseră că se apropie de ei; iar apoi i-a văzut pe cei doi trăgându-și pantalonii și îndesându-și cămășile în ei.

În condiții normale, toate astea ar fi suficiente pentru condamnarea la spânzurătoare a unuia dintre cei

doi, dacă nu chiar a amândurora. Dar aici, prizonieri între gheţuri, fără speranţă de scăpare luni bune, sau poate chiar ani, de acum înainte?

Pentru prima oară de foarte multă vreme, John Irving simţi nevoia să se ghemuiască într-un colţ şi să plângă în voie. Niciodată nu-şi închipuise că viaţa i se va complica într-un asemenea hal. Dacă îi va raporta pe cei doi sodomiţi, niciunul dintre camarazii lui – ofiţeri, prieteni, subordonaţi – nu se va mai purta la fel în preajma lui.

Dacă *nu* îi raporta pe cei doi, ar deveni victimă a insolenţelor inepuizabile ale lui Hickey. Laşitatea aceasta a lui l-ar expune unei forme de şantaj în săptămânile şi lunile ce vor veni. Şi nici nu va mai dormi liniştit, şi nici nu se va mai simţi relativ în siguranţă atunci când va face de cart în întunericul de afară ori în cabina lui minusculă – cât de în siguranţă s-ar putea simţi cineva în preajma creaturii ăleia monstruoase care-i omoară unul câte unul – pentru că va aştepta, ca şi acum, să simtă cum mâinile uriaşe ale lui Manson i se încleştează în jurul gâtului.

– Fute-m-aş! exclamă Irving în bezna îngheţată din cală.

Şi izbucni în râs când realiză ce a spus. Dar hohotul lui de râs sună straniu, debil, însă prevestind mai multe nenorociri decât cuvintele.

Căutase pretutindeni, mai puţin în câteva butoaie mari şi în magazia cu lanţuri de ancoră dinspre proră şi ar fi putut să renunţe acum, însă nu-şi dorea să urce

pe puntea inferioară până când Hickey și Manson nu dispăreau la treburile lor.

Înaintând prin mocirla care-i trecea de glezne, Irving ajunse în capătul înclinat al prorei. Cizmele îi musteau de apă și era convins că în câteva minute numai se va alege cu degetele degerate.

Magazia cu lanțuri se afla la extremitatea forpicului. Nu era chiar un compartiment – cele două uși nu aveau decât un metru, iar spațiul dinăuntru era de un metru și douăzeci înălțime –, ci doar un dulap mai mare unde se depozitau otgoanele ancorelor de la proră. Locul mirosea de-ți muta nasul din loc a mâl și a apă stătută chiar și la luni întregi după ridicarea ancorei. De fapt, duhoarea de aici nu se risipea niciodată, iar colacii masivi, puși unul peste altul, ocupau aproape întreaga magazie scundă, întunecată și rău mirositoare.

Locotenentul Irving întredeschise ușile îndărătnice ale magaziei și lumină interiorul. Aici se auzea foarte tare scrâșnetul banchizei care strivea prora și bompresul.

Lady Silence ridică brusc capul, iar lumina se reflectă în ochii ei negri ca în ochii unei pisici.

Cu excepția unor blănuri albe-maronii întinse sub ea și a uneia – probabil parka ei – pe care și-o aruncase pe umeri, era complet goală.

Podeaua magaziei era cu vreo treizeci de centimetri mai înaltă decât puntea mocirloasă. Femeia împinsese cablurile la o parte, făcându-și un soi de vizuină mică, căptușită cu blănuiri, sub harababura de parâme din cânepă atârnate din tavan. Într-o conservă mică,

umplută cu ulei sau untură, ardea o flacără oferind locului o rază de lumină și de căldură. Eschimosa tocmai mânca bucată de carne roșie, crudă și plină de sânge, pe care o tăia repede, cu un cuțit scurt, dar cu aspect tăios. Mânerul lui era confecționat din os, ori din corn de karibu. Lady Silence stătea în genunchi, aplecată peste flacără și bucata de carne, iar sânii ei mici atârnau într-un fel care-i aduse aminte educatului locotenent de statuia lupoaicei care îi alăpta pe Romulus și Remus.

– Îmi pare nespus de rău, doamnă, murmură Irving.

O salută ducând mâna la caschetă și închise ușile.

Șocat pentru a doua oară, în decurs de numai cinci minute, locotenentul se împletici prin zloată, speriind șobolanii, și încercă să gândească.

Căpitanul trebuia să afle de ascunzătoarea lui Silence. Era imperios necesar să se ocupe de pericolul reprezentat de flacăra deschisă din magazia cu otgoane.

Însă de unde făcuse rost de cuțitul acela? Părea mai degrabă un obiect confecționat de eschimoși decât vreo unealtă ori armă furată de pe navă. Dar o percheziționaseră în urmă cu șase luni, în iunie, atunci când o aduseseră la bord. Să-l fi avut în tot timpul acesta și să-l fi ținut ascuns?

În cazul ăsta, ce altceva a mai ascuns?

Și carnea proaspătă.

Irving era sigur că nu exista bucățică de carne proaspătă la bord.

Vânase oare? În beznă și viscol? Și ce anume vânase?

Singurele vietăți de pe gheață și dintre ghețuri erau urșii polari și creatura care-i urmărea pe oamenii de pe *Erebus* și *Terror*.

Și atunci lui John Irving îi trecu un gând îngrozitor prin minte. O clipă fu tentat să se întoarcă și să verifice lacătul de la Cabina cu Morți.

Apoi îi trecu prin minte un alt gând, și mai îngrozitor decât primul.

Găsiseră doar câte o jumătate din William Strong și din Thomas Evans.

Locotenentul John Irving se îndreptă clătinându-se spre pupă, alunecând prin zloata și gheața de pe jos, căutându-și orbecăind drumul spre tambuchiul central, de unde să ajungă cât mai repede la lumina de pe puntea inferioară.

18

GOODSIR

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
20 noiembrie 1847

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Sâmbătă, 20 noiembrie 1847

Nu mai avem suficiente alimente ca să mai putem supraviețui încă o Iarnă și o Vară între ghețuri.

Dar ar fi trebuit să avem. Alimentele cu care Sir John a Aprovizionat cele două nave ar fi trebuit să ne ajungă Trei Ani de rații mai mult decât îndestulătoare pentru toată lumea, Cinci Ani de rații reduse, acceptabile mai ales pentru cei care fac munci grele în fiecare zi, și Șapte Ani de rații serios diminuate, dar tot suficiente pentru toți. După Calculele lui Sir John – și cele ale căpitanilor Crozier și Fitzjames – Erebus *și* Terror *ar fi trebuit să aibă hrană din belșug până în anul 1852.*

În loc de așa ceva, am aflat că vom rămâne fără ultimele provizii comestibile cândva prin primăvara viitoare.

Doctorul McDonald de pe Terror *avea de ceva vreme îndoieli legate de rezervele noastre de conserve și mi-a împărtășit îngrijorările sale după Decesul lui Sir John. Atunci i-a fost confirmată bănuiala că unele dintre conserve erau stricate și Toxice – problemă pe care noi am avut-o la Primul Drum la King William, Vara Trecută, când luaserăm conserve de la fundul depozitelor de sub Punte. În Octombrie, noi, cei patru medici, am adresat Căpitanului Crozier și Comandantului Fitzjames rugămintea de a ne permite să facem un Inventar Complet al proviziilor. Apoi toți Patru – împreună cu mai mulți membri ai celor două echipaje desemnați să ne ajute să mutăm sutele de lăzi, butoaie și conserve grele de pe punțile inferioare, punțile de jos și calele ambelor nave, să deschidem prin sondaj cutiile și să analizăm probele – am făcut de două ori Inventarul pentru a fi siguri că nu greșim.*

Mai mult de Jumătate din Alimentele conservate de pe ambele nave *este complet inutilizabilă.*

Acum trei săptămâni am raportat concluzia noastră celor doi căpitani în fosta cabină – spațioasă, dar extrem de friguroasă – a lui Sir John. Deși Fitzjames a rămas, în mod oficial, un simplu Comandant, Crozier, noul Conducător al Expediției, i se adresează cu „Domnule Căpitan", iar toți ceilalți îi urmează exemplul. La întrevederea aceasta secretă am luat parte doar noi, cei patru medici, Fitzjames și Crozier.

Căpitanul Crozier – trebuie mereu să-mi aduc aminte că este irlandez – a făcut o criză de nervi cum n-am mai văzut în viața mea. Ne-a cerut Explicații de parcă Noi am fi fost răspunzători de Proviziile și Alimentele Expediției Franklin. Pe de altă parte, Fitzjames avusese întotdeauna dubii în privința alimentelor și furnizorului lor, fiind singurul din Expediție și din Forțele Navale care își exprimase aceste rezerve, dar Crozier nu a vrut să creadă că o asemenea escrocherie criminală a putut avea loc pe nave ale Marinei Regale. John Peddie, medicul-șef al lui Crozier pe Terror, *fusese pe mare mai mult decât oricare dintre noi, ceilalți medici militari, dar cea mai mare parte a serviciului și-o petrecuse la bordul HMS* Mary *– unde fusese coleg cu John Lane, nostromul lui Crozier – în Marea Mediterană, unde nu prea aveau nevoie de Provizii sub formă de Conserve. Nici superiorul meu oficial de pe* Erebus, *Medicul-Șef Stephen Stanley, nu avea experiență cu asemenea Cantități Uriașe de Alimente Conservate. Preocupat să inventeze Diferite Diete Esențiale pentru preîntâmpinarea apariției scorbutului, Doctorul Stanley a rămas mut de uimire atunci când a aflat că jumătate din conservele rămase de legume, carne sau supă ar putea fi Contaminate sau Stricate în vreun alt fel.*

Numai Doctorul McDonald, care fusese de față la furnizarea proviziilor împreună cu domnul Helpman, administratorul de pe nava lui Crozier, avea anumite Teorii.

Așa cum am consemnat acum câteva Luni în acest Jurnal, pe lângă cele 10.000 lăzi cu cărnuri conservate

de la bordul lui Erebus, *în cutiile de conserve se mai găseau: carne de oaie și de vițel fiartă și friptă, o gamă largă de legume, printre care cartofi, morcovi și păstârnac, diferite feluri de Supe, precum și 4 286 kilograme de ciocolată.*

Alex McDonald fusese legătura Expediției noastre cu Administratorul-Șef al Docului de Încărcare a Proviziilor de la Deptford și cu un anume domn Stephen Goldner, Furnizorul de Alimente al Expediției noastre. În luna Octombrie McDonald i-a amintit Căpitanului Crozier că la licitația pentru aprovizionarea Expediției lui Sir John participaseră patru furnizori de alimente – companiile Hogarth, Gamble, Cooper & Aves și cea a domnului mai sus menționat, Goldner. Doctorul McDonald i-a adus aminte Căpitanului – uluindu-ne nespus pe noi, ceilalți – că oferta de preț a lui Goldner reprezentase o jumătate *din ofertele celorlalți comercianți (Mult Mai Reputați). În plus, în vreme ce fiecare dintre aceștia prezentase un grafic de livrare pe o perioadă de o lună sau trei săptămâni, Goldner promisese predare imediată (cu transportul și lăzile gratuite). Un asemenea lucru era de-a dreptul imposibil, firește, iar oferta lui Goldner l-ar fi costat pe acesta o avere dacă ar fi respectat calitatea alimentelor și dacă le-ar fi pregătit așa cum pretindea în reclama pe care și-o făcuse. Dar se pare că numai Căpitanul Fitzjames observase lucrul acesta.*

Amiralitatea și cei trei Împuterniciți ai Serviciului pentru Descoperiri Geografice – adică toți cei implicați în procesul de selecție, cu excepția experimentatului

Controlor de Calitate de la Depozitul din Deptford – au recomandat de îndată acceptarea ofertei înaintate de Goldner pentru suma de 3 800 de lire sterline. (O adevărată avere pentru oricine, și cu atât mai mult pentru un străin ca Goldner, despre care McDonald spunea că avea o singură fabrică de conserve situată în Golatz, Moravia.) Și astfel Goldner a primit cea mai mare comandă din istoria Amiralității noastre – 9 500 de conserve de carne și legume cu greutăți variind între 0,5 și 3 kilograme, precum și 20 000 de conserve cu supă.

McDonald a adus una din reclamele pe care Goldner le distribuia pe stradă – Fitzjames a recunoscut-o imediat – și când m-am uitat la ea, am simțit că îmi lasă gura apă: șapte feluri de mâncare din carne de oaie, paisprezece din vițel, treisprezece feluri de vită, patru de miel. Mai erau înșirate și alte mâncăruri gătite din iepure de câmp, cocoș polar, iepure de casă (cu sos de ceapă ori de curry), fazan, precum și din alte încă vreo șase soiuri de vânat. Dacă Serviciul pentru Descoperiri Geografice ar fi avut poftă de pește și fructe de mare, Goldner se oferea să livreze homar conservat în carapace, ton, carne de broască țestoasă din Indiile de Vest, felii de somon și hering afumat de Yarmouth. Pentru o cină rafinată, la prețul de numai cincisprezece penny, reclama lui Goldner oferea fazan umplut cu trufe, limbă de vită în sos picant și friptură de vită à la Flamande.

– La drept vorbind, *a explicat Doctorul McDonald,* ne cam săturaserăm să mâncăm cai sărați înhămați la căruță.

Eram pe Mare de suficientă vreme ca să recunosc termenii – carne de cal în loc de carne de vită, pusă la saramură în butoaie mari pe care marinarii le numeau „căruțe". Dar nu le displăcea deloc carnea aceasta sărată.

– Dar Goldner ne-a tras mult mai rău pe sfoară, *a continuat McDonald în fața unui Căpitan Crozier livid de furie și a unui Comandant Fitzjames care dădea supărat din cap.* A lipit etichete cu feluri costisitoare de mâncare pe conservele cu hrană ieftină și proastă – adică a pus pe „Tocănița de vită" obișnuită o etichetă pe care scria „Pulpă de vită înăbușită", de exemplu. Primul fel costă nouă penny, dar ne-a taxat cu paisprezece doar schimbând eticheta.

– Dumnezeule mare, măi, omule! *a explodat atunci Crozier.* Toți furnizorii trag pe sfoară Amiralitatea. Înșelarea Marinei e la fel de veche precum prepuțul lui Adam. Ce mi-ai spus nu explică pentru ce am rămas peste noapte aproape fără mâncare.

– Nu, domnule Căpitan, *a continuat calm McDonald.* Am rămas fără mâncare din cauza felului în care a fost pregătită și a felului în care au fost lipite conservele.

– Care fel? *a bubuit Irlandezul, evident încercând să-și țină Temperamentul în frâu, cu obrajii umplându-se de pete stacojii și albe sub cascheta lui turtită.*

– Vorbesc despre cum a fost gătită mâncarea și cum au fost sudate cutiile din tablă în care a fost pusă, *i-a răspuns calm Alex.* Domnul Goldner s-a lăudat cu un procedeu brevetat prin care vărsa o doză mare de

nitrat de sodiu și clorură de calciu în cazanele cu apă în fierbere pentru a crește temperatura de procesare... asta ducând, în primul rând, la mărirea vitezei de producție.

– Și ce-i rău în asta? *a vrut să știe Crozier.* Deja întârziase livrarea. Trebuia să se întâmple ceva ca să-i aprindă focul sub cur domnului Goldner. Procedeul ăla brevetat al lui a grăbit lucrurile.

– Da, domnule Căpitan, *a zis McDonald*, numai că focul de sub curul domnului Goldner a fost mai fierbinte decât cel de sub cazanele cu carne, legume și toate celelalte feluri de mâncare pregătite în pripă înainte de a fi puse în conserve. Mulți dintre noi, cei care activăm în domeniul medical, știm că numai printr-o preparare corespunzătoare alimentele scapă de toți Factorii Nocivi ce ar putea duce la îmbolnăviri, iar eu însumi am asistat la procedeul domnului Goldner și pot spune că pur și simplu nu gătea carnea, legumele și supele suficient timp.

– Și de ce n-ați raportat asta Împuterniciților din partea Serviciului pentru Descoperiri Geografice? *s-a răstit Crozier la McDonald.*

– A raportat, domnule, *a intervenit Căpitanul Fitzjames obosit.* Am raportat și eu. Dar singurul care ne-a ascultat a fost Controlorul de Calitate de la Serviciul de Aprovizionare din Deptford, iar el nu a avut drept de vot în comisia finală.

– Adică mai mult de jumătate din mâncarea noastră s-a alterat în ultimii trei ani din cauza metodelor incorecte de preparare?

Chipul lui Crozier era în continuare împestriţat de pete stacojii şi albe.

– Da, *a răspuns Alex McDonald,* dar noi credem că şi metodele prin care au fost sudate conservele sunt vinovate în egală măsură.

– Sudarea conservelor? *a repetat Fitzjames, ale cărui suspiciuni cu privire la Goldner evident că nu acopereau şi asemenea detalii de natură tehnică.*

– Da, domnule Comandant, *i-a zis asistentul medicului de pe* Terror. Păstrarea alimentelor în conserve este o inovaţie de dată relativ recentă, o minune a Epocii noastre Moderne, dar am învăţat suficiente în anii din urmă ca să ştim că flanşa de la îmbinarea cilindrului metalic trebuie sudată cum se cuvine dacă nu vrem să Putrezească alimentele dinăuntru.

– Iar muncitorii lui Goldner n-au sudat bine conservele astea? *l-a întrebat Crozier mârâind ameninţător.*

– Răspunsul este negativ pentru şaizeci la sută din conservele pe care le-am inspectat, *a răspuns McDonald.* Sudura a fost realizată neglijent, iar îmbinările au goluri în ele. Din cauza aceasta se pare că a fost accelerat procesul de alterare a alimentelor noastre conservate.

– Cum se poate una ca asta? *s-a minunat Căpitanul Crozier clătinând din cap ca un om care a fost năucit de o lovitură puternică.* Am intrat în ape polare la scurtă vreme după plecarea din Anglia. Credeam că aici e suficient de frig ca să se păstreze orice fel de mâncare până la Judecata de Apoi.

– Se pare că nu, *a spus McDonald.* Multe din cele douăzeci și nouă de mii de conserve rămase de la Goldner sunt perforate. Altele deja se umflă din cauza gazelor provocate de putrefacția dinăuntru. Probabil că au intrat în ele anumiți vapori Toxici încă din Anglia. Poate că anumiți animalculi[1] necunoscuți încă de Medicină și de Știință au invadat conservele în timpul transportului sau chiar din fabrica lui Goldner.

Crozier s-a încruntat și mai tare.

– Animalculi? Să lăsăm supranaturalul la o parte, domnule McDonald.

Asistentul s-a mulțumit să ridice din umeri.

– Poate că ține de supranatural, domnule Căpitan. Dar dumneavoastră nu v-ați forțat ochii sute de ore prin lentilele microscopului, așa cum am făcut eu. Deocamdată nu știm ce sunt acești animalculi, dar vă asigur că dacă ați putea vedea cât de mulți sunt într-o singură picătură de apă potabilă, v-ați trezi imediat.

Crozier s-a înroșit iarăși violent la auzul acestei dezaprobări a stării sale de obicei nu prea treze.

– În regulă. O parte din mâncare s-a stricat, *a zis el pe un ton răstit.* Ce putem face să ne asigurăm că restul e bun de mâncat?

Mi-am dres glasul și am început:

– După cum bine știți, domnule Căpitan, dieta de vară a echipajelor a inclus o porție de cinci sute

[1] Vietate vizibilă numai la microscop (n. tr.).

șaizeci de grame de carne sărată și una de legume constând în cinci sute șaptezeci de grame de mazăre și trei sute patruzeci de orz pe săptămână. Dar au avut în fiecare zi la dispoziție și pâine, și pesmeți. Când a venit iarna, rația de făină a fost redusă cu douăzeci și cinci de procente ca să economisim cărbunii. Dacă am găti mai mult timp mâncarea din conserve și am reîncepe să coacem pâine, credem că am putea împiedica toxinele să ne amenințe sănătatea și, totodată, am putea preveni apariția scorbutului.

– Imposibil! *s-a răstit atunci Crozier la mine.* Abia dacă mai avem cărbune să ne încălzim navele până în aprilie. Dacă nu mă crezi, întreabă-l pe domnul inginer Gregory, ori pe Thompson, de pe *Terror.*

– Nu mă îndoiesc de vorbele dumneavoastră, domnule Căpitan, *i-am zis eu cu tristețe.* Am vorbit cu cei doi ingineri. Dar fără o prelungire a timpului de gătire a conservelor rămase, șansele să ne intoxicăm sunt foarte mari. Tot ce putem face este să le aruncăm pe cele stricate și să le evităm pe cele prost sudate. Iar asta ne-ar diminua dramatic rezervele.

– Dar dacă am folosi plitele cu spirt? *a întrebat Fitzjames, luminându-se nițeluș la față.* Am putea să folosim plitele portabile ca să încălzim supele din conserve și alte alimente dubioase.

McDonald a clătinat din cap.

– Am experimentat soluția aceasta, domnule Comandant. Împreună cu domnul doctor Goodsir am încercat să încălzim așa-numita „Tocăniță de Vită" pe o plită cu spirt. Din păcate, flacoanele de o

jumătate de litru nu durează cât să putem aduce mâncarea la punctul de fierbere. În plus, echipajele de pe gheață – sau noi toți, dacă vom fi obligați să abandonăm navele – au neapărată nevoie de aceste plite ca să topească zăpada și gheața pentru a obține apă de băut. Trebuie să ne păstrăm rezervele de combustibil.

– Eu l-am însoțit pe domnul locotenent Gore la primul drum spre Tărâmul King William și pot confirma că am folosit zilnic plitele cu spirt, *am adăugat eu încet.* Și abia dacă reușeam să dezmorțim cât de cât supa din conserve.

S-a așternut o tăcere lungă.

– Voi îmi spuneți acum că mai mult de jumătate din conservele pe care noi ne bazam ca să mai rezistăm încă un an ori doi – la nevoie – sunt stricate, *a spus Crozier în cele din urmă.* Nu avem suficient cărbune ca să ne permitem să le mai fierbem o dată nici pe plitele mari de pe *Erebus* și *Terror* și nici pe cele din fier de pe baleniere. Și nu avem nici destul combustibil ca să folosim plitele portabile. În cazul acesta, ce *putem* face?

Nimeni din toți cinci – cei Patru Medici și Căpitanul Fitzjames – nu a spus Nimic. Singurul răspuns era să Abandonăm Navele și să pornim în căutarea unui climat mai gentil, de preferință pe un Țărm undeva mai la sud, unde să găsim vânat.

Crozier a zâmbit atunci de parcă ne-ar fi citit gândurile – iar eu mi-am zis că era un zâmbet straniu de Irlandez turbat – și ne-a spus:

– Problema, domnilor, este că nu există niciun singur om în cele două echipaje, nici măcar unul dintre venerabilii noștri Infanteriști care să știe cum să prindă ori să împuște o focă ori o morsă, presupunând că aceste vietăți ne vor mai onora vreodată cu prezența lor. Ca să nu mai vorbim că nimeni dintre noi nu a vânat vreodată animale mari, cum ar fi acel karibu, pe care nu l-am văzut încă.

Noi am tăcut în continuare.

– Domnule Peddie, domnule Goodsir, domnule McDonald, domnule Stanley, vă mulțumesc pentru diligențele dumneavoastră în realizarea inventarului și alcătuirea acestui excelent raport. Vom continua să separăm acele conserve pe care dumneavoastră le considerați sigure și bine sudate de cele insuficient lipite sau dilatate sau în mod evident Alterate. Vom păstra Rațiile reduse la Două Treimi până după Crăciun, când voi instaura un plan mai draconic de raționalizare a hranei.

Doctorul Stanley și cu mine ne-am pus rândurile de haine groase și am urcat pe punte să-i conducem pe Doctorul Peddie, Doctorul McDonald și pe Căpitanul Crozier care, însoțiți de o gardă de onoare formată din patru marinari înarmați, au pornit prin întuneric în anevoioasa călătorie înapoi la Terror. *Atunci când lămpile și torțele lor au dispărut în viscol și nu se mai auzeau decât urletele vântului în tachelaj și gemetele ghețurilor care striveau cala navei* Erebus, *Stanley s-a aplecat spre mine și mi-a urlat în urechea acoperită cu multe straturi de fulare.*

– Ar fi un mare noroc dacă s-ar rătăci. Sau dacă acea Creatură dintre ghețuri i-ar prinde acum.

M-am holbat oripilat la medicul-șef.

– Moartea prin înfometare este un lucru cumplit, Goodsir, *a continuat Stanley.* Crede-mă. Am văzut așa ceva și la Londra, și în timpul unui naufragiu. Moartea din cauza scorbutului este și mai rea. Tuturor ne-ar fi mai bine dacă ne-ar lua Creatura la noapte.

Și apoi am coborât în Bezna cu licăriri slabe de lumină de pe puntea inferioară, într-un frig care pentru noi reprezenta varianta Polară a celui de-al Nouălea Cerc al Infernului lui Dante.

19

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
5 decembrie 1847

În timpul cartului scurt din a treia joi a lunii noiembrie, creatura dintre gheţuri a urcat pe *Erebus* şi l-a luat pe domnul Thomas Terry, nostromul simpatizat de toată lumea. L-a înhăţat de la postul lui de la pupă şi i-a lăsat doar capul pe parapet. Nu s-a descoperit nicio picătură de sânge la locul unde fusese omul, niciuna pe puntea acoperită cu gheaţă, niciuna pe partea exterioară a carenei. Concluzia a fost că acea creatură îl luase pe Terry, îl dusese la câteva sute de metri departe de navă, în bezna unde seracurile se ridicau aidoma unor copaci de gheaţă într-o pădure deasă şi albă, îl omorâse şi îl dezmembrase – poate chiar îl mâncase, deşi oamenii începuseră să nu mai fie atât de convinşi că fiara aceea albă le ucidea camarazii şi ofiţerii pentru că ar fi fost înfometată – şi apoi înapoiase capul domnului Terry

înainte ca străjile de cart la babord și tribord să observe că dispăruse.

În săptămâna care a urmat cei care descoperiseră capul bietului nostrom au descris iar și iar celorlalți expresia întipărită pe chipul domnului Terry – gura căscată larg, încremenită, parcă, în mijlocul unui urlet; buzele dezgolindu-i dinții, ochii ieșiți din orbite. Capul acela nu prezenta nicio rană de colț ori urmă de gheară, ci doar locul zdrențuit unde fusese smuls din gât, țeava subțire a esofagului ca o coadă cenușie de șobolan și un ciot din măduva albă a spinării.

Și peste noapte, cei peste o sută de marinari supraviețuitori au descoperit credința. Vreme de aproape doi ani majoritatea celor de pe *Erebus* tot bombăniseră, nemulțumiți de nesfârșitele slujbe de duminică ale lui Sir John. Dar acum, chiar și cei care n-ar fi fost în stare să recunoască o Biblie, nici dacă s-ar fi trezit alături de una după o beție năprasnică de trei zile, au început să simtă o nevoie profundă de încurajare spirituală. Pe măsură ce se răspândea vestea despre decapitarea lui Thomas Terry – căpitanul Fitzjames încuiase în Cabina cu Morți de pe *Erebus* capul acestuia, înfășurat într-o bucată de velă –, oamenii au început să solicite oficierea unei singure slujbe de duminică pentru ambele echipaje. Iar această cerere îi fu prezentată lui Crozier vineri, aproape de miezul nopții, de Cornelius Hickey, individul cu mutră de guzgan. Făcuse parte dintr-o echipă care deszăpezise drumul dintre cele două nave și apucase să stea de vorbă cu marinarii de pe *Erebus*.

– E unanim, domnule, anunță ajutorul de ștemuitor din pragul cabinei minuscule a lui Crozier. Toți vor o Slujbă Divină în comun. Toți de pe amândouă navele, domnu' căpitan.

– Vorbești în numele fiecărui om de pe ambele nave? îl întrebă Crozier.

– Da, domnu' căpitan, pentru toți vorbesc, răspunse Hickey, aruncându-i lui Crozier un zâmbet cuceritor, poate, pe vremuri, dar care acum etala patru din cei șase dinți care-i mai rămăseseră în gură.

Mai presus de toate, micuțul ajutor de ștemuitor plesnea de incomensurabilă fudulie.

– Mă cam îndoiesc, mârâi Crozier. Dar am să discut problema cu domnul căpitan Fitzjames și am să vă înștiințez ce am hotărât. Iar pe tine te desemnez acum curier oficial ca să le anunți *tuturor* decizia noastră, indiferent care va fi ea.

Crozier începuse deja ritualul whisky-ului de seară atunci când îi bătuse Hickey la ușă. În plus, niciodată nu-l apreciase prea mult pe mărunțelul acela băgăcios. Toate navele aveau cârcotașii lor – la fel ca șobolanii, aceștia erau o realitate a vieții pe mare –, iar Hickey, în ciuda gramaticii sale primitive și a lipsei totale de educație, i se părea a fi genul care, în cazul unei călătorii cu probleme, ar fi fost primul care să instige la revoltă.

– Unul din motivele pentru care vrem o slujbă ca alea pe care ni le făcea Sir John – Dumnezeu să-l aibă în paza Lui, domnu' căpitan – e că noi toți...

– *Suficient*, domnule Hickey.

Crozier a băut mult în săptămâna aceea. Melancolia care plana de obicei asupra lui ca o negură de toamnă îl învelise acum ca o pătură groasă. Îl cunoscuse pe Terry și îl considerase un nostrom mai mult decât capabil și, firește, avusese parte de o moarte oribilă, dar regiunile acestea extreme – de la ambii Poli – cunoșteau mii de feluri hidoase prin care să aducă moartea. La fel și Marina Regală în vreme de pace sau de război. În timpul îndelungatei sale cariere Crozier asistase la multe asemenea morți cumplite, drept care deși moartea domnului Terry se număra printre cele mai stranii la care el fusese martor, iar molima de morți violente era mult mai înspăimântătoare decât orice molimă reală pe care o trăise el pe mare, melancolia aceasta intensă îi fusese pricinuită de reacția membrilor expediției.

James Fitzjames, eroul de pe Eufrat, părea că începe să-și piardă curajul. Tânărul Fitzjames intrase în atenția presei încă dinainte ca prima navă pe care servise să iasă din portul Liverpool, atunci când se aruncase peste bord ca să salveze din apă un agent vamal, deși chipeșul ofițer era, așa cum relatase *Times* la vremea respectivă, „încurcat de manta și de un ceas foarte scump". Negustorii din Liverpool, cunoscând valoarea unui funcționar vamal arvunit deja, după cum prea bine știa Crozier, îl recompensaseră pe tânărul Fitzjames oferindu-i o plachetă gravată din argint. Amiralitatea luase notă mai întâi de placheta din argint și abia mai târziu de eroismul lui Fitzjames – deși, din câte văzuse Crozier la viața lui, se întâmpla

săptămânal ca un ofițer să salveze un om pe cale să se înece, de vreme ce doar foarte puțini marinari știau să înoate – și în ultimă instanță de faptul că Fitzjames era atât „cel mai arătos bărbat din Marină", cât și un tânăr domn extrem de manierat.

De ajutor pentru ascensiunea tânărului ofițer a fost și faptul că se oferise de două ori voluntar să conducă atacuri împotriva bandiților beduini. Crozier a aflat din rapoartele oficiale că Fitzjames își fracturase un picior într-una din acele incursiuni și fusese capturat de tâlhari în timpul celei de-a doua. Însă cel mai chipeș bărbat din Marină reușise să evadeze, ajungând, prin aceasta, să se bucure de mai multe elogii din partea presei londoneze și a Amiralității.

Apoi a început Războiul Opiului, iar în anul 1841 Fitzjames s-a dovedit a fi un adevărat erou, citat de cinci ori pentru fapte de bravură de către căpitanul său și de Amiralitate. Neînfricatul june – avea douăzeci și nouă de ani la vremea respectivă – a folosit rachete pentru a-i alunga pe chinezi de pe dealurile din Tzekee și Segoan, apoi le-a folosit iarăși, ca să-i alunge din Chapoo; s-a luptat pe uscat în Bătălia de la Woosung și a apelat din nou la priceperea sa în domeniul rachetelor în timpul ocupării portului Ching-Kiang-Fu. Grav rănit, acoperit de bandaje și deplasându-se în cârje, locotenentul Fitzjames a fost de față la capitularea oficială a Chinei și la semnarea Tratatului de la Nanking. Avansat la gradul de comandant la frageda vârstă de treizeci de ani, cel mai chipeș bărbat din Marina Regală a primit comanda

goeletei militare HMS *Clio*. Se părea că îl aşteaptă un viitor strălucit.

Dar în 1844 s-au încheiat Războaiele Opiului şi – aşa cum se întâmplă întotdeauna cu perspectivele de avansare din Marina Regală atunci când se declanşează perfida pace – Fitzjames s-a trezit fără navă pe care să o comande, s-a trezit pe uscat, s-a trezit plătit doar cu jumătate de soldă. Francis Crozier ştia prea bine că, dacă oferta făcută lui Sir John de Serviciul pentru Descoperiri Geografice fusese o mană cerească pentru bătrânul discreditat, atunci acordarea comenzii efective pe HMS *Erebus* lui Fitzjames a fost o nesperată a doua şansă pentru tânărul ofiţer.

Însă acum „cel mai chipeş bărbat din Marină" îşi pierduse bujorii din obraji şi umorul debordant. În timp ce marea majoritate a ofiţerilor şi marinarilor îşi păstraseră greutatea corporală normală, chiar şi cu reducerea cu o treime a raţiilor, căci angajaţii Serviciului pentru Descoperiri Geografice primeau o dietă mai bogată decât 99% din englezii de rând de pe uscat, comandantul, actualmente căpitan, James Fitzjames slăbise mai mult de douăsprezece kilograme. Buclele lui tinereşti atârnau pleoştite de sub caschetă ori „peruca galeză". Chipul lui, de obicei puţin cam prea bucălat, părea acum uscat, palid şi scofâlcit în lumina ştearsă a lămpilor cu ulei.

Conduita comandantului, amestec natural de umor discret şi autoritate fermă, nu se schimbase în public, dar atunci când se afla singur cu Crozier, Fitzjames vorbea mai puţin, zâmbea mult mai rar şi, în general,

părea cu minţile duse şi nefericit. Semnele erau evidente pentru cineva predispus la melancolie aşa cum era Crozier. Uneori i se părea că se priveşte într-o oglindă, cu singura diferenţă că acel chip deprimat care se holba la el aparţinea unui adevărat gentleman englez şi peltic, iar nu unui neica nimeni irlandez.

În ziua de vineri, 3 decembrie, Crozier a încărcat o puşcă şi a făcut singur drumul prin frig şi întuneric până la *Erebus*. Dacă acea creatură dintre gheţuri voia să-l prindă, şi-a zis el, câţiva oameni şi puşti în plus nu ar fi schimbat nicicum situaţia. Nu o schimbaseră nici în cazul lui Sir John.

Crozier a ajuns viu şi nevătămat la bordul navei. Acolo a discutat cu Fitzjames despre problemele presante – moralul oamenilor, cererile de organizare a unei slujbe religioase, conservele stricate şi necesitatea de a impune o raţionalizare mai strictă a hranei imediat după Crăciun –, şi amândoi au căzut de acord asupra faptului că ar fi o idee bună să aranjeze o Slujbă Divină comună pentru duminica următoare. Din moment ce nu aveau la bord niciun preot militar real sau autoproclamat – Sir John jucase ambele roluri până în luna iunie a anului precedent – ambii căpitani urmau să ţină câte o predică. Crozier detesta treaba asta mai mult chiar decât îi detesta pe dentiştii din port, dar şi-a dat seama că nu avea încotro.

Dispoziţia oamenilor atinsese cote alarmante. Locotenentul Edward Little, mâna dreaptă a lui Crozier, îi raportase acestuia că marinarii de pe *Terror* începuseră să-şi confecţioneze coliere şi alte fetişuri

din ghearele și colții urșilor albi vânați pe timpul verii. Cu câteva săptămâni în urmă, după ce locotenentul Irving raportase că Lady Silence se refugiase în magazia cu lanțuri de ancoră din cală, oamenii începuseră să-i ducă acesteia porții de rom și mâncare din rația lor, ca și cum ar fi dus ofrande unei vrăjitoare sperând să o convingă să pună o vorbă bună pentru ei la forțele malefice care îi înconjurau.

– M-am gândit la balul tău, spuse din senin Fitzjames când Crozier începuse să se pregătească de plecare.

– Balul meu?

– La Marele Carnaval Venețian pe care l-a organizat Hoppner atunci când ați iernat între ghețuri cu expediția lui Parry, continuă Fitzjames, când te-ai deghizat în lacheu negrișor.

– Așa, și? întrebă Crozier înfășurându-și fularul în jurul capului.

– Am găsit printre lucrurile personale ale lui Sir John trei cufere mari cu măști și costume, zise Fitzjames.

– Nu mai spune! se miră Crozier.

Fanfaronul ăla bătrân, care ar fi ținut Slujba Divină și de șase ori pe săptămână dacă ar fi putut și care, în ciuda hohotelor frecvente de râs, nu înțelesese niciodată glumele celor din jur, părea ultimul comandant de expediție din lume care să ia cu el la bord cufere cu costume de scenă, așa cum o făcuse Parry, cel pasionat de teatru.

– Sunt vechi, spuse Fitzjames. Unele poate i-au aparținut lui Parry ori lui Hoppner – poate sunt chiar cele pe care le-ați avut când ați fost blocați de ghețuri

în Golful Baffin acum douăzeci și patru de ani – dar, zdrențe sau nu, sunt peste o sută în cuferele alea.

Încotoșmănat până sub ochi, Crozier se opri în pragul fostei cabine a lui Sir John, unde cei doi căpitani ținuseră întrunirea lor de taină. Își dorea ca Fitzjames să intre mai iute în subiect.

– M-am gândit că ar fi bine să organizăm un bal mascat pentru oameni, spuse în cele din urmă Fitzjames. Sigur, nu unul la fel de sofisticat ca acel Carnaval Venețian al tău, nu putem... atâta vreme cât mai este... necazul ăla dintre ghețuri... dar oricum ar fi o modalitate de a abate gândurile oamenilor de la ce ni se întâmplă.

– Poate că ai dreptate, spuse Crozier neascunzându-și lipsa de entuziasm. Vom discuta ideea asta a ta imediat după blestemata aia de slujbă de duminică.

– Da, sigur că da, se grăbi Fitzjames să fie de acord.

Sâsâitul îi devenea mai pronunțat atunci când era tulburat.

– Să îți dau niște oameni care să te conducă înapoi pe *Terror*, domnule căpitan Crozier?

– Nu. Și culcă-te mai devreme diseară, James. Arăți rupt de oboseală. Amândoi avem nevoie de energie ca să le predicăm duminică echipajelor noastre așa cum se cuvine.

Fitzjames zâmbi ascultător, dar lui Crozier zâmbetul lui i se păru confuz și neconvingător.

Duminică, 5 decembrie 1847, Crozier plecă de pe *Terror* lăsând la bord o echipă incompletă formată

din șase oameni, sub comanda secundului Edward Little – care, aidoma căpitanului său, ar fi preferat să-și scoată pietrele de la rinichi cu lingura decât să fie obligat să asiste la o slujbă religioasă – împreună cu McDonald, asistentul medicului, și cu James Thompson, inginerul. Ceilalți cincizeci și ceva de marinari rămași în viață veneau de-a valma în spatele căpitanului, locotenenților Hodgson și Irving, ofițerului de punte Hornby și al celorlalți maiștri și subofițeri de pe navă. Era aproape ora 10.00 a.m., dar ar fi fost întuneric sub pâlpâirea stelelor reci, dacă nu ar fi reapărut aurora boreală, care pulsa, dansa și plutea deasupra lor, făcându-le umbrele vizibile pe gheața sfărâmată. Sergentul Soloman Tozer, al cărui semn respingător din naștere se vedea și mai bine în lumina colorată, conducea corpul de gardă al infanteriștilor marini care, cu muschetele pe umăr, mergeau în flancurile și în spatele coloanei. Dar creatura albă dintre ghețuri le-a dat pace în dimineața aceasta de duminică.

Ultima dată când cele două echipaje se reuniseră pentru a lua parte la o Slujbă Divină – oficiată de Sir John cu puțină vreme înainte ca monstrul să-l ducă pe evlaviosul comandant în bezna de sub ghețuri – avusese loc pe covertă, sub razele reci ale soarelui de iunie, însă, deoarece acum afară erau cel puțin minus patruzeci și cinci de grade – și doar atunci când nu bătea vântul –, Fitzjames hotărâse ca slujba să se țină pe puntea inferioară. Plita uriașă nu putuse fi mișcată din loc, dar oamenii ridicaseră mesele pe lanțuri la

înălțimea maximă, demontaseră pereții despărțitori ai infirmeriei și scoaseră ceilalți pereți detașabili ai locului unde se aflau cabinele ofițerilor, cabinele și mai mici ale subofițerilor și stewarzilor și cușetele maiștrilor. Mai demontaseră și pereții de la sala de mese a subofițerilor și de la cușeta unde dormea asistentul medicului, creând, astfel, un spațiu acceptabil.

În plus, marangozul lui Fitzjames, domnul Weekes, construise un amvon mic, prevăzut cu un piedestal. Din cauza grinzilor din tavan, a meselor suspendate și a lemnelor depozitate acolo, locul nu era prea înalt, drept care piedestalul nu avea decât cincisprezece centimetri, dar permitea celor din spatele aglomerării de trupuri înfofolite să-i vadă destul de bine pe Crozier și pe Fitzjames.

– Măcar n-o să ne mai văităm de frig, îi șopti Crozier lui Fitzjames, în vreme ce administratorul cel chel de pe *Erebus*, Charles Hamilton Osmer, dădu tonul imnurilor bisericești din deschiderea slujbei.

Într-adevăr, trupurile înghesuite pe puntea inferioară făcuseră ca temperatura să fie chiar mai mare decât fusese cu șase luni în urmă, pe vremea când se ardeau cantități uriașe de cărbune pentru încălzire. De asemenea, Fitzjames încercase să aducă un plus de lumină pe puntea îndeobște întunecată și plină de fum, arzând cu furie rezervele de ulei ale navei în cele zece felinare agățate de grinzi care înviorau spațiul mai mult decât o făcuseră vreodată razele soarelui intrând prin luminatoarele de la Preston.

Vocile marinarilor făceau să vibreze bârnele din stejar negru. Așa cum aflase Crozier în cei patruzeci și ceva de ani de experiență, marinarilor le plăcea nespus de mult să cânte aproape în orice împrejurare. În lipsă de altceva, le plăcea să cânte chiar și la Slujba Divină. Crozier vedea în mulțime creștetul capului lui Cornelius Hickey, ajutorul de ștemuitor, lângă care, adus de spate ca să nu atingă grinzile din tavan cu capul sau cu umerii, stătea uriașul ăla cretin de Magnus Manson, care scotea niște răgete așa de false, că scrâșnetul gheții de afară suna ca un cor de heruvimi, în comparație cu ele. Cei doi împărțeau o carte de cântece religioase primită de la administratorul Osmer.

În cele din urmă, imnurile se terminară și urmă o hărmălaie de târșâit de picioare și accese de tuse. Aerul mirosea a pâine proaspătă deoarece domnul Diggle sosise pe *Erebus* cu câteva ore mai devreme ca să-l ajute pe Richard Wall, bucătarul de aici, să coacă cât mai mulți pesmeți. Crozier și Fitzjames conveniseră că merita să consume mai multă făină, cărbuni și ulei de lampă dacă asta ar fi ajutat la ridicarea moralului oamenilor. Îi așteptau cele mai întunecate luni ale iernii polare.

Venise momentul celor două predici. Pentru această ocazie specială Fitzjames se bărbierise și se pudrase cu multă grijă și îi ceruse stewardului său personal, domnul Hoar, să-i strâmteze jiletca, pantalonii și jacheta. Iar acum părea calm și chipeș în uniforma de gală cu epoleții sclipitori. Numai Crozier, aflat în

spatele lui, îi putea vedea mâinile palide încleştându-se şi descleştându-se atunci când îşi puse Biblia personală pe pupitrul amvonului şi o deschise la Psalmi.

– Astăzi vom citi din Psssalmul Patruzeci si sase, anunţă căpitanul Fitzjames.

Crozier tresări uşor auzind sâsâitul aristocratic care devenise mai accentuat din cauza stării de încordare a tânărului.

Dumnezeu este scăparea şi puterea noastră,
ajutor întru necazurile ce ne împresoară.
Pentru aceasta nu ne vom teme
când se va cutremura pământul
şi se vor muta munţii în inima mărilor.
Venit-au şi s-au tulburat apele lor,
cutremuratu-s-au munţii de tăria lui.

Apele râurilor veselesc cetatea lui Dumnezeu;
Cel Preaînalt a sfinţit locaşul Lui.
Dumnezeu este în mijlocul cetăţii, nu se va clătina;
o va ajuta Dumnezeu dis-de-dimineaţă.
Tulburatu-s-au neamurile, plecatu-s-au împărăţiile;
dat-a Cel Preaînalt glasul Lui,
cutremuratu-s-a pământul.
Domnul puterilor cu noi, sprijinitorul nostru,
Dumnezeul lui Iacob.

Veniţi şi vedeţi lucrurile lui Dumnezeu,
minunile pe care le-a pus Domnul pe pământ.

Pune-va capăt războaielor până la marginile
pământului,
arcul va sfărâma și va frânge arma,
iar pavezele în foc le va arde.
Opriți-vă și cunoașteți că Eu sunt Dumnezeu,
înălța-Mă-voi pe pământ.

Domnul puterilor cu noi,
sprijinitorul nostru, Dumnezeul lui Iacob.

Și oamenii răcniră într-un glas:

– Amin.

Și își târșâiră picioarele încălzite în semn de mulțumire.

Venise rândul lui Crozier.

Oamenii tăcură mâlc atât din curiozitate, cât și din respect. Marinarii de pe *Terror* prezenți la această slujbă știau că ideea căpitanului lor de Slujbă Divină se rezuma la declamarea solemnă a unor prevederi din Regulamentul de Bord – „Acela care va refuza să îndeplinească ordinele primite de la un ofițer va fi biciuit sau condamnat la moarte și executat, după cum va hotărî căpitanul. Acela care va comite acte de sodomie cu un alt membru al echipajului, sau cu unul din animalele aflate la bord, va fi condamnat la moarte și executat..." și așa mai departe. Prevederile regulamentului aveau o încărcătură și o rezonanță biblică ce servea întru totul obiectivului lui Crozier.

Dar nu și în ziua aceea. De sub amvon el scoase un volum gros, legat în piele, pe care îl așeză pe pupitru

cu o bufnitură reconfortantă ce părea a spune marinarilor înghesuiți în fața lui că lucrurile sunt sub control.

– Astăzi, recită el, vă voi citi din *Cartea Leviatanului*[1], Partea Întâi, Capitolul Doisprezece.

Se auziră murmure din mulțime. Crozier îl auzi bodogănind pe un marinar știrb de pe *Erebus*, aflat în rândul al treilea:

– Io știu blestemăția aia de Biblie și n-auzii de nicio blestemăție de *Leviatan*.

Crozier așteptă să se facă liniște și începu:

– „Cât despre acea parte a Religiei care cuprinde păreri referitoare la natura Puterilor Invizibile..."

Cadența de Vechi Testament din tonul lui Crozier nu îngăduia nici urmă de îndoială cu privire la care anume cuvinte erau onorate cu majuscule.

– „... nu mai există aproape nimic care să nu poarte un nume, care să nu fi fost prețuit de Arieni, într-un loc ori într-altul, un Zeu ori un *Divell*; sau despre care Barzii lor să fi pretins că ar fi fost neînsuflețite, nelocuite, ori neposedate de vreun Spirit sau altul."

„Materia informă a Universului era un zeu, iar numele lui era *Haos*."

„Cerul, Oceanul, Planetele, Focul, Pământul, Vânturile sunt tot atâția Zei."

„Bărbați, Femei, o Pasăre, un Crocodil, un Vițel, un Buldog, un Șarpe, o Ceapă, un Fir de Praz, Zeificate toate. Mai mult decât atâta, au ocupat aproape toate

---

[1] *Leviatanul* (apărută în 1651) – lucrare fundamentală a filosofului Thomas Hobbes (1588–1679) (n. tr.).

locurile cu spirite numite *Daemoni:* câmpiile, cu *Fauni,* ori Satiri; Pădurile, cu Cerbi și Nimfe; Marea, cu Tritoni și alte Nimfe; fiecare Râu și Fântână cu propriul nume Inventat, și cu Nimfe; fiecare casă cu *Larii* și Animalele ei Domestice; fiecare om, cu *Geniul* lui; Gheena, cu Duhurile și Solii ei spirituali, precum *Caron, Cerber* și *Furiile;* iar în timpul nopții, toate locurile colcăind de *Larvae* și *Lemuri*[1], Duhuri ale răposaților și un puhoi de Silfi[2] și Gnomi. Tot ei au atribuit calități Divine și au ridicat Temple unor simple Ghinioane ori Cinuri[3], precum Timpul, Noaptea, Ziua, Pacea, Concordia, Iubirea, Disputa, Virtutea, Onoarea, Sănătatea, Lenea, Frigurile și altele asemenea; care, atunci când se rugau la ele, ori se rugau să-i ocolească, Duhurile din spatele lor le ofereau, ori îi fereau de Binele sau Răul pentru care sau împotriva căruia se rugau ei. Și-au botezat și Înțelepciunea cu numele de *Muze*; și Neștiința cu numele de *Soartă;* și propria lor Concupiscență, cu numele de *Cupidon*; propria Mânie cu numele *Furiilor*; propriul mădular cu numele de *Priap*; și au pus poluțiile lor nocturne pe seama *Incubilor* și *Succubilor*[4]; astfel încât nu mai există

---

[1] *Larvae/Lemuri* – suflete ale morților care bântuie noaptea căutându-și fostele cămine, în tradiția romană (n. tr.).

[2] Silf – duh al aerului în mitologia celtică și germană (n. tr.).

[3] *Cin* – poziție socială înaltă în Evul Mediu (n. tr.).

[4] *Incubus/Succubus* – demon cu înfățișare masculină/feminină care întreține relații sexuale cu persoane care dorm (n. tr.).

nimic în Poemele Barzilor cărora ei să nu le fi dat un nume de *Zeu* ori de *Divell.*"

Crozier se opri și privi mulțimea de chipuri albe și uluite.

– Astfel se sfârșește Partea Întâi, Capitolul Doisprezece, din *Cartea Leviatanului*, spuse el închizând tomul cel greu.

– Amin, rostiră în cor marinarii mulțumiți.

După aceea, oamenii avură parte de pesmeți calzi și de câte o rație întreagă din preaiubita lor pastramă de porc. Cei patruzeci și ceva de marinari de pe *Terror* se înghesuiră în jurul meselor coborâte pe scripeți de pe grinzi, sau folosind lăzi și cufere de pe care să mănânce. Puntea inferioară a HMS *Erebus* se umpluse de o larmă optimistă. Ofițerii de pe ambele nave luară masa la pupa, așezați în jurul mesei încăpătoare din fosta cabină a lui Sir John. Pe lângă sucul de lămâie, prevenție antiscorbutică obligatorie – doctorul McDonald începuse deja să se frământe, bănuind că butoaiele cu câte nouăsprezece litri fiecare începuseră să-și piardă din calitățile terapeutice – fiecare marinar primi câte un pahar suplimentar de grog înainte de masă. Iar ofițerilor și subofițerilor căpitanul Fitzjames le oferi din rezerva sa personală trei sticle de vin de Madeira și două de coniac.

La ora 3.00 p.m., pe limba civililor, oaspeții de pe *Terror* se încotoșmănară bine, își luară rămas-bun de la colegii lor de pe *Erebus*, urcară scara principală, ieșind pe sub copertina din pânză, coborâră taluzul de

gheață și zăpadă și porniră pe lungul drum spre casă în pâlpâirea aurorei boreale, comentând în surdină predica din *Leviatan*. Mulți erau convinși că pasajul auzit se afla pe undeva în Biblie, dar indiferent de unde ar fi fost, niciunul nu era sigur la ce anume făcuse aluzie căpitanul lor, deși părerile se înmulțiră după a doua porție de rom. Majoritatea încă își mai pipăiau din când în când fetișurile aducătoare de noroc, confecționate din colți, gheare ori labe de urși polari.

Mergând în fruntea convoiului, Crozier era pe jumătate sigur că atunci când vor ajunge la bord îi vor găsi pe Edward Little și pe marinarii de cart uciși, pe doctorul McDonald făcut bucăți, iar membrele domnului Thompson, inginerul, le vor găsi înșirate peste țevile și valvele cazanului său inutil.

Dar totul era în regulă. Locotenenții Hodgson și Irving le înmânară pachetele cu pesmeți și carne ce fuseseră calde cu mai bine de o oră în urmă când plecaseră de pe *Erebus*. Marinarii rămași de cart preferară să-și bea mai întâi porția suplimentară de grog.

Cu toate că se simțea înghețat până în măduva oaselor – frigul de afară i se păruse și mai crâncen din cauza căldurii emanate de trupurile înghesuite pe puntea inferioară – Crozier rămase pe coverta până la schimbarea cartului. Noul ofițer de serviciu era Thomas Blanky, navigatorul. Căpitanul știa că oamenii își începuseră programul administrativ de duminică, așteptând cu nerăbdare ora ceaiului și apoi a porției jalnice de „Bietul John" de la cină – batog cu

un pesmet – sperând că vor primi și o bucățică de brânză pe lângă jumătatea de halbă de bere ieftină.

Vântul se înteţise şi acum spulbera zăpada peste câmpurile de gheaţă presărate cu seracuri de pe latura aceasta a gheţarului în spatele căruia se afla *Erebus*, spre nord-est. Norii acopereau aurora și stelele. Noaptea acelei după-amiezi devenise și mai întunecată. Aducându-și aminte de whisky-ul din cabină, Crozier plecă, în cele din urmă, de pe covertă.

20

BLANKY

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
5 decembrie 1847

La o jumătate de oră după ce căpitanul și ceilalți oameni întorși de pe *Erebus* coborâră pe puntea inferioară, Tom Blanky își dădu seama că nu mai vede nici felinarele de noapte și nici arborele mare din cauza viscolului. Dar specialistul în navigarea printre ghețuri se bucura că furtuna începuse abia acum; dacă s-ar fi pornit cu o oră mai devreme, gaia i-ar fi luat pe toți cei de pe drum.

În seara aceasta de smoală, făceau de cart la babord, sub comanda domnului Blanky, următorii: Alexander Berry, în vârstă de treizeci și cinci de ani – despre care Blanky știa că, deși nu îl dădea inteligența afară din casă, era totuși un om pe care se putea baza și foarte agil când venea vorba să se cațere pe tachelaj; John Handford și David Leys. Acesta din urmă, Leys, de cart la proră, împlinise patruzeci de ani la sfârșitul lui

noiembrie, iar camarazii îi organizaseră o petrecere pe cinste în teugă. Dar Leys nu mai era același om care se înrolase în urmă cu doi ani și jumătate în Serviciul pentru Descoperiri Geografice al Marinei. La începutul lunii noiembrie, cu câteva zile înainte ca soldatul Heather să se aleagă cu țeasta zdrobită, iar tinerii Bill Strong și Tom Evans să dispară, Davey Leys se culcase în hamac și pur și simplu nu mai vorbea. Trei săptămâni Leys fusese *plecat* dintre ei – stătea cu ochii larg deschiși, privind în gol, dar nu răspundea nici la voce, nici la foc, nici la strigăte, nici când ceilalți îl scuturau sau îl pișcau. Cea mai mare parte din timpul acela și-o petrecuse la infirmerie, culcat alături de bietul soldat Heather care, nimeni nu înțelegea cum, încă mai respira deși rămăsese fără o parte din creier. Heather icnea și gâfâia, dar Leys zăcea mut, privind fără să clipească în sus, ca mort.

Apoi criza i-a trecut la fel de repede cum îl apucase, iar Davey a redevenit același dintotdeauna. Sau aproape același. Îi revenise pofta de mâncare – slăbise mai mult de zece kilograme în perioada când fusese departe de trupul său –, dar umorul vechiului Davey Leys dispăruse, la fel și zâmbetul lui plăcut și copilăresc și dorința de a lua parte la conversațiile din teugă în timpul programului de voie ori al cinei. De asemenea, părul lui Davey, castaniu-roșcat în prima săptămână din noiembrie, era de un alb strălucitor când ieșise din depresie. Unii dintre tovarășii lui șopteau pe la colțuri că fusese deocheat de Lady Silence.

Thomas Blanky, călăuză printre ghețuri de mai bine de treizeci de ani, nu credea în deochi. Îi venea să roșească de rușine atunci când își vedea camarazii purtând la gât gheare, colți, labe și cozi de urși albi ca pe niște amulete anti-deochi. Știa foarte bine că unii dintre marinarii cu mai puțină carte – strânși în jurul ajutorului ăluia de ștemuitor, Cornelius Hickey, pe care Blanky nu-l respectase și nu-l simpatizase niciodată – răspândeau zvonul că acea Creatură dintre Ghețuri era un soi de demon sau diavol – ori *Daemon* sau *Divell*, așa cum le explicase căpitanul că se scriu cuvintele astea în ciudățenia aia de carte a lui, *Leviatanul* – iar unii dintre aceștia deja începuseră să aducă jertfe monstrului, așezându-le în fața magaziei cu lanțuri de ancoră din cală, unde se știa acum că stă pitită Lady Silence, evident o vrăjitoare eschimosă. Hickey și cu namila aia de prieten cretin al lui, Magnus Manson, păreau a fi devenit mari preoți ai acestui cult – mai bine zis, Hickey era marele preot, iar Manson era acolitul lui care făcea absolut tot ce-i cerea minusculul ajutor al ștemuitorului – și păreau că numai ei au dreptul de a duce ofrandele jos, în cală. De curând coborâse și Blanky cu treabă în bezna și frigul cu duhoare de sulf de acolo și îl apucase scârba când văzuse farfuriile din cositor cu resturi de mâncare, lumânările arse, păhărelele cu rom.

Thomas Blanky nu era filozof din fire, dar încă din copilărie devenise o făptură a Arcticii, lucrând ca marinar calificat sau ca navigator printre ghețuri pentru balenierele americane atunci când Marina Regală

nu avea nevoie de serviciile lui și cunoștea regiunile acestea polare mai bine decât oricare membru al expediției. Cu toate că zona aceasta îi era străină – din câte știa Blanky, nu exista nicio altă navă care să fi ajuns vreodată atât de departe la sud de Strâmtoarea Lancaster și atât de aproape de Ținutul King William sau care să fi navigat atât de departe spre vest de Peninsula Boothia – vremea îngrozitoare de aici îi era tot atât de familiară ca verile din comitatul Kent, unde se născuse.

Mai familiară, de fapt, își dădu seama Blanky. Nu mai petrecuse vreo vară în Kent de aproape douăzeci și opt de ani.

Îi era cunoscut urletul vântului din seara aceasta, la fel cum cunoscută îi era și întinderea de ghețuri și seracuri și de creste care mormăiau împingând biata *Terror* tot mai sus pe vinciul ei din gheață, storcând viața din ea. James Reid, omologul lui Blanky de pe *Erebus*, om pe care îl respecta cum nu se poate mai mult, îi mărturisise, imediat după acea stranie Slujbă Divină, că bătrâna navă amiral nu o va mai duce mult. Pe lângă faptul că rezervele ei de cărbune se împuținaseră într-un ritm mai rapid decât cele de pe *Terror*, gheața o apucase într-o încleștare mult mai grozavă și mai puțin milostivă cu un an și jumătate în urmă, atunci când se blocaseră în pozițiile actuale.

Domnul Reid îi șoptise că *Erebus*, înclinată la pupă – invers decât *Terror*, care avea prora aplecată – era tot mai mult înălțată deasupra mării înghețate de neînduplecata presiune a ghețurilor. Deja i se crăpase

cârma, iar chila era atât de avariată încât numai pe un șantier naval ar mai fi putut fi reparată. Deja plesniseră tablele de etravă și acum apa înghețată din cală avea un metru și abia reușiseră să o împiedice să ajungă la Sala Cazanelor clădind un stăvilar din saci cu nisip și lăzi, iar grinzile puternice din lemn de stejar, care rezistaseră mai multor decenii de războaie și de călătorii, începuseră să se crape și ele. Mai rău încă, împletitura din drugi de fier, montată în 1845 pentru a etanșa nava, gemea în permanență din cauza presiunii teribile a gheții. Din când în când, mai ales noaptea târziu, montanții mai subțiri cedau la îmbinări cu pocnet de tun de mici dimensiuni, iar oamenii țâșneau speriați din hamacuri, identificau sursa zgomotului și se culcau la loc înjurând în șoaptă. De obicei, căpitanul Fitzjames lua câțiva ofițeri și cobora în cală să vadă ce se întâmplase. Brațele mai mari vor ține, îi spusese Reid, dar vor găuri straturile din stejar și fier cu care era consolidată carena. Iar atunci când asta se va întâmpla, *Erebus* se va duce la fund, cu gheață ori fără gheață.

Specialistul în navigarea printre ghețuri de pe nava amiral mai zisese că marangozul lor, John Weekes, împreună cu echipe de minimum zece oameni, lucra zi și noapte pe ultima punte inferioară și în cală, proptind absolut tot ce era de proptit cu toate scândurile zdravene de la bord – plus multe altele împrumutate cu discreție de pe *Terror* –, însă asta nu era decât o soluție temporară. Dacă *Erebus* nu scăpa dintre ghețuri

până în aprilie sau mai, relatase Reid concluzia lui Weekes, va fi strivită ca un ou.

Blanky cunoștea gheața. La începutul verii lui 1846, i-a îndrumat pe Sir John și pe căpitanul acestuia prin lungul și nou descoperitul canal de la sud de Strâmtoarea Barrow – în jurnalul de bord canalul acesta nu avea nume, dar unii deja începuseră să-i spună „Strâmtoarea Franklin", ca și cum, dacă ar fi dat numele acesta canalului care îl învinsese pe prostul ăla bătrân, i-ar fi făcut spiritul să se împace cu faptul că fusese ucis de un monstru. Blanky stătuse tot timpul la postul lui din vârful arborelui mare, strigându-și indicațiile spre timonier, în vreme ce *Erebus* și *Terror* înaintau cu maximă precauție prin peste 250 de mile de sloiuri schimbătoare și canale mult prea înguste și brațe care nu duceau nicăieri.

Thomas Blanky era bun în meseria lui. Știa că este unul dintre cei mai buni specialiști din lume în ceea ce privea navigarea printre ghețuri. De la postul lui precar din vârful arborelui mare – navele astea vechi de luptă nu aveau gabii robuste ca balenierele – Blanky putea să deosebească sloiurile în derivă de zai de la o distanță de opt mile marine. Chiar și atunci când dormea în cușeta lui, se trezea brusc când auzea cum nava trece de la *glug-glug-glug*-ul făcut printre ghețurile plutitoare la scrâșnetul metalic din sloiurile imobile. Își dădea seama dintr-o singură privire care ghețari reprezentau o amenințare pentru navă și care puteau fi atacați frontal. Ochii lui bătrâni puteau să deslușească ghețarii alb-albaștrii de adâncime dintr-o mare alb-albastră

scânteind de soare; și putea chiar să-și dea seama care anume dintre aceștia doar se vor freca gemând de carena navei și care o vor pune în pericol real.

Prin urmare, Blanky era mândru de treaba pe care o făcuse împreună cu Reid când ghidaseră ambele nave 250 de mile marine spre sud, iar apoi la vest de primul loc unde iernaseră lângă Insulele Beechey și Devon. Dar Thomas Blanky se și ocăra singur pentru că fusese atât de prost și de inconștient încât să îndrume navele cu cele 126 de suflete de pe ele 250 de mile spre sud și apoi spre vest de locul unde iernaseră lângă Beechey și Devon.

Ar fi putut să se retragă de lângă Insula Devon, să meargă înapoi prin Strâmtoarea Lancaster, și apoi prin Golful Baffin chiar dacă asta ar fi însemnat să aștepte două veri, poate chiar trei, până să scape dintre ghețuri. Golful acela mic de lângă Beechey i-ar fi protejat împotriva acestor maltratări ale mării deschise. Și, mai devreme sau mai târziu, ghețurile din Strâmtoarea Lancaster s-ar fi înmuiat. Thomas Blanky *cunoștea* gheața aceea. Se purta așa cum trebuie să se poarte ghețurile de la poli – perfidă, mortală, gata să te distrugă la prima greșeală ori ezitare, dar previzibilă.

Însă *această* gheață, reflectă Blanky tropăind la pupa ca să nu-i degere picioarele și urmărind licărul felinarelor lui Berry și Handford la babord și tribord, *această* gheață nu semăna cu nimic din ce întâlnise el vreodată.

Cu cincisprezece luni în urmă, chiar înainte să rămână blocați între ghețuri, el și cu Reid îi *avertizaseră*

pe Sir John și pe cei doi căpitani. *Trebuie să riscăm*, recomandase Blanky, fiind de acord cu căpitanul Crozier care spunea că trebuie să facă stânga împrejur câtă vreme mai erau cât de cât deschise canalele, trebuie să caute ape curate, fără ghețuri cât de aproape de Peninsula Boothia puteau ajunge în acel septembrie de demult. Măcar acolo s-ar fi aflat lângă un țărm cunoscut – cel puțin partea estică era cunoscută veteranilor din Serviciul pentru Descoperiri Geografice și celor de pe baleniere, cum era Blanky – și aproape sigur vor fi avut parte de încă una sau două săptămâni de mare lichidă în acel septembrie al oportunităților ratate. Și chiar dacă nu ar fi fost în stare să navigheze spre nord, de-a lungul coastei din pricina banchizei denivelate – pe care Reid o numea *banchiză cu șuruburi* – tot ar fi fost infinit mai adăpostiți lângă bucata aceea de uscat despre care, după expediția răposatului locotenent Gore din urmă cu o vară, știau sigur că este Ținutul King William al lui James Ross. Întinderea aceea, oricât de joasă, bătută de vânturi și devastată de fulgere era, ar fi protejat navele de aceste rafale constante de vânt polar, viscole, ger și atacuri neîncetate ale ghețurilor trimise de Diavol împotriva lor.

Niciodată nu mai întâlnise Blanky o asemenea gheață. Unul dintre puținele avantaje ale banchizei, chiar și în cazul în care nava s-ar fi înțepenit în ea, aidoma unui glonț de muschetă înfipt într-un aisberg, este că *plutește*. Iar navele, deși aparent imobile, *se mișcă* odată cu ea. În 1836, pe vremea când Blanky era navigator pe baleniera americană *Pluribus*, iarna se

instalase brusc la douăzeci și șapte august, luându-i pe toți prin surprindere, inclusiv pe experimentatul lor căpitan cu un singur ochi, și imobilizându-i în Golful Baffin, la sute de mile nord de Golful Disko.

Următoarea vară polară fusese crâncenă – aproape la fel de rea ca vara aceasta din urmă, a anului 1847, când gheţurile nu se topiseră, cum ar fi fost firesc, aerul nu se încălzise, iar nici păsările, nici animalele nu se întorseseră în acele locuri –, dar baleniera *Pluribus* se afla într-o banchiză mai previzibilă și plutise mai mult de șapte sute de mile spre sud până când, în vara următoare, ajunsese la hotarul gheţurilor și fusese capabilă să navigheze printre sloiurile plutitoare, prin canalele înguste și prin acele fisuri în suprafaţa înghețată care se deschid chiar sub ochii tăi – pe care ruşii le numesc *polinii*. În cele din urmă, baleniera americană a ajuns în ape curate și a putut să navigheze spre sud-est până într-un port din Groenlanda, pentru reparaţii.

Dar nu și aici. Blanky știa asta foarte bine. Nu în iadul acesta alb, uitat de Dumnezeu. Cu un an și trei luni în urmă îi explicase căpitanului că banchiza aceasta semăna mai mult cu un gheţar nesfârșit care cobora de la Polul Nord. Iar aici, unde se aflau, la sud, între Canada Arctică – în mare parte netrecută pe hărți – Ţinutul King William la sud-vest și Peninsula Boothia mult prea departe la est și nord-est, nu existau curenți suficient de puternici care să-i poată deplasa, așa cum observau și Crozier, și Fitzjames, și Blanky, și Reid, din măsurătorile lor repetate. Tot ce se

întâmpla era o rotire dezgustătoare pe o circumferință de cincisprezece mile. Parcă ar fi fost niște muște amărâte țintuite de unul din discurile acelea metalice ale flașnetei din Sala cea Mare. Reveneau iar și iar în același punct.

Din câte își putea da seama Blanky, banchiza aceasta semăna mult mai mult cu gheața fixată, întâlnită în regiunile de coastă; numai că aici, pe mare, în jurul vaselor, grosimea ei era de șase până la opt metri, spre deosebire de grosimea normală de un metru a gheții fixate. Atât de groasă era, că echipajele nu erau în stare să mențină deschise găurile făcute în ea pentru alimentarea cu apă în cazuri de incendiu, obligatorii pentru *toate* navele blocate între ghețuri.

Gheața aceasta nu le permitea nici măcar să-și îngroape morții.

Thomas Blanky se întrebă dacă nu cumva el fusese o unealtă a răului, sau poate doar a prostiei, atunci când își folosise toată iscusința căpătată în cei peste treizeci de ani de navigare printre ghețuri ca să ducă 126 de oameni preț de 250 de mile prin gheață infernală până în locul acesta unde nu puteau face nimic altceva decât să-și aștepte moartea.

Deodată se auzi un strigăt. Apoi un foc de pușcă. Apoi alt strigăt.

21

BLANKY

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
5 decembrie 1847

Blanky își trase cu dinții mănușa exterioară din mâna dreaptă, o aruncă pe punte și își ridică pușca. Cutumele cereau ca ofițerii de cart să nu fie înarmați, însă căpitanul Crozier pusese capăt acestei tradiții printr-un singur ordin. Absolut toți oamenii de pe punte erau obligați să fie în permanență înarmați. Acum, că-și scosese mănușa cea groasă, Blanky reuși să-și îndoaie degetul pe trăgaciul armei sale, dar imediat simți mușcătura vântului prin mănușa subțire de lână.

Nu se mai vedea lumina de la felinarul marinarului Berry – cel de cart la babord. Iar focul de armă parcă se auzise de undeva din stânga copertinei situate în mijlocul punții, însă navigatorul știa că vântul și ninsoarea distorsionează sunetele. Se mai zărea, totuși, lumina de la tribord, dar aceasta oscila și se mișca de colo-colo.

– Berry? răcni el spre babordul cufundat în beznă, având senzația că rafalele de vânt îi împing cele două silabe spre pupă. Handford?

Acum dispăru și lumina felinarului de la tribord. Într-o noapte senină ar fi fost în stare să vadă felinarul lui Davey Leys, de la proră, numai că aceasta nu era o noapte senină.

– Handford?

Domnul Blanky înaintă încet spre babord, de-a lungul construcției din pânză, ducând puşca în mâna dreaptă, iar în stânga felinarul pe care îl luase de la pupă. Mai avea încă trei cartușe în buzunarul mantalei, dar știa din proprie experiență cât de mult ar fi durat pe un asemenea frig să le dibuie și să le încarce.

– Berry! urlă el iarăși. Handford! Leys!

Unul din pericole era ca acum cei trei să tragă unul în altul prin viscol și beznă, deși se părea că Alex Berry își descărcase deja puşca. Dar nu se mai auzi niciun foc. Deocamdată. Căci Blanky era convins că, dacă s-ar duce în partea dinspre babord a piramidei din pânză și Handford sau Leys ar apărea brusc acolo să vadă ce anume se întâmplase, aceștia ar putea trage în orice, fie și într-un felinar care se mișcă.

Totuși continuă să înainteze.

– Berry? strigă din nou atunci când ajunse la zece metri de postul de la babord.

Observă o mișcare vagă prin ninsoarea puternică, ceva mult prea mare ca să fie Alex Berry, apoi auzi o bubuitură mai puternică decât orice foc de armă din lumea asta. O a doua explozie. Suflul acesteia îl

împinse zece pași îndărăt, spre pupă, în vreme ce butoaiele și lăzile și celelalte provizii de pe punte zburară prin aer. Avu nevoie de câteva secunde ca să priceapă ce se petrecuse: piramida din pânză înghețată, ridicată pe axa navei, se prăbușise pe neașteptate, azvârlind în toate direcțiile sutele de kilograme de zăpadă și gheață depuse pe ea, în același timp descoperind materialele depozitate sub ea – rășini inflamabile, materialele de lucru ale ștemuitorului și mult nisip din care marinarii împrăștiau cu generozitate pe puntea alunecoasă –, smulgând vergile mai joase ale arborelui mare, ce fuseseră rotite spre proră și pupă cu mai bine de un an în urmă ca să susțină cortul, și sfărâmându-le de bocaport și de chepengul spre scara principală.

Acum Blanky și ceilalți trei nu mai aveau cum să ajungă pe puntea inferioară, la fel cum nici cei de jos nu mai aveau cum să urce să vadă ce fusese cu explozia de mai devreme, pentru că vergile, pânza copertinei și zăpada blocaseră chepengul. Navigatorul știa că, foarte curând, camarazii lor se vor repezi la bocaportul de la prora și vor începe să desfacă scândurile bătute în cuie pentru o mai bună izolare pe timp de iarnă, dar toată povestea asta va dura ceva vreme.

Oare vom mai fi în viață când vor ajunge ei aici? se întrebă Blanky.

Pășind cu mare grijă pe nisipul și gheața de pe puntea înclinată, Blanky își croi drum printre dărâmăturile din spatele locului unde fusese înălțată copertina și se îndreptă spre tribord.

O siluetă îi apăru în față.

Ţinând felinarul în mâna stângă, Blanky ridică puşca, gata să tragă.

– Handford! exclamă el când îi văzu chipul rotund şi palid, sub „peruca galeză" strâmbă, în mijlocul mulţimii întunecate de haine şi fulare. Unde ţi-e felinarul?

– L-am scăpat, răspunse marinarul.

Omul avea mâinile goale şi tremura violent. Se înghesui în Thomas Blanky, ca şi cum specialistul ar fi fost o sursă de căldură.

– L-am scăpat când creatura a dărâmat verga. S-a stins în zăpadă.

– Cum adică „când creatura a dărâmat verga"? se enervă Blanky. Nicio fiinţă nu-i în stare s-o dărâme.

– Ba a *dărâmat-o*! îl contrazise Handford. Am auzit puşca lu' Berry. Şi după aia a strigat ceva. Şi după aia i s-a stins felinaru'. Şi după aia am văzut cum ceva... ceva mare, foarte mare... a sărit pe vergă şi atunci s-au prăbuşit toate. Am dat să trag şi eu la arătarea aia, da' n-am nimerit. Am lăsat puşca lângă parapet.

A sărit pe vergă? reflectă Blanky. Verga rotativă se afla la patru metri deasupra punţii. Nimeni nu putea să sară pe ea. Şi nimeni nu se putea urca până la ea, pentru că arborele mare era acoperit cu gheaţă. Cu glas tare spuse:

– Trebuie să-l găsim pe Berry.

– Nici Dumnezeu din Cer nu mă poate face să mă duc la babord, domnu' Blanky. Raportaţi-mă, ziceţi-i lu' domnu' Johnson să-mi tragă cincizeci cu „pisica", da' nici mort nu mă duc acolo, domnu' Blanky.

Lui Handford îi clănțăneau atât de tare dinții, încât navigatorul abia înțelegea ce spune.

– Potolește-te, se răsti Blanky la ea. Nu raportez pe nimeni. Unde-i Leys?

Din locul acesta de la tribord Blanky ar fi trebuit să poată vedea la proră lumina de la felinarul lui David Leys. Însă prora era cufundată în beznă.

– I s-a stins felinarul când mi s-a stins și mie, bâlbâi Handford printre dârdâieli.

– Ia-ți pușca.

– Da' nu pot să mă întorc acolo unde... începu Handford.

– Ai *dracului* să-ți fie ochii cu tot cu mintea aia proastă din cap! zbieră Blanky. Dacă nu-ți recuperezi arma chiar în secunda asta, cincizeci de bice pe spinare o să fie cea mai mică din grijile tale, John Handford. *Mișcă-te!*

Handford se mișcă. Blanky îl urmă, fiind atent să nu se întoarcă de tot cu spatele la maldărul de pânză din centrul punții. Din cauza viscolului, lumina nu bătea mai departe de trei metri. Specialistul în navigarea printre ghețuri ținea sus și felinarul, și pușca. Dar deja își simțea brațele obosite.

Cu degete evident înțepenite de frig, Handford se chinuia să-și ridice pușca din zăpadă.

– Unde naiba ți-ai pus mănușile, omule? exclamă exasperat Blanky.

Dar dinții lui Handford clănțăneau prea tare, împiedicându-l să răspundă.

Blanky își lăsă pușca jos, îl îmbrânci din drum pe nefericitul marinar și îi ridică el arma. Se asigură că țeava nu era înfundată cu zăpadă, trase piedica și i-o întinse lui Handford, dar se văzu nevoit să i-o îndese sub braț, pentru ca marinarul să o poată mânui cât de cât cu ambele mâini înghețate. Apoi își puse și el pușca la subsuoară, scoase un cartuș din buzunarul mantalei și încărcă pușca lui Handford.

– Dacă din grămada aia iese ceva mai mare decât Leys ori decât mine, urlă el în urechea celuilalt ca să se facă auzit prin mugetele vântului, ținteşte și apasă trăgaciul, chiar de-ar trebui s-o faci cu dinții.

Handford reuși să dea din cap în semn că a înțeles.

– Mă duc să-l găsesc pe Leys și să vedem cum deschidem bocaportul de la proră, spuse Blanky.

Nu se observa nicio mișcare prin talmeș-balmeșul de pânză înghețată, zăpadă, vergi sfărâmate și lăzi răsturnate.

– Da' nu pot... începu Handford.

– Nu te mișca de aici, se răsti Blanky la el, lăsându-și felinarul jos, lângă omul îngrozit. Ai grijă să nu mă-mpuști când o fi să vin cu Leys, că mă jur pe Dumnezeu din Veșnicie c-o să te bântui câte zilișoare mai ai de trăit, John Handford.

Chipul palid al marinarului se hâțână iarăși în sus și în jos.

Blanky porni spre proră. După vreo zece pași, ieși din raza felinarului, dar vederea nocturnă nu-i reveni. Particulele dure de zăpadă îl loveau în față cu putere de alice. Deasupra lui, vântul năprasnic urla prin ce

mai lăsaseră ei din tachelaj și din sarturi pe perioada acestei ierni fără de sfârșit. Era atât de întuneric, încât Blanky se văzu nevoit să țină pușca doar în mâna stângă, cea înmănușată, iar cu dreapta să pipăie parapetul acoperit cu gheață, dibuindu-și drumul. Din câte își putea da seama, se prăbușise și verga catargului principal.

– Leys! strigă el.

Ceva uriaș și alb și nedeslușit prin ofensiva zăpezii se ridică greoi din mormanul de dărâmături, făcându-l să înțepenească în loc. Navigatorul nu-și putea da seama dacă era un urs alb ori un demon, nici dacă se afla la trei ori la zece metri în fața lui. Tot ce înțelegea era că îi blocase complet drumul spre proră.

Și atunci creatura se ridică pe picioarele din spate.

Blanky abia dacă-i deslușì conturul – îi sesiză masivitatea întunecată doar datorită cantității de ninsoare pe care o obtura –, dar își dădu seama că era ceva uriaș. Capul mic și triunghiular, dacă într-adevăr un *cap* era ce vedea el prin beznă, se ridica mai sus de locul unde fuseseră vergile. Iar triunghiul acela palid parcă avea două găuri – ochi? – numai că se aflau la vreo cinci metri deasupra punții.

Imposibil, își zise Blanky.

Creatura porni spre el.

Navigatorul își trecu pușca în mâna dreaptă, înfipse patul în umăr, o sprijini cu stânga înmănușată și trase. În fulgerul de lumină și explozia de scântei, a putut să întrezărească ochii aceia negri, morți, impasibili, ca de rechin, privindu-l fix. Nu, nu ochi de rechin, își dădu

el seama o secundă mai târziu, când îl orbi imaginea întipărită pe retină din cauza focului de armă, ci două cercuri de abanos, pline cu o inteligență și o răutate mult mai înspăimântătoare decât ochii negri ai unui rechin. Privirea nemiloasă a unui animal de pradă care și-a descoperit hrana pe ziua respectivă. Iar găurile acestea negre, fără fund, se aflau mult deasupra lui, pe umeri mai lați decât ar fi putut el cuprinde cu brațele, și se apropiau legănându-se, amenințându-l.

Blanky aruncă în creatură pușca inutilă acum – nu mai avea vreme să o reîncarce – și se repezi la scara din frânghie.

Numai datorită celor patru decenii de experiență pe mare a fost în stare să găsească frânghiile acelea învelite în gheață prin viscol și beznă și fără să arunce măcar o privire în direcția lor. Se apucă de scară cu mâna înmănușată, își săltă picioarele și, după câteva încercări disperate, găsi treptele din frânghie, își scoase cu dinții și mănușa stângă și începu să se cațere pe scara extrem de înclinată și instabilă.

Ceva despică aerul la vreo cincisprezece centimetri în urma sa, cu forța unui berbec de două tone în plin asediu al fortăreței. Blanky auzi cum pârâie, plesnesc – imposibil! – trei dintre frânghiile verticale, foarte groase, ale scării, aproape azvârlindu-l pe punte.

Se ținu strâns, cu toată forța pe care o mai avea. Aruncându-și un picior peste frânghiile rămase întinse, reuși să și-l rezeme de parâma acoperită cu gheață și începu iar să urce, fără să piardă nicio secundă. Thomas Blanky se mișca acum cu agilitatea de maimuțică

fructe și fecale din siguranța pe care i-o oferă vârful unui copac înalt. Numai că în noaptea aceasta de decembrie pe HMS *Terror* nu existau suprastructuri și tachelaje la această înălțime. Și nu exista niciun loc care să ofere siguranță aici sus, atunci când voiai să fugi de o creatură într-atât de puternică încât să poată sfărâma dintr-o singură lovitură o vergă mare. Da, nu existau nici suprastructuri, nici tachelaje, nici vreun alt loc unde să te poți ascunde.

În urmă cu un an, în luna septembrie, Blanky îl ajutase pe Crozier și pe Harry Peglar, șeful gabiei prora, să pregătească nava pentru a doua iarnă petrecută între ghețuri. Treaba aceasta nu era una ușoară, și nici una lipsită de pericole. Cea mai mare parte a tachelajului fusese dată jos și depozitată sub punte. Apoi, cu foarte mare grijă, au fost puși jos arborii gabieri și arboretul mare – cu foarte mare grijă, pentru că orice alunecare sau blocare a vinciului ori o încâlcire a tachelajului ar fi dus la prăbușirea catargelor grele prin puntea superioară, cea inferioară, ultima punte de jos și apoi prin fundul calei, aidoma unei sulițe uriașe care găurește o armură din nuiele. Se văzuseră destule cazuri cu nave scufundate din cauza unor asemenea greșeli. Dar dacă le-ar fi lăsat în picioare, s-ar fi acumulat tone de gheață pe ele în timpul iernii nesfârșite și ar fi putut să răstoarne nava.

Prin urmare, rămăseseră doar trei cioturi din coloanele catargelor – priveliște la fel de hidoasă pentru un marinar pe cât de urâtă îi este unui pictor vederea unui om cu trei membre amputate. Blanky supraveghease

slăbirea tuturor sarturilor și tachelajelor rămase; pânza și frânghiile prea întinse nu ar fi putut suporta o greutate atât de mare ca aceea a zăpezii și gheții. Chiar și ambarcațiunile de pe *Terror* – cele două baleniere mari și cele două cutere mai mici, plus schiful căpitanului, bărcile ușoare și iolele, zece cu totul – fuseseră demontate, împachetate bine în pânze de vele și depozitate pe gheață.

Acum Thomas Blanky se afla pe sartul celei de-a doua vergi a catargului principal, la opt metri deasupra punții și nu mai avea decât un singur nivel de urcat. Orice scară care ar fi dus spre acel ultim nivel ar fi fost, în realitate, mai mult gheață decât lemn sau frânghie. Catargul însuși era o coloană din gheață acoperită cu un strat suplimentar de zăpadă. Navigatorul se așeză călare pe a doua vergă, încercând să deslușească ceva prin viscol și întuneric. Pe punte era beznă ca în iad. Ori Handford, ori altcineva – altceva – stinsese felinarul pe care i-l dăduse. Blanky presupuse că omul fie se ascundea pe undeva în întuneric, fie era mort. Oricare ar fi fost situația, nu-i era de niciun folos. Întins pe sarturile vergii, Blanky îndrăzni să arunce o privire spre stânga și observă că tot nu se vedea nicio lumină la proră, acolo unde ar fi trebuit să se afle David Leys.

Blanky își mijì ochii încercând să vadă mai bine creatura de sub el, dar era mult prea multă mișcare în jur – bucățile sfâșiate de pânză care fluturau în rafalele puternice ale vântului, butoaiele care se rostogoleau, lăzile care alunecau cu viteză pe puntea înclinată – și

nu reuși să deslușească decât o masă întunecată care înainta greoi către catargul principal, înlăturând din drum butoaie cu câte o sută, o sută cincizeci de kilograme de nisip, de parcă ar fi fost doar niște glastre din porțelan.

Nu are cum să se urce pe catarg. Nu poate, își zise Blanky îmbărbătându-se. Simțea cum răceala vergii îi pătrunde prin haine până la picioare, la piept, la vintre. Începură să-i înghețe mâinile protejate acum doar de mănușile subțiri, cu degete. La un moment dat își pierduse și „peruca galeză", și fularul din lână. Ciuli urechile dorindu-și din tot sufletul să audă cum se deschide chepengul de la prora, dorindu-și din tot sufletul să audă strigăte și să vadă felinarele echipei numeroase de salvare; dar prora navei rămase mută și întunecată în volburile viscolului. *Oare creatura o fi blocat și chepengul de la prora? Bine măcar că nu poate să se urce pe catarg. Nimic de mărimea aia nu se poate urca pe el. Iar urșii albi – dacă o fi un urs alb – nu știu să se cațere.*

Creatura începu să se urce pe catarg.

Blanky simți cum vibrează lemnul sub ghearele ei. Auzi plesnetele și hârșâiturile și mormăitul... mormăit gros, de bas... pe care îl scotea creatura urcând.

Urca.

Probabil că putea să ajungă la locul unde era ciotul primei vergi doar ridicând brațele deasupra capului. Blanky se căzni să vadă ceva prin beznă și fu aproape sigur că reușise să deslușească cum ceva uriaș și păros și foarte puternic se urca, cu picioarele dinainte – sau

brațe, sau ce-or fi fost – ridicate deasupra capului, înfigându-și ghearele în lemnul catargului, în vreme ce ghearele picioarelor puternice din spate căutau sprijin în lemnul crăpat al vergilor.

Blanky se târî încet pe cea de-a doua vergă, strângând în îmbrățișare pătimașă lemnul cu diametru de douăzeci și cinci de centimetri care zbârnâia în rafalele de vânt. Pe partea dinspre proră a vergii, peste gheață, se așternuse un strat nou de zăpadă de cinci centimetri. Navigatorul încercă să se sprijine pe sarturi ori de câte ori era în stare.

Creatura uriașă de pe catarg ajunsese la nivelul unde începea verga lui Blanky. Când întorcea capul, specialistul nu distingea decât o *absență* colosală și albă acolo unde știa că ar fi trebuit să fie catargul principal.

Ceva lovi verga cu atâta putere că Blanky zbură un metru prin aer, iar apoi ateriză dur la loc, pe boașe și burtă, forța impactului cu verga și mănunchiul de sarturi înghețate lăsându-l fără suflare. Și fără îndoială că ar fi căzut dacă nu i s-ar fi încâlcit în otgoanele sarturilor mâinile și cizma dreaptă chiar sub vergă. Parcă un cal nărăvaș din metal l-ar fi azvârlit un metru în aer.

Urmă o altă lovitură care l-ar fi propulsat pe Blanky la zece metri prin bezna de deasupra punții, dacă nu s-ar fi ținut cu toată puterea. Chiar și așa, vibrația a fost atât de violentă, încât Blanky alunecă și rămase atârnat și legănându-se *sub* vergă, cu mâinile amorțite și piciorul drept încă agățate și zbătându-se în sarturi. Reuși să se salte înapoi pe vergă chiar în momentul în care veni cea de-a treia lovitură și cea mai puternică

de până atunci. Navigatorul auzi trosnetul, simți cum verga groasă începe să cedeze și își dădu seama că numai câteva secunde îl despart de momentul când el, verga, sarturile, otgoanele, saulele și scările din frânghie se vor prăbuși grămadă opt metri prin beznă până în dărâmăturile de pe punte.

Și atunci Blanky încercă imposibilul. Se ridică încet în genunchi pe verga înclinată, fisurată și acoperită cu gheață. Apoi se ridică în picioare, dând nebunește din brațe ca să-și mențină echilibrul fragil și se aruncă în gol, cu mâinile și picioarele întinse, căutând una din saulele care *trebuiau* să fie – posibil să fie – pe acolo pe undeva, gândindu-se mereu la cum ar influența aterizarea sa înclinarea navei la proră, rafalele de vânt, forța viscolului și eventualele efecte ale trepidației vergilor celui de-al doilea nivel lovite încontinuu de creatura aceea monstruoasă.

Dar nu reuși să se prindă din prima încercare de singurul otgon pe lângă care trecu. Se lovi cu obrazul de el și, căzând, Thomas Blanky izbuti totuși să-l apuce, alunecă pe lungimea lui înghețată vreo doi metri, apoi, cu mișcări disperate, începu să se cațere pe el către cea de-a treia vergă și ultima a catargului scurtat, aflată la cincisprezece metri deasupra punții.

Creatura urlă mai jos de el. Apoi se auzi un alt urlet când a doua vergă, sarturile, tachelajul și parâmele se desfăcură și se prăbușiră pe punte. Dar cel mai puternic dintre cele două urlete a fost acela scos de creatura cățărată pe catarg.

Otgonul de care se apucase Blanky era o frânghie simplă care atârna de obicei la vreo opt metri de catargul principal. Marinarii o foloseau ca să coboare mai repede de pe gabie sau de pe vergile superioare, dar niciodată ca să urce. Iar Blanky se urca acum pe ea. În ciuda faptului că era acoperită cu gheață și se balansa puternic în viscol și în ciuda faptului că Thomas Blanky nu-și mai simțea degetele de la mâna dreaptă, se urcă pe ea de parcă ar fi fost un aspirant de paisprezece ani care se distrează împreună cu ceilalți băieți de pe navă într-o seară la tropice.

Nu se putu ridica pe verga din vârf, stratul de gheață era mult prea gros, dar dibui sarturile și trecu de pe saulă pe otgoanele slăbite și strânse de sub vergă. Bucăți de gheață căzură cu zgomot pe punte. Blanky își închipui că aude, sau poate era doar speranța lui, pocnete și bubuituri venind dinspre proră, ca și cum Crozier și ceilalți ar fi spart chepengul cu topoarele.

Agățat ca un păianjen de sarturile înghețate, Blanky se uită în jos spre stânga. Ori viscolul se mai domolise, ori îi revenise vederea nocturnă, ori ambele. Căci acum vedea monstrul. Urca fără ezitare spre cea de-a treia și ultima vergă. Părea atât de mare, încât Blanky își zise că seamănă cu o pisică uriașă ce se cațără pe un lăstar. Deși, firește, nu aducea deloc cu o pisică, numai că își folosea ghearele ca să urce, înfigându-și-le adânc în lemnul de stejar și în mbinările din fier ale catargului pe care nici măcar o ghiulea de tun nu le-ar fi putut străpunge.

Blanky continuă să se deplaseze încet de-a lungul vergii, dislocând bucăți de gheață și făcând sarturile să pârâie ca o bucată de muselină mult prea apretată.

Forma gigantică din urma lui ajunsese la nivelul celei de-a treia vergi. Blanky o simți cum vibrează și se lăsă atunci când o parte din greutatea creaturii ajunse pe ea. Gândindu-se la uriașele picioare de dinainte ale creaturii aruncate peste vergi, gândindu-se la o labă de dimensiunea pieptului lui care se întinde și lovește verga aproape de locul unde se afla el, Blanky se forță să se târască mai repede. Înaintase deja cam doisprezece metri, depășind marginea punții aflată la cincisprezece metri sub el. Într-o zi normală în larg, marinarul care ar fi căzut de aici ar fi aterizat direct în apă. Dar acum, dacă Blanky ar fi căzut, s-ar fi zdrobit de gheața care strângea *Terror* în cleștii ei.

Intră cu capul și cu umerii în ceva – o plasă, un păienjeniș, Dumnezeule mare, era pierdut – și o fracțiune de secundă avu senzația că o să înceapă să zbiere. Dar își dădu repede seama despre ce era vorba: ajunsese în dreptul împletiturilor rudimentare din frânghii care duceau de la parapet la a doua gabie, dar care acum fuseseră prinse de ciotul catargului pentru ca oamenii să se poată urca ca să curețe gheața și de acolo. Această încâlceală de otgoane reprezenta, de fapt, tachelajul de la tribord pe care, în mod absolut incredibil, creatura îl smulsese din numeroasele lui legături în parapet și punte cu doar două lovituri ale ghearelor ei imense.

Și din nou Blanky acționă înainte de a-și îngădui răgazul de a se gândi la ce anume are de gând să facă.

Dacă s-ar fi gândit la următoarea lui mișcare la peste douăzeci de metri deasupra ghețurilor, ar fi hotărât să nu o mai facă.

Se azvârli de pe sarturi pe tachelajul care se legăna puternic în rafalele vântului.

Așa cum își închipuise, greutatea lui împinse otgoanele înapoi spre catarg. Trecu la mai puțin de jumătate de metru de blocul diform și păros de la îmbinarea vergilor în catarg. Era mult prea întuneric ca să deslușească mai multe în afara formei hidoase a creaturii, dar zări un cap triunghiular, cam de mărimea trunchiului său, care se mișcă cu repeziciune pe un gât mult prea lung și mult prea asemănător cu un șarpe ca să aparțină acestei lumi, și apoi auzi un *TROSC!* puternic când colți mai lungi decât degetele lui înghețate clănțăniră în gol acolo unde fusese el doar cu o fracțiune de secundă mai devreme. Navigatorul simți mirosul respirației ieșite din gura creaturii – o emanație fierbinte, cu miros de carne putrezită, diferită de duhoarea cu iz de pește care venea din boturile ursilor polari pe care îi omorâseră și îi jupuiseră ei pe ghețuri. Miasmă de carne descompusă de om, amestecată cu pucioasă, fierbinte ca suflul cazanului cu aburi prin ușa deschisă.

În clipa aceea Thomas Blanky înțelese că aveau dreptate acei marinari pe care în sinea lui îi considerase niște proști superstițioși: această creatură a ghețurilor era tot atât demon sau zeu cât era carne și blană albă de animal. Era o forță pe care trebuia s-o *domolești* sau să o venerezi sau, pur și simplu, să fugi din calea ei.

Când trecu peste axa navei, aproape că se aşteptă ca împletitura de funii pe care se legăna el să se înţepenească în cioturile vergilor de mai jos, ori să se agaţe de verga dinspre babord, şi atunci creatura îl va trage pe ea aşa cum tragi un peşte mare prins în năvod, dar inerţia imprimată mişcării de greutatea sa îl basculă la cinci metri, sau chiar mai mult, de catarg, spre babord.

Acum tachelajul se pregătea să-l basculeze înapoi spre braţul uriaş întins după el. Blanky se răsuci cu putere, îşi aruncă greutatea înspre proră, simţi otgoanele sfâşiate ale tachelajului urmându-i inerţia şi reuşi să-şi elibereze ambele picioare cu care începu să caute disperat a treia vergă de pe latura sa.

O găsi cu cizma stângă. Talpa din cauciuc gros alunecă pe gheaţă şi trecu pe lângă ea, dar când otgoanele reveniră spre pupa, reuşi să-şi pună ambele tălpi pe lemnul îngheţat şi se împinse cu toată forţa.

Împletitura încurcată de funii trecu iar pe lângă catarg, dar acum formând un arc de cerc spre pupă. Picioarele lui Blanky se zbăteau în gol, la cincisprezece metri deasupra cortului dărâmat şi materialelor împrăştiate pe punte. Îşi arcui spatele departe de otgoane, când se balansă spre catarg şi creatura care îl aştepta acolo.

Ghearele sfâşiară ninsoarea la mai puţin de zece centimetri de spinarea lui. Deşi înspăimântat, Blanky tot reuşi să se minuneze, căci la balansul anterior îşi dăduse seama că distanţa dintre el şi catarg era cam de trei metri. Înseamnă că monstrul acela îşi înfipsese

ghearele de la laba dreaptă – sau mână, sau copită a Diavolului – în lemnul catargului și rămăsese agățat în aer, cu brațul stâng întins după el.

Dar nu-l nimerise.

Însă nu-l va mai rata data următoare când Blanky se va balansa din nou spre centru.

Se apucă de marginea tachelajului și alunecă pe ea în jos la fel de repede cum ar fi făcut-o pe un otgon simplu, ori pe o saulă, rănindu-și degetele – dar fără să simtă – la încrucișările funiilor, riscând în fiecare clipă ca zbaterea tachelajului să-l azvârle departe, în beznă.

Otgonul atinse punctul maxim al arcului descris, undeva dincolo de parapetul de la tribord, și începea mișcarea în sens invers.

Tot sunt prea sus, își zise Blanky zburând înapoi spre catarg.

Creatura apucă tachelajul atunci când acesta ajunse în dreptul ei, dar Blanky era la mai bine de șase metri mai jos și continua să coboare, agățându-se cu degetele înghețate de funiile încrucișate.

Și atunci creatura începu să tragă tot tachelajul spre ea.

Doamne, iartă-mă, minunăția dracului ce-i asta, apucă să exclame în gând Thomas Blanky atunci când încâlceala de otgoane și gheață, plus un om, totul cântărind o tonă, o tonă și jumătate, începu să fie ridicată ușor și sigur, de parcă monstrul nu ar fi fost nimic altceva decât un pescar tacticos care își trăgea năvodul la sfârșitul zilei.

Navigatorul făcu atunci ce-şi propusese în ultimele zece secunde de balans: se lăsă să alunece mai jos pe marginea tachelajului, în acelaşi timp deplasându-şi greutatea înainte şi înapoi, închipuindu-şi că e un puştan care se dă în leagăn pe o frânghie, mărind arcul lateral cu fiecare smucitură a creaturii. Oricât de repede ar fi coborât el, tachelajul era ridicat cu aceeaşi viteză. În ritmul acesta, va ajunge la capătul otgonului şi tot va fi la cincisprezece metri în aer.

Dar mai avea suficientă funie cât să poată descrie un arc de şase metri spre tribord, aşa că se apucă mai strâns de otgoanele verticale cu ambele mâini şi îşi îndreptă picioarele pe saulă. Închise ochii şi îşi închipui iar că este un băieţaş dându-se în leagăn la capătul unei frânghii.

Ca şi cum i-ar fi anticipat mişcarea, creatura scoase un hârâit puternic şi smuci tachelajul săltându-l încă vreo trei metri spre ea.

Fără să aibă habar dacă se află la înălţimea de şase metri, ori cincisprezece, deasupra punţii, concentrându-se numai asupra coordonării balansului, Blanky răsuci otgonul atunci când mişcarea îl duse deasupra parapetului de la tribord, îşi eliberă picioarele şi se aruncă în bezna de dincolo de navă.

Căderea i se păru nesfârşită.

Se răsuci din nou în aer, în aşa fel încât să nu aterizeze în cap sau pe burtă, sau pe spate. Sigur, gheaţa nu era nici moale, nici elastică, deşi era mai bine să cadă pe ea decât pe parapet ori pe punte. Navigatorul ştia acum că viaţa îi depinde de o simplă formulă a

fizicii newtoniene: Thomas Blanky devenise o problemă neînsemnată de balistică.

Simți cum trece cu capul la trei metri de parapet și abia avu vreme să-și flexeze genunchii și să-și întindă brațele înainte să se izbească cu totul de rampa de zăpadă și gheață de lângă *Terror*. Fără să vadă nimic în jur, navigatorul se străduise să calculeze cât mai bine posibil capătul balansului său descendent, în așa fel încât să fie dincolo de cărarea de gheață, dură ca cimentul, pe care oamenii veneau și plecau de la navă, dar și impactul dintre trupul său și sol să aibă loc înainte de locul unde erau depozitate balenierele, acoperite acum cu un metru de zăpadă.

Aterizâ pe taluzul alb, chiar dincolo de rampa de gheață și chiar înapoia ambarcațiunilor învelite în pânze de vele și zăpadă. Șocul impactului îl lăsă fără respirație. I se întinsese un mușchi ori își fracturase un os la piciorul stâng, iar Blanky înălță de urgență o rugă acelor zei care nu dormeau la ora aceea, cerându-le să fie un mușchi, nu un os. Imediat începu să se rostogolească pe panta abruptă, înjurând și icnind și strigând, stârnind și el mici volburi de zăpadă, aidoma vântului dezlănțuit în jurul navei.

Blanky se opri la vreo zece metri dincolo de *Terror*, undeva pe marea înghețată. Aprecie foarte repede situația. Avea brațele întregi, deși se rănise la încheietura mâinii drepte. Capul părea intact. Îl dureau coastele și respira greu, probabil ca rezultat al spaimei și surescitării, iar nu din cauza unor coaste rupte. Însă piciorul stâng îl durea ca dracul însuși.

Știa că trebuie să se ridice în picioare și să o ia la fugă... *chiar acum*... dar nu se putea face să-și asculte propriul ordin. Era nespus de mulțumit să stea întins, simțind fierbințeala din trup scurgându-i-se acolo, în gheața întunecată de sub el, și în aerul rece de deasupra, încercând să-și recapete suflul și mințile.

Strigătele care se auzeau acum de pe puntea teugii aparțineau camarazilor lui. Nu mai avea nicio îndoială în privința aceasta. La proră apăruseră cercuri de lumină, niciunul mai mare de un metru în diametru. Apoi Blanky auzi o bufnitură surdă, atunci când creatura-demon alunecă de pe catarg pe punte. Apoi alte strigăte – alarmate, acum, deși oamenii nu aveau cum să o vadă clar, pentru că se afla mult spre pupă, în harababura de vergi rupte, bucăți de tachelaj și butoaie împrăștiate din centrul navei. Apoi un foc de pușcă.

Cu dureri mari în tot corpul, Thomas Blanky se ridică în patru labe. Își pierduse și mănușile subțiri, cu degete. Ambele mâini îi erau goale. La fel de gol îi era și capul. Cândva, în timpul contorsionărilor lui de pe tachelaj i se desfăcuse și coada, iar acum părul lung și cărunt îi flutura în rafalele vântului. Nu-și mai putea simți degetele, fața, extremitățile. Iar restul îl durea îngrozitor.

Luminată din spate, creatura sări peste parapetul de la tribord. Într-o fracțiune de secundă Blanky se ridică în picioare și o luă la goană spre bezna mobilată cu seracuri și creste de gheață.

Aluneca, se poticnea, cădea, se ridica iar, o lua din nou la fugă. Și abia după vreo cincizeci de metri își

dădu seama că la fel de bine și-ar fi putut semna propria condamnare la moarte.

Ar fi trebuit să rămână lângă navă. Ar fi trebuit să fugă prin spatele ambarcațiunilor depozitate pe gheață de-a lungul tribordului, să se agațe de bompresul înclinat în gheață și să se repeadă spre babord, urlând după ajutor.

Dar, nu. Ar fi fost mort mai înainte să treacă de tachelajul de la proră. Creatura l-ar fi prins în mai puțin de zece secunde.

De ce am apucat-o în direcția asta?

Era sigur că avusese un plan înainte de căderea calculată de pe tachelaj. Dar care naiba fusese planul ăla?

Auzea bufnete și hârșâieli pe marea de gheață în spatele lui.

Cineva, poate Goodsir, asistentul medicului de pe *Erebus*, îi spusese la un moment dat că ursul polar își atacă prada cu o viteză extrem de mare – patruzeci de kilometri pe oră să fi fost? Da, cel puțin. Iar Blanky nu fusese niciodată un alergător redutabil. Iar acum mai trebuia și să se ferească de seracuri și de creste și de fisurile din gheață pe care le vedea doar atunci când era foarte aproape de ele.

De aia am luat-o pe aici. Ăsta era planul.

Creatura venea în urma lui, cu salturi mari, evitând aceleași seracuri și bucăți de creste printre care navigatorul făcuse slalom greoi doar cu câteva secunde înainte. În plus, Blanky gâfâia și pufăia ca un burduf spart, în vreme ce dinspre forma uriașă din spate nu se auzeau decât niște grohăituri ușurele – amuzate?

anticipând momentul în care își va sfâșia victima? –, în vreme ce gheața duduia sub pașii ei, mari cât patru sau cinci de ai lui.

Ajunsese la vreo două sute de metri depărtare de navă, în largul întinderii de gheață. Când se izbi cu umărul drept de un bloc de gheață pe care nu-l observase decât prea târziu. Umărul cu pricina îi amorți instantaneu, alăturându-se cabalei puse la cale de celelalte părți ale trupului său. Blanky își dădu seama că fusese orb ca noaptea tot timpul. Luminile de pe *Terror* rămăseseră mult, foarte mult în urmă, la o distanță incredibil de mare de el, și nu-și permitea să se întoarcă și să se uite după ele. N-ar fi făcut decât să-i distragă atenția căci, oricum, razele felinarelor nu aveau cum să ajungă până la el.

Pricepu că urmase harta mentală pe care, în lungul timp petrecut aici, înregistrase toate seracurile și crevasele și configurația ghețurilor din jurul navei până la linia orizontului. Vreme de mai bine de un an se tot uitase la marea aceasta înghețată, cu crestele ei, cu stâncile ei de gheață, cu toate formele ciudate create prin forța presiunii de adâncime, iar câteva luni din toată această perioadă observase straniul peisaj din jur la lumina apoasă a zilei polare. Chiar și iarna, când era de cart, iar noaptea era luminată de lună și stele și de aurora boreală, studia împrejurimile de gheață cu ochi experimentat de navigator la poli.

Iar la distanță cam de două sute de metri de *Terror*, în spatele unei creste pe care tocmai o escaladase – auzise cum creatura a trecut-o dintr-un singur salt – își

aduse aminte că acolo se afla un labirint de aisberguri micuțe, formate din fragii lor mai mari, alcătuind un soi de lanț muntos de stânci de gheață de dimensiunea unor căsuțe.

Parcă ghicind încotro se îndreaptă nefericita victimă, forma nevăzută din urmă mormăi puternic și acceleră pasul.

Prea târziu. Imediat ce reuși să ocolească ultimul dintre seracurile înalte, Blanky ajunse în labirintul din gheață. Însă aici harta lui mentală nu-i mai era de niciun folos, îl văzuse numai de la distanță și prin telescop, drept care se izbi de un ghețar, căzu în fund, dar se grăbi să se ridice în patru labe auzind creatura la câțiva metri de el.

Crevasa dintre doi ghețari cam cât o trăsură fiecare era cam de un metru lățime. Blanky se repezi în ea – tot de-a bușilea, cu mâinile goale la fel de insensibile și străine ca suprafața întunecată de gheață de sub ele – chiar în momentul în care creatura lovi aerul cu laba uriașă în spatele lui.

Navigatorul renunță să se mai gândească la șoricei fugăriți de motani atunci când ghearele incredibil de mari zgâriară gheața la mai puțin de douăzeci de centimetri de tălpile lui. Se ridică în picioare, căzu la loc în spărtura îngustă, se ridică iarăși și se împletici înainte, prin beznă absolută.

Nu era bine. Cărarea din gheață era mult prea scurtă – mai puțin de trei metri – și la capătul ei Blanky se prăvăli într-o breșă deschisă. Auzea salturile și grohăiturile creaturii care tocmai ce ocolea blocul de

gheață din dreapta lui. Mai la adăpost ar fi fost în mijlocul unui teren de cricket. Și nici crevasa nu-i putea oferi decât o ascunzătoare temporară, căci pereții ei erau mai mult zăpadă decât gheață. Loc în care să aștepte, în întuneric, să treacă minutul până când creatura va lărgi deschizătura și își va face drum cu ghearele înăuntru. Loc în care să-și aștepte moartea.

Ghețarii mici, sculptați de vânt, pe care-i văzuse prin lunetă se aflau... unde... în ce direcție? Parcă spre stânga.

Se îndreptă împleticindu-se într-acolo, se izbi de colțurile tăioase ale ghețarilor și seracurilor care nu-i erau de niciun folos, se împiedică de o crevasă adâncă de vreo jumătate de metru, se târî în patru labe înapoi pe suprafața albă și auzi creatura năpustindu-se pe lângă blocul de gheață și oprindu-se brusc la nici trei metri în spatele lui.

Ghețarii mai mari începeau dincolo de blocul acesta. Cel cu gaură în mijloc pe care-și amintea că-l văzuse prin lunetă era cam...

... dar lucrurile astea se mișcă în fiecare zi și în fiecare noapte a fiecărei zile...

... se prăbușesc și cresc din nou și se remodelează, împinși încoace și încolo de presiunea din adâncuri...

... iar creatura se cațără pe versantul din spatele lui și va ajunge de îndată pe acest platou din gheață, punctul terminus al călătoriei lui Blanky...

Umbre. Crevase. Fisuri. Fundături. Niciuna suficient de largă ca să se poată ascunde înăuntru. Așteaptă.

Singura cavitate de acolo se afla cam la un metru și douăzeci înălțime pe latura unui ghețar răsturnat, aflat în dreapta lui. Norii se despărțiseră cinci secunde, iar la lumina stelelor Blanky reuși să observe cercul neregulat din peretele de gheață.

Se repezi într-acolo și se azvârli înăuntru, fără să aibă habar dacă tunelul acela de gheață era adânc de zece metri ori de zece centimetri. Nu încăpea.

Era prea voluminos și nu încăpea prin deschizătură din cauza veșmintelor – mantaua de iarnă și rândurile de pulovere.

Blanky își smulse hainele. Creatura trecuse de ultima creastă și acum ajunsese în spatele lui, ridicat pe picioarele dindărăt. Navigatorul nu o vedea, nu avea de gând să se oprească și să se uite în urmă, dar o *simțea*.

Își scoase cât putu de repede mantaua și rândurile exterioare de haine din lână și, tot fără să se întoarcă, le azvârli spre creatură.

Se auzi un *hauuu* de surprindere, însoțit de o duhoare de pucioasă, și apoi zgomotul hainelor sfâșiate și aruncate departe, printre seracuri.

Încercă iar să intre în deschizătura din gheață.

Umerii abia dacă-i încăpeau. Mișcă bezmetic din picioare, căutând cu vârful cizmelor ceva de care să se proptească. Râcâia cu degetele căutând un punct de care să se agațe.

Blanky intrase doar un metru în deschizătură, când creatura se întinse după el. Mai întâi îi smulse cizma dreaptă și o parte din laba piciorului. Navigatorul îi simți ghearele în carnea lui și își zise – se rugă – să nu-i

fi fost smuls decât călcâiul. Dar n-avea cum să-şi dea seama. Icnind şi strângând din dinţi în faţa unui junghi de durere cumplită ce-şi croise pe neaşteptate drum prin amorţeala piciorului rănit, se răsuci şi se îndesă şi mai adânc în deschizătură.

Tunelul de gheaţă se îngusta.

Ghearele din spate râcâiră gheaţa şi îi sfâşiară piciorul stâng exact în locul unde se rănise în căderea de pe tachelaj. Simţi mirosul propriului sânge şi probabil că-l simţi şi creatura, căci se opri o clipă din atac. Apoi urlă din nou.

Inima şi testiculele îi îngheţară la auzul acelui urlet, dar continuă să se mişte. Folosind la maximum cele câteva secunde de pauză, navigatorul se târî înapoi în locul mai puţin restrictiv prin care tocmai trecuse şi, cu ultimele puteri, lovi în gheaţă cu genunchii şi cu tălpile, şi reuşi, sfâşiindu-şi hainele rămase şi pielea de pe umeri, să se strecoare printr-o crăpătură prin care nu ar fi putut să treacă în veci un om chiar şi de talie mijlocie, aşa ca el.

Dincolo de această strangulare, tunelul de gheaţă se lărgea şi cobora în pantă. Blanky se împinse în jos pe burtă, reuşind să alunece mai bine datorită lubrifierii cu propriul său sânge. Hainele îi erau zdrenţuite. Simţea răceala gheţii siluindu-i muşchii încordaţi ai abdomenului şi scrotul gheboşat.

Creatura urlă a treia oară, dar acum i se păru că era cu câţiva metri mai departe.

În ultima clipă, chiar înainte să alunece în spaţiul deschis, Blanky îşi zise că totul fusese în zadar. Tunelul

acela, foarte probabil format prin topirea gheții în urmă cu multe luni, trecea prin gheţarul cel mic dintr-un capăt în celălalt. Și, pe neașteptate, se pomeni întins pe spate, sub cerul plin cu stele. Simțea mirosul sângelui cald în zăpada proaspăt așternută. Auzea creatura sărind în jurul gheţarului, mai întâi spre stânga, apoi spre dreapta, nerăbdătoare să ajungă la el, sigură de sine, convinsă că va ajunge la prada sa dacă va urma mirosul acela aţâţător de sânge omenesc. Navigatorul era mult prea rănit și mult prea epuizat ca să încerce să se târască mai departe. Întâmplă-i-se ce va fi să i se întâmple și fie ca Dumnezeul Marinarilor să-l jugănească și să-l trimită în Iad pe monstrul ăsta care voia să-l mănânce. În ultima lui rugăciune, Blanky ceru ca unul din oasele lui să-i rămână înţepenit în gât.

Abia după un minut nesfârșit și vreo șase alte urlete – fiecare dintre acestea mai puternic și mai frustrat, fiecare venind din câte un alt punct al întinderii întunecate din jurul lui – Blanky înţelese că monstrul nu putea ajunge la el.

Stătea întins pe spate, sub cerul plin de stele, dar nu se afla în spaţiu deschis, ci într-un soi de cutie din gheaţă, de un metru și jumătate pe doi – un loc îngrădit, format de cel puţin trei dintre gheţarii mai mari împinși și răsturnaţi de presiunea mării de gheaţă. Unul dintre aceștia se apleca deasupra lui ca un perete înclinat, însă Blanky tot putea să vadă stelele de deasupra. Le vedea și prin cele două crăpături verticale din latura cealaltă a sicriului său de gheaţă și mai *vedea* și forma uriașă a urmăritorului lui care le bloca razele

la capătul acestor crăpături, la vreo cinci metri distanță de el. Însă spațiile dintre ghețari nu erau mai late de cincisprezece centimetri. Iar tunelul prin care se târâse el ca să ajungă până aici era singura cale de acces.

Monstrul mai urlă și se învârti în jurul ghețarilor încă vreo zece minute.

Cu un efort considerabil, Thomas Blanky reuși să se ridice în șezut și își sprijini de peretele din gheață spinarea și umerii ciopârțiți. Nu mai avea nici manta, nici hainele groase de iarnă; iar pantalonii, cele două pulovere, cămășile din lână și din bumbac și flaneaua de corp erau ude, pline de sânge și făcute ferfeniță, așa că se pregăti să moară de frig.

Și totuși creatura nu voia să plece. Se învârtea pe lângă cutia cu pereți din gheață, agitată ca un animal de pradă într-una din grădinile zoologice la modă în Londra. Însă Blanky era cel din cușcă.

Își dădea seama că nu mai are nici energie și nici dorință să se târască din nou prin tunelul strâmt, chiar dacă, printr-o minune, creatura ar fi hotărât să dispară de acolo. Și, prin absurd, dacă ar fi reușit să treacă prin tunel, la fel de bine ar fi putut să se afle pe lună – pe luna aceea care ieșea acum dintre norii zbuciumați și luminând într-o explozie albastră ghețarii din jur. Și, chiar dacă prin absurd ar fi reușit să se târască afară dintre ghețari, cei trei sute de metri până la navă constituiau o distanță imposibilă. Nici nu-și mai simțea corpul și nu-și mai putea mișca picioarele.

Blanky își potrivi mai bine șezutul și picioarele în zăpadă, stratul era mai gros aici unde nu ajungea

vântul, și se întrebă dacă va fi vreodată găsit de camarazii lui de pe *Terror*. Dar de ce să-l caute, în fond? Era doar un alt marinar răpit de creatura gheţurilor. Bine măcar că domnul căpitan nu va mai fi obligat să ducă un alt cadavru, sau bucată de cadavru, împachetat fără economie în cea mai bună pânză de vele în Cabina cu Morţi de jos.

Alte zgomote și urlete se auziră dinspre capătul tunelului, dar Blanky nu le luă în seamă.

– Să te fut și pe tine, și pe scroafa ori diavolul care te-a fătat, murmură navigatorul cu buze amorţite, înghețate.

Sau poate că nu scosese niciun sunet. Își dădu seama că moartea prin îngheţ nu era absolut deloc dureroasă, chiar dacă i se scurgea tot sângele din corp, deși sângele din rănile și tăieturile lui multiple era înghețat acum. În realitate, era liniștită... odihnitoare. Minunat mod în care să...

Blanky observă o dâră de lumină venind prin tunel și prin crăpăturile dintre gheţari. Creatura folosea torţe și felinare ca să-l facă să iasă de acolo. Dar nu se va lăsa păcălit de șiretlicul ăsta vechi. Va rămâne aici, nemișcat, până când lumina aceea va dispărea, iar el se va cufunda definitiv în somnul lin și veșnic. Nu-i va da satisfacţia să-i audă speranţa din glas după duelul lor îndelungat și mut.

– La *dracu'*, domnule Blanky! bubui vocea de bas a căpitanului Crozier din tunelul de gheaţă. *Răspunde*, dacă ești acolo, fir-ai tu să fii, ori plecăm și te lăsăm să mori de frig.

Blanky clipi uluit. Sau, mai bine zis, *încercă* să clipească din pleoape și gene înghețate. Să fi fost aceasta o altă stratagemă a demonului-monstru?

– Aici, croncăni el.

Și din nou, mai tare:

– Aici!

Un minut mai târziu, prin deschizătura tunelului apărură capul și umerii lui Cornelius Hickey, ajutorul de ștemuitor, unul dintre cei mai micuți oameni de pe *Terror*. Ducea un felinar cu el. Blanky gândi complet aiurea că are în fața ochilor un gnom cu cap de burghiu.

Toți cei patru doctori se ocupară de el.

Blanky ieșea când și când din ceața blândă care îl învăluise doar ca să vadă cum se mai desfășurau lucrurile. Uneori îi vedea aplecați asupra lui pe cei doi medici de pe *Terror* – Peddie și McDonald – alteori pe cei doi felceri de pe *Erebus*, Stanley și Goodsir. Uneori doar unul din cei patru decupa din el ori tăia cu fierăstrăul, ori îl bandaja, ori îl cosea. Blanky ținea cu tot dinadinsul să-i spună lui Goodsir că, dacă își pun mintea, urșii polari pot fugi cu viteză mai mare de patruzeci de kilometri pe oră. Dar, pe de altă parte, oare chiar despre un urs alb polar fusese vorba? Blanky nu credea așa ceva. Urșii albi erau vietăți ale acestui pământ, iar creatura aceea venise din altă parte. Navigatorul ghețurilor, Thomas Blanky, nu avea nicio îndoială în privința aceasta.

În cele din urmă, se dovedi că daunele nu au fost atât de rele. Nu au fost rele deloc.

John Handford scăpase neatins. După ce Blanky îi dăduse felinarul, marinarul de la tribord micșorase flacăra și își părăsise postul, fugind spre babord ca să se ascundă atunci când creatura începuse să se urce pe catarg după navigator.

Alexander Berry, pe care Blanky îl crezuse mort, fusese descoperit sub pânza prăbușită a copertinei, printre butoaiele dărâmate, chiar în locul unde făcea de cart atunci când apăruse monstrul și sfărâmase verga. Berry se lovise la cap atât de tare încât nu-și mai amintea absolut nimic din ce se întâmplase în noaptea aceea, dar Crozier îi spuse lui Blanky că îi găsiseră pușca și că se trăsese cu ea. Desigur, și navigatorul trăsese un foc de aproape în forma aceea înălțată deasupra lui, aidoma zidului unei cârciumi, dar nicăieri pe punte nu se observase vreo urmă de sânge.

Crozier îl întrebă pe Blanky cum de se poate una ca asta, cum de se poate ca doi bărbați în toată firea să tragă de aproape într-un animal și să nu curgă niciun strop de sânge? Dar navigatorul nu se hazardă să speculeze. Deși în adâncul sufletului său *știa* răspunsul.

Și Davey Leys era întreg și nevătămat. Probabil că marinarul de patruzeci de ani văzuse și auzise multe din postul lui de la proră, poate chiar văzuse creatura făcându-și apariția pe punte, dar nu vorbea despre asta. Din nou David Leys se holba mut la tavan. Mai întâi a fost dus în infirmeria de pe *Terror*, dar pentru că toții medicii aveau nevoie de spațiul acela plin de sânge ca să-l repare pe Blanky, Leys a fost transportat cu targa în infirmeria mult mai încăpătoare de pe *Erebus*.

Iar limbuții vizitatori ai lui Blanky povesteau că stătea pur și simplu întins pe spate, uitându-se fără să clipească la grinzile de deasupra capului.

Blanky nu scăpase întreg. Creatura îi smulsese o bucată din laba piciorului drept, cu călcâi cu tot, dar McDonald și Goodsir curățaseră și cauterizaseră locul și îi dăduseră asigurări că, la indicațiile lor, marangozul și armurierul navei îi vor construi o proteză din piele sau lemn, pe care și-o va putea prinde cu niște curele de picior ca să poată merge din nou.

Piciorul lui stâng avusese cel mai mult de suferit în urma atacului creaturii, carnea era smulsă de pe os în câteva locuri, și chiar suprafața osului avea zgârieturi lungi, iar doctorul Peddie a mărturisit ulterior că toți cei patru medici fuseseră convinși că trebuiau să i-l amputeze de la genunchi. Dar unul dintre puținele avantaje ale vieții la arctice era întârzierea instalării infecțiilor ori cangrenelor, astfel încât, după ce osul a fost pus la locul lui, iar mușchii au avut de suportat peste patru sute de cusături, piciorul lui Blanky, deși deformat și plin de tăieturi și fără bucăți de mușchi ici și colo, părea a se vindeca încet.

– Nepoților tăi o să le placă cicatricele-alea, îi spusese celălalt navigator, James Reid, când îi făcuse o vizită de politețe.

Și frigul își luase birul. Ca prin minune, Blanky nu-și pierduse niciun deget de la picioare – foarte bine, i-au zis doctorii, deoarece va avea nevoie de ele ca să-și țină echilibrul pe piciorul distrus – dar își pierduse toate degetele de la mâna dreaptă, cu excepția celui

mare, iar de la mâna stângă rămăsese fără degetul mic, inelarul și degetul mare. Goodsir, care evident că știa câte ceva despre astfel de lucruri, îl asigură că, într-o bună zi, va fi în stare să scrie și să mănânce fără probleme ajutându-se doar de cele două degete alăturate rămase la stânga, și se va putea încheia iarăși la pantaloni și la cămașă cu cele trei de la mâna dreaptă.

Thomas Blanky nu dădu niciun pârț pe vestea că se va putea încheia singur la nădragi. Nu încă. Era viu. Creatura dintre ghețuri făcuse tot posibilul să-l omoare, dar el scăpase cu viață. Putea să simtă gustul mâncării, să stea la palavre cu camarazii lui, să-și bea porția zilnică de rom – deja era în stare să-și țină cana cositorită cu mâinile bandajate – și să citească o carte dacă i-o proptea cineva cum se cuvine în față. Era hotărât să citească *Vicarul din Wakefield*[1] înainte de a pleca pe lumea cealaltă.

Blanky era viu și intenționa să rămână astfel cât de mult se putea. Până una-alta, era fericit. Abia aștepta să se întoarcă în cușeta lui de la pupă, aflată între cea a locotenentului de rang trei, Irving, și cea a lui Jopson, stewardul căpitanului, iar asta se va întâmpla foarte curând, atunci când medicii vor fi absolut siguri că au terminat să-i cioplească și să-i coasă și să-i amușineze rănile.

Până una-alta, Thomas Blanky era fericit. Era fericit ziua, era fericit și noaptea, atunci când, culcat în

[1] *Vicarul din Wakefield* – roman al lui Oliver Goldsmith, publicat în 1766 (n. tr.).

patul său din infirmerie, îi auzea pe ceilalți bombănind și șoptind, și trăgând vânturi, și râzând în hamacurile lor de dincolo de peretele subțire. Era fericit atunci când auzea mormăielile și ordinele date de domnul Diggle celor care îl ajutau să coacă pesmeți în creierii nopții. Thomas Blanky asculta scrâșnetul și mârâitul mării înghețate care se încăpățâna să zdrobească HMS *Terror* și adormea legănat de zgomotele ei, ca de cântecul de leagăn venit de pe buzele preasfintei lui mame.

22

IRVING

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
13 decembrie 1847

Locotenentul de rang trei, John Irving, voia să afle cum anume reușea Silence să plece și să se întoarcă pe navă fără s-o vadă nimeni. În noaptea aceasta, fix la o lună după ce-i descoperise culcușul, avea de gând să dezlege enigma, chiar dacă asta l-ar fi costat degetele de la mâini și de la picioare.

A doua zi după ce o găsise, Irving îi raportase căpitanului său că femeia eschimos își mutase bârlogul în magazia cu lanțuri de ancoră din cală. Nu-i spusese, însă, că aceasta părea a mânca o bucată de carne proaspătă, deoarece avea serioase îndoieli că ar fi văzut bine în fracțiunea aceea de secundă. Nu raportase nici aparentul act de sodomie dintre ajutorul de ștemuitor, Hickey, și marinarul Manson, act pe care el îl întrerupsese. Irving își dădea seama că, neinformându-și căpitanul asupra acestui fapt revoltător și deosebit de

grav, își încalcă datoria de ofițer al Serviciului pentru Descoperiri Geografice din cadrul Marinei Regale, dar...

Dar ce? Singurul motiv care în mintea lui Irving ar fi justificat această abatere a lui de la regulamentul militar era acela că HMS *Terror* avea și așa prea mulți șobolani la bord.

Însă aparițiile și disparițiile aparent magice ale lui Lady Silence, considerate de membrii superstițioși ai echipajului ca dovezi certe ale puterilor ei de vrăjitoare și neluate în seamă de căpitanul Crozier și de ceilalți ofițeri, i se păreau mult mai importante tânărului Irving decât povestea cu ajutorul de ștemuitor și idiotul navei care se satisfăceau unul pe celălalt în bezna puturoasă din cală.

Chiar că e *puturoasă*, își zise Irving în cel de-al treilea ceas al veghii sale, ghemuit pe o ladă, în spatele unui stâlp de lângă magazia cu lanțuri. Duhoarea din cala înghețată și întunecată devenea tot mai insuportabilă cu fiecare zi.

Măcar dispăruseră din fața magaziei farfuriile cu mâncare, păhărelele cu rom și fetișurile păgâne. Imediat după miraculoasa supraviețuire a domnului Blanky în fața creaturii dintre ghețuri, unul din ceilalți ofițeri îi atrăsese atenția lui Crozier asupra acestor practici, iar căpitanul își ieșise din fire, amenințând că va tăia rația de rom – *pentru totdeauna* – aceluia care va fi atât de dobitoc, atât de superstițios, atât de fără minte și, în general, atât de *ne-creștin* încât să dea resturi de mâncare ori porții de grog pregătit din deliciosul

rom indian unei *bâştinaşe. Unei copile a păgânătăţii.* (Cu toate că marinarii care reuşiseră să tragă cu ochiul atunci când Lady Silence era dezbrăcată, ori care îi auziseră pe doctori vorbind despre ea, ştiau că numai copilă nu era.)

De asemenea, căpitanul Crozier le spusese cât se poate de clar că nu va mai tolera etalarea fetişurilor pe nava sa. La ultima slujbă de duminică, când citise iarăşi din „Regulamentul de Bord", deşi oamenii îşi doreau să mai audă fragmente din *Leviatan*, îi anunţase că îl va pune să facă un cart suplimentar de noapte sau îl va obliga să facă două servicii în plus la golirea privatelor de pe punte şi a ploştilor din infirmerie pe nefericitul pe care îl va prinde fie şi cu un singur colţ sau gheară, sau coadă de urs, tatuaj nou ori cu orice alt fetiş. Şi, brusc, tot interesul pentru talismanele păgâne dispăru de pe HMS *Terror*, deşi locotenentul Irving ştia de la prietenii săi de pe *Erebus* că practica aceasta încă se mai întâlnea acolo.

Irving încercase în câteva rânduri să urmărească pe ascuns mişcările furişate ale eschimosei, dar o pierduse. În noaptea aceasta ştia că femeia se află în culcuşul ei din magazie. O urmărise până în cală cu trei ore în urmă, după cină şi după ce ea îşi primise de la domnul Diggle tainul de „Bietul John", plus un pesmet şi un pahar cu apă şi plecase pe scara principală ducându-şi mâncarea cu ea. Irving postase un om la chepengul dinspre proră, chiar lângă plita uriaşă, pusese un alt marinar să păzească scara. Ordonase ca paza aceasta să se schimbe la fiecare patru ore. Dacă în

noaptea asta, căci trecuse deja de 10.00 p.m., femeia eschimos avea de gând să se urce pe oricare din cele două scări, Irving va ști pe unde s-a dus și când.

Dar de trei ceasuri ușile magaziei cu lanțuri stăteau închise. Zona aceasta dinspre proră a calei era cufundată în beznă, cu excepția firicelului de lumină care se strecura printre marginile acelor uși scunde, dar late. Ceea ce însemna că femeia tot mai avea o sursă de lumină – o lumânare ori o altă flacără deschisă. Doar atât și l-ar fi făcut pe căpitanul Crozier să ordone să fie scoasă cu forța din magazie și dusă înapoi în culcușul ei de lângă infirmeria de pe puntea inferioară... ori izgonită pe gheață. Căpitanul se temea de izbucnirea unui incendiu la bord la fel de tare ca oricare alt marinar încărunțit pe mări și nici nu părea a nutri cine știe ce sentimente de bunăvoință față de musafira lor eschimosă.

Fără de veste, dreptunghiul mic de lumină de sub ușile prost montate dispăru.

S-a culcat, își zise Irving. O și vedea cu ochii minții: goală, exact așa cum o văzuse în realitate, trăgându-și crisalida de blană în juru-i. Își mai imagină și un alt ofițer care, coborând dimineață să-l caute, îi va găsi cadavrul ghemuit pe lada asta, deasupra zloatei înghețate din cală și va trage singura concluzie care se impunea: Irving fusese un bădăran și un prost crescut, nedemn de titlul de ofițer, care murise înghețat pentru că încercase să tragă cu ochiul la singura femeie aflată la bord. Deloc o moarte eroică, ba chiar una care i-ar

fi mâhnit peste poate pe bieții lui părinți atunci când vor fi primit înștiințarea din partea Marinei.

Chiar în clipa aceea simți o adiere autentică de aer înghețat prin cala și așa cumplit de rece. Ca și cum un spirit pervers ar fi trecut pe lângă el prin întuneric. Irving simți cum i se ridică firele de păr de la ceafă, dar încercă să se liniștească spunându-și: *un curent, atâta tot a fost. Ca atunci când se deschide o ușă ori o fereastră.*

Și atunci înțelese magia plecărilor și întoarcerilor lui Lady Silence.

Își aprinse felinarul, sări jos de pe ladă, fleșcăi prin zloată până la ușile magaziei și trase de ele. Erau încuiate pe dinăuntru. Irving știa că nu există niciun zăvor *pe dinăuntru* – nu exista vreunul nici măcar pe afară, de vreme ce nimeni nu ar fi avut vreun motiv să încerce să fure lanțurile de ancoră – ceea ce însemna că bățtinașa găsise un mod prin care să le încuie.

Dar tânărul locotenent se pregătise pentru o asemenea împrejurare neprevăzută. Adusese cu el o pârghie lungă cam de șaptezeci de centimetri. Cu toate că știa că va fi nevoit să-i explice locotenentului Little, poate chiar căpitanului Crozier, stricăciunile produse, vârî capătul îngust al drugului din metal în crăpătura dintre ușile de un metru și trase cu putere. Se auzi un pârâit și un geamăt prelung, dar ușile se întredeschiseră doar vreo cinci-șase centimetri. Ținând fixă pârghia, Irving băgă mâna pe sub manta, haine de iarnă, tunică și jiletcă și-și scoase cuțitul de la brâu.

Lady Silence reușise cumva să bată niște cuie în ușile magaziei și apoi trecuse printre ele fâșii albe dintr-un

soi de material elastic – mațe de animale? tendoane? – încolo și încoace, până când realizase o împletitură care zăvora ușile. Irving nu avea cum să intre fără să lase vreun semn al trecerii sale pe acolo – pârghia se îngrijise deja de asta – așa că începu să taie păienjenișul acela de tendoane. Nu era ușor. Fâșiile acelea de tendon erau mult mai rezistente decât pielea netăbăcită sau funiile de la bord.

După ce reuși să le taie pe toate, Irving băgă înăuntru mâna cu felinarul debil.

Micuțul bârlog era la fel cum îl văzuse el în urmă cu patru săptămâni, mai puțin faptul că singura lumină venea acum de la felinarul lui. Colacii de lanțuri erau împinși în spate, formând un soi de vizuină mică pe podeaua înălțată a magaziei. Și erau tot aceleași indicii că femeia mânca acolo, înăuntru: una din farfuriile de cositor de pe *Terror* cu câteva fărâmițe rămase dintr-un „Biet John", o cană de grog, tot din cositor, și un fel de desagă ce părea a fi fost făcută de Silence din resturi de pânză de vele. Tot pe podeaua magaziei se afla și una din lămpile mici cu ulei de la bord pe care le foloseau marinarii când aveau nevoie să meargă la privată în puterea nopții. Irving își scoase mănușa exterioară și pe cea subțire, cu degete, și atinse fitilul. Era încă foarte fierbinte.

Însă nici urmă de Lady Silence.

Irving ar fi putut să tragă lanțurile grele de la locul lor ca să se uite în spate, dar știa din experiență că restul suprafeței triunghiulare a magaziei era plin de

otgoane și cabluri. Chiar și după doi ani și jumătate tot mai purtau duhoarea Tamisei.

Dar nici urmă de Lady Silence. N-avusese cum să iasă prin grinzile de deasupra și nici prin carenă. Adică, asta însemna că aveau dreptate cei superstițioși? Să fi fost ea o vrăjitoare a eschimoșilor? O femeie-șaman? Un mag păgân?

Locotenentul de rang trei, John Irving, nu credea așa ceva. Observă că nu mai simțea curentul de aer de mai devreme, dar flacăra felinarului său tot mai dansa în brațele unei adieri mai slabe.

Întinse mâna și plimbă felinarul înăuntru – doar atât, căci spațiul liber în magazia ticsită era cât o lungime de braț – și se opri atunci când flacăra începu să se zbuciume cu mai multă furie: înainte și la dreapta, chiar în vârful prorei.

Lăsă jos felinarul și începu să dea la o parte cablurile de ancoră. Își dădu de îndată seama cât de inteligent le așezase ea aici – ceea ce părea doar un alt colac de cabluri era doar o bucată mică și răsucită, pusă într-un loc gol, păcălindu-l pe privitorul neatent. În spatele falsului colac de cabluri era peretele curbat al carenei.

Din nou dăduse dovadă de inteligență când își alesese acest loc pentru a-i fi culcuș. Deasupra și sub magazia cu lanțuri treceau armături complicate din lemn și fier montate acolo cu câteva luni înainte de începerea expediției, când HMS *Terror* fusese pregătită pentru navigarea printre ghețuri. Aici, lângă proră, fuseseră montate grinzi verticale din fier, grinzi transversale din stejar, lonjeroane de trei ori mai groase

decât în celelalte locuri ale navei, console triunghiulare din fier și grinzi diagonale din stejar masiv – majoritatea de grosimea lemnului de construcție – dispuse în toate direcțiile, ca parte integrantă a concepției moderne de consolidare a navei pentru confruntarea cu gheţurile polare. Locotenentul Irving își aduse aminte de un reporter de la un ziar londonez care spusese că ranforsarea laturilor carenei, realizată din tone de fier și lemn de stejar englezesc, la care se adăugaseră straturi de stejar african, ulm canadian și din nou stejar african, forma „o masă lemnoasă de doi metri și jumătate grosime".

Această constatare era perfect adevărată în ceea ce privea prora în sine și laturile carenei, însă în magazia unde se afla acum locotenentul Irving, pe porțiunea ultimului metru și jumătate al carenei, spre proră, rămăsese doar construcția inițială, din stejar englezesc, de cincisprezece centimetri grosime, spre deosebire de restul pereților carenei, care, din cauza straturilor adiționale de material lemnos, ajunseseră să fie cu zece centimetri mai groși. Se considerase că zonele din imediata apropiere a etravei trebuie să fie mai subțiri pentru a-i conferi mai multă elasticitate atunci când va avea să se confrunte cu formidabila presiune a gheţurilor.

Așa a și fost. Cele cinci brâie din lemn de pe laturile carenei, împreună cu prora ranforsată cu fier și lemn reprezentaseră o adevărată minunăție a tehnologiei moderne, neegalată de navele niciunei alte expediții militare ori civile din lume. *Terror* și *Erebus* au ajuns

în locuri în care nimeni altcineva nu ar fi putut spera să supraviețuiască.

Această arie de la proră era un miracol. Doar că nu mai era etanșă.

Căutând curentul mai puternic de aer cu flacăra felinarului, pipăind cu degete înghețate, folosindu-și cuțitul ca să verifice pereții magaziei, locotenentul Irving reuși în câteva minute să descopere locul unde fuseseră desprinse scândurile din latura carenei pe o porțiune de nouăzeci de centimetri. Uite, aici. Capătul dinspre pupă al scândurii curbate fusese fixat în două cuie lungi care acum funcționau ca un soi de balama. Celălalt capăt – la distanță de doar un metru de lemnul gros al ranforsării de la proră, chilă și restul carenei – fusese doar împins la loc.

Irving desprinse scândura cu pârghia – minunându-se în tot acest timp cum de reușise tânăra să facă același lucru doar cu degetele – și simți imediat suflul aerului de gheață venit din întunericul unei găuri de patruzeci și cinci pe nouăzeci de centimetri.

Imposibil. Tânărul locotenent știa că etrava navei fusese blindată pe lungime de șase metri cu plăci laminate de doi centimetri și jumătate grosime. Chiar și dacă s-ar fi întâmplat, prin absurd, să se desprindă una din scândurile dinăuntru, o treime din pereții carenei, de la proră spre pupă, erau armați cu asemenea plăci.

Numai că acum nu mai erau. Frigul de afară intra din bezna deschizăturii. Partea aceasta a navei se înclinase în jos, atunci când acumularea de ghețuri îi ridicase pupa.

Inima începu să-i bată cu furie. Dacă, printr-o minune, gheața s-ar topi până mâine și *Terror* ar trebui să navigheze, s-ar scufunda imediat.

Lady Silence să fi fost vinovată de toată povestea asta? Gândul îl îngrozi pe Irving mai mult decât toate presupunerile despre puterile ei magice care o ajutau să dispară și să reapară după bunul ei plac. Cum să poată o tânără de nici douăzeci de ani să smulgă plăci din fier din corpul unei nave, să disloce scândurile groase de la prora montate pe un șantier naval și să știe *cu exactitate* unde anume să o facă, astfel încât să nu observe niciunul dintre cei șaizeci de oameni de la bord, care cunoșteau nava aceasta mai bine decât cunoșteau chipurile mamelor lor?

Așezat în genunchi în spațiul scund, Irving respira pe gură cu inima continuând să i se zbată în piept.

Trebuia să creadă că cele două veri de luptă disperată cu ghețurile – prin Golful Baffin, Strâmtoarea Lancaster, în jurul Insulei Cornwallis înainte de iarna petrecută lângă Insula Beechey, apoi, în vara următoare, prin sloiurile canalului spre sud, și apoi prin ceea ce acum oamenii numeau Strâmtoarea Franklin – la un moment dat se slăbise o parte din armura de la proră, de sub linia apei, și această scândură groasă a carenei se desprinsese doar *după* ce gheața prinsese nava în strânsoarea ei.

Dar oare ar fi putut și altceva în afară de gheață să slăbească scândurile? Oare a fost altceva – ceva ce încerca să intre?

Nu mai conta acum. Lady Silence plecase doar de câteva minute, iar John Irving își propusese să o urmărească, nu numai ca să afle unde anume se ducea ea, ci și să vadă cum – în mod miraculos, incredibil, având în vedere grosimea stratului de gheață și gerul cumplit – făcea ea rost de carne proaspătă.

Și dacă așa stăteau lucrurile, asta ar fi însemnat salvarea lor. La fel ca toți ceilalți, și locotenentul Irving auzise de alterarea conservelor de la Goldner. La bordul ambelor nave se zvonea că vor rămâne fără provizii înainte de venirea verii.

Nu încăpea în deschizătură.

Irving trase de scândurile din jurul acesteia, dar toate erau bine fixate. Gaura aceasta din carenă – patruzeci și cinci pe nouăzeci de centimetri – era unica ieșire. Iar el era prea mare.

Își scoase la repezeală haina largă de ploaie, paltonul voluminos, fularul, cascheta, „peruca galeză" și le împinse în gaură înaintea lui... dar tot era mult prea lat în umeri și în partea superioară a trunchiului, cu toate că era unul dintre cei mai zvelți ofițeri din echipaj. Dârdâind amarnic, Irving își descheie jiletca și puloverul din lână pe care îl purta pe dedesubt, aruncându-le și pe ele în deschizătura din carenă.

Dacă nici acum nu va reuși să treacă, îi va fi al dracului de greu să explice de ce s-a întors dezbrăcat din cală.

Dar a încăput. Cu greu. Gemând și înjurând, tânărul se strecură prin spațiul acela îngust, rupându-și nasturii de la cămașă prin frecarea de lemnul aspru.

Sunt afară, sub gheață, își spuse el. Parcă nu-i venea a crede.

Se afla într-un soi de grotă strâmtă din gheață formată în jurul prorei și bompresului. N-avea loc să-și poată îmbrăca hainele, așa că le împinse mai departe înaintea lui. Se gândi să se întoarcă în magazie să-și ia felinarul, dar își aminti că văzuse luna plină când fusese de cart, cu câteva ore mai devreme. Așa că nu-și luă cu el decât pârghia.

Grota din gheață era cam la fel de lungă ca bompresul – peste șase metri – și probabil că fusese făcută chiar de axul acestuia în timpul scurtei perioade de dezgheț din vara din urmă. Irving se mai târî câteva secunde fără să realizeze că ieșise din tunel – chiar deasupra lui, bompresul subțire, cu tachelajul lui și zdrențele arse, îl împiedica să vadă cerul – însă, mai important, împiedica orice om de pe punte să-l vadă pe *el*. Aici, afară, dincolo de bompres, lângă silueta neagră și impozantă a navei, întinderea de gheață era slab luminată de razele timide ale celor câtorva felinare de pe *Terror*, întunecându-se apoi spre drumul întortocheat dintre creste și seracuri.

Tremurând foarte tare, tânărul locotenent își trase iute hainele pe el. Mâinile îi erau înțepenite de frig și nu se mai putu încheia la jiletca din lână, dar nu-și făcu probleme. Își îmbrăcă cu greu paltonul voluminos, dar, măcar, nasturii acestuia erau mai mari. În momentul când termină de îmbrăcat și mantaua de ploaie, Irving era înghețat până în măduva oaselor.

Acum, încotro?

La cincisprezece metri de prora navei începea pădurea de blocuri de gheață și seracuri sculptate de vânt – Silence s-ar fi putut îndrepta în oricare direcție – însă suprafața de gheață părea mai umblată într-un anumit sens. Irving își luă pârghia și o apucă către vest pe cărăruia alunecoasă.

Niciodată n-ar fi găsit-o dacă nu ar fi auzit sunetul acela nepământean.

Ajunsese acum la câteva sute de metri de *Terror*, rătăcit în labirintul de gheață – cărarea albăstrie dispăruse demult, ori, mai bine zis, se pierduse printre alte părtii asemănătoare. Și, cu toate că luna și stelele luminau ca ziua, nu observă nicio mișcare, nici vreo urmă de picior pe zăpadă.

Apoi se auzi vaierul acela supranatural.

Nu, își zise el, oprindu-se brusc și tremurând din toate încheieturile – de mai multe minute dârdâia deja amarnic de frig, numai că acum tremuratul se intensifică – nu era un *vaier*. Nicio ființă omenească nu ar fi putut scoate un asemenea sunet. Era muzica amelodică produsă de un instrument straniu... parte șoaptă de cimpoi, parte țipăt de corn, parte oboi, parte flaut, parte psalmodie omenească. Suficient de tare ca să-l poată auzi de la câteva zeci de metri, dar cu siguranță fără să poată ajunge până la bordul navei – mai ales că vântul, în mod neobișnuit, bătea în noaptea aceasta dinspre sud-est. Iar toate aceste modulații formau un unic sunet scos de un unic instrument cum nu mai auzise vreodată Irving.

Cântecul acela – ce părea a începe brusc, apoi își intensifica ritmul într-o manieră aproape sexuală, și se oprea abrupt, ca în orgasm, deloc asemănător cu o muzică interpretată după o partitură – venea dintr-un câmp cu seracuri de lângă o creastă înaltă, la mai puțin treizeci de metri spre nord de poteca străjuită de steiuri din gheață în care erau înfipte torțe, pe care căpitanul Crozier insistase să o facă și să o întrețină aproape zilnic între *Terror* și *Erebus*. Însă în noaptea aceasta nimeni nu lucra la steiuri; Irving avea tot oceanul de gheață la dispoziția lui. La dispoziția lui și a aceluia care făcea muzica aceea stranie.

Se furișă prin labirintul de seracuri înalte și bolovani de gheață sub lumina albastră. Ori de câte ori se simțea dezorientat, ridica ochii la luna plină. Globul ei semăna mai degrabă cu o altă planetă apărută fără de veste pe cerul împânzit de stele decât cu luna pe care și-o amintea Irving din viața lui pe uscat sau din misiunile scurte pe mare. Aerul din jurul ei părea să vibreze din cauza frigului, ca și cum întregul văzduh ar fi fost în pragul înghețului. Cristalele de gheață din straturile superioare ale atmosferei creaseră un uriaș halo dublu în jurul lunii, a cărui parte de jos era ascunsă în spatele crestelor și aisbergurilor. În jurul haloului exterior, aidoma unor diamante montate pe un inel din argint, erau trei cruci incandescente.

Locotenentul mai văzuse fenomenul acesta în câteva rânduri, înainte de această noapte-iarnă de la Polul Nord. Blanky, navigatorul ghețurilor, îi explicase că lumina lunii este refractată prin cristalele de

gheață, tot așa cum orice lumină s-ar refracta printr-un diamant, însă acum priveliștea aceasta, deasupra câmpului albastru de gheață, îi sporea sentimentul de evlavie și uimire. Și pe neașteptate instrumentul acela straniu se auzi din nou de la câțiva metri distanță – accelerându-și tempoul până atinse un punct culminant al extazului înainte de a se întrerupe iarăși.

Irving încercă să și-o închipuie pe Lady Silence cântând la un instrument eschimos de care nimeni nu auzise vreodată – poate o variantă din corn de karibu a fligornului bavarez –, dar, gândindu-se mai bine, respinse ideea aceasta prostească. Întâi de toate că nici ea, nici eschimosul care murise nu avuseseră vreun instrument asupra lor. Și în al doilea rând, Irving avea senzația bizară că nu Lady Silence era cea care cânta.

După ce trecu de-a bușilea peste creasta joasă dintre el și seracurile de unde se auzeau sunetele, Irving înaintă tot în patru labe, nedorind să-și facă auzită prezența cu scârțâitul tălpilor lui din cauciuc gros pe gheața dură ori pe zăpada afânată.

Fluieratul începuse din nou, și parcă venea chiar din spatele următorului serac cu luciri albastre, mergând în crescendo spre cel mai puternic, mai rapid, mai profund și mai frenetic zgomot pe care îl auzise vreodată Irving. Și, spre marea, deplina lui uluire, își dădu seama că are o erecție. În sunetul acela era ceva... *primordial* ce-i aprinse vintrele cu tot frigul din jur.

Aruncă o privire pe după ultimul serac.

Lady Silence se afla la distanță de vreo șapte metri de el, în partea cealaltă a unui platou neted din gheață

albăstrie, înconjurat de blocuri de gheață. Irving avu sentimentul că se află într-un alt Stonehenge, sub luna cu halouri de gheață și crucile incandescente de stele. Chiar și umbrele de aici tot albastre erau.

Tânăra era complet goală, așezată în genunchi pe o blană deasă – fără îndoială parka ei. Stătea pe trei sferturi cu fața la locul unde se afla Irving care îi vedea curba sânului drept și mai vedea și cum razele lunii îi străluceau în părul lung, drept și negru și scoțându-i în relief mușchii fermi ai spatelui. Inima tânărului bubuia atât de tare, încât i se făcu teamă ca nu cumva ea s-o audă.

Silence nu era singură. Acolo mai era ceva între blocurile druidice de gheață din cealaltă parte a platoului, chiar lângă femeia eschimos.

Irving înțelese că era creatura dintre ghețuri. Urs sau demon alb, sau ce o fi fost, acum era aici, cu ei – o siluetă uriașă aplecându-se peste Silence. Oricât de mult își încordă tânărul privirea nu reuși să o deslușească mai bine – doar blană alb-albastră pe fundal de gheață alb-albastră, mușchi puternici pe fundal de creste puternice de zăpadă și gheață, ochi negri pe care nu-i putea distinge clar din bezna absolută din spatele creaturii.

Capul triunghiular pe un gât ciudat de lung sălta și se unduia ca un șarpe la doi metri deasupra femeii. Irving încercă să estimeze mărimea acelui cap, pentru o eventuală distrugere a creaturii, însă îi fu imposibil să izoleze forma exactă ori dimensiunile masei aceleia cu ochi de cărbune din cauza mișcărilor ei stranii.

Creatura se apleca deasupra femeii. Tot mai mult. Și mai mult.

Irving știa că ar trebui să strige, să se repeadă într-acolo doar cu pârghia ridicată în mâna înmănușată, căci nu avea nicio altă armă la el, cu excepția cuțitului, și să încerce cumva să o salveze. Numai că mușchii lui se împotrivirăacestui ordin. Nu era în stare de altceva decât să urmărească scena cu un soi de oroare excitată.

Lady Silence întinse mâinile, cu palmele în sus, ca un popă papistaș care oficiază mesa, chemând la împărtășanie. Irving avea un văr în Irlanda care era catolic și pe care îl însoțise odată la o slujbă de-a lor. Același fel de ceremonie stranie și magică se desfășura și aici, în lumina albastră a lunii. Silence-cea-fără-limbă nu scoase niciun sunet. Dar brațele îi erau larg deschise, ochii închiși, capul dat pe spate – Irving se apropiase destul de mult ca să-i poată vedea acum și chipul – și gura deschisă, ca a unei credincioase care așteaptă cuminecătura.

Gâtul cel lung al creaturii se mișcă în sus și în jos cu viteză de cobră, iar fălcile monstruoase se căscară parcă vrând să-i reteze jumătate din capul lui Silence.

Atunci Irving fu cât pe ce să zbiere de groază. Și numai *gravitatea* ritualică a momentului și frica lui paralizantă îl împiedicară să o facă.

Dar creatura n-o mâncase pe Lady Silence. Irving vedea acum creștetul capului alb-albastru al monstrului, cap cam de trei ori mai mare decât al femeii. Creatura își potrivise cumva fălcile peste gura ei închisă. Brațele eschimosei erau tot ridicate, ca și cum ar fi vrut să îmbrățișeze masa gigantică de blană și mușchi care o învăluise.

Şi începu muzica.

Irving urmări mişcările sacadate ale ambelor capete – al creaturii şi al femeii eschimos –, dar îi luă cam o jumătate de minut ca să-şi dea seama că fluieratul orgiastic şi sunetele erotice de cimpoi veneau de la... *femeie.*

Creatura aceea monstruoasă, mare cât blocurile de gheaţă de lângă ea, creatura aceea, urs alb ori demon, îi sufla în gura deschisă, cântând la coardele ei vocale de parcă gâtul ei de om ar fi fost un armoniu. Triluri şi note grave şi tonuri de bas tot mai puternice, mai rapide, mai insistente – şi văzu cum Lady Silence îşi înclină capul într-o direcţie, iar creatura-cu-formă-de-urs şi gât-ca-un-şarpe îşi înclină capul triunghiular în cealaltă direcţie, ca doi amanţi căutând cel mai bun unghi pentru un sărut pătimaş, cu gura deschisă.

Muzica îşi înteţi ritmul, mai mult, şi mai mult, iar Irving era acum convins că o aud şi camarazii lui de pe navă şi că le pricinuieşte şi lor erecţii la fel de viguroase şi permanente ca ale lui. Şi brusc, fără veste, sunetul se curmă cu violenţă de orgasm.

Capul creaturii se ridică şi se retrase. Gâtul cel alb se ondulă.

Braţele lui Lady Silence căzură pe lângă trupul ei despuiat, de parcă tânăra ar fi fost mult prea istovită ori prea extaziată ca să le mai poată ţine ridicate. Îşi odihni capul în piept, deasupra sânilor argintaţi de lună.

Acum o s-o devoreze, bâigui gândul lui Irving prin ceaţa amorţelii şi neîncrederii în ceea ce tocmai văzuse. *O s-o spintece şi o s-o mănânce.*

Dar nu. Masa cea albă cu mișcări legănate dispăru, preț de o secundă, din acel albastru Stonehenge de gheață, apoi reveni, își lăsă capul mult în jos și depuse ceva în fața femeii. Irving auzi un plescăit cunoscut, dar pe care nu-l putu identifica pe loc – nimic din ce se întâmpla în fața ochilor lui nu avea noimă.

Creatura albă se îndepărtă din nou, cu mișcări greoaie, făcând să vibreze gheața sub pașii ei uriași. Se întoarse după un minut, lăsând altceva în fața lui Lady Silence. Apoi din nou.

Și după aceea dispăru pur și simplu... se topi în bezna din care venise. Tânăra rămase singură, în genunchi pe platoul alb-albastru, cu un morman de forme întunecate înaintea ei.

Rămase nemișcată încă un minut. Irving se duse iarăși cu gândul la biserica vărului lui papistaș și la bătrânii enoriași care rămâneau rugându-se în stranele lor după încheierea slujbei. Apoi Silence își trase iute cizmele îmblănite în picioarele goale, se ridică și își puse pantalonii și parka.

Locotenentul Irving își dădu seama că îl apucase un frison violent. În parte din cauza frigului, sigur că da. Și se va putea considera un om norocos dacă va mai avea suficientă putere ca să se întoarcă pe navă. Nu înțelegea cum fata supraviețuise în pielea goală.

Silence strânse iute lucrurile pe care i le adusese creatura, ținându-le în brațe, așa cum o femeie și-ar ține sugarul la sân. Părea că intenționează să se întoarcă pe navă, căci traversase platoul printre

seracurile acestui mult mai straniu Stonehenge, la vreo zece grade în stânga lui.

Dar se opri brusc, întorcând capul în direcția lui și, cu toate că nu-i putea zări ochii din întunericul glugii, Irving simți cum eschimosa îl sfredelește cu privirea. Tot în patru labe, tânărul era acum perfect vizibil în lumina strălucitoare a lunii. Dorind să vadă ce anume se petrece, uitase să se ascundă și ieșise cam un metru de la adăpostul seracurilor.

O clipă foarte lungă nu se mișcă niciunul dintre ei. Irving uitase să mai respire. O așteptă să se miște, poate să lovească gheața cu piciorul, apoi avea să urmeze întoarcerea grabnică a monstrului dintre ghețuri. Protectorul ei. Răzbunătorul ei. Distrugătorul *lui.*

Își luă privirea de la el și își continuă drumul, dispărând printre coloanele de gheață din sud-estul cercului.

Irving mai așteptă câteva minute, tremurând ca bolnav de malarie. Apoi se sili să se ridice în picioare. Era înghețat până la os, iar singurele indicii că încă mai trăia erau erecția lui fierbinte și tremurul incontrolabil al trupului. În loc să se târască înapoi la navă, se duse spre locul unde Lady Silence stătuse îngenuncheată pe platoul de gheață.

La lumina albastră a lunii, locotenentul Irving observă urme întunecate de sânge. Se așeză în genunchi, își scoase ambele mănuși dintr-o mână, atinse una din pete cu degetul și îl gustă. Da, sânge era, dar nu sânge de om.

Creatura îi adusese femeii carne crudă, caldă, provenit de la vreun animal ucis de curând. Sângele avea gust de cupru, așa ca sângele lui, ca sângele oricărui

om. Bănuia însă că și sângele animalelor are același gust coclit. Dar care animal și de unde? Oamenii din Expediția Franklin nu mai văzuseră vreun animal terestru de mai bine de un an.

În plus, sângele îngheață extrem de repede. Ceea ce însemna că monstrul ucisese darul adus lui Lady Silence cu doar câteva minute în urmă, atunci când Irving se poticnea din serac în serac, încercând s-o găsească în labirintul de gheață.

Îndepărtându-se de petele de sânge de pe zăpada luminată de lună, așa cum s-ar fi îndepărtat cu spatele de un altar păgân pe care tocmai ce ar fi fost sacrificată o victimă inocentă, Irving se concentră mai întâi să încerce să respire normal – îl usturau plămânii când trăgea în piept aerul înghețat – și apoi să-și convingă picioarele țepene și mintea năucită să-l ducă înapoi la *Terror*.

Firește că nu va mai trece prin tunelul de sub gheață spre magazia cu lanțuri de ancoră. Va striga la paza de la tribord înainte să intre în raza de tragere și va urca la bord pe rampa de gheață. Dar nu va răspunde niciunei întrebări până nu va vorbi cu căpitanul.

Îi va povesti ce văzuse?

Nu știa deocamdată. Nu știa nici măcar dacă acea creatură dintre ghețuri – care probabil că încă se afla prin apropiere – îi va permite să se întoarcă pe navă. Nu știa nici dacă mai are suficientă putere pentru drumul lung care îl aștepta.

Nu știa decât că niciodată nu va mai fi același.

Irving se întoarse spre sud-est și intră în pădurea de gheață.

23

HICKEY

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
18 decembrie 1847

Hickey hotărâse că locotenentul ăla înalt și slăbănog – Irving – trebuia să moară, iar astăzi era ziua stabilită pentru asta.

Liliputanul ajutor al ștemuitorului nu avea nimic personal cu filfizonul ăla tânăr și prostălău, cu excepția faptului că își alesese prost momentul când să coboare în cală în urmă cu o lună, dar această indiscreție fusese suficientă cât să încline balanța împotriva lui Irving.

Treburile zilnice și orarul carturilor îl împiedicaseră până acum pe Hickey să-și ducă la îndeplinire intențiile. De două ori făcuse schimb cu alți camarazi ca să fie și el pe punte atunci când locotenentul era de serviciu, numai că Magnus Manson nu fusese de cart în niciuna din aceste ocazii. Hickey era mintea care punea la cale momentul și metoda, dar execuția îi

revenea lui Manson. Nu pentru că lui Cornelius Hickey i-ar fi fost jenă să omoare un om. Luase gâtul unuia înainte de a avea vârsta necesară pentru a intra într-un bordel fără însoțitor. Nu, doar că pentru punerea în practică a acestui plan avea nevoie de discipolul lui tembel, de partenerul lui de amor pidosnic în această expediție, Magnus Manson.

Acum toate condițiile erau perfecte. Făceau cu toții parte din echipa de lucru în dimineața aceasta de vineri, deși cuvântul „dimineață" nu avea mare însemnătate de vreme ce afară era beznă ca în miezul nopții. Treizeci de oameni coborâseră ca să repare steiurile de gheață ce străjuiau drumul dintre *Terror* și *Erebus*. Teoretic, nouă soldați din Infanteria Marină, înarmați cu muschete, asigurau protecția echipelor de lucru. În realitate însă, șirul de oameni se întindea pe un kilometru și jumătate, fiecare ofițer având în subordine doar cinci marinari sau chiar mai puțin. Cei trei ofițeri din jumătatea estică a drumului cu steiuri erau de pe *Terror* – locotenenții Little, Hodgson și Irving – și, pentru că Hickey luase parte la stabilirea echipelor, aranjase în așa fel încât el și cu Magnus să lucreze sub comanda locotenentului Irving în capătul cărării.

Soldații nu se vedeau de aici, deși se presupunea că ar trebui să dea fuga la prima alarmă. În realitate, ei încercau să se încălzească lângă focul care duduia într-o căldare așezată la vreo patru sute de metri de navă, pe cea mai înaltă creastă de gheață din jur. Sub comanda lui Irving mai lucrau în dimineața asta și John Bates și Bill Sinclair, prieteni la cataramă – și cam

puturoși – care încercau să se țină departe de raza vizuală a tânărului ofițer.

Ziua aceasta, deși întunecată ca noaptea, nu era la fel de rece cum fuseseră cele din urmă – doar vreo patruzeci și trei de grade sub zero – și vântul nu bătea mai deloc. În lipsa lunii și a aurorei, lumina stelelor care vibrau pe cerul dimineții era suficientă cât să-ți găsești drumul în cazul că ai fi ieșit din bătaia felinarului ori a torțelor din steiuri. Dar nimeni nu îndrăznea să se îndepărteze prea mult din cauza creaturii dintre ghețuri. Cu toate acestea, pentru că la clădirea steiurilor de un metru și jumătate înălțime era nevoie de bucăți de gheață de anumite dimensiuni, oamenii se abăteau când și când dincolo de raza felinarelor.

Irving controla lucrul la cele două steiuri de care se ocupa echipa lui, dând adesea câte o mână de ajutor celor din subordinea sa. Tot ce trebuia să facă Hickey era să aștepte până când Bates și Sinclair se vor fi îndepărtat după cotul drumului, printre blocurile de gheață, și Irving își va fi lăsat garda jos.

Ajutorul de ștemuitor ar fi putut alege din sutele de unelte din fier sau oțel de la bord – orice vas al Marinei Regale era un adevărat tezaur de obiecte cu care se puteau comite crime, unele chiar dibace –, dar prefera ca Magnus să-l ia prin surprindere pe craidonul cel blonduț, să-l ducă vreo douăzeci de metri mai departe pe gheață, să-i sucească gâtul și – atunci când va fi mort de-a binelea – să-i rupă din haine, să-i strivească coastele, să-i tragă șuturi în dantura sănătoasă și în obrajii bucălați și rozalii și fericiți, să-i rupă o

mână și două picioare (ori un picior și două mâini) și să-l lase acolo. Hickey alesese deja locul unde se va petrece totul – o zonă cu seracuri înalte, fără zăpadă pe jos, pentru ca Magnus să nu lase nicio urmă. Îl și avertizase să fie atent și să nu se mânjească cu sângele locotenentului, să nu lase niciun semn care să-i dea de gol prezența în locul acela și, mai ales, să nu piardă vremea cotrobăind prin buzunarele mortului.

Creatura dintre ghețuri ucisese oameni în cele mai variate moduri imaginabile și dacă vătămările bietului locotenent vor fi suficient de multe și de grave, absolut nimeni nu va sta să analizeze ce anume s-ar fi putut întâmpla acolo. Locotenentul John Irving nu va fi decât un alt cadavru înfășurat în pânză de vele și depozitat în Cabina cu Morți de pe *Terror*.

Magnus Manson nu era un asasin înnăscut – era doar slab de minte – însă mai omorâse și înainte la ordinul domnului și stăpânului lui, ajutorul de ștemuitor. Drept care o va face iarăși cu dragă inimă. Cornelius Hickey credea că Magnus nici măcar nu se va întreba de ce trebuia să moară locotenentul – era doar o altă poruncă a stăpânului său ce trebuia îndeplinită. Așa că rămase cu gura căscată când uriașul îl trase într-o parte ca să nu fie auziți de Irving și-i șopti agitat la ureche:

– Da' n-o să mă bântuie, nu, Cornelius?

Hickey își bătu partenerul pe spinarea mătăhăloasă.

– Sigur că nu, Magnus. Doar știi că nu te-aș pune să faci nimic ca să superi vreo fantomă care să vie după aia să te bântuie. Știi asta, iubire, nu-i așa?

– Da, da, mormăi Magnus dând din cap.

Semăna cu un sălbatic cu părul și barba ieșindu-i de sub fular și „peruca galeză". Își încruntă sprâncenele stufoase.

– Da' *de ce* n-o să mă bântuie, Cornelius? Că doar o să-i fac felu' și săracu' nu mi-a greșit cu nimica.

Hickey trebuia să gândească repede. Bates și Sinclair se duceau să-i ajute pe niște camarazi de pe *Erebus* să ridice un parapet din blocuri de zăpadă de-a lungul unei porțiuni de vreo douăzeci de metri de unde bătea vântul foarte tare. Doi oameni se pierduseră în pustietatea albă de acolo, iar căpitanii se gândiseră că un zid din zăpadă îi va ajuta pe curieri să-și găsească drumul printre steiuri. Irving se va duce și el acolo să vadă dacă Bates și Sinclair se apucă de treabă și apoi se va întoarce aici unde muncește el cu Magnus la ultimul stei.

– Păi, tocmai *d-aia* n-o să te bântuie fantoma lu' dom' lent, Magnus, îi șopti el uriașului cocârjat deasupra lui. Dac-ar fi să-i faci felu' unuia în fierbințeala furiei, atunci *ăla* e motiv să te bântuie după ce și-o da duhu'. C-o să vrea să se răfuiască cu tine. Da' fantoma lu' dom' lent Irving o să știe că n-ai avut nimic cu el. N-o să aibă de ce să-ți facă mizerii.

Manson bâțâi din cap, cu toate că nu părea prea convins.

– Ș-apoi, continuă Hickey, fantoma n-o să știe pă unde s-o apuce ca să se-ntoarcă pe navă. Că toată lumea știe că ăla care moare afară, sufletul lui i se duce drept la ceruri. Că n-are destulă minte să se descurce

pân' crestele și bergurile și toate astea dă p-aici. Că fantomele nu ie deștepte, crede-mă pă cuvânt, iubire.

Auzindu-i argumentele, uriașul se lumină la față. Flăcările torțelor începuseră să danseze sălbatic în vântul ce se iscase. În lumina lor cețoasă, Hickey văzu că Irving se întoarce spre ei. *Mai bine așa, cu vânt*, își zise el. *Dacă o să facă zgomot vreunu', n-o s-auză nimenea.*

– Cornelius, șopti Magnus, părând iarăși agitat. Da' dacă ar fi să mor *io* acolo, asta înseamnă că fantoma mea n-o să poată să se-ntoarcă pă vas? Că nu mi-ar plăcea să stau în frig departe dă tine.

Ajutorul de ștemuitor îl bătu iarăși cu afecțiune pe spinarea cât un zid.

– N-o să mori, iubire. Pă cuvântu' meu dă mason și creștin. Acu' taci și pregătește-te. Când mi-oi scoate căciula și m-oi scărpina în cap, îl apuci pă la spate și-l duci acolo unde ți-am arătat. Nu uita să bagi dă seamă să nu lași urme și să nu te mânjești dă sânge.

– Bine, Cornelius.

– Ăsta-i porumbelu' meu iubit.

Locotenentul intră în cercul de lumină aruncat de felinarul de lângă stei.

– Ați terminat cu steiul ăsta, domnule Hickey?

– Da, domnu' lent, să trăiți. Mai avem bucata asta s-o punem și gata, dom' lent. O să fie zdravăn ca un stâlp dă felinar din Mayfair.

Irving dădu din cap. Părea a nu se simți prea în largul lui alături de cei doi marinari, chiar dacă Hickey avusese grijă să-și pună miere în glas. *Păi, să te fut, dom' lent*, își zise ajutorul de ștemuitor, păstrându-și

zâmbetul cam fără dinți. *N-o să mai faci multă vreme umbră pământului ca să te mai fandosești cu păru' ăla blond și cu obrăjorii ăia bucălați, jigodie care ești. În cinci minute o să fii doar o altă halcă de carne din cală, flăcău. Păcat că la guzganii ăia le ie foame d-ar mânca ș-un pârdalnic dă lent, da' n-am ce-ți face.*

– Foarte bine, spuse Irving. Când terminați aici, duceți-vă și lucrați la zidul ăla cu domnul Sinclair și domnul Bates. Eu mă întorc după caporalul Hedges.

– Da, domnu' lent, să trăiți.

Hickey se uită la Manson. Trebuiau să-l înhațe pe Irving înainte de asta. Nu ar fi fost deloc bine să apară aici Hedges ori oricare alt infanterist cu muschetă.

Irving dădu să se îndrepte spre est, dar se opri la marginea cărării luminate, evident așteptând să-l vadă pe Hickey cum așază ultimele două blocuri de gheață în vârful steiului. Ajutorul de ștemuitor se aplecă să îl ridice pe penultimul, făcându-i totodată semn lui Magnus. Partenerul lui se furișă în spatele locotenentului.

Și brusc se auzi o explozie și apoi o rafală de strigăte din bezna dinspre vest. Un urlet de om. Alte zbierete.

Mâinile ca niște cazmale ale lui Magnus se întinseră spre gâtul locotenentului – uriașul își scosese mănușile exterioare, cu un deget, ca să-l poată apuca mai bine, iar mănușile subțiri aruncau umbre întunecate în dreapta și stânga capului lui Irving.

Alte strigăte. Un foc de muschetă.

– *Nu*, Magnus! urlă Cornelius Hickey.

În ciuda zarvei, iubitul lui era pe punctul de a-i suci gâtul locotenentului.

Manson se retrase repede în întuneric. Irving, care tocmai ce făcuse câțiva pași spre locul de unde se auzeau zgomotele, se răsuci speriat. Trei oameni veneau în fugă dinspre *Terror*. Unul dintre ei era Hedges. Rotofeiul infanterist gâfâia amarnic. Ținea muscheta pregătită înaintea pântecului său proeminent.

– Haideți! le strigă Irving, pornind primul spre locul de unde veneau zbieretele.

Locotenentul nu era înarmat, așa că apucă felinarul de jos. Toți șase se repeziră dincolo de seracuri, pe întinderea luminată de stele unde ceilalți spărgeau blocurile de gheață. Hickey îi recunoscu pe Sinclair și Bates după „perucile galeze" și îl văzu și pe Francis Dunn, omologul său de pe *Erebus*. Cel care trăsese era soldatul Pilkington, care fusese împușcat în umăr, în luna iunie a anului trecut, în timpul busculadei din foișorul de pe gheață, atunci când Sir John își găsise moartea. Acum Pilkington își reîncărcă muscheta și ținti spre întunericul de lângă o bucată prăbușită a zidului pe care tocmai îl construiau.

– Ce s-a întâmplat? îi întrebă Irving.

Îi răspunse Bates. El, Sinclair și Dunn, împreună cu Abraham Seley și Josephus Greater, de pe *Erebus*, făceau zidul din gheață sub comanda lui Robert Orme Sergeant, secundul de pe nava amiral, când unul din blocurile uriașe de gheață de dincolo de raza torțelor păruse a prinde viață.

– Şi l-a ridicat pă don' Sergeant fo' trei metri în aer. Dă cap, dă cap l-a luat, spuse Bates cu un firicel de voce.

– Îi adevăru' adevărat, dom' lent, zise şi ajutorul de ştemuitor de pe *Erebus,* Francis Dunn. Acu' fu pântre noi, acili-şea, acu' zboară pân' aer dă nu-i mai vedem dăcât tălpili dă la cizme. Şi zgomotu'... scrâşniturile alea...

Dunn nu mai fu în stare să continue. Respira sacadat; chipul zguduit îi era încojurat de un halo de cristale de gheaţă.

– Mă întorceam când numa' ce l-am văzut pe don' Sergeant ... cum dispare, interveni soldatul Pilkington, coborând muscheta cu mâini care-i tremurau amarnic. Am tras o dată când s-a dus în seracuri. Zic că l-am nimerit.

– Poate l-ai nimerit pă Robert Sergeant, se băgă în vorbă Cornelius Hickey. Poate că iera bine şi viu şi tu ai tras în iel.

Pilkington îi aruncă ajutorului de ştemuitor de pe *Terror* o privire plină de venin.

– Domnu' Sergeant nu mai iera viu, spuse Dunn, fără să bage de seamă schimbul de priviri otrăvite dintre cei doi. A zbierat o dată şi creatura i-o plesnit capu' ca p-o nucă. Io am văzut. Am *auzit.*

Veniră şi alţii în goană. Inclusiv căpitanul Crozier şi căpitanul Fitzjames, foarte palid şi parcă lipsit de consistenţă pe sub straturile grele de haine. Iar Dunn, Bates şi ceilalţi se repeziră să le povestească ce anume văzuseră.

seama că, dacă Irving îl văzuse pe uriaș în spatele lui înainte de începerea nebuniei ori dacă pur și simplu simțise că ceva nu era tocmai în regulă, nu va mai fi ușor să-l ia prin surprindere data viitoare.

Dar vor reuși. Hickey se temea ca nu cumva suspiciunile lui John Irving să-l îndemne să raporteze căpitanului cele văzute în cală, iar liliputanul ajutor de ștemuitor nu putea îngădui una ca asta. Nu îl deranja atât de mult pedeapsa pentru sodomie – foarte rar se mai condamnau marinarii la moarte prin spânzurătoare în zilele astea și nici biciuiți la bordul tuturor navelor din flotă nu mai erau –, cât îl supăra rușinea la care va fi supus. Ajutorul de ștemuitor Cornelius Hickey nu era curva nimănui.

Va aștepta până când Irving își va coborî iarăși garda și atunci se va ocupa el singur de problemă. Și nu va conta câtuși de puțin dacă doctorii își vor da seama că a murit de mână de om. Lucrurile merseseră deja prea departe. Irving nu va fi decât un alt cadavru de care se vor ocupa când va veni dezghețul.

Trupul domnului Sergeant nu fu găsit – urmele de sânge și bucăți din hainele secundului se terminau la jumătatea drumul spre aisberg – însă nu mai pierdură niciun alt om în timpul căutării. Câțiva rămaseră fără degete la picioare din cauza degerăturilor și toți erau rebegiți de frig când se opriră, la mai bine de un ceas după vremea cinei.

Cugetările lui Magnus Manson îl surprinseră din nou pe Hickey pe când se întorceau rupți de oboseală spre *Terror*. Vântul începuse iarăși să vâjâie, iar

infanteriștii mergeau în spatele coloanei, cu armele pregătite de tragere.

Ajutorul de ștemuitor își dădu seama că retardatul de lângă el plângea. Lacrimile înghețau instantaneu pe obrajii bărboși ai uriașului.

– Ce-ai, omule? îl întrebă Hickey.

– Ie așa dă trist, Cornelius.

– Ce-i trist?

– Săracu' domnu' Sergeant.

Hickey îi aruncă o privire pătrunzătoare iubitului său.

– N-am știut că te doare de blestemații ăia de ofițeri, Magnus.

– Nu mă doare pă nicăierea, Cornelius. Să-i arză focu' pă toți, din partea mea. Da' don' Sergeant muri colo, pă gheață.

– Așa, și?

– Și fantoma lui n-o să știe să vie 'napoi pă navă. Și don' căpitan Crozier zice că ne dă la toți o porție dă rom în plus acu'. Și d-aia simțesc că-s trist, că fantoma lui n-o să fie și iea acolo-șa, că lu' don' Sergeant tare-i mai plăcea romu'.

24

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
31 decembrie 1847

Pe HMS *Terror* Ajunul și ziua de Crăciun aproape că nu s-au simțit, însă Al Doilea Mare Carnaval Venețian avea să schimbe curând situația.

În cele patru zile dinaintea Crăciunului oamenii au fost obligați să rămână înăuntru de o serie de furtuni violente – viscole atât de puternice, încât până și carturile fuseseră reduse la o singură oră –, iar Ajunul și ziua cea sfântă au fost perioade de exerciții fizice în obscuritatea de pe puntea inferioară. Domnul Diggle a pregătit feluri speciale – inventând vreo zece mâncăruri din ultimele bucăți de pastramă de porc, servite alături de ultimii iepuri înăbușiți la cuptor. În plus, la recomandarea timonierilor-șefi, domnul Keenly, domnul Rhodes și domnul David McDonald, și sub atenta supraveghere a doctorilor Peddie și Alexander McDonald, bucătarul a ales câteva feluri dintre

conservele bune ale lui Goldner: supa de broască țestoasă, fazanul umplut cu trufe și limba de vită în sos picant. Pentru desertul din ambele seri, sclavii domnului Diggle au îndepărtat mucegaiul de pe ultimele bucăți de brânză, iar căpitanul Crozier a colaborat cu ultimele cinci sticle de coniac din Cămara cu Băuturi, puse deoparte pentru ocazii speciale.

Cu toate acestea, starea de spirit a rămas funestă. Sigur, au existat câteva încercări de înviorare a dispoziției: ofițerii, strânși în Sala cea Mare, cumplit de friguroasă de la pupă, au început de câteva ori să cânte; la fel și marinarii adunați în sala lor de mese puțin mai călduroasă dinspre proră, dar cântecele s-au stins după doar câteva strofe. Chiar dacă era Crăciunul, nu s-a făcut mai multă căldură pentru că rezervele de cărbune se împuținaseră. Nici lumină mai multă nu a fost, deoarece uleiul de lampă trebuia păstrat pentru situații de urgență. Așa că puntea inferioară era la fel de veselă ca o mină galeză luminată doar de câteva lumânări bicisnice. Pereții și grinzile din tavan erau îmbrăcate în gheață, iar păturile și hainele oamenilor erau în permanență umede. Șobolanii se fâțâiau la tot pasul.

Coniacul a reușit să anime întru câtva atmosfera, dar nu suficient cât să disperseze întunericul fizic și cel emoțional. Crozier s-a dus să stea de vorbă cu oamenii, câțiva i-au oferit daruri – o punguță cu tutun păstrat anume pentru sărbătoarea aceasta, o sculptură mică reprezentând un urs în alergare, cu chipul caricatural denotând spaima (cadou făcut în glumă și cu

oarecare teamă ca nu cumva teribilul căpitan să nu-l pedepsească pe respectivul pentru fetişism), o flanea de corp din lână roşie, cârpită bine, recuperată de la un tovarăş repauzat de curând, şi un joc de şah cioplit cu măiestrie de Robert Hopcraft, caporal din infanteria marină (unul dintre cei mai tăcuţi şi mai modeşti oameni din expediţie, cel care fusese avansat la gradul de caporal după ce căpătase opt coaste rupte, o claviculă fracturată şi un umăr dislocat în timpul atacului creaturii asupra grupului lui Sir John în luna iunie). Crozier le-a mulţumit tuturor, a strâns mâini, a bătut umeri şi s-a întors la sala de mese a ofiţerilor, unde starea de spirit era niţeluş mai veselă graţie neaşteptatei contribuţii a locotenentului Little, care adusese două sticle de whisky pe care le ţinuse ascunse aproape trei ani.

Furtuna s-a oprit în dimineaţa zilei de 26 decembrie. Se strânseseră mormane de zăpadă înalte de patru metri deasupra unui sfert din punte spre proră şi lângă parapetul de la tribord. După ce au dezgropat nava şi au refăcut cărarea cu steiuri dintre *Terror* şi *Erebus*, oamenii au început să se pregătească pentru ceea ce ei numeau Al Doilea Mare Carnaval Veneţian – de unde Crozier deduse că primul fusese cel la care luase el parte, atunci când nu era decât un biet aspirant în călătoria prost organizată a lui Parry în 1824.

În dimineaţa aceea întunecată ca miezul de noapte a zilei de 26 decembrie, Crozier şi locotenentul Little îi însărcinară pe Hodgson, Hornby şi Irving cu supravegherea lucrărilor de deszăpezire şi porniră printre

troiene spre *Erebus*. Crozier fu e șocat să vadă că Fitzjames continua să slăbească – tunica și pantalonii îi erau cu câteva numere mai mari, în pofida încercărilor evidente ale stewardului său de a le strâmta –, dar și mai șocat deveni el în timpul discuției, când observă că mare parte din timp mai tânărul căpitan nu era atent la ce se vorbește. Fitzjames părea cu gândurile duse, cam la fel ca un invitat la o serată care se preface că este atent la conversație, dar trage cu urechea la muzica din încăperea de alături.

– Oamenii tăi vopsesc pânze afară pe gheață, zise Crozier. I-am văzut cum prepară căldări mari cu vopsea verde, albastră, ba chiar și neagră. Ca să strice niște pânze de rezervă care altminteri ar fi în stare perfectă. Ești de acord cu una ca asta, James?

Fitzjames surâse ușor.

– Chiar crezi că vom mai avea nevoie de pânzele alea, Francis?

– Mă rog la Dumnezeu să avem, scrâșni Crozier.

Zâmbetul senin și enervant al celuilalt căpitan nu se stinse.

– Ar trebui să vezi cum arată cala noastră, Francis. Prăpădul de acolo a continuat, ba chiar s-a accelerat după vizita noastră din săptămâna de dinainte de Crăciun. *Erebus* n-o să plutească nici măcar o singură oră pe apă. Cârma e sfărâmată. Și era cârma de rezervă.

– Putem improviza oricând alta, spuse Crozier simțind că-i vine să-și încleștеze fălcile și să-și strângă pumnii. Avem scânduri suficiente cu care să-ți căptușească marangozii cala. Intenționez să pun oamenii să

sape în gheața din jurul navelor, pe adâncime de vreo doi metri și jumătate, ca să putem ajunge să reparăm exteriorul calelor înainte de dezghețul de la primăvară.

– Dezghețul de primăvară, repetă Fitzjames surâzând cu condescendență.

Crozier hotărî să schimbe subiectul.

– Nu te îngrijorează că oamenii organizează Carnavalul ăsta Venețian?

Fitzjames sfidă educația lui aristocratică ridicând neglijent din umeri.

– De ce m-ar îngrijora? Nu am cum să vorbesc în numele oamenilor tăi, Francis, dar Crăciunul pe *Erebus* a fost un tablou al nefericirii. Oamenii au nevoie de ceva care să le ridice moralul.

Crozier nu prea avu cum să contrazică argumentul acesta.

– Dar chiar să facem un bal mascat pe gheață într-o zi de beznă completă? Câți vor mai fi uciși de creatura aia care nu așteaptă decât să facem o singură greșeală?

– Câți vor mai fi uciși dacă ne ascundem în burta navelor? întrebă Fitzjames, fără să-și piardă surâsul și aerul distrat. Și Carnavalul Venețian a dat rezultate în cazul expediției din 1824 a lui Hoppner și Parry.

Crozier clătină din cap.

– L-am organizat la doar două luni după ce ne înțepeniserăm între ghețuri, șopti el. Și atât Parry, cât și Hoppner erau niște fanatici în privința disciplinei. Cu toată dragostea lui pentru teatru, Edward Parry obișnuia să ne zică: „bal mascat fără trivialități" și

„carnaval fără excese". Noi n-am știut să menținem disciplina în expediția noastră, James.

Fitzjames renunță la atitudinea lui distrată și se îmbățoșă:

– Domnule căpitan Crozier, mă acuzi că am permis ca disciplina să nu fie respectată pe nava mea?

– Nu, nu, nu, se grăbi să răspundă Crozier, neștiind încă dacă îl acuza sau nu. Spun doar că acesta este al treilea *an* pe care îl petrecem între ghețuri, nu a treia lună cum a fost cazul cu Parry și Hoppner. E normal ca oamenii să nu mai dea atâta importanță disciplinei stricte atunci când se confruntă cu bolile și cu scăderea moralului.

– Cu atât mai mult, nu crezi că ar trebui să le permitem această distracție? întrebă Fitzjames cu destulă țâfnă rămasă în glas.

Obrajii palizi i se făcuseră ca focul la auzul criticilor din spatele vorbelor lui Crozier.

Crozier oftă adânc. Oricum, era prea târziu să oprească blestematul ăsta de bal mascat. Oamenii o luaseră deja razna de bucurie, iar cei de pe *Erebus*, care începuseră deja pregătirile, erau exact acel tip de oameni care să instige la revoltă când va veni vremea. Iar un căpitan, așa cum Crozier știa foarte bine, trebuia să aibă grijă ca vremea aceea să nu vină niciodată. Habar nu avea dacă balul mascat va avea – sau nu – vreun efect benefic asupra stării de spirit a oamenilor.

– Bine, spuse el în cele din urmă. Dar oamenii trebuie să priceapă că nu au voie să irosească nicio bucată

de cărbune și niciun strop de ulei de lampă ori eter pirolignos pentru plitele mici.

– Mi-au promis că vor fi doar torțe, zise Fitzjames.

– Și n-o să fie porții suplimentare nici de mâncare, nici de băutură în ziua aia, adăugă Crozier. Chiar astăzi am redus drastic rațiile. Și n-am de gând să schimb meniul în a cincea zi din cauza unui bal mascat pe care nu l-am aprobat niciunul dintre noi.

Fitzjames dădu din cap:

– Locotenentul Le Vesconte, locotenentul Fairholme și alți câțiva care se descurcă cât de cât cu puștile vor ieși la vânătoare săptămâna asta, sperând că vor prinde ceva pentru seara balului. Dar, fii pe pace, oamenii au înțeles că nu vor avea parte decât de rațiile reduse dacă vânătorii se vor întoarce cu mâinile goale.

– Așa cum s-a întâmplat mereu în ultimele trei luni, murmură Crozier.

Apoi, pe un ton mai prietenos, spuse:

– În regulă, James. Mă întorc pe nava mea.

Dar se opri în pragul cabinei micuțe a lui Fitzjames.

– Am uitat să te întreb: de ce *vopsesc* pânzele alea cu verde și negru și cu toate celelalte culori?

Fitzjames surâse absent:

– Habar nu am, Francis.

Ziua de vineri, 31 decembrie 1847, a început foarte rece, dar liniștită, deși nu se putea vorbi despre dimineață în adevăratul sens al cuvântului. Sub comanda domnului Irving, cartul de dimineață înregistră o

temperatură de –58,33 grade Celsius. Vântul nu bătea deloc. În timpul nopții norii invadaseră cerul, iar acum îl acopereau dintr-un orizont în celălalt. Era foarte întuneric.

Majoritatea oamenilor și-ar fi dorit să pornească spre locul de desfășurare a Carnavalului imediat după micul dejun – o masă de post aproape negru alcătuită dintr-un singur pesmet marinăresc cu un strop de gem și o lingură mică cu terci de orz scoțian, cu o bucată mare de zahăr – însă trebuiau executate toate treburile zilnice, iar Crozier fusese de acord să le permită să ia parte la petrecere numai după masa de seară și după ce își îndeplineau toate sarcinile. Totuși, le-a dat voie celor fără obligații specifice – bricuitul punții inferioare, carturi, dezghețarea tachelajului, curățarea zăpezii de pe covertă, repararea vasului, repararea steiurilor, studiu – să plece ca să-și ajute camarazii de pe *Erebus* cu ultimele pregătiri pentru balul mascat. Astfel, imediat după micul dejun, vreo doisprezece oameni plecară prin beznă, însoțiți de doi infanteriști înarmați cu muschete.

Pe la amiază, după distribuirea porțiilor foarte diluate de grog, surescitarea celor rămași devenise aproape palpabilă. Crozier învoi alți șase oameni care își terminaseră lucrul și îl trimise pe locotenentul Hodgson cu ei.

După-amiază, Crozier observă de la pupă strălucirea torțelor chiar lângă aisbergul cel mare dintre cele două nave. Tot nu începuse vântul. Tot nu apăruseră stelele.

Pe la vremea cinei, cei care mai rămăseseră pe *Terror* deveniseră agitați ca niște copii în Ajunul Crăciunului. Își terminară masa în timp record, deoarece ziua aceasta fusese decretată zi „fără făină", meniul a constat doar dintr-o bucățică de Bietul John, niște legume din conservele lui Goldner și două degete de bere slabă, iar Crozier n-a avut inimă să-i mai țină la bord până când terminau de mâncat și ofițerii. De fapt, gradații erau la fel de nerăbdători ca marinarii să ajungă cât mai repede la carnaval. Până și James Thompson, inginerul, care rareori manifesta vreun interes pentru altceva în afară de instalațiile din cală și care slăbise atât de mult în ultima vreme, că semăna acum cu un schelet ambulant, urcase deja pe puntea inferioară, îmbrăcat ca pentru afară, gata de plecare.

Așa că, pe la 7.00 p.m., Crozier își puse pe el toate rândurile de haine groase din cufăr, făcu o ultimă inspecție a oamenilor de cart – secundul Hornby rămase la comandă, urmând a fi înlocuit înainte de miezul nopții de tânărul Irving, care se va întoarce atunci de la petrecere împreună cu trei marinari, pentru ca și Hornby să meargă la bal cu oamenii lui – și apoi coborî pe rampa din gheață și porni în pas vioi spre *Erebus* prin gerul de –62°C. Cei treizeci și doi de oameni mergeau în formație dezordonată, iar Crozier se pomeni alături de locotenentul Irving, navigatorul Blanky și câțiva subofițeri.

Blanky se mișca mai încet, sprijinindu-se într-o cârjă cu perniță moale la reazemul de la subsuoară. Încă nu învățase să meargă cum trebuie pe înlocuitorul din

lemn și piele al călcâiului smuls de creatură în noaptea aceea de pomină, dar părea foarte binedispus.

– O seară bună vă urez, domnule căpitan, i se adresă el lui Crozier. Nu vreau să vă încetinesc, domnule. Fiți pe pace, colegii mei vor avea grijă să ajung la petrecere întreg și nevătămat. Uitați-i chiar aici, Grasu' Wilson și Kenley și Billy Gibson.

– Dar mie mi se pare că mergi destul de repede, domnule Blanky, îi zise Crozier.

Observă că nicio adiere nu mișcă flăcările torțelor înfipte în fiecare al cincilea stei artificial, construit din blocuri de gheață. Poteca era bătătorită bine, iar drumul era ușor. Aisbergul uriaș, aflat la vreo opt sute de metri mai în față, părea luminat din interior de torțele care ardeau în partea dinspre *Erebus,* semănând cu un neobișnuit turn de asediu care strălucea puternic în noapte. Crozier își aduse aminte de vremurile când, copil fiind, obișnuia să meargă la bâlciurile regionale din Irlanda. Aerul de acum, deși cu mult mai rece decât nopțile verilor irlandeze, fremăta de aceeași emoție. Aruncă o privire în urmă ca să se asigure că soldatul Hammond, soldatul Daly și sergentul Tozer veneau în urma lor cu armele pe umăr și fără mănușile exterioare.

– Bizar cât de mult i-a entuziasmat Carnavalul ăsta pe oameni, nu vi se pare, domnule căpitan? remarcă domnul Blanky.

Crozier scoase un mârâit iritat. În după-amiaza aceea își terminase ultima porție de whisky. Privea cu groază nemăsurată la zilele și nopțile ce vor urma.

În ciuda șontâcăitului în cârjă, Blanky și tovarășii lui mergeau prea repede, iar Crozier îi lăsă s-o ia înainte. Îl atinse pe braț pe Irving, iar tânărul rămase în urmă din rândul lui alături de locotenentul Little, doctorii Peddie și McDonald, marangozul Honey și alți membri ai echipajului de pe *Terror*.

– John, începu căpitanul după ce fu sigur că nu-i mai poate auzi nimeni – nici ofițerii din față, dar nici infanteriștii care asigurau ariergarda convoiului. Mai știi ceva de Lady Silence?

– Nu, domnule căpitan. Eu însumi am verificat magazia din cală acum o oră, dar deja ieșise pe ușa ei din dos.

După ce, în luna decembrie, aflase de la Irving despre excursiile insolite ale musafirei lor, primul impuls al căpitanului fusese să-i distrugă tunelul, să sigileze și să consolideze prora navei și să alunge vrăjitoarea aia eschimosă pe ghețuri o dată pentru totdeauna.

Însă nu o făcuse. În schimb, îi ordonase locotenentului Irving să desemneze trei oameni care să o păzească pe Lady Silence ori de câte ori era posibil, iar tânărului îi ceruse să o urmărească din nou pe gheață, dacă i se va oferi ocazia. Până în seara aceasta, femeia nu mai folosise ușița improvizată din spatele magaziei, deși Irving petrecuse multe ceasuri așteptând-o în labirintul de ghețuri de dincolo de prora vasului. De parcă Silence l-ar fi văzut pe Irving în timpul incredibilei întâlniri cu creatura, de parcă ar fi *vrut* ca el s-o vadă și să o audă. Iar asta fusese îndeajuns. Acum părea că

subzistă doar din rațiile infime de pe navă și că folosește magazia doar pentru somn.

Motivul pentru care Crozier nu o alungase pe loc era unul simplu: la bord începuse procesul lent și chinuitor al morții prin înfometare. Nu mai aveau suficiente provizii ca să treacă cu bine nici măcar de primăvară, darămite să reziste încă un an. Iar dacă Lady Silence cunoștea o metodă prin care să *facă rost* de hrană proaspătă în miezul iernii – probabil că prindea foci întinzându-le curse, poate chiar morse –, metoda aceasta a supraviețuirii trebuia să fie învățată de oamenii lui. Printre cei o sută și ceva de supraviețuitori de pe cele două nave nu exista niciun vânător serios ori pescar la copcă.

Crozier nu crezuse decât pe jumătate ce-i relatase un stânjenit și excesiv de autocritic locotenent Irving despre ceva care semăna cu creatura dintre ghețuri și care făcuse un fel de muzică cu femeia și care îi adusese apoi hălci de carne în chip de ofrandă. Căpitanul pur și simplu nu era în stare să creadă că Silence reușise să dreseze un urs uriaș – dacă acea creatură era cu adevărat un urs – să-i aducă pește, foci sau morse, la fel cum un prepelicar din Anglia ar aduce în bot fazani pentru stăpânul lui. Cât despre muzica aia... ei, asta chiar că era absurd.

Dar femeia alesese exact ziua aceasta ca să dispară din nou.

– În cazul ăsta, spuse Crozier simțind cum îl ustură plămânii de la aerul rece, deși îl inspira prin fularul gros din lână, când ai să te întorci pentru cartul de la

miezul nopții, mai caut-o încă o dată în magazia din cală și dacă tot nu s-a întors... ce mama dracului e aia?

Tocmai ce trecuseră printre ultimul șir de creste și ieșiseră pe gheața netedă la mai puțin de patru sute de metri de *Erebus*. Ce-i fu dat să vadă acolo îl făcu pe Crozier să simtă cum îi cade falca sub fularul strâns și gulerele ridicate până la nivelul nasului.

Căpitanul presupusese că Al Doilea Mare Carnaval Venețian va avea loc chiar lângă navă, așa cum se întâmplase în cazul balului mascat al lui Hoppner și Parry, din 1824, care se desfășurase pe fâșia scurtă de gheață dintre *Hecla* și *Fury*. Dar cum *Erebus* avea prora mult ridicată, înfățișarea ei fiind mult prea sumbră și întunecată pe piedestalul din gheață murdară, oamenii organizaseră petrecerea la patru sute de metri depărtare, chiar în fața aisbergului uriaș.

– Dumnezeule mare! exclamă și locotenentul Irving.

Poate că *Erebus* era urâtă și tristă ca o navă dezafectată, dar pe suprafața circulară de gheață fuseseră ridicate alte tachelaje – veritabil orășel de pânze colorate și străluciri de torțe, uluindu-l peste măsură pe Crozier.

Gabierii avuseseră ceva de lucru. Unii se urcaseră până în vârful aisbergului– douăzeci de metri – și montaseră scripeți cu care să ridice și să asambleze atâtea otgoane și pânze și bușteni cât le-ar fi trebuit să echipeze un cuirasat cu trei catarge.

Un păienjeniș din sute de funii acoperite cu chiciură coborau dinspre aisberg spre *Erebus*, susținând pereții din pânză vopsită, unii înalți de zece metri, poate chiar mai mult, care erau fixați în partea de jos

cu țăruși bătuți în suprafața de gheață și în seracuri și erau întinși cu vergi fixate pe verticală și cu greutăți care mergeau în diagonală spre ghețarul cel uriaș.

Crozier se apropie, tot nevenindu-i să creadă ce avea în fața ochilor. În scurtă vreme, dacă va mai continua să clipească, gheața din gene îi va lipi pleoapele. Dar nu se putea opri.

Era ca și cum o serie de corturi gigantice și foarte colorate fuseseră ridicate pe gheață. Numai că aceste corturi nu aveau acoperișuri. Pereții lor înalți și drepți, luminați și pe dinăuntru, și pe dinafară de zeci de torțe, mergeau într-o linie șerpuită de pe suprafața întinsă de gheață spre pădurea de seracuri. Apartamentele acelea colorate fuseseră ridicate peste noapte pe marea de gheață. Fiecare cameră era situată într-un anume unghi față de cea imediat următoare.

Prima dintre acestea se deschidea spre est. Pereții ei din pânză fuseseră vopsiți într-un albastru bogat, strălucitor – azurul cerului nevăzut de atât de multe luni –, iar Crozier simți cum i se pune un nod în gât. Flăcările din torțele și căldările din afara lor făceau albastrul acela să pulseze.

Crozier trecu pe lângă domnul Blanky și tovarășii lui care se opriseră cu gurile căscate de uimire.

– Iisuse, murmură navigatorul.

Căpitanul intră în spațiul delimitat de pereții albaștri și strălucitori.

Se trezi înconjurat de o droaie de personaje țopăind și dansând în veșminte ciudate și viu colorate – telali, târând în urmă-le fâșii din cârpe, ca niște cozi

de cometă; coşari înalţi în fracuri de culoarea morţii şi cu jobenuri murdare de funingine, executând mişcări vioaie din dansuri populare scoţiene; păsări exotice, cu ciocuri lungi şi aurii, păşind maiestuos pe picioare înalte; şeici din Arabia, cu turbane roşii şi papuci persani cu vârf ascuţit, alunecând pe gheţurile întunecate; piraţi cu măşti albastre, alergând după un unicorn săltăreţ; generali din armata lui Napoleon, cu măşti albe de cor antic, alăturându-se alaiului. O persoană îmbrăcată din cap şi până în picioare în ceva pufos şi verde – un duh al pădurii? – se apropie în fugă de Crozier şi îi ciripi în falset:

– Lada cu costume este la stânga dumneavoastră, domnule căpitan. Vă rugăm să vă alegeţi după pofta inimii.

Şi dispăru în freamătul mulţimii de oameni în costume care mai de care mai bizare.

Crozier îşi continuă drumul în labirintul acela cu încăperi colorate.

La dreapta sălii albastre, în unghi ascuţit cu aceasta, era o cameră lungă şi purpurie. Crozier observă uimit că nu era goală. Cei care se ocupaseră de organizarea acestui Carnaval aduseseră covoare, tapiserii, mese şi butoaie pe care le vopsiseră în exact aceleaşi nuanţe ca pereţii din pânză.

De la încăperea purpurie spre stânga, într-un unghi atât de bizar, încât Francis Crozier ar fi trebuit să-şi ghicească poziţia după stele – dacă ar fi fost stele pe cerul nopţii – începea o sală lungă şi verde, unde se îmbulzeau alţi petrecăreţi: păsări exotice, o prinţesă

cu cap prelung de cal și unii care păreau a fi niște insecte gigantice.

Căpitanul nu-și amintea să fi văzut vreunul dintre costumele acestea în cuferele lui Parry de pe *Fury* și *Hecla*, dar Fitzjames era sigur că Franklin adusese exact zdrențele acelea vechi.

Cea de-a patra sală era mobilată și luminată în portocaliu. Pe gheață fusese așternută o altă pânză, vopsită și pictată ca o tapiserie, în mijlocul căreia, pe o masă acoperită cu o țesătură tot portocalie, era un castron uriaș cu punci. Vreo treizeci de indivizi, costumați care mai de care mai excentric, se strânseseră în jurul lui, vârându-și colții ori ciocurile în băutura aromată.

Uluit peste măsură, Crozier își dădu seama că muzica puternică venea dintr-al cincilea segment al labirintului. După un alt cot la dreapta, ajunse într-o încăpere albă. De-a lungul pereților din pânză fuseseră înșirate cufere și scaune luate din popota ofițerilor. Iar un personaj fantastic învârtea manivela de mult uitatei flașnete, aduse aici din Sala cea Mare de pe *Terror*. Din discurile metalice se revărsau melodii de varieteu, care păreau mult mai sonore aici, pe gheață.

Petrecăreții ieșeau din cea de-a șasea sală, iar Crozier ocoli flașneta, făcu la stânga și intră într-o cameră violet.

Ochii de marinar ai căpitanului admirară tachelajul susținut de vergile așezate în diagonală, unindu-se deasupra cu împletiturile venite din celelalte săli, precum și otgoanele care mergeau din verga centrală până în vârful aisbergului. Era limpede că meseriașii

de pe *Erebus* și *Terror* care concepuseră și executaseră acest labirint cu șapte încăperi își defulaseră frustrările acumulate în ei în lungile luni de când erau prizonieri ai gheţurilor. Dar prea puţini marinari costumaţi zăboveau în camera aceasta, în care lumina părea ciudat de apăsătoare. Singurele obiecte de aici erau câteva cufere clădite într-un morman în centru și învelite cu bucăţi de pânză vopsită în violet. Păsările, piraţii și telalii intrau cu paharele în mână, priveau în jur și se retrăgeau degrabă.

Nicio rază de lumină nu venea din ultima încăpere, cea de după sala violet.

Crozier coti spre dreapta și se trezi într-o cameră cufundată aproape complet în beznă.

Dar, nu, nu era chiar așa. Și în exteriorul pereţilor vopsiţi în negru ardeau torţe, însă efectul lor aici era unul de ceaţă difuză plutind în atmosfera de abanos. Căpitanul se văzu nevoit să se oprească, pentru a permite ochilor săi să se adapteze, iar apoi făcu șocat câţiva paşi înapoi.

Gheaţa de jos dispăruse. Parcă umbla direct pe apele negre ale mării arctice.

În câteva secunde Crozier pricepu șmecheria. Marinarii luaseră funingine din cazan și din lăzile cu cărbuni și o împrăștiaseră peste gheaţa mării – metodă veche de topire a gheţurilor la sfârșitul primăverii ori în timpul verilor recalcitrante, doar că, după zilele lipsite de soare și după temperaturi de până la –73 de grade, nici vorbă de așa ceva. În schimb, din cauza funinginii și a prafului de cărbune, nu se mai

vedea podeaua de gheață a acestui ultim și teribil compartiment.

Crozier reuși să vadă că în încăperea neagră nu era decât o unică piesă de mobilier, dar își încleștă fălcile de furie când își dădu seama care este aceasta.

Pendula înaltă, din lemn de abanos, moștenită de Sir John Franklin de la bunicul lui, era așezată cu spatele la aisbergul care constituia peretele acestei camere întunecate de la capătul labirintului. Văzduhul răsuna de ticăitul grav al ceasului.

Iar deasupra lui, ieșind din peretele de gheață de parcă ar fi vrut să-și recapete libertatea, se vedea capul cu blană albă și colți de fildeș al unui monstru.

Nu, se contrazise din nou Crozier, nu al unui monstru. Oamenii montaseră pe aisberg capul unui urs alb. Botul fiarei era căscat larg. În ochii ei negri se reflecta puțina lumină care reușea să pătrundă prin pereții negri. Blana și colții ei erau cele mai strălucitoare lucruri din încăperea de abanos. Limba ei era de un roșu respingător. Sub capul acesta, pendula bătea ca o inimă.

Sufocându-se de o furie pe care nu o putea explica, Crozier ieși cu pași apăsați din încăperea neagră și se opri în sala cea albă strigând după un ofițer – oricare.

Un satir cu chip de mucava și un con priapic înălțându-se din brâul roșu se apropie în goană pe copite din metal fixate pe cizmele grele.

– Da, domnule căpitan?

– Scoate-ți nenorocita asta de mască!

– Am înţeles, să trăiţi, domnule căpitan, spuse satirul, ridicându-şi masca pe frunte şi dând la iveală chipul lui Thomas R. Farr, comandantul gabiei mari de pe *Terror*.

Chinezoaica cu sâni uriaşi de lângă el îşi scoase şi ea masca, descoperind obrajii bucălaţi ai lui John Diggle, bucătarul. Şobolanul uriaş de lângă Diggle se dovedi a fi locotenentul James Walter Fairholme de pe *Erebus*.

– Ce dracu' înseamnă asta? mugi Crozier.

Creaturi care mai de care mai fantastice se lipiră de pereţii albi la auzul furiei din vocea căpitanului.

– Care anume, domnule căpitan? îl întrebă locotenentul Fairholme.

– *Asta!* urlă şi mai tare Crozier ridicând mâinile spre pereţii albi, spre împletitura de otgoane, spre torţe... spre tot.

– Nu înseamnă nimic, domnule căpitan, îi răspunse domnul Farr. E un... Carnaval... atâta tot.

Până în clipa aceea Crozier fusese convins că Farr era un om de încredere, un om cu judecată şi un foarte bun comandant de gabie.

– Spune-mi, domnule Farr, ai dat o mână de ajutor aici?

– Da, domnule căpitan.

– Şi dumneata, domnule locotenent Fairholme, ai fost informat de intenţia oamenilor de a... de a expune... capul ăla de animal... într-o manieră atât de bizară?

– Da, domnule căpitan, răspunse Fairholme.

Pe chipul brăzdat de intemperii al locotenentului nu se citi niciun semn de spaimă în fața mâniei comandantului său.

– Cu mâna mea l-am împușcat. Aseară. De fapt am împușcat doi. O ursoaică și puiul ei destul de mare. O să-i frigem mai spre miezul nopții – să ne ospătăm cum se cuvine, domnule căpitan.

Crozier se uită țintă la cei din fața lui. Inima îi bubuia, creierii îi vâjâiau de furia aceea care – amestecată cu whisky-ul băut în timpul zilei și cu certitudinea că fusese ultima sticlă – îl împinsese de multe ori la gesturi violente pe uscat.

Trebuia să fie cu băgare de seamă.

– Domnule Diggle, se adresă el chinezoaicei cu bust generos, știi prea bine că ni s-a făcut rău de la ficatul de urs polar.

Gușile lui Diggle se hâțânară cu aceeași naturalețe ca și țâțele lui false din perne.

– O, sigur că da, domnu' căpitanu'. Ficații de urși albi au ceva rău în ei ce nu poate fi înlăturat prin frigere. Da' nu facem nici ficat, nici bojoci în seara asta, domnu' căpitanu', fiți pe pace. Numai carne proaspătă – sute de kile de fripturi perfecte, numai din carne proaspătă, domnule.

Locotenentul Fairholme interveni în discuție.

– Oamenii zic că-i un semn bun că am reușit să dăm peste urșii ăștia și am putut să-i omorâm, domnule căpitan. Abia așteaptă festinul de la miezul nopții.

– Pentru ce n-am fost înștiințat de prinderea urșilor? vru să știe Crozier.

Ofițerul, comandantul de gabie și bucătarul se priviră nedumeriți. Păsările și animalele și zânele din preajmă se priviră nedumerite.

– Azi-noapte am împușcat ursoaica și puiul, domnule căpitan, răspunse în cele din urmă Fairholme. Cred că astăzi, din cauza pregătirilor de Carnaval, nu a existat niciun schimb de mesaje între navele noastre. Îmi cer scuze pentru că nu v-am informat, domnule căpitan.

Crozier știa că Fitzjames era cel care dovedise neglijență în privința aceasta. Și mai știa că oamenii din jurul lui își dădeau și ei seama de asta.

– Foarte bine, zise el. Continuați.

Dar, când oamenii își puneau măștile la loc, le mai spuse:

– Și Dumnezeu să vă aibă în paza Lui dacă se întâmplă ceva cu ceasul lui Sir John.

– Da, să trăiți, rostiră toate măștile din jur.

Aruncând o ultimă privire, aproape înfricoșată, prin camera violet spre îngrozitoarea sală neagră – parcă nimic din cei cincizeci și unu de ani de frecvente accese melancolice ale lui Francis Crozier nu-l apăsase atât de mult ca atmosfera din acel compartiment de abanos – trecu din camera albă în cea portocalie, apoi în cea verde, în cea purpurie, în cea albastră și de acolo ieși pe gheața întunecată.

Și doar atunci când se află în afara labirintului din pânze vopsite, Crozier simți că poate respira în voie.

Măștile se ținură la distanță de fiorosul lor căpitan când acesta se îndreptă spre *Erebus* și spre silueta

întunecată, înfășurată într-o manta voluminoasă, care îl aștepta în capătul rampei din gheață.

Căpitanul Fitzjames era singur lângă parapetul navei. Își fuma pipa.

– Bună seara, domnule căpitan Crozier.

– Bună seara, domnule căpitan Fitzjames. Spune-mi, te rog, ai fost cumva în... în...

Crozier nu-și mai găsi cuvintele și dădu din mâini către orășelul zgomotos și colorat din pânză și torțele înfipte în ghețarii de lângă el.

– O, da, am fost, răspunse Fitzjames. Mi se pare că oamenii noștri au dat dovadă de o inventivitate ieșită din comun.

Crozier rămase fără replică.

– Însă întrebarea este, continuă Fitzjames, dacă eforturile lor sunt puse în slujba acestei expediții... sau a Diavolului.

Crozier încercă să deslușească privirea tânărului ofițer sub cozorocul caschetei. Nu-și putea da seama dacă Fitzjames glumea sau nu.

– Le-am atras atenția, mârâi Crozier, să nu irosească nicio picătură de ulei sau bucățică de cărbune pe Carnavalul ăsta blestemat. Și uite ce focuri au făcut!

– M-au asigurat, zise Fitzjames, că folosesc doar uleiul și cărbunele economisit în ultimele săptămâni când nu am încălzit deloc nava.

– Și a cui a fost ideea cu... labirintul ăla? vru să știe Crozier. Cu încăperile colorate? Cu camera aia neagră?

Fitzjames suflă fumul, scoase pipa din gură și chicoti înfundat.

– Toate ideile astea aparţin tânărului Richard Aylmore.

– Aylmore? repetă Crozier care îşi amintea numele, dar nu şi chipul omului. Stewardul de la popota ofiţerilor inferiori?

– Chiar el.

Crozier îşi aduse aminte de un omuleţ mititel, tăcut, cu ochi visători şi cufundaţi în orbite, cu pedanterie şi afectare în voce şi cu o mustăcioară neagră.

– De unde mama mă-sii i-a venit aşa ceva?

– Aylmore a trăit câţiva ani în Statele Unite. Abia în 1844 s-a întors acasă, în Anglia, şi s-a angajat în Serviciul pentru Descoperiri Geografice, îi explică Fitzjames. Susţine că, prin 1842, pe vremea când locuia în Boston, împreună cu vărul lui, ar fi citit acolo o poveste abracadabrantă în care era descris un bal mascat exact la fel ca acesta al nostru – tot cu camere colorate. Într-o publicaţie obscură care se numeşte *Graham's Magazine*, dacă îmi aduc bine aminte. Aylmore nu mai ştie exact despre ce anume era vorba în povestea cu pricina, dar ţine minte că era un bal mascat găzduit de un anume Prinţ Prospero[1]... şi mai zice că este sigur că tot asta era ordinea încăperilor din poveste, încheindu-se cu sala aceea oribilă de culoarea abanosului. Oamenilor le-a plăcut nespus de mult ideea lui.

---

[1] Referire la povestirea *Masca Morţii Roşii* de Edgar Allan Poe, publicată pentru prima oară în 1842, în revista *Graham's Magazine* (n. tr.).

Crozier clătină din cap.

– Francis, continuă Fitzjames, vreme de doi ani și o lună, sub comanda lui Sir John, *Erebus* a fost o navă unde alcoolul a fost interzis cu desăvârșire. Și totuși, eu am reușit să strecor la bord trei sticle de whisky bun pe care mi le-a dăruit tatăl meu. Mi-a mai rămas una. Aș fi onorat dacă ai accepta să o bem împreună în seara aceasta. Mai durează vreo trei ceasuri până vor începe să frigă carnea de urs. Încă de ieri am permis domnului Wall, bucătarul nostru, și domnului Diggle, de pe nava ta, să instaleze pe gheață două din plitele de pe baleniere pe care să încălzească legumele din conserve și să monteze un grătar mare pe care să frigă fripturile de urs în ceea ce ei numesc Camera Albă. Va fi prima noastră masă cu carne proaspătă după trei luni. Până atunci însă, vrei să-mi fii oaspete în fosta cabină a lui Sir John?

Crozier dădu iarăși din cap și îl urmă pe Fitzjames la bord.

25

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
31 decembrie 1847 – 1 ianuarie 1848

Crozier și Fitzjames coborâră de pe *Erebus* cu puțină vreme înainte de miezul nopții. În Cabina cea Mare fusese un frig cumplit, dar gerul nopții le atacă cu vrăjmășie trupurile și simțurile. În ultimele două ceasuri începuse și vântul, iar flăcările torțelor, precum și cele din căldările urcate pe trepiede din lemn – Fitzjames sugerase, și după prima oră de whisky Crozier fusese de acord, să mai trimită niște saci cu cărbuni ca să alimenteze flăcările pentru ca petrecăreții de afară să nu înghețe – se unduiau și trosneau în cele minus șaptezeci și trei de grade ale nopții dintre anii înghețați.

N-au vorbit prea mult cei doi căpitani, căci fiecare era adâncit în propria-i melancolie. În plus, au fost întrerupți de vreo zece ori. Locotenentul Irving a venit să raporteze că ducea schimbul de cart înapoi

pe *Erebus*; locotenentul Hodgson a venit să raporteze că schimbul lui ajunsese la Carnaval; alți ofițeri, în costume care mai de care mai ridicole, au venit să raporteze că petrecerea se desfășura fără incidente; diferiți ofițeri de pe *Erebus* au venit să raporteze că ieșeau din cart ori că intrau în cart; domnul Gregory, inginerul, a venit să raporteze că ar putea folosi câțiva saci cu cărbuni pentru întreținerea flăcărilor din căldări de vreme ce tot nu mai aveau suficient combustibil pentru motoarele cu abur; domnul Murray, bătrânul velar – costumat ca un cioclu, cu un craniu sub jobenul lui înalt, craniu nu tocmai diferit de chipul său uscat – le-a cerut scuze de deranj și a cerut permisiune să folosească din trincii de rezervă pentru a confecționa un paravan împotriva vântului.

Cei doi căpitani au luat la cunoștință și au transmis ordine și admonestări, dar fără să iasă cu totul din visarea lor provocată de whisky.

La un moment dat, între ora unsprezece și miezul nopții, cei doi căpitani s-au încotoșmănat iar cu hainele de exterior, au urcat pe punte și au ieșit pe gheață. Asta s-a întâmplat imediat după ce Thomas Jopson și Edmund Hoar, stewardul lui Crozier și cel al lui Fitzjames, au coborât în Cabina cea Mare împreună cu locotenenții Le Vesconte și Little – toți patru în costume bizare care crăpau la cusături peste hainele lor groase – ca să îi anunțe pe domnii căpitani că friptura de urs fusese pusă pe grătar, că cele mai bune porții fuseseră puse deoparte pentru domniile lor și sunt domnii căpitani buni să coboare acum la ospăț?

Crozier își dădu seama că este foarte beat. Era obișnuit să nu arate asta, iar oamenii se obișnuiseră să-l vadă stăpân pe situație, chiar dacă mirosea a whisky; însă nu dormise de mai multe nopți, iar astăzi, când a ieșit în gerul aprig și a făcut drumul lung spre locul unde se aflau labirintul din pânze colorate, aisbergul luminos și oamenii în costume ciudate, căpitanul *simțise* cum whisky-ul îi dogorește în stomac și în minte.

Grătarul cel mare fusese instalat în sala albă. Cei doi căpitani traversară celelalte încăperi fără să vorbească, fie între ei, fie cu vreuna din zecile de arătări costumate care se vânzoleau pe acolo. Intrară în camera albastră, apoi trecură prin camera purpurie și prin cea verde, apoi prin cea portocalie și ajunseră în sala albă.

Lui Crozier îi era clar că și majoritatea oamenilor erau beți. Dar cum? Își păstraseră porțiile zilnice de grog? Ascunseseră berea slabă ce li se servea la cină? Știa că nu spărseseră Cămara cu Băuturi de pe *Terror*, deoarece îl trimisese pe locotenentul Little să verifice lacătul și de dimineață, și la amiază. Iar pe *Erebus* nu se găsise niciodată niciun strop de băutură mulțumită lui Sir John Franklin.

Dar oamenii făcuseră cumva rost de alcool. Cei patruzeci și mai bine de ani petrecuți pe mare îl învățaseră pe Crozier că ingeniozitatea marinarului britanic nu cunoștea limite – mai ales atunci când era vorba de alcool.

Domnul Diggle și domnul Wall frigeau hălci uriașe de carne de urs. Farfuriile aburinde erau împărțite

oamenilor așezați la coadă de locotenentul Le Vesconte – teribil de vesel, etalându-și în zâmbet dintele nou din aur – și de alți ofițeri și stewarzi de pe ambele nave. Aroma fripturilor era incredibilă, iar Crozier se trezi că salivează în ciuda promisiunilor solemne că nu se va bucura de acest festin.

Oamenii de la coadă făcură loc celor doi căpitani. Negustori ambulanți, popi papistași, curteni francezi, spiriduși de basm, bufoni și cerșetori pestriți, un cadavru învelit în lințoliu și doi legionari romani cu cape roșii și platoșe aurii se dădură la o parte și îi salutară.

Însuși domnul Diggle, ale cărui țâțe de chinezoaică planturoasă i se legănau acum în jurul taliei, tăie o felie zdravănă de friptură pentru Crozier și alta pentru căpitanul Fitzjames. Le Vesconte le oferi șervete din pânză albă și tacâmuri luate din popota ofițerilor. Locotenentul Fairholme le turnă bere.

– Domnilor căpitani, le explică ei, șmecheria e să beți ca o păsărică, vârând buzele direct în lichid, dacă nu vreți să vă înghețe pe marginea paharului.

Domnul Farr, comandantul gabiei mari, la care se rățoise mai devreme Crozier, trase pentru domnii căpitani două scaune albe în capul mesei albe. Domnul Blanky, împreună cu omologul său de pe *Erebus*, domnul Reid, Edward Little și încă vreo zece ofițeri se așezaseră deja la masă. Doctorii se îngrămădiseră la capătul celălalt.

Crozier își scoase mănușile exterioare, își flexă degetele înghețate îmbrăcate acum doar cu un strat

de lână și încercă friptura cu multă băgare de seamă, atent să nu-și atingă buzele cu furculița. Dumicatul de carne îi fripse limba. Și încercă să-și stăpânească hohotele homerice de râs – iată-l aici, în noaptea Anului Nou, la minus șaptezeci și mai bine de grade, văzându-și cristalele de gheață din propria respirație, cu fața cuibărită în multe rânduri de fulare și căciuli, și tocmai ce s-a fript la limbă.

Dar era cea mai bună friptură pe care o mâncase el vreodată. Iar asta îl surprinse. Cu multe luni în urmă, ultima dată când pusese gura pe carne proaspătă de urs, friptura i se păruse acră și urât mirositoare. Oamenii lui se îmbolnăviseră din cauza ficatului de urs și, foarte posibil, a altor organe pe care, în mod normal, le apreciau nespus. Atunci se hotărâse că se va mai găti carnea de urs polar numai dacă supraviețuirea lor ar fi depins de asta.

Și acum festinul acesta... festinul acesta grandios. De jur împrejurul lor în camera albă, precum și în camera portocalie și în cea violet, strânși în jurul cuferelor, meselor, butoaielor acoperite cu pânză colorată, oamenii înfulecau fericiți fripturile. Larma și sporovăiala lor se ridica deasupra vuietului flăcărilor de sub grătar și a pânzelor bătute de vântul care se întețise. Câțiva dintre cei din camera albă foloseau furculițe și cuțite – dar marea majoritate a marinarilor mâncau cu mâinile înmănușate. O sută și ceva de fiare ale sălbăticiei care se desfătau cu prada lor.

Cu cât Crozier mânca mai mult, cu atât devenea parcă mai hămesit. Fitzjames, Reid, Blanky, Farr, Little, Hodgson și ceilalți – chiar și Jopson, stewardul lui, așezat la o altă masă împreună cu restul stewarzilor – păreau a hăpăi cu aceeași poftă. Unul din ajutoarele domnului Diggle, costumat ca un copilaș de chinezoi, începu să le împartă legume dintr-o tigaie încălzită pe o plită de fier luată de pe una din baleniere. Însă, oricât de fierbinți ar fi fost legumele acelea din conservă, păreau fade în comparație cu friptura de urs. Numai calitatea lui de comandant al expediției îl împiedică pe Crozier să-și croiască drum cu pumnii printre ceilalți care așteptau la rând și să ceară o altă porție. Până și expresia de pe chipul lui Fitzjames era oricum, numai buimacă nu; tânărul căpitan părea că va începe să plângă de atâta fericire.

Și, pe neașteptate, tocmai când își terminaseră fripturile și își beau berea înainte să înghețe în pahare, un rege persan aflat lângă intrarea în camera violet începu să învârtă manivela mașinăriei de făcut muzică.

Iar aplauzele – tunete înăbușite ale mănușilor groase – izbucniră la auzul primelor zăngăneli metalice. Cei înzestrați cu ureche muzicală se plânseseră în repetate rânduri de calitatea sunetelor scoase de flașneta lor – foarte asemănătoare cu cele ale unei asemenea mașinării care cântă în ploaie la colțul străzii –, dar linia aceasta melodică era inconfundabilă. Ca la un semn, zecile de oameni săriră în picioare și

începură să cânte. Aburii respirației dansau în lumina torțelor. Până și Crozier zâmbi ca un idiot când auzi prea bine cunoscutele cuvinte ale primei strofe[1] răsunând puternic în noaptea înghețată.

Când la porunca cerurilor Britania
Se ridică din azurul valurilor
Acesta fu pământul ei,
Iar îngerii păzitori cântară-i cântecul;

Crozier și Fitzjames se ridicară și ei și se alăturară corului de răcnete care cântau refrenul.

Biruie, Britania!
Biruie talazurile, Britania;
În veci britonii nu vor fi robi!

La a doua strofă, oamenii porniră în alai prin șase din cele șapte încăperi colorate, conduși de vocea limpede de tenor a tânărului Hodgson.

Neamurile mai puțin binecuvântate
Vor cădea pradă tiranilor;
Iar tu, măreață și liberă, tu vei fi
Spaima și invidia tuturor.

---

[1] *Rule, Britannia* – cântec patriotic, compus în 1740 de Thomas Arne, pe versurile lui James Thomson – asociat mai ales cu Marina Regală (n. tr.).

Vag conştient de zarva izbucnită două camere mai departe, Crozier îşi dădu capul pe spate şi, înfierbântat de whisky şi friptura de urs, urlă laolaltă cu oamenii săi:

Biruie, Britania!
Britania, biruie talazurile;
În veci, în veci *britonii nu vor fi robi!*

Oamenii cântau în primele încăperi ale labirintului colorat, dar acum de acolo se auzeau şi hohote nebune de râs. Zarva se amplifică. Maşinăria cânta tare. Dar oamenii cântau şi mai tare. Când văzu procesiunea care pătrunse în sala albă, lui Crozier îi îngheţară pe buze versurile celei de-a treia strofe.

Şi mai măreaţă te înalţi, şi mai teribilă,
Cu fiecare lovitură dinafară;
Căci tunetul ce despică cerul întăreşte
Rădăcinile stejarului tău.

În fruntea alaiului era cineva în costum de amiral. Însă epoleţii erau atât de laţi încât atârnau vreo douăzeci de centimetri de pe umerii individului. Era şi foarte gras. Nasturii aurii de la uniforma demodată stăteau descheiaţi. Şi nu avea cap. De fapt, avea unul din mucava pe care şi-l ducea sub braţul stâng. Sub dreptul ţinea pălăria de amiral cu pană mucegăită.

Crozier se opri din cântat. Ceilalţi cântară mai departe.

Biruie, Britania!
Biruie talazurile, Britania!
În veci, în veci, în veci *britonii nu vor fi robi!*

În spatele amiralului fără cap – întruchipându-l, evident, pe răposatul Sir John Franklin, deși nu Sir John fusese decapitat în ziua aceea la foișorul de pe ghețuri – venea, cu pași mari și legănați, un monstru înalt cam de trei sau patru metri.

Avea trupul și blana, și labele, și ghearele, și capul triunghiular, și ochii negri ai unui urs alb, dar mergea ridicat pe picioarele dindărăt și era de două ori mai înalt decât un urs obișnuit. Mișcările îi erau țepene, foarte nesigure. Ochii mici și răi se holbau la fiecare om întâlnit în drum. Labele din față – atârnând ca două funii de clopote – erau mai mari decât un cap de om.

– Ăla de jos e uriașul vostru, Manson, îi strigă râzând lui Crozier secundul de pe *Erebus,* Charles Frederick Des Voeux. Și îl ține pe umeri pe ajutorul ăla mic de ștemuitor – Hickey? Toată noaptea au cusut la costumul ăsta.

Tiranii trufași nu te-or supune;
Încearcă ei cât vor să te doboare
Flacăra ta va arde și mai tare
Spre jalea lor și gloria ta.

Zeci de oameni din camera albastră, verde și portocalie veneau în urma ursului, trecând prin cea albă și intrând în încăperea violet. Crozier înlemnise

lângă masa de banchet. În cele din urmă, se scutură din șoc și se întoarse spre Fitzjames.

– Îți jur că n-am știut de povestea asta, Francis, i-o luă înainte tânărul căpitan cu buzele albite din cauza tulburării profunde.

Acum petrecăreții se scurgeau din sala albă, urmând și ei, prin obscuritatea relativă din încăperea violet, alaiul condus de ursul acela biped, extrem de înalt, cu mers legănat și nesigur. Urlete de bețivi răsunau de jur împrejurul lui Crozier.

BIRUIE, BRITANIA!
BIRUIE TALAZURILE, BRITANIA!
ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI *BRITONII*
NU VOR FI ROBI!

Crozier porni după ei spre încăperea violet, cu Fitzjames pe urmele lui. Niciodată în toți anii lui de comandă căpitanul de pe HMS *Terror* nu se mai simțise astfel; știa că trebuie să pună capăt acestei bătăi de joc – niciun regulament din lume nu putea tolera o asemenea satiră în care moartea fostului comandant al expediției să fie luată în râs. Dar era conștient că ajunseseră într-un punct în care, dacă-i va opri din cântat, dacă le va ordona lui Manson și Hickey să-și dea jos costumul acela nerușinat, dacă le va ordona *tuturor* să-și dea jos costumele acelea ridicole și să se întoarcă la bordul navelor lor ar fi avut tot atâtea șanse de reușită câte are o furnică sub talpa unui elefant.

ALE TALE-S CÂMPURILE CU ROADE,
ALE TALE ORAŞELE ÎNFLORITOARE;
ALE TALE-S PĂMÂNTURILE CUCERITE
ŞI TOATE ŢĂRMURILE ALE TALE-SI

Amiralul fără cap, ursul şi alaiul de o sută de oameni costumaţi nu se oprirră în încăperea violet. Când Crozier ajunse acolo îi văzu pe Manson, Hickey şi gloata de cântăreţi oprindu-se în pragul sălii de abanos. Vântul se înteţise acum, suflând cu putere în flăcările torţelor, în pereţii din pânză ai labirintului.

Crozier abia se putu stăpâni să nu le strige „Nu!". Ridiculizarea figurii lui Sir John şi personificarea monstrului-urs reprezentau nişte blasfemii, sigur că da, dar cu atât mai inimaginabil de abjecte ar fi fost ele în atmosfera apăsătoare din încăperea neagră în care se aflau pendula şi capul de urs. Bine că spectacolul acesta penibil avea să se sfârşească în curând, indiferent care ar fi fost deznodământul gândit de organizatorii lui. Şi atunci se va încheia şi acest nechibzuit Carnaval Veneţian. Nu va interveni şi va lăsa cântecul să se stingă de la sine, pantomima penibilă să se încheie în uralele bete ale camarazilor; apoi le va ordona să-şi scoată costumele acelea imposibile şi să se ducă la culcare. Iar câţiva vor da jos parâmele şi pânzele – imediat, chiar în noaptea aceasta – indiferent dacă asta ar fi însemnat să se aleagă cu degerături serioase sau nu. Mai târziu se va ocupa personal de Hickey, Manson şi Aylmore, neuitându-i pe ofiţerii care îngăduiseră o asemenea mascaradă nerușinată.

În ovațiile tuturor, ursul și amiralul fără cap intrară în încăperea de abanos.

Pendula neagră a lui Sir John începu să bată miezul nopții.

Personajele în costume bizare din spatele convoiului începură să se împingă, nerăbdătoare să ajungă mai repede în sala de abanos unde era toată distracția. În același timp însă, telalii, șobolanii, unicornii, gunoierii, pirații cu un singur picior, prinții arabi și prințesele egiptene, gladiatorii, zânele, elfii, precum și toate celelalte creaturi din față opuneau rezistență, împingându-se înapoi, nemaifiind atât de convinse că își doresc să treacă pragul și să se afle în bezna aceea cu pardoseală din funingine și pereți din pânze negre.

Crozier își făcu drum cu coatele prin hula produsă de gloata aceea nărăvașă cu atitudini contrare, hotărât să scurteze măcar ultimul act al acestei farse.

Nici nu intră bine, alăturându-se celor douăzeci, treizeci de oameni care se opriseră în prag – trebuia mai întâi să-și lase vederea să se adapteze la întunericul de acolo, simțind, totodată, că se prăbușește într-un abis negru – când simți cum îl izbește în față un suflu puternic de aer rece. Era ca și cum cineva deschisese o ușă în aisbergul înălțat deasupra lor. Chiar dacă petrecăreții dinăuntru continuau să cânte, veselia cea mare venea de la gloata nerăbdătoare aflată încă în încăperea violet.

BIRUIE, BRITANIA!
BIRUIE TALAZURILE, BRITANIA!
ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI , ÎN VECI, ÎN VECI
BRITONII NU VOR FI ROBI!

La început, Crozier abia reuși să distingă capul cel alb, fără de trup, ce părea a ieși din gheață deasupra ceasului din abanos – se auzi a șasea bătaie asurzitoare în spațiul întunecat – și mai văzu cum monstrul-urs se clătina amarnic, evident din cauză că Manson și Hickey nu-și puteau ține echilibrul pe gheața acoperită cu funingine, și văzu cum pânza neagră a pereților flutura sălbatic în rafalele de vânt.

Și apoi deslușì o *a doua* siluetă uriașă și albă. Ridicată tot pe picioarele din spate. Cufundată în întuneric mai departe de locul unde lucea stins costumul alb al lui Manson și Hickey. Dar mult mai mare. Și mai înaltă.

Când oamenii amuțiră, iar pendula bătu a opta oară, se auzi un urlet înfiorător:

IAR MUZELE, RECÂȘTIGÂNDU-ȘI LIBERTATEA,
PE FERICITUL ȚĂRM AL TĂU VOR REVENI;
PREASLĂVITĂ INSULĂ! BINECUVÂNTATĂ EȘTI TU
CU FRUMUSEȚE NEPERECHE ȘI INIMI VITEZE!

Și brusc oamenii din încăperea de abanos, dorind să iasă cât mai repede de acolo, începură să se împingă în cei care se buluceau să intre.

– Ce Dumnezeu! exclamă doctorul McDonald.

În lumina violet din prag, Crozier îi recunoscu pe cei patru medici, toți îmbrăcați în costume de arlechini, dar cu măștile coborâte de pe chipuri.

Cineva din camera de abanos scoase un strigăt de groază. Se auzi un al doilea urlet, cum Francis Rawdon Moira Crozier nu mai auzise niciodată în viața lui. Ceva mult mai potrivit într-o junglă deasă din Era Hyboriană[1] decât în Arctica secolului al nouăsprezecelea. Sunetul acela, atât de grav, atât de reverberat, atât de feroce îl făcu pe căpitanul de pe HMS *Terror* să simtă că își va da drumul în pantaloni chiar acolo, în fața oamenilor lui.

Cea mai mare dintre cele două arătări albe se repezi înainte.

Oamenii costumați zbierară, încercară să părăsească încăperea împingându-se în valul uriaș al celor care voiau să intre, apoi începură să fugă bezmetici într-o parte și într-alta, încurcându-se în pereții din pânză neagră, aproape invizibili în întuneric.

Crozier nu se mișcă din loc. Regreta amarnic că nu își luase pistolul. *Simți* cum arătarea trece pe lângă el. O simți cu *mintea*... o simți în *cap*. Și nările i se umplură brusc cu miros rău de sânge stătut, apoi cu duhoare de hoit.

Prinții și elfii și piratii își aruncau disperați costumele, agățându-se prin beznă de pereții din pânză, bâjbâind după cuțite pe sub rândurile de haine groase.

---

[1] Era Hyboriană – perioadă fictivă din mitologia artificială a romanelor lui Robert E. Howard (n. tr.).

Crozier auzi un plesnet umed când acele labe cât niște lespezi și acele gheare cât niște săbii loviră trupul cuiva. Se auzi un scrâșnet sinistru atunci când colți mai lungi decât baionetele se înfipseră în țeastă sau os. În celelalte încăperi oamenii mai cântau încă.

BIRUIE, BRITANIA!
BIRUIE TALAZURILE, BRITANIA!
ÎN VECI, ÎN VECI, ÎN VECI , ÎN VECI, ÎN VECI
BRITONII NU VOR FI ROBI!

Pendula de abanos își încheie bătăile. Era miezul nopții. Era anul 1848.

Înfricoșați, oamenii tăiară la nimereală pereții negri care-i țineau prizonieri în încăperea aceea infernală, iar fâșiile de pânză, luate de vânt, ajunseră imediat în focul din torțe și din căldări. Țâșniră flăcări înalte, aprinzând păienjenișul de otgoane.

Arătarea cea albă intră în camera violet. Cei de acolo zbierau și înjurau, sfâșiind la rândul lor pereții ca să poată ieși mai repede. Crozier se îmbrânci și el în haosul general. Acum ardeau puternic ambii pereți ai sălii de abanos. Alte urlete disperate. Un arlechin trecu în goană pe lângă el, aruncând flăcări din costum, din „peruca galeză" și din păr, aidoma unor serpentine galbene de carnaval.

Când Crozier reuși să iasă din gloata cu mișcări ca ale talazurilor din cântec, se aprinsese și compartimentul violet, iar creatura dintre ghețuri intrase deja în camera albă. Căpitanul auzi urletele zecilor de

oameni care încercau să fugă din fața arătării albe. Luase foc acum și admirabila împletitură de frânghii care ancorau de aisberg pânzele și vergile. Flăcările înalte mâzgăleau rune pe tabla neagră a cerului.

Luaseră foc și vergile fixate de-a lungul pereților negri, de-a lungul pereților violet, iar acum și cele de-a lungul pereților albi. Anii lungi de depozitare în locuri uscate scoseseră toată umiditatea din lemn, iar acum alimentau flăcările ca niște bucăți uriașe de iască.

Crozier renunță la speranța că ar mai putea ține în frâu situația și o luă la fugă împreună cu ceilalți. Trebuia să iasă din labirintul în flăcări.

Camera albă era toată un rug păgân. Flăcările țâșneau cu violență din pereți, din pânzele așternute pe gheață, din mesele și lăzile și scaunele drapate cu pânză albă, ba chiar și din grătarul domnului Diggle. În panica generală cineva dărâmase mașinăria de făcut muzică, iar dansul flăcărilor se reflecta în toate laturile și curbele meșteșugit lucrate în lemn și bronz.

Crozier îl văzu pe căpitanul Fitzjames încremenit în mijlocul camerei albe. Îl apucă de mânecă.

– Haide, James! Trebuie să *fugim* de aici!

Comandantul de pe HMS *Erebus* întoarse încet capul și își privi superiorul de parcă nu l-ar fi recunoscut. Din nou i se ivise pe chip zâmbetul acela absent și enervant.

Crozier îl pălmui.

– *Mișcă-te!*

Fără să țină cont de starea catatonică a lui Fitzjames, începu să-l tragă cu putere după el printre flăcările din

camera albă, prin cea de-a patra – mai portocalie acum din cauza flăcărilor decât a vopselei – intrând apoi în iadul din sala verde. Labirintul părea să nu se mai termine. Foști petrecăreți, costumați încă, zăceau ici și colo pe gheață – unii gemând și lovindu-se ca să stingă flăcările ce-i cuprinseseră, un om ars, în pielea goală – și camarazi de-ai lor se opreau, îi ajutau să se ridice și încercau să-i scoată de acolo. Marea de gheață era acoperită cu bucăți calcinate de costume și haine groase de iarnă. Multe dintre acestea ardeau ori erau pe punctul de a se aprinde.

– *Mișcă-te!* repetă Crozier, trăgându-l după el pe mai tânărul căpitan care dădea semne că începea să se trezească.

Se împiedică de un marinar care leșinase – Crozier îl recunoscu de îndată: tânărul George Chambers, de pe *Erebus*, în vârstă de douăzeci și unu de ani, unul dintre elevii din expediție și unul dintre toboșarii care dăduseră onorul în timpul ceremoniilor funerare pe care le organizaseră pe ghețuri. Căpitanul îi dădu drumul lui Fitzjames cât să îl poată ridica pe Chambers pe umăr, iar apoi îl înșfăcă din nou de mânecă și o luă la goană chiar în clipa când explodară flăcările din ambele părți.

Auzi un *șuierat* monstruos din spate.

Convins că, în toată nebunia aceea, creatura trecuse prin gheața impenetrabilă și-l ajunsese din urmă, Crozier se întoarse să o înfrunte doar cu un singur pumn înmănușat.

Aisbergul cel înalt trosnea și fumega acum din cauza căldurii. Bucăți imense se desprindeau din el și cădeau cu șuierat de șerpi veninoși în cazanul de flăcări ce, până nu de mult, fusese un labirint viu colorat. Căpitanul încremeni în fața acelei priveliști – nenumăratele fațete ale ghețarului în care se reflectau flăcările îl duse cu gândul la turnul unui castel de basm luminat feeric. În momentul acela își dădu seama că niciodată nu va mai vedea o asemenea minunăție.

– Francis, sâsâi căpitanul James Fitzjames. Trebuie să plecăm de aici.

Pereții camerei verzi se chirceau și ei, transformându-se în cenușă. Degetele – sau tentaculele – focului se întindeau cu voracitate spre cele două încăperi rămase.

Protejându-și fața cu mâna liberă, Crozier se repezi printre flăcări, mânându-i înaintea lui pe petrecăreții rămași în urmă.

Iar aceștia se împleticiră printre flăcările din camera purpurie și intrară în flăcările din camera albastră. Urletele vântului pornit din nord-vest se alăturaseră zbieretelor și răcnetelor și șuierăturilor, iar flăcările uriașe formaseră o barieră de foc la intrarea în labirint.

Acolo se opriseră vreo doisprezece oameni, unii încă purtând resturile gătelilor de Carnaval.

– *MIȘCAȚI-VĂ!* mugi Crozier cu voce de uragan.

Până și un gabier, aflat în vârful catargului principal, la șaizeci de metri de punte, i-ar fi putut auzi foarte clar ordinul, chiar și pe o mare cu vânt de opt

noduri și cu valuri de peste zece metri înălțime. Și s-ar fi executat. Se executară și petrecăreții aceștia, țopăind, săltând, zbierând și fugind printre flăcări, cu Crozier în urma lor, care-l ținea pe Chambers pe umărul drept și cu mâna stângă îl trăgea pe Fitzjames după el.

Odată ajuns afară, cu hainele fumegându-i ca un grătar încins, Crozier nu se opri din fugă, prinzând din urmă și depășind zecile de oameni care se împrăștiau înspăimântați în toate direcțiile. Căpitanul nu observă din primul moment creatura aflată în mijlocul mulțimii înnebunite de panică. Confuzia era absolută, chiar dacă flăcările aruncau lumini și umbre pe o rază de o sută cincizeci de metri de jur împrejur. În plus, era mult prea ocupat să-și cheme ofițerii și să caute o lespede de gheață pe care să așeze trupul lui George Chambers, care nu se trezise încă din leșin.

Deodată se auziră focuri de muschetă: *poc-poc-poc.*

Imposibil, incredibil, stupefiant: patru infanteriști trăgeau din genunchi în grupurile de oameni care alergau ca să-și scape viața. Când și când, câte o siluetă – tot în costumul acela jalnic și ridicol de Carnaval – se prăbușea pe gheață.

Dându-i drumul lui Fitzjames, Crozier se repezi la ei și intră în raza de tragere dând din mâini ca un descreierat. Pe lângă urechi îi vâjâiră plumbi de muschetă.

– ÎNCETAȚI FOCUL! FI-ȚI-AR OCHII AI DRACULUI, SERGENT TOZER, TE DEGRADEZ, SOLDAT, TE FAC ȘI TE ȘI SPÂNZUR DACĂ NU *ÎNCETEZI IMEDIAT FOCUL ĂSTA AFURISIT!*

Încă două detunături și focul se opri.

Infanteriștii săriră în poziție de drepți, iar sergentul Tozer zbieră ceva despre creatura care, văzuse el bine, se afla printre oameni. Toți o văzuseră. O luminaseră flăcările din spate. Ținea un camarad de-al lor în fălci.

Crozier nu-l luă în seamă. Urlând și încercând să grupeze marinarii în jurul lui, expediindu-i pe *Errebus* pe cei grav răniți sau arși, căpitanul își căută din ochi ofițerii – sau ofițerii lui Fitzjames – sau pe oricine i-ar putea transmite ordinele grupurilor de oameni înspăimântați care tot fugeau printre seracuri și peste creste, spre cumplita beznă a Arcticii.

Dacă nu reușea să-i aducă înapoi, oamenii aceia de bună seamă că vor muri înghețați în pustietățile albe. Sau vor muri devorați de creatură. Crozier hotărî că nimeni nu avea să parcurgă cei aproape doi kilometri înapoi la *Terror* până când nu se va fi încălzit cât de cât pe puntea inferioară a HMS *Erebus*.

Dar înainte de toate trebuia să-i calmeze cumva, să-i organizeze cumva ca să-i poată scoate pe răniți și pe morți din ruinele funestului Carnaval.

La început nu-i găsi decât pe secundul Couch și pe sublocotenentul Hodgson, ambii de pe *Erebus*, dar apoi se apropie de el și locotenentul Little, greu de recunoscut prin perdeaua de fum și aburi – gheața de suprafață începuse să se topească în jurul flăcărilor, trimițând valuri de ceață groasă peste marea albă și prin pădurea de seracuri. Little îl salută mai stângaci din cauză că avea brațul drept ars și raportă că este prezent la datorie.

Avându-l alături pe Little, lui Crozier i se păru mai ușor să recapete controlul asupra oamenilor și să-i ducă pe toți pe *Erebus* unde se va face apelul. Ordonă infanteriștilor să-și reîncarce armele și să se așeze în linie defensivă între grupul tot mai numeros de oameni zguduiți de lângă rampa ce ducea spre navă și infernul acela clocotitor.

– Dumnezeule mare, exclamă doctorul Harry D.S. Goodsir, care tocmai ce coborâse de pe *Erebus*. Ce *cald* e aici de la flăcări.

– Da, este, fu de acord Crozier simțind broboane de sudoare pe frunte și obraji, ba chiar și pe restul trupului.

Focul ridicase temperatura vreo șaptezeci de grade, până aproape de zero. Și se întrebă dacă nu cumva se va topi gheața, iar ei cu toții se vor îneca. Lui Goodsir îi ordonă pe un ton răstit:

– Du-te la locotenentul Hodgson și spune-i să înceapă să numere morții și răniții și să-ți raporteze. Găsește-i pe ceilalți doctori și organizați infirmeria în fosta cabină a lui Sir John – așa cum ați fost învățați s-o faceți în caz de bătălie navală. Nu vreau să ne rămână morții aici pe gheață – mai ales când creatura aia încă ne pândește de undeva din apropiere. Așa că pune câțiva marinari să-i ducă în forpic. Peste patruzeci de minute vii și îmi raportezi numărul pierderilor.

– Am înțeles, să trăiți, domnule căpitan, spuse Goodsir.

Doctorul se precipită spre locotenentul Hodgson și spre rampa de gheață de la HMS *Erebus*.

Pânzele și împletiturile de otgoane și costumele, și mesele, și lăzile și celelalte obiecte de mobilier din infernul care fusese un labirint cu șapte compartimente colorate au continuat să ardă pe tot parcursul acelei nopți și apoi în bezna dimineții ce i-a urmat.

26

GOODSIR

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
4 ianuarie 1848

Din jurnalul personal al doctorului Harry D.S. Goodsir:

Marți, 4 ianuarie 1848

Numai eu am mai rămas în viață.

Din toți Medicii Expediției numai eu am mai rămas. Toată lumea e de acord că am avut parte de un Noroc ieșit din comun pentru că doar Cinci Camarazi ne-au fost Răpiți de Oroarea și de Pârjolul din timpul Marelui Carnaval Venețian, dar Cruda Realitate că Trei din acești Cinci Morți au fost Colegii mei Medici este cel puțin Extraordinară.

Cei doi Doctori-Șefi, Doctorii Peddie și Stanley, au murit din cauza Arsurilor. Omologul meu de pe HMS Terror, *doctorul McDonald, a supraviețuit flăcărilor*

și Furiei Fiarei Turbate, doar ca să cadă victimă unui Glonț de Muschetă tras de unul dintre Infanteriști.

Celelalte două Victime au fost tot Ofițeri. Prim-locotenentului James Walter Fairholme de pe Erebus *i-a fost strivit pieptul în Camera de Abanos, probabil de către creatura care și-a făcut Apariția acolo. Și, cu toate că Trupul Lt. Fairholme a fost găsit Ars în ruinele acelui Detestabil Labirint din Pânză, examenul post-mortem pe care eu i l-am făcut a dovedit că a avut parte de o Moarte Instantanee atunci când Cutia Toracică i-a pulverizat Inima.*

Ultima victimă a Incendiului și a Prăpădului din Noaptea Anului Nou a fost secundul de pe Terror, *Frederick John Hornby, Eviscerat în Îngrădirea aceea din Pânză căreia oamenii îi ziceau Camera Albă. Trista ironie e că domnul Hornby fusese de Cart pe nava lui cea mai mare o parte a serii și apoi fusese schimbat de Locotenentul Irving cu mai puțin de o oră înainte de izbucnirea Violențelor.*

Căpitanul Crozier și Căpitanul Fitzjames au rămas astfel fără trei dintre cei Patru Medici ai Expediției, precum și fără Recomandările și Serviciile celor doi ofițeri.

În timpul Coșmarului aceluia au fost răniți alți optsprezece oameni – șase foarte grav. Mă bucur să pot spune că toți ce șase vor supraviețui – Domnul Blanky, Navigatorul de pe Terror*; Domnul Wilson, Ajutor de Marangoz de pe aceeași navă (pe care camarazii îl numesc cu afecțiune „Grasul Wilson"); Marinarul John Morfin, alături de care am călătorit spre Ținutul*

King William în urmă cu câteva luni; Domnul William Fowler, stewardul administratorului de pe Errebus*; Marinarul Thomas Work, tot de pe* Erebus*; și Domnul John Lane, nostromul de pe* Terror*. (Altă ironie este că Domnul Blanky, rănit de Aceeași Creatură doar cu o Lună în urmă, nu a fost ars în Incendiul de la Carnaval, ci a fost rănit din nou tot la piciorul drept – sfârtecat ori mușcat de Creatura Ghețurilor, crede el, deși spune că își croia drum prin Pânzele și Tachelajele în flăcări atunci când a fost atacat. De data aceasta m-am văzut obligat să-i amputez piciorul chiar de sub genunchi. Domnul Blanky este uimitor de Binedispus pentru un om care a avut atât de mult de suferit într-un Timp atât de Scurt.*

Ieri, Luni, toți cei care am Supraviețuit am asistat la aplicarea Pedepselor Corporale. Pentru mine a fost prima dată când a trebuit să urmăresc așa ceva și mă rog la Bunul Dumnezeu să fi fost și ultima.

Căpitanul Crozier – vizibil mistuit de o Furie Mai Presus de Cuvinte de la Incendiul din noaptea de Vineri – i-a strâns pe puntea inferioară a HMS Erebus *pe toți Supraviețuitorii de pe ambele nave ieri la ora 10.00 a.m. Infanteriștii Marinei Regale, înarmați cu muschete, s-au aliniat într-o parte. Au răpăit tobele.*

Domnul Richard Aylmore, stewardul de la popota ofițerilor inferiori de pe Erebus *și Domnul Cornelius Hickey, ajutorul de ștemuitor de pe* Terror*, împreună cu un Marinar de rând absolut Impresionant ca proporții, pe nume Magnus Manson, au fost aduși, cu capetele dezgolite și îmbrăcați doar în pantaloni și*

flanelele de corp, în fața Plitei Mari a navei, unde fusese pus pe verticală Grătarul de la un Chepeng. De acest Grătar au fost ei legați, unul câte unul, începând cu Domnul Aylmore.

Dar înainte de asta, au stat în fața lui – Aylmore și Manson cu capetele plecate, Hickey cu el ridicat și sfidător, ascultând cum Căpitanul Crozier citește acuzațiile.

Aylmore a fost condamnat la cincizeci de lovituri de bici pentru Insubordonare și Punerea în Pericol a navei. Pedeapsa ar fi fost mult mai puțin Severă dacă stewardul ar fi venit doar cu ideea corturilor colorate, Idee pe care recunoaște că a împrumutat-o dintr-o Revistă Americană de Povestiri Fantastice. Dar, pe lângă faptul că a fost Principalul Organizator al Marelui Carnaval Venețian, Aylmore făcuse Greșeala de a se fi costumat în Amiralul Cel Fără Cap – Extremă Necuviință, ținând seama de circumstanțele morții lui Sir John, care ar fi putut avea ca rezultat spânzurarea lui Aylmore. Cu toții auziserăm zvonuri despre Mărturia lui Aylmore care povestise celor doi căpitani cum Urlase, iar apoi Leșinase în Camera de Abanos atunci când Realizase că Monstrul dintre Ghețuri era acolo, în Beznă, printre petrecăreții mascați.

Manson ș Hickey au fost și ei condamnați la cincizeci de lovituri de bici fiecare pentru că au Confecționat și au Purtat Costumul din Piei de Urși Morți – încălcând prin aceasta toate ordinele anterioare date de Căpitanul Crozier cu privire la astfel de Fetișuri Păgâne.

Cu toții știam că alți cincizeci de oameni, poate chiar mai mulți, ajutaseră la Organizare, la Vopsirea Pânzelor și la Regizarea Marelui Carnaval, iar Crozier i-ar fi pedepsit cu Dragă Inimă pe toți. Putem spune că această Treime Jalnică, formată din Aylmore, Manson și Hickey, primea Pedeapsa cuvenită tuturor pentru lipsa lor de judecată.

Când tobele s-au oprit, iar cei Trei stăteau cu fața la Echipajele de pe cele două Nave, Căpitanul Crozier a început să vorbească. Sper să-mi amintesc vorbele sale întocmai:

– Acești oameni vor fi Biciuiți pentru că s-au făcut Vinovați de Încălcarea Regulamentului de Bord și pentru că au dat dovadă de un Comportament Imprudent, la care am luat cu toții parte. Inclusiv eu.

Toți cei Prezenți aici trebuie să știe și să țină minte că Responsabilitatea Supremă pentru nebunia care a revendicat Viețile celor Cinci Camarazi ai Noștri și Piciorul Altuia și care va lăsa Cicatrice adânci altor zeci îmi aparține Mie și numai Mie. Căpitanul este singur răspunzător pentru tot ce se petrece pe Nava lui. Conducătorul unei Expediții este de două ori mai răspunzător. Am dovedit o Neglijență Criminală nedând Atenție și neintervenind în niciun fel în punerea în aplicare a acestor planuri Nesăbuite și voi recunoaște acest fapt atunci când, în mod Inevitabil, voi fi judecat de Curtea Marțial... spun „în mod Inevitabil" pentru cazul în care *vom supraviețui* și vom scăpa dintre ghețurile care ne țin Prizonieri. Aceste lovituri de bici – ba

chiar mai multe – ar trebui să le primesc *eu* și chiar le *voi primi* atunci când superiorii mei îmi vor stabili Pedeapsa.

Atunci m-am uitat cu coada ochiului la Căpitanul Fitzjames. Cu siguranță că orice Culpă asumată de Căpitanul Crozier trebuia împărtășită de comandantul de pe Erebus, *deoarece el, iar nu Crozier, supraveghease aranjamentele pentru Carnaval. Chipul lui Fitzjames era palid și impasibil. Privirea îi rătăcea fără țintă. Părea cu gândurile duse aiurea.*

– Iar până va veni ziua în care voi da socoteală pentru Lipsa mea de Responsabilitate, *a încheiat Crozier*, vom trece la Pedepsirea Acestor Oameni, judecați conform legilor de către Ofițerii de pe HMS *Erebus* și HMS *Terror* și Găsiți Vinovați de Încălcarea Regulamentului de Bord, precum și de Crima de a fi Pus în Pericol viețile Camarazilor lor. Subofițer Johnson...

Thomas Johnson, solidul și Competentul nostrom de pe HMS Terror, *vechi Camarad al Căpitanului Crozier – alături de care servise cinci ani în ghețurile de la antipozi, tot la bordul navei* Terror – *a ieșit din rând și a cerut ca Aylmore să fie legat de Grătar.*

Apoi nostromul Johnson a deschis o casetă îmbrăcată în piele și cu încuietoare ornate din bronz. În mod absolut absurd, căptușeala dinăuntru era din Catifea Roșie. Iar pe această Căptușeală din Catifea Roșie ședea mânerul din piele înnegrită de prea multa folosință și cozile împăturite ale acestui Gârbaci pe care marinarii îl numeau „Pisică".

În vreme ce doi Marinari îl legau strâns pe Aylmore, Nostromul Johnson a luat Pisica și a încercat-o cu o Mișcare bruscă din Încheietura lui cea groasă. Nu era o Mișcare menită a face Impresie, ci o adevărată pregătire pentru Pedeapsa Înfiorătoare ce avea să urmeze. Cele nouă șfichiuri din piele – „cozile pisicii", despre care auzisem atât de multe Glume Marinărești – au scos plesnete extrem de sonore și terifiante. La capătul fiecărei cozi erau niște Noduri mici.

O parte din mine nu voia să creadă că tot ce văd este aievea. Pur și simplu Johnson nu ar fi avut loc să mânuiască biciul în spațiul acela strâmt al Punții Inferioare, înțesat de oameni care trăsneau a transpirație. Din copilărie cunosc expresia „nu-i Loc nici cât să Învârți Pisica", dar niciodată până acum nu am Înțeles ce înseamnă.

– Puneți în aplicare pedeapsa pentru Domnul Aylmore, *a ordonat Căpitanul Crozier.*

Tobele au răpăit de câteva ori și s-au oprit brusc.

Johnson s-a așezat în lateral față de Victima lui, s-a înfipt bine în picioare, ca un Boxer în Ring, a dat Pisica peste umăr și apoi a lovit cu o Mișcare Violentă, Iute dar Lină. Cozile înnodate au trecut la mai puțin de jumătate de metru de Marinarii aliniați în Primul Rând.

Sunt convins că nu voi Uita vreodată sunetul de Gârbaci care lovește Carne de Om.

Aylmore a zbierat – unii au comentat după aceea că Urletul lui a fost mai Inuman decât cele scoase de Creatură în Camera de Abanos.

Pe spinarea slabă și palidă a bietului om au apărut Instantaneu Dâre Stacojii, iar obrajii celor aflați în apropierea panoului de lemn – printre care mă număram și eu – au fost împroșcați cu stropi de Sânge.

– UNA, *a numărat Charles Frederick Des Voeux, care preluase îndatoririle de Prim Secund de pe* Erebus *după moartea din Decembrie a lui Robert Orme Sergeant.*

Secunzii aveau Obligația de a supraveghea asupra aplicării Corecte a pedepsei.

Când Johnson se pregătea să-i administreze a doua lovitură, Aylmore urlă iarăși, probabil anticipându-le pe următoarele Patruzeci și Nouă. Mărturisesc că mă cam luase ameteala... Trupurile acelea Nespălate înghesuite în Mine, Mirosul de Sânge, senzația de Sufocare în Spațiul strâmt și Întunecos și Rău Mirositor de pe Puntea Inferioară – toate acestea au contribuit la Sfârșeala pe care o simțeam. Cu siguranță că acesta era Iadul. Iar eu ajunsesem în el.

Stewardul ofițerilor inferiori a leșinat după a Noua Lovitură de Gârbaci. Căpitanul Crozier mi-a făcut semn să verific dacă cel flagelat mai respiră încă. Respira. În mod normal, după cum mi s-a explicat ulterior, un al Doilea Secund ar fi trebuit să arunce o Găleată cu Apă peste el ca să îl Trezească pentru a Simți din Plin următoarele Lovituri. Dar în dimineața aceea pe Puntea Inferioară a HMS Erebus *nu se găsea strop de Apă Lichidă. Doar înghețată. Păreau să fi înghețat până și picăturile de Sânge de pe spinarea lui Aylmore.*

Aylmore își pierduse cunoștința, dar Pedeapsa i s-a aplicat în continuare.

După cele Cincizeci de Lovituri, l-au dezlegat și l-au dus pe brațe în fosta cabină a lui Sir John de la pupă, care fusese transformată în Infirmerie imediat după Carnaval. Opt oameni zăceau acolo pe paturile lor de campanie, printre ei numărându-se și David Leys, în aceeași stare de apatie în care intrase încă de când cu atacul Creaturii asupra Domnului Blanky la începutul lunii Decembrie.

Am dat să mă duc după Aylmore, ca să mă îngrijesc de Sănătatea lui, dar Căpitanul Crozier m-a oprit și mi-a făcut semn să reintru în Formație. Evident, protocolul cerea ca toți membrii echipajului să asiste la aplicarea Tuturor Pedepselor, chiar dacă asta ar fi însemnat ca Aylmore să moară din cauza Hemoragiei până eu ajungeam să văd de el.

Următorul a fost Magnus Manson. Uriașul acesta îi întrecea cu Mult în Înălțime pe cei doi secunzi care l-au legat de Grătar. Nu am nici cea mai Mică Îndoială că, dacă Uriașul s-ar fi hotărât să opună Rezistență, Haosul și Măcelul care ar fi urmat ar fi semănat cu Prăpădul din Noaptea Anului Nou.

Dar nu s-a opus. Din câte mi-am putut da eu seama, Nostromul Johnson a aplicat Toate Loviturile cu aceeași forță și Asprime ca în cazul lui Aylmore – nici mai mult, nici mai puțin. Stropii de Sânge au zburat în toate părțile încă de la prima Atingere. Manson nu a strigat. A făcut ceva Infinit mai Rău. De la prima Lovitură de Bici, a început să plângă ca un

copil. A plâns în hohote întregul Timp. Dar la sfârșit a plecat pe Picioarele Lui, flancat de cei doi Marinari care l-au escortat până în Infirmerie. Și, la fel ca întotdeauna, Manson a mers gârbovit de umeri ca să nu dea cu capul de Grinzile de sus. Când a trecut pe lângă mine, am observat cum îi atârnă Fâșii de Carne Vie din rănile încrucișate de pe spate.

Hickey, cel mai slab dintre cei trei, nu a scos aproape niciun Sunet în timpul nesfârșitei Administrări a Pedepsei. Carnea de pe Spatele lui îngust s-a sfâșiat mult mai mult decât în cazul celorlalți doi, dar nu s-a văicărit deloc. Și nici nu a leșinat. Liliputanul ajutor de ștemuitor părea să-și fi fixat gândurile și Privirea-i Furibundă asupra unui lucru aflat dincolo de Grătarul de care era legat și dincolo de Puntea de Deasupra. Singura reacție la acele Înfiorătoare Lovituri de Bici a fost Gâfâitul lui anevoios.

Apoi a plecat spre Infirmeria provizorie fără să accepte ajutor din partea nimănui.

Căpitanul Crozier a anunțat că pedepsele au fost administrate corect și în concordanță cu Regulamentul de Bord și ne-a ordonat să Rupem Rândurile. Înainte de a mă duce spre pupă, am urcat repede pe punte ca să urmăresc plecarea camarazilor de pe Terror. *Au coborât rampa și au început lungul lor drum prin beznă spre nava care le era casă – trecând pe lângă locul pârjolit și parțial topit unde avusese loc Incendiul de la Carnaval. Convoiul era încheiat de Crozier și de primul lui ofițer, Locotenentul Little. Niciunul din cei patruzeci și ceva de oameni nu a scos vreo vorbă și au*

dispărut treptat din cercul de lumină al felinarelor de pe Erebus. *Opt oameni au rămas cu noi ca un fel de Gardă pentru Manson și Hickey pentru când aceștia doi vor fi în stare să se înapoieze pe* Terror.

După asta m-am grăbit să ajung la noua Infirmerie de la pupă ca să-mi văd de noile îndatoriri. În afară de Spălarea și Bandajarea rănilor – Pisica lăsase o Multitudine Dezgustătoare de crestături și tăieturi adânci pe spinările tuturor și, cred eu, toți vor rămâne cu Cicatrice Permanente – nu am prea avut ce altceva să fac. Manson nu mai plângea, iar atunci când Hickey i-a ordonat să înceteze cu Smiorcăitul, Manson s-a conformat de îndată. Hickey a răbdat în tăcere să-l Îngrijesc, apoi i-a poruncit lui Manson să se îmbrace și să iasă cu el din Infirmerie.

Cele mai mari suferințe le avea Aylmore, stewardul ofițerilor inferiori. După cum m-a informat tânărul Henry Lloyd, actualul meu asistent, din clipa în care și-a redobândit cunoștința, Aylmore a gemut și s-a văicărit fără oprire. La fel a făcut și atunci când l-am Spălat și Bandajat. A continuat să se jelească și a părut incapabil să meargă singur chiar și atunci când alți subofițeri – bătrânul John Bridges, Stewardul Ofițerilor Inferiori, Domnul Hoar, Stewardul Căpitanului, Domnul Bell, Maistrul Timonier și Samuel Brown, Ajutorul de Nostrom – au venit să-l ajute să se întoarcă în patul lui.

tribord, între cea care îi aparținuse lui William Fowler și a mea, și mi-am dat seama că voi asculta plânsetele lui Aylmore toată noaptea prin peretele subțire.

– Domnul Aylmore citește mult, *mi-a zis William Fowler de pe patul lui pliant din colțul Infirmeriei.*

Stewardul Administratorului avea Arsuri și Lovituri grave căpătate în Incendiul de la Carnaval, dar el nu se văitase nici măcar o singură dată de-a lungul celor patru zile în care l-am tot cusut și i-am îndepărtat bucăți mari de piele. Pentru că era rănit și ars și pe spate și pe abdomen, Fowler făcea tot posibilul să încerce să doarmă pe o parte, dar niciodată nu s-a plâns de starea lui nici lui Lloyd și nici mie.

– Oamenii care citesc mult au o fire mai sensibilă, *mi-a explicat el apoi.* Dacă bietul flăcău n-ar fi citit povestea aia tâmpită a americanului ăluia, n-ar fi avut de unde să-i vină ideea cu compartimentele colorate – idee care nouă tuturor ni s-a părut Excelentă la momentul respectiv – și nimic din toate astea nu s-ar fi întâmplat.

N-am știut ce să-i răspund.

– Vreau să zic că poate că treaba asta cu cititul e un fel de blestem, *a conchis Fowler.* Poate că-i mai bine ca omul să rămână doar cu capul lui.

– Amin.

Așa mi-a venit să-i răspund, nu știu pentru care motiv.

Acum, când așternt toate aceste întâmplări pe hârtie, mă aflu pe HMS Terror, *în fosta cabină a doctorului*

Peddie, deoarece Căpitanul Crozier mi-a ordonat să stau pe nava lui în fiecare săptămână de Marți și până Joi, iar Restul Zilelor să le petrec pe Erebus. *Lloyd se îngrijește de cei șase pacienți ai mei care se recuperează în infirmeria de pe* Erebus. *În schimb eu am fost Șocat și Necăjit când am descoperit că pe* Terror *oamenii grav bolnavi sunt încă o dată pe atâția.*

În cazul multora dintre ei, este vorba de Maladia pe care noi, Doctorii, o numim în primă fază Nostalgie și abia apoi Debilitate. Primele stadii severe ale acestei boli, pe lângă sângerarea gingiilor, Confuzie Mintală, stare de slăbiciune în Extremități, vânătăi pe toată suprafața corpului și Scaune cu Sânge, includ foarte adesea și un Dor Teribil de Casă. Din cauza acestei Nostalgii se înrăutățesc toate simptomele – stările de slăbiciune, confuzia, Judecata Tulbure, sângerările din Anus și Gingii, rănile care nu vor să se închidă – până când pacientul nu mai este în stare să muncească ori să stea în picioare.

Altă denumire pentru Nostalgie și Debilitate, una pe care toți Medicii se feresc să o rostească, este Scorbut.

Căpitanul Crozier s-a închis încă de ieri în Cabina lui Personală și este îngrozitor de bolnav. Noaptea îi aud gemetele înăbușite prin perete, căci cabina răposatului doctor Peddie se învecinează cu a lui la pupa tribord. Am senzația că își înfige dinții în ceva – probabil o Bucată de Piele – ca să nu i se audă gemetele acelea teribile. Din păcate eu am fost Binecuvântat (sau Blestemat) cu un Auz deosebit de fin.

Cu multă Discreție și cu foarte multă Fermitate, ieri Căpitanul a încredințat Nava și treburile Expediției Locotenentului Little – prin urmare dându-i acestuia Comanda, iar nu Căpitanului Fitzjames – și mi-a explicat că se luptă cu o revenire a Malariei.

Minciună.

Nu reacții la simptomele Malariei le aud eu prin perete – și voi continua să le aud până Vineri dimineață, când mă voi întoarce pe Erebus.

Din cauza slăbiciunii tatălui și unchiului meu, cunosc foarte bine acei Demoni cu care se luptă Căpitanul.

Căpitanul Crozier este un om căzut pradă viciului Băuturii. Și fie s-a epuizat Băutura de pe navă, fie s-a Hotărât să se lase pe perioada acestei Crize. Oricare ar fi motivul, omul acesta trece prin Chinurile Iadului și la fel de rău se va simți încă multe zile de acum înainte. S-ar putea să-și piardă judecata. Și în tot acest timp nava aceasta și întreaga Expediție au rămas fără Conducătorul lor Adevărat. Gemetele lui înăbușite pe o navă care se scufundă în Boală și Disperare sunt extrem de triste.

Mi-aș dori să-l pot ajuta cumva. Mi-aș dori să-i pot ajuta pe toți cei care suferă – pe zecile de victime ale rănilor, loviturilor, arsurilor, bolilor, malnutriției incipiente și ale disperării melancolice – de pe nava aceasta și de pe sora ei, ambele captive între ghețuri. Mi-aș dori să mă pot ajuta pe mine însumi, căci deja în organismul meu s-au instalat primele semne ale Nostalgiei și Debilității.

Din păcate nu pot face prea multe – din păcate niciun medic din acest an al Domnului nostru, 1848, nu ar putea face prea multe.

Dumnezeu să ne aibă în paza Lui.

27

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
11 ianuarie 1848

Nu vrea să se termine.

Durerea nu vrea să se termine. Greața nu vrea să se termine. Frigurile nu vor să se termine. Groaza nu vrea să se termine.

Crozier se zvârcolește sub păturile înghețate de pe patul lui îngust și își dorește să moară.

În timpul momentelor de luciditate, puține de altfel, Crozier regretă unicul gest rațional pe care l-a făcut înainte de a rămâne singur cu demonii lui; îi dăduse pistolul său locotenentului Little, fără nicio explicație, cerându-i doar să i-l înapoieze numai atunci când el, căpitanul, va urca pe punte complet echipat și i-l va cere.

Iar acum ar da orice să aibă arma aceea încărcată. Durerea aceasta este insuportabilă. *Gândurile* acestea sunt insuportabile.

Bunica din partea răposatului și neregretatului său tată, Memo Moira, fusese o paria, o persoană nepomenită de nimeni. În vârstă de optzeci și ceva de ani, pe când Crozier încă nu ajunsese la adolescență, Memo locuia la două sate depărtare – distanță imensă, de neparcurs pentru un copil –, iar rudele din partea mamei lui n-o includeau în evenimentele de familie și nici nu vorbeau despre ea.

Era o papistașă. Era o vrăjitoare.

De când împlinise zece ani, Crozier a început să se furișeze în satul ei, rugându-se de căruțași să îl ducă până acolo. Peste doar un an, începuse să meargă împreună cu bătrâna la biserica papistașă – bizară pentru el – de acolo. Dacă ar fi aflat, mama și mama mamei lui ar fi murit de supărare. Iar el ar fi fost renegat și exilat și disprețuit de prezbiterienii irlandezo-englezi din familia sa, la fel cum disprețuit a fost în toți anii aceștia de Conducerea Marinei și de Consiliul Arctic pentru simplul fapt că este irlandez. Și om de rând.

Memo Moira îl considerase special. Îi spusese că are al Doilea Văz.

Gândul acesta nu l-a înspăimântat pe tânărul Francis Rawdon Moira Crozier. Îi plăceau nespus întunecimea și misterul slujbei catolice – preotul cel înalt care merge țanțoș ca o cioară neagră și rostește cuvinte magice într-o limbă moartă, taina împărtășaniei, când morții sunt readuși la viață, iar credincioșii mănâncă din carnea Lui și devin una cu El, mirosul de tămâie și psalmodierile mistice. Odată, cam pe la doisprezece ani, cu puțină vreme înainte de a fugi de

acasă ca să se facă marinar, i-a spus lui Memo că vrea să se facă preot, iar bătrâna a izbucnit în hohote de râs sălbatice, răgușite, și i-a zis să-și scoată prostia aia din cap. „Un preot e la fel de obișnuit și nefolositor ca un bețivan irlandez. Mai bine folosește-ți harul, tinere Francis", l-a îndemnat ea atunci. „Folosește-ți al Doilea Văz care se moștenește în familia mea de zeci de generații. Te va ajuta să mergi în felurite locuri și să vezi lucruri pe care nu le-a văzut niciun om de pe pământul acesta nefericit.

Tânărul Francis nu credea în al Doilea Văz. Cam tot în vremea aceea și-a dat seama că nu crede nici în Dumnezeu. A plecat pe mare. Și a crezut în tot ce a văzut și a aflat acolo, iar unele din lucrurile acelea au fost cu adevărat stranii.

Crozier se înalță pe creste de durere ce se rostogolesc pe valuri de greață. Se trezește doar cât să vomite în găleata de lângă pat, pe care Jopson, stewardul lui, i-o golește la fiecare oră. Îl doare până în centrul centrului ființei sale, acolo unde i-a stat sufletul înainte de a pleca de la el pe o mare de whisky, cu multe decenii în urmă. În tot cursul acestor zile și nopți de transpirații reci pe așternuturi înghețate, nu se gândește decât că și-ar jertfi gradul, onorurile, mama, surorile, numele tatălui său și amintirea lui Memo Moira însăși pentru un singur pahar de whisky.

Și nava lui geme și ea în strânsoarea inexorabilă a gheții ce o va face fărâme în cele din urmă. Și Crozier geme și mai tare în strânsoarea inexorabilă a

propriilor demoni ce amenință să-l facă fărâme prin friguri, febră, durere, greață și regrete. Și ca să nu i se audă gemetele, mușcă tare dintr-o bucată dintr-o curea veche. Dar tot geme. Și gemetele tot i se aud.

Își închipuie totul. *Vede* totul.

Lady Jane Franklin se simte în elementul ei. Acum, la doi ani și jumătate de când nu mai are nicio veste de la cel care îi este soț, se simte în elementul ei. Neîmblânzita Lady Franklin. Lady Franklin, Văduva care a Refuzat să Fie Văduvă. Lady Franklin, Patroana și Sfânta Arcticii care i-a ucis soțul... Lady Franklin, cea care niciodată nu va accepta asta.

Crozier o vede atât de limpede de parcă ar avea cu adevărat al Doilea Văz. Niciodată nu a fost Lady Franklin mai frumoasă în hotărârea ei, în refuzul ei de a jeli, în motivarea ei care îi spune că Sir John trăiește și că expediția lui trebuie să fie găsită și salvată.

Au trecut mai mult de doi ani și jumătate. Marina Regală știe că Sir John a luat cu el provizii care să-i ajungă vreme de trei ani la rații întregi, dar și așa era de așteptat să apară din partea cealaltă a Alaskăi prin vara lui 1846, cu siguranță nu mai târziu de sfârșitul lunii august a anului 1847.

Lady Jane îi va fi intimidat pe membrii letargici ai Marinei și ai Parlamentului, punându-i deja la treabă. Crozier o vede cum scrie scrisori adresate Amiralității, scrisori adresate Consiliului Arctic, scrisori adresate prietenilor și foștilor ei curtezani din Parlament, scrisori adresate Reginei și, firește, scrisori zilnice adresate soțului ei cel mort, cu caligrafia ei perfectă, pragmatică.

Scrisori în care îi spune că știe că dragul ei este în viață și că abia așteaptă iminenta lor reunire. O vede cum spune asta întregii lumi. Cam pe acum îi va trimite soțului ei cel mort toate teancurile de scrisori scrise în cei doi ani și jumătate, i le va trimite cu primele nave de salvare... nave ale Marinei Regale, fără îndoială, dar foarte probabil și câteva nave particulare, pe care Lady Jane le-a plătit din ce a mai rămas din averea ei personală, ori din contribuțiile făcute de prieteni bogați și preocupați.

Revenindu-și din himere, Crozier zâmbește ușor și încearcă să se ridice în capul oaselor. Din cauza frigurilor se cutremură ca un catarg pe furtună. Vomită în găleata aproape plină. Cade la loc pe perna îmbibată de transpirație și cu miros de fiere și închide iar ochii, lăsându-se în voia valurilor acestui al Doilea Văz al său.

Pe cine ar trimite să salveze *Erebus* și *Terror*? Pe cine au trimis deja?

Crozier știe că Sir John Ross ar face tot posibilul să fie numit la conducerea unui asemenea convoi de salvare, dar vede și cum Lady Jane Franklin nu-l bagă în seamă pe bătrânul navigator – îl consideră o persoană vulgară – și îl va alege pe nepotul lui, James Clark Ross, alături de care Crozier a cutreierat mările din jurul Antarcticii.

Tânărul Ross îi promisese proaspetei sale soții că niciodată nu va mai pleca în vreo expediție, dar Crozier îl vede cum nu poate refuza cererea venită din partea lui Lady Franklin. Ross va decide să plece doar cu două nave. Crozier le vede cum ridică ancora

în vara viitoare, cea a anului 1848. Crozier vede cele două nave plutind la nord de Insula Baffin, apoi spre vest, prin Strâmtoarea Lancaster, pe unde trecuse Sir John cu *Terror* și *Erebus* în urmă cu trei ani – și aproape că deslușește numele de pe prorele celor două vase ale lui Ross –, dar și Sir James se va întâlni cu aceeași banchiză neîndurătoare dincolo de Canalul Prince Regent, poate chiar dincolo de Insula Devon, care a înrobit navele lui Crozier. Vara următoare însă, nu se vor dezgheța complet strâmtorile și canalele pe unde trecuseră ei spre sud îndrumați de navigatorii Blanky și Reid. Iar Sir James Ross nu va reuși să se apropie nici la trei sute de mile marine distanță de *Terror* și *Erebus*.

Crozier îi vede cum se înapoiază în Anglia la începutul friguroasei toamne a anului 1848.

Și plânge, și geme, și mușcă tare din bucata de piele veche. Își simte oasele înghețate. Își simte carnea în flăcări. Mii de furnici îi mișună pe și pe sub piele.

Al Doilea Văz îi arată că vor mai fi trimise și alte nave, alte expediții de salvare în acest an al Domnului nostru, 1848, cel mai probabil unele ridicând ancora cam în același timp, sau chiar mai devreme decât echipa de căutare a lui Ross. Marina Regală se pornește greu – suferă de păcatul trândăviei –, dar Crozier știe că, odată urnită, are tendința să-și exagereze absolut toate acțiunile. Excesul venit în urma întârzierilor interminabile este procedura standard în Marina pe care el o cunoaște de patru decenii.

În mintea-i bolnavă, Crozier vede cel puțin încă o altă expediție ridicând pânzele și îndreptându-se spre Golful Baffin în căutarea lui Franklin și a oamenilor lui. Și cel mai probabil o a treia escadră[1] trimisă în jurul Capului Horn, care, teoretic, ar fi trebuit să se întâlnească cu celelalte nave de căutare în apropiere de Strâmtoarea Bering și căutându-i în regiunile de vest ale Arcticii, de care *Erebus* și *Terror* nu se apropiaseră nici măcar la o mie de mile marine. Operațiunea aceasta de mare amploare urma să se deruleze pe tot parcursul anului 1849 și poate chiar mai mult în viitor.

Iar acum este doar începutul celei de-a doua săptămâni din 1848. Și Crozier nu este sigur că el și oamenii lui vor mai apuca vara.

Dar oare vor trimite și o expediție care să-i caute pe uscat? O echipă care să pornească din Canada de-a lungul Fluviului Mackenzie, apoi la est spre Peninsula Wollaston și Insula Victoria, căutându-le navele eșuate undeva în necunoscutul Pasaj de Nord-Vest? Crozier este convins că așa va fi. Iar șansele ca o expediție pe uscat să-i găsească la distanță de douăzeci și cinci de mile în nord-vestul Ținutului King William sunt egale cu zero. Cei care îi vor căuta nici nu știu că Ținutul este *în realitate* o insulă.

Va anunța, oare, Primul Lord al Amiralității că se oferă o recompensă pentru salvarea lui Sir John și a oamenilor lui? Crozier crede că o va face. Dar care va fi suma? O mie de lire? Cinci mii? Zece? Crozier

[1] Escadră – mare unitate navală a forțelor militare (n. tr.)

strânge mai tare ochii și vede – pe o hârtie pergament – suma de douăzeci și mii de lire ce-i va fi acordată celui care „va reuși să-i salveze pe Sir John și detașamentul său".

Crozier izbucnește iarăși în râs, râs ce-i provoacă iarăși voma. Se scutură din cauza frisoanelor și a durerii și a imaginilor absurde din minte. De jur împrejurul lui se tânguie nava torturată de ghețuri. Căpitanul nu-și mai poate da seama care sunt gemetele lui și care ale navei sale.

Vede opt vase – șase sub pavilion britanic și două sub pavilion american – adunate între sloiuri într-un adăpost care lui Crozier i se pare că ar semăna cu țărmul Insulei Devon, din apropiere de Beechey, ori poate cu țărmul Insulei Cornwallis. În mod evident este vorba despre o zi de la finalul verii arctice, probabil o zi de sfârșit de august, cu foarte puțin timp înainte ca înghețul venit iute și fără veste le va face prizonierele lui. Crozier are senzația că ceea ce vede se va petrece peste doi sau trei ani față de realitatea cruntă a începutului lui 1848 pe care el o trăiește acum. Dar nu reușește să priceapă de ce aceste opt nave stau toate în același loc, în loc să se fi răspândit pe tot cuprinsul miilor de mile pătrate ale Arcticii în căutarea semnelor care să ateste trecerea expediției lui Sir John prin acele locuri. Probabil că este vorba despre o halucinație provocată de delirul lui toxic.

Navele acelea sunt de toate mărimile: de la o goeletă mică și o ambarcațiune cât un iaht, mult prea fragile ca să reziste între ghețuri; până la vasele americane de

144 de tone, respectiv de 81, ciudate pentru ochiul de cunoscător al lui Crozier; și până la o pilotină curioasă de 90 de tone, deloc echipată pentru navigarea la poli. Mai sunt și câteva nave și crucișătoare cu aburi ale Marinei Britanice. Cu ochiul minții lui bolnave Crozier le citește numele – *Advance* și *Rescue* se numesc cele două nave americane; pe pilotină scrie *Prince Albert*, iar pe prima navă din escadra ancorată scrie *Lady Franklin*. Despre goeleta *Felix* și iahtul *Mary*, total nepotrivit pentru locurile acelea, Crozier are certitudinea că se află sub comanda bătrânului John Ross. Cele două nave ale Marinei Regale se numesc *Assistance* și *Intrepid*.

Crozier are sentimentul că le urmărește prin ochii unei rândunici polare aflate în zbor planat și vede că cele opt nave se află la câte patruzeci de mile distanță una de cealaltă – patru dintre ambarcațiunile britanice de dimensiuni mai mici ancorate lângă Insula Griffith, mai înainte de Strâmtoarea Barrow, iar celelalte patru în Golful Assistance, în capătul sudic al Insulei Cornwallis. Cele două nave sub pavilion american se află mai spre nord, chiar dincolo de arcul estic al Insulei Cornwallis, doar Canalul Wellington despărțindu-le de locul unde expediția lui Sir John și-a petrecut prima iarnă între ghețuri, în rada Insulei Beechey. Sunt mai mult de două sute cincizeci de mile marine între toate navele acestea de salvare și locul unde *Erebus* și *Terror* sunt prizoniere ale ghețurilor.

Un minut mai târziu, se ridică ceața, sau se împrăștie norii, și Crozier vede doar șase nave ancorate

una lângă alta, pe distanță de un sfert de milă, chiar lângă curbura unei insule micuțe.

Crozier vede oameni alergând pe pietrișul înghețat la poalele unei stânci înalte și negre. Oamenii aceia sunt extrem de agitați. Parcă le poate auzi strigătele în văzduhul rece.

E convins că Insula Beechey este aceea. Au descoperit plăcile funerare din lemn și mormintele fochistului John Torrington, marinarului John Hartnell și infanteristului de marină William Braine.

Indiferent cât de departe în viitor se va petrece descoperirea aceasta, își spune Crozier visând mai departe visul provocat de febră, nu-i va mai fi de niciun folos lui și celorlalți oameni de pe *Terror* și *Erebus*. Sir John plecase de pe Insula Beechey într-o grabă necugetată, pornind cu maximă viteză în larg din prima zi în care gheața se topise atât cât să le permită să ridice ancora. După nouă luni petrecute în încleștarea ghețurilor de acolo, Expediția Franklin plecase fără să lase nici măcar un bilețel în care să spună în ce direcție se îndreaptă.

La vremea respectivă Crozier înțelesese că Sir John nu simțise nevoia să anunțe Amiralitatea că se conformează pe mai departe ordinelor primite navigând către sud. Sir John respecta mereu ordinele. Sir John presupunea că Amiralitatea se va bizui pe el să le respecte și de această dată. Dar faptul e că, după nouă luni petrecute pe insula aceea și după ce înălțaseră tumulul și apoi, în glumă, încă unul din cutii de conserve umplute cu pietricele, plecaseră de pe Insula

Beechey fără să lase niciun mesaj în tumulul construit special în acest scop. Iar asta era o încălcare a ordinelor primite de Franklin.

Amiralitatea și Serviciul pentru Descoperiri Geografice echipaseră Expediția Franklin cu două sute de cilindri etanși din bronz în care Sir John ar fi trebuit să lase mesajele cu poziția și direcția navelor de-a lungul întregii sale căutări a Pasajului de Nord-Vest. Iar Sir John folosise... unul singur: cel fără rost, pus în tumulul de pe Ținutul King William, douăzeci și cinci de mile la sud-est de actuala lor poziție, cu câteva zile înainte de moartea lui, în 1847.

Nimic pe Insula Beechey.

Nimic pe Insula Devon, pe care o și exploraseră.

Nimic pe Insula Griffith, unde căutaseră adăpost.

Nimic pe Insula Cornwallis, pe care o înconjuraseră.

Nimic pe coastele Insulelor Somerset, Prince of Wales și Victoria, de-a lungul cărora navigaseră, îndreptându-se spre sud, în vara lui 1846.

Iar acum, în visul lui, salvatorii din cele șase nave – și ei în pericol de a rămâne blocați între ghețuri – se întorc spre nord, către apele mai curate de sloiuri din Canalul Wellington către Polul Nord. Insula Beechey nu le-a oferit absolut niciun indiciu. Cu ochi de rândunică avântată în largul cerului, Crozier vede că acum, în această vară din viitor, Strâmtoarea Peel – pe care o străbătuseră *Terror* și *Erebus* în timpul scurtului dezgheț de vară din urmă cu un an și jumătate – este o suprafață solidă de gheață desfășurându-se cât

văd cu ochii cei de pe Insula Beechey și din Strâmtoarea Barrow.

Nici măcar nu le trece prin minte că Franklin ar fi apucat-o în direcția aceea... că ar fi respectat ordinele. Îi vor căuta numai la nord vreme de câțiva ani de acum înainte, căci deocamdată Crozier vede că sunt prinși de ghețuri în Strâmtoarea Lancaster. Ordinele secundare primite de Sir John spuneau că, în cazul în care îi va fi imposibil să ajungă la Pasaj prin sud, trebuia să întoarcă navele spre nord și să navigheze prin gheața subțire până la și mai ipotetica Mare Polară.

Pe Crozier îl doare inima când își dă seama că toți căpitanii celor opt vase trimise să-i salveze au ajuns la concluzia că Franklin se îndreptase către nord – exact în direcție opusă față de cea reală.

Se trezește în miez de noapte. Propriile-i gemete l-au trezit. Vede lumină, dar ochii lui nu o suportă, așa că-i închide și încarcă să-și dea seama de ce se întâmplă doar după atingeri și zgomote. Doi bărbați – stewardul lui, Jopson, și doctorul Goodsir – îl dezbracă de cămașa jegoasă și îmbibată de transpirație, îl spală cu apă minunat de caldă și îl îmbracă într-o cămașă curată și ciorapi uscați. Unul dintre ei încearcă să-i dea niște supă să mănânce. Crozier vomită fiertura neconsistentă, dar găleata e deja plină-ochi și își dă seama ca prin vis că cei doi curăță podeaua. Îl obligă să bea puțină apă și apoi cade la loc în așternutul rece. Cineva îl acoperă cu o pătură caldă – *o pătură caldă, uscată, neînghețată* –, iar lui îi vine să verse lacrimi de recunoștință. Vrea să vorbească, dar se prăvălește din nou

în volbura vedeniilor lui și nu găsește – și nici nu poate articula – cuvintele înainte de a se retrage din lumea reală.

Vede un băiat cu păr negru și piele verzuie, ghemuit în poziție fetală lângă un zid din teracotă de culoarea urinei. Crozier știe că acel copil este epileptic și că se află într-un ospiciu, într-un balamuc pe undeva. Doar ochii negri ai băiatului se mișcă, cu zvâcnet de reptilă. *Eu sunt băiatul ăla.*

De îndată ce își spune asta, Crozier înțelege că spaima aceea nu este *a lui.* Ci este coșmarul altcuiva. O fracțiune de secundă intrase într-o altă minte.

Și Sophia Cracroft îi pătrunde în cap. Crozier geme mușcând tare din bucata de piele.

Este goală și se freacă de el în Eleșteul Ornitorincului. Este distantă și rece lângă banca din piatră din grădina Casei Guvernamentale. Este pe docurile din Greenhithe, în rochia ei din mătase albastră, și face cu mâna – dar nu de la el își ia rămas-bun – în ziua aceea din mai când au ridicat ancora *Erebus* și *Terror.* Iar acum o vede așa cum nu a mai văzut-o niciodată – o Sophia Cracroft din prezent și viitor, mândră, îndurerată, în sinea ei fericită că este îndurerată, metamorfozată și renăscută în calitate de asistentă și tovarășă și secretară a mătușii ei, Lady Jane Franklin. O însoțește pretutindeni pe Lady Jane – două femei neîmblânzite, le va numi presa. Sophia, aproape la fel de îndârjită ca și mătușa ei, mereu sinceră și plină de speranță, zgomotoasă, feminină, excentrică, dedicată misiunii de a convinge lumea, prin orice mijloace, să îl salveze pe

Sir John Franklin. Nu-l pomenește deloc pe Francis Crozier, nici măcar în intimitate. Iar el își dă pe dată seama că rolul acesta i se potrivește Sophiei ca o mănușă: curajoasă, arogantă, motivată, în stare să facă pe cocheta zeci de ani, doar pentru a evita dragostea adevărată ori asumarea vreunui angajament. Nu se va căsători niciodată. Crozier o vede cum va călători prin toată lumea alături de Lady Jane, fără ca vreodată să renunțe în mod public la speranța că Sir John va fi găsit – chiar și după ce toate speranțele reale vor fi fost abandonate – bucurându-se mereu de drepturile, simpatia, puterea și poziția aduse de această văduvie prin alianță.

Crozier încearcă să vomite, dar stomacul îi este gol de mai multe ore – sau zile. Se face covrig și îndură durerea.

Se află în salonașul întunecat, mobilat peste măsură și fără gust, al unei gospodării americane din Hydesdale, New York, cam treizeci și opt de kilometri la vest de Rochester. Crozier n-a auzit în viața lui nici de Hydesdale, nici de Rochester, New York. Știe că este primăvara acestui an, 1848, poate doar câteva săptămâni mai departe în viitorul lui. Printr-o deschizătură în draperiile groase se vede furtuna puternică de afară. Tunetele zguduie casa.

– Haide, mamă! strigă una din cele două fete așezate la masă. Îți făgăduim că ai să te convingi.

– Ba am să mă sperii, zice mama, o femeie șleampătă, între două vârste, cu o încruntătură perpetuă care-i secționează fruntea între părul cărunt, prins într-un coc strâns, și sprâncenele groase și ursuze. Nu pricep cum de v-am dat voie să-mi arătați prostia asta.

Crozier se minunează de urâțenia acestui dialect rural. Majoritatea americanilor pe care a avut el ocazia să-i cunoască au fost marinari dezertori, căpitani din Marina Statelor Unite, sau vânători de balene.

– Grăbește-te, mamă!

Fata care folosește acest ton autoritar pentru a-și chema mama este Margaret Fox[1], în vârstă de cincisprezece ani. E destul de drăguță, deși îmbrăcată în maniera aceea ieftină, afectată și deloc inteligentă ca în cazul puținelor americance pe care le-a cunoscut Crozier. Cealaltă fată de la masă e sora ei, Catherine, de unsprezece ani. Chipul ei palid abia se deslușește în pâlpâirea lumânării, dar și așa se vede că seamănă mai mult cu mama lor, până la sprâncenele negre, cocul mult prea strâns și încruntătura incipientă.

Fulgerele strălucesc prin deschizătura dintre draperiile prăfuite.

Mama și cele două fete își prind mâinile în jurul mesei din lemn de stejar. Crozier observă că milieul din dantelă e îngălbenit de vreme. Toate trei au ochii închiși. Tunetul cutremură flacăra singurei lumânări din încăpere.

---

[1] Surorile Fox – primele mediumuri ale spiritismului modern american (n. tr.).

– E cineva aici? întreabă Margaret, cea de 15 ani.

O bătaie răsunătoare. Nu bubuit de tunet, ci un *pocnet*, ca şi cum cineva ar fi lovit în masă cu un ciocan. Dar mâinile celor trei sunt la vedere.

– Vai de mine! strigă mama, pe punctul de a-şi duce mâinile la gură de frică.

Cele două fiice o ţin strâns, nelăsând-o să rupă cercul. Masa se mişcă din cauza smuciturii.

– Tu ne eşti Călăuză în noaptea asta? întrebă Margaret.

POC.

– Ai venit să ne faci rău? întreabă Katy.

POC. POC.

– Vezi, mamă? şopteşte Maggie.

Închide iarăşi ochii şi declamă teatral:

– Călăuză a noastră, eşti tu cumva blândul domn Splitfoot care a comunicat cu noi şi aseară?

POC.

– Îţi mulţumim pentru că ne-ai convins că eşti adevărat, domnule Splitfoot, continuă Maggie, vorbind ca în transă. Îţi mulţumim pentru că i-ai dat mamei noastre amănunte despre copiii ei, i-ai spus ce vârste avem şi i-ai adus aminte de cel de-al şaselea copil al ei care a murit. Eşti de acord să ne răspunzi la întrebări şi în seara asta?

POC.

– Unde se află Expediţia Franklin? întreabă micuţa Katy,

POC POC POC poc poc poc poc POC POC poc POC POC... bătăile durează o jumătate de minut.

– Ăsta-i Telegraful Spiritual de care mi-ai vorbit? șoptește mama.

Maggie sâsâie, cerându-i să tacă. Bătăile se opresc. Crozier vede prin lemn și prin bumbac și prin lână că fetele sunt înzestrate cu articulații neobișnuit de flexibile și își lovesc pe sub masă degetele mari de la picioare de degetele alăturate, scoțând pocnete uimitor de puternice pentru așa niște picioruțe delicate.

– Domnul Splitfoot zice că acel Sir John Franklin, despre care ziarele spun că este căutat de toată lumea, este în viață și este bine și este cu oamenii lui, care și ei sunt bine, dar foarte înspăimântați, și sunt pe navele lor, blocați între ghețuri în apropiere de o insulă, la cinci zile de drum spre sud de locul unde au iernat în primul an, îngână monoton Maggie.

– E întuneric acolo, adăugă și Katy.

Alte bătăi.

– Sir John îi transmite soției sale, Jane, să nu se îngrijoreze, traduce Maggie. Spune că se vor vedea curând – în lumea cealaltă, dacă nu în asta.

– Vai de mine, vai de mine! exclamă iarăși doamna Fox. Trebuie să-i chemăm pe Mary Redfield, pe domnul Redfield și pe Leah, firește, pe domnul și doamna Duesler, dar și pe doamna Hyde și pe domnul și doamna Jewell...

– Sssst! șuieră Katy.

POC, POC, POC, pocpocpocpocpocpoc, POC.

– Călăuza îți cere să taci când ne arată calea, șoptește Katy.

Crozier geme și mușcă bucata de piele. Crampele care au început în abdomen îi zguduie acum întregul trup. Într-o clipă tremură de frig, iar în clipa imediat următoare azvârle păturile de pe el.

Vede un bărbat mărunțel, îmbrăcat ca un eschimos: parka din blană, cizme din blană, glugă din blană precum cea a lui Lady Silence. Însă bărbatul acesta se află pe o scenă, în lumina reflectoarelor. E foarte cald. Decorul din spatele lui arată gheață, aisberguri și cer de iarnă. Scena este acoperită cu zăpadă artificială. Patru câini asemenea celor folosiți de eschimoșii din Groenlanda zac pe scenă, terminați de căldură, gâfâind amarnic cu limbile scoase.

Bărbosul se adresează oamenilor din fața acelui podium alb.

– Am venit astăzi în fața voastră ca să vă vorbesc din motive umanitare, nu pentru bani.

Accentul lui american îi zgârie timpanele lui Crozier la fel de fioros ca acela al adolescentelor de mai devreme.

– Și am călătorit până în Anglia ca să vorbesc cu Lady Jane însăși. Mi-a urat noroc în următoarea noastră expediție – condiționată, bineînțeles, de capacitatea noastră de a strânge banii necesari aici, în Philadelphia și în New York și Boston – și mi-a spus că s-ar simți nespus de onorată dacă fiii Statelor Unite i-ar aduce soțul acasă. Vă cer astăzi să fiți generoși pentru a ajuta la realizarea unei fapte bune. Vă cer asta în numele lui Lady Franklin, în numele soțului ei rătăcit pe undeva

și în speranța că vom aduce glorie Statelor Unite ale Americii...

Crozier îl vede acum dezbrăcat de parka. Îl vede despuiat, culcat într-un pat al Hotelului Union din New York, alături de o tânără – aproape copilă – și ea în pielea goală. Noaptea este caniculară și au aruncat așternuturile pe jos. Nici urmă de câinii de sănii.

– Orice defecte aș avea, șoptește bărbosul, pentru că ferestrele sunt deschise spre noaptea newyorkeză, să știi că te-am iubit. Și dacă ai fi fost o împărăteasă, draga mea Maggie, nu doar o fetiță anonimă, cu o profesiune obscură și *îndoielnică*, tot la fel ar fi stat lucrurile.

Crozier înțelege că tânăra dezbrăcată este Maggie Fox – doar cu câțiva ani mai mare decât atunci când a văzut-o prima dată. Și nu și-a pierdut drăgălășenia aceea afectată chiar dacă acum e în pielea goală.

Maggie spune pe un ton mai gutural decât cel cu care îi dădea ordine mamei sale:

– Știi că te iubesc, domnule doctor Kane[1].

Bărbatul clatină din cap. A luat o pipă de pe noptieră și acum își trage mâna cealaltă de sub capul tinerei ca să-și pună tutun și s-o aprindă.

– Draga mea Maggie, aud vorbele care-ți ies din gurița mincinoasă, îți simt părul care-mi mângâie pieptul și mi-aș dori să te cred. Dar nu te poți ridica deasupra condiției tale, draga mea. Ai multe trăsături

---

[1] Elisha Kane (1820–1857) – explorator și medic militar în Marina SUA, membru în două expediții de găsire și salvare a lui Sir John Franklin (n. tr.).

frumoase care nu justifică meseria pe care ți-ai ales-o, Maggie... ești rafinată și atrăgătoare și, cu o educație diferită, ai fi fost inocentă și naivă. Dar nu ești vrednică de o atenție permanentă din partea mea, domnișoară Fox.

– Nu-s vrednică, repetă Maggie.

Ochii, probabil cea mai încântătoare trăsătură a ei acum, când Crozier nu-i mai poate vedea sânii mari, i se umplu cu lacrimi.

– Sunt sorocit unui alt destin, copila mea, spune domnul doctor Kane. Nu uita că și eu am propriile-mi vanități triste cărora trebuie să le dau curs, așa cum tu, cu mama ta și cu surorile tale nevârstnice dați curs vanităților voastre. Sunt la fel de devotat ca și tine profesiunii mele, biată copilă, deși mi-e greu să cred că teatrul ăla ieftin cu spiritismul ar putea fi *numit* profesiune. Ține minte că Doctorul Kane al Mărilor Arctice a iubit-o pe Maggie Fox, cea care Vorbește cu Spiritele.

Crozier se trezește brusc. E întuneric. Nu știe unde se află. Nu știe în ce timp. Cabina lui e cufundată în beznă. Nava întreagă e cufundată în beznă. Aude gemetele lemnului – sau nu-s decât ecoul propriilor gemete din ultimele ore și zile? E cumplit de frig. Își aduce aminte că Jopson și Goodsir l-au învelit cu o pătură caldă – care acum e la fel de umedă și de înghețată ca restul așternuturilor. Gheața geme. Nava îi răspunde.

Crozier dă să se ridice în capul oaselor, dar își dă seama că este mult prea slăbit, mult prea neputincios.

Abia dacă își poate mișca brațele. Durerea și vedeniile îl acoperă ca un val uriaș care se sparge de stânci.

Chipurile celor pe care i-a cunoscut, sau i-a întâlnit, sau doar i-a văzut în treacăt.

Uite-l pe Robert McClure, unul dintre cei mai perfizi și ambițioși oameni pe care i-a cunoscut vreodată Francis Crozier – alt irlandez hotărât să se căpătuiască într-o lume a englezilor. McClure se află pe puntea unei nave prizoniere între ghețuri. De jur împrejur se ridică stânci albe, unele înalte chiar de două sute de metri. Niciodată nu a mai văzut Crozier asemenea ghețuri.

Uite-l pe bătrânul John Ross, pe puntea de la pupa unei nave mici – un fel de iaht – navigând către est. Pleacă spre casă.

Uite-l pe James Clark Ross, mai bătrân și mai gras și mai nefericit decât l-a văzut Crozier vreodată. Soarele strălucește pe vergile trincii acoperite cu gheață când vasul lui iese dintre ghețuri. Pleacă spre casă.

Uite-l pe Francis Leopold M'Clintock – un navigator despre care Crozier știe că l-a căutat pe Franklin sub comanda lui James Ross și s-a întors pe cont propriu câțiva ani după aceea. Care ani? Peste câtă vreme de acum? Cât de departe în viitorul nostru?

Imaginile zboară iute ca proiectate de o lanternă magică, dar nimeni nu-i răspunde la întrebări.

Uite-l iarăși pe M'Clintock – merge cu sania, trage la sanie, se mișcă mult mai repede și mult mai eficace decât a făcut-o locotenentul Gore sau oricare alt om de-ai lui Sir John ori de-ai lui Crozier.

Uite-l pe M'Clintock stând lângă un tumul și citind un mesaj pe care tocmai ce l-a scos dintr-un cilindru din bronz. Să fie mesajul lăsat de Gore pe King William acum câteva luni? Chipul lui M'Clintock e cenușiu într-un peisaj cenușiu, sub un cer cenușiu.

Și uite-l pe M'Clintock singur pe gheață. Echipajul lui e la câteva sute de metri în urmă, luptându-se cu viscolul. Se uită cu groază nespusă la ceva – o ambarcațiune mare, legată deasupra unei sănii zdravene, construită din lemne și fier.

Sania aceea pare a fi lucrătura domnului Honey, marangozul lui Crozier. Făurită ca și cum ar fi trebuit să dureze un secol. Fiecare îmbinare dovedește extremă grijă. Este uriașă – trebuie să cântărească vreo 280 de kilograme. Iar ambarcațiunea de pe ea are probabil peste 360.

Crozier o recunoaște. Este una din ambarcațiunile de pe *Terror* – unul dintre cuterele de opt metri și jumătate lungime. Observă că a fost echipat pentru navigarea pe apă curgătoare. Velele sunt strânse și legate și acoperite cu o pânză înghețată.

Crozier are senzația că se cațără pe o piatră și se uită în barcă peste umărul lui M'Clintock. Vede două schelete, ale căror dinți și cranii par a luci batjocoritor la M'Clintock și Crozier. Din unul nu a mai rămas decât o mână de oase, vizibil roase și parțial mâncate, acoperite acum de zăpadă.

Celălalt schelet este încă intact și îmbrăcat în rămășițele unei mantale de ofițer. Pe craniu se mai văd resturi dintr-o cașchetă. Este așezat în lungul bărcii,

cu oasele degetelor întinse spre puștile cu două țevi sprijinite de parapete. Lângă picioarele încălțate ale scheletului se află un maldăr de pături din lână, haine groase și un sac din pânză, parțial acoperit de zăpadă, cu praf de pușcă și cartușe. Pe fundul cuterului, între cizmele mortului, ca prada unui pirat pe punctul de a fi estimată și privită cu nesaț, sunt cinci ceasornice din aur și ceea ce par a fi zece, cincisprezece kilograme de bucăți de ciocolată ambalate individual. Tot acolo sunt 26 de piese de argintărie – Crozier vede, și știe că M'Clintock vede și el, cuțite și furculițe și linguri purtând blazonul lui Sir John Franklin, cel al căpitanului Fitzjames și al altor șase ofițeri, ba chiar și al lui, al lui Crozier. Mai vede și câteva farfurii și două tăvi din argint ițindu-se din zăpadă.

Pe fundul cuterului, între cele două schelete, parțial acoperite de cei câțiva centimetri de zăpadă proaspătă, sunt înșirate o mulțime de mărunțișuri: doi baloți de foaie de tablă, o husă întreagă de barcă, opt perechi de cizme, două fierăstraie, patru pile, niște cuie și două cuțite marinărești.

Lângă scheletul îmbrăcat Crozier mai vede și câteva vâsle, câteva vele împăturite și mai multe gheme de sfoară. Iar în apropiere de mormanul de oase parțial mâncate de la proră se află un teanc de prosoape, câteva calupuri de săpun, câțiva piepteni și o periuță de dinți, o pereche de papuci lucrați de mână – chiar lângă degetele albe și metatarsiene – și șase cărți: cinci Biblii și *Vicarul din Wakefield*, care acum se află pe un raft în Sala cea Mare de pe HMS *Terror*.

Crozier vrea să-și închidă ochii, însă nu e în stare. Vrea să scape de vedeniile astea – de toate vedeniile astea – însă nu are niciun control asupra lor.

Pe neașteptate, figura vag familiară a lui Francis Leopold M'Clintock pare că începe să se topească, să se crâmpoțească, iar apoi se reface, devenind chipul unui bărbat mai tânăr, pe care Francis Crozier nu îl cunoaște. Nimic altceva nu se schimbă. Iar tânărul – un anume locotenent William Hobson, pe care Crozier îl cunoaște acum, fără să știe cum de-l cunoaște – stă în locul unde înainte a stat M'Clintock și se uită în cuter, cu aceeași expresie de scepticism dezgustat pe care Crozier o citise în ochii lui M'Clintock doar cu câteva secunde mai înainte.

Fără vreun avertisment, dispar și barca și scheletele, iar acum Crozier stă întins într-o peșteră din gheață, alături de o foarte despuiată Sophia Cracroft.

Dar nu, nu e Sophia. Crozier clipește nedumerit din ochi, simțind cum acel al Doilea Văz, de care-i povestise Memo Moira, îi lovește creierul îndurerat cu pumni de febră. Și acum vede că și el e în pielea goală, iar femeia dezbrăcată este Lady Silence. Sunt blănuri peste blănuri de jur împrejurul lor și ei stau culcați pe un soi de platformă din zăpadă sau din gheață. Locul este luminat de o lampă cu ulei. Tavanul curbat e construit din blocuri de gheață. Silence are sâni cafenii și păr lung și foarte negru. Stă sprijinită în cot pe blănurile moi și se uită la el cu gravitate.

Îmi visezi visele? îl întreabă fără să miște buzele sau să deschidă gura. De fapt, cuvintele ei nici nu sunt englezești. *Eu le visez pe ale tale?*

Crozier *o simte* în mintea și în inima lui. Ca și cum ar fi cea mai bună înghițitură de whisky din viața lui.

Iar atunci vine coșmarul cel mai îngrozitor dintre toate.

Străinul acela, combinația aceea de M'Clintock cu cineva pe nume Hobson, nu se uită la cele două schelete din cuter, ci îl urmărește cu atenție fascinată pe un foarte tânăr Francis Rawdon Moira Crozier care participă în secret la Liturghia Catolică alături de bunica lui, vrăjitoarea-papistașă Memo Moira.

Acesta este unul dintre cele mai ascunse secrete din viața lui Crozier – nu doar faptul că se dusese cu Memo Moira la slujba interzisă, ci și faptul că luase parte la mult ridiculizata Sfântă Împărtășanie.

Forma lui M'Clintock și Hobson stă la o parte ca un ministrant, iar un Crozier înfiorat – acum copil, acum bărbat la cincizeci de ani cu trupul și sufletul acoperite cu cicatrice – se apropie de altar, îngenunchează, dă capul pe spate, deschide gura și scoate limba să primească ostia – Trupul Mântuitorului –, care pentru toți ceilalți adulți din viața, familia și satul lui reprezintă un act de canibalism pur.

Dar ceva nu este așa cum trebuie. Din straiele albe ale preotului cărunt care se apleacă asupra lui șiroiește apă – pe pardoseală, pe altar și chiar pe Crozier. Iar preotul acela este mult prea mare – chiar și văzut prin ochi de copil – este uriaș, ud, musculos, greoi,

aruncând o umbră întunecată asupra celui care așteaptă în genunchi cuminecătura. Nu este ființă omenească.

Crozier este în pielea goală. Își dă capul pe spate. Închide ochii. Scoate limba ca să primească Împărtășania.

Dar preotul nu are ostie în mână. Nu are mâini. Și se apleacă peste balustrada altarului, se apleacă mult prea mult și cască larg botul acela neomenesc ca și cum Crozier ar fi Pâinea Împărtășaniei.

– Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru Atotputernic, șoptește amestecul de M'Clintock cu Hobson.

– Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru Atotputernic, șoptește căpitanul Francis Crozier.

– Și-a revenit, șoptește doctorul Goodsir către Jopson.

Crozier geme.

– Domnule căpitan, i se adresează doctorul, puteți să vă ridicați? Puteți să deschideți ochii și să vă ridicați în capul oaselor? Bravo.

– Ce zi e azi? întreabă dogit Crozier.

Lumina mohorâtă care se zărește prin ușa deschisă și lumina mai mohorâtă încă a lămpii sale sunt explozii solare în ochii lui sensibili.

– Marți, unsprezece ianuarie, domnule căpitan, răspunde stewardul, adăugând: Anul Domnului nostru una mie opt sute patruzeci și opt.

– De o săptămână sunteți bolnav, îi spune doctorul. În ultimele zile am crezut de câteva ori că vă pierdem.

Goodsir îi dă puțină apă.

– Am visat, reușește să îngaime Crozier după câteva sorbituri mici din apa rece ca gheața.

Își simte propria duhoare în așternuturile înghețate.

– Ați gemut foarte tare în ultimele ceasuri, zice Goodsir. Vă mai amintiți ceva din coșmarurile pe care vi le-a provocat malaria?

Crozier nu-și mai amintește decât senzația de imponderabilitate, dar și apăsarea și oroarea și umorul vedeniilor risipite acum ca vălătucii de ceață în fața vântului puternic.

– Nu, zice el. Fii bun, domnule Jopson, și adu-mi apă caldă să-mi fac toaleta. S-ar putea să fie nevoie să mă ajuți la bărbierit. Domnule doctor...

– Da, domnule căpitan?

– Vrei, te rog, să-i spui domnului Diggle că dorința căpitanului lui este să mănânce zdravăn la micul dejun?

– Tocmai ce a bătut clopotul pentru cartul de la șapte seara, domnule căpitan, spune doctorul.

– Nu contează. Vreau un mic dejun copios. Pesmeți calzi. Ce ne-a mai rămas din cartofi. Cafea. Carne de porc – chiar slănină, dacă mai are.

– Numaidecât, domnule căpitan.

– Și, domnule Goodsir, îl cheamă Crozier înapoi pe doctor. Fii bun și roagă-l pe domnul locotenent Little să se prezinte la mine cu raportul pentru săptămâna în care am fost bolnav și mai spune-i să-mi aducă și... ce i-am dat în păstrare.

28

PEGLAR

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
29 ianuarie 1848

Harry Peglar aranjase lucrurile în așa fel încât să fie el cel însărcinat cu misiunea de a duce un mesaj la *Erebus* în ziua în care s-a înapoiat soarele. Simțea nevoia să sărbătorească evenimentul acesta – în măsura în care mai putea fi sărbătorit ceva – alături de persoana dragă. Alături de acea persoană de care fusese odinioară îndrăgostit.

Sergentul Harry Peglar era comandantul gabiei prora de pe *Terror*, lider ales al gabierilor cu grijă selecționați care munceau în vârf de tachelaj și arboret, în arșița zilei ori în smoala nopții, pe mări neprietene și în cele mai potrivnice condiții meteorologice. Postul necesita forță, experiență, stofă de conducător și, mai presus de orice altceva, curaj, iar Peglar era recunoscut și respectat pentru toate aceste calități. Acum, la aproape patruzeci și unu de ani, își dovedise

de sute de ori competența nu doar în fața echipajului de pe HMS *Terror*, ci și pe alte douăsprezece nave pe care servise în decursul lungii sale cariere.

Întru câtva ironic era faptul că Harry Peglar fusese analfabet până la vârsta de douăzeci și cinci de ani. Acum, însă, lectura era pasiunea lui secretă și deja devorase aproape jumătate din cele 1 000 de volume din Sala cea Mare. Cel care îl transformase pe Peglar într-o persoană cultivată fusese un simplu steward de pe barcul de recunoaștere HMS *Beagle* și același steward îl făcuse pe Harry Peglar să mediteze la condiția umană.

Acest steward se numea John Bridgens. Acum era de departe cel mai vârstnic membru al expediției. La plecarea din Anglia gluma care circulase în teugile de pe *Erebus* și *Terror* era că John Bridgens, umilul steward al subofițerilor, avea aceeași vârstă cu Sir John Franklin, dar era de douăzeci de ori mai înțelept. Harry Peglar știa că acesta era adevărul-adevărat.

Rareori erau admiși în expedițiile organizate de Serviciul pentru Descoperiri Geografice bărbați atât de vârstnici sub gradul de căpitan sau amiral, iar echipajele ambelor nave s-au amuzat aflând că vârsta lui John Bridges fusese inversată în documentele oficiale – fie din greșeală, fie de vreun comisar de bord înzestrat cu umor – în dreptul numelui stewardului se putea citi „26". Multe glume se făcuseră de atunci pe seama căruntului John Bridgens cu privire la juneța și lipsa lui de experiență, precum și la presupusele lui orientări sexuale. Tăcutul steward surâdea și nu răspundea nimic.

Harry Peglar fusese cel care căutase compania mai tânărului pe atunci steward Bridgens la bordul HMS *Beagle* pe perioada celor cinci ani ai călătoriei de cartografiere în jurul globului, sub comanda căpitanului FitzRoy, din decembrie 1831 și până în octombrie 1836. Peglar venise pe modestul *Beagle* împreună cu un locotenent pe nume John Lort Stokes, sub comanda căruia servise pe excelenta navă de linie HMS *Prince Regent*. *Beagle* era doar un bric de clasa *Cherokee* adaptat pentru a face față rigorilor unui voiaj științific în jurul lumii – deloc genul de navă pe care ar fi ales-o în mod normal un gabier atât de ambițios ca tânărul Peglar – dar încă de atunci Harry voia să cunoască cât mai multe despre lume, iar călătoria pe micuțul *Beagle* sub comanda lui FitzRoy a constituit pentru el un prilej de a se educa în mai multe privințe.

La vremea aceea stewardul Bridgens avea cam cu opt ani mai mult decât vârsta de acum a lui Peglar – aproape cincizeci de ani – și era deja recunoscut drept cel mai înțelept și cel mai citit subofițer din întreaga flotă. Se mai știa despre el și că era sodomit, aspect care nu l-a deranjat prea mult atunci pe tânărul Peglar. În Marina Regală existau două tipuri de sodomiți: cei care-și căutau satisfacerea doar pe uscat și nu-și aduceau niciodată pe mare preferințele lor sexuale; și cei ce-și continuau activitățile de această natură și în larg, cel mai adesea corupându-i pe băieții nelipsiți de pe navele Maiestății Sale. Toți cei de la bordul HMS *Beagle*, la fel ca toți cei servind în Marina Regală, știau că Bridgens aparținea primei categorii – era un bărbat

căruia îi plăceau bărbații atunci când se afla pe uscat, dar care nu se lăuda cu aceste înclinații ale sale și nici nu și le aducea cu el pe mare. Și, spre deosebire de ajutorul de ștemuitor de pe actuala navă a lui Peglar, Bridgens nu era pedofil. Majoritatea camarazilor lui erau de părere că orice băiat ar fi fost mai în siguranță alături de stewardul John Bridgens în largul mării decât ar fi fost în casa vicarului din satul lui natal.

De altminteri, în 1831, Harry Peglar trăia cu Rose Murray. Deși nu erau căsătoriți cu acte – femeia era catolică și nu voia să se căsătorească cu Harry până când el nu se convertea, iar tânărul nu prea avea tragere de inimă s-o facă – formau o pereche fericită atunci când Peglar era pe țărm, cu toate că incultura lui Rose și totala ei lipsă de curiozitate cu privire la univers reprezentau mai degrabă viața de atunci a tânărului Peglar, iar nu aspirațiile celui ce avea el să devină. Poate că s-ar fi căsătorit, totuși, dacă Rose ar fi putut să rămână însărcinată, dar nu putea – problemă pe care ea o numea „pedeapsa lui Dumnezeu". Rose a murit când Peglar era pe mare, în călătoria cea lungă cu *Beagle*. În felul lui, o iubise.

Dar l-a iubit și pe John Bridgens.

Înainte de finalul celor cinci ani ai expediției de cartografiere, Bridgens – nedorind la început să accepte rolul de mentor, dar apoi cedând în fața insistențelor înflăcărate ale tânărului gabier – l-a învățat pe Harry să scrie și să citească nu doar în limba engleză, ci și în greacă, latină și germană. L-a învățat filosofie

și istorie și științele naturii. Și, mai important decât orice altceva, l-a învățat să gândească.

La doi ani după încheierea acelei călătorii, Peglar l-a căutat pe mai vârstnicul său profesor în Londra – în 1838, Bridgens era într-o permisie prelungită pe uscat, ca toți ceilalți membri ai echipajului de pe *Beagle*, și i-a cerut să-l mai învețe câte ceva.

În timpul acestor lungi discuții și apoi, în decursul perioadei de meditații, prietenia strânsă dintre cei doi bărbați a progresat, ajungând să semene cu relația dintre doi amanți. Peglar a fost peste măsură de șocat când și-a dat seama că era capabil de așa ceva – spaima inițială făcându-l mai apoi să-și reconsidere toate aspectele vieții, moralei, credinței și propriei identități. Descoperirile făcute l-au tulburat pe Harry Peglar, însă, spre marea lui mirare, nu l-au schimbat în mod fundamental. Mai șocant încă a fost faptul că el inițiase contactul fizic – nu bărbatul mai în vârstă.

Aspectul de natură intimă a prieteniei lor a durat doar câteva luni și a luat sfârșit de comun acord, din cauza absenței îndelungate a lui Peglar care plecase pe mare cu *Wanderer* până în anul 1844. Prietenia lor a supraviețuit. Peglar a început să scrie lungi scrisori filozofice fostului steward, ortografiind toate cuvintele de-a-ndoaselea, ultima literă a ultimului cuvânt din fiecare propoziție fiind de fapt prima și, prin urmare, caligrafiată cu majusculă. Și, pentru că scrierea fostului analfabet era atât de atroce, Bridgens a comentat într-o scrisoare de răspuns: „Harry dragă, maniera ta copilărească de codificare a mesajelor

scriindu-le de-a-ndoaselea, în speranța că te vei putea apropia de măiestria lui da Vinci, le face aproape indescifrabile." Iar Peglar folosea acum același cod și în jurnalul său personal.

Niciunul nu mărturisise celuilalt că ceruse Serviciului pentru Descoperiri să fie primit în expediția lui Sir John Franklin. Cu câteva săptămâni înainte de plecare fiecare avusese parte de o mare surpriză când descoperise și numele celuilalt pe lista de serviciu. Peglar, care nu mai luase legătura cu Bridgens de mai bine de un an, făcuse drumul de la cazarma din Woolwich până la locuința stewardului din nordul Londrei, ca să-l întrebe dacă nu cumva ar fi mai bine dacă s-ar retrage din expediție. Bridgens susținuse că *el* ar trebui să fie cel care să-și șteargă numele de pe listă. În cele din urmă, căzuseră de acord că niciunul nu ar trebui să piardă șansa unei aventuri de asemenea proporții – cu siguranță ultima șansă a lui Bridgens, din cauza vârstei sale avansate (administratorul navei *Erebus*, Charles Hamilton Osmer, prieten de o viață cu acesta, îi modificase cererea de înscriere adresată lui Sir John și celorlalți ofițeri, mergând până într-acolo încât să treacă „26" în rubrica din documentele oficiale unde ar fi trebuit să se afle vârsta reală a stewardului). Nici Peglar și nici Bridgens nu făcuseră vreo referire la acest subiect, dar amândoi știau că vor respecta vechiul jurământ al bătrânului de a nu-și lua dorințele sexuale pe mare. Și mai știau că acea parte a istoriei lor comune era încheiată.

După cum s-a dovedit ulterior, Peglar și-a văzut foarte rar prietenul în timpul călătoriei și în trei ani și jumătate dacă au petrecut un minut singuri.

Tot întuneric era când Peglar ajunse la *Erebus*, cam pe la ora unsprezece în dimineața aceea de sâmbătă, cu două zile înainte de sfârșitul lunii ianuarie. Dar, pentru prima dată în peste optzeci de zile, o licărire sfioasă lumina cerul la sud, nereușind, firește, să înmoaie gerul de –53°C.

Imaginea catargelor scurtate de pe *Erebus* ar fi strâns inima oricărui comandant de gabie și îl întristă și mai mult pe Harry Peglar, deoarece, împreună cu Robert Sinclar, omologul său de pe nava aceasta, supraveghease demontarea catargelor și depozitarea lor pe perioada fără de capăt a iernii. Era o priveliște hâdă, urâțită și mai mult de poziția bizară a navei, cu pupa în jos și prora ridicată în cleștii gheții.

Santinela îi ceru să se identifice, îl invită la bord, iar Peglar duse mesajul căpitanului Crozier la căpitanul Fitzjames care își fuma pipa în popota ofițerilor de la pupă, deoarece Cabina cea Mare încă mai servea drept infirmerie.

Cei doi căpitani începuseră să-și transmită mesajele în recipientele din bronz – iar curierii detestau amarnic schimbarea aceasta pentru că metalul rece le ardea degetele chiar și prin mănușile groase. Fitzjames îi ceru lui Peglar să deschidă el cilindrul căci comandantul gabierilor de pe *Terror* avea mâinile înmănușate. Apoi nu-i ceru să plece, așa că Peglar rămase în

pragul popotei până când căpitanul termină de citit mesajul lui Crozier.

– Niciun răspuns, domnule Peglar, îi zise Fitzjames.

Harry Peglar salută și urcă pe punte. Vreo zece, cincisprezece marinari ieșiseră să urmărească răsăritul, iar alții se pregăteau și ei să iasă să vadă minunea. Peglar observase că în infirmeria ad-hoc din Cabina cea Mare vreo doisprezece oameni zăceau în paturile de campanie – cam tot atâția câți bolnavi erau și pe *Terror*. Scorbutul se instala pe ambele nave.

Lângă parapetul de la pupa babord, Peglar văzu silueta micuță, prea bine cunoscută, a lui Bridgens. Se apropie de el și îl bătu ușor pe umăr.

– Mângâierea lui Harry în plină noapte, spuse Bridgens înainte de a se întoarce cu fața la prietenul său.

– O să se termine cu noaptea, comentă Peglar. De unde ai știut că eu sunt, John?

Bridgens nu avea chipul acoperit de fular, iar Peglar îi văzu surâsul și lumina din ochii albaștri.

– Veștile circulă repede pe o bărcuță înghețată. Te grăbești să te înapoiezi pe *Terror*?

– Nu. Căpitanul Fitzjames nu a transmis niciun răspuns.

– Ai vrea să ne plimbăm puțin?

– Cu dragă inimă, spuse Peglar.

Coborâră pe rampa de gheață de la tribord și se îndreptară către aisbergul și crestele dinspre sud-est pentru a vedea mai bine strălucirea firavă a cerului. Pentru prima oară după mai multe luni HMS *Erebus*

era luminată de altceva în afară de aurora boreală, felinare sau torțe.

Înainte să ajungă la crestele de gheață, traversară zona zgâriată, acoperită cu funingine și parțial topită unde avusese loc incendiul din noaptea Carnavalului. La ordinele căpitanului Crozier, locul fusese bine curățat în săptămâna de după dezastru, dar mai rămăseseră găurile din gheață în care fuseseră înfipte vergile ce susținuseră pânzele vopsite și se mai vedeau, ici și colo, bucăți de frânghie și de velă. La fel se mai putea desluși și conturul camerei de abanos, în ciuda celor câtorva ninsori care căzuseră de atunci și a eforturilor repetate de a îndepărta funinginea.

– L-am citi pe american, spuse Bridgens.

– Care american?

– Cel din cauza căruia a primit micuțul Dickie Aylmore cincizeci de lovituri de gârbaci; cel care l-a inspirat la decorarea carnavalului. Un individ ciudat, cu numele Poe, dacă-mi aduc bine aminte. O scriere extrem de dezolantă și morbidă, cu note de un macabru de-a dreptul bolnăvicios. Per ansamblu, nu-i o proză prea bună, dar mi se pare foarte *americănească* într-un sens greu de definit. Nu am citit însă povestirea aceea fatidică ce i-a adus pedeapsa.

Peglar dădu din cap. Piciorul i se împiedică de ceva și se aplecă să vadă despre ce era vorba.

Căpățâna de urs atârnată deasupra pendulei din abanos a lui Sir John, care nu supraviețuise focului – dispăruseră carnea și pielea și părul de pe țeasta aceea,

iar oasele fuseseră înnegrite de flăcări, orbitele goale, dar colții își păstraseră culoarea fildeșului.

– O, ce să vezi! Cred că i-ar plăcea nespus domnului Poe, exclamă Bridgens.

Peglar aruncă țeasta înapoi în zăpadă. Probabil că fusese acoperită de bucățile de gheață căzute din aisberg din moment ce nu o văzuseră echipele care făcuseră curățenie.

După cincizeci de metri, cei doi ajunseră la cea mai mare creastă de gheață de acolo și se urcară pe ea până pe bucata netedă din vârf.

Peglar își ajută prietenul mai în vârstă, care gâfâia destul de tare. Dar chiar și el, deși în formă ca atleții Olimpiadelor din Grecia Antică despre care citise, se pomeni că răsuflă mult mai greu decât în mod obișnuit. Prea multe luni trecuseră fără muncă fizică, își zise el.

Pe orizontul de la sud apăruse o fâșie de lumină galbenă, apatică, spălăcită; iar stelele din apropiere păliseră.

– Nici nu-mi vine să cred că se întoarce, murmură Peglar.

Bridgens făcu un semn afirmativ din cap. Și lui îi era greu să creadă că vor vedea iarăși soarele.

Și iată-l: un disc de aur roșu ridicându-se șovăielnic deasupra unor forme întunecate, care semănau cu niște dealuri, dar care, în realitate, erau norii joși adunați la sud. Peglar auzi cele trei urale ale marinarilor de pe *Erebus* și – pentru că aerul era foarte rece și nemișcat – auzi și uralele, mai slabe, ale celor de pe

nava *Terror*, abia vizibilă la un kilometru și jumătate spre est.

– Zorii își întind degetele trandafirii, spuse Bridgens în limba greacă.

Peglar surâse, vag uimit că își mai amintea expresia. Trecuseră mulți ani de când citise *Iliada*, sau orice altceva în greceşte. Își aminti emoția simțită în urmă cu șaptesprezece ani, la prima întâlnire cu limba aceea și cu Troia și eroii ei, atunci când *Beagle* ancorase lângă Sao Tiago, o insulă vulcanică din Arhipelagul Capului Verde.

Ca și cum i-ar fi citit gândurile, Bridgens zise:

– Ți-l mai aduci aminte pe domnul Darwin?

– Tânărul naturalist? spuse Peglar. Interlocutorul preferat al căpitanului FitzRoy? Sigur că-mi amintesc. Cinci ani pe o navă lasă multe amintiri, chiar dacă el era un gentilom, iar eu un marinar de rând.

– Și ce impresie ți-a făcut, Harry?

Ochii palizi ai lui Bridgens lăcrimau mai tare acum, fie din cauza emoției ce-l cuprinsese la apariția soarelui, fie ca reacție la lumina nemaivăzută de multă vreme. Discul cel roșu nu reușise să cureţe cu totul norii negri de la orizont și deja își începuse coborârea.

– Domnul Darwin?

Și Peglar mijise ochii – mai mult ca să-și recupereze amintirile despre tânărul și firavul naturalist.

– Mi s-a părut un om simpatic. Și foarte entuziast. Și cu siguranță că ne-a dat mult de lucru când ne-a pus să aducem și să-i vârâm în lăzi toate animalele alea blestemate – că mi-am și zis la un moment dat că doar

cintezoii o să fie destui cât să umple întreaga cală – dar nu s-a dat în lături să-şi murdărească şi el mâinile. Mai ţii minte când a dat şi el la vâsle ca să remorcăm bătrâna *Beagle* în amonte? Şi când a salvat una din bărci să nu fie luată de maree? Şi, altădată, când balenele înotau alături de noi – lângă Chile, parcă – nu mi-a venit să cred când l-am văzut cum se caţără singur pe gabie ca să le vadă mai bine. N-a vrut să mă lase să-l ajut să coboare până n-a stat un ceas şi mai bine să se uite la balenele alea cu luneta.

Bridgens zâmbi:

– Te-am invidiat atunci când ţi-a împrumutat cartea aceea. A lui Lyell era?

– *Principii de geologie*, răspunse Peglar. Nu am înţeles-o cum se cuvine. Sau, mai bine zis, am înţeles atât cât să pricep cât de periculoasă era.

– Din cauza punctului său de vedere cu privire la vârsta lucrurilor, spuse Bridgens. Din cauza ideii deloc creştine că toate lucrurile s-ar transforma încet de-a lungul miliardelor de ani, şi nu foarte repede, din cauza unor evenimente extrem de violente.

– Da. Însă domnul Darwin ţinea foarte mult la ideea asta. Şi când vorbea despre ea, părea un om care trecuse printr-o convertire religioasă.

– Cred că într-un anumit sens chiar aşa a fost, spuse Bridgens cu ochii la soarele din care se mai vedea doar o treime. L-am pomenit pe domnul Darwin pentru că am aflat, înainte de a porni în expediţia asta, că scrie o carte.

– A publicat deja câteva, zise Peglar. Ţii minte, John, că am discutat despre *Jurnalul cercetărilor geologice şi biologice efectuate în ţările vizitate de HMS Beagle* chiar în anul când am venit să mă meditezi... în 1839. Nu-mi permiteam să mi-o cumpăr, dar tu mi-ai spus că ai citit-o. Şi mi se pare că a mai publicat şi altele despre viaţa plantelor şi a animalelor întâlnite în timpul acelei călătorii.

– *Note de zoologie din voiajul HMS Beagle*, spuse Bridgens. Da, am cumpărat-o şi pe aceea. Dar eu m-am referit la o carte mult mai importantă despre care mi-a povestit dragul meu prieten, domnul Babbage[1].

– Charles Babbage? Individul acela care construieşte tot felul de ciudăţenii, ba chiar şi un soi de maşină de calculat?

– Chiar el, răspunse Bridgens. Charles mi-a spus că în toţii anii din urmă domnul Darwin a lucrat la un volum destul de interesant în care discută mecanismele evoluţiei organismelor. Se pare că îşi ia informaţiile din anatomia comparativă, din embriologie şi paleontologie... care, din câte-ţi mai aminteşti, erau domenii de mare interes pentru fostul nostru camarad de pe *Beagle*. Dar, nu se ştie din ce motive, domnul Darwin nu vrea să-şi publice lucrarea, şi Charles e de părere că nu vom apuca s-o citim vreodată.

– Evoluţia organismelor?

---

[1] Charles Babbage (1791–1871) – matematician şi inginer mecanic englez (n. tr.).

– Exact, Harry. Există ideea că toate speciile, în pofida tuturor contraargumentelor aduse de lumea creștină, nu ar fi invariabile din momentul creației, ci s-ar putea modifica și adapta de-a lungul timpului... de-a lungul unor perioade foarte lungi de timp, de-a lungul miliardelor de ani despre care vorbește domnul Lyell.

– Știu ce este evoluția organismelor, zise Peglar încercând să nu-și manifeste iritarea în fața aerelor de superioritate ale prietenului său, dându-și seama, nu pentru prima oară, că relația profesor–elev nu se schimbă niciodată, chiar dacă lumea din jur se prăbușește. Am citit ce a scris Lamarck pe tema aceasta. Și Diderot. Și Buffon.

– Da, teoria este mai veche, spuse Bridgens pe un ton amuzat și ușor de scuză. Și Montesquieu a scris despre ea, la fel și Maupertuis și toți ceilalți pe care i-ai pomenit. Prima referire a făcut-o Erasmus Darwin, bunicul fostului nostru camarad de pe *Beagle*.

– Și atunci, de unde importanța aceasta a cărții domnului Charles Darwin? întrebă Peglar. Evoluția organismelor este o idee veche, respinsă de Biserică și de ceilalți naturaliști de generații întregi.

– Dacă ar fi să dăm crezare spuselor lui Charles Babbage și celorlalți prieteni ai mei și ai domnului Darwin, explică Bridgens, presupunând că va fi publicată vreodată, noua carte vine cu dovezi certe ale mecanismului evoluției. Și oferă mii– poate chiar zeci de mii – de exemple despre cum funcționează acest mecanism.

– Mecanism care face ce anume? întrebă Peglar.

Soarele dispăruse cu totul. Umbrele trandafirii se pierdeau în galbenul palid ce-i precedase răsăritul. Lui Peglar aproape că nici nu-i venea să creadă că îl văzuse aievea.

– Este vorba despre selecția naturală care apare *din* competiția nenumăratelor specii din lume, zise stewardul cel vârstnic. Selecție prin care, de-a lungul unor perioade foarte îndelungate de timp – așa cum spunea Lyell – sunt transmise trăsăturile utile și sunt eliminate cele păguboase – adică acelea care nu favorizează supraviețuirea ori reproducerea.

Peglar se gândi la cele auzite.

– De ce ai deschis discuția aceasta, John?

– Din cauza prietenului nostru prădător dintre ghețuri, Harry. Din cauza craniului aceluia înnegrit de foc pe care l-ai lăsat în camera de abanos în care au răsunat bătăile pendulei lui Sir John.

– Nu înțeleg, spuse Peglar.

Vorbele acestea le rostise foarte des pe vremea când fusese învățăcelul lui Bridgens în cei cinci ani de peregrinări parcă nesfârșite ale HMS *Beagle*. Voiajul ar fi trebuit să dureze doar doi ani, iar Peglar îi promisese lui Rose că se va întoarce repede. Femeia murise de ftizie în al patrulea an de călătorie a navei *Beagle*.

– Chiar crezi că acea creatură dintre ghețuri este vreun soi de specie care a evoluat din ursul alb obișnuit?

– Dimpotrivă, dragul meu, zise Bridgens. Mă întreb dacă nu cumva am dat peste unul din ultimii membri ai unei specii străvechi – o vietate mai mare,

mai inteligentă, mai rapidă și infinit mai violentă decât urmașul ei, ursul polar pe care îl vedem atât de des în zonele astea.

Peglar căzu iarăși pe gânduri.

– O fiară din era antediluviană, spuse el în cele din urmă.

Bridgens chicoti.

– Măcar în sens metaforic, Harry. Știi bine că eu nu cred în Potop.

Peglar surâse.

– Ești periculos, John.

Păru din nou cufundat în gânduri. Lumina se stingea treptat. Stelele împânzeau din nou cerul la sud.

– Chiar crezi că... că monstrul ăsta... ultimul din neamul lui... a trăit pe pământ pe vremea reptilelor uriașe? Atunci de ce nu i s-au găsit fosilele?

Bridgens chicoti din nou.

– Nu, câteodată am sentimentul că prădătorul acela dintre ghețuri s-a luptat cu reptilele gigantice. Poate că nici nu existau pe-atunci mamifere ca *Ursus maritimus*. Căci, după cum explică domnul Lyell, iar prietenul nostru, domnul Darwin, pare a fi de acord cu el, Timpul... cu majusculă, Harry... poate că este mult mai vast decât avem noi capacitatea de a pricepe.

Cei doi bărbați tăcură câteva clipe. Începuse să bată vântul, iar Peglar își dădu seama că se făcea mult mai frig ca să mai zăbovească acolo. Bătrânul lui prieten tremura ușor.

– John, îi zise el. Tu crezi că dacă am înțelege originea fiarei... ori *creaturii*, căci mie îmi pare prea

inteligentă pentru o simplă fiară... atunci am ști cum s-o ucidem?

De data aceasta, Bridgens râse în hohote.

– Nici vorbă, dragul meu Harry. Între noi fie vorba, prietene, eu cred că această creatură ne-a venit deja de hac. Cred că oasele noastre se vor fosiliza înainte de oasele ei... deși, dacă stai să te gândești, o asemenea vietate uriașă care trăiește numai pe gheața polară, fără să calce pe uscat nici măcar ca să se împerecheze, așa cum fac urșii normali, poate chiar *hrănindu-se* în principal cu urșii polari, s-ar putea să nu lase în urmă niciun os, nicio fosilă, niciun semn al existenței sale... sau, mă rog, niciun semn pe care l-am putea găsi sub mările polare cu tehnologia din prezent.

Porniră înapoi spre *Erebus*.

– Harry, spune-mi, te rog, ce se întâmplă pe *Terror*?

– Ai auzit de revolta ce era să izbucnească acum trei zile? îl întrebă Peglar.

– Chiar atât de serioase au fost lucrurile?

Peglar ridică din umeri.

– A fost urât. Coșmarul oricărui ofițer. Ajutorul ăla de ștemuitor, Hickey, cu vreo doi, trei agitatori i-a aţâţat pe oameni. Mentalitate de gloată. Crozier a dezamorsat-o într-o manieră absolut genială. Nu cred că am mai văzut vreodată un căpitan care să manevreze o asemenea mulțime furioasă cu atâta abilitate și precizie cum a făcut-o miercuri căpitanul Crozier.

– Și totul a izbucnit din cauza femeii eschimos?

Peglar dădu din cap, trăgându-şi mai bine peste urechi şi obraji „peruca galeză" şi fularul. Se intensificase vântul.

– Hickey şi cea mai mare parte a oamenilor au aflat că fata îşi făcuse un tunel prin care să iasă din cală încă dinainte de Crăciun. Până în noaptea Carnavalului a plecat şi a venit pe acolo după cum i-a fost voia. Domnul Honey şi ajutoarele lui au astupat spărtura din cală şi domnul Irving a dărâmat tunelul de afară chiar în a doua zi după Carnaval – dar s-a aflat.

– Şi atunci Hickey şi ceilalţi au crezut că fata a avut vreo legătură cu incendiul?

Peglar ridică iarăşi din umeri. Chiar dacă nu exprima prea multe, mişcarea aceasta îl mai încălzea puţin.

– Din câte ştiu, şi-au închipuit că ea *era* creatura dintre gheţuri. Sau, dacă nu ea, consortul ei. Mai toţi sunt deja siguri că e o vrăjitoare păgână.

– Şi mulţi de pe *Erebus* sunt de acord, spuse Bridgens printre dinţii care-i clănţăneau puternic.

Cei doi grăbiră pasul spre nava înclinată.

– Şleahta lui Hickey avea de gând s-o pândească atunci când va urca să-şi ia pesmetul şi bucata de peşte de seară, continuă Peglar. Şi să-i taie gâtul. Poate chiar în cadrul unei ceremonii.

– Şi de ce n-au reuşit?

– Pentru că mereu este cineva care nu-şi ţine gura, îi explică Peglar. Când căpitanul Crozier a prins de ştire – poate doar cu câteva ore înainte de crima plănuită – s-a dus în cală, a luat fata, a dus-o pe puntea

inferioară și a dat adunarea echipajului. I-a chemat pe toți. Ba a chemat și străjile de afară, lucru nemaiîntâlnit pe vreo navă.

Interesat, Bridgens își întoarse chipul palid spre prietenul lui. Se întuneca foarte repede, iar vântul bătea dinspre nord-vest.

– Era ora cinei, continuă Peglar, dar domnul căpitan le-a cerut să ridice mesele și i-a pus să se așeze pe jos. Nu pe butoaie ori pe cufere – ci pe puntea goală – și le-a cerut ofițerilor, care aveau cu toții pistoalele la ei, să se alinieze în spatele lui. O ținea pe eschimoasă de braț, de parcă ar fi fost o bucată de carne pe care voia să le-o arunce ca unei haite înfometate de șacali. Și într-un fel, cam asta a și făcut.

– Ce vrei să spui?

– A zis echipajului că, dacă tot voia să comită o crimă, atunci trebuia s-o facă chiar atunci și chiar acolo... chiar în clipa aceea. Cu cuțitele lor marinărești. Chiar acolo, acolo unde mâncau și dormeau. Și a mai zis că vor trebui s-o facă cu toții – marinarii și ofițerii împreună – deoarece crima comisă la bordul unei nave este asemenea cangrenei și se întinde repede, dacă nu sunt toți complici.

– Foarte straniu, murmură Bridgens. Mă miră însă că a reușit să descurajeze setea de sânge a oamenilor. O asemenea adunătură nu are minte.

Peglar dădu iar din cap.

– Atunci Crozier i-a cerut domnului Diggle să-și părăsească locul de lângă plită și să vină în față.

– Bucătarul?

– Bucătarul. Și Crozier l-a întrebat pe Diggle ce aveau la cină în seara aceea... și în fiecare seară până la sfârșitul lunii. „Avem «Bietu' John»", a zis Diggle. „Plus ce-o mai fi rămas bun de mâncat din conserve."

– Interesant, comentă Bridgens.

– Și atunci Crozier l-a întrebat pe doctorul Goodsir – care se întâmpla să fie pe *Terror* în seara aia – câți oameni se simțiseră rău în ultimele trei zile. „Douăzeci și unu", i-a răspuns Goodsir. „Dintre care paisprezece au rămas internați în infirmerie până în seara asta, când le-ați cerut să fie prezenți aici, domnule căpitan."

Acum Bridgens fu cel care mișcă aprobator capul, de parcă începuse să priceapă intențiile lui Crozier.

– Și atunci domnul căpitan a spus: „E scorbut, băieți." A fost prima dată în trei ani când cuvântul acesta a fost rostit de un ofițer – indiferent care – în fața echipajului, continuă Peglar. „Ne îmbolnăvim de scorbut", a anunțat căpitanul. „Și cunoașteți foarte bine simptomele. Ori dacă nu le cunoașteți... și dacă n-aveți suficient sânge în boașe ca să vă gândiți la grozăvia asta... trebuie să ascultați." Și l-a chemat pe Goodsir în față, lângă fată, și i-a cerut să enumere simptomele scorbutului.

„Ulcerații", a început Goodsir. „Ulcerații și hemoragii pe toată suprafața corpului. Asta înseamnă sânge strâns sub piele", a continuat doctorul. „Sub piele și pe piele. Revărsându-se din piele. Revărsându-se din toate orificiile voastre, și asta o să fie doar la început, înainte ca boala să se instaleze deplin. O să vă curgă sânge din gură, din urechi, din ochi, din fund. O să

suferiți de contracțiile membrelor, ceea ce vrea să însemne că, într-o primă fază, vă vor durea cumplit mâinile și picioarele și după aia o să înțepenească. Și n-o să vă mai ajute. O să fiți neajutorați ca niște boi orbi. După aia o să vă cadă dinții", a mai zis Goodsir, după care a tăcut. Crede-mă, John, când îți spun, era atât de adâncă liniștea pe puntea inferioară, că nici respirația celor cincizeci de oameni nu se mai auzea, ci doar gemetele navei între ghețuri. „Și când vă vor cădea dinții", a continuat doctorul, „o să vi se înnegrească buzele și o să se retragă de pe câți dinți veți ai avea rămași în gură. Ca buzele unui mort. Și țesutul gingiilor se va dilata... adică o să se umfle. Și o să pută îngrozitor. De acolo vine duhoarea aia oribilă pe care lumea o asociază cu scorbutul. De la gingiile care supurează și putrezesc pe dinăuntru."

„Dar asta nu-i tot", a continuat Goodsir. „Vederea și auzul vă vor fi afectate... compromise... la fel și judecata. Dintr-odată o să vă apuce să ieșiți la minus patruzeci și cinci de grade fără mănuși și fără căciulă. O să uitați în care parte e nordul sau cum se bate un cui. Și nu numai că vi se vor deteriora simțurile, dar se vor întoarce împotriva voastră. Dacă ați fi bolnavi de scorbut și am avea de unde să vă dăm o portocală proaspătă, mirosul ei v-ar putea face să vă zvârcoliți de durere sau să vă pierdeți pe loc mințile. Zgomotul făcut pe gheață de tălpicile unei sănii v-ar putea face să vă încovrigați de durere; detunătura unei muschete v-ar pute fi fatală."

„Haida-da!", a zbierat atunci unul din grupul lui Hickey, continuă Peglar. „Că doar ne bem sucu' ăl de lămâie!"

Goodsir a clătinat din cap cu tristețe. „O să se termine curând", a zis el, „iar ce mai avem nu ne prea mai este de ajutor. Din motive necunoscute încă, antiscorbuticele simple, ca sucul acesta de lămâie, își pierd puterea după câteva luni. Iar acum, după trei ani, sucul nostru aproape că nu mai are niciun efect." Și atunci tăcerea s-a făcut parcă și mai adâncă, John, prietene. Li se *auzea* acum respirația, dar era întretăiată, ca de animal încolțit. Și din gloata aia de oameni parcă se ridica un miros – miros urât de frică și de încă altceva. Cei mai mulți dintre ei, inclusiv majoritatea ofițerilor, se duseseră în ultimele trei săptămâni să i se plângă doctorului Goodsir de simptome de început de scorbut. Și brusc, unul din tovarășii lui Hickey se apucă să strige: „Ce-are a face treaba asta cu vrăjitoarea asta de Iona?"

Și Crozier face atunci un pas în față, ținând fata ca pe o prizonieră, părând că vrea s-o ofere mulțimii. „Căpitanii și medicii încearcă felurite metode de a-și feri oamenii de scorbut", a zis el. „Exercițiile intense. Rugăciunea. Conservele. Dar niciunul dintre lucrurile acestea nu au efect de durată. Care este singurul lucru care are efect, domnule doctor Goodsir?" Și toate capetele s-au întors în direcția medicului. Chiar și al eschimosei. „Hrana proaspătă", a zis Goodsir. „Mai ales carnea proaspătă. Oricare ar fi deficiența din

mâncarea noastră care provoacă scorbutul, doar carnea proaspătă o poate elimina."

Toți ochii s-au întors la Crozier, a spus mai departe Peglar. Căpitanul aproape c-a îmbrâncit-o pe fată spre ei. „Există o singură persoană pe aceste două nave muribunde care a fost în stare să facă rost de carne proaspătă în toamna și iarna asta", le-a zis el. „Și se află chiar în fața voastră. Fata asta de eschimos... o fetiță doar... dar una care știe cum să găsească și să prindă și să omoare foci și morse și vulpi, pe când noi, ceilalți, nici măcar urmele lor nu le-am găsit pe gheață. Cum ar fi dacă ar trebui să ne abandonăm navele... și suntem nevoiți să trăim pe gheață, fără provizii de hrană? Există o unică persoană în cei o sută nouă oameni rămași în viață care știe cum să facă rost de carnea proaspătă fără de care am muri toți... *și voi vreți s-o ucideți.*"

Bridgens își dezveli gingiile sângerânde într-un zâmbet larg. Ajunseseră la rampa de gheață care urca pe puntea de pe *Erebus*.

– Poate că succesorul lui Sir John este om de rând, șopti el, și cu prea puțină educație, dar nimeni niciodată nu l-a acuzat pe căpitanul Crozier – sau eu n-am auzit asta – de prostie. Și înțeleg că s-a schimbat de când a fost grav bolnav acum câteva săptămâni.

– Transformare ca după furtună, spuse Peglar, bucurându-se că poate folosi replica din *Furtuna* lui Shakespeare, pe care o auzise prima dată în urmă cu șaisprezece ani, când Bridgens îl îndemnase să citească piesa.

– Ce vrei să spui?

Peglar își scărpină obrazul înghețat deasupra fularului. Mănușa scrâșni pe barba nerasă.

– E greu de explicat. Părerea mea este că domnul căpitan Crozier este treaz pentru prima dată în treizeci de ani, sau mai mulți. Whisky-ul nu a părut să-i afecteze vreodată competența – căci este cu adevărat un foarte bun navigator și ofițer – dar ridica un soi de... de barieră... între el și restul lumii. Acum mi se pare că este mai mult *aici*, cu noi. Că nu-i scapă nimic. Nu știu cum să descriu altfel.

Bridgens dădu din cap.

– Să înțeleg că nu s-a mai vorbit despre sacrificarea vrăjitoarei.

– Absolut deloc, răspunse Peglar. Ba chiar oamenii i-au dat pesmeți de la ei, dar după aia a plecat – a plecat să locuiască undeva pe gheață.

Bridgens începu să urce rampa, dar se opri și se întoarse spre prietenul său. Începu să vorbească foarte încet, ca să nu fie auzit de marinarii de cart.

– Tu ce părere ai despre Cornelius Hickey, Harry?

– Cred că-i un căcat cu ochi și trădător, și intrigant, spuse Peglar fără să-i pese dacă îl aude cineva.

Bridgens dădu iarăși din cap.

– Așa este. Am *auzit* vorbindu-se despre el încă dinainte să-l cunosc în expediția asta. Avea obiceiul ca în timpul călătoriilor lungi să atace băieții de pe nave, să și-i facă sclavi care să-i îndeplinească toate nevoile.

Am auzit că în ultimii ani și-a schimbat preferințele și că acum alege bărbați mai în vârstă, ca idiotul ăla...

– Magnus Manson, zise Peglar.

– Da, ca Manson. Dacă și l-ar ține doar pentru satisfacerea propriilor pofte, n-ar trebui să ne facem griji. Dar homunculusul ăla este cu mult mai rău, Harry,... este mult mai rău decât un oarecare așa-zis răzvrătit, ori un oarecare instigator de la bordul unei nave. Fii prudent în preajma lui. Nu-l pierde din ochi, Harry. Mă tem că ne va face mult rău.

Și Bridgens izbucni în râs.

– Auzi la mine! „Ne va face mult rău." De parcă n-am fi și așa condamnați. Data viitoare s-ar putea să ne vedem atunci când ne vom abandona navele și vom porni pe ghețuri în lunga plimbare de la finalul vieții noastre. Ai grijă de tine, Harry Peglar.

Peglar nu rosti niciun cuvânt. Comandantul gabierilor de pe *Terror* își scoase mănușa exterioară, apoi și pe cea subțire și își ridică degetele înghețate la obrazul rece și la fruntea stewardului John Bridgens. Atingerea a fost ușoară și niciunul dintre cei doi bărbați nu reuși s-o simtă prin degerăturile incipiente ale extremităților, dar trebuia să le ajungă.

Bridgens urcă rampa. Fără să se uite înapoi, Peglar își puse mănușile și porni pe drumul lung și întunecat spre HMS *Terror*.

29

IRVING

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
6 februarie 1848

Era duminică și locotenentul Irving făcuse două carturi consecutive în frig și beznă, ținând locul prietenului său, George Hodgson, care prezenta simptome de dizenterie. Drept consecință, lipsise de la masa caldă de seară și mâncase doar o felie mică de pastramă de porc, tare ca un sloi de gheață, și un pesmet plin cu gărgărițe. Dar acum terminase și avea opt ore libere înainte de a intra din nou de serviciu. Sigur, s-ar fi putut târî până jos, în patul lui de campanie din cușeta strâmtă, s-ar fi putut strecura sub păturile înghețate pe care le-ar fi topit cât de cât cu propria-i căldură și ar fi putut dormi neîntors toate cele opt ceasuri.

În schimb, Irving îl anunță pe secundul Robert Thomas, cel care îl schimba din postul de ofițer de punte, că se duce să-și mai dezmorțească oasele și că revine în scurtă vreme.

Apoi coborî rampa de gheață și se îndepărtă de navă.

O căuta pe Lady Silence.

Cu câteva săptămâni în urmă Irving fusese șocat să-l vadă pe Crozier prefăcându-se că ar vrea să arunce femeia în mâinile marinarilor furioși care, întărâtați de Hickey, ajutorul de ștemuitor, și alții ca el, pretindeau că eschimosa e un Iona și că trebuie ucisă sau izgonită de la bord. Când își văzuse căpitanul ținând-o pe Lady Silence așa cum un împărat roman ar fi ținut un prizonier creștin pe care urma să-l arunce la lei, locotenentul Irving nu știuse ce să facă. În calitatea lui de subordonat, nu putea decât să respecte decizia lui Crozier, chiar dacă asta ar fi însemnat moartea lui Silence. În calitatea lui de tânăr îndrăgostit, Irving era gata să intervină și să o salveze, chiar dacă ar fi plătit cu viața pentru acest gest.

Când Crozier îi potolise pe oameni explicându-le că Silence era singurul suflet de la bord care știa cum să vâneze și să pescuiască pe gheață în caz că vor fi nevoiți să abandoneze nava, Irving își înăbuși un oftat lung de ușurare.

Dar femeia eschimos plecase definitiv de pe navă chiar a doua zi după scandal, revenind la cină o dată la două, trei zile, ca să-și ia rația de pesmeți și, din când în când, câte o lumânare ori alte fleacuri. Apoi dispărea pe gheața întunecată. Era un mister unde stătea ori ce anume făcea ea acolo afară.

Nu era prea întuneric în noaptea aceasta; aurora borealã dansa în strălucíri învolte pe cer, iar razele

de lună conturau în cerneală neagră umbrele seracurilor. Spre deosebire de prima dată când o urmărise pe Silence printre gheţuri, locotenentul de rang trei John Irving nu plecase acum de capul său. Căpitanul fusese cel care îi sugerase să încerce să descopere unde anume se ascundea eschimosa – cu condiţia să nu-şi pună viaţa în pericol.

– Nu am glumit atunci când am spus oamenilor că s-ar putea să aibă anumite abilităţi care să ne ajute să supravieţuim pe gheaţă, îi spusese Crozier în şoaptă într-o seară când îl chemase în cabina lui, departe de ochii şi urechile celorlalţi. Dar nu putem aştepta până în ultima clipă ca să aflăm cum şi de unde îşi face ea rost de carne proaspătă. Domnul doctor Goodsir m-a informat că scorbutul o să ne prăpădească pe toţi până la vară dacă nu vom găsi o sursă de hrană proaspătă.

– Dar, domnule, dacă nu reuşesc s-o surprind chiar atunci când vânează, cum ar putea ea să-mi împărtăşească secretul, din moment ce nu vorbeşte?

Iar Crozier nu-i răspunsese decât:

– Foloseşte-ţi iniţiativa, domnule locotenent Irving.

Iar acum era prima ocazie în care Irving şi-ar fi putut folosi iniţiativa.

În tolba din piele tânărul pusese câteva lucruri cu care să o atragă pe Silence, presupunând că va reuşi să dea de ea, şi care să-l ajute, poate, să găsească o modalitate prin care să comunice cu ea. Avea acolo, împachetaţi cu grijă într-un şervet, pesmeţi mult mai proaspeţi decât bucata râncedă şi plină cu gărgăriţe pe care o mâncase el la cină. Mai luase cu el şi un şal

superb, din mătase, cu modele orientale, primit în dar de la iubita lui bogată din Londra cu puțin timp înainte de... de despărțirea lor dezagreabilă. Însă *la piece de resistance* era lucrul împachetat în șalul acesta: o farfurioară cu marmeladă de piersici.

Doctorul Goodsir spunea că marmelada avea proprietăți antiscorbutice și, drept urmare, o împărțea cu țârâita oamenilor, însă locotenentul Irving observase că această delicatesă era unul din puținele lucruri care reușeau să stârnească entuziasmul fetei de eschimos atunci când primea porția de mâncare de la domnul Diggle. Irving văzuse cum îi sclipeau ochii când primea un strop de marmeladă întinsă pe pesmet. Așa că, în fiecare zi din ultima lună, își răzuise marmelada de pe pesmeții lui până când reușise să adune cantitatea pe care o ducea acum în micuța farfurioară de porțelan care aparținuse mamei sale.

Irving ocolise complet nava până în dreptul babordului și acum intra în labirintul de seracuri și aisberguri mici care se ridicau ca „pădurea Birnam venind spre Dunsinane"[1], cam la vreo două sute de metri la sud de navă. Știa că se expune riscului de a deveni următoarea victimă a creaturii dintre ghețuri, însă aceasta nu-și mai făcuse simțită prezența în ultimele cinci săptămâni, nici măcar de la foarte mare distanță. Nu mai pierduseră niciun om din noaptea Carnavalului.

Pe de altă parte, își spuse Irving, *nimeni altcineva în afară de mine n-a mai plecat singur de pe navă, fără*

[1] Scenă din piesa *Macbeth* de William Shakespeare (n. tr.).

măcar un felinar, să se ducă de nebun într-o pădure de seracuri.

Şi nici altă armă nu avea în afară de pistolul din buzunarul mantalei.

După patruzeci de minute de căutări printre seracuri, în întuneric şi vânt, la minus patruzeci şi trei de grade Celsius, Irving era pe punctul de a hotărî că îşi va pune iniţiativa în practică în altă zi, de preferinţă peste câteva săptămâni, când soarele va rămâne deasupra orizontului de sud mai mult de câteva minute.

Şi atunci observă lumina.

Era o privelişte mai mult decât fantastică – un troian de zăpadă înălţat într-un defileu dintre seracuri părea a străluci din interior cu o lumină aurie, ca dintr-un basm cu zâne.

Ori cu vrăjitoare.

Irving se apropie, oprindu-se la fiecare umbră de serac pentru a se convinge că nu era vorba despre vreo crevasă îngustă din gheaţă. Vântul şuiera molcom printre coloanele albe. Lumina violet a aurorei dansa peste întregul peisaj.

Vântul – sau Silence – construise un troian din zăpadă, de forma unui dom, cu pereţi subţiri prin care se întrezărea pâlpâirea luminii galbene dinăuntru.

Irving coborî în defileul micuţ, mai degrabă o adâncitură dintre două plăci ale banchizei, şi se apropie de o gaură întunecată, poziţionată prea jos pentru a avea vreo legătură cu domul acela.

Intrarea – dacă despre o intrare era vorba – abia dacă avea lăţimea umerilor lui Irving.

Înainte de a intra, se întrebă dacă nu cumva ar fi cazul să-şi scoată pistolul din buzunar. *Dar n-ar fi un gest prea prietenos de salut.*

Irving se strecură înăuntru.

Pasajul strâmt era lung cam cât jumătate din trupul tânărului, iar apoi cotea şi mai mergea cam vreo trei metri. Când reuşi să-şi scoată capul şi umerii prin capătul celălalt al tunelului, ieşind la sursa de lumină, Irving clipi nedumerit tare şi îi căzu falca.

Primul lucru pe care îl observă era că Lady Silence era complet goală pe sub învelitoarea din blană. Stătea întinsă pe o platformă modelată în zăpadă cam la un metru şi douăzeci distanţă de capul locotenentului şi cam la vreo nouăzeci de centimetri înălţime. Sânii îi erau foarte vizibili şi foarte dezgoliţi şi între ei se legăna pe un şnur micuţul talisman în formă de urs alb pe care îl luase de la partenerul ei mort, dar nu făcu niciun gest să şi-i acopere. Îl privea pe Irving fix, fără să clipească. Nu o luase prin surprindere. Era clar că îl auzise venind cu mult înainte ca el să se îndese în coridorul domului din zăpadă. Ţinea în mână cuţitul acela scurt, dar extrem de tăios, din piatră, pe care tânărul îl văzuse prima dată în magazia cu cabluri de ancoră.

– Vă cer iertare, domnişoară, se bâlbâi Irving.

Nu mai ştia ce altceva să facă. Buna creştere îi spunea că trebuie să se strecoare înapoi pe unde venise şi să iasă, astfel, din budoarul doamnei, indiferent cât de caraghioase şi lipsite de îndemânare i-ar fi fost mişcările. Însă îşi aminti că se afla acolo cu un scop.

Irving își dădu seama că Silence ar fi putut foarte ușor să se aplece spre el și să-i taie gâtul cu acel cuțitaș pe care îl avea în mână, pentru că el era înțepenit în ușa casei de zăpadă și nu ar fi putut opune niciun fel de rezistență.

Tânărul locotenent reuși să se extragă din intrarea îngustă, își trase lângă el sacul din piele, se ridică în genunchi și apoi în picioare. Deoarece podeaua ciudatei case din zăpadă era săpată în suprafața gheții de afară, Irving avea loc să stea drept chiar în mijlocul ei. Privind în jur, văzu că, deși de afară construcția aceea părea doar un troian luminos, ea fusese ridicată din blocuri și lespezi din zăpadă arcuite spre înăuntru, după un concept extrem de ingenios.

Irving, care studiase la cea mai bună școală de artileriști din Marina Regală și care fusese mereu bun la matematică, observă imediat spirala ascendentă a blocurilor și felul în care fiecare dintre acestea era puțin mai mult înclinat decât cel de dinainte, până la blocul din vârf, care închidea, la acoperiș, domul. Observă și orificiul mic pentru evacuarea fumului, un fel de horn cu diametrul de doar cinci centimetri dintr-o latură a blocului din vârf.

Matematicianul din Irving își dădu imediat seama că domul nu era o emisferă în adevăratul sens al cuvântului, căci orice construcție ridicată pe baza principiilor unui cerc nu ar fi avut șanse să rămână în picioare, ci, mai degrabă, un soi de catenar, adică o structură dispusă în formă de lanț încolăcit. Irving, ca un domn bine educat ce era, știa că stă cu ochii zgâiți

la tavan, la blocurile de zăpadă și la structura geometrică a acelei inventive locuințe ca să nu se holbeze la sânii și umerii goi ai lui Lady Silence. Presupuse că-i acordase suficient timp ca să se acopere și își coborî privirea la ea.

Pieptul femeii era tot dezgolit. Amuleta albă făcea ca pielea ei să pară mai cafenie decât în realitate. Ochii ei negri erau tot ațintiți asupra lui, atenți, curioși, dar nu neapărat ostili. Nu lăsase jos cuțitul din mână.

Irving expiră cu zgomot și se așeză pe platforma acoperită cu blănuri de vizavi de locul unde era amenajat culcușul femeii.

Atunci își dădu seama cât de cald era în casa de zăpadă. Nu doar mai cald decât în noaptea înghețată de afară, nu doar mai cald decât era pe puntea inferioară de pe HMS *Terror*, ci *foarte cald*. Spre marea lui surprindere, simți că începe să năduşească abundent pe sub multele rânduri de haine țepene de jeg. Și observă picuri de sudoare pe sânul moale și cafeniu al femeii.

Își smulse cu efort privirea de la locul cu pricina și începu să se descheie la manta. Înțelese atunci că toată lumina și căldura veneau de la o cutie micuță de parafină pe care probabil că Silence o furase de pe navă. Și imediat îi păru rău că o acuzase de hoție. Da, sigur, era o cutie de pe *Terror*, însă era goală, fără pic de parafină în ea, una din sutele pe care le aruncaseră ei peste bord, în zona de gunoi pe care o amenajaseră pe gheață, cam la treizeci de metri distanță de navă. Flacăra nu era alimentată cu parafină, ci cu un soi de grăsime, dar nu seu de balenă, pentru că avea alt

miros. Să fi fost grăsime de focă? Chiar deasupra flăcării atârna din tavan un cordon confecționat dintr-un mat sau tendon de animal și de el era prinsă bucată de untură din care picura grăsimea în cutie. Ori de câte ori scădea nivelul grăsimii din cutie, mucul lumânării, confecționat din fire de cânepă smulse din funiile de ancoră se lungea, iar flacăra ardea mai sus, topind din untura de deasupra și făcând astfel să se scurgă mai multă grăsime în lampă. Da, era un sistem extrem de ingenios.

Lampa din cutia de parafină nu era singura invenție din casa de zăpadă. Pe un soi de raft din zăpadă se afla un cadru complicat compus din ceea ce păreau a fi patru coaste de focă – *cum, Doamne iartă-mă, a prins Lady Silence toate focile astea?* – cu vârfurile în sus și conectate printr-o împletitură încâlcită de tendoane. De cadrul acesta din oase atârna una din cutiile mari, dreptunghiulare, de conserve Goldner – evident, și aceasta furată din groapa de gunoi de lângă *Terror* – care avea găuri în cele patru colțuri, Irving își dădu imediat seama că obiectul acela reprezenta o oală ori un ceainic dispus exact deasupra flăcării. Lady Silence tot nu-și acoperise sânii. Ursul-amuletă se mișca în ritmul respirației ei ușoare. Ochii ei nu părăseau chipul tânărului locotenent.

Irving își drese glasul.

– Bună seara, domnișoară... ăăăă... Silence. Îmi cer mii de scuze pentru că vă inoportunez...

Se opri.

Femeia asta clipește vreodată?

– Domnul căpitan Crozier vă transmite urările sale de bine. Și m-a rugat să dau o fugă până la dumneavoastră ca să văd... să văd... of... cum vă descurcați.

Nu-și amintea când se mai simțise atât de prost. Era convins că fata nu pricepea boabă de engleză în ciuda lunilor petrecute pe navă. Iar sfârcurile ei, ridicate în aerul rece pe care îl adusese cu el de afară, nu-i ușurau nicidecum situația.

Locotenentul își șterse transpirația de pe frunte. Apoi își scoase mănușile groase și pe cele subțiri, cu degete, înclinând capul ca și cum ar fi vrut să ceară permisiunea stăpânei casei pentru aceasta. Apoi își șterse iarăși fruntea. I se părea incredibil cât de cald putea să fie în spațiul acela micuț de sub domul din zăpadă, în care ardea o singură lampă cu untură de focă.

– Domnul căpitan ar dori... începu el și se întrerupse din nou. Of, la naiba!

Vârî mâna în tolbă și scoase pesmeții înfășurați în șervetul vechi și farfurioara cu marmeladă învelită în șalul din mătase orientală.

Îi întinse cele două daruri cu mâini ce tremurau ușor.

Femeia eschimos nu făcu niciun gest.

– Vă rog, îi spuse Irving.

Silence clipi de două ori, ascunse cuțitul sub blănuri, acceptă cele două pachețele și le puse alături, pe platforma ce-i servea de pat. Așa cum stătea înclinată într-o parte, vârful sânului drept atingea șalul lui chinezesc.

Irving se uită în jos, dându-şi seama că şi el stă pe o blană deasă de animal. *De unde a mai luat-o şi pe asta?* se miră el înainte de a-şi aminti cum, cu câteva luni înainte, ei îi dăduseră parka bătrânului eschimos, a celui care murise la bord după ce fusese împuşcat de unul din oamenii lui Graham Gore.

Mai întâi Silence desfăcu şervetul cel vechi, fără să aibă însă vreo reacţie în faţa pesmeţilor împachetaţi în el. Irving petrecuse multă vreme încercând să găsească ultimii pesmeţi neinfestaţi cu gărgăriţe şi acum se simţi cam ofensat de lipsa ei completă de interes şi de recunoaştere a strădaniilor lui. Apoi fata despachetă farfurioara de porţelan a mamei lui. Ridică şalul din mătase cu desene complicate în roşu aprins, verde şi albastru şi îl lipi o clipă de obraz. Apoi îl puse deoparte.

Femeile sunt la fel în orice colţ al lumii, sună gândul buimăcit al lui John Irving. Tânărul îşi dădu seama că, deşi se bucurase de favorurile sexuale ale mai multor femei, niciodată nu mai avusese sentimentul unei asemenea... *intimităţi*... ca în aceste momente petrecute într-o atmosferă de deplină castitate cu băştinaşa aceasta pe jumătate goală.

Când Silence îndepărtă capacul de ceară de pe farfurioară şi văzu marmelada, îşi ridică iar ochii la chipul lui Irving, studiindu-l parcă.

El încercă să-i arate prin semne cum să întindă marmelada pe pesmeţi şi să-i mănânce.

Ea nu se mişcă. Privirea ei nu se clinti.

În cele din urmă, se aplecă şi întinse braţul drept peste flacără. Irving tresări uşor, dar văzu că se

întindea spre o firidă mică – o adâncitură în blocul de gheață – de la capătul platformei pe care stătea el. Se prefăcu a nu fi observat că învelitoarea din blană alunecase, dezvelind și mai mult trupul gol al femeii.

Silence îi întinse ceva alb cu roșu, cu miros puternic de pește mort și putrezit. Înțelese că era vorba de o altă bucată de slănină de focă ori de alt animal care fusese depozitată la rece, în zăpadă.

O luă, dădu din cap în semn de mulțumire și rămase cu ea în mâini. Nu avea nici cea mai mică idee ce ar fi trebuit să facă. Oare trebuia s-o ia pe navă și să-și confecționeze propria-i lampă cu untură de focă?

Buzele lui Silence se mișcară și Irving avu senzația că tânăra mută tocmai ce schițase un zâmbet. Își scoase cuțitașul și făcu niște semne în aer cu el în partea dreaptă și în dreptul gurii, de parcă ar fi vrut să-și cresteze buza aceea trandafirie și plină.

Irving se holba la ea, nepricepând despre ce e vorba, uitând de bucata de slănină și piele din mâini.

Cu un oftat, Silence se aplecă spre el, luă slănina, o apucă de un capăt cu gura și tăie câteva felii, trecând cu lama cuțitului chiar printre dinții ei albi la fiecare bucată. Se opri și mestecă dumicatul, apoi îi întinse iar slănina de focă – cu siguranță de focă.

Irving se văzu nevoit să dibuie prin cele șase rânduri de haine – manta, tunică, pulovere și vestă – ca să ajungă la cuțitul lui pus în teacă la curea. I-l arătă, simțindu-se ca un elev care caută aprobarea profesorului său.

Silence dădu foarte ușor din cap.

Irving își duse la gura deschisă bucata puturoasă și umedă de slănină și tăie cu o mișcare iute a cuțitului, exact așa cum o văzuse pe ea făcând.

Aproape că-și reteză nasul. Și *cu siguranță* că și-ar fi tăiat și buza dacă lama nu s-ar fi oprit în pielea aceea gumoasă de focă – dacă de focă era – și în slănina și carnea albă. Dar așa, doar își înțepă puțin septul din care curse o singură picătură de sânge.

Silence nici nu băgă în seamă sângele, clătină ușor din cap și îi întinse cuțitașul ei.

Tânărul încercă din nou, simțind greutatea stranie a cuțitului în mâna lui; și tăie cu încredere până în dreptul buzei.

Lama trecu foarte ușor prin bucata de slănină. Cuțitașul acela mic din piatră era – incredibil – mult mai ascuțit decât cuțitul lui marinăresc.

Gura i se umplu cu fâșia de slănină. Începu să mestece conștiincios, încercând să mimeze ca un nătâng recunoștința față de femeia așezată în fața lui.

Avea gust de crap mort de zece săptămâni, dragat de pe fundul Tamisei, chiar din locul unde se golesc canalele din Woolwich.

Simți nevoia colosală să vomite, vru să scuipe dumicatul de slănină pe podeaua casei de zăpadă, își dădu seama că un asemenea gest nu ar fi fost în avantajul delicatei sale misiuni diplomatice și înghiți.

Rânjind larg, ca pentru a-și manifesta mulțumirea pentru delicatesa primită, și forțându-se să-și înăbușe greața cumplită și nesfârșită, ștergându-se pe furiș cu una din mănușile înghețate la nasul tocmai crestat,

dar care sângera zdravăn, Irving văzu îngrozit cum eschimosa îi face semn să-şi mai taie şi să mai mănânce o felie.

Cu acelaşi surâs radios, tăie încă o bucată şi o înghiţi pe nemestecate. Îşi spuse că aşa trebuie să te simţi şi atunci când bagi în gură un cocoloş din mucozităţile nazale ale altei fiinţe.

În mod absolut uluitor, stomacul lui chiorăi, se strânse şi mai ceru. Era ceva în bucata aceea puturoasă de slănină ce părea a-i satisface o poftă misterioasă de existenţa căreia nu fusese conştient până atunci. Trupul lui, chiar dacă mintea respingea o asemenea oroare, mai voia să mănânce o bucată.

Urmară câteva minute în care ambianţa fu cum nu se poate mai casnică: locotenentul Irving stătea pe blana lui albă de urs, tăind şi mâncând felii de slănină cu mişcări rapide, chiar dacă nu tocmai entuziaste; în vreme ce Lady Silence fărâma pesmeţii uscaţi, îi înmuia în marmelada din farfurioara mamei lui, la fel de repede cum şterge un marinar înfometat sosul din farfurie cu un dumicat de pâine, şi îi mânca cu gemete de satisfacţie ce păreau a-i izvorî de undeva din gât.

Iar în toată vremea aceasta sânii ei rămăseseră goi şi foarte aproape de privirea lui apreciativă, chiar dacă nu neapărat relaxată.

Ce ar zice mama dacă şi-ar vedea acum băieţelul şi farfurioara din porţelan? se întrebă aiurea Irving.

Când terminară de mâncat, adică după ce Silence mâncase toţi pesmeţii şi golise farfurioara cu marmeladă, iar Irving dăduse gata o bucată zdravănă din

slănină, tânărul încercă să-și șteargă bărbia și gura cu o mănușă, dar fata bagă iarăși mâna în firidă și scoase de acolo un pumn de zăpadă afânată pe care i-o întinse. Deoarece avea convingerea că temperatura din căsuța de zăpadă era peste zero, deci nu era în pericol să degere, Irving își curăță timid grăsimea de pe față, se șterse cu mâneca și vru să-i înapoieze slănina rămasă. Silence îi făcu semn spre firida-cămară și el îndesă bucata cât putu mai în fund.

Acum e acum, își zise locotenentul.

Cum îi putea comunica doar prin gesturi, destul de stângace și acelea, că în apropiere se aflau o sută și mai bine de oameni flămânzi, în pericol de a se îmbolnăvi de scorbut și care aveau nevoie de secretele ei care o ajutau să vâneze și să pescuiască?

Irving făcu o încercare. În fața ochilor negri și foarte atenți ai lui Lady Silence, mimă niște bărbați care merg de colo-colo, se frecă pe burtă ca să-i dea de înțeles că bărbații aceia erau foarte înfometați, arătă prin semne cele trei catarge ale fiecărei nave, îi arătă prin semne cum bărbații cad la pat unul după altul – scoase limba, se uită cruciș într-un fel care mereu o enervase pe mama lui și mimă prăbușirea pe blana de urs – apoi arătă spre Silence și se porni să o imite aruncând o suliță și trăgând o undiță. Irving arătă de mai multe ori spre locul unde pusese bine bucata de slănină, apoi arătă undeva dincolo de casa de zăpadă, apoi se frecă iar pe burtă, se uită iar cruciș, se prefăcu iar mort, se frecă iar pe burtă. Întinse iar mâna spre Lady Silence, ezită puțin neștiind cum să

traducă prin semne cât mai exact „învață-ne și pe noi", apoi repetă gesturile de aruncare a suliței și de prindere a peștilor, tot oprindu-se ca să arate din nou spre ea, întinse degetele de multe ori și se frecă iar pe burtă ca s-o facă să priceapă câți oameni ar urma să profite de pe urma învățăturilor ei.

Când isprăvi, transpirația îi picura de pe frunte.

Lady Silence îl privi lung. Nu știa dacă mai clipise. Nu o văzuse pentru că fusese mult prea preocupat de caraghioslâcurile lui.

– La naiba, asta este, zise locotenentul de rang trei John Irving.

În cele din urmă, ajunse la concluzia că eforturile sale fuseseră în van, se încheie la toate rândurile de haine și îndesă în sacul de piele șervetul și farfurioara de la mama lui. Poate că totuși o făcuse să-i înțeleagă mesajul. Poate nu va afla niciodată. Poate că dacă s-ar mai întoarce la căsuța ei din zăpadă...

În punctul acesta, speculațiile lui o virară într-o zonă mult prea intimă și făcu un efort să-și stăpânească imaginația care o luase razna cu impetuozitatea unui pursânge arab.

Poate că dacă s-ar mai întoarce... ar putea s-o însoțească la una din vânătorile ei nocturne de foci.

Dar dacă tot creatura dintre ghețuri îi aduce focile astea moarte? îi trecu atunci prin minte. După cele văzute cu câteva săptămâni în urmă, reușise să se convingă pe jumătate că, de fapt, nu văzuse absolut nimic. Însă jumătatea cealaltă, mai onestă, din memoria lui Irving știa *ce anume* văzuse. Creatura dintre ghețuri

îi adusese hălci de focă, sau de vulpe sau de alt soi de animal polar. În noaptea aceea, Lady Silence plecase dintre seracuri cu brațele încărcate cu carne proaspătă.

Și își aduse aminte de poveștile unui ofițer de pe *Erebus*, Charles Frederick Des Voeux, despre femei și bărbați din Franța care se transformaseră în lupi. Iar dacă una ca asta era posibil – așa cum erau de părere mai mulți ofițeri și toți marinarii – de ce oare nu ar putea o femeie a locului, la gât cu un talisman reprezentând un urs alb, să se transforme într-o creatură asemănătoare cu un urs gigantic înzestrat, însă cu viclenia și răutatea unui om.

Nu. Îi văzuse pe amândoi pe gheață. Sau nu?

Irving se cutremură, terminând de încheiat hainele. Era *foarte* frig în căsuța din zăpadă. Îi dădea fiori. Ce ironic! Simți slănina în funcțiune prin intestinele sale și hotărî că era momentul să plece. Ar avea noroc dacă ar reuși să ajungă în timp util până la scaunul pentru necesități de pe *Terror*, pentru că nu dorea câtuși de puțin să se oprească în mijlocul ghețurilor pentru a-și rezolva problema. Suficient de rău că-i degerase *nasul*, darămite...

Lady Silence îl urmărise atent când împachetase șervetul și farfurioara mamei sale – obiecte despre care el își dădu seama mult mai târziu că ea și le-ar fi dorit. Iar acum își atinse o ultimă dată obrazul cu șalul din mătase și încercă să i-l înapoieze.

– Nu, spuse Irving, e un dar din partea mea. Un simbol al prieteniei și respectului meu profund. Trebuie să-l păstrezi. Altfel m-aș simți jignit.

Apoi încercă să-şi pună spusele în limbajul semnelor. Femeia eschimos se uita fix la el, zvâcnind uşor din colţurile gurii.

Împinse mâna cu şalul, având mare grijă să nu-i atingă sânul dezgolit. Piatra amuletei părea a luci cu o lumină proprie.

Irving îşi dădu seama că îi era mult, mult prea cald. Şi parcă şi încăperea aceea începuse să se învârtească uşor în jurul lui. Maţele i se revoltară brusc, se calmară, se hurducară iarăşi.

– Pa-pa-pa, spuse el.

Trei silabe care îl vor chinui luni în şir de acum înainte, când se va zvârcoli de ruşine în intimitatea cuşetei sale de pe navă, cu toate că ştia prea bine că tânăra nu avea cum să fi înţeles stupizenia şi caracterul lor total nepotrivit. Şi totuşi...

Irving duse degetele la caschetă în semn de salut, îşi înfăşură fularul în jurul capului şi al feţei, îşi trase mănuşile, strânse tolba la piept şi se repezi spre pasajul de la intrarea în căsuţă.

Nu se apucă să fluiere pe drumul înapoi la navă, deşi era tentat să o facă. Uitase aproape complet că din umbra seracurilor l-ar fi putut pândi un căpcăun mâncător de oameni. Însă, dacă o asemenea creatură l-ar fi urmărit în noaptea aceea printre gheţuri, ar fi avut surpriza să-l audă şi să îl vadă pe locotenentul de rang trei John Irving cum vorbeşte de unul singur şi cum îşi dă din când în când câte o palmă peste ceafă.

30

CROZIER

Latitudine nordică 70° 05', longitudine vestică 98° 23'
15 februarie 1848

– Domnilor, a venit vremea să discutăm despre opțiunile noastre pentru lunile următoare, spuse căpitanul Crozier. Trebuie să luăm anumite decizii.

La întrevederea din Sala cea Mare de pe *Terror* fuseseră convocați toți ofițerii, câțiva subofițeri și alți specialiști – cei doi ingineri civili, comandanții gabierilor, cei doi navigatori, precum și singurul medic rămas în viață. Crozier nu hotărâse ca această consfătuire să aibă loc pe *Terror* din cauză că nu ar fi vrut să-i deranjeze pe căpitanul Fitzjames și pe ofițerii acestuia, care trebuiau să facă drumul pe gheață în singura oră de lumină, sperând că vor apuca să se întoarcă înainte ca întunericul să fie deplin, și nici pentru că ar fi dorit să scoată în evidență faptul că *Erebus* nu mai era nava-amiral, ci pentru că pe nava lui erau mai puțini oameni bolnavi. Prin urmare, era

mult mai ușor să-i transporte pe aceștia într-o infirmerie provizorie, eliberând Sala cea Mare pentru întrunirea lor; pe *Erebus* erau de două ori mai mulți cei care prezentau simptome de scorbut, iar doctorul Goodsir era de părere că unii erau prea suferinzi ca să poată fi mutați de colo până colo.

Și astfel, cincisprezece dintre conducătorii expediției se înghesuiseră în jurul mesei lungi – care în ianuarie fusese tăiată în bucăți mai mici pentru a putea fi folosite ca mese chirurgicale, dar pe care domnul Honey o lipise la loc. Ofițerii și civilii își lăsaseră lângă scară toate mantalele de ploaie, mănușile, „perucile galeze" și fularele, însă își păstraseră celelalte rânduri de haine. În încăperea spațioasă mirosea a lână udă și trupuri nespălate.

Era frig înăuntru și prin luminatoarele Preston nu intra niciun pic de lumină, deoarece puntea era acoperită de un metru de zăpadă și de copertina din pânză groasă. Lămpile cu untură de balenă din pereții subțiri pâlpâiau vitejește, dar nu prea reușeau să alunge întunericul.

Întrunirea aceasta părea o variantă mai sumbră a consiliului de război convocat de Sir John Franklin pe *Erebus* cu optsprezece luni în urmă, însă acum, în locul lui Sir John din capul mesei, la tribord, stătea Francis Crozier. La pupa, în stânga lui Crozier, erau cei șapte ofițeri și subofițeri de pe *Terror* chemați la ședință. Locul de lângă căpitan era ocupat de mâna lui dreaptă, prim-locotenentul Edward Little. Veneau apoi locotenentul secund George Hodgson și locotenentul

de rang trei John Irving. Apoi inginerul civil James Thompson – căruia i se conferise statut de subofiţer pe perioada expediţiei şi care acum arăta mai slăbit, mai palid şi mai cadaveric decât arătase vreodată. La stânga lui Thompson stătea pilotul specializat în navigarea printre gheţuri Thomas Blanky, care părea a se descurca de minune cu noul lui picior din lemn; şi comandantul gabiei, Harry Peglar, singurul maistru invitat de Crozier la această consfătuire. De faţă mai era şi sergentul Tozer, de pe *Terror* – căzut în dizgraţia ambilor căpitani din noaptea Carnavalului din cauză că oamenii lui deschiseseră focul asupra supravieţuitorilor incendiului, dar care era totuşi cel mai înalt în grad din grupul mult subţiat al „uniformelor roşii" – urmând a vorbi în numele infanteriştilor marini.

La capătul dinspre babord al mesei se afla căpitanul Fitzjames. Crozier ştia că de săptămâni bune Fitzjames nu se mai obosea să se bărbierească şi îşi lăsase să-i crească barba roşcovană, în mod surprinzător înspicată cu fire albe, însă catadicsise să şi-o radă pentru evenimentul de astăzi – sau îi ordonase domnului Hoar, stewardul lui, să îl aranjeze. Însă obrajii acoperiţi acum cu multe tăieturi micuţe îl făceau să pară şi mai slab, şi mai palid. În plus, numeroasele rânduri de haine păreau a atârna pe un trup împuţinat.

La stânga căpitanului Fitzjames, de-a lungul laturii dinspre proră, stăteau cei şase bărbaţi veniţi de pe *Erebus*. Chiar lângă el era locotenentul H.T.D. Le Vesconte, etalându-şi dintele din aur de fiecare dată când zâmbea, singurul ofiţer al Marinei Regale rămas

în viață în afară de căpitan, căci Sir John Franklin, prim-locotenentul Graham Gore și locotenentul James Walter Fairholme fuseseră uciși de creatura dintre ghețuri. Lângă Le Vesconte stătea Charles Frederick Des Voeux, care preluase sarcinile de secund ale lui Robert Orme Sergeant, care căzuse pradă creaturii în decembrie, în timp ce supraveghea refacerea steiurilor din gheață care delimitau drumul dintre cele două nave.

Lângă Des Voeux se afla doctorul Harry D.S. Goodsir. Deși acesta era acum unicul medic din expediție, cei doi căpitani hotărâseră ca el să-și ocupe locul lângă foștii săi camarazi de pe *Erebus*.

Alături de el era navigatorul James Reid, iar în stânga acestuia stătea singurul maistru de pe *Erebus* prezent la această întrevedere de lucru, comandantul gabiei de pe fosta navă-amiral, Robert Sinclair. Și chiar în colțul de la prora stătea inginerul de pe *Erebus*, John Gregory, care părea mult mai sănătos decât omologul lui de pe *Terror*.

Deoarece stewarzii celor doi căpitani zăceau în infirmerie, având simptome de scorbut, ceaiul și pesmeții asezonați din belșug cu gărgărițe au fost servite de domnul Gibson de pe *Terror* și domnul Bridgens de pe *Erebus*.

– Să luăm lucrurile unul câte unul, începu Crozier. În primul rând, mă interesează să aflu dacă putem rămâne pe navele noastre până la un eventual dezgheț de vară. Și mai vreau să știu dacă am putea naviga din

iulie sau august în cazul în care *va fi* un dezgheț. Domnule căpitan Fitzjames?

Vocea mai tânărului căpitan era doar o umbră răgușită a fostei sale fermități. Bărbații de pe ambele laturi ale mesei se aplecară să-l poată auzi.

– Nu cred că *Erebus* va rezista până la vară. Iar părerea mea este că se va scufunda de îndată ce se va topi gheața – de aceeași părere cu mine sunt și domnii Weeks și Watson, marangozii mei, domnul Brown, nostromul, domnul Ridgen, timonierul-șef, și domnii locotenenți Le Vesconte și Des Voeux, aici de față.

Atmosfera din Sala cea Mare păru a îngheța și mai tare, apăsându-i pe toți. Vreo treizeci de secunde nimeni nu spuse nimic.

– Presiunea exercitată de ghețuri în ultimii doi ani a scos calafatul din bordajul carenei, continuă Fitzjames cu vocea lui cea nouă, slabă și înecată. Arborele principal s-a deformat atât de mult încât nici vorbă să mai fie reparat. După cum știm cu toții, el fusese astfel proiectat încât să poată fi coborât până pe ultima punte de jos printr-un puț din fier, pentru a fi ferit de deteriorările provocate de intemperii, însă acum nu mai poate fi retractat decât foarte puțin. Și nu mai avem niciun arbore de rezervă. Elicea a fost sfărâmată de ghețuri, la fel și cârma, Am putea să improvizăm alta, însă fundul carenei este crăpat pe toată lungimea chilei. Și am pierdut aproape jumătate din căptușeala metalică de la prora și de pe laturi.

Mai rău încă, spuse Fitzjames în continuare, gheața a strâns carena atât de tare, că drugii transversali din

fier ai armăturii și îmbinările din fontă ori au plesnit ori au perforat carena în peste zece locuri. Chiar dacă ar fi să peticim fiecare spărtură și am reuși cumva să rezolvăm problema cu puțul arborelui port elice, tot n-ar mai avea vreo protecție interioară în fața gheții. De asemenea, jgheaburile din lemn care au fost montate pe laturile navei, special pentru această expediție, au reușit să împiedice gheața să urce mai sus de bord. Dar presiunea descendentă asupra lor cauzată de poziția ridicată a navei a dus la crăparea lemnului carenei de-a lungul fiecărui jgheab.

Abia acum Fitzjames păru a-și da seama de atenția cu care îl ascultau ceilalți. Apatia îi dispăru din privire și își plecă stingherit ochii. Apoi spuse pe un ton firav, ca și cum ar fi vrut să-și ceară scuze pentru veștile proaste.

– Însă lucrul cel mai rău este că presiunea gheții a deformat etamboul și a desprins capetele bordajului de lemn. Punțile se despică... iar singurul lucru care le mai ține în loc este greutatea zăpezii... Și mai vreau să adaug că niciunul dintre noi nu crede că pompele ar face față apei care ar intra în navă, dacă ar fi să se topească gheața. Acum îl rog pe domnul Gregory să se refere la starea cazanelor, a rezervelor de cărbune și a sistemului de propulsie.

Toți ochii se îndreptară asupra lui John Gregory.

Inginerul își drese glasul și își umezi buzele crăpate până la sânge.

– Pe HMS *Erebus* nu mai există sistem de propulsie cu abur, zise el. Doar în șantierele navale din

Bristol am mai putea repara arborele principal. Și nici cărbuni nu mai avem nici măcar pentru o zi de navigare cu abur. Pe la sfârșitul lui aprilie nu vom mai avea cărbuni nici ca să încălzim nava, nici măcar patruzeci și cinci de minute pe zi, cum facem acum, și doar în locurile acelea de pe puntea inferioară unde locuim noi.

Crozier spuse:

– Cum stăm cu aburul pe *Terror*, domnule Thompson?

Scheletul viu își privi lung căpitanul și apoi începu să vorbească pe un ton uimitor de puternic.

– Dacă ar fi să vrem să navigăm chiar în după-amiaza asta, eu zic că n-am avea abur pentru mai mult de o oră sau două, domnule căpitan. Arborele nostru a fost retractat acum un an și jumătate și este în stare bună, iar elicea funcționează – și oricum avem una de rezervă – dar am rămas aproape fără cărbuni. Dacă ar fi să transferăm la bordul nostru rezervele de pe *Erebus* doar pentru *încălzire* două ore pe zi, ne-ar ajunge... mă hazardez eu să estimez... cam până la începutul lui mai. Însă în cazul acesta n-am mai avea cărbuni pentru abur. Dacă e să ne referim doar la rezervele de pe *Terror*, zic că va trebui să renunțăm la încălzire pe la mijlocul ori sfârșitul lui aprilie.

– Mulțumesc, domnule Thompson, spuse Crozier pe un ton blând, care nu trăda nicio emoție. Domnule locotenent Little, domnule Peglar, vreți să fiți buni să ne spuneți ce credeți despre starea de navigabilitate în care se află *Terror*?

Little dădu uşor din cap şi coborî privirea către masă, ca pentru a-şi ordona gândurile. Apoi ridică ochii la căpitanul lui.

– Nu suntem în stare atât de proastă ca *Erebus*, dar şi carena noastră a fost avariată de presiunea gheţii. La fel şi bordajul exterior, cârma şi armăturile interioare. Ştiţi, probabil, că, înainte de Crăciun, domnul locotenent Irving a descoperit nu numai că pierdusem o mare parte din căptuşeala metalică interioară de-a lungul tribordului, în spatele prorei, ci şi că fuseseră scoase scândurile groase de stejar şi ulm din zona prorei, acelea care corespundeau interiorului magaziei cu lanţuri de ancoră din cală. Iar în urma acestei descoperiri, am aflat şi că lemnul de stejar de pe fund, gros de treizeci şi trei de centimetri, a fost distrus în douăzeci, treizeci de locuri. Lemnul de la proră a fost înlocuit şi ranforsat, nu putem repara fundul calei din cauza fleşcăraiei, dar cred că poate pluti şi poate naviga, domnule căpitan. Însă nu pot promite că pompele vor face faţă apei care va intra prin toate spărturile. Mai ales peste alte cinci sau şase luni de tortură din partea gheţii. Domnul Peglar vă poate explica mai bine asta, încheie locotenentul Little.

Harry Peglar îşi drese glasul. Se vedea limpede că nu era obişnuit să vorbească în faţa atâtor ofiţeri.

– Dacă va fi în stare să se ţină pe apă, domnilor, echipa de gabieri va monta la loc catargele, tachelajul, sarturile şi pânzele în patruzeci şi opt de ore de când primim ordinul. Nu am cum să garantez că navigarea doar cu vele ne va putea scoate dintre gheţurile groase

pe care le vedem la sud, dar, dacă vom avea apă curată sub noi și în fața noastră, vom redeveni corabie. Și aș îndrăzni să fac o recomandare, domnilor... propun să punem la loc catargele mai curând, nu mai târziu.

– Nu ți-este teamă că se va depune gheață pe ele și se va răsturna nava? îl întrebă Crozier. Sau că ne vor cădea bucăți de gheață în cap când suntem pe punte? Ne așteaptă luni lungi de viscole, Harry.

– Așa este, domnule căpitan, spuse Peglar. Și răsturnarea navei este o temere permanentă de când draga de ea a început să stea într-o rână. Dar tot cred că e mai bine să avem arborele gabier la locul lui și tachelajele montate, în caz că avem parte de un dezgheț neașteptat. S-ar putea să fim nevoiți să ridicăm ancora în zece minute. Iar gabierii mei au nevoie de antrenament și muncă, domnule căpitan. Cât despre gheața care ne-ar cădea în cap... foarte bine, zic eu. E un alt motiv pentru care să fim prudenți și în stare de maximă alertă când suntem pe punte. Pe lângă dihania dintre ghețuri, domnule.

Câțiva dintre cei așezați la masă chicotiră înfundat. Rapoartele în mare parte pozitive ale celor doi reușiseră să mai reducă din tensiunea din încăpere. Gândul că măcar una din nave era în stare de plutire și navigare ridicase moralul bărbaților strânși în jurul mesei. Crozier chiar avu senzația că până și temperatura din Sala cea Mare crescuse cu câteva grade – și poate chiar așa se și întâmplase, de vreme ce toți începuseră să respire mai degajat.

– Mulțumesc, domnule Peglar, zise Crozier. Se pare că, dacă vom dori să plecăm de aici, o vom face cu ambele echipaje pe *Terror*.

Niciunul dintre cei prezenți nu pomeni faptul că exact aceasta fusese propunerea lui Crozier din urmă cu optsprezece luni. Dar toți se gândeau la momentul acela.

– Haideți să discutăm puțin despre creatura aceea dintre ghețuri, continuă Crozier. Nu și-a mai făcut simțită prezența în ultima vreme.

– Nu am mai avut niciun rănit de pe întâi ianuarie, interveni doctorul Goodsir. Și de la Carnaval n-a mai murit și n-a mai dispărut nimeni.

– Dar a fost reperată de câteva ori, spuse locotenentul Le Vesconte. O formă uriașă mișcându-se printre seracuri. Iar marinarii de cart aud anumite zgomote în întuneric.

– Marinarii de cart pe mare aud mereu zgomote în întuneric, zise locotenentul Little. Încă de pe vremea vechilor greci.

– Poate a plecat, își spuse părerea și locotenentul Irving. O fi migrat. S-o fi dus spre sud. Sau nord.

Tăcură toți cântărind această ipoteză.

– Poate a mâncat destui ca să-și dea seama că nu suntem prea buni la gust, spuse navigatorul Blanky.

Câțiva zâmbiră la gluma lui. Nimeni altul nu ar fi putut să facă o asemenea glumă sinistră și să-i fie trecută cu vederea. Dar domnul Blanky câștigase și câteva prerogative pe lângă piciorul de lemn.

– La ordinele domnilor căpitani Crozier și Fitzjames, soldații mei au căutat creatura, spuse sergentul Tozer. Am împușcat câțiva urși, dar niciunul nu părea a fi ursul cel mare... monstrul.

– Sper că oamenii dumitale au tras mai bine decât în noaptea Carnavalului, zise Sinclair, comandantul gabierilor de pe *Erebus*.

Tozer se întoarse iute spre dreapta și se uită urât la el.

– Încetați, interveni Crozier. Pentru moment, va trebui să presupunem că monstrul acela dintre ghețuri este încă în viață și că se va întoarce. Toate activitățile pe care vom fi nevoiți să le facem jos de pe navă vor fi însoțite de planuri temeinice de apărare împotriva lui. Din păcate, nu mai avem suficienți infanteriști care să însoțească fiecare echipaj cu sanie, așa că soluția mi se pare a fi aceea că va trebui să înarmăm toate echipajele care vor coborî pe gheață, să le formăm din mai mulți oameni, și să facă cu rândul la trasul saniei și la paza echipajului. Chiar dacă gheața nu se va deschide în vara aceasta, tot va fi mai ușor de călătorit la lumina zilei.

– Vă rog să mă scuzați că o spun pe șleau, domnule căpitan, zise doctorul Goodsir, dar întrebarea reală este dacă ne putem permite să așteptăm până la vară ca să abandonăm navele.

– Putem să așteptăm, domnule doctor? îl întrebă Crozier.

– Nu cred, spuse medicul. Sunt mai multe conserve contaminate sau putrezite decât ne-am imaginat

noi. Celelalte provizii sunt și ele pe sfârșite. Regimul alimentar al oamenilor este și așa cu mult sub necesitățile cerute de muncile lor cotidiene la bord sau afară, pe gheață. Toți pierd din greutate și energie. Adăugați la asta și creșterea cazurilor de scorbut și... ei, bine, domnilor, eu pur și simplu nu cred că vor fi mulți cei de pe *Terror* sau *Erebus* – presupunând că navele vor rezista atâta timp – care vor avea energia fizică ori forța psihică să facă *orice* drum cu sania dacă va fi să așteptăm până în iunie sau iulie să vedem dacă se va sparge gheața.

Încăperea se cufundă din nou în tăcere.

Goodsir vorbi iar:

– Se poate, însă, ca oamenii care vor mai avea suficientă energie să tragă săniile și bărcile să încerce să se salveze și să ajungă la civilizație. Însă vor trebui să-i lase pe majoritatea camarazilor lor în urmă, să moară de foame.

– Dar aceștia s-ar putea întoarce la nave cu echipe de salvare, spuse locotenentul Le Vesconte.

Fu rândul navigatorului Thomas Blanky să intervină:

– Oricine s-ar îndrepta spre sud – să zicem că ar trage bărcile pe gheață până la gura Fluviului Great Fish și ar naviga în amonte pe el vreo 1 370 de kilometri, până la avanpostul de la Lacul Great Slave – n-ar ajunge acolo decât spre sfârșitul toamnei ori începutul iernii. Și asta în cel mai fericit caz. Și nu s-ar putea întoarce cu un echipaj de salvare pe uscat

decât la sfârșitul verii lui 1849. Iar până atunci toți cei rămași pe nave vor fi murit de scorbut ori de foame.

– Dar am putea încărca săniile și să ne ducem cu toții spre Golful Baffin, spuse secundul Des Voeux. Poate vom găsi niște baleniere acolo. Sau chiar nave și echipe de uscat care ne caută deja.

– Da, murmură Blanky. Ar fi o posibilitate. Dar ca să ajungem acolo ar trebui să tragem la sănii pe sute de kilometri de ghețuri cu seracuri și creste și canale mult prea înguste ca să putem folosi bărcile. Sau de-a lungul coastei, iar asta ar însemna peste *o mie nouă sute* de kilometri. Și apoi va trebui să traversăm Peninsula Boothia, cu toți munții și celelalte obstacole de pe ea, ca să ajungem pe coasta de est, unde s-ar putea să fie balenierele. Am putea să tragem și bărcile după noi ca să traversăm canalele din ghețuri, dar asta ne-ar tripla eforturile. Un singur lucru este sigur – dacă nu se vor deschide ghețurile aici, atunci nu se vor deschide nici la nord-est, pe unde o vom lua noi ca să ajungem la Golful Baffin.

– Am avea de tras o greutate mult mai mică dacă am lua cu noi doar săniile cu provizii și corturi și ne-am îndrepta spre nord-est peste Boothia, spuse locotenentul Hodgson, de pe *Terror*. Cuterele cântăresc câte trei sute de kilograme fiecare.

– Mai degrabă patru sute, murmură căpitanul Crozier. Cu încărcătură cu tot.

– La care trebuie să adăugăm câte trei sute de kilograme de fiecare sanie construită atât de solid încât să poată duce o ambarcațiune pe ea, spuse Thomas

Blanky, iar asta înseamnă că fiecare echipaj va trebui să tragă pe gheață între șapte sute și șapte sute cincizeci de kilograme – fără să mai punem la socoteală proviziile, corturile, armele, hainele și toate celelalte lucruri pe care le vom lua cu noi. Nu s-a mai pomenit o asemenea greutate trasă de oameni pe o distanță de peste o mie șase sute de kilometri – poate chiar mai mult, dacă ar fi să ne îndreptăm spre Golful Baffin.

– Dar o sanie cu tălpici pentru gheață și, poate, cu o velă instalată pe ea – mai ales dacă ar fi să plecăm în martie ori aprilie, înainte ca gheața să se înmoaie și să se facă prea lipicioasă – s-ar deplasa mai ușor decât dacă ar fi s-o tragem noi pe uscat sau prin fleșcăraia de vară, zise locotenentul Le Vesconte.

– Eu sunt de părere că ar trebui să uităm de bărci și să ne ducem spre Golful Baffin doar cu săniile și proviziile, interveni Charles Des Voeux. Dacă vom reuși să ajungem pe coasta de est a Insulei Somerset înainte să se încheie sezonul de vânătoare de balene, precis vom fi salvați de una dintre ambarcațiunile acelea. Și pun prinsoare că acolo vom da și peste navele de salvare trimise de Marină și echipajele cu sănii pornite în căutarea noastră.

– Dacă nu luăm bărcile cu noi, spuse navigatorul Blanky, ne vom opri definitiv la prima întindere de apă pe care o vom întâlni în drum. Și acolo vom muri.

– Dar de ce ar fi salvatorii în estul Insulei Somerset și a Peninsulei Boothia? întrebă locotenentul Little. Dacă ne caută, n-ar trebui să meargă pe urmele noastre prin Strâmtoarea Lancaster spre Insulele Devon,

Beechey și Cornwallis? Pentru că ei știu ce ordine a primit Sir John. Și ar trebui să presupună că am reușit să trecem prin Lancaster, pentru că strâmtoarea e de obicei navigabilă pe perioada verii. N-avem nicio șansă să ajungem atât de departe la nord.

– Dar poate gheţurile din Strâmtoarea Lancaster sunt la fel de încăpățânate anul ăsta cum sunt și aici, îi explică navigatorul Blanky. Ceea ce înseamnă că echipajele de salvare ar fi obligate să rămână mult la sud, pe coastele estice ale Insulei Somerset și Peninsulei Boothia.

– Dar dacă trec prin Beechey, poate că vor găsi mesajul pe care l-am lăsat în tumulul de acolo, interveni sergentul Tozer. Și vor trimite sănii sau nave spre sud, pe drumul pe care am trecut noi.

Tăcerea îi învălui pe toți ca un linţoliu.

– Nu este niciun mesaj pe Beechey, se auzi vocea căpitanului Fitzjames în tăcerea aceea de mormânt.

Pe când toți cei strânși în jurul mesei încercau să analizeze această nouă informație, Francis Rawdon Moira Crozier simți cum în piept i s-a aprins o flacără stranie, fierbinte, pură. Senzația era îmbătătoare ca o primă înghițitură de whisky după câteva zile de abstinență. Pe de altă parte însă, nu avea nimic în comun cu ea.

Crozier își dorea să trăiască. Pur și simplu. Era *hotărât* să trăiască. Va supraviețui acestei neșanse în pofida tuturor sorților și tuturor zeilor care i se împotriveau. Flacăra din piept fusese acolo chiar și în ceasurile și zilele de suferință de la începutul lui

ianuarie, după ce malaria și sevrajul îl aduseseră față în față cu moartea. Iar flacăra aceea devenea tot mai puternică cu fiecare zi.

Francis Crozier era singurul om din Sala cea Mare care înțelegea cel mai bine cât de nerealizabile erau planurile discutate acolo. Ar fi fost nebunie curată să se îndrepte spre sud, către Fluviul Great Fish. Ar fi fost absurd să o pornească spre Insula Somerset peste o mie nouă sute de kilometri de gheață de coastă, creste de presiune, canale deschise și o peninsulă necunoscută. Ar fi fost o iluzie să-și imagineze că se vor topi ghețurile în vara aceasta, îngăduindu-i navei HMS *Terror,* încărcate cu două echipaje și rămase aproape fără provizii, să iasă din capcana aceea fără speranță în care-i vârâse Sir John.

Și totuși, Francis Crozier era hotărât să trăiască. Flacăra ardea în el ca whisky-ul irlandez.

– Înseamnă că am renunțat la ideea că vom ieși de aici cu navele? tocmai întreba Robert Sinclair.

Îi răspunse James Reid, navigatorul de pe *Erebus.*

– Ar însemna să navigăm aproape trei sute de mile spre nord, prin strâmtoarea fără nume descoperită de Sir John, apoi prin Strâmtorile Barrow și Lancaster și să încercăm să ajungem la sud prin Golful Baffin înainte să se închidă din nou ghețurile. Motorul cu aburi și armătura metalică de la prora ne-ar putea ajuta să trecem prin gheață. Chiar dacă aceasta s-ar topi până la cotele de acum două veri, nu am putea parcurge distanța aceasta doar cu pânzele. Și cu carena în halul în care este.

– Dar s-ar putea topi mai mult decât în 1846, se încăpățână Sinclair.

– Și mie o să-mi iasă îngeri din cur, mormăi Thomas Blanky.

Piciorul lipsă îl scuti de mustrările ofițerilor de la masă. Ba chiar unii zâmbiră.

– S-ar putea să mai existe o posibilitate... să navigăm, adică, zise locotenentul Edward Little.

Toți ochii se întoarseră în direcția lui. Majoritatea oamenilor își economisiseră rațiile de tutun – și le înmulțiseră adăugându-le ingrediente greu de descris. Iar acum, vreo șase din cei prezenți la această întrunire își aprinseseră pipele. Fumul lor începoșă și mai mult încăperea.

– Vara trecută locotenentului Gore i s-a părut că a văzut pământ la sud de Ținutul King William, continuă Little. Dacă nu i s-a părut, înseamnă că a văzut Peninsula Adelaide, teritoriu ce ne este cunoscut. Și, așa cum știm, acolo se întâmplă foarte des să existe un canal navigabil între gheața de pe coastă și banchiză. Dacă se vor deschide destule canale pentru ca *Terror* să poată naviga spre sud – poate doar puțin peste o sută de mile marine, în loc de cele trei sute în sens invers prin Strâmtoarea Lancaster – am putea să mergem prin canalele acelea până la Strâmtoarea Bering. Și de-acolo încolo vom da doar de locuri cunoscute.

– Pasajul de Nord-Vest, murmură locotenentul de rang trei John Irving, pe un ton ca de incantație îndurerată.

– Dar oare vom mai avea la sfârșitul verii suficienți oameni valizi cu care să navigăm? întrebă încet doctorul Goodsir. Până în mai s-ar putea să avem cu toții scorbut. Și ce anume vom mânca în săptămânile ori lunile drumului nostru spre vest?

– Poate că vom găsi vânat din belșug, zise sergentul Tozer. Boi moscați[1]. Karibu d-ăia mari. Morse. Vulpi albe. Poate c-o să ne ghiftuim ca niște prinți încă dinainte să ajungem în Alaska.

Crozier se așteptă să-l audă pe Blanky comentând: „Boi moscați d-ăia din care o să-mi iasă mie din cur". Însă șugubățul navigator părea pierdut în propriile-i reverii.

Locotenentul Little îi răspunse lui Tozer:

– Chiar dacă, prin minune, s-ar întoarce vânatul după două veri de absență, problema este că nimeni dintre noi nu-i în stare să-l nimerească cu muschetele... cu excepția oamenilor dumitale, sergent. Am avea nevoie de mai mulți infanteriști care să vâneze și, din păcate, nu-i avem. Și mi se mai pare și că niciunul dintre noi nu știe cum să vâneze ceva mai mare decât o pasăre. Crezi că vom reuși să împușcăm vânatul ăla despre care bați dumneata câmpii?

– Dacă-i destul de aproape, mormăi posomorât Tozer.

Crozier îi întrerupse – discuția asta nu ducea nicăieri.

---

[1] Bou moscat – mamifer răspândit în Groenlanda și în regiunile arctice ale Americii (n. tr.).

– Mai devreme domnul doctor Goodsir s-a referit la o problemă extrem de importantă... dacă vom aştepta până la jumătatea verii, sau doar până în iunie, ca să vedem dacă se sparge banchiza, s-ar putea să fim prea bolnavi şi prea slăbiţi ca să mai navigăm. Şi *cu siguranţă* vom avea atunci prea puţine provizii ca să pornim într-o călătorie cu săniile. Şi trebuie să ne gândim că drumul până la Fluviul Fish va dura trei sau patru luni. Aşa că, dacă ne gândim să abandonăm navele şi s-o pornim pe gheaţă sperând că vom ajunge la Lacul Great Slave sau pe coasta de est a Insulei Somerset ori Boothia înainte de venirea iernii, este evident că trebuie să plecăm înainte de iunie. Dar cu cât înainte?

Din nou tăcere adâncă.

– Eu aş zice să pornim nu mai târziu de prima zi a lui mai, spuse locotenentul Little în cele din urmă.

– Ba chiar mai devreme, dacă mă întrebaţi pe mine, zise doctorul Goodsir. Asta în cazul în care nu vom reuşi să găsim în curând surse de carne proaspătă şi dacă boala se va răspândi la fel de repede.

– Mai devreme cu cât? vru să ştie căpitanul Fitzjames.

– Nu mai târziu de jumătatea lui aprilie? murmură ezitant Goodsir.

Prin aerul rece saturat cu fum de tutun, bărbaţii din jurul mesei se uitară unii la alţii uimiţi. Nici două luni nu mai erau până atunci.

– Sigur, doar în cazul în care situaţia s-ar agrava şi mai mult, explică doctorul pe un ton care lui Crozier i se păru şi foarte ferm, şi foarte nesigur.

– Cum să se agraveze şi mai mult? se miră locotenentul Hodgson.

Era limpede că tânărul încercase să facă o glumă ca să mai detensioneze atmosfera din cabină, dar ceilalţi îl răsplătiră cu priviri mânioase şi mâhnite.

Crozier nu dorea ca reuniunea să se încheie pe acea notă. Sigur, ofiţerii, subofiţerii, maiştrii şi civilii care participaseră la ea analizaseră toate opţiunile şi îşi dăduseră seama cât de puţin încurajatoare erau acestea. Dar căpitanul nu voia ca moralul comandanţilor de pe navele sale să scadă şi mai mult.

– Că veni vorba, spuse el pe un ton lejer, domnul căpitan Fitzjames a hotărât să oficieze Slujba Divină pe *Erebus* duminica viitoare – ne va ţine o predică specială pe care abia aştept s-o ascult, cu toate că ştiu din surse sigure că *nu* ne va citi din *Cartea Leviatanului* – şi m-am gândit că, dacă tot sunt strânse ambele echipaje, ar fi bine să le dăm raţii întregi de hrană şi grog la masă.

Ceilalţi bărbaţi zâmbiră larg. Niciunul dintre ei nu se aşteptase să ducă asemenea veşti bune echipelor lor în urma acestei întruniri.

Fitzjames ridică uşor dintr-o sprânceană. Crozier ştia că mai tânărul căpitan abia acum afla de „predica specială" pe care urma s-o ţină peste doar cinci zile, dar credea că-i va face bine să aibă o ocupaţie şi să fie în centrul atenţiei. Fitzjames dădu aproape imperceptibil din cap.

– Foarte bine, domnilor, spuse Crozier pe un ton mai oficial. Acest schimb de opinii şi informaţii s-a dovedit foarte util. Mă voi consulta cu domnul căpitan

Fitzjames și poate că vom mai discuta cu unii dintre dumneavoastră între patru ochi înainte de a lua o hotărâre. Domnilor de pe *Erebus*, nu vă mai reținem, ca să puteți ajunge pe nava dumneavoastră cât mai este încă lumină. Domnul să vă aibă în paza Lui. Ne vom revedea cu toții duminică.

Unul câte unul bărbații ieșiră din Sala cea Mare. Fitzjames se apropie de Crozier, se aplecă și îi șopti la ureche:

– S-ar putea să-ți cer cu împrumut *Cartea Leviatanului*, Francis.

Apoi ieși în urma oamenilor săi spre locul unde își lăsaseră mantalele groase și cauciucate.

Ofițerii de pe *Terror* se întoarseră la treburile lor. Căpitanul Crozier mai rămase câteva minute în scaunul său din capătul mesei, gândindu-se la discuția care tocmai avusese loc. Simțea în piept focul aprig al dorinței de a supraviețui.

– Domnule căpitan?

Ridică ochii. I se adresase Bridgens, bătrânul steward de pe *Erebus*, care servise ceaiul în locul stewarzilor celor doi căpitani și care acum îl ajuta pe Gibson să strângă ceștile și farfuriile din cositor.

– Dumneata ești, Bridgens? Poți să pleci cu ceilalți. Face Gibson curat aici. Nu e bine să mergi singur până la *Erebus*.

– Da, domnule căpitan, spuse stewardul subofițerilor. Dar mă întreb dacă îmi permiteți să vă spun ceva, domnule căpitan.

Crozier dădu din cap. Nu-l invită să ia loc. Niciodată nu se simțise prea în largul lui în preajma acestui bătrân – mult prea bătrân pentru o asemenea expediție. Dacă a lui ar fi fost decizia finală cu trei ani în urmă, Bridgens nu ar fi fost în veci trecut pe lista de serviciu – cu vârsta de „26" trecută în dreptul numelui ca să păcălească Marina – însă lui Sir John i se păruse nostim să existe în echipaj un bărbat mai în vârstă decât el și cu asta basta.

– Fără voia mea am auzit ce s-a discutat aici, domnule căpitan Crozier – am auzit că cele trei opțiuni luate în considerare sunt: rămânerea la bord în speranța că va veni dezghețul, drumul spre Fluviul Fish, sau traversarea ghețurilor spre Boothia. Dacă domnul căpitan nu are nimic împotrivă, mi-aș permite să sugerez o a patra opțiune.

Căpitanul avea mai multe împotrivă. Chiar și un irlandez egalitarist precum Francis Crozier se simți cam iritat în fața unui simplu steward care se oferea să-i dea sfaturi cu privire la chestiuni de viață și de moarte. Dar spuse:

– Te ascult.

Stewardul se apropie de rafturile cu cărți de pe peretele de la pupă, de unde luă două volume mari, pe care le puse cu zgomot pe masă.

– Fără îndoială că știți, domnule căpitan, că în anul 1829, Sir John Ross și nepotul lui, James, au navigat cu *Victory* de-a lungul coastei de est a peninsulei pe care o descoperiseră și pe care noi acum o numim Boothia.

– *Sigur* că știu, domnule Bridgens, răspunse cu răceală Crozier. Îi cunosc foarte bine și pe Sir John, și pe Sir James, nepotul lui.

După cinci ani petrecuți în ghețurile Antarcticii cu James Clark Ross, lui Crozier i se părea că minimalizează legătura cu acesta.

– Da, domnule căpitan, zise Bridgens deloc fâstâcit în fața răspunsului primit. Atunci sunt convins că sunteți la curent și cu detaliile expediției, domnule căpitan Crozier. Au fost blocați *patru ierni* între ghețuri. În prima iarnă, Sir John a ancorat nava *Victory* în locul pe care el l-a numit Portul Felix, pe coasta de est a peninsulei... în linie dreaptă către est de unde suntem noi acum.

– *Ai fost* cumva în expediția aceasta, domnule Bridgens? îl întrebă Crozier dorindu-și ca bătrânul să termine mai repede ce avea de spus.

– Nu am avut această onoare, domnule căpitan. Însă am citit aceste două volume în care Sir John descrie în amănunt această expediție. M-am întrebat dacă ați avut timp să le citiți și dumneavoastră, domnule.

Crozier simți cum îl apucă proverbiala furie irlandeză. Nerușinarea acestui steward în vârstă era mai mare decât și-ar fi putut imagina.

– Am văzut cărțile, firește, spuse și mai glacial Crozier. Nu am avut vreme să le citesc cu luare-aminte. Unde vrei să ajungi cu toată povestea asta, domnule Bridgens?

Oricare alt ofițer, subofițer, maistru, marinar sau infanterist aflat sub comanda lui Crozier ar fi

recepționat cum se cuvine acest mesaj și s-ar fi retras de îndată din Sala cea Mare, înclinându-se până în pământ, însă Bridgens părea că nu-și dă seama de iritarea comandantului expediției.

– Da, domnule căpitan, zise el. Ideea este că John Ross...

– *Sir* John, îl întrerupse Crozier.

– Desigur. Sir John Ross a avut cam aceleași probleme ca acelea cu care ne confruntăm noi, domnule căpitan.

– Prostii. El și cu James și cu *Victory* au fost blocați în *estul* Peninsulei Boothia, Bridgens, exact în locul unde am spera noi să ajungem cu săniile dacă avem timpul și resursele necesare. La sute de kilometri spre est de poziția noastră actuală.

– Da, domnule căpitan, dar spun că suntem la aceeași latitudine, cu toate că, datorită scutului oferit de Boothia, *Victory* nu a avut de înfruntat banchiza asta blestemată care coboară dinspre nord-vest. Și totuși a stat *trei ierni* acolo, fără să se poată mișca, domnule căpitan. James Ross a mers cu sania mai mult de opt sute de kilometri spre vest peste Boothia până la Ținutul King William, aflat la numai patruzeci de kilometri sud, sud-est de noi, domnule căpitan. Și a botezat locul acela cu numele Capul Victory... exact locul cu tumulul unde s-a dus vara trecută domnul locotenent Gore, înainte de tragicul său accident.

– Ai senzația că eu nu știu că Sir James a descoperit King William și a pus numele Capul Victory? îl întrebă Crozier cu iritare în glas. În timpul

aceleiași expediții a descoperit și afurisitul ăla de pol magnetic de nord, Bridgens. Sir James este... era... cel mai priceput om al epocii noastre la deplasarea cu sania pe distanțe lungi.

– Da, domnule căpitan.

Zâmbetul ușor amuzat al stewardului îl făcu pe Crozier să dorească nespus să-i dea o palmă. Căpitanul știa – o știuse de dinainte de ridicarea ancorei – că bătrânul acesta era un sodomit bine-cunoscut pe țărm. După revolta ratată a ajutorului de ștemuitor, căpitanul Crozier simțea că se săturase până peste cap de sodomiți.

– Domnule căpitan Crozier, eu vreau să spun că, după *trei ierni* petrecute între ghețuri, cu oamenii la fel de bolnavi de scorbut cum vor fi și ai noștri până la vară, Sir John și-a dat seama că nu mai au nicio șansă să navigheze vreodată, așa că a scufundat nava *Victory* în zece stânjeni de apă chiar acolo, lângă coasta estică a Peninsulei Boothia, la est de noi, și au plecat pe jos spre Fury Beach, unde căpitanul Parry lăsase provizii și bărci.

Crozier își dădu seama că îl putea spânzura pe omul acesta, dar nu-i putea închide gura. Continuă să îl asculte încruntat.

– Vă amintiți, domnule căpitan, că Parry își depozitase acolo, la Fruy Beach, rezerva de hrană și ambarcațiuni. Ross a luat bărcile și a navigat de-a lungul coastei spre nord, până la Capul Clarence, de pe înălțimile căruia au putut să se uite mai mult spre nord, la Strâmtorile Barrow și Lancaster, unde sperau să

întâlnească baleniere... dar gheața din strâmtorile acelea era compactă, domnule căpitan. Iar vara aceea s-a dovedit la fel de nefericită precum cele două dinainte și la fel de rea ca vara ce va urma.

Crozier nu spuse nimic. Pentru prima dată de la boala aproape aducătoare de moarte de care suferise la începutul lui ianuarie, ar fi ucis pentru un pahar cu whisky.

– Și s-au întors la Fury Beach și au petrecut acolo cea de-a patra iarnă, domnule căpitan. Oamenii mai aveau puțin și mureau toți de scorbut. În iulie... 1833, la patru ani după ce intraseră în ghețurile de acolo, au pornit cu bărcile spre nord și apoi spre est, prin Strâmtoarea Lancaster, pe lângă Canalele Admiralty și Navy Board, și, în dimineața zilei de douăzeci și cinci august, James Ross... Sir James, cum i se spune acum... a văzut o navă cu pânze. Au făcut semne, au strigat, au tras focuri în aer. Nava a dispărut dincolo de orizontul de est.

– Mi-amintesc că Sir James a pomenit ceva despre întâmplarea asta, zise Crozier pe un ton sec.

– Întocmai, domnule căpitan, îmi închipui că a menționat-o, spuse Bridgens cu același zâmbet enervant de profesor. Dar la un moment dat vântul s-a potolit, iar oamenii au vâslit ca vântul și ca gândul, domnule căpitan, și au prins din urmă baleniera. Se numea *Isabella*, domnule căpitan, și era aceeași navă pe care o comandase Sir John în 1818.

Sir John și Sir James și echipajul de pe *Victory* au petrecut patru ani blocați în ghețuri la aceeași

latitudine la care suntem noi acum, domnule căpitan, continuă Bridgens. Și au pierdut un singur om – adică marangozul, un domn pe nume Thomas, care suferea de dispepsie și de un temperament urâcios.

– Unde bați? îl întrebă iarăși Crozier, fără vlagă în voce de data aceasta, căci știa mult prea bine că mai mult de zece oameni aflați sub comanda lui muriseră în expediția aceasta.

– *Mai sunt încă și bărci, și provizii la Fury Beach*, îi răspunse Bridgens. Iar bănuiala mea este că orice echipă de salvare trimisă după noi – anul trecut sau în vara care vine – va mai lăsa acolo alte ambarcațiuni și alte provizii. Este primul loc unde s-ar gândi Amiralitatea să depoziteze lucruri de strictă necesitate pentru noi și pentru alte echipe de salvare. Sir John a dovedit că este cel mai bun lucru.

Crozier oftă:

– Dumneata ai obiceiul de a gândi ca Amiralitatea, domnule steward Bridgens?

– Mi se întâmplă uneori, răspunse bătrânul. Este un obicei pe care îl am de zeci de ani, domnule căpitan Crozier. După o vreme, timpul îndelungat petrecut în compania nătărăilor te face să gândești ca ei.

– Mulțumesc, ești liber, domnule steward Bridgens, explodă Crozier.

– Am înțeles, domnule. Dar faceți-vă timp să citiți cărțile astea, domnule căpitan. Sir John explică absolut tot. Cum să supraviețuiești între ghețuri. Cum să te lupți cu scorbutul. Cum să găsești eschimoși care

să te ajute să vânezi. Cum să construiești căsuțe din blocuri de zăpadă...

– Ești *liber*, domnule steward!

– Am înțeles, domnule.

Bridgens își duse degetele la frunte și se întoarse spre tambuchi, dar nu înainte de a împinge cele două volume mai aproape de Crozier.

Căpitanul mai rămase singur în cabina înghețată încă vreo zece minute. Ascultă pașii apăsați ai celor de pe *Erebus* care urcau scara principală și se înghesuiau pe punte. Ascultă strigătele ofițerilor de pe *Terror* care își luau rămas-bun de la camarazii lor și le urau un drum lipsit de peripeții. Apoi nava se potoli. Nu se mai auzea decât freamătul oamenilor care strângeau mesele după cină și rația redusă de grog. Auzi zgomotul făcut de scripeții care ridicau mesele, degajând spațiul pentru odihnă. Auzi pașii greoi ai ofițerilor lui care coborau sub punte, își scoteau hainele de exterior și se îndreptau spre pupa ca să mănânce și ei. Păreau mai binedispuși decât fuseseră la micul dejun.

În cele din urmă, Crozier se ridică în picioare, înțepenit de frig și cu dureri în toate încheieturile, luă cele două cărți groase și le puse cu grijă la loc, pe raftul din peretele de la pupă.

„Întinderile arctice mi-au adus aminte de ultimele scene din *Frankenstein* de Mary Shelley, unde soarta azvârle omul și monstrul într-o lume ostilă, și de *Beowulf*, unde o creatură din sălbăticie se năpustește asupra oamenilor. O carte ca un mare aisberg în mișcare, pe care o recomand cu toată convingerea."

Adam Roberts, *Strange Horizons*

„Un roman care-ți dă fiori, cu atât mai mult cu cât pornește de la realitate."

The Guardian

„O saga strălucitoare... Romanul e o reușită mai ales datorită interacțiunii complicate, în permanentă schimbare, dintre personaje. Ostilitatea scoate la suprafață tot ce e mai rău și tot ce e mai bun în ființa umană. Într-un decor alb, pustiu, neiertător, oamenii devin sălbatici, curajoși, credincioși, lași."

USA Today

revistanautilus.ro

ISBN 978-606-579-832-8

NAUTILUS
fantasy

nemira.ro